คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๖๐ ชั่วโมง**

ศึกษาหลักการอ่านและรูปแบบสารประเภทให้ความรู้รูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาแล้วประเมินความสามารถของการอ่าน จับใจความสำคัญของสารแล้ว จำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การออกแบบการจัดนิทรรศการจาการศึกษาสารประเภทให้ความรู้ ร่วมกันจัดนิทรรศการเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดที่มาจากจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ความของสารประเภทต่าง ๆ โดยใช้โปสเตอร์ความรู้ พร้อมทั้งพูดนำเสนอสาระ องค์ความรู้ได้อย่างน่าสนใจ มีวิธีการนำเสนอที่สร้างสรรค์เพื่อสื่อสารกับผู้ชมนิทรรศการ

งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระบุเหตุและผล ข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น ข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูง โน้มน้าวใจ อธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่ทีหลายความหมายในบริบทจากการอ่าน ตีความคำยากในเอกสารทางวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบทมีมารยาทในการอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย เขียนสื่อสารเกี่ยวกับการแนะนำตนเอง สถานที่สำคัญ เขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เขียนบรรยายประสบการณ์ โดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจนเหมาะสม สละสลวย เรียงความเชิงพรรณนา ย่อความจากเรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนา เรื่องเล่า ประสบการณ์ มีมารยาทในการเขียน ร่วมกันออกแบบ แล้วรวมเล่มงานเขียนตามรูปแบบที่สนใจ เช่น เรื่องสั้น นิยาย สารคดี นิทาน กวีนิพนธ์ที่เหมาะสมกับระดับชั้น ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เจตนาของการสื่อสารได้อย่างชัดเจน โดยใช้ภาษาเหมาะสมการสื่อสารถูกระดับภาษา สุภาพ มีมารยาทในการเขียน

ศึกษาการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยาย บทร้อยกรองที่เป็นกลอนสุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ แล้วประพันธ์บทสวดโอ้เอ้วิหารราย และร่วมกันฝึกฝน เพื่อมีส่วนร่วมในการประกวดสวดโอ้เอ้วิหารราย สร้างสรรค์การแสดงสะท้อนถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมในท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมให้เหตุผลประกอบ ท่องจำบทอาขยานที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจโดยใช้กระบวนการฝึกทักษะการอ่าน เขียน ฟัง ดู พูด คิดวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความรู้ความคิด ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การตัดสินใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑	ม๑/๑	ม๑/๒	ม๑/๓	ม๑/๔	ม๑/๕	ม๑/๗	ม๑/๘	ม๑/๙
ท ๒.๑	ม๑/๑	ม๑/๒	ม๑/๓	ม๑/๔	ม๑/๕	ม๑/๖	ม๑/๙	
ท ๓.๑	ม๑/๑	ม๑/๒	ม๑/๓	ม๑/๔	ม๑/๕	ม๑/๖		
ท ๔.๑	ม๑/๑	ม๑/๔	ม๑/๕					
ท ๕.๑	ม๑/๑	ม๑/๒	ม๑/๓	ม๑/๔	ม๑/๕			

รวมทั้งหมด ๒๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๖๐ ชั่วโมง**

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๒	จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๓	ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๔	ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำที่มีหลาย ความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๕	ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท
ท ๑.๑ ม.๑/๗	ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น
ท ๑.๑ ม.๑/๘	วิเคราะห์คุณค่าที่ ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต
ท ๑.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๑	คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
ท ๒.๑ ม.๑/๒	เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท ๒.๑ ม.๑/๓	เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุน
ท ๒.๑ ม.๑/๔	เขียนเรียงความ
ท ๒.๑ ม.๑/๕	เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
ท ๒.๑ ม.๑/๖	เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
ท ๒.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๒ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๔ ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๑/๑ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

ท ๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความ แตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

ท ๔.๑ ม.๑/๔ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง

ท ๕.๑ ม. ๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจ

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง** **จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	**นิทรรศการปลูกปัญญา**						
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑ เรื่อง อ่านสารพัน ปัญญาเกิด (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน แล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๕.๑.๓)	การอ่านเป็นการรับสารเพื่อเพิ่มพูดระดับสติปัญญา การอ่านที่ดีและถูกต้องตามหลักการจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับสานได้มีประสิทธิภาพมากแล้วสามารถนำไปสู่การเรียนรู้ได้มากขึ้นอีกด้วย การให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านให้ครูฟังจะทำให้ครูสามารถประเมินความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนนำไปสู่การชี้แนะ แก้ไข เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดียิ่งขึ้น	หลักการอ่านบทร้อยแก้ว การอ่านบทร้อยแก้วให้ไพเราะและเข้าใจง่าย มีหลักการสำคัญดังนี้ ๑. เตรียมตัวก่อนอ่าน - ศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ - ตรวจสอบคำศัพท์ยาก หรือคำที่มีการผันวรรณยุกต์ - พิจารณาประเภทของเรื่องราว เพื่อเตรียมน้ำเสียงและท่าทางให้เหมาะสม - ฝึกอ่านล่วงหน้าเพื่อจับจังหวะและความคล่องแคล่ว ๒. อ่านออกเสียงให้ถูกต้อง	**๑**	**๕**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- ออกเสียงคำให้ชัดเจนถูกต้องตามหลักอักขรวิธี - เน้นเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง - แบ่งวรรคตอนให้เหมาะสม - อ่านออกเสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกนหรือเสียงเบาจนเกินไป ๓. อ่านโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสม - ปรับน้ำเสียงให้สอดคล้องกับอารมณ์ของเนื้อหา - เน้นเสียงคำสำคัญ - ใช้เสียงสูงต่ำเพื่อสร้างความน่าสนใจ - หยุดพักหายใจตามจังหวะ ๔. สื่ออารมณ์และความรู้สึก - แสดงสีหน้า ท่าทาง และภาษากายให้สอดคล้องกับเนื้อหา - ใช้สายตาจ้องมองผู้ฟัง		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- แสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านน้ำเสียง ๕. ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ - ฝึกอ่านบ่อย ๆ - ฟังเสียงอ่านจากผู้เชี่ยวชาญ - บันทึกเสียงตัวเองเพื่อฟังและแก้ไขข้อบกพร่อง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒ เรื่อง อ่านสารพัน ปัญญาเกิด (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน แล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๕.๑.๓)	การอ่านเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้ การพัฒนาทักษะนั้นจำเป็นต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝนในระดับหนึ่ง การเปิดให้ผู้เรียนมีโอกาสประเมินตนเองร่วมกับการที่ผู้สอนประเมินนักเรียนนั้นจะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น การให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านให้ครูฟังจะทำให้ครูสามารถประเมินความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนนำไปสู่การชี้แนะ แก้ไข เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดียิ่งขึ้น	การเตรียมตัวอ่านบทร้อยแก้ว ๑. การเตรียมตัวก่อนอ่าน - เลือกบทที่สนใจ เป็นขั้นตอนการเลือกบทร้อยแก้วที่สนใจและเหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน - ศึกษาประวัติและบริบทเป็นขั้นตอนการรู้จักผู้เขียนและบริบททางภูมิหลังหรือความเป็นมาของบทร้อยแก้วนั้นเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและจุดประสงค์ของผู้เขียนมากขึ้น	**๑**	**๑๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เป็นขั้นตอนของการเตรียมสมุดและปากกาเพื่อจดคำศัพท์ใหม่ๆ หรือคำศัพท์ยาก แนวคิด และความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะอ่าน ๒. การอ่านบทร้อยแก้ว - อ่านครั้งแรกเพื่อเข้าใจทั่วไป เป็นขั้นตอนของการอ่านบทร้อยแก้วทั้งหมดเพื่อให้เห็นภาพรวมและเข้าใจเนื้อเรื่องหลัก - วิเคราะห์คำศัพท์ยากทำความเข้าใจคำศัพท์ที่ไม่รู้จักเพื่อให้ทราบบริบทให้เข้าใจชัดเจนขึ้น - อ่านออกเสียงเป็นขั้นตอนการฝึกอ่านออกเสียงเพื่อปรับปรุงการออกเสียงและการเข้าใจความหมายของประโยค		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๓. การวิเคราะห์เนื้อหา - สรุปเนื้อหาเป็นการเขียนสรุปย่อของบทร้อยแก้วเพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้อ่าน - แยกประเด็นสำคัญเป็นการจัดระเบียบประเด็นสำคัญของเรื่อง เช่น ตัวละครหลัก เหตุการณ์สำคัญ และข้อความหรือคำพูดที่สำคัญ - ตั้งคำถามเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา เช่น ข้อความนี้สื่อถึงอะไร ตัวละครทำอย่างนี้เพราะอะไร และข้อความนี้มีความหมายเชิงสัญลักษณ์อะไรบ้าง ๔.การฝึกเพิ่มเติม - อ่านซ้ำเป็นขั้นตอนการอ่านบทร้อยแก้วซ้ำหลายๆ ครั้ง เพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น - เปรียบเทียบและวิเคราะห์: เปรียบเทียบกับบทอื่น ๆ หรือ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					วรรณกรรมที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน เพื่อเห็นแนวคิดและมุมมองที่หลากหลาย - ร่วมกลุ่มอ่านเป็นการเข้าร่วมกลุ่มอ่านหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) การอ่านวรรณกรรม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองกับผู้อ่านคนอื่น ๆ การฝึกอ่านบทร้อยแก้วอย่างสม่ำเสมอและวิธีการที่มีโครงสร้างจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	อ่านสารที่นักเรียนเลือกตามความสนใจแล้วพูดสรุปสาระสำคัญเพื่อถ่ายทอดความรู้ความคิดได้ถูกต้องและมั่นใจ (๑.๑.๑ ๔.๒.๑)	การคัดเลือกบทอ่านตามความสนใจเป็นวิธีการที่ผู้อ่านสามารถสืบค้นหรือคัดเลือกได้ตามความสนใจและความต้องการของผู้อ่านแต่ละคน อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความสนใจในการอ่าน เพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา และพัฒนาทักษะการอ่านอย่างชำนาญ การคัดเลือกอ่านตามความสนใจและนำมานำเสนอสิ่งที่ได้ศึกษาจากการสืบค้นหรือคัดเลือก จึงเป็นกิจกรรม/สถานการณ์การเปิดให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้และมีโอกาสประเมินตนเอง โดยมีครูผู้สอนร่วมเป็นผู้ประเมินนักเรียน จะทำให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการนำเสนอได้ดียิ่งขึ้น	การคัดเลือกอ่านตามความสนใจ เป็นการเลือกอ่านหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ที่ตรงกับสิ่งที่สนใจ หรือดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ช่วยให้การอ่านสนุก เพลิดเพลิน และเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน สารให้ความรู้ เป็นสารที่ให้ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ข่าวสาร สารคดี บทความเชิงวิชาการ บทบรรยาย ซึ่งสารเหล่านี้มีความมุ่งหมายที่จะให้ความรู้เฉพาะเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างชัดเจน สารประเภทจรรโลงใจเป็นสารที่มุ่งสร้างความสุข ความสบายใจ ความเบิกบาน ความซาบซึ้ง และความประทับใจให้แก่ผู้รับสาร ช่วยกระดับจิตใจ พัฒนา	๑	๑๖

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ความคิด และส่งเสริมคุณธรรม สารโน้มน้าวใจ เป็นสารที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมตามที่ผู้ส่งสารต้องการ มักใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม หรือความเชื่อของผู้อื่น การสรุปความ เป็นการดึงใจความสำคัญของเรื่องราวออกมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ครบถ้วนและถูกต้อง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒	จับใจความสำคัญจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แล้วสื่อสารใจความสำคัญได้อย่างกระชับ	การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อหาแก่นของเรื่อง สาระสำคัญ ประเด็นหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญช่วยให้ผู้อ่าน	การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่าง	**๑**	**๑๖**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			ตรงประเด็น (๑.๑.๓ ๔.๑.๑)	เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็วและจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น การให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญและสื่อสารใจความออกมาได้อย่างกระชับตรงประเด็นแล้วให้ครูเป็นผู้ประเมิน/ชี้แนะเพิ่มเติม จะนำไปสู่การเพิ่มพูนทักษะการอ่านและพัฒนาการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น	รวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ทัศนะของผู้เขียน และแนวความคิดที่น่าสนใจ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว จดจำเนื้อหาสำคัญได้อย่างแม่นยำ หลักการอ่านจับใจความประกอบด้วย ๑. มีจุดมุ่งหมายชัดเจน เป็นการตั้งจุดมุ่งหมายว่าต้องการจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอะไร และต้องการทราบความสำคัญหรือข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนั้นอย่างไร ๒. สรุปเนื้อหาหลัก อ่านเนื้อหาโดยรวมและสรุปความสำคัญของมัน เช่นการสรุปแต่ละย่อหน้าหรือหัวข้อ ซึ่งจะช่วยในการเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหา		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					๓. สร้างคำถาม จับใจความสำคัญได้ดีโดยการสร้างคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาโดยเฉพาะถามเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจหรือต้องการความชัดเจนเพิ่มเติม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลเป็นอย่างไร ๔. การสังเกตและการวิเคราะห์ การให้ความสำคัญของข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์และตัดสินใจว่าข้อมูลใดมีความสำคัญและมีค่าสำหรับการคิดเห็นหรือการตัดสินใจ ๕. เชื่อมโยงแนวคิด สร้างการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่คุณได้อ่านกับความรู้ที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสาระสำคัญ		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ในเนื้อหากับประสบการณ์ส่วนตัวหรือความรู้ก่อนหน้า ๖. สร้างสรรค์และใช้ความคิด ใช้การอ่านและจับใจความสำคัญเพื่อสร้างสรรค์ความคิดใหม่ หรือการแสดงความคิดเห็นที่มีค่าต่อผู้อื่น ๗. วิจารณ์และการวิเคราะห์ตนเอง ตรวจสอบกระบวนการจับใจความว่ามีความครบถ้วน ตอบคำถามที่ต้องการได้หรือไม่ จากนั้นวิเคราะห์ตนเองว่า ยังต้องพัฒนาศักยภาพในการจับใจความในส่วนใด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในกระบวนการจับใจความได้อย่างดีที่สุด		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒	วิเคราะห์ใจความสำคัญสำคัญหลักและใจความรองจากอ่านสารประเภทต่าง ๆ	การวิเคราะห์ใจความหลักและใจความรองเป็นกระบวนการแยกแยะเนื้อหาข้อความออกเป็นสองส่วนหลัก ๆ คือ ใจความหลัก	การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้	๑	๒๐

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑	โดยสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างหลากหลายทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือบนระบบออนไลน์อย่างจริยธรรมในการสืบค้นข้อมูล (๑.๑.๓ ๔.๑.๑)	เป็นแก่นของเรื่อง เป็นประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร มักปรากฏอยู่ที่จุดเริ่มต้นหรือตอนท้ายของย่อหน้า อาจจะเป็นประโยคเดี่ยว หรือหลายประโยคต่อเนื่องกัน ส่วนใจความรอง:เป็นรายละเอียดเพิ่มเติม ข้อมูลประกอบ หรือคำอธิบายที่สนับสนุนใจความหลัก มักอยู่รอบ ๆ ใจความหลัก อาจจะเป็นประโยคเดี่ยว หรือหลายประโยคต่อเนื่องกัน การสืบค้นข้อมูลจากสื่อออนไลน์อย่างมีคุณธรรมเป็นทักษะค้นหาและใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง มีการตรวจสอบแหล่งที่มา การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้ การให้นักเรียนได้วิเคราะห์ใจความสำคัญเพื่อ	จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ทัศนะของผู้เขียน และแนวความคิดที่น่าสนใจ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว จดจำเนื้อหาสำคัญได้อย่างแม่นยำ ใจความหลัก เป็นแก่นของเนื้อหาทั้งหมดของแต่ละย่อหน้าหรือเรื่องนั้น ๆ เป็นประโยคที่ครอบคลุมสาระสำคัญของข้อความทั้งหมด สามารถตอบคำถามว่า "ข้อความนี้พูดถึงอะไร" ใจความรอง (พลความ) เป็นข้อความที่ขยายหรือสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบาย		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				จำแนกเป็นใจความหลักและใจความรองจึงเป็นทักษะที่จะฝึกให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่เก่งขึ้น สามารถดจ่อกับเนื้อหา สังเกตคำสำคัญ สรุปใจความสำคัญ จะช่วยให้พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ใจความหลักและใจความรองได้ดียิ่งขึ้น และการสืบค้นข้อมูลบนสื่อออนไลน์จะเป็นการฝึกนักเรียนใช้เทคโนโลยีการสืบค้นที่มีคุณธรรม สามารถบอกอ้างอิง / แหล่งที่มาเพื่อมาสำหรับนำมาใช้ประกอบกิจกรรม	ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล การสืบค้นข้อมูลจากสื่อออนไลน์อย่างมีคุณธรรมเป็นทักษะค้นหาและใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง มีการตรวจสอบแหล่งที่มา การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้		

มหาวิทยาลัยในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑)	การวิเคราะห์สารเพื่อระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่ได้อ่านอย่าง ถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงเจตนา องค์ประกอบของสาร จากนั้นนำสิ่งได้ระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจำเป็นต้องเรียนรู้หลักการวิเคราะห์พื้นฐานจึงจะสามารถแยกได้ การเรียนรู้เรื่องดังกล่าวจะทำให้นักเรียนมีพื้นฐานการวิเคราะห์สารได้ดียิ่งขึ้น	การวิเคราะห์สาร เป็นกระบวนการที่มนุษย์ทำเพื่อเข้าใจและตีความเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้อ่านเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยการอ่านวิเคราะห์จะมีขั้นตอนที่ประกอบด้วย ๑. การอ่าน เริ่มต้นด้วยการอ่านเนื้อหาหรือข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์อย่างละเอียดและรอบคอบ เพื่อเข้าใจเนื้อหาอย่างเต็มที่โดยไม่พลาดข้อมูลสำคัญใด ๆ ๒. การตีความ หลังจากอ่านเนื้อหาเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อ่านจะตีความเนื้อหานั้น ๆ โดยการตั้งคำถามและพิจารณาสิ่งที่ได้อ่านอย่างเข้มงวด เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและข้อคิดของผู้เขียน	๑	๕

สถาบันการศึกษาพิเศษในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					๓. การวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านใช้ข้อมูลที่ได้อ่านและความเข้าใจที่ตีความมา เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยรวม ซึ่งอาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีหรือการเปรียบเทียบกับประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่แล้ว ๔. การสรุป เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้อ่านจะสรุปความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้อ่านโดยสรุปออกมาในรูปแบบที่กระชับและชัดเจน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑	วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการ	การอ่านวิเคราะห์สารเพื่อจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงส่วนของสารนั้นว่าเป็นส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงมีคือส่วนข้อมูล	การอ่านวิเคราะห์สารเป็นกระบวนการพิจารณาแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสารที่ได้รับอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา เจตนา และคุณค่าของ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	วิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑)	หลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้ และข้อคิดเห็นที่เป็นส่วนความเห็นหรือมุมมองของบุคคล เรื่องนั้น ๆ การให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านวิเคราะห์สารแล้วจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจึงเป็นวิธีการจำแนกสารเพื่อแยกรายละเอียดอันนำไปสู่การเพิ่มพูนทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น	สารอย่างลึกซึ้งเป็นการอ่านเพื่อจำแนกข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน ข้อเท็จจริง (Fact) เป็นเรื่องที่เป็นจริงและมีข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมักจะเป็นเรื่องที่เป็นไปตามความเป็นจริงหรือข้อเท็จจริงในโลก ข้อคิดเห็น (Opinion) เป็นความเห็นหรือมุมมองของบุคคล เรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจมีการแสดงความเห็นเป็นไปตามความรับรู้ ความเชื่อ หรือความรู้สึกส่วนบุคคล ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมักถูกใช้ในบทสนทนา การเขียนหรือสื่อสารในที่ต่าง ๆ เพื่อสื่อถึงความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของผู้พูดหรือผู้เขียนในเรื่องที่เป็นที่สนใจต่าง ๆ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					อย่างไรก็ตาม ควรระมัดระวังเมื่อแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เพราะบางครั้งอาจมีการผสมผสานระหว่างทั้งสองอย่างในข้อความที่ให้มาในบางบทความหรือการพูดคุย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑	ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓)	การอ่านตีความเป็นการอ่านและการตีความข้อความหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เห็น เพื่อให้เข้าใจความหมายหรือเนื้อหาได้อย่างถูกต้องและเป็นอ่านที่ต้องมีพื้นฐานจากการอ่านจับใจความสำคัญ ทั้งนี้การอ่านตีความเป็นการอ่านที่เน้นการวิเคราะห์ การวิจารณ์ หรือการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ และมักจะมองในมุมมองที่ลึกซึ้งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการอ่านทั่วไปที่เน้นการเข้าใจเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องทำการวิเคราะห์หรือตีความ เมื่อตีความจน	การอ่านตีความหมายถึง การอ่านที่มุ่งพิจารณาความหมายแฝง ความคิดริเริ่มสาระสำคัญ แง่คิด และทัศนคติของผู้เขียนที่สื่อออกมาจากข้อความ ซึ่งแตกต่างจากการอ่านเพื่อความเข้าใจทั่วไปที่มุ่งเน้นเพียงการรับรู้เนื้อหาและสาระหลักของเรื่องโดยหลักการอ่านตีความมีดังนี้ ๑. อ่านเรื่องให้ละเอียดเป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ เริ่มต้นด้วยการ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ชำนาญแล้วจะทำให้กระบวนการอ่านและตีความเกิดความเข้าใจความหมายที่ลึกซึ้งของงานเขียน/ประเด็นสำคัญ/เจตนาของผู้เขียนและบริบทแวดล้อมที่ปรากฏอยู่ การให้นักเรียนได้ฝึกการตีความสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญและระบุแนวคิดสำคัญจึงเป็นวิธีการอ่านที่เป็นทักษะการพัฒนาศักยภาพอันนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงและเป็นการเพิ่มพูนทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น	อ่านอย่างตั้งใจ จดจ่อกับข้อความ พยายามเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด จับประเด็นหลัก ประเด็นรอง เหตุการณ์สำคัญ ตัวละคร ความสัมพันธ์ และลำดับเรื่องราว ๒. วิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความ เป็นการสังเกตองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อความ เช่น ภาษา โวหาร กลวิธีการเขียน สัญลักษณ์ ภาพพจน์ อุปมาอุปไมย เปรียบเทียบ บรรยากาศ ฉาก และอารมณ์ เพื่อหาความหมายแฝง นัยยะ และเจตนาของผู้เขียน ๓. พิจารณาบริบท เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของข้อความ เช่น ยุค		

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สมัย วัฒนธรรม ภูมิหลังความคิดความเชื่อ และประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อเข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ๔. เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ เป็นการนำความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองของผู้อ่านมาวิเคราะห์ ตีความ และเปรียบเทียบกับข้อความ เพื่อหาความหมายที่หลากหลาย และสร้างความเข้าใจที่เป็นของตนเอง ๕. ตั้งคำถามขณะอ่าน เป็นขั้นตอนในการตั้งคำถามกับตัวเอง สงสัย ใคร่ครวญ วิเคราะห์ หาคำตอบ เพื่อกระตุ้นความคิด กระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๖. สังเคราะห์และสรุปเป็นขั้นตอนเมื่ออ่านและวิเคราะห์ข้อความเสร็จสิ้น นำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์สรุป เขียนเรียบเรียงความคิดความเข้าใจ และการตีความของตนเอง โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ และสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๙ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่าเจตนาสื่อการกระทำ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๔ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑	ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารประเภทให้ความรู้ได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓)	การอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านอย่างละเอียดที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง หาเหตุผลพิจารณา แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเรื่องนั้น ประเมินและตัดสินใจหาคำตอบที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การอ่านวิเคราะห์และตีความจากสารประเภทให้ความรู้	การอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านอย่างละเอียดที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง หาเหตุผลพิจารณา แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเรื่องนั้น ประเมินและตัดสินใจหาคำตอบที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				จึงเป็นกิจกรรม/สถานการณ์หนึ่งที่จะฝึกฝนสมรรถนะเพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมตามความคาดหวัง	อ่านวิเคราะห์ มีดังนี้ ๑. ตั้งเป้าหมายการอ่าน เป็นขั้นตอนที่ก่อนอ่าน ควรตั้งเป้าหมายการอ่านให้ชัดเจนว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร เพื่อหาความรู้ ความคิดเห็น หรือเพื่อความบันเทิง เมื่อทราบเป้าหมายแล้ว จะช่วยให้การอ่านมีทิศทางและจดจ่อกับเนื้อหาได้มากขึ้น ๒. อ่านอย่างละเอียด เป็นการอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด พยายามทำความเข้าใจความหมายของคำ ศัพท์ ประโยค และจดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อมูลสำคัญ หรือคำถามที่สงสัย ๓. วิเคราะห์เนื้อหาเป็นขั้นตอนเมื่ออ่านเนื้อหาครบถ้วนแล้ว ให้วิเคราะห์		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					เนื้อหา โดยพิจารณาประเด็นดังนี้ - ประเด็นหลัก คือ อะไรคือใจความสำคัญของเรื่อง - ประเด็นรอง คือ อะไรคือประเด็นย่อย ๆ ที่สนับสนุนประเด็นหลัก - ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นหลักและประเด็นรอง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร - เหตุผล ผู้เขียนใช้เหตุผลอะไรมาสนับสนุนประเด็นต่าง ๆ - หลักฐาน ผู้เขียนมีหลักฐานอะไรมาสนับสนุนเหตุผล - มุมมอง ผู้เขียนมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- จุดประสงค์ ผู้เขียนเขียนเรื่องนี้เพื่ออะไร ๔. สังเคราะห์เนื้อหา เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาครบถ้วนแล้ว ให้สังเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปประเด็นสำคัญ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้เขียน ๕. ประเมินเนื้อหา ประเมินเนื้อหาว่า มีความน่าเชื่อถือ น่าสนใจ มีประโยชน์ หรือมีข้อบกพร่องอย่างไร ๖. สรุปผล สรุปผลการอ่านว่า ได้ความรู้ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอะไรจากการอ่าน ตัวอย่างการตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- เนื้อหาของเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร - ผู้เขียนต้องการสื่ออะไร - ผู้เขียนมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร - เหตุผลและหลักฐานที่ผู้เขียนใช้สนับสนุนประเด็นต่าง ๆ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ - เนื้อหาของเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร - เราเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของเรื่องนี้		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสารเพื่อการปรับใช้	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๔ ม.๑/๘ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑	เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ทั้งในโลกจริง และโลกเสมือน	การระบุคุณค่าจากสารเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ โดยสามารถพิจารณาจากแหล่งที่มา เนื้อหา ประโยชน์ วิธีการนำเสนอ และความคิดเห็นของผู้อื่น	หลักการระบุคุณค่าจากสาร การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ เป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ หลักการสำคัญในการระบุ	๑	๒๐

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑	(๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๒.๑.๓)	การให้นักเรียนระบุคุณค่าจากสารจึงเป็นทักษะที่จะทำให้นักเรียนนำเอาทักษะนี้ไปประยุกต์ใช้ในโลกความเป็นจริงและโลกเสมือน ทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพของการพินิจและการลำดับคุณค่าของสารได้ดียิ่งขึ้น	คุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ มีดังนี้ ๑. พิจารณาแหล่งที่มาของสาร - แหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือ เช่น สถาบันการศึกษา วิจัย หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น - แหล่งที่มาที่ระบุวันเวลาที่เผยแพร่ชัดเจน - แหล่งที่มาที่มีการอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถืออื่น ๆ ๒. พิจารณาเนื้อหาของสาร - เนื้อหาตรงประเด็น ชัดเจน เข้าใจง่าย - เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ - เนื้อหาเป็นปัจจุบันและทันสมัย - เนื้อหาถูกต้องตามข้อเท็จจริง		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- เนื้อหาใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ๓. พิจารณาประโยชน์ของสาร - สารนั้นให้ความรู้ใหม่ - สารนั้นช่วยให้เข้าใจประเด็นซับซ้อนได้ง่ายขึ้น - สารนั้นช่วยให้ตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูล - สารนั้นช่วยให้คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ - สารนั้นช่วยให้พัฒนาทักษะการคิด ๔. พิจารณาวิธีการนำเสนอ - วิธีการนำเสนอชัดเจนน่าสนใจ - วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหา - วิธีการนำเสนอช่วยให้อ่านหรือฟังเข้าใจง่าย - วิธีการนำเสนอใช้สื่อประกอบที่มีประสิทธิภาพ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๕. พิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น - ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ - ความคิดเห็นจากผู้อ่านหรือผู้ฟัง - เปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ เป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ โดยสามารถพิจารณาจากแหล่งที่มา เนื้อหา ประโยชน์ วิธีการนำเสนอ และความคิดเห็นของผู้อื่น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพันเลือกสรรสาร	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	สืบค้นสารที่สนใจแล้วสามารถคัดกรองและตรวจสอบข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อีกทั้งสามารถสะท้อนวิธีการและประโยชน์	การคัดเลือกสารและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นกระบวนการพิจารณาคัดเลือกสารที่เพื่อการการนำสารไปใช้อย่างเหมาะสมตามบริบท การคัดเลือกสารแล้วแสดงความ	การคัดเลือกสารให้ความรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดเตรียมเนื้อหาที่มีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้โดยการคัดเลือกสารเป็นการดูความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล	๑	๒๐

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ของการค้นหาข้อมูลที่ถูกต้องได้ (๑.๑.๒ ๑.๓.๑ ๓.๒.๑)	คิดเห็นจากการคัดเลือกสารอย่างสร้างสรรค์จะทำให้เกิดความเข้าใจและแสดงคิดเห็นจากการคัดเลือกสารได้ตามความต้องการในการใช้สารได้เป็นอย่างดี การให้นักเรียนได้ฝึกการคัดเลือกสารและแสดงความคิดเห็นจะเป็นการฝึกทักษะการใช้วิจารณญาณในการคัดเลือกสารและใช้การพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น	ความเข้าใจของเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายรวมถึงความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาควรเป็นประโยชน์และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ส่วนการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นวิธีการสร้างสังคมที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเข้าใจกันอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อที่จะทำให้ความคิดเห็นของเรามีค่าและมีประโยชน์มากขึ้น ซึ่งสามารถใช้หลักการเหล่านี้เพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ได้		

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่สำคัญที่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารอย่างมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน การให้นักเรียนได้ฝึกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และสื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยซึ่งช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี	การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาที่ดี จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ ๑. เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ๒. จดจำประเด็นสำคัญได้	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๓. เรียนรู้เนื้อหาได้รวดเร็ว ๔. รู้สึกสนุกสนานกับการอ่าน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่สำคัญที่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารอย่างมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน การให้นักเรียนได้ฝึกการการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการนำเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และนำสิ่งที่วิเคราะห์สื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยนับเป็นการนำเอาหลักการอ่านมาประยุกต์ใช้เพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี	การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาที่ดี จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ ๑. เข้าใจเนื้อหาได้	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ง่ายขึ้น ๒. จดจำประเด็นสำคัญได้ ๓. เรียนรู้เนื้อหาได้รวดเร็ว ๔. รู้สึกสนุกสนานกับการอ่าน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑	การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่สำคัญที่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารอย่างมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน การให้นักเรียนได้ฝึกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการนำเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และนำสิ่งที่วิเคราะห์สื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยนับเป็นการนำเอาหลักการอ่านมาประยุกต์ใช้เพิ่มพูนประสบการณ์	การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาที่ดี จะช่วยให้ผู้อ่าน	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี	สามารถ ๑. เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ๒. จดจำประเด็นสำคัญได้ ๓. เรียนรู้เนื้อหาได้รวดเร็ว ๔. รู้สึกสนุกสนานกับการอ่าน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๖ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจแล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเองนำไปสู่การพัฒนาผลงานได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๗)	การนำเสนอผลงานการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอองค์ความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่หลังจากที่ได้มีการศึกษาความหมาย แนวคิด และวางแผนลงมือปฏิบัติทั้งหมดผ่านการนำเสนอ อันจะทำให้สามารถประเมินผลทางด้านทักษะและกระบวนการทางภาษาไทยได้ การให้นักเรียนได้ฝึกการการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการนำเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และนำสิ่งที่วิเคราะห์สื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยนับเป็น	การนำเสนอความรู้ในการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ ทั้งนี้นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ฟังก็จะทำหน้าที่ซักถาม ให้ข้อแนะนำเพิ่มเติม และร่วมกันหาข้อสังเกต และข้อพัฒนา ก่อนที่จะไปถึงขั้นตอนสำคัญในการลงมือจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานโดยมีครูให้คำแนะนำและเป็น	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				การนำเอาหลักการอ่านมาประยุกต์ใช้เพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี	ผู้ประเมินผลเพื่อการนำไปพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น ลักษณะของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดีพูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี มีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์ ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาสเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง และแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	พูดนำเสนอผลงานได้อย่างคล่องแคล่วแล้วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑	การพูดรายงานเป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษา ค้นคว้า เสมือนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย สุภาพ เสียงดังพอควร หนักแน่น แสดงความ	การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟัง	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)	มั่นใจ การพูดรายงานมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ฟังได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร การวิเคราะห์ และการนำเสนอ การให้นักเรียนได้พูดรายงานผลงานที่จากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา ผ่านสถานการณ์สมมุติ จะเป็นการฝึกทักษะการพูดนำเสนอได้เป็นระบบและน่าสนใจมากขึ้น	เข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจและจดจำได้ หลักการพูดรายงาน - ขั้นตอนการเตรียมตัวให้ศึกษาหาความรู้เรื่องที่จะพูด ฝึกฝนการพูด เขียนโครงร่าง เตรียมอุปกรณ์ประกอบการพูดรายงาน - การเริ่มต้นนำเสนอให้เริ่มต้นด้วยการทักทาย การแนะนำตนเอง และการนำกล่าวหัวข้อตามลำดับ - เนื้อหานำเสนอเนื้อหาตามลำดับ นำเสนอให้ชัดเจน กระชับ น่าสนใจ - การสรุป ให้สรุปประเด็นสำคัญ เน้นย้ำข้อคิด - การตอบคำถาม/การมีปฏิสัมพันธ์ ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ให้มี		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟัง เพื่อสร้างบรรยากาศให้ดียิ่งขึ้น เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา - ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์ - ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด - การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงานสรุป การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	พูดนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น	การพูดรายงานเป็นการบอกเล่าชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษา ค้นคว้า เสมือนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย สุภาพ เสียงดังพอควร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ การพูดรายงานมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ฟังได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วน	การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจและจดจำได้	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			(๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)	นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร การวิเคราะห์ และการนำเสนอ การให้นักเรียนได้พูดรายงานจากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาและสะท้อนผลต่อด้วยการให้ข้อเสนอแนะ จพะเป็นการฝึกทักษะการพูดนำเสนอได้เป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารได้น่าสนใจมากขึ้น	วัตถุประสงค์ของการพูดรายงาน - เพื่อเผยแพร่ความรู้ความคิด ข้อมูล ข่าวสาร - เพื่อเสนอแนะแนวทาง ความคิดเห็น - เพื่อชักจูงให้ผู้ฟังมีความคล้ายตามและเห็นด้วย และเพื่อสร้างความบันเทิง หลักการพูดรายงาน - ขั้นตอนการเตรียมตัวให้ศึกษาหาความรู้เรื่องที่จะพูด ฝึกฝนการพูด เขียนโครงร่าง เตรียมอุปกรณ์ประกอบการพูดรายงาน - การเริ่มต้นนำเสนอให้เริ่มต้นด้วยการทักทาย การแนะนำตนเอง และการนำกล่าวหัวข้อตามลำดับ		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- เนื้อหานำเสนอ เนื้อหาตามลำดับ นำเสนอให้ชัดเจน กระชับ น่าสนใจ - การสรุป ให้สรุปประเด็นสำคัญ เน้นย้ำข้อคิด - การตอบคำถาม/การมีปฏิสัมพันธ์ ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟัง เพื่อสร้างบรรยากาศให้ดียิ่งขึ้น ประเภทของการพูดรายงาน - การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า เป็นนำเสนอผลการศึกษา ค้นคว้าสรรพความรู้จากที่ต่าง ๆ - การพูดรายงานข่าว เป็นนำเสนอข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมือง		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- การพูดรายงานความรู้ทั่วไป นำเสนอความรู้ข้อมูล - การพูดรายงานเชิงชักจูง: นำเสนอเพื่อโน้มน้าวใจ เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา - ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์ - ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด - การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน สรุป การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑)	การจัดนิทรรศการเป็นการแสดงทักษะที่ได้ศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลมาจัดระเบียบความคิด และใช้เทคนิคในการนำเสนอ ผ่านจัดแสดงหรือแสดงผลสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้คนทั่วไปได้ชมและศึกษา โดยอาจเป็นงานที่จัดขึ้นชั่วคราวหรือถาวรก็ได้ วัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถ ผลงาน หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การให้นักเรียนจัดได้นำเสนอผลงานผ่านการจัดนิทรรศการเสมือนจริง จะเป็นการให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี นักเรียนได้เรียนรู้สถานการณ์จำลอง และมีการสะท้อนผลของ	การจัดนิทรรศการ นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำโสตทัศนวัสดุ รวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัสเรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบนิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				กระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น	ประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจและจดจำได้ เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา - ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์ - ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด - การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑)	การจัดนิทรรศการเป็นการแสดงทักษะที่ได้ศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลมาจัดระเบียบความคิด และใช้เทคนิคในการนำเสนอ ผ่านจัดแสดงหรือแสดงผลสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้คนทั่วไปได้ชมและศึกษา โดยอาจเป็นงานที่จัดขึ้นชั่วคราวหรือถาวรก็ได้ วัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถ ผลงาน หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การให้นักเรียนจัดได้นำเสนอผลงานผ่านการจัดนิทรรศการเสมือนจริง จะเป็นการให้นักเรียน	การจัดนิทรรศการ นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำโสตทัศนวัสดุ รวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัสเรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบนิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ได้ใช้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี นักเรียนได้เรียนรู้สถานการณ์จำลอง และมีการสะท้อนผลของกระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น	การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจและจดจำได้ เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา - ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด - การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๘ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)	การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสกัดเอาความรู้ บทเรียน และข้อแนะนำที่มีประโยชน์ นำไปใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน ปรับปรุงคุณภาพงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การให้นักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการทำกิจกรรม	การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” จึงเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัดเรียนรู้ผ่านปัญญา ๓ ฐาน Head Heart Hand อันเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของผลงานและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ชำนาญขึ้น	การจัดการโครงการการศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบัน ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ การถอดบทเรียนจากการหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” โดยใช้หลักปัญญา ๓ ฐาน จึงเป็น		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					กระบวนการที่ทำให้เราสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลไปเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและชำนาญมากขึ้น		
๒	**กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**						
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑ เรื่องลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	เขียนแสดงความรู้สึกและเขียนแสดงความคิดเห็นได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)	การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น	การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการสื่อสารอารมณ์ ความคิดและประสบการณ์ของผู้เขียนต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร เปรียบเสมือนการถ่ายทอดจิตใจของเราลงบนกระดาษ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและสัมผัสกับสิ่งที่เรารู้สึกได้อย่างลึกซึ้ง การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการสื่อสารมุมมอง ความคิด และการวิเคราะห์ของผู้เขียนต่อประเด็นต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร ซึ่งข้อความที่ปรากฏเป็นลักษณะการ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนแสดงความรู้สึกหรือเขียนแสดงความคิดเห็นจึงเป็นทักษะที่ทำเพื่อทบทวนความรู้และทำให้ทราบทักษะและศักยภาพในการเขียนสื่อสารของนักเรียน เพื่อหาจุดเด่นและจุดพัฒนาให้ดีขึ้น	แบ่งปันและการมองโลกของเราต่อผู้อ่าน ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒ ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	เขียนแสดงความรู้สึก / ความคิดเห็นแล้วประเมินความสามารถทางการเขียนของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)	การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนแสดงความรู้สึกหรือเขียนแสดงความ	การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการสื่อสารอารมณ์ ความคิดและประสบการณ์ของผู้เขียนต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร เปรียบเสมือนการถ่ายทอดจิตใจของเราลงบนกระดาษ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและสัมผัสกับสิ่งที่เรารู้สึกได้อย่างลึกซึ้ง การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการสื่อสารมุมมอง ความคิด และการวิเคราะห์ของผู้เขียนต่อประเด็นต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร ซึ่งข้อความที่ปรากฏเป็นลักษณะการ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				คิดเห็น จึงเป็นทบทวนความรู้และทำให้ทราบทักษะและศักยภาพในการเขียนสื่อสารของนักเรียน เพื่อหาจุดเด่นและจุดพัฒนาให้ดีขึ้น	แบ่งปันและการมองโลกของเราต่อผู้อ่าน ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ นานางานเขียน พากเพียรศึกษา	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ยกตัวอย่างงานเขียนที่ชื่นชอบพร้อมยกเหตุผลประกอบอย่างคร่าว ๆ (๑.๑.๑ ๑.๓.๒ ๑.๔.๑ ๔.๒.๑)	การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่ชื่นชอบพร้อมแสดงเหตุผล	การเขียนวรรณกรรมแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ “สารคดี” และ “บันเทิงคดี” โดยวรรณกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันดังนี้คือ งานเขียนที่เป็นสารคดีจะเน้นเนื้อหาสาระหรือการให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง ในขณะที่ บันเทิงคดีจะเป็นงานเขียนที่เน้นให้ความบันเทิงมากกว่าสารคดี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบันเทิงคดีจะไม่มีสาระ งานเขียนบันเทิงคดีบางชิ้นอาจจะมีสาระน้อยมาก แต่ก็มีงานเขียนบันเทิงคดีไม่น้อยที่เต็ม	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ที่เลือกงานเขียนจะเป็นการทราบมุมมอง/ทัศนคติของนักเรียน แล้วยังเป็นการสำรวจความชอบในการอ่านชนิดของงานเขียน เพื่อนำมาพัฒนาทักษะการอ่านให้ชำนาญขึ้น	เปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระไม่ด้อยไปกว่าสารคดี การเขียนสามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภทหลักตามลักษณะการประพันธ์ ร้อยแก้ว เป็นงานเขียนที่ไม่กำหนดรูปแบบหรือฉันทลักษณ์ตายตัว มักใช้ภาษาที่เรียบง่าย ตรงประเด็น เหมาะกับการสื่อสารความรู้ความคิด ความรู้สึก ข้อมูลข่าวสาร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยไม่มุ่งเน้นความสวยงามของภาษา ตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยแก้ว เช่น บทความ ข่าว สารคดี รายงาน จดหมาย อีเมล ร้อยกรอง เป็นงานเขียนที่มีรูปแบบบังคับตายตัว เน้นความไพเราะ สละสลวยของ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ภาษา มักใช้โวหารต่างๆ เช่น อุปมา อุปไมย อธิบาย ซ้ำ ฯลฯ เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยกรอง เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ละคร ฯลฯ นอกจากนี้ งานเขียนยังสามารถแบ่งตามลักษณะการถ่ายทอดได้อีก ๒ ประเภท ดังนี้ งานเขียนเพื่อสาระ มุ่งเน้นการให้ข้อมูล ความรู้ ความคิด ความเข้าใจแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น บทความวิชาการ ตำรา รายงานการวิจัย ฯลฯ งานเขียนเพื่อความบันเทิง มุ่งเน้นการให้ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น นิยาย		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					เรื่องสั้น บทละคร กาพย์ กลอน ฯลฯ ทั้งนี้ งานเขียนบางประเภทอาจมีลักษณะผสมผสานกัน ทั้งเพื่อสาระและความบันเทิง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของงานเขียนนั้น ๆ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๔ งานเขียนสร้างความสุข (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)	การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น งานเขียนในความทรงจำเกิดจากการที่ผู้อ่านได้อ่าน	การเขียนร่างผลงานเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เริ่มด้วยการค้นหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการเขียน จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ กำหนดใจความหลักของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ แล้วจึงลงมือวางโครงร่าง หลังจากนั้นก็ลงมือร่างงานเขียน อ่านทบทวนและตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง และเขียนร่างสุดท้าย ขั้นตอนที่สำคัญของ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				งานเขียนรูปแบบรูปแบบหนึ่งแล้วเกิดความประทับใจ งานเขียนที่ประทับใจอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับรสนิยมและประสบการณ์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม มีงานเขียนบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องว่าเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โดยขั้นตอนสำคัญของงานเขียนคือการเขียนโครงร่าง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำเสนอเนื้อหา การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนกระบวนการเขียนแล้วนำมาต่อยอดเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น	การเขียนเรียงความ คือ ก่อนลงมือเขียน ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดและวางโครงร่าง และการร่างและทบทวน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดความคิดลงสู่หน้ากระดาษ ช่วยให้ผู้เขียนมองเห็นข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น และเปิดโอกาสให้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเป็นร่างสุดท้าย การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนร่างงานเขียนจะช่วยทำให้กระบวนการเขียนเป็นระบบชัดเจนขึ้น		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ งานเขียนสร้างความสุข (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)	การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น งานเขียนในความทรงจำเกิดจากการที่ผู้อ่านได้อ่านงานเขียนรูปแบบรูปแบบหนึ่งแล้วเกิดความประทับใจ งานเขียนที่ประทับใจอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับรสนิยมและประสบการณ์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม มีงานเขียนบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการ	การเขียนร่างผลงานเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เริ่มด้วยการค้นหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการเขียน จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้กำหนดใจความหลักของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ แล้วจึงลงมือวางโครงร่าง หลังจากนั้นก็ลงมือร่างงานเขียน อ่านทบทวนและตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง และเขียนร่างสุดท้าย ขั้นตอนที่สำคัญของการเขียนเรียงความ คือ ก่อนลงมือเขียน ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดและวางโครงร่าง และการร่างและทบทวน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดความคิดลงสู่หน้ากระดาษช่วยให้ผู้เขียนมองเห็น	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ยกย่องว่าเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โดยขั้นตอนสำคัญของงานเขียนคือ การเขียนโครงร่าง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำเสนอเนื้อหา การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนกระบวนการเขียนแล้วนำมาต่อยอดเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น	ข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น และเปิดโอกาสให้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเป็นร่างสุดท้าย การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนร่างงานเขียนจะช่วยทำให้กระบวนการเขียนเป็นระบบชัดเจนขึ้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ งานเขียนสร้างความสุข (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ลงมือทำผลงานการเขียนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อนแล้วนำเสนอผลงาน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)	การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อ	การเขียนร่างผลงานเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เริ่มด้วยการค้นหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการเขียน จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ กำหนดใจความหลักของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ แล้วจึงลงมือวางโครงร่าง หลังจากนั้นก็ลงมือร่าง	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น งานเขียนในความทรงจำเกิดจากการที่ผู้อ่านได้อ่านงานเขียนรูปแบบรูปแบบหนึ่งแล้วเกิดความประทับใจ งานเขียนที่ประทับใจอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับรสนิยมและประสบการณ์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม มีงานเขียนบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องว่าเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โดยขั้นตอนสำคัญของงานเขียนคือ การเขียนโครงร่าง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำเสนอเนื้อหา การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนกระบวนการเขียน	งานเขียน อ่านทบทวนและตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง และเขียนร่างสุดท้าย ขั้นตอนที่สำคัญของการเขียนเรียงความ คือ ก่อนลงมือเขียน ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดและวางโครงร่าง และการร่างและทบทวน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดความคิดลงสู่หน้ากระดาษ ช่วยให้ผู้เขียนมองเห็นข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น และเปิดโอกาสให้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเป็นร่างสุดท้าย การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนร่างงานเขียนจะช่วยทำให้กระบวนการเขียนเป็นระบบชัดเจนขึ้น		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				แล้วนำมาต่อยอดเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ระบุสิ่งที่เห็น/สถานการณ์สมมุติแล้วเขียนสื่อสารด้วยข้อความอย่างง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒)	การเขียนบรรยาย คือ การเขียนที่เน้นการเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ โดยลำดับต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ รู้สึกประทับใจ และเกิดจินตนาการเสมือนเห็นภาพ การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนบรรยายจากสิ่งใกล้ตัวหรือจากภาพหรือจากสถานการณ์สมมุติจะเป็นการฝึกทักษะการสังเกต การเรียบเรียงความคิด และเขียนสื่อสารออกมาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทที่ต้องการ	การเขียนบรรยายเป็นการเขียนเพื่อเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด ทั้งในด้านสถานที่ บรรยากาศ บุคคลที่ร่วมในเหตุการณ์และกิจกรรมที่เกิดขึ้น ผู้เขียนควรกล่าวถึงเหตุการณ์ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามวาดภาพในใจได้ถูกต้อง การฝึกให้นักเรียนเขียนบรรยายจึงเป็นการวัดทักษะการเขียนสื่อสารในรูปแบบหนึ่งอันจะทำให้นักเรียนเกิดความเชี่ยวชาญและมีความสามารถในการเขียนที่ชำนาญขึ้น	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๘ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ระบุเรื่องราวที่มาจากข้อคิด/ ประสบการณ์แล้วสร้างผลงานพร้อมบอกแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๑.๓.๒)	การเขียนบรรยาย คือ การเขียนที่เน้นการเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ โดยลำดับต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ รู้สึกประทับใจ และเกิดจินตนาการเสมือนเห็นภาพ การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนบรรยายจากสิ่งใกล้ตัวหรือจากภาพหรือจากสถานการณ์สมมุติจะเป็นการฝึกทักษะการสังเกต การเรียบเรียงความคิด และเขียนสื่อสารออกมาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทที่ต้องการ	การเขียนบรรยายเป็นการเขียนเพื่อเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด ทั้งในด้านสถานที่ บรรยากาศ บุคคลที่ร่วมในเหตุการณ์และกิจกรรมที่เกิดขึ้น ผู้เขียนควรกล่าวถึงเหตุการณ์ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามวาดภาพในใจได้ถูกต้อง การฝึกให้นักเรียนเขียนบรรยายจึงเป็นการวัดทักษะการเขียนสื่อสารในรูปแบบหนึ่งอันจะทำให้นักเรียนเกิดความเชี่ยวชาญและมีความสามารถในการเขียนที่ชำนาญขึ้น	๑	๒๐
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑	วิเคราะห์แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น (เหตุ-ผล) / ที่มาจาก	การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่อง	การเขียนแสดงความคิดเห็นหมายถึง การเขียนที่	๑	๒๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	สถานการณ์หรือประสบการณ์แล้วสร้างผลงาน (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๒.๓.๒)	หนึ่งเรื่องใดโดยใช้เหตุผลและหลักฐานประกอบความคิดเห็นนั้น ๆ การเขียนแสดงความคิดเห็นสามารถทำได้ในหลายบริบท เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อบทความ หนังสือ ภาพยนตร์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนบรรยายจากสิ่งใกล้ตัวหรือจากภาพหรือจากสถานการณ์สมมุติแล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม จะเป็นการฝึกทักษะการสังเกต การเรียบเรียงความคิด และเขียนสื่อสารออกมาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทที่ต้องการ	ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์การเขียนแสดงความคิดเห็นมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น ประเภทของการแสดงความคิดเห็น ๑. การแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศาสตร์ต่าง ๆ เช่นวิชาการแพทย์และอนามัย วิชาสังคมศาสตร์ ฯลฯ ๒. การแสดงความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การวิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมือง การแสดงของวัยรุ่นการเล่นกีฬา		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					รวมทั้งการเขียนบทความวิจารณ์ต่าง ๆ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)	การแต่งบทประพันธ์ เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ให้มีสัมผัสที่ไพเราะ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น ซึ่งแต่ละชนิดมีรูปแบบและวิธีการประพันธ์ที่แตกต่างกันตามคณะและฉันทลักษณ์ของชนิดคำประพันธ์นั้น ๆ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ก็มีวรรณคดีในบทเรียนให้ได้ศึกษาเช่น กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ และอีกมากมาย ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีการแต่งบทประพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ใช้ในการบรรยายและสื่อความเรื่องราวนั้น ๆ อันควรค่าแก่การศึกษารูปแบบงานเขียนจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ อย่างยิ่ง ทั้งนี้	การแต่งบทประพันธ์เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงขึ้นให้เป็นบทร้อยกรองที่ไพเราะตามรูปแบบของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ของฉันทลักษณ์ เช่น จำนวนคำ บังคับวรรค บังคับสัมผัสการแต่งบทประพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก อารมณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านถ้อยคำที่ไพเราะ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ หรือคติธรรมที่ผู้แต่งต้องการจะสอดแทรกไว้เพื่อสอนใจ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				กลอนนิราศถือเป็นบทประพันธ์แบบหนึ่งที่ควรค่าแก่การศึกษา เพราะกลอนนิราศทำหน้าที่เหมือนสมุดบันทึกการเดินทางของนักกวีในเวลานั้น การให้นักเรียนได้ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ และฝึกยกตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียนแล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เช่น กาพย์ หรือ โคลง จะเป็นการฝึกทักษะงานเขียนประเภทการแต่งบทประพันธ์และเป็นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างบทประพันธ์			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๑ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑	ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิด	การแต่งบทประพันธ์ เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ให้มีสัมผัสที่ไพเราะ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น	การแต่งบทประพันธ์เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงขึ้นให้เป็นบทร้อยกรองที่ไพเราะตามรูปแบบของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดย	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	กาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)	ซึ่งแต่ละชนิดมีรูปแบบและวิธีการประพันธ์ที่แตกต่างกันตามคณะและฉันทลักษณ์ของชนิดคำประพันธ์นั้น ๆ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ก็มีวรรณคดีในบทเรียนให้ได้ศึกษาเช่น กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ และอีกมากมาย ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีการแต่งบทประพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ใช้ในการบรรยายและสื่อความเรื่องราวนั้น ๆ อันควรค่าแก่การศึกษารูปแบบงานเขียนจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ อย่างยิ่ง ทั้งนี้กลอนนิราศถือเป็นบทประพันธ์แบบหนึ่งที่ควรค่าแก่การศึกษา เพราะกลอนนิราศทำหน้าที่เหมือนสมุดบันทึกการเดินทางของนักกวีในเวลานั้น การให้นักเรียนได้ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ	คำนึงถึงหลักเกณฑ์ของฉันทลักษณ์ เช่น จำนวนคำ บังคับวรรค บังคับสัมผัสการแต่งบทประพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก อารมณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านถ้อยคำที่ไพเราะ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ หรือคติธรรมที่ผู้แต่งต้องการจะสอดแทรกไว้เพื่อสอนใจ		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				และฝึกยกตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียนแล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เช่น กาพย์ หรือ โคลง จะเป็นการฝึกทักษะงานเขียนประเภทการแต่งบทประพันธ์และเป็นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างบทประพันธ์			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๔	จำแนก/วิเคราะห์ความแตกต่างของระดับภาษา แล้วยกตัวอย่างเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๒ ๕.๒.๔)	ระดับภาษาไทย เป็นลักษณะของถ้อยคำที่ให้ความหมายถึงความแตกต่างของภาษา ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง ซึ่งควรใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคลและกาลเทศะในการสื่อสารในภาษาไทยนั้นจะมีการแบ่งระดับของภาษาไว้ ๕ ระดับ ตามความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในบริบทหรือสถานการณ์ คือ ๑. ภาษาระดับพิธีการ ๒. ภาษาระดับทางการ	ระดับภาษาไทยเป็นคำที่ให้ความหมายถึงความแตกต่างของภาษา ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง ซึ่งควรใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคลและกาลเทศะในการสื่อสารในภาษาไทยนั้นจะมีการแบ่งระดับของภาษาไว้ ๕ ระดับ ดังนี้ ๑. ภาษาแบบเป็นทางการหรือภาษาเขียน ภาษาชนิดนี้	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				๓. ภาษาระดับกึ่งทางการ ๔. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ ๕. ภาษาระดับกันเอง การเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง และเนื้อหา จะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังเข้าใจข้อความได้ชัดเจน และเกิดความประทับใจ การให้นักเรียนได้ฝึกจำแนกความแตกต่างของระดับภาษาจะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเห็นข้อแตกต่างของระดับภาษาและสามารถนำเอาไปปรับใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทในสถานการณ์	ใช้ในการเขียนหรือการพูดที่เป็นโอกาสสำคัญ เช่น งานพิธีการ และงานที่เป็นทางการ แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ ภาษาระดับพิธีการและภาษาระดับมาตรฐานราชการ ๑.๑ ภาษาระดับพิธีการ ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น งานราชพิธี วรรณกรรมชั้นสูง ภาษาที่ใช้เป็นคำระดับสูงและมีความซับซ้อนของประโยคอยู่ มีการใช้ราชาศัพท์และใช้คำสุภาพ จึงเป็นภาษาที่งดงามไพเราะประณีต ๑.๒ ภาษาระดับทางการ ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น หนังสือราชการ วิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ การกล่าวปราศรัย บทความวิชาการ งานวิจัย งานเขียนตำรา การกล่าวเปิด		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					งานสำคัญๆ เป็นต้น ภาษาที่ใช้เป็นแบบแผน ชัดเจน และกระชับ มีการวางตำแหน่งคำถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทั้งรูปประโยคและการใช้ถ้อยคำรูปประโยคมีการเรียบเรียงอย่างถูกต้อง ประณีต ชัดเจน สละสลวย ๒. ภาษาแบบไม่เป็นทางการหรือภาษาพูด ภาษาในระดับนี้ใช้ในการเขียนและการพูดโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน แบ่งได้เป็น ๓ ระดับ คือภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับสนทนาและภาษาปาก ๒.๑ ภาษาระดับกึ่งทางการ ใช้ในโอกาสทั่วไปที่ไม่เป็นทางการมากนัก เช่น การบรรยาย การสอน การปราศรัย การสนทนากับผู้ใหญ่		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ที่เคารพภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ เรียบง่าย แต่สุภาพ มีการใช้ถ้อยคำระดับสามัญในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวันแต่ยังคงมีความสุภาพ เช่น กิน ทำงาน ฉัน เธอ เขา ฯลฯ ๒.๒ ภาษาระดับสนทนาหรือภาษาระดับไม่เป็นทางการ ใช้ในโอกาสทั่วไปที่ไม่เป็นทางการ มีการใช้คำสแลง คำย่อ อักษรย่อ คำตัด คำเฉพาะกลุ่ม คำภาษาถิ่น คำเลียนเสียงพูด คำภาษาหนังสือพิมพ์ คำภาษาโฆษณา ระดับภาษาในระดับนี้มักใช้ในการซื้อขาย การประชุม การพูดที่ไม่เป็นทางการและการสนทนากับผู้ที่สนิทสนม เช่น การสนทนากับเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องเป็นต้น		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					๒.๓ ภาษาปากหรือภาษาระดับกันเอง ใช้ในโอกาสที่สนิทสนมเป็นกันเองอย่างมาก เช่น การพูดคุยกับเพื่อนสนิท ญาติสนิท ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดทั่วไป อาจจะมีคำหยาบคายหรือคำสแลง มักใช้ภาษาระดับนี้ในพื้นที่ส่วนตัว อาจมีคำสบถ คำด่าทอ คำหยาบคายในรูปของการสนทนา เป็นต้น ตัวอย่าง: แกกินข้าวมาหรือยัง? , มึงสบายดีไหม ฯลฯ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๓ ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ ม.๑/๙	สืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม	ศิลปะของงานเขียนวรรณกรรมไทยเปรียบเสมือนพู่กันที่กวีใช้สร้างสรรค์งานเขียนให้งดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำ ประโยคและอุปกรณ์ทางภาษาเพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์และความคิดเห็นของตนออกมา	กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำ ประโยคและอุปกรณ์ทาง	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	(๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๑.๓.๑)	ให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ศิลปะในงานเขียนจะมีการนำเอากลวิธีต่าง ๆ ให้งานเขียนเกิดความน่าสนใจขึ้นเช่น ภาพพจน์ โวหาร การเล่นคำ จินตภาพ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสามารถค้นหางานเขียนได้หลากหลายแหล่งที่มาเช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด E-book บทความวิเคราะห์วรรณกรรม และอื่น ๆ เป็นต้น การให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสืบค้นหางานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์ถึงการใช้ศิลปะจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการมองเห็นแนวทางการเขียนเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานได้	ภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำประโยคและอุปกรณ์ทาง ภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง กลวิธีการใช้ภาษาที่สำคัญในวรรณกรรม มีดังนี้ ภาพพจน์ เป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างภาพให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจน อาจเป็นภาพที่สัมผัสได้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น หรือกาย		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					อาจเป็นภาพที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความรู้สึก หรือความคิด อุปมา เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "ดวงตาของเธอเป็นประกายเหมือนดวงดาว" อุปลักษณ์ เป็นการกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยตรงว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "หัวใจของฉันเป็นหิน" อติพจน์เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เช่น "ฉันรักเธอจนแทบจะขาดใจ" โวหาร เป็นการใช้ภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากความหมายตรงตัว เพื่อสร้างความสนใจและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน การเล่นเสียง เช่น การใช้คำคล้องจอง การใช้คำซ้ำ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					การเล่นคำ เช่น การใช้คำที่มีความหมายแผง หรือความหมายโดยนัย การใช้คำถามเพื่อย้ำ: ถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพื่อเน้นประเด็น การเลือกใช้คำ กวีหรือผู้ประพันธ์จะเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสมกับบริบทและอารมณ์ของเรื่องเพื่อสื่อสารความคิดได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ การลำดับคำ เป็นการเรียงลำดับคำและประโยคให้มีความไพเราะและกลมกล่อม ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน การสร้างบรรยากาศ: ผู้ประพันธ์สามารถสร้างบรรยากาศที่แตกต่างกัน เช่น บรรยากาศที่น่ากลัว สงบสุข หรือโรแมนติก โดยการใช้		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					คำศัพท์ที่สื่อถึงบรรยากาศนั้น ๆ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๔ ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ม.๑/๖ ม.๑/๙ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ออกแบบงานเขียนจากสืบค้น /ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผลงานได้ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑)	ศิลปะของงานเขียนวรรณกรรมไทยเปรียบเสมือนพู่กันที่กวีใช้สร้างสรรค์งานเขียนให้งดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำ ประโยคและอุปกรณ์ทางภาษาเพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ศิลปะในงานเขียนจะมีการนำเอากลวิธีต่าง ๆ ให้งานเขียนเกิดความน่าสนใจขึ้นเช่น ภาพพจน์ โวหาร การเล่นคำ จินตภาพ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสามารถค้นหางานเขียนได้หลากหลายแหล่งที่มาเช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด E-book บทความวิเคราะห์วรรณกรรม และอื่น ๆ เป็นต้น	กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำ ประโยคและอุปกรณ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำ ประโยคและอุปกรณ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสืบค้นหางานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์ถึงการใช้ศิลปะจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการมองเห็นแนวทางการเขียนเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานได้	อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง กลวิธีการใช้ภาษาที่สำคัญในวรรณกรรม มีดังนี้ ภาพพจน์ เป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างภาพให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจน อาจเป็นภาพที่สัมผัสได้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น หรือกาย อาจเป็นภาพที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความรู้สึก หรือความคิด อุปมา เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "ดวงตาของเธอเป็นประกายเหมือนดวงดาว" อุปลักษณ์ เป็นการกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยตรงว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "หัวใจของฉันเป็นหิน" อติพจน์เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เช่น "ฉันรักเธอจนแทบจะขาดใจ"		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					โวหาร เป็นการใช้ภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากความหมายตรงตัว เพื่อสร้างความสนใจและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน การเล่นเสียง เช่น การใช้คำคล้องจอง การใช้คำซ้ำ การเล่นคำ เช่น การใช้คำที่มีความหมายแผงหรือความหมายโดยนัย การใช้คำถามเพื่อย้ำ:ถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพื่อเน้นประเด็น การเลือกใช้คำกวีหรือผู้ประพันธ์จะเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสมกับบริบทและอารมณ์ของเรื่องเพื่อสื่อสารความคิดได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ การลำดับคำเป็นการเรียงลำดับคำและประโยคให้มี		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ความไพเราะและกลมกล่อม ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน การสร้างบรรยากาศ: ผู้ประพันธ์สามารถสร้างบรรยากาศที่แตกต่างกันเช่น บรรยากาศที่น่ากลัวสงบสุข หรือโรแมนติกโดยการใช้คำศัพท์ที่สื่อถึงบรรยากาศนั้น ๆ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ระบุและเข้าใจเกณฑ์เกณฑ์การประเมินงานเขียน การนำเสนอ และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)	การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ซึ่งการประเมินงานเขียนสามาทำได้หลายวิธีการ ทั้งการอ่าน การหาจุดเด่น - จุดพัฒนา และการ	การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้องชัดเจน น่าเชื่อถือและมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ประโยชน์ของการประเมินงานเขียน	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในงานเขียน สิ่งสำคัญคือการกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินงานเขียน เพราะการกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินงานเขียนเสมือนการวางแนวทางให้ผู้เรียนสร้างผลงานเขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้ การให้นักเรียนได้ศึกษาและออกแบบเกณฑ์การประเมินงานเขียน จะเป็นการฝึกทักษะการออกแบบแบบประเมินเพื่อเป็นรูปแบบในการประเมินผลการอ่านได้	- เพื่อพัฒนาคุณภาพการประเมินช่วยให้ผู้เขียนระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น - เพื่อให้ข้อเสนอแนะผู้ประเมินสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน เพื่อนำไปพัฒนาผลงานต่อไป - เพื่อตัดสินใจ การประเมินช่วยในการตัดสินใจเลือกงานเขียนที่เหมาะสม เช่น สำหรับตีพิมพ์เผยแพร่หรือเพื่อนำเสนอในที่ประชุม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๖ เรื่องลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ ม.๑/๘ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒	ระบุการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนเพื่อการนำไปสร้างผล	การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้าน	การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	งานได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)	เนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ซึ่งการประเมินงานเขียนสามาทำได้หลายวิธีการ ทั้งการอ่าน การหาจุดเด่น - จุดพัฒนา และการปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในงานเขียน สิ่งสำคัญคือการกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินงานเขียน เพราะการกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินงานเขียนเสมือนการวางแนวทางให้ผู้เรียนสร้างผลงานเขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้ การให้นักเรียนได้ศึกษาและออกแบบเกณฑ์การประเมินงานเขียน จะเป็นการฝึกทักษะการออกแบบแบบประเมินเพื่อเป็นรูปแบบในการประเมินผลการอ่านได้	น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ประโยชน์ของการประเมินงานเขียน - เพื่อพัฒนาคุณภาพ การประเมินช่วยให้ผู้เขียนระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น - เพื่อให้ข้อเสนอแนะ ผู้ประเมินสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน เพื่อนำไปพัฒนาผลงานต่อไป - เพื่อตัดสินใจ การประเมินช่วยในการตัดสินใจเลือกงานเขียนที่เหมาะสม เช่น สำหรับตีพิมพ์เผยแพร่ หรือเพื่อนำเสนอในที่ประชุม		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๗ เรื่องลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ ม.๑/๘ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ประเมินผลงานของนักเรียนแล้วร่วมกันหาข้อดี/ข้อสังเกตของงาน รวมถึงมีการติดตามผลสะท้อนจากผู้ปกครองเพื่อเรียนรู้/เพิ่มเติมมุมมองให้งานมีความสมบูรณ์ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	การออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่เกิดจากการศึกษางานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์กลวิธีการเขียนว่ามีความโดดเด่นในด้านใด มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร จากนั้นสร้างออกมาเป็นผลงาน ซึ่งการออกแบบงานเขียนต้องเกิดจากการศึกษาอย่างเข้าใจก่อนจึงเริ่มสร้างงานเขียนได้ การให้นักเรียนได้ออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน จะเป็นการฝึกทักษะการออกแบบงานเขียนที่มีคุณภาพสามารถต่อยอดไปสู่การสร้างงานในระดับที่สูงขึ้นได้	การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน - ขั้นตอนการออกแบบงานเขียน ศึกษาตัวอย่างการเขียน เลือกตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ วรรณกรรม หรือบทความ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- วิเคราะห์ลักษณะเด่นของงานเขียน เช่น โครงสร้าง ภาษา สำนวน และเนื้อหา - กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ของงานเขียน เช่น การแสดงความคิด การบรรยายเรื่องราว หรือการวิเคราะห์ - ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม และความคิดสร้างสรรค์ออกแบบงานเขียน - กำหนดหัวข้อและขอบเขตของงานเขียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน เช่น การเริ่มต้น การพัฒนาความคิด และการสรุป		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					- จัดเตรียมทรัพยากร เตรียมแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนใช้ในการค้นคว้า จัดเตรียมแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ช่วยเสริมทักษะการเขียน - การสร้างเกณฑ์การประเมิน เป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ดีจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และช่วยให้ครูสามารถประเมินงานเขียนได้อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทรเกษม
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ธนบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏ วิทยาลัยราชภัฏ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๘ เรื่องลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ ม.๑/๘ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	วางแผน/ออกแบบสัดส่วนของเล่มผลงาน การวางลำดับเนื้อหา แล้วนำเสนอผลการออกแบบสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่ม แล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	การออกแบบหนังสือเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้กระบวนการวางแผน เลือกเรื่อง จัดหน้า ตรวจทานก่อนที่จะรวมเล่มเพื่อทำเป็นผลงานหนังสือสร้างสรรค์ ซึ่งกิจกรรมนี้ต้องอาศัยกระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อปรึกษาและวางแนวปฏิบัติให้เกิดชิ้นงานการวางแผนเพื่อรวมเล่มหนังสือเพื่อให้ได้ผลงานที่ทั้งสวยงามและสื่อสารเนื้อหาได้อย่างมีคุณภาพ การให้นักเรียนได้ระดมความคิดเพื่อออกแบบหนังสือจึงเป็นการนำเอาทักษะเรื่องการอ่าน การวางแผน การแบ่งหน้าที่ การออกแบบเกณฑ์การประเมินมาใช้วางแผนเพื่อสร้างและพัฒนาหนังสือเพื่อให้เกิดเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ตรงตามความต้องการและมีเนื้อหาที่ถูกต้อง	การออกแบบหนังสือไม่ใช่เพียงแค่การเรียงร้อยตัวอักษรและภาพประกอบลงบนกระดาษ แต่เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานศิลปะและเทคนิคเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ผลงานที่ทั้งสวยงามและสื่อสารเนื้อหาได้อย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนการออกแบบหนังสือโดยทั่วไปมีดังนี้ ๑. กำหนดเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของหนังสือหนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์อย่างไร เช่นเพื่อให้ความรู้ บันเทิง หรือสร้างแรงบันดาลใจ และอีกมากมาย กลุ่มเป้าหมาย ใครคือผู้อ่านหลัก อายุ เพศ อาชีพ ความสนใจ และความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นอย่างไร	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๒. การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสือ ศึกษาหนังสือประเภทเดียวกัน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือคู่แข่ง วิเคราะห์เนื้อหา ทำความเข้าใจเนื้อหาของหนังสืออย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม กำหนดรูปแบบและการให้สีสันในเล่ม เลือกโทนสี ตัวอักษร และรูปแบบการจัดวางที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย ๓. สร้างโครงสร้างหนังสือ ออกแบบหน้าปก หน้าปกเป็นหน้าตาของหนังสือ ควรออกแบบให้โดดเด่นและสื่อถึงเนื้อหาภายใน		

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					จัดวางเนื้อหา กำหนดโครงสร้างของแต่ละหน้า ขนาดของตัวอักษร ช่องว่าง ระยะห่างบรรทัด และการแบ่งส่วนของเนื้อหา เลือกภาพประกอบ เลือกภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาและช่วยเสริมความเข้าใจ ออกแบบกราฟิก สร้างกราฟิกที่น่าสนใจ เช่น แผนภูมิ ตาราง หรือแผนที่ เพื่อช่วยอธิบายข้อมูล ๔. เลือกวัสดุและเทคนิคการพิมพ์ เลือกกระดาษ เลือกชนิดและขนาดของกระดาษที่เหมาะสมกับเนื้อหาและงบประมาณ เลือกเทคนิคการพิมพ์ เลือกเทคนิคการพิมพ์ที่ให้คุณภาพของสีและภาพที่ต้องการ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					พิจารณาขนาดและรูปแบบของหนังสือ จะเป็นหนังสือปกอ่อน ปกแข็ง หรืออีบุ๊ก ๕. ตรวจสอบและแก้ไข ตรวจทานเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา ตรวจสอบรูปแบบ ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการจัดวาง ขอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นจากผู้อ่านตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแก้ไข ๖. พิมพ์และจัดจำหน่าย พิมพ์หนังสือ ส่งไฟล์งานพิมพ์ให้โรงพิมพ์และทำการผลิต จัดจำหน่าย หาช่องทางในการจัดจำหน่ายหนังสือ เช่น ร้านหนังสือออนไลน์ หรือร้านหนังสือทั่วไป		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	นำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์ โดยนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่ว สามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	การนำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการรวบรวมเล่มเพื่อเข้าเป็นผลงานจากงานเขียนในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการแสดงผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ผ่านมา การให้นักเรียนนำเสนอผลงานเล่มสมบูรณ์ จะเป็นการให้นักเรียนได้แสดงสมรรถนะจากการศึกษาความรู้เรื่องการเขียนโดยใช้การพูดรายงานเป็นสื่อกลาง จะทำให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพและมีการสะท้อนผลเพื่อไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่ดีขึ้น	การนำเสนอการออกแบบหนังสือการนำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการรวบรวมเล่มเพื่อเข้าเป็นผลงานจากงานเขียนในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการแสดงผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ผ่านมา ๑. กำหนดเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของหนังสือ หนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์อย่างไร เช่นเพื่อให้ความรู้ บันเทิง หรือสร้างแรงบันดาลใจ และอีกมากมาย กลุ่มเป้าหมาย ใครคือผู้อ่านหลัก อายุ เพศ อาชีพ ความสนใจ และความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นอย่างไร	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๒. การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสือ ศึกษาหนังสือประเภทเดียวกัน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือคู่แข่ง วิเคราะห์เนื้อหาทำความเข้าใจเนื้อหาของหนังสืออย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม กำหนดรูปแบบและการให้สีสันในเล่มเลือกโทนสี ตัวอักษร และรูปแบบการจัดวางที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย ๓. สร้างโครงสร้างหนังสือ ออกแบบหน้าปก หน้าปกเป็นหน้าตาของหนังสือควรออกแบบให้โดดเด่นและสื่อถึงเนื้อหาภายใน		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					จัดวางเนื้อหากำหนดโครงสร้างของแต่ละหน้า ขนาดของตัวอักษรช่องว่าง ระยะห่างบรรทัดและการแบ่งส่วนของเนื้อหา เลือกภาพประกอบเลือกภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาและช่วยเสริมความเข้าใจ ออกแบบกราฟิก สร้างกราฟิกที่น่าสนใจ เช่น แผนภูมิ ตาราง หรือแผนที่เพื่อช่วยอธิบายข้อมูล การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่ายกระชับชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เทคนิคการพูดรายงานให้เกิดผลสำเร็จ - ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจนออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา - ใช้อุปกรณ์ประกอบรูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์ - ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด - การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจพูดคล่องชัดและประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					สรุป การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ เรื่อง ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ ม.๑/๖	ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)	การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสกัดเอาความรู้ บทเรียน และข้อแนะนำที่มีประโยชน์ นำไปใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน ปรับปรุงคุณภาพงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การให้นักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการทำกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” จึงเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัด	การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอด	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				เรียนรู้ผ่านปัญญา ๓ ฐาน Head Heart Hand อันเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของผลงานและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ชำนาญขึ้น	บทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบัน ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการ		

มัณฑิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ การถอดบทเรียนจากการหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” โดยใช้หลักปัญญา ๓ ฐาน จึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เราสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลไปเพื่อพัฒนาตนเอง		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ให้มีความสามารถและชำนาญมากขึ้น		
๓	**ขับขานสำเนียง เสนาะ เสียงโอ้เอ้วิหารราย**						
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๙ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้ว ประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัส กันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวี ซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัส กันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ ของการให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้อยกรอง ฝึกการแบ่งวรรค แล้วประเมินความสามารถในการอ่าน จึงเป็นทักษะที่เป็นการฝึกกระบวนการวางแผนทางการอ่านและเป็นการประเมินการอ่านเพื่อนำไปพัฒนาให้ชำนาญยิ่งขึ้น	บทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ดังนี้ (๑) ก. สอดผูกให้ติดต่อกัน, ร้อย ถัก และเย็บงานประเภทประณีตศิลป์เช่นดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ, เช่น ร้อยกรองข่ายคลุมไตร ร้อยกรองสไบ (๒) ก. ตรวจชำระให้ถูกต้อง, สังคายนา, ในคำว่า ร้อยกรองพระธรรมวินัย (๓) ก. แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ, เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					(๔) น. คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์. การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ ๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดธรรมดา ไม่มีทำนองเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีการแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามชนิดของคำประพันธ์ ๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส แบ่งจังหวะจำนวนคำ การอ่านตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้ว	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันท	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือ	**๑**	**๒๐**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๙ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	ประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	ลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัส กันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวี ซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ ของการให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้อยกรอง ฝึกการแบ่งวรรค แล้วประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นการฝึกกระบวนการวางแผนทางการอ่าน	ฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัส กันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.		

มัณฑิการศึกษาในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				และเป็นการประเมินการอ่านเพื่อนำไปพัฒนาให้ชำนาญยิ่งขึ้น	๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ดังนี้ (๑) ก. สอดผูกให้ติดต่อกัน, ร้อย ถัก และเย็บงานประเภทประณีตศิลป์เช่นดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ, เช่น ร้อยกรองข่ายคลุมไตร ร้อยกรองสไบ (๒) ก. ตรวจชำระให้ถูกต้อง, สังคายนา, ในคำว่า ร้อยกรองพระธรรมวินัย (๓) ก. แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ, เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์. (๔) น. คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์. การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ ๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดธรรมดา ไม่มี		

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ทำนองเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีการแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามชนิดของคำประพันธ์ ๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส แบ่งจังหวะจำนวนคำ การอ่านตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออก	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕		เสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น	ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ กาพย์ยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ไทย ประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีรูปแบบดังนี้ บทหนึ่งมีสองบาทเรียกว่า บาทเอกและบาทโท บาทละ ๑๑ คำ วรรคหน้ามี๕ คำ แบ่งการอ่านได้ ๒/๓ วรรคหลัง ๖ คำ แบ่งจังหวะการอ่านได้ ๓/๓ สำหรับวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามีการนำเอา		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันพระบรมราชชนก
มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					กาพย์ชนิดต่าง ๆ มาแต่งร้อยเรียงเป็นเรื่องราว รวมถึงมีการนำเอามาสวดเพื่อให้เกิดการจดจำหนังสือและคำได้เรียกว่า “กลอนสวด” การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนองอีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					กาพย์ยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ไทย ประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีรูปแบบดังนี้ บทหนึ่งมีสองบาทเรียกว่า บาทเอกและบาทโท บาทละ ๑๑ คำ วรรคหน้ามี๕ คำ แบ่งการอ่านได้ ๒/๓ วรรคหลัง ๖ คำ แบ่งจังหวะการอ่านได้ ๓/๓ สำหรับวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามีการนำเอากาพย์ชนิดต่าง ๆ มาแต่งร้อยเรียงเป็นเรื่องราว รวมถึงมีการนำเอามาสวดเพื่อให้เกิดการจดจำหนังสือและคำได้เรียกว่า “กลอนสวด” การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนองอีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้ง	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์ กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่ง	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				อ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น	มีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ กาพย์ฉบังเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้ ๑. บท บทหนึ่ง ๑๖ คำ มี ๓ วรรค อาจเรียกว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรคส่ง ก็ได้ มีจำนวนคำวรรคละ ๖-๔-๖ คำ แบ่งเป็น • วรรคแรก (วรรคสดับ) มี ๖ คำ • วรรคที่สอง (วรรครับ) มี ๔ คำ • วรรคที่สาม (วรรคส่ง) มี ๖ คำ รวมทั้งหมด ๑๖ คำ จึงเรียกฉบัง ๑๖		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยแห่งแรกในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					๒. สัมผัส กาพย์ฉบัง ๑๖ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้ ๑. สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค คือ คำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสอง (วรรครับ) ๒. สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคสาม (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัส ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) กาพย์ฉบัง ๑๖ แบ่งจังหวะวรรคแรกและวรรคท้าย นิยมอ่านแยกเป็น ๓ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒/๒) ส่วนวรรคกลาง แบ่งจังหวะเป็น ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒) การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออก	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕		เสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น	ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ กาพย์ฉบังเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้ ๑. บท บทหนึ่ง ๑๖ คำ มี ๓ วรรค อาจเรียกว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรคส่ง ก็ได้ มีจำนวนคำวรรคละ ๖-๔-๖ คำ แบ่งเป็น • วรรคแรก (วรรคสดับ) มี ๖ คำ • วรรคที่สอง (วรรครับ) มี ๔ คำ		

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• วรรคที่สาม (วรรคส่ง) มี ๖ คำ รวมทั้งหมด ๑๖ คำ จึงเรียกฉบัง ๑๖ ๒. สัมผัส กาพย์ฉบัง ๑๖ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้ ๑. สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค คือ คำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสอง (วรรครับ) ๒. สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคสาม (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัส ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) กาพย์ฉบัง ๑๖ แบ่งจังหวะวรรคแรกและวรรคท้าย นิยมอ่านแยกเป็น ๓ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒/๒) ส่วนวรรคกลาง แบ่งจังหวะเป็น		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒) การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของ	การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอน	๑	๒๐

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจนไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น	สุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บทหนึ่งมี ๒๘ คำ แบ่งออกเป็น ๗ วรรค วรรคละ ๔ คำ สัมผัสนอกมีบังคับ หลายแบบ แต่ที่นิยม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปคำสุดท้าย		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					วรรคที่ ๒ คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัส ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ กับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบท จะส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายบทต้น ส่งสัมผัสยังคำสุดท้ายท้ายวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป กาพย์สุรางคนางค์นิยมอ่านแยกวรรคละ ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียง		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้ว ประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจนไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น	บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					แบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บท หนึ่งมี ๒๘ คำ แบ่งออกเป็น ๗ วรรค วรรคละ ๔ คำ สัมผัสนอกมีบังคับ หลายแบบ แต่ที่นิยม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปคำสุดท้ายวรรคที่ ๒ คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัส ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ กับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบท จะส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายบทต้น ส่งสัมผัสยังคำสุดท้ายท้ายวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป กาพย์สุรางคนางค์นิยมอ่านแยกวรรคละ ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘โดยใช้ทำนอง		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต
มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๙ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๗)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑	สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดารามในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่าสวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำวิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า	สวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า	**๑**	**๒๐**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ตัวชี้วัด ม.๑/๕		วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อยตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาสโดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง	“มีนามไพเราะว่าพระคำหลวง แรกเรียกตามกระทรวงกษัตริย์สร้าง ที่ตื้นต่ำสติปวงปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้างโอ้เอ้วิหารราย”		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑	สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดารามในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่า	สวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่ เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหาร	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕		สวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำวิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อย ตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาส โดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง	ราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า “มีนามไพเราะว่าพระคำหลวง แรกเรียกตามกระทรวงกษัตริย์สร้าง ที่ตื้นต่ำสติปวงปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้างโอ้เอ้วิหารราย”		

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่าสวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำวิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อย ตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาส โดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้	การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง	สวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า “มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓	สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ	การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภท	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕		เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป การให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกแต่งบทประพันธ์เพื่อประกอบการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง	ตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป หลักการพื้นฐานในการแต่งบทประพันธ์ เลือกประเภทของบทประพันธ์ ตัดสินใจเลือกประเภทของบทประพันธ์ที่ต้องการแต่ง เช่น กลอนสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ หรือกาพย์ยานี ๑๑ แต่ละประเภทมีรูปแบบฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน กำหนดเนื้อหาและแนวคิด กำหนดเรื่องราวหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอในบทประพันธ์ อาจเป็นเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น วางแผนโครงสร้าง วางแผนโครงสร้างของบทประพันธ์โดยกำหนดจำนวนบทหรือบาท และลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม เลือกใช้คำ เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม สละสลวย และไพเราะ อาจใช้คำที่มีสัมผัสคล้องจองหรือภาพพจน์เพื่อเพิ่มความสวยงาม สร้างสัมผัส สร้างสัมผัสในและสัมผัสนอกตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท ปรับปรุงและแก้ไข เมื่อแต่งเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบและแก้ไขบทประพันธ์ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป การให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกแต่งบทประพันธ์เพื่อประกอบการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง	การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป หลักการพื้นฐานในการแต่งบทประพันธ์ เลือกประเภทของบทประพันธ์ ตัดสินใจเลือกประเภทของบทประพันธ์ที่ต้องการแต่ง เช่น กลอนสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ หรือ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					กาพย์ยานี ๑๑ แต่ละประเภทมีรูปแบบฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน กำหนดเนื้อหาและแนวคิด กำหนดเรื่องราวหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอในบทประพันธ์ อาจเป็นเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น วางแผนโครงสร้าง วางแผนโครงสร้างของบทประพันธ์โดยกำหนดจำนวนบทหรือบาท และลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม เลือกใช้คำ เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม สละสลวย และไพเราะ อาจใช้คำที่มีสัมผัสคล้องจองหรือภาพพจน์เพื่อเพิ่มความสวยงาม		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					สร้างสัมผัส สร้างสัมผัสในและสัมผัสนอกตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท ปรับปรุงและแก้ไข เมื่อแต่งเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบและแก้ไขบทประพันธ์ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดผลมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการจัดเตรียมประกวด	กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน (ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง) วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมี	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				การอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารรถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้	กาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้าง เล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองในสมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงใน		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					ปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆ มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑	วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่ม	การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดผลมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลาย	กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน (ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อน	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	แล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	ปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการจัดเตรียมประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารรถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้	นั่นเอง) วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองในสมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำ		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					วรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆ มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่ม แล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการจัดเตรียมประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้	กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน (ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง) วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองในสมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆ มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					อ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป การให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกแต่งบทประพันธ์เพื่อประกอบการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบ	การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง	เป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลาราย เท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า “มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”		

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การให้นักเรียนจัดประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารรถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้	กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน (ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง) วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองในสมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆ มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					อ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ ม.๑/๖	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๕	ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การให้นักเรียนจัดประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					นักเรียนสามารรถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ เรื่อง ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด	มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ม.๑/๓ ม.๑/๖	ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)	การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสกัดเอาความรู้ บทเรียน และข้อแนะนำที่มีประโยชน์ นำไปใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน ปรับปรุงคุณภาพงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การให้นักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการทำกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” จึงเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัดเรียนรู้ผ่านปัญญา ๓ ฐาน Head Heart Hand อันเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของผลงานและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ชำนาญขึ้น	การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวมวิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการ	๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบัน ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
					domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ การถอดบทเรียนจากการหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” โดยใช้หลักปัญญา ๓ ฐาน จึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เราสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลไปเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและชำนาญมากขึ้น		
					รวมตลอดภาคเรียน	**๖๐**	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ นิทรรศการปลูกปัญญา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชาภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๒๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๒	จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๓	ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๔	ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำที่มีหลาย ความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๕	ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท
ท ๑.๑ ม.๑/๗	ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น
ท ๑.๑ ม.๑/๘	วิเคราะห์คุณค่าที่ ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต
ท ๑.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๑	คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
ท ๒.๑ ม.๑/๒	เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท ๒.๑ ม.๑/๓	เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุน
ท ๒.๑ ม.๑/๔	เขียนเรียงความ
ท ๒.๑ ม.๑/๕	เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
ท ๒.๑ ม.๑/๖	เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
ท ๒.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๒ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๔ ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๑/๑ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

ท ๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความ แตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

ท ๔.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง

ท ๕.๑ ม. ๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ร่วมกันจัดนิทรรศการเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดที่มาจากจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ความของสารประเภทต่าง ๆ โดยใช้โปสเตอร์ความรู้ พร้อมทั้งพูดนำเสนอสาระ องค์ความรู้ได้อย่างน่าสนใจ มีวิธีการนำเสนอที่สร้างสรรค์เพื่อสื่อสารกับผู้ชมนิทรรศการ.

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) สรุปหลักการอ่านบทร้อยแก้วอย่างคร่าว ๆ ได้
๒) บอกรูปแบบของสารชนิดต่าง ๆ ได้
๓) อธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
๔) ระบุหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
๕) บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สาร
๖) บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้
๗) อธิบายหลักการอ่านตีความเจตนาแล้วระบุแนวคิดสำคัญจากสารได้.
๘) อธิบายหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้
๙) อธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้
๑๐) บอกหลักการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้
๑๑) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๒) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๓) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๔) อธิบายหลักการพูดนำเสนอความรู้จากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้
๑๕) อธิบายหลักการพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้
๑๖) อธิบายหลักการพูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้
๑๗) อธิบายกระบวนการจัดนิทรรศการแล้วนำเสนอได้
๑๘) อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) อ่านบทร้อยแก้วได้ถูกต้อง
๒) คัดเลือกศึกษารูปแบบสารชนิดต่าง ๆ
๓) อ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
๔) จับใจความหลักและใจความรองจากสารที่อ่านแล้วเรียบเรียงให้เป็นข้อความได้
๕) วิเคราะห์สารเบื้องต้นได้
๖) ระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้
๗) ระบุหลักการอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้
๘) วิเคราะห์และสังเคราะห์ตามหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้
๙) เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้
๑๐) สืบค้นสารและคัดแยกสารชนิดต่าง ๆ ได้
๑๑) เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๒) เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๓) เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๔) พูดนำเสนอความรู้แล้วประเมินการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้
๑๕) พูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้
๑๖) พูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้

๑๗) สร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้
๑๘) สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) สะท้อนประโยชน์ของการฝึกฝนตามหลักการอ่านได้
๒) บอกประโยชน์ของการเลือกสารชนิด ต่าง ๆ ได้
๓) บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญจากสารได้
๔) บอกประโยชน์การใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ได้
๕) บอกประโยชน์ของหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้
๖) อธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๗) ร่วมกิจกรรมและตระหนักถึงความสำคัญของอ่านตีความเจตนาจากสารได้
๘) .ร่วมกิจกรรมจากการอ่านวิเคราะห์สารได้
๙) อธิบายประโยชน์คุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้
๑๐) บอกประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้
๑๑) เห็นประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้
๑๒) บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้
๑๓) บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้
๑๔บอกประโยชน์ของการพูดนำเสนอความรู้แล้วประเมินการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้
๑๕) บอกประโยชน์ของพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้
๑๖) บอกประโยชน์ของพูดรายงาน / การสะท้อนผลการพูดได้
๑๗) บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้
๑๘) บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันจัดนิทรรศการเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดที่มาจากจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ความของสารประเภทต่าง ๆ โดยใช้โปสเตอร์ความรู้ พร้อมทั้งพูดนำเสนอสาระ องค์ความรู้ได้อย่างน่าสนใจ มีวิธีการนำเสนอที่สร้างสรรค์เพื่อสื่อสารกับผู้ชมนิทรรศการ

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕..๑ ใฝ่เรียนรู้

๕.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๕.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๕.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๕.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๕.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๕.๓ มีจิตสาธารณะ

๕.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๕.๓.๑.๑ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๒) ใบงานที่ ๒ การอ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (2)
๓) ใบงานที่ ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (1)
๔) ใบงานที่ ๕ อ่านจับใจความหลัก และใจความรอง
๕) ใบงานที่ ๗ สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (2)
๖) ใบงานที่ ๘ การอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้
๗) ใบงานที่ ๙ การอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้
๘) ใบงานที่ ๑๐ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
๙) ใบงานที่ ๑๑ เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
๑๐) ใบงานที่ ๑๒ – ๑๕ เรื่อง การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้
๑๑) ใบงานที่ ๑๖ - ๑๗ นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน
๑๒) ใบงานที่ ๑๘ – ๑๙ การประเมินการจัดนิทรรศการ และการพูดรายงาน
๑๓) ใบงานที่ ๒๐ การถอดบทเรียน

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
2) การอ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (2)	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป
3) อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (1)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
4) อ่านจับใจความหลัก และใจความรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
5) สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (2)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
6) การอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
7) การอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
8) คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
9) เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

10) การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
11) นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
12) การประเมินการจัดนิทรรศการ และการพูดรายงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
13) การถอดบทเรียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๕ - ๒๐	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๐ – ๑๔	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ – ๙	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐ – ๔	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้ การพัฒนาทักษะนั้นจำเป็นต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝนในระดับหนึ่ง การเปิดให้ผู้เรียนมีโอกาสประเมินตนเองร่วมกับการที่ผู้สอนประเมินนักเรียนนั้นจะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

การให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านให้ครูฟังจะทำให้ครูสามารถประเมินความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนนำไปสู่การชี้แนะ แก้ไข เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

<u>การเตรียมตัวอ่านบทร้อยแก้ว</u>

๑. การเตรียมตัวก่อนอ่าน

- เลือกบทที่สนใจ เป็นขั้นตอนการเลือกบทร้อยแก้วที่สนใจและเหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน
- ศึกษาประวัติและบริบทเป็นขั้นตอนการรู้จักผู้เขียนและบริบททางภูมิหลังหรือความเป็นมาของบทร้อยแก้วนั้น เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและจุดประสงค์ของผู้เขียนมากขึ้น
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เป็นขั้นตอนของการเตรียมสมุดและปากกาเพื่อจดคำศัพท์ใหม่ๆ หรือคำศัพท์ยาก แนวคิด และความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะอ่าน

๒. การอ่านบทร้อยแก้ว

- อ่านครั้งแรกเพื่อเข้าใจทั่วไปเป็นขั้นตอนของการอ่านบทร้อยแก้วทั้งหมดเพื่อให้เห็นภาพรวมและเข้าใจเนื้อเรื่องหลัก
- วิเคราะห์คำศัพท์ยากทำความเข้าใจคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก เพื่อให้ทราบบริบทให้เข้าใจชัดเจนขึ้น

- อ่านออกเสียงเป็นขั้นตอนการฝึกอ่านออกเสียงเพื่อปรับปรุงการออกเสียงและการเข้าใจความหมายของประโยค

๓. การวิเคราะห์เนื้อหา

- สรุปเนื้อหาเป็นการเขียนสรุปย่อของบทร้อยแก้วเพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้อ่าน
- แยกประเด็นสำคัญเป็นการจัดระเบียบประเด็นสำคัญของเรื่อง เช่น ตัวละครหลัก เหตุการณ์สำคัญ และข้อความหรือคำพูดที่สำคัญ
- ตั้งคำถามเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา เช่น ข้อความนี้สื่อถึงอะไร ตัวละครทำอย่างนี้เพราะอะไร และข้อความนี้มีความหมายเชิงสัญลักษณ์อะไรบ้าง

๔. การฝึกเพิ่มเติม

- อ่านซ้ำเป็นขั้นตอนการอ่านบทร้อยแก้วซ้ำหลายๆ ครั้งเพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น
- เปรียบเทียบและวิเคราะห์: เปรียบเทียบกับบทอื่น ๆ หรือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันเพื่อเห็นแนวคิดและมุมมองที่หลากหลาย
- ร่วมกลุ่มอ่านเป็นการเข้าร่วมกลุ่มอ่านหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) การอ่านวรรณกรรม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองกับผู้อ่านคนอื่น ๆ

การฝึกอ่านบทร้อยแก้วอย่างสม่ำเสมอและวิธีการที่มีโครงสร้างจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตัวอย่างการอ่านร้อยแก้ว

“ขณะพระองค์เสด็จมาใกล้เบญจคีรีนคร / คือราชคฤห์ / เป็นเวลาจวนสิ้นทิวาวาร // แดดในยามเย็นกำลังอ่อนลงสู่สมัยใกล้วิกาล / ทอแสงแผ่ซ่านไปยังสาลีเกษตร // แลละลิ่ว/เห็นเป็นทาง/สว่างไปทั่วประเทศ/สุดสายตา // ดูประหนึ่งมีหัตถ์ทิพย์มาปกแผ่อำนวยสวัสดี // เบื้องบนมีกลุ่มเมฆเป็นคลื่นซ้อนซับสลับกัน/เป็นทิวแถว / ต้องแสงแดดจับเป็นสีระยับ / วะวับแวว / ประหนึ่งเอาทรายทองไปโปรยปรายเลื่อนลอย/ลิ่วๆ เรี่ยๆ ราย / ลงจรดขอบฟ้า // ชาวนาและโคก็เมื่อยล้าด้วยตรากตรำทำงาน // ต่างพากันดุ่ม ๆ เดินกลับเคหสถาน/เห็นไรๆ // เงาหมู่ไม้อันโดดเดี่ยวอยู่กอเดียวก็ยืดยาวออกทุกทีๆ // มีขอบปริมณฑลเป็นรัศมีแห่งสีรุ้ง // อันกำแพงเชิงเทินป้อมปราการที่ล้อมกรุง / รวมทั้งทวารบถทางเข้านครเล่า / มองดูในขณะนั้นเห็นรูปเค้าได้ชัดถนัดแจ้งดั่งว่านิรมิตไว้ // มีสุมทุมพุ่มไม้ / ดอกออกดก / โอบอ้อมล้อมแน่นเป็นขนัด // ถัดไปเป็นทิวเขาสูงตระหง่าน / มีสีในเวลาตะวันยอแสง / ปานจะฉายเอาไว้เพื่อแข่งกับแสงสีมณีวิเศษ / มีบุษยราคบัณฑวรรณ / และก่องแก้วโกเมน / แม้รวมกันให้พ่ายแพ้ฉะนั้น //”

แหล่งที่มา
: https://www.matichonweekly.com/column/article_๔๔๔๔๔๔
ที่มา : http://www.myfirstbrain.com/student_view.aspx?ID=๔๖๔๕๔

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) สรุปการเตรียมตัวเพื่ออ่านบทร้อยแก้วได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยแก้วได้ถูกต้อง

๒) ประเมินการอ่านของตนเองได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) สะท้อนประโยชน์ของการฝึกฝนตามหลักการอ่านได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน แล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๕.๑.๓)

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านสารพันปัญญาเกิด (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ผู้สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน แล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๕.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - สรุปการเตรียมตัวเพื่ออ่านบทร้อยแก้วได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - อ่านบทร้อยแก้วได้ถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ <u>ประเด็นคำถาม</u> - ***การอ่านมีความสำคัญหรือไม่ ทำไมเราถึงต้องอ่าน จงอภิปราย*** - ***นักเรียนใช้ทักษะการอ่านในช่วงสถานการณ์ใดบ้างแล้วคิดว่าทักษะการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับใด ให้ร่วมกันประเมินตนเอง พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ*** **๓.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนในชั่วโมงนี้คือ การฝึกปฏิบัติการอ่าน	**๑.** นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point เรื่อง อ่านสารพันปัญญาเกิด (๒) - บทอ่านที่ ๒.๑ อักษรไทยสมัยสุโขทัย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๒ จันทรุปราคา จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๓ การเลี้ยงกล้วยไม้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย จากหนังสือสารา	-	๑. ตรวจคำตอบจากชุดคำถาม ๒. ประเมินการอ่านออกเสียงด้วยแบบประเมินการอ่านออกเสียง เรื่อง อ่านสารสารพันปัญญาเกิด (๒) ๓. นักเรียนประเมินการอ่านของตนเองด้วยแบบประเมินตนเองของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านสารพันปัญญาเกิด (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ประเมินการอ่านของตนเองได้**ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - สะท้อนประโยชน์ของการฝึกฝนตามหลักการอ่านได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนเลือกบทอ่าน จากนั้นให้พิจารณาบทอ่าน ก่อนที่จะนำมาอ่านให้ครูฟังโดยบทอ่านประกอบด้วย - บทอ่านที่ ๒.๑ อักษรไทยสมัยสุโขทัย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๒ จันทรุปราคา จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๓ การเลี้ยงกล้วยไม้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน	นักเรียนศึกษาบทอ่าน	นุรมไทย ฉบับเยาวชน -		๔. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนอ่านนำเสนอการอ่านเป็นรายบุคคล จากนั้นให้เพื่อนร่วมกันอภิปรายและหาข้อสังเกต รวมถึงวิจารณ์ถึงผลงานนำเสนอประจำกลุ่ม เมื่ออ่านเสร็จนักเรียนประเมินทักษะการอ่านของตนเอง	๑. นักเรียนอ่านบทที่ครูกำหนดให้ ร่วมกันสะท้อนข้อดี และข้อสังเกตของการอ่านของแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้เพื่อนในห้องเป็นผู้ให้ข้อดีและข้อสังเกต ตามลำดับ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านสารพันปัญญาเกิด (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงโพสต์-อิท (กระดาษโน้ต) แล้วนำไปติดบริเวณห้องเรียน	นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงโพสต์อิท (กระดาษโน้ต) แล้วนำไปติดบริเวณห้องเรียน			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง อ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
๒. บทอ่านสำหรับให้นักเรียนเลือกจำนวน ๓ บท
๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - สรุปการเตรียมตัวเพื่ออ่านบทร้อยแก้วได้	พิจารณาคำตอบ	คำถาม	ตอบคำถามถูกต้องอยู่ในระดับผ่าน
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยแก้วได้ถูกต้อง - ประเมินการอ่านของตนเองได้	๑. ใช้วิธีการร่วมกับการประเมินสมรรถนะ ๒. นักเรียนประเมินตนเอง	๑. ใช้เครื่องมือร่วมกับการประเมินสมรรถนะ ๒. แบบประเมินตนเองของนักเรียน	๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงเดียวกับการประเมินสมรรถนะ ๒. ผ่านเกณฑ์ระดับ “ดี”
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์ของการฝึกฝนตามหลักการอ่านได้	นักเรียนประเมินตนเอง	แบบประเมินตนเองของนักเรียน	ใช้เกณฑ์การผ่านเกณฑ์ระดับ “ดี”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่านแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๕.๑.๓)	- ประเมินการอ่านของนักเรียนด้วยเกณฑ์รูบริค	แบบประเมินการอ่านออกเสียง เรื่อง อ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ดี”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒ ใฝ่เรียนรู้	ประเมินรายหน่วย	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม
๑. การอ่านมีความสำคัญหรือไม่ ทำไมเราถึงต้องอ่าน ๒. นักเรียนใช้ทักษะการอ่านในช่วงสถานการณ์ใดบ้าง แล้วคิดว่าทักษะการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับใด ให้ร่วมกันประเมินตนเอง พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ

แบบประเมินการอ่านออกเสียง เรื่อง อ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)

เกณฑ์การประเมิน	**ระดับคุณภาพ**			
	๔	**๓**	**๒**	**๑**
ความเข้าใจเนื้อหา	เข้าใจเนื้อหาอย่างละเอียด สามารถจับใจความสำคัญและเนื้อหาย่อยได้ชัดเจน พร้อมอธิบายเหตุผลและความเชื่อมโยงได้ครอบคลุม	เข้าใจเนื้อหาส่วนใหญ่ จับใจความสำคัญได้ดี แต่ขาดรายละเอียดบางส่วน	เข้าใจเนื้อหาเพียงบางส่วน จับใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาและจับใจความสำคัญได้
การอ่านคล่องแคล่ว	อ่านได้ราบรื่น ไม่มีสะดุด จังหวะการอ่านเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ	อ่านได้ค่อนข้างราบรื่น มีสะดุดเล็กน้อย แต่ยังคงความหมายได้	อ่านได้ไม่ราบรื่น มีการสะดุดหลายครั้ง ทำให้ความหมายขาดหาย	อ่านได้ยาก มีการสะดุดบ่อยครั้ง ไม่เข้าใจความหมายของเนื้อหา
การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำได้ถูกต้องและชัดเจนตลอดเวลา	ออกเสียงคำได้ถูกต้องเกือบตลอดเวลา มีผิดพลาดเล็กน้อย	ออกเสียงคำได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง มีการผิดพลาดหลายจุด	ออกเสียงคำผิดพลาดบ่อยครั้ง

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 - 12 คะแนน 8 – 10 คะแนน 6 – 7 พอใช้ 0-1 คะแนน	ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง

แบบประเมินตนเองของนักเรียน

ส่วนที่ ๑ ให้นักเรียนแรเงาดาวตามความสามารถของตนเอง (๕ ดาว หมายถึง มากที่สุด)

ประเด็นประเมิน	ระดับคุณภาพ
๑. นักเรียนคิดว่าตนเองอ่านได้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด	☆☆☆☆☆
๒. เมื่อนักเรียนอ่านแล้วเข้าใจเนื้อหามากน้อยในระดับใด	☆☆☆☆☆
๓. การอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องในระดับใด	☆☆☆☆☆

ส่วนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

<u>นักเรียนคิดว่าการอ่านของนักเรียนในวันนี้ เป็นอย่างไรบ้าง จงอธิบาย</u>

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การประเมินส่วนที่ ๑

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐ – ๑๕	ดีมาก
๕ – ๙	ดี
๔ – ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินส่วนที่ ๒

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์ของการฝึกฝนตามหลักการอ่านได้	บอกประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมและมั่นใจ มีการเชื่อมโยงในส่วนของการนำไปสถานการณ์จริงเช่น การเรียนการสอน เป็นต้น	บอกประโยชน์ได้อย่างมั่นใจและมีการเชื่อมโยงในส่วนของการนำไปสถานการณ์จริง	บอกประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถบอกประโยชน์ได้

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

<u>การเตรียมตัวอ่านบทร้อยแก้ว</u>

๑. การเตรียมตัวก่อนอ่าน

- เลือกบทที่สนใจ เป็นขั้นตอนการเลือกบทร้อยแก้วที่สนใจและเหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน
- ศึกษาประวัติและบริบทเป็นขั้นตอนการรู้จักผู้เขียนและบริบททางภูมิหลังหรือความเป็นมาของบทร้อยแก้วนั้น เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและจุดประสงค์ของผู้เขียนมากขึ้น
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เป็นขั้นตอนของการเตรียมสมุดและปากกาเพื่อจดคำศัพท์ใหม่ๆ หรือคำศัพท์ยาก แนวคิด และความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะอ่าน

๒. การอ่านบทร้อยแก้ว

- อ่านครั้งแรกเพื่อเข้าใจทั่วไปเป็นขั้นตอนของการอ่านบทร้อยแก้วทั้งหมดเพื่อให้เห็นภาพรวมและเข้าใจเนื้อเรื่องหลัก
- วิเคราะห์คำศัพท์ยากทำความเข้าใจคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก เพื่อให้ทราบบริบทให้เข้าใจชัดเจนขึ้น
- อ่านออกเสียงเป็นขั้นตอนการฝึกอ่านออกเสียงเพื่อปรับปรุงการออกเสียงและการเข้าใจความหมายของประโยค

๓. การวิเคราะห์เนื้อหา

- สรุปเนื้อหาเป็นการเขียนสรุปย่อของบทร้อยแก้วเพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้อ่าน
- แยกประเด็นสำคัญเป็นการจัดระเบียบประเด็นสำคัญของเรื่อง เช่น ตัวละครหลัก เหตุการณ์สำคัญ และข้อความหรือคำพูดที่สำคัญ
- ตั้งคำถามเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา เช่น ข้อความนี้สื่อถึงอะไร ตัวละครทำอย่างนี้เพราะอะไร และข้อความนี้มีความหมายเชิงสัญลักษณ์อะไรบ้าง

๔. การฝึกเพิ่มเติม

- อ่านซ้ำเป็นขั้นตอนการอ่านบทร้อยแก้วซ้ำหลายๆ ครั้งเพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น
- เปรียบเทียบและวิเคราะห์: เปรียบเทียบกับบทอื่น ๆ หรือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันเพื่อเห็นแนวคิดและมุมมองที่หลากหลาย
- ร่วมกลุ่มอ่านเป็นการเข้าร่วมกลุ่มอ่านหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) การอ่านวรรณกรรม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองกับผู้อ่านคนอื่น ๆ

การฝึกอ่านบทร้อยแก้วอย่างสม่ำเสมอและวิธีการที่มีโครงสร้างจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ใบความรู้ที่ ๒.๑ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยแก้วที่กำหนดให้ดังนี้

<u>อักษรไทยสมัยสุโขทัย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน</u>

เมื่อประมาณ ๗๐๐ ปีที่แล้วมา / เมืองสุโขทัยของคนไทย / นับว่าเป็นเมืองใหม่ในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ / ก่อนหน้านั้นชนชาติอื่น ๆ รอบด้าน / มีการรวมตัวกันเป็นเมืองอยู่ก่อนแล้ว / และที่เป็นเมืองแล้ว ต่างก็มีภาษาเขียนเป็นของตนเองทั้งสิ้น / เมืองเขมร เมืองมอญ เมืองพม่า / ล้วนมีภาษาเขียนของตนเองก่อนคนไทยในยุคนั้น และก่อนหน้านั้น / เท่าที่ปรากฏในอินเดีย ลังกา และในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ / การจารึกเรื่องของการปกครองเมือง ศาสนา และประชาชน / นับเป็นประเพณีนิยมของกษัตริย์ทั่วไป / เมื่อกษัตริย์พระองค์ใหม่ขึ้นปกครองเมือง / เมื่อมีการทำสงคราม การทำบุญครั้งใหญ่ หรือเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญ ๆ เกิดขึ้นในเมือง / ก็เป็นประเพณีของกษัตริย์ / ที่จะทรงบันทึกเรื่องราวไว้ในอินเดีย และลังกา มีการเก็บบันทึกจารึกต่าง ๆ / ทั้งของวัดและกษัตริย์ / นับได้เป็นจำนวนแสนประเพณี / การจารึกเรื่องราวนี้ / ได้แพร่หลายมาถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย / และในย่านนี้จารึกโบราณ / มีทั้งภาษาบาลีสันสกฤต / และต่อมาก็มีจารึกเป็นภาษาของคนพื้นเมืองด้วย / คนไทยคงจะใช้ตัวอักษรอื่น / ที่ใช้แพร่หลายกันอยู่ในย่านนั้นมาก่อน / ซึ่งมีทั้งอักษรมอญ และขอม แต่เมื่อคนไทยมีเมืองเป็นของตนเอง / มีกษัตริย์ไทยเองแล้ว / แรงผลักดันที่จะต้องมีตัวอักษรของตนเอง / เพื่อบันทึกเรื่องราวของกษัตริย์ / และเมืองตามประเพณีอยู่ในขณะนั้น / ก็ย่อมเกิดขึ้น / การใช้ภาษาของไทยเอง / ย่อมจะทำให้เมืองไทย / มีฐานะเท่าเทียมกับเมืองอื่น ๆ / ที่มีอยู่ก่อนแล้ว / เราอาจนับว่า / การเป็นเมืองและประเพณีการจารึกเรื่องราวของกษัตริย์และเมือง / เป็นแรงผลักดันสำคัญ / ที่ทำให้เกิดการประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น

(ที่มา https://saranukromthai.or.th)

ใบความรู้ที่ ๒.๒ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยแก้วที่กำหนดให้ดังนี้

<u>จันทรุปราคา จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน</u>

จันทรุปราคาแต่ละครั้ง / อาจกินเวลานานหลายชั่วโมงกว่าจะจบสิ้น / ในตอนต้นเมื่อจันทรุปราคาเริ่มจับเข้าเขตเงามัว / ความสว่างจะยังไม่เปลี่ยนแปลงมากเท่าใดนัก / แต่เมื่อเข้าเขตเงามืด ความมืดมัวเริ่มรุกล้ำทางขอบตะวันออกของดวงจันทร์ / ส่วนของดวงจันทร์ที่อยู่ในเงายังคงเห็นได้ / แต่สีค่อนข้างแดง / แสงและสีที่เห็นได้ก็เพราะเงาของโลกไม่มืดทีเดียวนัก / แสงอาทิตย์ที่ส่องลงมายังบรรยากาศของโลกได้โค้งเข้าไปในเงา / แสงน้ำเงินส่วนใหญ่ถูกกระจายไป / หรือถูกดูดกลืนไปในบรรยากาศของโลก / หรือหายไปในอวกาศระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ / แสงจำพวกสีแดงโค้งเข้ามามากพอที่จะลงบนผิว/ ที่จับจันทรุปราคา / จันทรุปราคาจะคลายหมดดวง / เมื่อดวงจันทร์ออกจากเงาของโลก / ผ่านเข้าแสงอาทิตย์ / เป็นดวงจันทร์วันเพ็ญอีกครั้งหนึ่ง

จันทรุปราคาหมดดวงหรือบางส่วน / เห็นได้พร้อมกันทุกแห่งบนซีกโลก / ที่หันหน้ามาทางดวงจันทร์ / ส่วนสุริยุปราคาหมดดวงเห็นได้ภายในบริเวณเงามืดของดวงจันทร์ / ซึ่งเป็นบริเวณที่พื้นผิวของโลก / ตัดเงาดวงจันทร์เท่านั้น / บริเวณนี้มีเส้นผ่านศูนย์กลางอย่างมาก ๒๗๐ กิโลเมตร / สุริยุปราคาวงแหวนอาจเห็นได้ในบริเวณกว้าง ๓๗๐ กิโลเมตร / และจะเป็นสุริยุปราคาบางส่วนภายในเงามัวของดวงจันทร์ / ซึ่งที่ระยะห่างถึงโลกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๖,๔๐๐ กิโลเมตร / ในขณะที่ดวงจันทร์เคลื่อนไปตามวิถีโคจร / เงาของดวงจันทร์เปรียบได้กับเงาของนกขนาดมหึมาผ่านผิวโลกไป / และทุกแห่งที่เงาผ่านไปจะเห็นสุริยุปราคาด้วยทั้งสิ้น

ใบความรู้ที่ ๒.๓ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยแก้วที่กำหนดให้ดังนี้

<u>การเลี้ยงกล้วยไม้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน</u>

ประเทศไทยเป็นประเทศร้อน / ที่มีพันธุ์กล้วยไม้ป่านานาชนิดอยู่ตามธรรมชาติ / สามารถจะนำมาศึกษาเพาะเลี้ยงเพื่อการอนุรักษ์ / ขยายพันธุ์ปรับปรุงพันธุ์ / ให้เกิดประโยชน์ในด้าน สังคม เศรษฐกิจ และอนุรักษ์ธรรมชาติได้เป็นอย่างดี / ประกอบกับสภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของประเทศไทย / เหมาะสมแก่การเลี้ยงกล้วยไม้โดยไม่ต้องลงทุนมากนัก / การเลี้ยงกล้วยไม้ในประเทศไทยจึงได้เริ่มต้นขึ้น / เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๕๐ ในหมู่ของผู้สูงอายุ / และมีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร / ซึ่งในขณะนั้นความเจริญทางสังคม / และเศรษฐกิจของประเทศไทยยังไม่กว้างขวางนัก / การส่งเสริมการเลี้ยงกล้วยไม้อีกระยะหนึ่งได้เริ่มขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๐ / วงการกล้วยไม้ได้มีการนำกล้วยไม้พันธุ์ต่าง ๆ / จากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยง และมีการผสมพันธุ์กันบ้าง / แต่ยังจำกัดวงอยู่เช่นเดิม / ความรู้ทางวิชาการจึงมิได้กระจายออกไปเท่าที่ควร / และทรัพยากรต่าง ๆ ก็ยังมิได้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจนด้วย / ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ จึงได้มีการเปิดแนวความคิดใหม่ออกไปสู่มุมกว้าง / ได้มีการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ในการเพาะเมล็ดกล้วยไม้แบบวิทยาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพสูง / และนำออกเผยแพร่เพื่อให้คนทุกระดับฐานะนำไปปฏิบัติได้ / อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนรักและสนใจต้นไม้ / เพื่อการพัฒนาทางจิตใจและเป็นการส่งเสริมการกระจายรายได้ทางเศรษฐกิจด้วย

(ที่มา https://saranukromthai.or.th)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การคัดเลือกบทอ่านตามความสนใจเป็นวิธีการที่ผู้อ่านสามารถสืบค้นหรือคัดเลือกได้ตามความสนใจและความต้องการของผู้อ่านแต่ละคน อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความสนใจในการอ่าน เพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา และพัฒนาทักษะการอ่านอย่างชำนาญ

การคัดเลือกอ่านตามความสนใจและนำมานำเสนอสิ่งที่ได้ศึกษาจากการสืบค้นหรือคัดเลือก จึงเป็นกิจกรรม/สถานการณ์การเปิดให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้และมีโอกาสประเมินตนเอง โดยมีครูผู้สอนร่วมเป็นผู้ประเมินนักเรียน จะทำให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการนำเสนอได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การคัดเลือกอ่านตามความสนใจ เป็นการเลือกอ่านหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ที่ตรงกับสิ่งที่สนใจ หรือดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ช่วยให้การอ่านสนุก เพลิดเพลิน และเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน

สารให้ความรู้ เป็นสารที่ให้ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ข่าวสาร สารคดี บทความเชิงวิชาการ บทบรรยาย ซึ่งสารเหล่านี้มีความมุ่งหมายที่จะให้ความรู้เฉพาะเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างชัดเจน

สารประเภทจรรโลงใจเป็นสารที่มุ่งสร้างความสุข ความสบายใจ ความเบิกบาน ความซาบซึ้ง และความประทับใจให้แก่ผู้รับสาร ช่วยยกระดับจิตใจ พัฒนาความคิด และส่งเสริมคุณธรรม

สารโน้มน้าวใจ เป็นสารที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมตามที่ผู้ส่งสารต้องการ มักใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม หรือความเชื่อของผู้อื่น

การสรุปความ เป็นการดึงใจความสำคัญของเรื่องราวออกมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ครบถ้วน และถูกต้อง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกรูปแบบของสารชนิดต่าง ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) คัดเลือกศึกษารูปแบบสารชนิดต่าง ๆ

๒) พูดสรุปใจความสำคัญจากสารชนิดต่าง ๆ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการเลือกสารชนิด ต่าง ๆ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านสารที่นักเรียนเลือกตามความสนใจ แล้วพูดสรุปสาระสำคัญเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดได้ถูกต้องและมั่นใจ (๑.๑.๑ ๔.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๒.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านสารที่นักเรียนเลือกตามความสนใจ แล้วพูดสรุปสาระสำคัญเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดได้ถูกต้องและมั่นใจ (๑.๑.๑ ๔.๒.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกรูปแบบของสารชนิดต่าง ๆ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - คัดเลือกศึกษารูปแบบสารชนิดต่าง ๆ - พูดสรุปสาระสำคัญจากสารชนิดต่าง ๆ ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำภาพหนังสือเรียน ๑ ภาพ / ภาพสารคดี ๑ ภาพ / ภาพตัวอย่างข่าวจากหนังสือพิมพ์ ๑ ภาพ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ **<u>ตัวอย่างคำถาม</u>** - โดยส่วนตัวของนักเรียน นักเรียนชอบอ่านสารชนิดใดมากที่สุด และจากช่องทางใด - นักเรียนมีวิธีการตรวจสอบสารที่นักเรียนอ่านหรือไม่ว่ามีความเชื่อถือมากน้อยเพียงใด - ครูเชื่อมโยงเนื้อหาในชั่วโมงนี้ว่าเป็นการศึกษารูปแบบสารประเภทให้ความรู้ชนิดต่าง ๆ แล้วร่วมกันนำเสนอ	๑. นักเรียนร่วมกันสังเกตภาพ และอภิปรายและหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ **<u>แนวคำตอบ</u>** ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียนซึ่งมาจากประสบการณ์เดิม - พิจารณาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีการระบุชัดเจน ตรวจสอบได้ - หนังสือวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารที่มีชื่อเสียง - หนังสือที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชานั้น - หนังสือที่ได้รับรางวัลจากองค์กรที่น่าเชื่อถือ	- สื่อ Power Point เรื่อง อ่านสารพันปัญญาเกิด (๒) - บทอ่านที่ ๒.๑ อักษรไทยสมัยสุโขทัย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๒ จันทรุปราคา จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๓ การเลี้ยงกล้วยไม้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน	-	๕. ตรวจคำตอบจากชุดคำถาม ๖. ประเมินการอ่านออกเสียงด้วยแบบประเมินการอ่านออกเสียง เรื่อง อ่านสารสารพันปัญญาเกิด (๒) ๗. นักเรียนประเมินการอ่านของตนเองด้วยแบบประเมินตนเองของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการเลือกสารชนิด ต่าง ๆ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๒ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๒.๑ แสวงหา	ผ่านการพูดสรุปสาระความรู้จากการศึกษาสาร	- หนังสือที่มีบทวิจารณ์ในเชิงบวกจากผู้เชี่ยวชาญ - ตัวอย่างของหนังสือที่ไม่น่าเชื่อถือ: - หนังสือที่เขียนโดยไม่มีแหล่งอ้างอิง - หนังสือที่เขียนด้วยอคติหรือวัตถุประสงค์ที่ไม่ชัดเจน - หนังสือที่มีข้อผิดพลาดหรือข้อมูลที่ขัดแย้งกัน - หนังสือที่ล้าสมัย เป็นต้น	-		๘. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูตั้งสารประเภทต่าง ๆ ได้แก่ “๑. หนังสือสารคดี ๒. นิทาน ๓. Web Site ๔. บทความวิชาการ ๕. แผ่นพับให้ความรู้ ๖. หนังสือพิมพ์” ไว้ตามจุดต่าง ๆในห้อง ตามความสนใจ และถามคำถาม	นักเรียนเลือกสารที่ครูจัดหามาตามความสนใจของตนเอง และอ่านสารนั้นและนักเรียนตอบคำถามที่ครูถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๒.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	๒. หลังจากนักเรียนเลือกสารตามความสนใจแล้วครูถามคำถาม - **สารที่นักเรียนได้รับคือสารประเภทใด** - **นักเรียนคิดว่าสื่อนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร** - **นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจสารนั้นหรือไม่** ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาแล้วแลกเปลี่ยน ๔. ครูอธิบายขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญจากการอ่านสารว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะเข้าใจสารนั้นอย่างรวดเร็ว				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญลงในใบงาน ๒. ครูให้นักเรียนออกมาพูดสรุปสาระสำคัญจากการอ่านสารรูปแบบต่าง ๆ จากใบงานที่กำหนดให้ โดยครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน ๓. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญลงในใบงาน ๔. ครูให้นักเรียนออกมาพูดสรุปสาระสำคัญจากการอ่านสารรูปแบบต่าง ๆ จากใบงานที่กำหนดให้ โดยครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน	๑. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญลงในใบงาน ตามความเข้าใจของตนเอง นักเรียนออกมาพูดสรุปสาระสำคัญจากการอ่านสารรูปแบบต่าง ๆ จากใบงานที่กำหนดให้			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน	นักเรียนสะท้อนการเรียนรู้เรื่องที่ได้ศึกษาไปในชั่วโมงนี้			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด

๒) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด

๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด

๔.) สื่อประกอบกิจกรรม “เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด” ประกอบด้วย

๑. หนังสือสารคดี ๒. นิทาน ๓. Web Site

๔. บทความวิชาการ ๕. แผ่นพับให้ความรู้ ๖. หนังสือพิมพ์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ไม่มี

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรูปแบบของสารชนิดต่าง ๆ ได้	พิจารณาคำตอบ	คำถามในกิจกรรม	ตอบคำถามถูกต้องอยู่ในระดับผ่าน
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - คัดเลือกศึกษารูปแบบสารชนิดต่าง ๆ - พูดสรุปสาระสำคัญจากสารชนิดต่าง ๆ ได้	ใช้วิธีการร่วมกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือร่วมกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงเดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการเลือกสารชนิด ต่าง ๆ ได้	ใช้วิธีการร่วมกับการประเมินสมรรถนะ	แบบประเมินการสรุปสาระสำคัญจากการการถ่ายทอดความรู้	ใช้เกณฑ์การผ่านเกณฑ์ระดับ “ดี”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านสารที่นักเรียนเลือกตามความสนใจ แล้วพูดสรุปสาระสำคัญเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดได้ถูกต้องและมั่นใจ (๑.๑.๑ ๔.๒.๑)	ประเมินการสรุปสาระสำคัญจากการการถ่ายทอดความรู้	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญโดยครู	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ดี”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่างชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม
๑. โดยส่วนตัวของนักเรียน นักเรียนชอบอ่านสารชนิดใดมากที่สุด และจากช่องทางใด ๒. นักเรียนมีวิธีการตรวจสอบสารที่นักเรียนอ่านหรือไม่ว่ามีความเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ๓. สารที่นักเรียนได้รับคือสารประเภทใด ๔. นักเรียนคิดว่าสื่อนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร ๕. นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจสารนั้นหรือไม่

การประเมินสมรรถนะการพูดสรุปสาระสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การคัดเลือกสาร	บอกวิธีการคัดเลือกสารได้เหมาะสมตามความต้องการแล้วสื่อสารได้ถูกประเด็น	บอกการคัดเลือกได้เหมาะสมตามความต้องการแล้วสื่อสารได้ถูกต้องในบางประเด็น	บอกการคัดเลือกได้สารได้บางส่วน	ไม่สามารถบอกวิธีการคัดเลือกสารได้ หรือบอกไม่ตรงตามประเด็น
พูดระบุใจความสำคัญ	ระบุใจความสำคัญได้ครบถ้วน ถูกต้องและชัดเจน	ระบุใจความสำคัญได้ถูกต้อง แต่มีบางส่วนที่ไม่ครบถ้วน	ระบุใจความสำคัญได้บ้าง แต่ไม่ครบถ้วนและไม่ชัดเจน	ไม่สามารถระบุใจความสำคัญได้ หรือระบุผิดพลาด
การพูดเรียบเรียงและย่อความ	เรียบเรียงและย่อความได้อย่างกระชับ ชัดเจน และครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ	เรียบเรียงและย่อความได้ดี แต่ยังไม่กระชับหรือครอบคลุมเท่าที่ควร	เรียบเรียงและย่อความได้บางส่วน แต่ยังไม่ชัดเจนและมีบางประเด็นที่ขาดไป	เรียบเรียงและย่อความได้ไม่ดี ขาดความชัดเจนและครอบคลุม
ความชัดเจนของการพูด	พูดชัดเจน ครอบคลุมประเด็น	พูดชัดเจน แต่มีบางจุดที่พลาดเล็กน้อย	พูดพอเข้าใจ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในบางประเด็น	พูดไม่ชัดเจน ไม่ตรงตามประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 16 คะแนน	ดีมาก
7 – 11 คะแนน	ดี
2 – 6 พอใช้	พอใช้
0-1 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การคัดเลือกอ่านตามความสนใจ เป็นการเลือกอ่านหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ที่ตรงกับสิ่งที่สนใจ หรือดึงดูดความสนใจของผู้อ่าย ช่วยให้การอ่านสนุก เพลิดเพลิน และเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน

ประโยชน์ของการคัดเลือกอ่านตามความสนใจ

- ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เมื่อผู้อ่านในสิ่งที่เราชอบจะทำให้เกิดความรู้สึกสนุกแล้วอยากอ่านต่อ
- ช่วยให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การอ่านในหัวข้อที่ผู้อ่านสนใจช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพิ่มมากขึ้น
- การอ่านอย่างสม่ำเสมอช่วยให้ผู้อ่านอ่านคล่อง เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
- กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ช่วยให้ผู้อ่านจินตนาการ คิดสร้างสรรค์ และมองโลกในมุมใหม่

วิธีการคัดเลือกอ่านตามความสนใจ

- พิจารณาจากสิ่งที่ผู้อ่านสนใจเรื่องอะไร เช่น กีฬา ดนตรี การ์ตูน นิยาย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- หาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจเลือก
- เลือกหนังสือหรือสื่อที่มีระดับความยากเหมาะสม
- ลองอ่านหนังสือหรือสื่อประเภทต่าง ๆ การอ่านสารชนิดต่าง ๆ จะทำให้เรารับสารได้ดีขึ้น
- สร้างบรรยากาศในการอ่าน หาที่เงียบหรือที่สงบ เพื่อให้มีสมาธิ จดจ่อกับการอ่าน
- จดบันทึกหรือสรุปเนื้อหา ช่วยให้เราจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น และเข้าใจประเด็นสำคัญ
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่านกับผู้อื่น พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเพื่อน ครอบครัว หรือสมาชิกในกลุ่มอ่านหนังสือ

แหล่งข้อมูลสำหรับการคัดเลือกอ่านตามความสนใจ

- ห้องสมุด ห้องสมุดมีหนังสือให้เลือกอ่านหลากหลาย
- ร้านหนังสือ ร้านหนังสือมีหนังสือใหม่ๆ ออกวางจำหน่ายอยู่เสมอ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประเภทของสาร แบ่งเป็น ๓ ชนิด ได้แก่ ๑. สารประเภทให้ความรู้ ๒.สารประเภทจรรโลงใจ ๓. สารประเภทโน้มน้าวใจ

สารให้ความรู้ เป็นสารที่ให้ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ข่าวสาร สารคดี บทความเชิงวิชาการ บทบรรยาย ซึ่งสารเหล่านี้มีความมุ่งหมายที่จะให้ความรู้เฉพาะเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างชัดเจน ผู้ที่อ่านจึงต้องมีวิจารณญาณว่าสารนั้นมีคุณค่า หรือมีประโยชน์หรือไม่ ประเด็นสำคัญของเรื่องเป็นอย่างไร การนำเสนอเรื่องราวในสารนั้นเป็นอย่างไร ความน่าเชื่อถือของสารขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

๑. ผู้เขียน ๒. สำนักพิมพ์ ๓. แหล่งข้อมูล ๔. กระบวนการตรวจสอบ ๕. วัตถุประสงค์
๖. ความคิดเห็น ๗. รูปแบบ ๘. ความทันสมัย ๙. ความเกี่ยวข้อง ๑๐. ความน่าสนใจ

ตัวอย่างของสารประเภทให้ความรู้

- บทความเกี่ยวกับการค้นพบทางวิทยาศาสตร์หรือนวัตกรรมใหม่ๆในหนังสือพิมพ์
- การบรรยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยโดยนักประวัติศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญ
- หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือหนังสือสารคดี

ประโยชน์ของการรับสารประเภทให้ความรู้

- ช่วยให้ผู้รับสารได้รับความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ทั้งยังสามารถคิดวิเคราะห์ วิจารณญาณ ไตร่ตรองเรื่องราวได้ถูกต้อง สามารถตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ และมีสามารถพัฒนาตนเองและสังคม ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ผู้รับสารควรมีวิจารณญาณในการรับสารประเภทให้ความรู้ โดยพิจารณาจากแหล่งที่มา ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความถูกต้องของเนื้อหา

สารประเภทจรรโลงใจเป็นสารที่มุ่งสร้างความสุข ความสบายใจ ความเบิกบาน ความซาบซึ้ง และความประทับใจให้แก่ผู้รับสาร ช่วยยกระดับจิตใจ พัฒนาความคิด และส่งเสริมคุณธรรม

- วรรณกรรม ได้แก่ นิทาน กวีนิพนธ์ นวนิยาย บทละคร เรื่องราวที่สอนให้รู้จักคุณธรรม ความดีงาม และแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต
- ดนตรี หมายรวมถึงเพลงที่มีเนื้อหาดี ไพเราะ สื่ออารมณ์ ความรู้สึก และความหมาย ช่วยให้ผ่อนคลาย สบายใจ และมีความสุข
- ศิลปะ หมายถึง ภาพวาด ประติมากรรม สถาปัตยกรรม การแสดงที่สื่อถึงความงาม ความประณีต ความคิดสร้างสรรค์
- ธรรมชาติ ได้แก่ ทิวทัศน์ ภูเขา ป่าไม้ ท้องทะเล สัตว์ป่า สิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย สบายใจ สงบ และเกิดความซาบซึ้ง
- คำสอน ได้แก่ คำสอนของศาสนา ปรัชญา คำคม คำสอนช่วยให้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักอยู่ และรู้จักเข้าใจชีวิต

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประโยชน์ของสารประเภทจรรโลงใจ

- ช่วยให้เกิดความสุข ความสบายใจ ความเบิกบาน ความซาบซึ้ง และความประทับใจ
- ยกระดับจิตใจ พัฒนาความคิด และส่งเสริมคุณธรรม
- ช่วยให้ผ่อนคลาย คลายเครียด ลดความวิตกกังวล
- ช่วยเสริมมุมมองในแง่ดี มีกำลังใจ และมีความหวัง

สารโน้มน้าวใจเป็นสารที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมตามที่ผู้ส่งสารต้องการ มักใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม หรือความเชื่อของผู้อื่น

องค์ประกอบของสารโน้มน้าวใจ สารโน้มน้าวใจที่ดีประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๓ ประการ คือ

ผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารควรมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีความจริงใจ

สาร สารที่ส่งควรมีเนื้อหาที่ถูกต้อง น่าสนใจ และตรงประเด็น

ผู้รับสาร ผู้รับสารควรมีทัศนคติที่เปิดกว้าง พร้อมที่จะรับฟัง และคิดวิเคราะห์

ตัวอย่างของสารโน้มน้าวใจ

โฆษณา เป็นการสื่อสารที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดความสนใจ ความเชื่อ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรม เพื่อส่งเสริมการขาย การใช้บริการ หรือการสนับสนุนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โฆษณามักใช้สื่อต่าง ๆ ในการเผยแพร่ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ป้ายโฆษณา ฯลฯ

ข่าวประชาสัมพันธ์ เป็นข้อมูลข่าวสารที่องค์กรหรือบุคคลส่งออกสู่สาธารณชน มุ่งแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับเหตุการณ์ กิจกรรม ผลงาน สินค้า บริการ หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่องค์กรหรือบุคคลนั้นต้องการสื่อสาร ข่าวประชาสัมพันธ์มักใช้สื่อต่าง ๆ ในการเผยแพร่ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ อีเมล เป็นต้น

คำปราศรัย คำปราศรัยมักใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยอารมณ์ จินตนาการ และอำนาจ

บทความ บทความมักใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยเหตุผล หลักฐาน ข้อมูล และอารมณ์

การสอน การสอนมักใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยเหตุผล หลักฐาน ข้อมูล และการผูกมัด

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การสรุปสาระสำคัญ เป็นการดึงใจความสำคัญของเรื่องราวออกมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ครบถ้วน และถูกต้อง

ประโยชน์ของการสรุปสาระสำคัญ

ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาโดยรวมของเรื่องราวได้รวดเร็ว รวมถึงเป็นฝึกทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล และเป็นพัฒนาทักษะการเขียนให้กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น ประหยัดเวลา

เทคนิคการสรุปสาระสำคัญ

อ่านหรือฟังเรื่องราวให้เข้าใจ ต่อมาคือหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า เรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ให้กระชับและตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และตรงประเด็น

แหล่งข้อมูล

เทคนิคการสรุปความ:
การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ: https://dltv.ac.th/utils/files/download/8683
พูดสรุปใจความสำคัญ: https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/34272

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ลักษณะสารประเภทให้ความรู้แบบต่าง ๆ

สารคดี

ที่มา (https://www.ookbee.com/shop/magazine/SARAKADEE.)
สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗

นิทาน

ที่มา https://shop.line.me/@kidbook/product/๑๐๐๐๗๕๒๗๖๘
สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗

เว็บไซต์

ที่มา https://www.tmd.go.th/
สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗

บทความวิชาการ

ที่มา https://sciplanet.org/content/๑๔๖๖๘
สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗

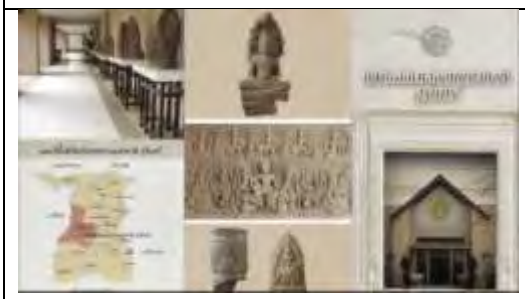

แผ่นพับให้ความรู้

ที่มา http://www.virtualmuseum.finearts.go.th/surin/index.php/th
สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗

หนังสือพิมพ์

ที่มา https://www.thaipost.net/main/detail/๑๑๙๙๓๘
สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗

ใบงานที่ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญจากสารที่ได้รับ

1. **ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญจากสารที่นักเรียนได้รับ**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อหาแก่นของเรื่อง สาระสำคัญ ประเด็นหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็วและจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น

การให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญและสื่อสารใจความออกมาได้อย่างกระชับ ตรงประเด็น แล้วให้ครูเป็นผู้ประเมิน/ชี้แนะเพิ่มเติม จะนำไปสู่การเพิ่มพูนทักษะการอ่านและพัฒนาการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ทัศนะของผู้เขียน และแนวความคิดที่น่าสนใจ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว จดจำเนื้อหาสำคัญได้อย่างแม่นยำ หลักการอ่านจับใจความประกอบด้วย

๑. **มีจุดมุ่งหมายชัดเจน** เป็นการตั้งจุดมุ่งหมายว่าต้องการจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอะไร และต้องการทราบความสำคัญหรือข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนั้นอย่างไร

๒. **สรุปเนื้อหาหลัก** อ่านเนื้อหาโดยรวมและสรุปความสำคัญของมัน เช่นการสรุปแต่ละย่อหน้าหรือหัวข้อ ซึ่งจะช่วยในการเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหา

๓. **สร้างคำถาม** จับใจความสำคัญได้ดีโดยการสร้างคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา โดยเฉพาะถามเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจหรือต้องการความชัดเจนเพิ่มเติม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลเป็นอย่างไร

๔. **การสังเกตและการวิเคราะห์** การให้ความสำคัญของข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์และตัดสินใจว่าข้อมูลใดมีความสำคัญและมีค่าสำหรับการคิดเห็นหรือการตัดสินใจ

๕. **เชื่อมโยงแนวคิด** สร้างการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่คุณได้อ่านกับความรู้ที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสาระสำคัญในเนื้อหากับประสบการณ์ส่วนตัวหรือความรู้ก่อนหน้า

๖. **สร้างสรรค์และใช้ความคิด** ใช้การอ่านและจับใจความสำคัญเพื่อสร้างสรรค์ความคิดใหม่ หรือการแสดงความคิดเห็นที่มีค่าต่อผู้อื่น

๗. **วิจารณ์และการวิเคราะห์ตนเอง** ตรวจสอบกระบวนการจับใจความว่ามีความครบถ้วน ตอบคำถามที่ต้องการได้หรือไม่ จากนั้นวิเคราะห์ตนเองว่า ยังต้องพัฒนาศักยภาพในการจับใจความในส่วนใด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในกระบวนการจับใจความได้อย่างดีที่สุด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) อ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญจากสารได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จับใจความสำคัญจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แล้วสื่อสารใจความสำคัญได้อย่างกระชับตรงประเด็น (๑.๑.๓ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จับใจความสำคัญจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แล้วสื่อสารใจความสำคัญได้อย่างกระชับ ตรงประเด็น (๑.๑.๓ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ (P)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ **<u>ประเด็นคำถาม</u>** - ***นักเรียนเคยอ่านหนังสือหรือข้อความใด ๆ มาบ้าง แล้วเวลาเจอข้อความหรือบทความจากหนังสือที่มีเนื้อหาที่ยาว นักเรียนมีวิธีจัดการข้อความเหล่านี้อย่างไร***	๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ **<u>แนวคำตอบ</u>** ขึ้นกับดุลยพินิจคุณครู หรือแนวคำตอบเป็นลักษณะปลายเปิด เช่น นักเรียนอาจสรุปสาระสำคัญ หรืออ่านรอบแรกแบบกวาดสายตา จากนั้นอ่านใหม่รอบที่๒ แบบละเอียดแล้วหาสาระสำคัญจากสารที่กำลังอ่าน เพื่อทราบจุดมุ่งหมายของสารนั้น	- สื่อ Power Point เรื่อง อ่านสารพันปัญญาเกิด (๒) - บทอ่านที่ ๒.๑ อักษรไทยสมัยสุโขทัย จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๒ จันทรุปราคา จากหนังสือสารานุรมไทย ฉบับเยาวชน - บทอ่านที่ ๒.๓ การเลี้ยงกล้วยไม้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย จากหนังสือสารา	-	๙. ตรวจคำตอบจากชุดคำถาม ๑๐. ประเมินการอ่านออกเสียงด้วยแบบประเมินการอ่านออกเสียง เรื่อง อ่านสารสารพันปัญญาเกิด (๒) ๑๑. นักเรียนประเมินการอ่านของตนเองด้วยแบบประเมินตนเองของนักเรียน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญจากสารได้จากสารได้จากสารประเภทให้ความรู้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่าง	๑. ครูแจกใบความรู้และใบงานให้นักเรียน จากนั้น ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ๒. ต่อมาครูตั้งคำถามตามประเด็นดังนี้ **<u>ประเด็นคำถาม</u>** - ทำไมเราถึงต้องจับใจความสำคัญ - นักเรียนคิดว่าการจับใจความสำคัญจำกัดเพียงแค่การอ่านหนังสือหรือการอ่านจากสารประเภทให้ความรู้เท่านั้นหรือไม่ - ให้ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้และงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากสารประเภทให้ความรู้ **<u>แนวคำตอบ</u>** - ยิ่งอ่านจับใจความเก่ง ยิ่งอ่านบ่อย สามารถอ่านจับใจความได้ดี ก็จะสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาสำคัญของสารนั้น ๆ ได้ดีไปด้วย - การอ่านจับใจความนั้นสามารถนำใช้ไปได้กับสถานการณ์ - เป็นตัวช่วยในการหาคำตอบของสารที่มีความซับซ้อนได้ - เป็นจุดเริ่มต้นของนิสัยรักการอ่านที่ดี ขทำให้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ดีมากขึ้น	นุรมไทย ฉบับเยาวชน -		๑๒. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูชี้แจงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ คือ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตตามที่สนใจ จากนั้นให้จับใจความสำคัญและเขียนลงในใบงาน เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนแลกเปลี่ยนการสรุปที่ได้เขียนมา เพื่อให้ตรวจคำตอบว่าเพื่อนเข้าใจสิ่งที่สรุปหรือไม่ จากนั้นให้พูดนำเสนอใจความสำคัญจากสิ่งที่ได้ไปสืบค้น ๒. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยสรุปสาระสำคัญจากการปฏิบัติภาระงาน	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการ โดยให้ร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม ๒. นำเสนอผลงานจากการทำใบงานที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่ายๆ ทำได้อย่างไร โดยนำเสนอเป็นการพูดสรุปความสำคัญเรียงลำดับไปทีละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียนถึงการสรุปความจากบทเรียนเรื่อง “อ่านจับใจความง่ายๆ ทำได้อย่างไร” เชื่อมโยงว่าสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในรูปแบบใดบ้าง			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

๒) ใบงานที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔ (ข้อ ๑)	ใบงานที่ ๔	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญจากสารได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔ (ข้อ ๔)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จับใจความสำคัญจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แล้วสื่อสารใจความสำคัญได้อย่างกระชับ ตรงประเด็น (๑.๑.๓ ๔.๑.๑)	๑. ประเมินการพูดสื่อสารใจความสำคัญด้วยการให้คะแนนแบบรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๔	๑. แบบประเมินสมรรถนะการพูดสรุปสาระสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๔ (ข้อ ๒, ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการพูดสรุปสาระสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การระบุใจความสำคัญ	ระบุใจความสำคัญได้ครบถ้วน ถูกต้องและชัดเจน	ระบุใจความสำคัญได้ถูกต้อง แต่มีบางส่วนที่ไม่ครบถ้วน	ระบุใจความสำคัญได้บ้าง แต่ไม่ครบถ้วนและไม่ชัดเจน	ไม่สามารถระบุใจความสำคัญได้หรือระบุผิดพลาด
การเรียบเรียงและย่อความ	เรียบเรียงและย่อความได้อย่างกระชับ ชัดเจน และครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ	เรียบเรียงและย่อความได้ดี แต่ยังไม่กระชับหรือครอบคลุมเท่าที่ควร	เรียบเรียงและย่อความได้บ้าง แต่ยังไม่ชัดเจนและมีบางประเด็นที่ขาดไป	เรียบเรียงและย่อความได้ไม่ดี ขาดความชัดเจนและครอบคลุม
ความชัดเจนของการพูด	พูดชัดเจน ครอบคลุมประเด็น	พูดชัดเจน แต่มีบางจุดที่พลาดเล็กน้อย	พูดพอเข้าใจ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในบางประเด็น	พูดไม่ชัดเจน ไม่ตรงตามประเด็น
การระบุประโยชน์	ระบุคุณค่า / ประโยชน์ และแนวคิด รวมถึงการนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ครอบคลุม ชัดเจน	ระบุคุณค่า และแนวคิด รวมถึงการนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้บางส่วน	ระบุคุณค่า หรือแนวคิดได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุคุณค่า / ประโยชน์ได้ หรือระบุผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 16 คะแนน	ดีมาก
7 – 11 คะแนน	ดี
2 – 6 พอใช้	พอใช้
0-1 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใจความสำคัญ คือ ข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไปไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่าน อ่านอย่างรอบดอบ และผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต้องอ่านหลายๆ เที่ยว แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้นๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยดหรือข้อความสั้นๆ

การอ่านเพื่อจับใจความจะต้องพิจารณาทีละย่อหน้า โดยปรกติย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งใจความ ข้อความอื่น ๆ เป็นส่วนขยายใจความสำคัญให้กระจ่างชัดขึ้นด้วยวิธีอธิบายความหมาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล

ประโยคใจความสำคัญอาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า อยู่ตอนท้ายย่อหน้า หรืออาจอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า แต่ส่วนใหญ่มักอยู่ตอนตันของย่อหน้า ในบางครั้งประโยคใจความสำคัญก็ไม่ได้เขียนไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะต้องแยกให้ได้ว่า ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นใจความที่ขยายหรือเสริมใจความสำคัญ

การเก็บใจความสำคัญ

วิธีเก็บใจความสำคัญมีหลายอย่าง เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน การจดบันทึกย่อ วิธีจับใจความสำคัญมีหลัก ดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ซึ่งมีใจความครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลขสถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ทัศนะของผู้เขียน และแนวความคิดที่น่าสนใจ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว จดจำเนื้อหาสำคัญได้อย่างแม่นยำ หลักการอ่านจับใจความประกอบด้วย

๑. มีจุดมุ่งหมายชัดเจน ก่อนที่จะอ่านข้อมูลใด ๆ ให้ตั้งจุดมุ่งหมายว่าต้องการจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอะไร และต้องการทราบความสำคัญหรือข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนั้นอย่างไร

๒. สรุปเนื้อหาหลัก อ่านเนื้อหาโดยรวมและสรุปความสำคัญของมัน เช่นการสรุปแต่ละย่อหน้าหรือหัวข้อ ซึ่งจะช่วยในการเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหา

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓. สร้างคำถาม จับใจความสำคัญได้ดีโดยการสร้างคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา โดยเฉพาะถามเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจหรือต้องการความชัดเจนเพิ่มเติม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลเป็นอย่างไร

๔. การสังเกตและการวิเคราะห์ การให้ความสำคัญของข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์และตัดสินใจว่าข้อมูลใดมีความสำคัญและมีค่าสำหรับการคิดเห็นหรือการตัดสินใจ

๕. เชื่อมโยงแนวคิด สร้างการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่คุณได้อ่านกับความรู้ที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสาระสำคัญในเนื้อหากับประสบการณ์ส่วนตัวหรือความรู้ก่อนหน้า

๖. สร้างสรรค์และใช้ความคิด ใช้การอ่านและจับใจความสำคัญเพื่อสร้างสรรค์ความคิดใหม่ หรือการแสดงความคิดเห็นที่มีค่าต่อผู้อื่น

๗. วิจารณ์และการวิเคราะห์ตนเอง ตรวจสอบกระบวนการจับใจความว่ามีความครบถ้วน ตอบคำถามที่ต้องการได้หรือไม่ จากนั้นวิเคราะห์ตนเองว่า ยังต้องพัฒนาศักยภาพในการจับใจความในส่วนใด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในกระบวนการจับใจความได้อย่างดีที่สุด

การอ่านและจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ตลอดเวลา โดยการปฏิบัติและการใช้ทักษะเหล่านี้ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้เป็นผู้เข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการตัดสินใจและการเรียนรู้ต่อไป

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

๑. จงอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญว่ามีขั้นตอนอย่างไรบ้าง (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

๒. อ่านบทความแล้วหาใจความสำคัญ (๕ คะแนน)

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การที่จะเป็นผู้ฟังที่ดีได้นั้นจะต้องมีการฝึกฝนจนเรียนรู้ ฉะนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีโอกาสดีกว่าคนอื่น ๆ ในการฝึกนิสัยการฟังที่ดีให้แก่เยาวชนที่จะเป็นผู้นำของชาติในอนาคต ครูไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการฟังไป ควรระลึกไว้เสมอว่าการฟังมีความสำคัญเท่า ๆ กับการพูด การอ่าน และการเขียน ถ้าผู้ฟังรู้จักฟังแล้วการฟังก็จะมีประโยชน์มาก แต่ถ้าผู้ฟังไม่รู้จักการฟัง ผู้ฟังก็จะไม่ได้รับผลอะไรเลย แต่ในทางตรงกันข้าม บางครั้งก็อาจจะมีโทษอันร้ายแรงเกิดขึ้นอีกด้วย

ใจความสำคัญ คือ.....

.....

๓. อ่านบทความแล้วหาใจความสำคัญ (๕ คะแนน)

ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก แต่ปัจจุบันถูกพ่อค้าปลาตู้ทำลายโดยใช้วิธีฉีดพ่นยาสลบไปตามคอปะการัง เพื่อจับปลาสีสวย ๆ ไปขาย มีผลทำให้ปะการังตายไปด้วย เมื่อปะการังตาย ปลาเล็กปลาน้อยซึ่งเป็นอาหารของปลาใหญ่ก็ถูกทำลาย ปะการังเปรียบเสมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการังจึงเท่ากับเป็นการทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก

ใจความสำคัญ คือ.....

.....

๔. การอ่านจับความสำคัญมีประโยชน์อย่างไร แล้วการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตควรมีวิธีคัดกรองอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

๑. จงอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญว่ามีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

การอ่านเพื่อจับใจความจะต้องพิจารณาทีละย่อหน้า โดยปกติย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งใจความ ข้อความอื่น ๆ เป็นส่วนขยายใจความสำคัญให้กระจ่างชัดขึ้นด้วยวิธีอธิบายความหมาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล

๒.

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การที่จะเป็นผู้ฟังที่ดีได้นั้นจะต้องมีการฝึกฝนจนเรียนรู้ ฉะนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีโอกาสดีกว่าคนอื่น ๆ ในการฝึกนิสัยการฟังที่ดีให้แก่เยาวชนที่จะเป็นผู้นำของชาติในอนาคต ครูไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการฟังไป ควรระลึกไว้เสมอว่าการฟังมีความสำคัญเท่า ๆ กับการพูด การอ่านและการเขียน ถ้าผู้ฟังรู้จักฟังแล้วการฟังก็จะมีประโยชน์มาก แต่ถ้าผู้ฟังไม่รู้จักการฟัง ผู้ฟังก็จะไม่ได้รับผลอะไรเลย แต่ในทางตรงกันข้าม บางครั้งก็อาจจะมีโทษอันร้ายแรงเกิดขึ้นอีกด้วย

ใจความสำคัญ คือ การฟังมีความสำคัญเท่าๆ กับการพูด การอ่านและการเขียน

๓.

ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก แต่ปัจจุบันถูกพ่อค้าปลาตู้ทำลายโดยใช้วิธีฉีดพ่นยาสลบไปตามคอปะการัง เพื่อจับปลาสีสวย ๆ ไปขาย มีผลทำให้ปะการังตายไปด้วย เมื่อปะการังตาย ปลาเล็กปลาน้อยซึ่งเป็นอาหารของปลาใหญ่ก็ถูกทำลาย ปะการังเปรียบเสมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการังจึงเท่ากับเป็นการทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก

ใจความสำคัญ คือ ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก หากทำลายปะการังจึงเท่ากับเป็นการทุบหม้อข้าวของชาวประมง

๔. การอ่านจับความสำคัญมีประโยชน์อย่างไร

๑. ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว
๒. ช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น
๓. ช่วยให้ประหยัดเวลา
๔. ช่วยให้คิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น
๕. ช่วยให้ตัดสินใจได้ดีขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิเคราะห์ใจความหลักและใจความรองเป็นกระบวนการแยกแยะเนื้อหาข้อความออกเป็นสองส่วนหลัก ๆ คือ ใจความหลัก เป็นแก่นของเรื่อง เป็นประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร มักปรากฏอยู่ที่จุดเริ่มต้นหรือตอนท้ายของย่อหน้า อาจจะเป็นประโยคเดี่ยว หรือหลายประโยคต่อเนื่องกัน ส่วนใจความรอง: เป็นรายละเอียดเพิ่มเติม ข้อมูลประกอบ หรือคำอธิบายที่สนับสนุนใจความหลัก มักอยู่รอบ ๆ ใจความหลัก อาจจะเป็นประโยคเดี่ยว หรือหลายประโยคต่อเนื่องกัน

การสืบค้นข้อมูลจากสื่อออนไลน์อย่างมีคุณธรรมเป็นทักษะค้นหาและใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง มีการตรวจสอบแหล่งที่มา การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้

การให้นักเรียนได้วิเคราะห์ใจความสำคัญเพื่อจำแนกเป็นใจความหลักและใจความรองจึงเป็นทักษะที่จะฝึกให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่เก่งขึ้น สามารถดจ่อกับเนื้อหา สังเกตคำสำคัญ สรุปใจความสำคัญ จะช่วยให้พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ใจความหลักและใจความรองได้ดียิ่งขึ้น และการสืบค้นข้อมูลบนสื่อออนไลน์ จะเป็นการฝึกนักเรียนใช้เทคโนโลยีการสืบค้นที่มีคุณธรรม สามารถบอกอ้างอิง / แหล่งที่มาเพื่อมาสำหรับนำมาใช้ประกอบกิจกรรม

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ทัศนะของผู้เขียน และแนวความคิดที่น่าสนใจ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว จดจำเนื้อหาสำคัญได้อย่างแม่นยำ

ใจความหลัก เป็นแก่นของเนื้อหาทั้งหมดของแต่ละย่อหน้าหรือเรื่องนั้น ๆ เป็นประโยคที่ครอบคลุมสาระสำคัญของข้อความทั้งหมด สามารถตอบคำถามว่า "ข้อความนี้พูดถึงอะไร"

ใจความรอง (พลความ) เป็นข้อความที่ขยายหรือสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล

การสืบค้นข้อมูลจากสื่อออนไลน์อย่างมีคุณธรรมเป็นทักษะค้นหาและใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง มีการตรวจสอบแหล่งที่มา การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ระบุหลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) จับใจความหลักและใจความรองจากสารที่อ่านแล้วเรียบเรียงให้เป็นข้อความได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์การใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ใจความสำคัญสำคัญหลักและใจความรองจากอ่านสารประเภทต่าง ๆ โดยสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างหลากหลายทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือบนระบบออนไลน์อย่างจริยธรรมในการสืบค้นข้อมูล (๑.๑.๓ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จับใจความสำคัญจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แล้วสื่อสารใจความสำคัญได้อย่างกระชับ ตรงประเด็น (๑.๑.๓ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ (P)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูให้นักเรียนร่วมกันหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยค้นหาคำว่า “ภูเขาทอง” จากนิราศภูเขาทองของสุนทรภู่ **๒.** ให้นักเรียนตอบคำถามจากการสืบค้นศึกษาภาพ และข้อมูลประกอบ <u>ประเด็นคำถาม</u> - *“ภูเขาทอง” จากการสืบค้นของนักเรียน มาจากเว็บไซต์ใด* - *ทำไมจึงเชื่อแหล่งข้อมูลนั้น* - คิดว่าข้อมูลนั้นถูกต้องหรือไม่ ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการเรียงเรียงใจความสำคัญจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	๑. นักเรียนค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ๒. นักเรียนแสดงผลการสืบค้นให้ครูพิจารณาและตอบคำถามตามประเด็นที่ครูกำหนด	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความหลัก และใจความรอง	๑ ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๕ ๒ สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคลด้วยแบบสังเกต พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญจากสารได้จากสารได้จากสารประเภทให้ความรู้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ครูชี้แจงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ คือ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นความรู้จากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่น่าเชื่อถือ โดยนำเอาหลักการอ่านแบบ SQ๓R มาประกอบการอ่านจับใจความสำคัญ	นักเรียนรับทราบแนวการปฏิบัติของกิจกรรมการเรียนรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. (ขั้น Survey) ให้นักเรียนพิจารณาข้อมูลจากแหล่งอย่างรวดเร็ว ว่าเนื้อหาน่าสนใจหรือไม่ น่าเชื่อถือหรือไม่ ๒. (ขั้น Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามจากข้อมูลที่สังเกตได้ในข้อที่ (๑) ตามความสนใจ ๓. (ขั้น Read) ให้นักเรียนอ่านข้อมูลที่ศึกษาอย่างละเอียด	นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการสืบค้นสรุปใจความสำคัญตามหลัก SQ๓Rจากนั้น นักเรียนเขียนสรุปใจความลงในใบงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้สรุปมากับเพื่อน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ	๔. (ขั้น Recite) ให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านใน ขั้น Read เพื่อเป็นข้อมูลประกอบที่ชัดเจน และนำมาใช้ในการหาใจความสำคัญได้ ๕. (ขั้น Review) นักเรียนทบทวนกระบวนการทั้งหมด เพื่อนำข้อมูลมาปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงาน นักเรียนต้องระบุได้ว่า - สารที่นักเรียนไปสืบค้นมานั้นมีใจความสำคัญอยู่ส่วนใด - ใจความรอง (พลความ) อยู่ส่วนใด - เว็บไซต์ที่สืบค้นเป็นอย่างไร น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยให้ระบุลงในใบงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	เมื่อเสร็จแล้วให้ทบทวนแล้วจับคู่กับเพื่อน เพื่อนตรวจคำตอบเพื่อฟังการสรุป ก่อนที่จะนำเสนอ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครู และนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน ข้อเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	นักเรียนบอกแนวทางการประยุกต์ใช้กระบวนการอ่านจับใจความหลักและใจความรองในชีวิตประจำวัน			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

๒) ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความหลัก และใจความรอง

๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๒) ใบงานที่ ๕ อ่านจับใจความหลัก และใจความรอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุหลักการอ่านจับใจความสำคัญ	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๕ (ข้อ ๑)	ใบงานที่ ๕	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - จับใจความสำคัญจากสารที่อ่านแล้วเรียบเรียงให้เป็นข้อความได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์การใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๕ (ข้อ ๓)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๕ อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร ๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ใจความสำคัญสำคัญหลักและใจความรองจากอ่านสารประเภทต่าง ๆ โดยสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างหลากหลายทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือบนระบบออนไลน์อย่างจริยธรรมในการสืบค้นข้อมูล (๑.๑.๓ ๔.๑.๑)	๑. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๕ (ข้อ ๒)	๑. ใบงานที่ ๕	๑. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่างชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ทัศนะของผู้เขียน และแนวความคิดที่น่าสนใจ การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว จดจำเนื้อหาสำคัญได้อย่างแม่นยำ หลักการอ่านจับใจความประกอบด้วย

๑. **มีจุดมุ่งหมายชัดเจน** ก่อนที่จะอ่านข้อมูลใด ๆ ให้ตั้งจุดมุ่งหมายว่าต้องการจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอะไร และต้องการทราบความสำคัญหรือข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนั้นอย่างไร
๒. **สรุปเนื้อหาหลัก** อ่านเนื้อหาโดยรวมและสรุปความสำคัญของ เช่นการสรุปแต่ละย่อหน้าหรือหัวข้อ ซึ่งจะช่วยในการเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหา
๓. **สร้างคำถาม** จับใจความสำคัญได้ดีโดยการสร้างคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา โดยเฉพาะถามเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจหรือต้องการความชัดเจนเพิ่มเติม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลเป็นอย่างไร
๔. **การสังเกตและการวิเคราะห์** การให้ความสำคัญของข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์และตัดสินใจว่าข้อมูลใดมีความสำคัญและมีค่าสำหรับการคิดเห็นหรือการตัดสินใจ
๕. **เชื่อมโยงแนวคิด** สร้างการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ได้อ่านกับความรู้ที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสาระสำคัญในเนื้อหากับประสบการณ์ส่วนตัวหรือความรู้ก่อนหน้า
๖. **สรุปเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย** นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ให้สละสลวยด้วยสำนวนของตนเอง

การอ่านและจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ตลอดเวลา โดยการปฏิบัติและการใช้ทักษะเหล่านี้ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้เป็นผู้เข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการตัดสินใจและการอ่านสารในชีวิตประจำวัน

ใจความหลักและใจความรอง

ใจความหลัก คือ แก่นของเนื้อหาทั้งหมดของแต่ละย่อหน้าหรือเรื่องนั้น ๆ เป็นประโยคที่ครอบคลุมสาระสำคัญของข้อความทั้งหมด สามารถตอบคำถามว่า "ข้อความนี้พูดถึงอะไร"

ใจความรอง (พลความ) คือ ข้อความที่ขยายหรือสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล

วิธีหาใจความหลักและใจความรอง

- อ่านข้อความอย่างละเอียด เข้าใจเนื้อหาโดยรวม
- หาประโยคที่ครอบคลุมสาระสำคัญ ของข้อความทั้งหมด
- หาประโยคที่ขยายหรือสนับสนุน ประโยคใจความหลัก

เทคนิคการหาใจความหลัก

- หาคำสำคัญ ในข้อความ
- หาประโยคที่อยู่ต้นย่อหน้า หรือประโยคที่สรุปเนื้อหา

- ตอบคำถาม ว่า "ข้อความนี้พูดถึงอะไร"

เทคนิคการหาใจความรอง

- หาประโยคที่อธิบาย ประโยคใจความหลัก
- หาประโยคที่ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล
- หาประโยคที่ตอบคำถาม ว่า "ทำไม" "อย่างไร" "อะไร"
- หาคำที่แสดงตัวอย่าง ได้แก่ ตัวอย่างคือ เช่น,อาทิ เป็นต้น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านจับใจความหลัก และใจความรอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. ให้นักเรียนระบุหลักการอ่านจับใจความสำคัญ (๕ คะแนน)

.....
.....
.....

๒. จากการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต หรือสื่อสิ่งพิมพ์ ให้นำใจความสำคัญมาใส่ ดังนี้ (๑๐ คะแนน)

๒.๑ ใจความสำคัญ คือ (๕ คะแนน)

.....
.....
.....

๒.๒ ใจความรอง (พลความ) คือ (๓ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

๒.๓ แหล่งที่มา (๒ คะแนน)

.....

๓.นักเรียนคิดว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นข้อมูลเพื่อนำไปใช้

๓.๑ มีต้องพิจารณา หรือคำนึงถึงอะไรบ้าง จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....

๓.๒ มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๓ ระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิเคราะห์สารเพื่อระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่ได้อ่านอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงเจตนา องค์ประกอบของสาร จากนั้นนำสิ่งได้ระบุข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจำเป็นต้องเรียนรู้หลักการวิเคราะห์พื้นฐานจึงจะสามารถแยกได้ การเรียนรู้เรื่องดังกล่าวจะทำให้นักเรียนมีพื้นฐานการวิเคราะห์สารได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์สาร เป็นกระบวนการที่มนุษย์ทำเพื่อเข้าใจและตีความเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้อ่านเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยการอ่านวิเคราะห์จะมีขั้นตอนที่ประกอบด้วย

๑. การอ่าน เริ่มต้นด้วยการอ่านเนื้อหาหรือข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์อย่างละเอียดและรอบคอบ เพื่อเข้าใจเนื้อหาอย่างเต็มที่โดยไม่พลาดข้อมูลสำคัญใด ๆ

๒. การตีความ หลังจากอ่านเนื้อหาเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อ่านจะตีความเนื้อหานั้น ๆ โดยการตั้งคำถามและพิจารณาสิ่งที่ได้อ่านอย่างเข้มงวด เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและข้อคิดของผู้เขียน

๓. การวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านใช้ข้อมูลที่ได้อ่านและความเข้าใจที่ตีความมา เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยรวม ซึ่งอาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎี หรือการเปรียบเทียบกับประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่แล้ว

๔. การสรุป เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้อ่านจะสรุปความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้อ่าน โดยสรุปออกมาในรูปแบบที่กระชับและชัดเจน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สาร

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) วิเคราะห์สารเบื้องต้นได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สาร **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - วิเคราะห์สารเบื้องต้นได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่แล้วรับฉลากข้อความคู่ละ ๓ ข้อความ แล้วสอบถามนักเรียนว่า จากข้อความ ลองให้ในคู่ช่วยกันแยกข้อความที่คิดว่าน่าจะเป็นข้อเท็จจริง หรือ ข้อคิดเห็น โดยข้อความที่ปรากฏมีดังนี้ - **วิวดี อากาศดี ต้องมาโรงแรม หัวหิน ตั้งอยู่ซอยหัวหิน ๑๒** - **จันทรุปราคาสวยกว่าสุริยุปราคา แต่ทั้ง ๒ ปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์** - **หอยเสียบมะละกอเป็นอาหารประจำถิ่นประเภทหนึ่ง ที่มีรสชาติอร่อย หอมหวาน**	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ **<u>แนวคำตอบ</u>** - ขึ้นกับดุลยพินิจคุณครู หรือแนวคำตอบเป็นลักษณะปลายเปิด - **วิวดี อากาศดี ต้องมาโรงแรมหัวหิน ตั้งอยู่ซอยหัวหิน ๑๒** - **จันทรุปราคาสวยกว่าสุริยุปราคา แต่ทั้ง ๒ ปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์** - **หอยเสียบมะละกอเป็นอาหารประจำถิ่นประเภทหนึ่ง ที่มีรสชาติอร่อย หอมหวาน**	- สื่อ Power Point สืบเสาะวิเคราะห์สาร (๑) - ฉลากข้อความในขั้นนำ -	๑ กระดาษโน้ต -	๑. ตรวจคำตอบจากกิจกรรมขั้นนำด้วยแบบประเมินการร่วมกิจกรรม ๒. ประเมินกิจกรรมและตรวจผลงานจากกระดาษโน้ตโดยใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม					
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูสอบถามนักเรียนจากกิจกรรมว่าสิ่งทำเราได้ปฏิบัติอะไรบ้าง ๒. ครูเฉลยข้อความโดยจำแนกให้เห็นชัดเจนว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ครูสอบถามนักเรียนว่าจากงานที่ทำนักเรียนทราบลักษณะของข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นหรือไม่ แล้วครูอธิบายเนื้อหาการวิเคราะห์สาร	นักเรียนศึกษาใบความรู้และงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากสารประเภทให้ความรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ต่อลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ครูสรุปข้อคิดเห็นแล้ว และสรุปลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง	๑. นักเรียนระดมสมอง แสดงความคิดเห็นต่อลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นต่อครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม โดยชี้ให้เห็นว่า การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นของสารมีประโยชน์อย่างไร ให้เขียนใส่กระดาษโน้ตแล้วไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	นักเรียนแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้ตามประเด็นที่ครูตั้งขึ้น			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)

๓) ฉลากข้อความ สำหรับใช้ในขั้นนำ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ไม่มี

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สาร	ตรวจคำตอบจากกิจกรรมขั้นนำ	แบบประเมินการร่วมกิจกรรม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - วิเคราะห์สารเบื้องต้นได้	ดูจากการการทำกิจกรรม	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้	ตรวจผลงานจากกระดาษโน้ต	แบบประเมินการร่วมกิจกรรม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑)	- สังเกตจากการทำกิจกรรมทุกขั้น	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้		- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่างชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยครู	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- วิวดี อากาศดี ต้องมาโรงแรม หัวหิน ตั้งอยู่ซอยหัวหิน ๑๒
- จันทรุปราคาสวยกว่าสุริยุปราคา แต่ทั้ง ๒ ปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์
- หอยเสียบมะละกอเป็นอาหารประจำถิ่นประเภทหนึ่ง ที่มีรสชาติอร่อย หอมหวาน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม (๑ คะแนน)		ความกล้าแสดงออก (๑ คะแนน)		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (๑ คะแนน)			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ_____ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/_____

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านวิเคราะห์สาร เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้าง องค์ประกอบ หลักการและเหตุผลของเรื่อง จนสรุปได้ว่าแต่ละส่วนเป็นอย่างไร สัมพันธ์กันอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ประกอบด้วย

๑. การอ่าน เริ่มต้นด้วยการอ่านเนื้อหาหรือข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์อย่างละเอียดและรอบคอบ เพื่อเข้าใจเนื้อหาอย่างเต็มที่โดยไม่พลาดข้อมูลสำคัญใด ๆ

๒. การตีความ หลังจากอ่านเนื้อหาเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อ่านจะตีความเนื้อหานั้น ๆ โดยการตั้งคำถามและพิจารณาสิ่งที่ได้อ่านอย่างเข้มงวด เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและข้อคิดของผู้เขียน

๓. การวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านใช้ข้อมูลที่ได้อ่านและความเข้าใจที่ตีความมา เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยรวม ซึ่งอาจจะเป็นการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎี หรือการเปรียบเทียบกับประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่แล้ว

๔. การสรุป เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้อ่านจะสรุปความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้อ่าน โดยสรุปออกมาในรูปแบบที่กระชับและชัดเจน

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ใช้สายตาและสมองรับรู้ความหมาย รวมทั้งความเข้าใจจากสิ่งที่อ่าน หากมนุษย์ไม่มีการจดบันทึกเรื่องราวความเป็นมาของตนเอง อีกทั้งมนุษย์ไม่รู้จักความหมายของภาษาที่กลุ่มชนนั้น ๆ ใช้บันทึกโดยเฉพาะไม่รู้จักการอ่าน ย่อมทำให้มนุษย์ขาดการเรียนรู้และความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (๒๕๔๖ : ๕๕-๕๖) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านสรุปได้ดังนี้

๑. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ

๒. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนางานของตนได้

๓. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่ง ไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป

๔. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดอ่านและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้า ก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญา เป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

๕. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้กับตนเองที่ง่ายที่สุดและได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

๖. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

๗. การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์และสังคม

๘. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

สอางค์ ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ (๒๕๔๖ : ๘๘) แบ่งลักษณะการอ่านเป็น ๕ ชนิด คือ

๑. การอ่านอย่างคร่าว ๆ เป็นการอ่านเพื่อสำรวจว่า ควรจะอ่านหนังสือเล่มนี้อย่างละเอียดต่อไปหรือไม่ โดยอ่านเพียงชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง คำนำ หรือการอ่านเนื้อหาบางตอนโดยรวดเร็ว

๒. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อเก็บแนวคิดที่ต้องการ และอ่านข้ามตอนที่ไม่ต้องการ

๓. การอ่านเพื่อสำรวจเนื้อหา เป็นการอ่านเพื่อทำเป็นบันทึกย่อ หรือทบทวนเพื่อสรุปสาระสำคัญของเรื่องทั้งหมด

๔. การอ่านเพื่อศึกษาอย่างลึกซึ้ง เป็นการอ่านละเอียด เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างชัดเจน

๕. การอ่านเพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์ เป็นการอ่านละเอียด เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาว่ามีความหมายและมีความสำคัญอย่างไร รวมทั้งแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

การอ่านแต่ละชนิดมีจุดประสงค์ต่างกัน และใช้เนื้อหาต่างกัน ผู้อ่านควรพิจารณาว่า ใช้การอ่านในลักษณะใดบ้างในชีวิตประจำวัน และพิจารณาว่าตนมีประสิทธิภาพในการอ่านหรือไม่โดยใช้เกณฑ์ขั้นต้น ดังนี้

๑. เข้าใจรายละเอียดของเนื้อเรื่อง ๒. จับใจความสำคัญของเรื่องได้

๓. สรุปความคิดหลักของเรื่องได้ ๔. ลำดับความคิดในเรื่องได้

๕. คาดคะเนเหตุการณ์ที่ไม่ปรากฏในเรื่อง หรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

แหล่งที่มา https://e-learning.srru.ac.th/
https://mook๕๐๑๓.wordpress.com

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๓ ระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวิเคราะห์สารเพื่อจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงส่วนของสารนั้นว่าเป็นส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงมีคือส่วนข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้ และข้อคิดเห็นที่เป็นส่วนความเห็นหรือมุมมองของบุคคล เรื่องนั้น ๆ

การให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านวิเคราะห์สารแล้วจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจึงเป็นวิธีการจำแนกสารเพื่อแยกรายละเอียดอันนำไปสู่การเพิ่มพูนทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านวิเคราะห์สารเป็นกระบวนการพิจารณาแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสารที่ได้รับอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา เจตนา และคุณค่าของสารอย่างลึกซึ้งเป็นการอ่านเพื่อจำแนกข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน

ข้อเท็จจริง (Fact) เป็นเรื่องที่เป็นจริงและมีข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมักจะเป็นเรื่องที่เป็นไปตามความเป็นจริงหรือข้อเท็จจริงในโลก

ข้อคิดเห็น (Opinion) เป็นความเห็นหรือมุมมองของบุคคล เรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจมีการแสดงความเห็นเป็นไปตามความรับรู้ ความเชื่อ หรือความรู้สึกส่วนบุคคล

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมักถูกใช้ในบทสนทนา การเขียน หรือสื่อสารในที่ต่าง ๆ เพื่อสื่อถึงความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของผู้พูดหรือผู้เขียนในเรื่องที่เป็นที่สนใจต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ควรระมัดระวังเมื่อแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เพราะบางครั้งอาจมีการผสมผสานระหว่างทั้งสองอย่างในข้อความที่ให้มาในบางบทความหรือการพูดคุย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) ระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) อธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูให้นักเรียนพิจารณาข้อความ - ดังนี้ ***“อำเภอหัวหิน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ติดกับทะเลอ่าวไทย พื้นที่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทิศตะวันตกเป็นภูเขา พื้นที่ลาดเอียงลงสู่งทะเลอ่าวไทยมีพื้นที่รวม ๘๖.๓๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๓,๙๗๕ ไร่ มีถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) ตัดผ่านจากทิศเหนือจรด ทิศใต้ ยาวประมาณ ๒๒ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๙๐ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร หัวหินมีหาดทรายที่ขาวสะอาดไม่เหมือนกับที่ใดและมีความงามกว่าทุก***	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ จากข้อความที่ครูขึ้นสามารถแยกเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ *ส่วนที่คาดสีคือส่วนข้อคิดเห็น “อำเภอหัวหิน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ติดกับทะเลอ่าวไทย พื้นที่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทิศตะวันตกเป็นภูเขา พื้นที่ลาดเอียงลงสู่งทะเลอ่าวไทยมีพื้นที่รวม ๘๖.๓๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๓,๙๗๕ ไร่ มีถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) ตัดผ่านจากทิศเหนือจรด ทิศใต้ ยาวประมาณ ๒๒ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๙๐ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร หัวหินมีหาดทรายที่ขาวสะอาดไม่เหมือนกับที่ใดและมีความงามกว่าทุกหาด ด้วยเหตุนี้หัวหิวหินจึงเป็นอำเภอที่ผู้คนต่างที่อยากมาท่องเที่ยว”*	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะวิเคราะห์สาร (๒)	๑. ตรวจคำตอบด้วยชุดคำถาม ๒. ตรวจใบงานจากแบบประเมินใบงานที่ ๗ สืบเสาะวิเคราะห์สาร (๒) ประเมินสมรรถนะการระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารแบบรูบริคด้วยแบบประเมินสมรรถนะการระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - ระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - อธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	***หาด ด้วยเหตุนี้หัวหิวหินจึงเป็นอำเภอที่ผู้คนต่างที่อยากมาท่องเที่ยว”*** - จากข้อความข้างต้นสารประเภทนี้อธิบายเรื่องใด และมีส่วนใดที่เป็นจุดสังเกต (จากข้อความเป็นการอธิบายโดยข้อความส่วนบทเป็นข้อเท็จจริงและส่วนท้ายเป็นข้อคิดเห็น) ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่องการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบความรู้และใบงานให้นักเรียน จากนั้น ให้ร่วมกันศึกษาใบความรู้โดยให้ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นดังนี้ - หลักการวิเคราะห์สาร การระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	นักเรียนศึกษาใบความรู้และปฏิบัติงานตามลำดับ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูชี้แจงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ คือ ให้นักเรียนระดมความคิดแล้วร่วมกันแยกสารที่เป็นข้อเท็จจริง/ข้อคิดเห็น เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้นำเสนอตามลำดับ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาใบความรู้ที่ ๗ สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒) ให้ร่วมกันอภิปรายและลงมือทำลงในใบงานที่ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม นำเสนอผลงานจากการทำใบงานที่ ๗ สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒) นำเสนอเป็นการพูดสรุปความสำคัญเรียงลำดับไปทีละกลุ่ม			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียนเรื่อง อ่านจับใจความง่าย ๆ ทำได้อย่างไร - ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงต่อไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียนถึงการสรุปความจากบทเรียนเรื่อง “วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” เชื่อมโยงว่าสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในรูปแบบใดบ้าง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)

๒) ใบงานที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)

๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการอ่านวิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้	๑. ตรวจคำตอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๗ (ข้อ ๑)	๑. ชุดข้อความ ๒. แบบประเมินใบงานที่ ๗ สืบเสาะวิเคราะห์สาร (๒)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - อธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔ (ข้อ ๕)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๗ สืบเสาะวิเคราะห์สาร (๒)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สารแล้วระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์จากการวิเคราะห์ และบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๔.๑)	๑.ประเมินสมรรถนะการระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารแบบรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๗	๑. แบบประเมินสมรรถนะการระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสาร ๒. ใบงานที่ ๗ (ข้อ ๒, ๓, ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดข้อความ กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
“อำเภอหัวหิน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ติดกับทะเลอ่าวไทย พื้นที่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทิศตะวันตกเป็นภูเขา พื้นที่ลาดเอียงลงสูงทะเลอ่าวไทยมีพื้นที่รวม ๘๖.๓๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๓,๙๗๕ ไร่ มีถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) ตัดผ่านจากทิศเหนือจรด ทิศใต้ ยาวประมาณ ๒๒ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๙๐ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร หัวหินมีหาดทรายที่ขาวสะอาดไม่เหมือนกับที่ใดและมีความงามกว่าทุกหาด ด้วยเหตุนี้หัวหิวหินจึงเป็นอำเภอที่ผู้คนต่างที่อยากมาท่องเที่ยว”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอนุรักษ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะการระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
กระบวนการจำแนกสาร	สามารถระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างถูกต้องทุกประการ มีการอธิบายเหตุผลที่ชัดเจนว่าและมีการใช้ตัวอย่างประกอบเพื่อสนับสนุนการระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม	สามารถระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้องส่วนใหญ่ มีการอธิบายเหตุผลได้แต่ไม่ละเอียดเท่ากับระดับดีเยี่ยม	สามารถระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้องจำนวนหนึ่ง - มีการอธิบายเหตุผลเพียงเล็กน้อยหรือไม่ชัดเจน ไม่มีการใช้ตัวอย่างประกอบหรือใช้ตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม	ไม่สามารถระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง ไม่มีการอธิบายเหตุผล ไม่มีการใช้ตัวอย่างประกอบ
ความถูกต้องของการจำแนกสาร	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้องบางส่วน	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน
การให้ข้อมูลและการยกเหตุผลประกอบการจำแนกสาร	ใช้หลักฐานและเหตุผลประกอบในการแยกประเภทได้อย่างดีเยี่ยม	ใช้หลักฐานและเหตุผลประกอบในการแยกประเภทได้ดี	ใช้หลักฐานและเหตุผลประกอบในการแยกประเภทได้บางส่วน	ไม่ใช้หลักฐานหรือเหตุผลประกอบในการแยกประเภท
ความสอดคล้องและความต่อเนื่อง	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ชัดเจน	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้บางส่วน	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นไม่ได้
การระบุประโยชน์	ระบุคุณค่า / ประโยชน์ และแนวคิด รวมถึงการนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ครอบคลุม ชัดเจน	ระบุคุณค่า และแนวคิด รวมถึงการนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้บางส่วน	ระบุคุณค่า หรือแนวคิดได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุคุณค่า / ประโยชน์ได้ หรือระบุผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
1 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สถาบันการศึกษาทางไกลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ข้อเท็จจริง (Fact) เป็นเรื่องที่เป็นจริงและมีข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมักจะเป็นเรื่องที่เป็นไปตามความเป็นจริงหรือข้อเท็จจริงในโลก

ข้อคิดเห็น (Opinion) เป็นความเห็นหรือมุมมองของบุคคล เรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจมีการแสดงความเห็นเป็นไปตามความรับรู้ ความเชื่อ หรือความรู้สึกส่วนบุคคล

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมักถูกใช้ในบทสนทนา การเขียน หรือสื่อสารในที่ต่าง ๆ เพื่อสื่อถึงความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของผู้พูดหรือผู้เขียนในเรื่องที่เป็นที่สนใจต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ควรระมัดระวังเมื่อแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เพราะบางครั้งอาจมีการผสมผสานระหว่างทั้งสองอย่างในข้อความที่ให้มาในบางบทความหรือการพูดคุย

แหล่งที่มา https://e-learning.srru.ac.th/
https://mook๕๐๑๓.wordpress.com

อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. จงอธิบายกระบวนการการวิเคราะห์สารและการจำแนกข้อเท็จริงกับข้อคิดเห็น (๔ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. จงแยกสารที่เป็นข้อเท็จจริงและสารที่เป็นข้อคิดเห็นจากข้อความที่กำหนดให้ (๔ คะแนน)

“ปราสาทหินพิมาย เป็นปราสาทหินที่ตั้งอยู่ในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ในบรรดาปราสาทหินที่ขอมได้สร้างขึ้นไว้เพื่ออุทิศสำหรับพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์ รวมทั้งสิ้นกว่า ๗๐๐ แห่งนั้น เกือบจะกล่าวได้ว่าไม่มีที่ใดงดงามเท่าปราสาทหินพิมาย ฝีมือแกะสลักภาพและลวดลายทำได้อย่างประณีตเกลี้ยงเกลาที่สุด แม้ที่นครธมและนครวัดซึ่งทั่วโลกตะลึงในความวิจิตรพิสดารก็ยังไม่งดงามไปกว่าที่พิมายนี้เลย”
(ทัศนาปราสาทหินพิมาย อำมาตย์ศรี พระสมรรถบริหาร (พ่วง พรหมบุตร)พ.ศ.๒๕๐๒.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. จงแยกสารที่เป็นข้อเท็จจริงและสารที่เป็นข้อคิดเห็นจากข้อความที่กำหนดให้ (๔ คะแนน)

“หาดหัวหิน เป็นชายหาดที่มีหาดทรายขาวละเอียด และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดหัวหินมีความยาวประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ชายหาดหัวหิน อยู่ในอำเภอเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชายหาดยอดนิยมที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย เป็นที่ตากอากาศของเจ้านายในสมัยก่อน มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ชายหาดหัวหิน เริ่มตั้งแต่อุโมงค์หัวหินไปจนถึงเขาตะเกียบระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตร หัวหินเป็นชายหาดที่มีทรายละเอียด ขาวสะอาด เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักตากอากาศที่มีชื่อเสียงแห่งแรกของเมืองไทย

น้ำทะเลใสสะอาด บรรยากาศดี นักท่องเที่ยวมากมายทั้งคนไทยและชาวต่างชาติโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ นิยมมาเที่ยวหาดหัวหินกันเป็นเวลายาวนานมาก ๆ ทุกยุคทุกสมัย ชาดหาดจะมีเขื่อนหินซีเมนต์ซึ่งถูกก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓” (https://naturalsite.onep.go.th/site/detail/๒๕๗)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. จงแยกสารที่เป็นข้อเท็จจริงและสารที่เป็นข้อคิดเห็นจากข้อความที่กำหนดให้ (๔ คะแนน)

“เมื่อเดินทางตามถนนห้วยแก้ว ผ่านอนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย ไปตามทางคดเคี้ยวขึ้นเขา ระหว่างทางจะมองเห็นตัวเมืองเชียงใหม่อยู่เบื้องล่าง ระยะทางจากเชิงดอยถึงวัดประมาณ ๑๑ กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง วัดพระธาตุดอยสุเทพนี้เป็นปูชนียสถานคู่เมืองเชียงใหม่นับตั้งแต่โบราณกาล นักท่องเที่ยวซึ่งเดินทางมาที่จังหวัดนี้จะต้องขึ้นไปนมัสการพระบรมธาตุกัน ทุกคน ถ้าหากใครไม่ได้ขึ้นไปนมัสการแล้ว ถือเสมือนว่ายังมาไม่ถึงเชียงใหม่”

ข้อมูลจาก สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี http://www.mculture.go.th/ewtadmin/ewt/chanthaburiข้อมูลติดต่อ เบอร์โทรศัพท์ ๐-๓๙๓๐-๓๒๙๘-๙ ติดต่อผู้ดูแลระบบ chantaboon_culture@hotmail.com

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. ให้นักเรียนอธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (๔ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๓ ระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านตีความเป็นการอ่านและการตีความข้อความหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เห็น เพื่อให้เข้าใจความหมายหรือเนื้อหาได้อย่างถูกต้องและเป็นอ่านที่ต้องมีพื้นฐานจากการอ่านจับใจความสำคัญ ทั้งนี้การอ่านตีความเป็นการอ่านที่เน้นการวิเคราะห์ การวิจารณ์ หรือการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ และมักจะมองในมุมมองที่ลึกซึ้งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการอ่านทั่วไปที่เน้นการเข้าใจเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องทำการวิเคราะห์หรือตีความ เมื่อตีความจนชำนาญแล้วจะทำให้กระบวนการอ่านและตีความเกิดความเข้าใจความหมายที่ลึกซึ้งของงานเขียน/ประเด็นสำคัญ/เจตนาของผู้เขียน และบริบทแวดล้อมที่ปรากฏอยู่

การให้นักเรียนได้ฝึกการตีความสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญและระบุแนวคิดสำคัญจึงเป็นวิธีการอ่านที่เป็นทักษะการพัฒนาศักยภาพอันนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงและเป็นการเพิ่มพูนทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านตีความหมายถึง การอ่านที่มุ่งพิจารณาความหมายแฝง ความคิดริเริ่ม สาระสำคัญ แง่คิด และทัศนคติของผู้เขียนที่สื่อออกมาจากข้อความ ซึ่งแตกต่างจากการอ่านเพื่อความเข้าใจทั่วไปที่มุ่งเน้นเพียงการรับรู้เนื้อหาและสาระหลักของเรื่องโดยหลักการอ่านตีความมีดังนี้

๑. **อ่านเรื่องให้ละเอียด** เป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ เริ่มต้นด้วยการอ่านอย่างตั้งใจ จดจ่อกับข้อความ พยายามเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด จับประเด็นหลัก ประเด็นรอง เหตุการณ์สำคัญ ตัวละคร ความสัมพันธ์ และลำดับเรื่องราว

๒. **วิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความ** เป็นการสังเกตองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อความ เช่น ภาษา โวหาร กลวิธีการเขียน สัญลักษณ์ ภาพพจน์ อุปมาอุปไมย เปรียบเทียบ บรรยากาศ ฉาก และอารมณ์ เพื่อหาความหมายแฝง นัยยะ และเจตนาของผู้เขียน

๓. **พิจารณาบริบท** เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของข้อความ เช่น ยุคสมัย วัฒนธรรม ภูมิหลัง ความคิดความเชื่อ และประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อเข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๔. **เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์** เป็นการนำความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองของผู้อ่านมาวิเคราะห์ ตีความ และเปรียบเทียบกับข้อความ เพื่อหาความหมายที่หลากหลาย และสร้างความเข้าใจที่เป็นของตนเอง

๕. **ตั้งคำถามขณะอ่าน** เป็นขั้นตอนในการตั้งคำถามกับตัวเอง สงสัย ใคร่ครวญ วิเคราะห์ หาคำตอบ เพื่อกระตุ้นความคิด กระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

๖. **สังเคราะห์และสรุป** เป็นขั้นตอนเมื่ออ่านและวิเคราะห์ข้อความเสร็จสิ้น นำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ สรุป เขียนเรียบเรียงความคิด ความเข้าใจ และการตีความของตนเอง โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ และสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

แหล่งที่มา
https://nachuakpit.ac.th/
https://www.gotoknow.org/posts/๑๙๕๒๙ โดยคุณจงกล เก็ตมะยูร

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการอ่านตีความเจตนาแล้วระบุแนวคิดสำคัญจากสารได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) ระบุหลักการอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) ร่วมกิจกรรมและตระหนักถึงความสำคัญของอ่านตีความเจตนาจากสารได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓)

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการอ่านตีความเจตนาแล้วระบุแนวคิดสำคัญจากสารได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูให้นักเรียนดูข้อความ - ***“อย่าอวดหาญแก่เพื่อน เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า”*** จากข้อความข้างต้นนักเรียนทราบหรือไม่ว่า - ข้อความข้างต้นต้องการบอกอะไร - เจตนาของสารนี้สื่อความหมายอย่างไร **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่องอ่านตีความเจตนาจากสาร	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และร่วมระดมความคิดหาคำตอบ **แนวคำตอบ** - ขึ้นกับดุลยพินิจคุณครู หรือแนวคำตอบเป็นลักษณะปลายเปิด - จากข้อความ ***อย่าอวดหาญแก่เพื่อน เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า*** เป็นข้อความที่มาจากวรรณคดีเรื่องสุภาษิตพระร่วง ข้อความที่ปรากฏเป็นลักษณะคำสอน และเป็นคำเตือน เบื้องต้นหากพิจารณาข้อความจะพบว่ามีคำศัพท์ที่ต้องตีความเพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องของข้อความมา เช่น อย่าอวดหาญแก่เพื่อน	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่าเจตนาสื่อการกระทำ (๑)	๑. ตอบคำภามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๘ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสารแบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ระบุหลักการอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมและตระหนักถึงความสำคัญของอ่านตีความเจตนาจากสารได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้		**หาญ** (๑) ว. กล้า, เก่ง, เช่น ทหารหาญ (๒) ว. บังอาจ เช่น หาญสู้, บางทีก็ใช้เข้าคู่กับคำอื่น เช่น กล้าหาญ หักหาญ เหี้ยมหาญ ฮึกหาญ. ***เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า*** **เถื่อน** (๑) น. ป่า เช่น เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า. (๒) ว. ห่างไกลจากที่อยู่ของคน, ห่างไกลจากความเจริญ เช่น บ้านป่าเมืองเถื่อน (๓) ว. ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น เหล้าเถื่อน ปืนเถื่อน หมอเถื่อน (๔) ว. โดยปริยายหมายความว่า ไม่สุภาพ, ดุดัน, เช่น พระเอกเรื่องนี้เถื่อน. **พร้า** [พร้า] น. มีดขนาดใหญ่, ถ้าเป็นรูปเพรียวยาว สำหรับถือกรีด ที่มาจาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ (https://dictionary.orst.go.th/) จากข้อความข้างต้นให้เห็นว่ามีคำที่ต้องตีความและค้นหาความหมายจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อมายืนยันความถูกต้องของข้อความและบางคำก็			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน		ได้รับความนิยมใช้น้อยลงมาตามยุคสมัยและการเปลี่ยนแปลงของ			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบความรู้ / ใบงานให้นักเรียน จากนั้นให้ร่วมกันศึกษาเรื่องการอ่านตีความเจตนาจากสาร นักเรียนจับคู่กันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมที่ปรากฏในใบงานแล้วสรุปสาระสำคัญเพื่อนำไปสู่การนำไปทำกิจกรรมในขั้นสอน	นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการอ่านตีความเจตนาจากสารประเภทให้ความรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้ที่ ๘ ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑) โดยให้อ่านและศึกษาการอ่านตีความเจตนาจากสาร โดยสามารถสืบค้นความรู้จากอินเทอร์เน็ตจากแหล่งที่เชื่อถือได้ จากนั้นระดมความคิดแล้วลงมือทำลงในใบ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาใบความรู้ที่ ๘ **ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)** อ่านตีความเจตนาจากสารแล้วร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม ๒. นำเสนอผลงานจากการทำใบงานเรียงเรียงลำดับไปทีละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	งานเพื่อเตรียมนำเสนอตามประเด็นที่ปรากฏในใบงาน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง อ่านตีความเจตนาจากสารประเภทให้ความรู้ - ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียนถึงการสรุปความจากบทเรียนเรื่อง “วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” เชื่อมโยงว่าสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในรูปแบบใดบ้าง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
๒) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

แบบประเมินการอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการอ่านตีความเจตนาแล้วระบุแนวคิดสำคัญจากสารได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๘ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. แบบประเมินใบงาน ที่ ๘	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุหลักการอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมและตระหนักถึงความสำคัญของอ่านตีความเจตนาจากสารได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๘ (ข้อ ๒)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๘	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓)	๑.ประเมินสมรรถนะจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสารแบบรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๘	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสาร ๒. ใบงานที่ ๘ (ข้อ ๒,๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดข้อความและเฉลย กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- *หากนักเรียนได้รับสารใดใดมาหนึ่งสาร แล้วเราจะทราบได้อย่างไรว่า สารหรือข้อมูลที่เราได้รับนั้นมีความน่าเชื่อถือ จงอภิปราย*

เฉลย

- *จากข้อความ อย่าอวดหาญแก่เพื่อน เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า เป็นข้อความที่มาจากวรรณคดีเรื่องสุภาษิตพระร่วง ข้อความที่ปรากฏเป็นลักษณะคำสอน และเป็นคำเตือน เบื้องต้นหากพิจารณาข้อความจะพบว่ามีคำศัพท์ที่ต้องตีความเพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องของข้อความมา เช่น*

อย่าอวดหาญแก่เพื่อน

หาญ

(๑) ว. กล้า, เก่ง, เช่น ทหารหาญ

(๒) ว. บังอาจ เช่น หาญสู้, บางทีก็ใช้เข้าคู่กับคำอื่น เช่น กล้าหาญ หักหาญ เหี้ยมหาญ ฮึกหาญ.

เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า

เถื่อน

(๑) น. ป่า เช่น เข้าเถื่อนอย่าลืมพร้า.

(๒) ว. ห่างไกลจากที่อยู่ของคน, ห่างไกลจากความเจริญ เช่น บ้านป่าเมืองเถื่อน

(๓) ว. ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น เหล้าเถื่อน ปืนเถื่อน หมอเถื่อน

(๔) ว. โดยปริยายหมายความว่า ไม่สุภาพ, ดุดัน, เช่น พระเอกเรื่องนี้เถื่อน.

พร้า

[พฺร้า] น. มีดขนาดใหญ่, ถ้าเป็นรูปเพรียวยาวสำหรับถือกรีดกราย เรียกว่า พร้ากราย หรือ มีดกราย ทางถิ่นปักษ์ใต้เรียกว่า พร้าโอ หรือ มีดโอ, ถ้าปลายเป็นขอมีด้ามยาวสำหรับใช้เกี่ยวตัด เรียกว่า พร้าขอ หรือ มีดขอ, ถ้าปลายงุ้ม สันหนา และด้ามสั้น เรียกว่า พร้าโต้, มีดโต้ หรือ อีโต้ ก็เรียก, ถ้าเป็นรูปเพรียวยาวด้ามงอ ๆ สำหรับหวดหญ้า เรียกว่า พร้าหวด หรือ มีดหวด, ถ้าปลายแบนโตมีคม สำหรับขุดดินได้ เรียกว่า พร้าเสียม, ถ้าปลายตัดมีรูปโค้งนิด ๆ เรียกว่า พร้าถาง.

ที่มาจาก พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ (https://dictionary.orst.go.th/)

แบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความถูกต้องของการตีความข้อมูลและการระบุแนวคิดสำคัญ	ตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้ครอบคลุม ถูกต้อง	ตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้ครอบคลุม ถูกต้องในระดับหนึ่ง	ตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้ครอบคลุม ถูกต้อง
การให้ข้อมูลและการยกเหตุผลประกอบการเจตนาจากสาร	อธิบายหรือระบุการข้อมูลได้ครบถ้วน และมีการยก เหตุผลประกอบที่ชัดเจนตรงตามประเด็น	อธิบายหรือระบุการข้อมูลได้ครบถ้วน และมีการยก เหตุผลประกอบที่ชัดเจนตรงตามประเด็นถูกในบางส่วน	อธิบายหรือระบุการข้อมูลได้บางส่วน เหตุผลประกอบที่ชัดเจนตรงตามประเด็น	ไม่สามารถอธิบายหรือระบุการข้อมูลได้บางส่วน เหตุผลประกอบที่ชัดเจนตรงตามประเด็น
สรุปข้อมูลจากการการตีความจากสาร	สรุปข้อมูลจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสารได้อย่างชัดเจนและมีความสมเหตุสมผลครอบคลุม	สรุปข้อมูลจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสารได้อย่างชัดเจนและมีความสมเหตุสมผลบางส่วน	สรุปข้อมูลจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสารได้อย่างชัดเจนและมีความสมเหตุได้ในบางประเด็น	ไม่สามารถสรุปข้อมูลจากการอ่านตีความแล้วระบุเจตนาของสารได้
ความสอดคล้องและความต่อเนื่อง	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ชัดเจน	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้บางส่วน	อธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นไม่ได้
การระบุประโยชน์	ระบุคุณค่า / ประโยชน์ และแนวคิดรวมถึงการนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ครอบคลุม ชัดเจน	ระบุคุณค่า และแนวคิด รวมถึงการนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้บางส่วน	ระบุคุณค่า หรือแนวคิดได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุคุณค่า / ประโยชน์ได้ หรือระบุผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านตีความ เป็นการอ่านและการตีความข้อความหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เห็น เพื่อให้เข้าใจความหมายหรือเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง มักจะเน้นการวิเคราะห์ การวิจารณ์ หรือการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ และมักจะมองในมุมมองที่ลึกซึ้งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการอ่านทั่วไปที่เน้นการเข้าใจเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องทำการวิเคราะห์หรือตีความ

หลักการอ่านตีความ

การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งพิจารณาความหมายแฝง ความคิดริเริ่ม สาระสำคัญ แง่คิด และทัศนคติของผู้เขียนที่สื่อออกมาจากข้อความ ซึ่งแตกต่างจากการอ่านเพื่อความเข้าใจทั่วไปที่มุ่งเน้นเพียงการรับรู้เนื้อหาและสาระหลักของเรื่องโดยหลักการอ่านตีความมีดังนี้

๑. **อ่านเรื่องให้ละเอียด** เป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ เริ่มต้นด้วยการอ่านอย่างตั้งใจ จดจ่อกับข้อความ พยายามเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด จับประเด็นหลัก ประเด็นรอง เหตุการณ์สำคัญ ตัวละคร ความสัมพันธ์ และลำดับเรื่องราว
๒. **วิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความ** เป็นการสังเกตองค์ประกอบต่างๆ ของข้อความ เช่น ภาษา โวหาร กลวิธีการเขียน สัญลักษณ์ ภาพพจน์ อุปมาอุปไมย เปรียบเทียบ บรรยากาศ ฉาก และอารมณ์ เพื่อหาความหมายแฝง นัยยะ และเจตนาของผู้เขียน
๓. **พิจารณาบริบท** เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของข้อความ เช่น ยุคสมัย วัฒนธรรม ภูมิหลัง ความคิดความเชื่อ และประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อเข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น
๔. **เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์** เป็นการนำความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองของผู้อ่านมาวิเคราะห์ ตีความ และเปรียบเทียบกับข้อความ เพื่อหาความหมายที่หลากหลาย และสร้างความเข้าใจที่เป็นของตนเอง
๕. **ตั้งคำถามขณะอ่าน** เป็นขั้นตอนในการตั้งคำถามกับตัวเอง สงสัย ใคร่ครวญ วิเคราะห์ หาคำตอบ เพื่อกระตุ้นความคิด กระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง
๖. **สังเคราะห์และสรุป** เป็นขั้นตอนเมื่ออ่านและวิเคราะห์ข้อความเสร็จสิ้น นำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ สรุป เขียนเรียบเรียงความคิด ความเข้าใจ และการตีความของตนเอง โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ และสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

ข้อควรระวังในการอ่านตีความ

- หลีกเลี่ยงการตีความตามอคติ ความคิดเห็นส่วนตัว หรือความเชื่อของตนเอง
- เปิดใจ รับฟัง และพิจารณาแง่มุมต่าง ๆ ของข้อความ

- ตีความข้อความอย่างมีเหตุผล รองรับด้วยหลักฐาน และอ้างอิงจากข้อความ
- เคารพในความคิดเห็น การตีความ และมุมมองของผู้อื่น

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประโยชน์ของการอ่านตีความ

- ช่วยให้เข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้ง มากกว่าการอ่านทั่วไป
- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็น
- ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษา การเขียน และการสื่อสาร
- ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และมุมมองที่หลากหลาย
- ช่วยให้เข้าใจโลก สังคม และมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

กลวิธีการอ่านตีความ (กระบวนการอ่านตีความ)

การวิเคราะห์เพื่อการตีความ เป็นการพิจารณารูปแบบเนื้อหา กลวิธีการแต่ง และการใช้ภาษาของงานเขียนสำหรับการพิจารณารายละเอียดของงานเขียน จะต้องพิจารณารายละเอียด คือ

- พิจารณาว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง เรื่องใดเป็นข้อคิดเห็น ตลอดจนความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เขียน ซึ่งอาจแสดงออกโดยตรง หรือแสดงออกโดยผ่านพฤติกรรมของตัวละคร
- วิเคราะห์และรวบรวมปฏิกิริยาของผู้อ่านที่มีต่องานเขียน เป็นการที่ผู้อ่านวิเคราะห์ตัวเอง
- การพิจารณาความคิดแทรก หมายถึง การพิจารณาข้อความรู้ความคิดที่ผู้เขียนมีไว้ในใจแต่ไม่ได้เขียนไว้ในงานเขียนนั้นตรง ๆ

แหล่งที่มา
https://nachuakpit.ac.th/
https://www.gotoknow.org/posts/๑๙๕๒๙ โดยคุณจงกล เก็ตมะยูร

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. ๑. การอ่านตีความที่ดีต้องอาศัยปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....

๒. จากสาร จงค้นหาความหมายของข้อความโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ตามคำที่ขีดเส้นใต้ แล้วบอกว่าสารนี้พูดถึงอะไร (๑๒ คะแนน)

รุ่งขึ้น ณ วันอังคาร เดือน ๑๐ ขึ้น ๑ ค่ำ เวลา ๒ โมงเช้า ***<u>เจ้าพนักงาน</u>****เตรียมกล้องใหญ่น้อยเครื่องทรง****<u>ทอดพระเนตรสุริยุปราคา</u>** *เวลาเช้า ๔ โมง ๓ นาที เสด็จออกทรงกล้อง แต่ท้องฟ้าเป็นเมฆฝนคลุ้มไป ในด้านตะวันออกไม่เห็นอะไรเลยต่อเวลา ๔ โมง ๑๖ นาที เมฆจึงจางสว่างออกไปเห็นดวงพระอาทิตย์****<u>ไร ๆ</u>** *แลดูพอรู้ว่าจับแล้ว จึงประโคมเสด็จสรง****<u>มุรธาภิเษก</u>** *(ของเดิมใช้ มุรธาภิเศก) ครั้นเวลา ๕ โมง ๒๐ นาที แสงแดดอ่อนลงมา ท้องฟ้าตรงดวงอาทิตย์สว่างไม่มีเมฆเลย ที่อื่นแลเห็นดาวใหญ่ด้านตะวันตกและดาวอื่น ๆ มากหลายดวง เวลา ๕ โมงกับ ๓๖ นาที ๒๐ วินาที จับสิ้นดวง เวลานั้นมืดเป็นเหมือนกลางคืนเวลาพลบค่ำ คนที่นั่งใกล้ๆ กันก็แลดูไม่รู้จักหน้ากัน แล้วพระราชทานเงินแจกพระราชวงศานุวงศ์และ****<u>ข้าราชการ</u>****ผู้ใหญ่ผู้น้อย ซึ่งตามเสด็จโดย****<u>พระราชดำเนิน</u>** *ออกไปทั่วกัน*

(พระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔ – ๒๔๑๑ ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ๒๒๙. เสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคาที่หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ https://vajirayana.org/)

๑. เจ้าพนักงาน หมายถึง (๑ คะแนน)

.....
.....

๒. ทอดพระเนตร **หมายถึง (๑ คะแนน)**

.....
.....

๓. สุริยุปราคา **หมายถึง (๑ คะแนน)**

.....

.....

๔. ไร ๆ **หมายถึง (๑ คะแนน)**

.....

.....

๕. มุรธาภิเศก **หมายถึง (๑ คะแนน)**

.....

.....

๖. ข้าราชการ **หมายถึง (๑ คะแนน)**

.....

.....

๗. ดำเนิน **หมายถึง (๑ คะแนน)**

.....

.....

๘. เจตนาของสารนี้พูดถึงเรื่องใด จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. การอ่านตีความจากสารประเภทให้ความรู้ ให้คุณค่าใดบ้าง (๓ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. การอ่านตีความที่ดีต้องอาศัยปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ

ตอบ ปัจจัยเรื่องกระบวนการอ่าน การอ่านสารถ้าพินิจอ่านแล้วจั้งคำถามตาม ก็จะเป็นการนำทางสู่การตีความได้ ต่อมาความเข้าใจบริบทของคำศัพท์และความหมาย การอ่านตีความจะไม่เกิดผลสำเร็จ ถ้าผู้ตีความขาดความรู้ความเข้าใจในสารที่กำลังจะตีความ การร้อยเรียงเรื่องราวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ้าสามาถเรียบเรียงเนื้อหาที่ตีคามเป็นเรื่องเดียวกันได้ ก็ถือว่าการอ่านตีความสำเร็จผล (แนวคำตอบกว้าง ๆ ให้ครูผู้สอนพิจารณาคำตอบนักเรียน)

๒. จากสาร จงค้นหาความหมายของข้อความที่ขีดเส้นใต้ แล้วบอกว่าสารนี้พูดถึงอะไร

รุ่งขึ้น ณ วันอังคาร เดือน ๑๐ ขึ้น ๑ ค่ำ เวลา ๒ โมงเช้า ***เจ้าพนักงาน****เตรียมกล้องใหญ่น้อยเครื่องทรง****ทอดพระเนตรสุริยุปราคา*** *เวลาเช้า ๔ โมง ๓ นาที เสด็จออกทรงกล้อง แต่ท้องฟ้าเป็นเมฆฝนคลุ้มไป ในด้านตะวันออกไม่เห็นอะไรเลยต่อเวลา ๔ โมง ๑๖ นาที เมฆจึงจางสว่างออกไปเห็นดวงพระอาทิตย์****ไร ๆ*** *แลดูพอรู้ว่าจับแล้ว จึงประโคมเสด็จสรง****มุรธาภิเษก*** *(ของเดิมใช้ มุรธาภิเศก) ครั้นเวลา ๕ โมง ๒๐ นาที แสงแดดอ่อนลงมา ท้องฟ้าตรงดวงอาทิตย์สว่างไม่มีเมฆเลย ที่อื่นแลเห็นดาวใหญ่ด้านตะวันตกและดาวอื่น ๆ มากหลายดวง เวลา ๕ โมงกับ ๓๖ นาที ๒๐ วินาที จับสิ้นดวง เวลานั้นมืดเป็นเหมือนกลางคืนเวลาพลบค่ำ คนที่นั่งใกล้ๆ กันก็แลดูไม่รู้จักหน้ากัน แล้วพระราชทานเงินแจกพระราชวงศานุวงศ์และ****ข้าราชการ****ผู้ใหญ่ผู้น้อย ซึ่งตามเสด็จโดย****พระราชดำเนิน****ออกไปทั่วกัน* (พระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔ – ๒๔๑๑ ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ๒๒๙. เสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคาที่หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ https://vajirayana.org/)

ตอบ ๑. เจ้าพนักงาน

(กฎ) น. บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายหรือแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้ปฏิบัติราชการหรือให้ใช้อำนาจรัฐ.

๒. ทอดพระเนตร แปลว่า ดู

๓. สุริยุปราคา

[-ยุปะราคา, -ยุบปะราคา] น. ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และโลกโคจรมาอยู่ในแนวเดียวกัน ดวงจันทร์จึงบังแสงอาทิตย์ที่ส่องมายังโลก เป็นเหตุให้เห็นดวงอาทิตย์มืดเป็นบางส่วนหรือทั้งหมด, (ปาก) สุริยคราส หรือ สูรยคราส.

๔. ไร ๆ

(๑) ว. อาการที่มองเห็นอยู่ไกลลิบ ๆ ไม่ชัด เช่น เห็นทิวไม้อยู่ไร ๆ

(๒) ว. เริ่มนึกออกได้เล็กน้อย เช่น เรื่องที่มาปรึกษานึกเห็นทางออกได้ไร ๆ.

๕. มุรธาภิเษก

(๑) น. การอภิเษกด้วยการรดน้ำ (ส.; ป. มุทฺธาภิเสก).

(๒) น. น้ำพระพุทธมนต์และเทพมนตร์สำหรับถวายพระมหากษัตริย์เพื่อสรงในพระราช พิธีบรมราชาภิเษกหรือพระราชพิธีอื่น ๆ, มูรธาภิเษก ก็ว่า. (ส.; ป. มุทธาภิเสก).

๖. ข้าราชการ

(๑) (โบ) น. คนที่ทำราชการตามทำเนียบ

(๒) น. ผู้ปฏิบัติราชการในส่วนราชการ

(๓) (กฎ) บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง ทบวง กรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการครู ข้าราชการทหาร ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ.

๗. ดำเนิน ๑

(๑) ก. เดิน, ใช้ในราชาศัพท์ว่า ทรงพระดำเนิน (ข. ฎำเณิร).

(๒) ก. เป็นไป เช่น การประชุมดำเนินไปด้วยดี, ทำให้เป็นไป, เช่น ดำเนินงาน ดำเนิน-การ ดำเนินชีวิต. (ข. ฎำเณิร).

ที่มาพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔

สารจากข้อความพูดถึงเรื่องการเสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคา (ในที่นี้คือพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งราชวงศ์จักรี) เสด็จทอดพระเนตรผ่านกล้องโทรทรรศน์จนสุริยุปราคาเริ่มเต็มดวง ได้มีการสรงน้ำมนต์เพื่อความเป็นมงคลตามความเชื่อพื้นฐานของพระราหูที่มากลืนกินดวงจันทร์ หลังจากจบสุริยุปราคาพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเงินนแก่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่ได้ติดตามพระองค์ในปรากฏการณ์ดังกล่าว

๓. การอ่านตีความจากสารประเภทให้ความรู้ ให้คุณค่าใดบ้าง จงอธิบายพอสังเขป

(แนวคำตอบ)

- ช่วยให้เข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้ง มากกว่าการอ่านทั่วไป
- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็น
- ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษา การเขียน และการสื่อสาร
- ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และมุมมองที่หลากหลาย
- ช่วยให้เข้าใจโลก สังคม และมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ตัวชี้วัดท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระที่ ๑ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านอย่างละเอียดที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง หาเหตุผล พิจารณาแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเรื่องนั้น ประเมินและตัดสินใจหาคำตอบที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การอ่านวิเคราะห์และตีความจากสารประเภทให้ความรู้จึงเป็นกิจกรรม/สถานการณ์หนึ่งที่จะฝึกฝนสมรรถนะเพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมตามความคาดหวัง

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านอย่างละเอียดที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง หาเหตุผล พิจารณาแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเรื่องนั้น ประเมินและตัดสินใจหาคำตอบที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อ่านวิเคราะห์ มีดังนี้

๑. **ตั้งเป้าหมายการอ่าน**เป็นขั้นตอนที่ก่อนอ่าน ควรตั้งเป้าหมายการอ่านให้ชัดเจน ว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร เพื่อหาความรู้ ความคิดเห็น หรือเพื่อความบันเทิง เมื่อทราบเป้าหมายแล้ว จะช่วยให้การอ่านมีทิศทางและจดจ่อกับเนื้อหาได้มากขึ้น

๒. **อ่านอย่างละเอียด**เป็นการอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด พยายามทำความเข้าใจความหมายของคำ ศัพท์ ประโยค และจดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อมูลสำคัญ หรือคำถามที่สงสัย

๓. **วิเคราะห์เนื้อหา**เป็นขั้นตอนเมื่ออ่านเนื้อหาครบถ้วนแล้ว ให้วิเคราะห์เนื้อหา โดยพิจารณาประเด็นดังนี้

- ประเด็นหลัก คือ อะไรคือใจความสำคัญของเรื่อง
- ประเด็นรอง คือ อะไรคือประเด็นย่อย ๆ ที่สนับสนุนประเด็นหลัก
- ความสัมพันธ์ ระหว่างประเด็นหลักและประเด็นรอง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
- เหตุผล ผู้เขียนใช้เหตุผลอะไรมาสนับสนุนประเด็นต่าง ๆ
- หลักฐาน ผู้เขียนมีหลักฐานอะไรมาสนับสนุนเหตุผล
- มุมมอง ผู้เขียนมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร
- จุดประสงค์ ผู้เขียนเขียนเรื่องนี้เพื่ออะไร

๔. **สังเคราะห์เนื้อหา** เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาครบถ้วนแล้ว ให้สังเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปประเด็นสำคัญ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้เขียน

๕. **ประเมินเนื้อหา** ประเมินเนื้อหาว่า มีความน่าเชื่อถือ น่าสนใจ มีประโยชน์ หรือมีข้อบกพร่องอย่างไร

๖. **สรุปผล** สรุปผลการอ่านว่า ได้ความรู้ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอะไรจากการอ่าน

ตัวอย่างการตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา

- เนื้อหาของเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร
- ผู้เขียนต้องการสื่ออะไร
- ผู้เขียนมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร
- เหตุผลและหลักฐานที่ผู้เขียนใช้สนับสนุนประเด็นต่าง ๆ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่
- เนื้อหาของเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร
- เราเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของเรื่องนี้

https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๓๔๓๔๒
https://th.wikipedia.org/wiki/%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%AD%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๙๙
https://dltv.ac.th/utils/files/download/๗๕๕๘๔

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) วิเคราะห์และสังเคราะห์ตามหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) ร่วมกิจกรรมจากการอ่านวิเคราะห์สารได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารประเภทให้ความรู้ได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารประเภทให้ความรู้ได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ - *หากนักเรียนได้รับสารใดใดมาหนึ่งสาร แล้วเราจะทราบได้อย่างไรว่า สารหรือข้อมูลที่เราได้รับนั้นมีความน่าเชื่อถือจงอภิปราย* **๒.** ครูเปิดข้อความแล้วให้นักเรียนอ่านจากนั้นร่วมกันอภิปราย ***"เมื่อคุณอ่านข้อความนี้แล้ว ห้ามหยุดอ่านเด็ดขาด ไม่งั้นคุณจะตายภายใน ๒๐ นาทีข้างหน้า ส่งต่อให้ครบ ๑๙ คน รวมถึงตัวฉันด้วยแล้วคนที่แอบชอบจะมาทักคุณใน ๑๐ วินาทีต่อไป ขอโทษนะโดนมาเหมือนกัน"***	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ **<u>แนวคำตอบ</u>** - ขึ้นกับดุลยพินิจคุณครู หรือแนวคำตอบเป็นลักษณะปลายเปิด - นักเรียนอาจตอบกว้าง ๆ - ข้อความเนื้อมีเนื้อหาเป็นอย่างไร ตอบ เป็นลักษณะข้อความลูกโซ่ไม่มีความน่าเชื่อถือ หาแหล่งที่มาไม่ได้ ในข้อความแรกหากพินิจข้อความแล้วจะพบว่าไม่มีความน่าเชื่อถือและเป็นสารที่อ่านแล้วชวนให้เกิดความารู้สึกเชิงลบ	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสารผสานข้อคิด (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๙ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการอ่านวิเคราะห์และสังเคราะห์สารแบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- วิเคราะห์และสังเคราะห์ตามหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้ - ระบุหลักการอ่านวิเคราะห์จากสารประเภทให้ความรู้และเรียบเรียงให้เป็นข้อความได้อย่างสละสลวย **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมจากการอ่านวิเคราะห์สารได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	***เมื่ออ่านข้อความแล้วให้พิจารณาแล้วตามประเด็นดังนี้*** - ข้อความเนื้อมีเนื้อหาเป็นอย่างไร - ข้อความเชื่อถือได้หรือไม่ เราจะพิสูจน์ได้อย่างไร - หากเป็นนักเรียนถ้าได้รับข้อความนี้จะมีวิธีการรับมือหรือทำอย่างไรต่อไป ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่องอ่านวิเคราะห์จากสารประเภทให้ความรู้ “การเจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)”	ข้อความเชื่อถือได้หรือไม่ เราจะพิสูจน์ได้อย่างไร **ตอบ** *เชื่อถือไม่ได้ ขั้นตอนการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลคือ* - *ตรวจสอบแหล่งที่มา* - *ตรวจสอบความถูกต้อง* - *ตรวจสอบความสมเหตุสมผ]* - *ตรวจสอบแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม* - *การตรวจสอบตัวของข้อมูล* - *การใช้เครื่องมือช่วย* - หากเป็นนักเรียนถ้าได้รับข้อความนี้จะมีวิธีการรับมือหรือทำอย่างไรต่อไป *ตอบ สืบค้นเรื่องราว หาที่มาที่ไป และไม่ต้องตอบกลับ ไม่ตอบกลับ เก็บหลักฐาน ทั้งนี้เมื่อสืบจนได้ประจักษ์พยานหลักฐานแน่ชัดแล้ว เราสามารถแจ้งหน่วยงานราชการ หรือศูนย์เตือนภัยต่าง ๆ เพื่อเป็นกระบวกเสียง รวมทั้ง*			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม		*เราสามารถเผยแพร่ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ได้หากเรามีข้อมูลมากพอ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อคนอีกเป็นจำนวนมากที่อาจตกเป็นเหยื่อได้*			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบความรู้และใบงานให้นักเรียน จากนั้น ให้นักเรียนศึกษาแล้วร่วมแลกเปลี่ยนความรู้โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม	นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการอ่านตีความเจตนาจากสารประเภทให้ความรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๒. ครู ให้นักเรียนศึกษาความรู้ที่ ๙ โดยสามารถร่วมกันอภิปรายและสืบค้นข้อมูลสามารถสืบค้นความรู้จากอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมได้จากนั้นในในกลุ่มระดมความคิดและลงมือทำลงในใบงานเพื่อเตรียมนำเสนอตามประเด็นที่ปรากฏในใบงาน	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาใบความรู้ที่ ๙ **เจตนาของสาร ผสานข้อคิด(๒)** ให้ร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย		นำเสนอผลงานจากการทำใบงานที่ ๙ **เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)**			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง การอ่านวิเคราะห์จากสาร - ประโยชน์ในการวิเคราะห์ในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียนถึงการสรุปความจากบทเรียนเรื่อง “การวิเคราะห์จากสาร ให้ประโยชน์อย่างไร” เชื่อมโยงว่าสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในรูปแบบใดบ้าง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)

๒) ใบงานที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)

๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

แบบประเมินการอ่านตีความเจตนาจากสารแล้วระบุแนวคิดสำคัญได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๙ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถามแบบประเมินใบงาน ที่ ๙	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - วิเคราะห์และสังเคราะห์ตามหลักการอ่านวิเคราะห์สารได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจากการอ่านวิเคราะห์สารได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๘ (ข้อ ๒,๓)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๙	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ตีความ แล้ววิเคราะห์เจตนา/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย /จากสารได้อย่างถูกต้องและร่วมกันระบุแนวคิดสำคัญที่ปรากฏสู่การไปใช้สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๑.๔.๑ ๒.๑.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการอ่านวิเคราะห์และสังเคราะห์สารรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๘	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านวิเคราะห์และสังเคราะห์สาร ๒. ใบงานที่ ๘ (ข้อ ๔,๕)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดข้อความและเฉลย กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
“เมื่อคุณอ่านข้อความนี้แล้ว ห้ามหยุดอ่านเด็ดขาด ไม่งั้นคุณจะตายภายใน ๒๐ นาทีข้างหน้า ส่งต่อให้ครบ ๑๙ คน รวมถึงตัวฉันด้วยแล้วคนที่แอบชอบจะมาทักคุณใน ๑๐ วินาทีต่อไป ขอโทษนะโดนมาเหมือนกัน” (๒)”
ตอบ เป็นลักษณะข้อความลูกโซ่ไม่มีความน่าเชื่อถือ หาแหล่งที่มาไม่ได้ ในข้อความแรกหากพินิจข้อความแล้วจะพบว่าไม่มีความน่าเชื่อถือและเป็นสารที่อ่านแล้วชวนให้เกิดความารู้สึกเชิงลบ
- *ข้อความเนื้อมีเนื้อหาเป็นอย่างไร* - *ข้อความเชื่อถือได้หรือไม่ เราจะพิสูจน์ได้อย่างไร*
ตอบ เชื่อถือไม่ได้ ขั้นตอนการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลคือ - *ตรวจสอบแหล่งที่มา* - *ตรวจสอบความถูกต้อง* - *ตรวจสอบความสมเหตุสมผ]* - *ตรวจสอบแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม* - *การตรวจสอบตัวของข้อมูล* - *การใช้เครื่องมือช่วย* - *หากเป็นนักเรียนถ้าได้รับข้อความนี้จะมีวิธีการรับมือหรือทำอย่างไรต่อไป*
หากเป็นนักเรียนถ้าได้รับข้อความนี้จะมีวิธีการรับมือหรือทำอย่างไรต่อไป
ตอบ สืบค้นเรื่องราว หาที่มาที่ไป และไม่ต้องตอบกลับ ไม่ตอบกลับ เก็บหลักฐาน ทั้งนี้เมื่อสืบจนได้ประจักษ์พยานหลักฐานแน่ชัดแล้ว เราสามารถแจ้งหน่วยงานราชการ หรือศูนย์เตือนภัยต่าง ๆ เพื่อเป็นกระบวกเสียง รวมทั้งเราสามารถเผยแพร่ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ได้หากเรามีข้อมูลมากพอ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อคนอีกเป็นจำนวนมากที่อาจตกเป็นเหยื่อได้

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านวิเคราะห์และสังเคราะห์สาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความถูกต้องของการตีความข้อมูลและการระบุแนวคิดสำคัญ	ตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้ครอบคลุม ถูกต้อง	ตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้ครอบคลุม ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถตีความและระบุแนวคิดสำคัญได้ครอบคลุมถูกต้อง
การระบุหัวข้อและประเด็นหลัก	ระบุหัวข้อและประเด็นหลักได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	ระบุหัวข้อและประเด็นหลักได้แต่มีความสับสนเล็กน้อย	ระบุหัวข้อได้แต่ประเด็นหลักไม่ชัดเจน	ไม่สามารถระบุหัวข้อและประเด็นหลักของบทความได้
การสังเคราะห์สารและการเขียนข้อสรุป	สังเคราะห์สารและสร้างข้อสรุปได้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์	สังเคราะห์สารและสร้างข้อสรุปได้ชัดเจนแต่ไม่สมบูรณ์	สังเคราะห์สารได้แต่ข้อสรุปไม่ชัดเจน	ไม่สามารถสังเคราะห์สารหรือสร้างข้อสรุปได้
การใช้หลักฐานและข้อมูลสนับสนุน	ใช้หลักฐานและข้อมูลสนับสนุนได้อย่างครบถ้วนและมีความเกี่ยวข้อง	ใช้หลักฐานและข้อมูลสนับสนุนได้ดีแต่ไม่ครบถ้วน	ใช้หลักฐานหรือข้อมูลสนับสนุนได้แต่ไม่เพียงพอ	ไม่ใช้หลักฐานหรือข้อมูลสนับสนุน
การนำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์	นำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนและลึกซึ้ง	นำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ชัดเจนแต่ไม่ลึกซึ้ง	นำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้แต่ไม่ชัดเจน	ไม่สามารถนำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านอย่างละเอียดที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง หาเหตุผล พิจารณาแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลมาอธิบายเรื่องนั้น ประเมินและตัดสินใจหาคำตอบที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อ่านวิเคราะห์ มีดังนี้

๑. **ตั้งเป้าหมายการอ่าน**เป็นขั้นตอนที่ก่อนอ่าน ควรตั้งเป้าหมายการอ่านให้ชัดเจน ว่าต้องการอ่านเพื่ออะไร เพื่อหาความรู้ ความคิดเห็น หรือเพื่อความบันเทิง เมื่อทราบเป้าหมายแล้ว จะช่วยให้การอ่านมีทิศทางและจดจ่อกับเนื้อหาได้มากขึ้น

๒. **อ่านอย่างละเอียด**เป็นการอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด พยายามทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และจดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อมูลสำคัญ หรือคำถามที่สงสัย

๓. **วิเคราะห์เนื้อหา**เป็นขั้นตอนเมื่ออ่านเนื้อหาครบถ้วนแล้ว ให้วิเคราะห์เนื้อหา โดยพิจารณาประเด็น ดังนี้

- ประเด็นหลัก คือ อะไรคือใจความสำคัญของเรื่อง
- ประเด็นรอง คือ อะไรคือประเด็นย่อย ๆ ที่สนับสนุนประเด็นหลัก
- ความสัมพันธ์ ระหว่างประเด็นหลักและประเด็นรอง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
- เหตุผล ผู้เขียนใช้เหตุผลอะไรมาสนับสนุนประเด็นต่าง ๆ
- หลักฐาน ผู้เขียนมีหลักฐานอะไรมาสนับสนุนเหตุผล
- มุมมอง ผู้เขียนมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร
- จุดประสงค์ ผู้เขียนเขียนเรื่องนี้เพื่ออะไร

๔. **สังเคราะห์เนื้อหา** เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาครบถ้วนแล้ว ให้สังเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปประเด็นสำคัญ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้เขียน

๕. **ประเมินเนื้อหา** ประเมินเนื้อหาว่า มีความน่าเชื่อถือ น่าสนใจ มีประโยชน์ หรือมีข้อบกพร่องอย่างไร

๖. **สรุปผล** สรุปผลการอ่านว่า ได้ความรู้ ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอะไรจากการอ่าน

ตัวอย่างการตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา

- เนื้อหาของเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร
- ผู้เขียนต้องการสื่ออะไร
- ผู้เขียนมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร
- เหตุผลและหลักฐานที่ผู้เขียนใช้สนับสนุนประเด็นต่าง ๆ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่
- เนื้อหาของเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร
- เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของเรื่องนี้

https://dltv.ac.th/utils/files/download/๗๕๕๘๘

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความแล้วตอบคำถาม

กรมอนามัยเตือนอันตรายจากไส้กรอกทอดไม่ได้มาตรฐาน

อาหารแปรรูปประเภทเนื้อหมัก เช่น ไส้กรอก แฮม โบโลน่า ที่หลาย คนนิยมบริโภคเป็นอาหารเช้าหรืออาหารว่าง ด้วยลักษณะรูปร่าง กลิ่นรส สี ชวนน่ารับประทาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไส้กรอก ที่เนื้อสัมผัสเหนียวนุ่ม อร่อย มีทั้งแบบสำเร็จรูปพร้อมรับประทาน หรือซื้อนำมาประกอบอาหารเอง ปัจจุบันมีให้เลือกหลากหลายชนิดหาซื้อได้ง่ายตามท้องตลาด แต่รู้หรือไม่ว่าในไส้กรอกมีส่วนประกอบอะไรบ้าง ? และมีความปลอดภัยหรือไม่

ส่วนประกอบหลักในไส้กรอกมีโปรตีนที่ได้จากเนื้อสัตว์ ไขมัน น้ำ เป็นส่วนช่วยให้เนื้อสัมผัสเกิดความนุ่ม ชุ่มฉ่ำ นอกจากนี้ยังมีส่วนประกอบอื่น คือ วัตถุเจือปน ที่ใช้เป็นวัตถุกันเสีย เพื่อรักษาสีสันของเนื้อสัตว์ให้ดูสดใหม่ ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ในอาหารป้องกันการเน่าเสีย ซึ่งเป็นสารกลุ่มไนไตรต์ ไนเตรต อย่างโซเดียมไนไตรต์ และโซเดียมไนเตรต หรือที่คุ้นเคยกันอย่าง ดินประสิว มีชื่อทางเคมีว่า โปแตสเซียมไนเตรต

ถึงแม้ว่าสารเหล่านี้จะมีข้อดี แต่มีข้อที่ต้องระมัดระวังด้วยเช่นกัน เพราะวัตถุเจือปนสามารถทำให้เกิดผลเสียต่อระบบทางเดินอาหารได้ ทำให้มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว ปวดท้องอย่างรุนแรง หากรับประทานเกินปริมาณที่กำหนดจะก่อให้เกิดอันตราย ส่งผลต่อการทำงานของ ฮีโมโกลบิน ในเม็ดเลือดที่ทำหน้าที่ในการส่งออกซิเจนไปยังส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ทำให้เกิดภาวะขาดออกซิเจน ผิวหนังและริมฝีปากจะเขียวคล้ำ เหนื่อย หอบ หัวใจเต้นแรง บางคนอาจจะรุนแรงจนถึงขั้นหมดสติ หรือเสียชีวิตได้ โดยในเด็กจะมีความเสี่ยงสูงกว่าผู้ใหญ่ ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดปริมาณที่เหมาะสมของวัตถุเจือปนในกลุ่มเนื้อสัตว์แปรรูป ดังนี้

- โซเดียมไนไตรต์หรือโปแตสเซียมไนไตรต์มีได้ไม่เกิน ๑๒๕ มิลลิกรัม/กิโลกรัมอาหาร
- โซเดียมไนเตรตหรือโปแตสเซียมไนเตรตมีได้ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิกรัม/กิโลกรัมอาหาร

กรณีที่ใช้ทั้งโซเดียมไนเตรตและโซเดียมไนไตรต์มีได้ไม่เกิน ๑๒๕ มิลลิกรัม/กิโลกรัมอาหาร การบริโภคอาหารแปรรูปในระดับที่ปลอดภัย คือ ไม่ควรเกินวันละ ๕๐ – ๑๐๐ กรัม

นอกจากวัตถุกันเสียในอาหารแล้ว ยังต้องระมัดระวังในเรื่องของเกลือหรือโซเดียมจากเครื่องปรุงรสที่สูงเกินไป เพราะอาจทำให้เกิดภาวะความดันโลหิตสูงได้ รวมถึงวัตถุเจือปนอื่น ๆ เช่น สีผสมอาหาร เป็นต้น

การบริโภคอาหารแปรรูปจึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ผู้บริโภคควรเลือกซื้อไส้กรอกที่มีลักษณะสีไม่แดงผิดไปจากธรรมชาติ สังเกตฉลากที่ระบุชื่อ วันที่ผลิตหรือวันหมดอายุ ส่วนประกอบ วัตถุเจือปนในอาหาร เครื่องหมาย อย. หากพบว่ามีการใส่วัตถุกันเสีย ผู้บริโภคไม่ควรรับประทานผลิตภัณฑ์นั้นบ่อยจนเกินไป นอกจากนี้ไส้กรอกยังทำให้เกิดโรคอ้วน และมีคอเลสเตอรอลสูง (มีต่อ)

หากเป็นของทอดควรหลีกเลี่ยงการรับประทานไส้กรอกทอดแบบไหม้เกรียม เนื่องจากอาจจะเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดโรคมะเร็ง และเพื่อให้ดีต่อสุขภาพควรรับประทานอาหารให้หลากหลาย รับประทานไส้กรอกในปริมาณที่เหมาะสม ควบคู่กับผักและผลไม้ เช่น กะหล่ำปลี มะเขือเทศ และอาหารประเภท ไข่ นม ผัก โขม เป็นต้น

แหล่งที่มา
https://sciplanet.org/content/๑๔๓๙๐
กรมอนามัยเตือนอันตรายจากไส้กรอกทอดไม่ได้มาตรฐาน
ไส้กรอก – แฮม – โบโลน่า กินบ่อยๆ อันตรายนะ
ฉบับที่ ๑๘๑ ไนเตรท และ ไนไตรท์ ใน “ไส้กรอก”
อย. เผยการดำเนินงานกรณีไส้กรอกทำเด็กป่วย
รอบรู้เรื่องไนเตรทและไนไตรท์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. บทความนี้นำเสนอถึงประเด็นใด (๓ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

๒. หากนักเรียนจะเลือกซื้ออาหารแปรรูปเช่น ไส้กรอก แฮม หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ นักเรียนจะมีวิธีการเลือกซื้ออย่างไร และ บริโภคอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ***<u>สารกลุ่มไนไตรต์ ไนเตรต อย่างโซเดียมไนไตรต์ และโซเดียมไนเตรต หรือที่คุ้นเคยกันอย่าง ดินประสิว มีชื่อทางเคมีว่า โปแตสเซียมไนเตรต</u>*** ที่ใส่ลงในอาหารแปรรูปโดยส่วนใหญ่นักเรียนคิดว่าสารเหล่านี้เป็นตัวการร้าย ทำลายสุขภาพหรือไม่ อย่างไร จงยกเหตุผลมาสนับสนุน **(๓ คะแนน)**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เจตนาของสาร ผสานข้อคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๔. นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรในการให้ความรู้เรื่องการบริโภคอาหารแปรรูป โดยหยิบเอาหลักการวิเคราะห์และตีความจากสารประเภทให้ความรู้ไปใช้ให้เกิดผลดีต่อชุมชน (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๕. จากการศึกษาบทความเรื่อง “กรมอนามัยเตือนอันตรายจากไส้กรอกทอดไม่ได้มาตรฐาน” นักเรียนมีวิธีการนำความรู้จากบทความนี้ไปปรับใช้กับตนเองและชุมชนอย่างไร (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ข้อความสำหรับใช้ประกอบการสอนขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

“เมื่อคุณอ่านข้อความนี้แล้ว ห้ามหยุดอ่านเด็ดขาด ไม่งั้นคุณจะตายภายใน ๒๐ นาทีข้างหน้า ส่งต่อให้ครบ ๑๙ คน รวมถึงตัวฉันด้วยแล้ว คนที่แอบชอบจะมาทักคุณใน ๑๐ วินาทีต่อไป ขอโทษนะโดนมาเหมือนกัน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การระบุคุณค่าจากสารเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ โดยสามารถพิจารณาจากแหล่งที่มา เนื้อหา ประโยชน์ วิธีการนำเสนอ และความคิดเห็นของผู้อื่น

การให้นักเรียนระบุคุณค่าจากสารจึงเป็นทักษะที่จะทำให้นักเรียนนำเอาทักษะนี้ไปประยุกต์ใช้ในโลกความเป็นจริงและโลกเสมือน ทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพของการพินิจและการลำดับคุณค่าของสารได้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

หลักการระบุคุณค่าจากสาร

การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ เป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ หลักการสำคัญในการระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ มีดังนี้

๑. พิจารณาแหล่งที่มาของสาร

- แหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือ เช่น สถาบันการศึกษา วิจัย หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น

- แหล่งที่มาที่ระบุวันเวลาที่เผยแพร่ชัดเจน
- แหล่งที่มาที่มีการอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถืออื่น ๆ

๒. พิจารณาเนื้อหาของสาร

- เนื้อหาตรงประเด็น ชัดเจน เข้าใจง่าย
- เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ
- เนื้อหาเป็นปัจจุบันและทันสมัย
- เนื้อหาถูกต้องตามข้อเท็จจริง
- เนื้อหาใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

๓. พิจารณาประโยชน์ของสาร

- สารนั้นให้ความรู้ใหม่
- สารนั้นช่วยให้เข้าใจประเด็นซับซ้อนได้ง่ายขึ้น
- สารนั้นช่วยให้ตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูล
- สารนั้นช่วยให้คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ
- สารนั้นช่วยให้พัฒนาทักษะการคิด

๔. พิจารณาวิธีการนำเสนอ

- วิธีการนำเสนอชัดเจน น่าสนใจ
- วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหา
- วิธีการนำเสนอช่วยให้อ่านหรือฟังเข้าใจง่าย
- วิธีการนำเสนอใช้สื่อประกอบที่มีประสิทธิภาพ

๕. พิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น

- ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
- ความคิดเห็นจากผู้อ่านหรือผู้ฟัง
- เปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ เป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ โดยสามารถพิจารณาจากแหล่งที่มา เนื้อหา ประโยชน์ วิธีการนำเสนอ และความคิดเห็นของผู้อื่น

แหล่งที่มา

[หลักการพิจารณาคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม](https://๑๓๔.๒๓๖.๒๒๗.๑๓/DLIT_Classroom

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) อธิบายประโยชน์คุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ทั้งในโลกจริง และโลกเสมือน (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๒.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๑.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ทั้งในโลกจริง และโลกเสมือน (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๒.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ <u>ประเด็นคำถาม</u> - ***“นักเรียนคิดว่าการระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้มีความสำคัญอย่างไรและส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร” ร่วมกันอภิปราย*** - **ครูนำข้อความนี้ขึ้นแล้วให้ร่วมกันพิจารณา** - ***“ผัดกะเพราน่าจะเกิดขึ้นราวสมัยรัชกาลที่ ๗ เพราะคนจีนนำเอามาขายในร้านอาหารตามสั่ง อย่างไรก็ดี ผัดกะเพราน่าจะเพิ่งนิยมราว พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยน่าจะดัดแปลงจากอาหารจีน ที่ตำรับจีน เอาเต้าเจี้ยวดำผัดกับกระเทียมเจียวให้หอม แล้วจึงเอาเนื้อสับหรือไก่หั่นเป็นชิ้น ๆ ลงไปผัด***	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ <u>**แนวคำตอบ**</u> - ขึ้นกับดุลยพินิจคุณครู หรือแนวคำตอบเป็นลักษณะปลายเปิด - การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้มีความสำคัญต่อการศึกษาสารประเภทให้ความรู้หลายประการ เช่น ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล เราสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลว่ามาจากองค์กรหรือผู้เชี่ยวชาญที่น่าเชื่อถือหรือไม่ - พิจารณาอ้างอิงที่ผู้เขียนใช้ว่ามีความน่าเชื่อถือและทันสมัยหรือไม่ - ข้อมูลถูกนำเสนอในรูปแบบที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และเรียบเรียงอย่างเป็นระเบียบหรือไม่	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง สรรหาสารเบิกบานใจ	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๐ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการอ่านวิเคราะห์และสังเคราะห์สารแบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อธิบายประโยชน์คุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	*กับน้ำปลาและซีอิ๊วดำ บ้างก็ว่าเลียนแบบมาจากเนื้อผัดใบยี่หร่า สำหรับผัดกะเพราที่ปรากฏในตำรากับข้าวยุคปลายทศวรรษ ๒๕๒๐ อย่างในตำราอาหารชุดจัดสำรับ (ชุด ๒) ระบุว่า ผัดกะเพราเนื้อจะปรุงด้วยน้ำปลาและผงชูรสเท่านั้น แล้วเอาข้าวลงผัดคลุกเป็นข้าวผัด กินกับถั่วฝักยาวสด ส่วนใน กับแกล้มเหล้า ประมวลกับแกล้มเหล้า–เบียร์ทันยุค ของ “แม่ครัวเอก” (พ.ศ. ๒๕๔๑) ระบุว่า จะหมักเนื้อสับกับเหล้าก่อน แล้วปรุงเพียงน้ำปลาและน้ำตาลปี๊บ ในระยะหลัง ๆ จึงค่อยใส่ซอสปรุงรสชนิดต่าง ๆ น้ำตาลทราย น้ำมันหอย รสดี น้ำพริกเผา ฯลฯ” สุทัศน์ ศุกลรัตนเมธี (๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒).* *ที่มา "ใบกะเพรา". แนวหน้า. สืบค้นเมื่อ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.* - *"กะเพรา ผักพื้นบ้านและพืชศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดู". หมอชาวบ้าน. ๑ มีนาคม ๒๕๔๐. สืบค้นเมื่อ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.* - *"ผัดพริกใบกะเพรา...เก่าแค่ไหน". ต้นสายปลายจวัก. กฤช เหลือลมัย. ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ ตุลาคม ๒๕๕๙.* ***จากข้อความข้างต้นสารที่อ่านเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และให้คุณค่าอย่างไรจงอธิบาย***	- การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและไม่ซับซ้อนเกินไปหรือไม่ - สารนั้นตอบสนองต่อความต้องการหรือความสนใจของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ - ข้อมูลที่นำเสนอเป็นปัจจุบันและเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ - จากสารข้างต้น เนื้อหาเป็นการพูดถึงความเป็นมาของผัดกะเพรา คุณค่าจากสารที่ได้รับคือ ได้รับทราบวิวัฒนาการของผัดกะเพราในไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๑.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง	**๓.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการวิเคราะห์คุณค่าจากสาร				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ครูแจกใบความรู้และใบงานให้นักเรียน จากนั้นร่วมกันศึกษาแล้วพิจารณาโดยให้ร่วมกันอภิปราย โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์คุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครู ให้นักเรียนปฏิบัติใบงาน โดยระดมความคิด สามารถสืบค้นความรู้จากอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมได้จากนั้นในในกลุ่มระดมความคิด และลงมือทำลงในใบงานเพื่อเตรียมนำเสนอตามประเด็นที่ปรากฏในใบงาน	๑. นักเรียนปฏิบัติใบงานโดยร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม นักเรียนนำเสนอใบงานเป็นกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้และประโยชน์ในการระบุคุณค่าในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียนถึงการระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ “การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ ให้ประโยชน์อย่างไร” เชื่อมโยงว่าสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในรูปแบบใดบ้าง			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๐ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
๒) ใบงานที่ ๑๐ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ๑๐ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๑๐ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ศึกษาหลักการระบุคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๐ (ข้อ ๔)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - อธิบายประโยชน์คุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๐ (ข้อ๓)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนอธิบายคุณค่าจากสารประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งบอกแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ทั้งในโลกจริง และโลกเสมือน (๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๒.๑.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการวิเคราะห์แล้วระบุคุณค่าจากสารด้วย รูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๐	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการวิเคราะห์แล้วระบุคุณค่าจากสาร ๒. ใบงานที่ ๑๐ (ข้อ ๒,๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นการทำงาน ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดข้อความและเฉลย กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

คำถาม “นักเรียนคิดว่าการระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้มีความสำคัญอย่างไรและส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร” ร่วมกันอภิปราย

ตอบ การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้มีความสำคัญต่อการศึกษาสารประเภทให้ความรู้หลายประการ เช่น ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล เราสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลว่ามาจากองค์กรหรือผู้เชี่ยวชาญที่น่าเชื่อถือหรือไม่

๑. *พิจารณาอ้างอิงที่ผู้เขียนใช้ว่ามีความน่าเชื่อถือและทันสมัยหรือไม่*
๒. *ข้อมูลถูกนำเสนอในรูปแบบที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเรียบเรียงอย่างเป็นระเบียบหรือไม่*
๓. *การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและไม่ซับซ้อนเกินไปหรือไม่*
๔. *สารนั้นตอบสนองต่อความต้องการหรือความสนใจของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่*
๕. *ข้อมูลที่นำเสนอเป็นปัจจุบันและเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่*
๖. *จากสารข้างต้น เนื้อหาเป็นการพูดถึงความเป็นมาของผัดกะเพรา*
๗. *คุณค่าจากสารที่ได้รับคือ ได้รับทราบวิวัฒนาการของผัดกะเพราในไทย*

คำถาม “ผัดกะเพราน่าจะเกิดขึ้นราวสมัยรัชกาลที่ ๗ เพราะคนจีนนำเอามาขายในร้านอาหารตามสั่ง อย่างไรก็ดี ผัดกะเพราน่าจะเพิ่งนิยมราว พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยน่าจะดัดแปลงจากอาหารจีน ที่ตำรับจีน เอาเต้าเจี้ยวดำผัดกับกระเทียมเจียวให้หอม แล้วจึงเอาเนื้อสับหรือไก่หั่นเป็นชิ้น ๆ ลงไปผัดกับน้ำปลาและซีอิ๊วดำ บ้างก็ว่าเลียนแบบมาจากเนื้อผัดใบยี่หร่าเสำหรับผัดกะเพราที่ปรากฏในตำรากับข้าวยุคปลายทศวรรษ ๒๕๒๐ อย่างใน ตำราอาหารชุดจัดสำรับ (ชุด ๒) ระบุว่า ผัดกะเพราเนื้อจะปรุงด้วยน้ำปลาและผงชูรสเท่านั้น แล้วเอาข้าวลงผัดคลุกเป็นข้าวผัด กินกับถั่วฝักยาวสด ส่วนใน กับแกล้มเหล้า ประมวลกับแกล้มเหล้า–เบียร์ทันยุค ของ “แม่ครัวเอก” (พ.ศ. ๒๕๔๑) ระบุว่า จะหมักเนื้อสับกับเหล้าก่อน แล้วปรุงเพียงน้ำปลาและน้ำตาลปี๊บ ในระยะหลัง ๆ จึงค่อยใส่ซอสปรุงรสชนิดต่าง ๆ น้ำตาลทราย น้ำมันหอย รสดี น้ำพริกเผา ฯลฯ” สุทัศน์ ศุกลรัตนเมธี (๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒).

-ที่มา "ใบกะเพรา". แนวหน้า. สืบค้นเมื่อ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.
"กะเพรา ผักพื้นบ้านและพืชศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดู". หมอชาวบ้าน. ๑ มีนาคม ๒๕๔๐. สืบค้นเมื่อ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.
"ผัดพริกใบกะเพรา...เก่าแค่ไหน". ต้นสายปลายจวัก. กฤช เหลือลมัย. ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ ตุลาคม ๒๕๕๙.
จากข้อความข้างต้นสารที่อ่านเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และให้คุณค่าอย่างไรจงอธิบาย

ตอบ จากสารข้างต้น เนื้อหาเป็นการพูดถึงความเป็นมาของผัดกะเพรา คุณค่าจากสารที่ได้รับคือ ได้รับทราบวิวัฒนาการของผัดกะเพราในไทย

แบบประเมินสมรรถนะจากการวิเคราะห์แล้วระบุคุณค่าจากสาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
การวิเคราะห์ข้อมูล	ระบุคุณค่าได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	ระบุคุณค่าได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	ระบุคุณค่าได้บ้างแต่ขาดความชัดเจน	ไม่สามารถระบุคุณค่าได้หรือระบุคุณค่าได้ไม่ถูกต้อง
การระบุคุณค่า	ระบุคุณค่าได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	ระบุคุณค่าได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	ระบุคุณค่าได้บ้างแต่ขาดความชัดเจน	ไม่สามารถระบุคุณค่าได้หรือระบุคุณค่าได้ไม่ถูกต้อง
การวิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างลึกซึ้งและมีเหตุผลรองรับชัดเจน	วิเคราะห์ข้อมูลได้ดีแต่ยังขาดความลึกซึ้งในบางประการ	วิเคราะห์ข้อมูลได้บ้างแต่ยังขาดความชัดเจน	วิเคราะห์ข้อมูลได้เพียงเล็กน้อยและมีความสับสน
การระบุคุณค่าจากสาร	ระบุคุณค่าจากสารได้ชัดเจนและมีการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ระบุคุณค่าจากสารได้แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ระบุคุณค่าจากสารได้บ้างแต่ขาดความชัดเจน	ระบุคุณค่าจากสารได้เพียงเล็กน้อย
การประโยชน์จากการระบุคุณค่าจากสาร	นำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนและลึกซึ้ง	นำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ชัดเจนแต่ไม่ลึกซึ้ง	นำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้แต่ไม่ชัดเจน	ไม่สามารถนำเสนอและอธิบายผลการวิเคราะห์ได้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ใบงานที่ ๑๐ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ เป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ หลักการสำคัญในการระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ มีดังนี้

๑. พิจารณาแหล่งที่มาของสาร

- แหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือ เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น
- แหล่งที่มาที่ระบุวันเวลาที่เผยแพร่ชัดเจน
- แหล่งที่มาที่มีการอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถืออื่น ๆ

๒. พิจารณาเนื้อหาของสาร

- เนื้อหาตรงประเด็น ชัดเจน เข้าใจง่าย
- เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ
- เนื้อหาเป็นปัจจุบันและทันสมัย
- เนื้อหาถูกต้องตามข้อเท็จจริง
- เนื้อหาใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

๓. พิจารณาประโยชน์ของสาร

- สารนั้นให้ความรู้ใหม่
- สารนั้นช่วยให้เข้าใจประเด็นซับซ้อนได้ง่ายขึ้น
- สารนั้นช่วยให้ตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูล
- สารนั้นช่วยให้คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ
- สารนั้นช่วยให้พัฒนาทักษะการคิด

๔. พิจารณาวิธีการนำเสนอ

- วิธีการนำเสนอชัดเจน น่าสนใจ
- วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหา
- วิธีการนำเสนอช่วยให้อ่านหรือฟังเข้าใจง่าย
- วิธีการนำเสนอใช้สื่อประกอบที่มีประสิทธิภาพ

๕. พิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น

- ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
- ความคิดเห็นจากผู้อ่านหรือผู้ฟัง
- เปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

สรุป

การระบุคุณค่าจากสารประเภทให้ความรู้ เป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจ โดยสามารถพิจารณาจากแหล่งที่มา เนื้อหา ประโยชน์ วิธีการนำเสนอ และความคิดเห็นของผู้อื่น

แหล่งที่มา
[หลักการพิจารณาคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม](https://๑๓๔.๒๓๖.๒๒๗.๑๓/DLIT_Classroom/%E๐%B๘%A๑.๖/%E๐%B๘%A๐%E๐%B๘%B๒%

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ใบงานที่ ๑๑ คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

“เมื่อพูดถึงเชียงใหม่ ก็อดนึกถึงอากาศเย็นๆ กับธรรมชาติสวยๆที่มีอยู่หลากหลาย โดยเฉพาะวิวสุด อลังของขุนเขา สายหมอก ท้องไร่ท้องนา ที่ไม่ว่าใครก็อยากไปชมความงามเหล่านั้นด้วยตาตนเองกันทั้งนั้น และแน่นอนว่าเมื่อพูดถึงที่เที่ยวธรรมชาติชื่อดังของจังหวัดเชียงใหม่ คงไม่พ้น อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ที่รวมโลเคชั่นสุดปังไว้มากมาย เช่น วิวนาขั้นบันไดของ บ้านแม่กลางหลวง, สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์, พระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดล และ พระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ ที่เปิดโอกาสให้พวกเราได้ขึ้นไปกราบไหว้องค์เจดีย์คู่ที่ตั้งอยู่บนจุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย อีกทั้งยังได้ดื่มด่ำกับสวนดอกไม้ที่จัดขึ้นอย่างสวยงามรอบๆ เจดีย์อีกด้วย” (ที่มา https://travel.trueid.net/detail/J๗bJkVrP๒l๙๗)

๑. **จากข้อความข้างต้นเนื้อหากล่าวถึงเรื่องใด (คะแนน ๕)**

.....
.....
.....
.....

๒. **จงอธิบายคุณค่าที่ปรากฏในบทความนี้ (คะแนน ๕)**

.....
.....
.....
.....
.....

๓. **นักเรียนคิดว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีความสำคัญอย่างไร มีความสำคัญหรือไม่ จงอธิบาย (คะแนน ๕)**

.....
.....
.....
.....
.....

๔. **นักเรียนคิดว่า การระบุคุณค่าของสาร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์จริงได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย (คะแนน ๕)**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงาน เขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การคัดเลือกสารและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นกระบวนการพิจารณาคัดเลือกสารที่เพื่อการการนำสารไปใช้อย่างเหมาะสมตามบริบท การคัดเลือกสารแล้วแสดงความคิดเห็นจากการคัดเลือกสารอย่างสร้างสรรค์จะทำให้เกิดความเข้าใจและแสดงคิดเห็นจากการคัดเลือกสารได้ตามความต้องการในการใช้สารได้เป็นอย่างดี

การให้นักเรียนได้ฝึกการคัดเลือกสารและแสดงความคิดเห็นจะเป็นการฝึกทักษะการใช้วิจารณญาณในการคัดเลือกสารและใช้การพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การคัดเลือกสารให้ความรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดเตรียมเนื้อหาที่มีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้โดยการคัดเลือกสารเป็นการดูความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ความเข้าใจของเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายรวมถึงความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาควรเป็นประโยชน์และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ส่วนการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นวิธีการสร้างสังคมที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเข้าใจกันอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อที่จะทำให้ความคิดเห็นของเรามีค่าและมีประโยชน์มากขึ้น ซึ่งสามารถใช้หลักการเหล่านี้เพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) สืบค้นสารและคัดแยกสารชนิดต่าง ๆ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้นสารที่สนใจ แล้วสามารถคัดกรองและตรวจสอบข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อีกทั้งสามารถสะท้อนวิธีการและประโยชน์ของการค้นหาข้อมูลที่ถูกต้องได้ (๑.๑.๒ ๑.๓.๑ ๓.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้นสารที่สนใจ แล้วสามารถคัดกรองและตรวจสอบข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อีกทั้งสามารถสะท้อนวิธีการและประโยชน์ของการค้นหาข้อมูลที่ถูกต้องได้ (๑.๑.๒ ๑.๓.๑ ๓.๒.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - สืบค้นสารและคัดแยกสารชนิดต่าง ๆ ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ **<u>ประเด็นคำถาม</u>** - ***นักเรียนคิดว่าสารประเภทให้ความรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร และสามารถนำเอามาใช้ในสถานการณ์ใดบ้าง*** - ***หากนักเรียนจะค้นหาเรื่องราวใด ๆ สักเรื่องนักเรียนจะมีวิธีการทำอย่างไรบ้างให้สำเร็จ จงอธิบาย*** **๓.** ครูเชื่อมโยงเนื้อหาในชั่วโมงนี้ว่าเป็นการสืบค้นสารประเภทให้ความรู้ตามความสนใจพร้อมพูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง สรรสารนานาคุณค่ามากมี	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๑ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต ๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูแจกใบความรู้และใบงานโดยและมีประเด็นคำถามดังนี้ **<u>ประเด็นคำถาม</u>** - **หากต้องการสืบค้นความรู้ในความคิดของนักเรียนคืออะไร และเราสามารถสืบค้นความรู้ได้จากที่ใดบ้าง** - **ในปัจจุบันมีแหล่งข้อมูลให้สืบค้นหลายหลายช่องทางมาก นักเรียนมีวิธีการอย่างไรให้ได้มาซึ่งการสืบค้นข้อมูลสารประเภทให้ความรู้ที่เชื่อถือได้** **๒.** ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่ปรากฏในใบความรู้ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม	๑. นักเรียนศึกษาลักษณะของวิธีการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๓ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นสารประเภทให้ความรู้ตามความสนใจแล้วเขียนลงในใบงาน เมื่อเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานจากการสืบค้น	นักเรียนลงมือปฏิบัติใบงานโดยมีครูเป็นผู้แนะนำข้อมูลเพิ่มเติมและให้ตัวแทนกลุ่มซ้อมการนำเสนอจากการทำงาน ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอเรียงกันไป			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง สรรสารนานา คุณค่ามากมี - ประโยชน์ในการเลือกสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ - ถ้านักเรียนมีโอกาสเลือกนำเสนอสารประเภทให้ความรู้นักเรียนจะนำเสนอสารความรู้ชนิดใดเพราะเหตุใด ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงต่อไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ในรูปแบบใดต่าง ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณค่าของสาร เพื่อการปรับใช้
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
โรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร

๒) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร

๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๑๑ เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๑ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๑	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สืบค้นสารและคัดแยกสารชนิดต่าง ๆ ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารชนิดต่าง ๆ ได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๑ (ข้อ๔)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๑	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้นสารที่สนใจ แล้วสามารถคัดกรองและตรวจสอบข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อีกทั้งสามารถสะท้อนวิธีการและประโยชน์ของการค้นหาข้อมูลที่ถูกต้องได้ (๑.๑.๒ ๑.๓.๑ ๓.๒.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๐	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ใบงานที่ ๑๑ (ข้อ ๒,๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
๑. นักเรียนคิดว่าสารประเภทให้ความรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร และสามารถนำเอามาใช้ในสถานการณ์ใดได้บ้าง
๒. หากนักเรียนจะค้นหาเรื่องราวใด ๆ สักเรื่องนักเรียนจะมีวิธีการทำอย่างไรบ้างให้สำเร็จ จงอธิบาย

แบบประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความถูกต้อง/ ความครบถ้วนของข้อมูล	ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงและทันสมัยทั้งหมด / เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ	ข้อมูลที่นำเสนอถูกต้อง ตรงตามข้อเท็จจริงส่วนใหญ่ แต่มีบางส่วนที่คลาดเคลื่อน / เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ แต่มีบางส่วนที่ขาดหายไป	ข้อมูลที่นำเสนอบางส่วนถูกต้อง แต่บางส่วนคลาดเคลื่อน / เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ แต่มีบางส่วนที่ขาดหายไป	ข้อมูลที่นำเสนอส่วนใหญ่คลาดเคลื่อน / เนื้อหาไม่ครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ
การจัดลำดับเนื้อหา	เนื้อหาถูกจัดลำดับอย่างมีลำดับ ชัดเจน ครอบคลุม ตรงประเด็น	เนื้อหาถูกจัดลำดับถูกต้องบางส่วน	เนื้อหาถูกจัดลำดับไม่ชัดเจน	การเขียนลำดับเนื้อหาไปเป็นไปตามหลัก สื่อความไม่ได้
ทักษะการพูด	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอหรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุคุณค่าจากสาร	ระบุคุณค่าจากสารได้ชัดเจนและมีการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ระบุคุณค่าจากสารได้แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ระบุคุณค่าจากสารได้บ้างแต่ขาดความชัดเจน	ระบุคุณค่าจากสารได้เพียงเล็กน้อย
การประโยชน์จากการระบุคุณค่าจากสาร	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการคัดเลือกสารและสืบค้นสารได้ หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การคัดเลือกสารให้ความรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดเตรียมเนื้อหาที่มีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้ โดยสิ่งที่ต้องพิจารณาในกระบวนการนี้รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆดังต่อไปนี้

๑. **ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล** ต้องระมัดระวังในการเลือกแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง อาจค้นหาจากแหล่งที่มีความเชื่อถือเช่นเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย หรือวัชรพลังสื่อออนไลน์ที่มีเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอย่าง Snopes หรือ FactCheck.org

๒. **ความเข้าใจของเนื้อหา** เนื้อหาที่ถูกคัดเลือกควรมีความเข้าใจและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสม เช่น เนื้อหาที่เขียนให้เหมาะสมกับเด็กมัธยมปลายจะต่างจากเนื้อหาที่เขียนสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี

๓. **ความน่าสนใจเนื้อหา** ควรมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน เพื่อให้เกิดการติดตามและเรียนรู้ได้มากที่สุด

๔. **ความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้** เนื้อหาควรเป็นประโยชน์และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เช่น เนื้อหาที่ถูกคัดเลือกสำหรับการศึกษาแบบออนไลน์อาจต้องการการเชื่อมโยงกับเนื้อหาเกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ

๕. **ความเป็นมาตรฐาน** เนื้อหาควรมีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่เหมาะสม เช่น เนื้อหาที่มีการอ้างอิงจากงานวิจัยหรือแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

๖. **การเปรียบเทียบ** ควรพิจารณาการเปรียบเทียบเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้เลือกสารที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับการเรียนรู้

๗. **การประเมินผลหลังจากการใช้เนื้อหา** ควรมีการประเมินผลเพื่อวัดความสำเร็จและประสิทธิภาพของการเลือกใช้สารที่ให้ความรู้ดังกล่าว

การคัดเลือกสารให้ความรู้เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูงสุดที่เป็นไปได้ การใช้สารที่ถูกคัดเลือกอย่างเหมาะสมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือ เว็บไซต์ บทความ วิดีโอ หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งสารเหล่านี้จะต้องถูกคัดเลือกให้เหมาะสมกับเป้าหมายและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่เราต้องการสื่อสารและส่งผลให้การเรียนรู้มีความสำเร็จอย่างมากที่สุด

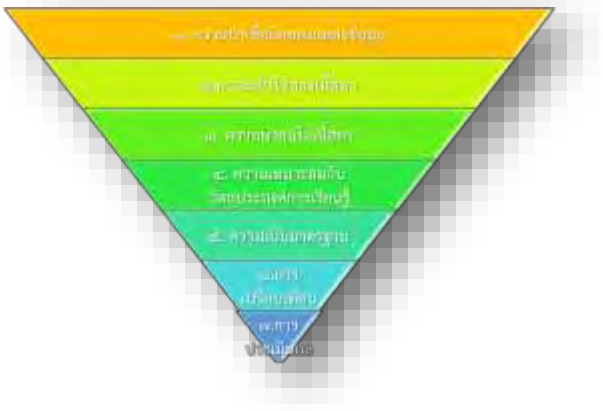

พีระมิดแสดงความสำคัญ
ของการคัดเลือกสารให้ความรู้

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ขั้นตอนในการคัดเลือกสารให้ความรู้

๑. **กำหนดเป้าหมาย** เริ่มต้นด้วยการกำหนดเป้าหมายของการสื่อสารหรือการสอน ว่าต้องการให้ผู้รับได้รับข้อมูลอะไร และมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารอย่างไร
๒. **วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย** ศึกษาและเข้าใจกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง เพื่อทราบถึงพื้นฐานและความต้องการของพวกเขา ซึ่งจะช่วยในการเลือกสารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
๓. **คัดเลือกแหล่งข้อมูล** เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและเชื่อถือได้เพื่อใช้เป็นสารให้ความรู้ ควรพิจารณาถึงคุณภาพของข้อมูล เช่น ความถูกต้อง ความเป็นกลาง และความสมดุล
๔. **จัดเรียงและนำเสนอข้อมูล** จัดเรียงและสร้างโครงสร้างของข้อมูลที่จะสื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เป็นระเบียบและเข้าใจได้ง่าย
๕. **ประเมินผลและปรับปรุง** หลังจากที่สื่อสารหรือสอนแล้ว ควรประเมินผลว่าเป้าหมายได้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่ และสามารถปรับปรุงขั้นตอนหรือเนื้อหาเพื่อปรับให้เหมาะสมมากขึ้นได้

การคัดเลือกสารให้ความรู้เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความเข้าใจและการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายและแหล่งข้อมูลเพื่อให้การสื่อสารหรือการสอนเป็นไปตามเป้าหมายและมีผลสำเร็จในการส่งผ่านความรู้ไปยังผู้รับข้อมูล

การสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลเป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อหาข้อมูลหรือข่าวสารในหลาย ๆ แหล่งต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการหรือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาหรือค้นคว้า

- **กำหนดเป้าหมาย** เป็นขั้นตอนที่กำหนดกระบวนการค้นหาข้อมูลว่า เราจะค้นหาอะไร จะเป็นข้อมูลที่ช่วยในการเขียนรายงาน การศึกษาเรื่องใหม่ อื่น ๆ เป็นต้น
- **ใช้แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้** หลายที่มีข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เชื่อถือได้ ดังนั้นควรใช้แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน หรือหนังสือที่มีความเชื่อถือได้
- **ใช้คำค้นหาที่เหมาะสม** การใช้คำค้นหาที่ถูกต้องและเหมาะสมมีความสำคัญมาก ควรใช้คำค้นหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการค้นหา และใช้คำค้นหาที่มีความเฉพาะเจาะจงมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อลดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง
- **ประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูล**:เมื่อค้นพบข้อมูลควรประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิจารณญาณ โดยพิจารณาว่าแหล่งข้อมูลมีคุณภาพดี มีความเป็นกลาง หรือไม่เชื่อถือได้
- **เก็บข้อมูลที่เหมาะสม** เมื่อค้นพบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ควรเก็บข้อมูลไว้ในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น บันทึกลงในสมุดบันทึก บันทึกไว้ในคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- **ความทันสมัยของข้อมูล** ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นควรอัพเดตข้อมูลอยู่เสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ใช้งานเป็นข้อมูลล่าสุดและเชื่อถือได้

การสืบค้นข้อมูลเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม แต่มันสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ในการใช้ประโยชน์ต่อไป

<u>การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์</u>

การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างสังคมที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเข้าใจกันอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อที่จะทำให้ความคิดเห็นของเรามีมีประโยชน์มากขึ้น จึงสามารถใช้หลักการเหล่านี้เพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ได้

๑. **การสนับสนุนด้วยข้อมูล** เมื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใด ๆ ควรระบุข้อมูลหรือที่มาที่รองรับความคิดเห็นของเรา เช่น การอ้างอิงต่าง ๆ หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อเสริมแสดงถึงความเชื่อมโยงของความคิดเห็นกับข้อมูลที่มีอยู่
๒. **การสร้างเหตุผล** ในการแสดงความคิดเห็น ควรมุ่งหวังที่จะสร้างเหตุผลที่เป็นเหตุเป็นผล และมีเหตุผลที่มีความสมเหตุสมผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและยอมรับเหตุผลของความคิดเห็นนั้น ๆ
๓. **การเคารพและให้เกียรติ** การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ควรมีการเคารพและให้เกียรติกับความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่ใช้การโจมตีหรือวางตัวให้สูงกว่า
๔. **การเสนอแนวคิดเสริม** ไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็น ยังสามารถเสนอแนวคิดเสริมหรือวิธีแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อช่วยเสริมสร้างและขยายความคิด
๕. **การรับฟังและตอบรับ** การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ก็คือการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยเคารพและตอบรับอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่เพียงแต่จะขึ้นอยู่กับการพูดของเราเท่านั้น
๖. **การสร้างสรรค์ในความคิดใหม่ๆ** การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ยังสามารถเป็นที่มาของความคิดใหม่ๆ และการนำเสนอแนวคิดที่ไม่เคยมีในขณะนั้นเพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการพัฒนาและนวัตกรรมใหม่ๆ

การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างสังคมที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเข้าใจกันอย่างสร้างสรรค์ และเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้มีการเติบโตและพัฒนาของสังคมอย่างยั่งยืนและเป็นสร้างสรรค์

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การสืบค้นสารและการคัดแยกสาร มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง จงอธิบายพอสังเขป (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. สารที่นักเรียนสืบค้น มีสาระสำคัญอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. จากการที่นักเรียนได้สืบค้นสาร จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง จงอธิบายพร้อมแสดงสถานการณ์ (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. บอกประโยชน์ของการสืบค้นหาสารที่นักเรียนคิดว่าสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงาน เขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่สำคัญที่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารอย่างมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน

การให้นักเรียนได้ฝึกการการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และสื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยซึ่งช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี

๓. สาระการเรียนรู้

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาที่ดี จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ ๑. เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ๒. จดจำประเด็นสำคัญได้ ๓. เรียนรู้เนื้อหาได้รวดเร็ว ๔. รู้สึกสนุกสนานกับการอ่าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูข้อความ แล้วร่วมกันอภิปราย - *“ขุดกระดูกม้าคลาสสิก ย้อนอดีตม้าลำพอง Ferrari Dino ๒๐๖-๒๔๖ GT”* https://www.thairath.co.th/news/auto/news/[illegible] - “นาทีเดือด ๘ รุม ๑ ยกพวกรุมยำคนเข็นผัก มีดเสียบปักคาอก” (ดัดแปลงคำจากข่าว https://www.thairath.co.th/video/news/topnews/hotclip/[illegible]) - “๙ ศพ สงกรานต์เลือด ตายเกลื่อน” - “อิสราเอลช็อก ทหารตายในกาซาวันเดียว ๘ ศพ มากสุดในรอบหลายเดือน”(https://www.thairath.co.th/news/foreign/[illegible]) - "ลพบุรี" ปิดฉากปฏิบัติการ "ล่าลิงขาโจ๋" ๑๐ วัน ทะลุเป้า-รวบกว่าพันตัว (https://www.thairath.co.th/news/local/central/[illegible]) **<u>ประเด็นคำถาม</u>**	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ **<u>แนวคำตอบ</u>** - เป็นข้อความพาดหัวข่าวที่ใช้คำที่กระตุ้นการอ่านให้น่าในใจมากขึ้น	- สื่อ Power Point -	๑ ใบงานที่ ๑๒ การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้ -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๒ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต ๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- <u>นักเรียนคิดว่าน่าจะเป็นข้อความที่สื่อถึงสิ่งใดและน่าจะเป็นส่วนใดของสาร</u> ครูสรุปคำตอบของนักเรียนโดยสรุปว่าจากข้อความเป็นข้อความสำหรับพาดหัวเรื่องหรือพาดหัวข่าว จึงต้องแต่งคำให้กระชับ ดึงดูดความสนใจ ก่อนที่จะไปสู่การสร้างสร้างผลงานจึงจะต้องเข้าใจกระบวนการใช้ถ้อยคำเพื่อจะได้สามารถผลิตงานเขียนได้ดีขึ้น มีคำหลากหลาย และในวันนี้จะให้ฝึกเขียนเค้าโครงร่างเพื่อนำไปเขียนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานต่อไป				พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ครูแจกใบความรู้และใบงานให้นักเรียนจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและอธิบายเรื่องของการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาตามลำดับ	นักเรียนศึกษาใบความรู้และระดมความคิดในการอ่านใบงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๓ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** **๑.** ครูชี้แจงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ คือ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้เรื่องการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา โดยมีครูเป็นผู้แนะนำความรู้ให้เพิ่มเติม ๒. จากนั้นครูให้เตรียมตัวแทนนักเรียนเพื่อนำเสนอการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนออกแบบเค้าโครงเนื้อหาร่วมกันอภิปรายและลงมือทำลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม ๒. นำเสนอผลงานเรียงลำดับไปทีละกลุ่ม			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑) - ประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา - ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงต่อไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๖,๗)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิดความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๒	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๒ - ๖)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มุ่งมั่นการทำงาน ๓. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๓. *“ชุดกระดูกม้าคลาสสิก ย้อนอดีตม้าลำพอง Ferrari Dino ๒๐๖-๒๔๖ GT”* *https://www.thairath.co.th/news/auto/news/๒๗๒๐๗๗*

๔. *“นาทีเดือด ๘ รุม ๑ ยกพวกรุมยำคนเข็นผัก มีดเสียบปักคาอก”* *(ดัดแปลงคำจากข่าวhttps://www.thairath.co.th/video/news/topnews/hotclip/๑๙๓๙๔๘๑)*

๑. *“๙ ศพ สงกรานต์เลือด ตายเกลื่อน”*

๒. *“อิสราเอลช็อก ทหารตายในกาซาวันเดียว ๘ ศพ มากสุดในรอบหลายเดือน”(https://www.thairath.co.th/news/foreign/๒๗๙๓๕๔๐)*

๓. *"ลพบุรี" ปิดฉากปฏิบัติการ "ล่าลิงขาโจ๋" ๑๐ วัน ทะลุเป้า-รวบกว่าพันตัว (https://www.thairath.co.th/news/local/central/๒๗๙๓๙๔๘๓)*

ประเด็นคำถาม

นักเรียนคิดว่าน่าจะเป็นข้อความที่สื่อถึงสิ่งใดและน่าจะเป็นส่วนใดของสาร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนออกแบบเค้าโครงเนื้อหา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
โครงสร้างและการลำดับความสำคัญของเนื้อหา	โครงสร้างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน การวางเนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์	โครงสร้างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนบางส่วน การวางเนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์บางส่วน	โครงสร้างไม่ชัดเจนบางส่วน เนื้อหาบางส่วนไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน	โครงสร้างไม่ชัดเจนและไม่สื่อความ เนื้อหาขาดความชัดเจนและไม่ครบถ้วนหลายตำแหน่ง
การนำเสนอข้อมูล	เนื้อหาถูกจัดลำดับอย่างมีลำดับ ชัดเจน ครอบคลุม ตรงประเด็น	เนื้อหาถูกจัดลำดับถูกต้องบางส่วน	เนื้อหาถูกจัดลำดับไม่ชัดเจน	การเขียนลำดับเนื้อหาไปเป็นไปตามหลัก สื่อความไม่ได้
ความถูกต้องของข้อมูล	ข้อมูลถูกต้อง และมีแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ	ข้อมูลส่วนใหญ่ถูกต้อง แต่มีบางส่วนที่ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่ชัดเจน	ข้อมูลบางส่วนถูกต้อง แต่มีหลายส่วนที่ผิดพลาดหรือขาดแหล่งอ้างอิง	ข้อมูลมีความผิดพลาดมาก และขาดแหล่งอ้างอิงที่ชั
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวก

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารข้อมูลอย่างมีคุณภาพ ช่วยดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายมากขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์เป็นการระบุว่าสิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจหรือเรียนรู้จากการนำเสนอครั้งนี้เช่น การสอนทักษะใหม่ การให้ข้อมูลเชิงลึก หรือการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมาย ในกระบวนการออกแบบที่ดีต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายด้วยว่าเป็นเพศ ศาสนา วัย และอื่น ๆ อย่างไร เพราะการนำเสนอเรื่องบางเรื่องก็เป็นเรื่องเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายนั้น

๒. รวบรวมและจัดระเบียบข้อมูล

รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น หนังสือ วารสาร งานวิจัย หรือเว็บไซต์ที่มีความน่าเชื่อถือ

การจัดระเบียบข้อมูลเป็นแบ่งข้อมูลออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ และจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลที่จะนำเสนอ

๓. สร้างโครงร่างการนำเสนอ

- การเกริ่นนำเป็นการแนะนำหัวข้อ/วัตถุประสงค์ของการนำเสนอ / ถึงการเรียกความสนใจจากผู้ฟัง
- เนื้อหาหลัก แบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ โดยมีรายละเอียดและข้อมูลสนับสนุนแต่ละหัวข้อ เช่น ตัวอย่างจริง หรือการวิเคราะห์ เป็นต้น
- หัวข้อย่อย ๑ -หัวข้อย่อย ๒ - หัวข้อย่อย ๓
- การสรุปเป็นการสรุปประเด็นสำคัญที่ต้องการให้ผู้ฟังจดจำและเข้าใจ รวมถึงการให้ข้อคิดหรือแนะนำขั้นตอนต่อไป

๔. การใช้สื่อสนับสนุน

- ภาพและกราฟิก: ใช้ภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มความเข้าใจและทำให้การนำเสนอน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น กราฟ แผนภาพ หรือแผนภูมิ
- วีดีโอและเสียง สามารถเลือกใช้วีดีโอสั้น ๆ หรือคลิปเสียงเพื่อเพิ่มความหลากหลายให้กับการนำเสนอและเพิ่มความน่าสนใจ

๕. การออกแบบสื่อการนำเสนอ

- ความเรียบง่ายและชัดเจน ใช้ข้อความที่สั้น กระชับชัดเจน ใช้ฟอนต์ที่อ่านง่ายและขนาดใหญ่พอ
- สีและรูปแบบ เลือกใช้สีที่สอดคล้องกับหัวข้อและไม่ทำให้ผู้ฟังเสียสมาธิ
- ลำดับการนำเสนอ: ใช้แอนิเมชันและการเปลี่ยนสไลด์อย่างเหมาะสมเพื่อรักษาความสนใจของผู้ฟัง

๖. การฝึกฝนและตรวจสอบ

- การฝึกฝน ซ้อมนำเสนอหลายครั้งเพื่อให้มั่นใจว่าการนำเสนอเป็นไปตามที่วางแผนไว้และสามารถจัดการกับเวลาได้ดี

- การตรวจสอบ: ตรวจสอบเนื้อหาและสไลด์เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีข้อผิดพลาดหรือข้อมูลที่ขัดแย้ง

๗. การตอบคำถามและการมีปฏิสัมพันธ์

- การเตรียมคำตอบ: เตรียมตอบคำถามที่มาจากการนำเสนอ

- การมีปฏิสัมพันธ์ สร้างโอกาสให้ผู้ฟังสามารถถามคำถามหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อทำให้การนำเสนอน่าสนใจและมีส่วนร่วมมากขึ้น

ประโยชน์ของการเขียนร่างและการเขียนเค้าโครง

๑. การนำเสนอเนื้อหา

ทำให้ผู้เขียนเตรียมเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการเขียนหรือการนำเสนอ รู้จักกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา รวมทั้งช่วยให้เห็นแนวทางการเรียบเรียงความคิด ว่าควรจะใช้แบบใด และมีเนื้อหาในประเด็นหรือหัวข้อใดที่เรายังไม่รู้ดีพอหรือยังหารายละเอียดไม่ได้ เราก็สามารถเตรียมความรู้เหล่านี้เพิ่มเติมได้อีกจนเพียงพอ

๒. การแบ่งหัวข้อได้ชัดเจน

การแบ่งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างชัดเจนทำให้ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเพื่อเชื่อมโยงหัวข้อย่อยกับหัวข้อย่อย หัวข้อใหญ่กับหัวข้อย่อยได้ง่าย

๓. การเขียนเรื่องอย่างมีเหตุผล

ทำให้ผู้เขียนมองเห็นความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ในเนื้อหาจากโครงเรื่องได้ชัดเจน ว่ามีประเด็นหรือหัวข้อใดเกี่ยวข้องกันบ้าง และความคิดของประเด็นต่าง ๆ เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร จึงจะทำให้เนื้อหามีน้ำหนักและสมเหตุสมผล

๔. การวางสัดส่วนของเรื่องได้เหมาะสม

การเขียนค้าโครงจะช่วยกำหนดช่วยให้ทราบว่าควรเขียนในประเด็นอะไรบ้าง มีประเด็นใดที่ไม่ควรเขียนหรือประเด็นใดควรนำความคิดหรือรายละเอียดมาสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน จึงจะพอเหมาะกับความยาว ซึ่งจะช่วยให้สัดส่วนของเรื่องเหมาะสม

๕. ช่วยไม่ให้ลืมหัวข้อเรื่องที่จะเขียน

ในขณะเขียนเราอาจจะจดจ่อกับเรื่องที่เขียนจนลืมเขียนหัวข้ออื่น ๆ ได้ แต่การเขียนโครงเรื่องจะช่วยเตือนความจำให้เราไม่ลืมเขียนหัวข้อ

๖. ช่วยไม่ให้สับสนเวลาเขียน

การเขียนเค้าโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนเปรียบเสมือนการเขียนฉบับร่างของงานเขียน เมื่อลงมือเขียนจึงสามารถเขียนตามหัวข้อต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ทำให้ไม่เกิดความสับสนเวลาเขียน

แหล่งที่มา

https://siamclmt.com/

http://ajsurat.blogspot.com

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง เขียนการวางแผนการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา

๑. หลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อหามีกระบวนการอย่างไรบ้าง จงอธิบาย (๓ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. หัวเรื่องหลักที่ต้องการออกแบบ (๑ คะแนน)

.....

.....

๓. วัตถุประสงค์ (๑ คะแนน)

.....

.....

๔. กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด (๑ คะแนน)

.....

.....

๕. เนื้อหาหลัก (บอกคร่าว ๆ เช่น บทนำ เนื้อหา และสรุป) (๕คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๖. วิธีการสืบค้นสารและการอ้างอิง (๔ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๗. จากการเขียนโครงงร่างนักเรียนจะนำประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงอย่างไร (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงาน เขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่สำคัญที่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารอย่างมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน

การให้นักเรียนได้ฝึกการการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการนำเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และนำสิ่งที่วิเคราะห์สื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยนับเป็นการนำเอาหลักการอ่านมาประยุกต์ใช้เพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี

๓. สาระการเรียนรู้

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจนอ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาที่ดี จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ ๑. เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ๒. จดจำประเด็นสำคัญได้ ๓. เรียนรู้เนื้อหาได้รวดเร็ว ๔. รู้สึกสนุกสนานกับการอ่าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)** - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียน - <u>ประเด็นคำถาม</u> **จากการที่นักเรียนได้วางแผนการออกแบบเค้าโครงเนื้อหานักเรียนได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง จงอภิปราย**	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point -	๑ ใบงานที่ ๑๒ การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้ -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๒ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ครูทบทวนเนื้อหาเรื่องการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา	นักเรียนทบทวนเนื้อหาจากใบความรู้ในชั่วโมงที่ ๑๒ นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ครูชี้แจงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ คือ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบเค้าโครงเนื้อหาจากการนำเสนอในชั่วโมงที่ ๑๒ ให้เขียนขยายความและสืบค้นเนื้อหาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำความรู้ให้เพิ่มเติมจากนั้น	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนออกแบบเค้าโครงเนื้อหา ร่วมกันอภิปรายและลงมือทำลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม เมื่อพร้อมให้นำเสนอผลงานเรียงลำดับไปทีละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต ๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๓ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่าง	ครูให้เตรียมตัวแทนนักเรียนเพื่อนำเสนอการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒) ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม					

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๖,๗)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิดความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๒	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๒ - ๖)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ซื่อสัตย์สุจริต ๕. มุ่งมั่นการทำงาน ๖. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

<u>ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข่สู่บทเรียน</u>
๔. *จากการที่นักเรียนได้วางแผนการออกแบบเค้าโครงเนื้อหานักเรียนได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง จงอภิปราย*

แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนออกแบบเค้าโครงเนื้อหา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
โครงสร้างและการลำดับความสำคัญของเนื้อหา	โครงสร้างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน การวางเนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์	โครงสร้างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนบางส่วน การวางเนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์บางส่วน	โครงสร้างไม่ชัดเจนบางส่วน เนื้อหาบางส่วนไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน	โครงสร้างไม่ชัดเจนและไม่สื่อความ เนื้อหาขาดความชัดเจนและไม่ครบถ้วนหลายตำแหน่ง
การนำเสนอข้อมูล	เนื้อหาถูกจัดลำดับอย่างมีลำดับ ชัดเจน ครอบคลุม ตรงประเด็น	เนื้อหาถูกจัดลำดับถูกต้องบางส่วน	เนื้อหาถูกจัดลำดับไม่ชัดเจน	การเขียนลำดับเนื้อหาไปเป็นไปตามหลัก สื่อความไม่ได้
ความถูกต้องของข้อมูล	ข้อมูลถูกต้อง และมีแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ	ข้อมูลส่วนใหญ่ถูกต้อง แต่มีบางส่วนที่ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่ชัดเจน	ข้อมูลบางส่วนถูกต้อง แต่มีหลายส่วนที่ผิดพลาดหรือขาดแหล่งอ้างอิง	ข้อมูลมีความผิดพลาดมาก และขาดแหล่งอ้างอิงที่ชั
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงาน เขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่สำคัญที่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารอย่างมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน

การให้นักเรียนได้ฝึกการการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการนำเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และนำสิ่งที่วิเคราะห์สื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยนับเป็นการนำเอาหลักการอ่านมาประยุกต์ใช้เพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี

๓. สาระการเรียนรู้

การออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจนอ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ การออกแบบเค้าโครงเนื้อหานี้คล้ายกับการออกแบบโครงสร้างบ้าน ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การจัดวางห้อง ขนาดของห้อง แสงสว่าง เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ เพื่อให้บ้านน่าอยู่และใช้งานได้อย่างสะดวกการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาที่ดี จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ ๑. เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ๒. จดจำประเด็นสำคัญได้ ๓. เรียนรู้เนื้อหาได้รวดเร็ว ๔. รู้สึกสนุกสนานกับการอ่าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ **ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)** - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ครูสอบถามนักเรียนถึงความคืบหน้าของผลานที่ได้ออกแบบเค้าโครงเนื้อหา รวมถึงปัญหาและอุปสรรค จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point -	๒ ใบงานที่ ๑๒ การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้ -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๒ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ครูทบทวนเนื้อหาเรื่องการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา แล้วให้นักเรียนเตรียมนำเสนอร่างผลงานจากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา	นักเรียนทบทวนเนื้อหาจากใบความรู้ในชั่วโมงที่ ๑๒ นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ครูให้นักเรียนนำเสนอเนื้อหาจากการร่วงผลงาน โดยให้จับคู่แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนและพูดให้เพื่อนฟังและเพื่อนให้คำแนะนำเพิ่มเติม เมื่อครบเวลาแล้ว ครูให้นักเรียน	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนออกแบบเค้าโครงเนื้อหา ร่วมกันอภิปรายและลงมือทำลงในใบงาน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติมจากนั้นนำเสนอผลงานเรียงลำดับไปทีละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - [บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต ๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๓ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่าง	นำเสนอร่างผลงานการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม				พึงประสงค์
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓) ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม					

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๓)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง การเขียนโครงร่างเพื่อนำเสนอความรู้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๖,๗)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิดความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๒	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสาร ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๒ - ๖)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๗. ซื่อสัตย์สุจริต ๘. มุ่งมั่นการทำงาน ๙. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข่สู่บทเรียน
๕. จากการที่นักเรียนได้วางแผนการออกแบบเค้าโครงเนื้อหานักเรียนได้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไรบ้าง จงอภิปราย

แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนออกแบบเค้าโครงเนื้อหา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
โครงสร้างและการลำดับความสำคัญของเนื้อหา	โครงสร้างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน การวางเนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์	โครงสร้างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนบางส่วน การวางเนื้อหาครอบคลุมสมบูรณ์บางส่วน	โครงสร้างไม่ชัดเจนบางส่วน เนื้อหาบางส่วนไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน	โครงสร้างไม่ชัดเจนและไม่สื่อความเนื้อหาขาดความชัดเจนและไม่ครบถ้วนหลายตำแหน่ง
การนำเสนอข้อมูล	เนื้อหาถูกจัดลำดับอย่างมีลำดับ ชัดเจน ครอบคลุม ตรงประเด็น	เนื้อหาถูกจัดลำดับถูกต้องบางส่วน	เนื้อหาถูกจัดลำดับไม่ชัดเจน	การเขียนลำดับเนื้อหาไปเป็นไปตามหลัก สื่อความไม่ได้
ความถูกต้องของข้อมูล	ข้อมูลถูกต้อง และมีแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ	ข้อมูลส่วนใหญ่ถูกต้อง แต่มีบางส่วนที่ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่ชัดเจน	ข้อมูลบางส่วนถูกต้อง แต่มีหลายส่วนที่ผิดพลาดหรือขาดแหล่งอ้างอิง	ข้อมูลมีความผิดพลาดมาก และขาดแหล่งอ้างอิงที่ชัด
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงาน เขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การนำเสนอผลงานการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอองค์ความรู้เป็นกระบวนการวางแผนการทำงานที่หลังจากที่ได้มีการศึกษาความหมาย แนวคิด และวางแผนลงมือปฏิบัติทั้งหมด ผ่านการนำเสนออันจะทำให้สามารถประเมินผลทางด้านทักษะและกระบวนการทางภาษาไทยได้

การให้นักเรียนได้ฝึกการการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้จึงเป็นการนำเอาทักษะการอ่านมาวิเคราะห์และนำสิ่งที่วิเคราะห์สื่อสารออกมาในรูปของการนำเสนอโดยนับเป็นการนำเอาหลักการอ่านมาประยุกต์ใช้เพิ่มพูนประสบการณ์ในออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี

๓. สาระการเรียนรู้

การนำเสนอความรู้ในการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้เป็นการจัดวางเนื้อหาความรู้ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน อ่านง่าย ดึงดูดความสนใจ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ ตรงตามจุดประสงค์ ทั้งนี้นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ฟังก็จะทำหน้าที่ซักถาม ให้ข้อแนะนำเพิ่มเติม และร่วมกันหาข้อสังเกต และข้อพัฒนา ก่อนที่จะไปถึงขั้นตอนสำคัญในการลงมือจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงาน โดยมีครูให้คำแนะนำและเป็นผู้ประเมินผลเพื่อการนำไปพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น ลักษณะของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดี พูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี มีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์ ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาส เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง และแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการพูดนำเสนอความรู้จากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) พูดนำเสนอความรู้แล้วประเมินการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการพูดนำเสนอความรู้แล้วประเมินการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจแล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผลงานได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๗)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ แล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผลงานได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๗) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการพูดนำเสนอความรู้จากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียน - <u>ประเด็นคำถาม</u> **จากการศึกษาในเรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ ที่มา ๓ ชั่วโมง นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้อะไรบ้าง มีกระบวนการวางแผน การลงมือปฏิบัติกิจกรรม การแบ่งหน้าที่ ปัญหา-อุปสรรค หรือข้อสังเกตอะไรบ้าง ให้ร่วมกันอภิปราย** **จากกิจกรรมนักเรียนจะมีกระบวนการนำเสนอสิ่งที่ได้จัดทำไปอย่างไรบ้าง จงอภิปราย**	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปราย และหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point -	๑ ใบงานการเรื่องนำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๒) -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๒ ด้วยประเมินสมรรถนะจากการคัดเลือกสารและการสืบค้นสารด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - พูดนำเสนอความรู้แล้วประเมินการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการพูดนำเสนอความรู้แล้วประเมินการออกแบบเค้าโครงเนื้อหาได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต ๖.๑.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ครูแจกใบความรู้เรื่องการพูดนำเสนอ แล้วให้นักเรียนร่วมกันศึกษา จากนั้นครูอธิบายหลักการพูดนำเสนอให้นักเรียนเพิ่มเติม ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาแนวทางการพูดนำเสนอความรู้ เพื่อเตรียมตัวพูดประกอบการนำเสนอผลงาน	นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑๕ นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ครูให้นักเรียนพูดนำเสนอความรู้เรียงลำดับไปทีละกลุ่ม แล้วให้เพื่อนที่เหลือทำหน้าที่ประเมินผลจากการนำเสนอแบบกัลยาณมิตร แล้วร่วมอภิปรายผลการนำเสนอในข้อสังเกตและข้อดี ตามลำดับ	๑. นักเรียนนำเสนอผลงาน นักเรียนประเมินผลเพื่อนต่างกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๓ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๓.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔) ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม					

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPointm เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)

๙. การประเมินผลรวบยอด

การพูดนำเสนอผลงานจากการเขียนโครงร่างเนื้อหา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนร่างเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๖,๗)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบเค้าโครงเนื้อหาเพื่อนำเสนอความรู้ ความคิดความรู้สึก จากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นได้อย่างน่าสนใจ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากกาการพูดนำเสนอความรู้ ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๒	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากกาการพูดนำเสนอความรู้ ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๒ - ๖)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑๐.ซื่อสัตย์สุจริต ๑๑.มุ่งมั่นการทำงาน ๑๒.ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๖. *จากการศึกษาในเรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ ที่มา ๓ ชั่วโมง นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้อะไรบ้าง มีกระบวนการวางแผน การลงมือปฏิบัติกิจกรรม การแบ่งหน้าที่ ปัญหา-อุปสรรค หรือข้อสังเกตอะไรบ้าง ให้ร่วมกันอภิปราย*

แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
เนื้อหา	เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง และมีความลึกซึ้ง ตอบโจทย์หัวข้อที่กำหนด	เนื้อหาครอบคลุมและถูกต้อง แต่ขาดความลึกซึ้งบางส่วน	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนและขาดความครอบคลุม	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย	การนำเสนอค่อนข้างชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาค่อนข้างเหมาะสม	การนำเสนอยังขาดความชัดเจนและระเบียบ การใช้ภาษาเข้าใจยากบางส่วน	การนำเสนอไม่ชัดเจนและไม่มีระเบียบ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
การใช้สื่อและเครื่องมือ	ใช้สื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมและช่วยเสริมเนื้อหา	ใช้สื่อและเครื่องมือได้บ้าง แต่ยังขาดความเหมาะสมบางส่วน	ใช้สื่อและเครื่องมือบางส่วน ไม่ช่วยเสริมเนื้อหา	ไม่ใช้สื่อและเครื่องมือ หรือใช้ไม่เหมาะสม
ความมั่นใจและท่าทาง	แสดงความมั่นใจอย่างเต็มที่ มีการใช้ท่าทางที่เหมาะสม	แสดงความมั่นใจบ้างและใช้ท่าทางได้ดี	แสดงความมั่นใจน้อยและใช้ท่าทางได้ไม่เหมาะสม	ขาดความมั่นใจและท่าทางไม่เหมาะสม
การระบุประโยชน์ของการเขียนเค้าโครงเพื่อการนำไปใช้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้บ้างบางประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ หรือระบุไม่เข้าประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น หมายถึง การพูดเพื่อแสดงความรู้สึกหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล มีความสอดคล้องกับเรื่องที่พูด

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงสนับสนุน เป็นการพูดเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งมีสาระและประโยชน์ต่อหน่วยงานและส่วนรวม หรือเป็นความคิดเห็นที่เป็นองค์ความรู้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่กำลังพูดกันอยู่ ทั้งในระหว่างบุคคลหรือในที่ประชุม เช่น การพูดในที่ประชุม การอภิปราย การแสดงปาฐกถา เป็นต้น

๒. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้ง เป็นการพูดแสดงความคิดเห็นที่มีความคิดไม่ตรงกับผู้อื่น ผู้พูดควรระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษาและการนำเสนอให้เป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ อันจะก่อประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือสาธารณชน

๓. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์ เป็นการพูดเพื่อวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และวิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจารณ์จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่อคติต่อผู้พูดหรือสิ่งที่เห็น

๔. การพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำเสนอความคิดใหม่ เป็นการพูดในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น และนำเสนอความคิดเห็นใหม่ของตนที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ลักษณะของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดี

พูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี มีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์ ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาส เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง และแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

ลักษณะของคำพูดที่สร้างสรรค์

คำพูดที่สร้างสรรค์คือ คำพูดที่ผู้พูดแสดงออกมาโดยการให้เกียรติผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังมีความสุข สบายใจ และเป็นประโยชน์ ลักษณะของการพูดที่สร้างสรรค์ มีดังนี้

๑. พูดด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวลสุภาพ
๒. พูดได้จังหวะที่เหมาะสม ไม่พูดแทรกขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด
๓. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้พูดบ้าง
๔. คำพูดสัตย์จริงต่อกัน
๕. พูดส่งเสริมให้เกิดรักใคร่ปรองดองกัน ให้กำลังใจ
๖. พูดแนะนำประโยชน์แก่ผู้อื่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดรายงานเป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษา ค้นคว้า เสมือนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ข้อมูล ข่าวสารให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย สุภาพ เสียงดังพอควร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ การพูดรายงานมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ฟังได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร การวิเคราะห์ และการนำเสนอ

การให้นักเรียนได้พูดรายงาน ผลงานที่จากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา ผ่านสถานการณ์สมมุติ จะเป็นการฝึกทักษะการพูดนำเสนอได้เป็นระบบและน่าสนใจมากขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

หลักการพูดรายงาน

- ขั้นตอนการเตรียมตัว ให้ศึกษาหาความรู้เรื่องที่จะพูด ฝึกฝนการพูด เขียนโครงร่าง เตรียมอุปกรณ์ประกอบการพูดรายงาน
- การเริ่มต้นนำเสนอ ให้เริ่มต้นด้วยการทักทาย การแนะนำตนเอง และการนำกล่าวหัวข้อตามลำดับ
- เนื้อหานำเสนอเนื้อหาตามลำดับ นำเสนอให้ชัดเจน กระชับ น่าสนใจ
- การสรุป ให้สรุปประเด็นสำคัญ เน้นย้ำข้อคิด

- การตอบคำถาม/การมีปฏิสัมพันธ์ ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังเพื่อสร้างบรรยากาศให้ดียิ่งขึ้น

เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ

- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา
- ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์
- ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด
- การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน

สรุป

การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) พูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

พูดนำเสนอผลงานได้อย่างคล่องแคล่วแล้วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน พูดนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๒.๒.๓ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ <u>ประเด็นคำถาม</u> - ***นักเรียนคิดว่าการพูดมีความสำคัญและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร จงร่วมกันอภิปราย*** - ***นักเรียนจะสามารถใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ใดได้บ้าง จงอภิปราย*** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)	นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และอภิปรายและหาตัวแทน หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑๖ นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๖ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงานรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ (K) - อธิบายหลักการพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - พูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ครูให้นักเรียนทบทวนภาระงานจากชั่วโมงที่ผ่านมา ก่อนที่จะนำเสนอการพูดรายงาน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพอ้มเติม	นักเรียนทบทวนงภาระงานเพื่อเตรียมตัวนำเสนอการพูดรายงานในลำดับถัดไป			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ ๑๖ จากนั้นให้วางแผนและสืบค้นสิ่งที่จะนำเสนอโดยเขียนลงในใบงาน เมื่อเสร็จแล้วให้ลองฝึกซ้อมกระบวนการพูดรายงาน โดยให้เพื่อนในกลุ่มเป็นผู้ประเมินกระบวนการและให้คำแนะนำเพิ่มเติม และครูเป็นผู้สังเกตและให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ครูมอบหมายภาระงานที่นักเรียนทำในชั่วโมงนี้โดยให้เตรียมการพูดรายงานโดยในชั่วโมงต่อไป	นักเรียนศึกษาและอภิปรายเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน	ให้มีตัวแทนกลุ่มเป็นผู้นำเสนอ และอีกกลุ่มทำหน้าที่ประเมินการนำเสนอ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของการพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติ ๒. ครูมอบหมายภาระงานในชั่วโมงต่อไปให้นักเรียนเตรียมนำเสนอสิ่งที่ได้ทำในชั่วโมงนี้โดยให้เตรียมตัวนำเสนอ กลุ่มที่ ๑ – ๓ และกลุ่มที่ ๔ – ๖เป็นผู้ประเมินผล	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ ๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)
๒) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)
๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๖ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๖	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - พูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของพูดรายงานจากสถานการณ์สมมุติได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อ ๓)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๖	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน พูดนำเสนอผลงานได้อย่างคล่องแคล่วแล้วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๖	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ใบงานที่ ๑๖ (ข้อ ๒ - ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑๓.มุ่งมั่นการทำงาน ๑๔.ใฝ่เรียนรู้ ๑๕.มีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
๗. นักเรียนคิดว่าการพูดมีความสำคัญและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร จงร่วมกันอภิปราย
๘. นักเรียนจะสามารถใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ใดได้บ้าง จงอภิปราย

แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
กระบวนการทำงานร่วมกัน	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น ทุกคนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันดี แต่บางคนมีส่วนร่วมน้อยกว่า	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันแต่มีการแยกออกเป็นกลุ่มย่อย	มีปัญหาในการทำงานร่วมกัน มีความขัดแย้งหรือไม่สื่อสารกันดี
การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน ทุกคนรับผิดชอบและทำหน้าที่ของตนได้ดี	มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน แต่บางคนไม่ค่อยทำหน้าที่ของตน	มีการแบ่งหน้าที่ แต่ไม่ชัดเจนและบางคนไม่รับผิดชอบ	การแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจนและหลายคนไม่รับผิดชอบ
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายการพูดรายงาน

การพูดรายงาน เป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลการศึกษาค้นคว้า การพูดรายงานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นการเผยแพร่ความรู้ความคิด เพื่อสร้างความเจริญงอกงามทางสติปัญญา

หลักการพูดรายงานการพูดรายงาน ควรยึดหลักดังนี้

๑. เตรียมเอกสารประกอบการรายงานให้พร้อม

๒. กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเองและเรื่องที่รายงาน

๓. รายงานเรื่องตามลำดับเนื้อหา ลำดับขั้นตอน หรือลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้องและต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

๔. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุภาพ ด้วยเสียงที่ดังพอควร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ

๕. เสนอข้อมูลตรงประเด็นและยกหลักฐาน เหตุผลมาประกอบการพูดอย่างพอเพียง ไม่มากหรือน้อยเกินไป

๖. ไม่ใช้ภาษาต่างประเทศถ้ามีคำภาษาไทยใช้อยู่แล้วและเป็นที่รู้จักนอกจากเป็นคำใหม่หรือเป็นศัพท์เฉพาะวงการนั้น ๆ

๗. พูดคำควบกล้ำให้ชัดเจนมิฉะนั้นจะผิดความหมาย รวมทั้งการพูดเว้นวรรคตอนออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

ข้อควรปฏิบัติในการพูดรายงาน

๑. พูดเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ เป็นข้อๆ ชัดเจน ตรงประเด็น

๒. อาจมีอุปกรณ์ในการประกอบการพูดรายงาน เช่น เอกสาร รูปภาพ แผนผัง แผนภูมิ

๓. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องทั้งหมดเป็นอย่างดี

๔. มีท่าทางประกอบการพูดที่เป็นธรรมชาติเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย

๕. ใช้เวลาให้พอเหมาะ ถ้ามีการกำหนดเวลาไว้ล่วงหน้า ต้องรู้จักรักษาเวลา

๖. ควรหลีกเลี่ยงภาษาที่ไม่สุภาพเพื่อให้เกียรติผู้ฟัง

มารยาทในการพูด

มารยาทในการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้พูดต้องคำนึงถึงเวลาพูดเพราะจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีและสร้างความประทับใจแก่ผู้ฟัง มารยาทในการพูดมี ดังนี้

๑. ใช้ภาษาที่สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

๒. ควรเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น

๓. รักษาเวลาในการพูดตามที่ก าหนด

๔. มีบุคลิกภาพที่ดี ยืนหรือนั่งอย่างส ารวม

๕. ไม่ควรพูดเรื่องส่วนตัวของตนเอง และไม่นำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาพูด

สรุป

การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

แหล่งที่มา

http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๘๒๖๙-๐๐

https://dltv.ac.th/teachplan/episode/๔๐๗๓๓

https://anyflip.com/ujucv/qjyh/basic

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การพูดรายงานที่ดี นักเรียนต้องมีขั้นตอนการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ให้นักเรียนกำหนดหัวข้อจากการสืบค้นสารประเภทให้ความรู้ โดยหยิบเอาสารที่ให้ประโยชน์และสร้างสรรค์ จากนั้นระบุขอบเขตที่ศึกษาข้อมูลที่จะนำเสนอ (๑๐ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓. กระบวนการพูดรายงาน ส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดรายงานเป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษา ค้นคว้า เสมือนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ข้อมูล ข่าวสารให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย สุภาพ เสียงดังพอควร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ การพูดรายงานมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ฟังได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร การวิเคราะห์ และการนำเสนอ

การให้นักเรียนได้พูดรายงานจากการออกแบบเค้าโครงเนื้อหา และสะท้อนผลต่อด้วยการให้ข้อเสนอแนะ จพะเป็นการฝึกทักษะการพูดนำเสนอได้เป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารได้น่าสนใจมากขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

วัตถุประสงค์ของการพูดรายงาน

- เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความคิด ข้อมูล ข่าวสาร
- เพื่อเสนอแนะแนวทาง ความคิดเห็น
- เพื่อชักจูงให้ผู้ฟังมีความคล้ายตามและเห็นด้วย และเพื่อสร้างความบันเทิง

หลักการพูดรายงาน

- ขั้นตอนการเตรียมตัว ให้ศึกษาหาความรู้เรื่องที่จะพูด ฝึกฝนการพูด เขียนโครงร่าง เตรียมอุปกรณ์ประกอบการพูดรายงาน

- การเริ่มต้นนำเสนอ ให้เริ่มต้นด้วยการทักทาย การแนะนำตนเอง และการนำกล่าวหัวข้อตามลำดับ
- เนื้อหานำเสนอเนื้อหาตามลำดับ นำเสนอให้ชัดเจน กระชับ น่าสนใจ
- การสรุป ให้สรุปประเด็นสำคัญ เน้นย้ำข้อคิด
- การตอบคำถาม/การมีปฏิสัมพันธ์ ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังเพื่อสร้างบรรยากาศให้ดียิ่งขึ้น

ประเภทของการพูดรายงาน

- การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า เป็นนำเสนอผลการศึกษา ค้นคว้าสรรพความรู้จากที่ต่าง ๆ
- การพูดรายงานข่าว เป็นนำเสนอข่าวสาร เหตุการณ์บ้านเมือง
- การพูดรายงานความรู้ทั่วไป นำเสนอความรู้ ข้อมูล
- การพูดรายงานเชิงชักจูง: นำเสนอเพื่อโน้มน้าวใจ

เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ

- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา
- ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์
- ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด
- การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน

สรุป

การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

แหล่งที่มา
http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๘๒๖๙-๐๐
https://dltv.ac.th/teachplan/episode/๔๐๗๓๓
https://anyflip.com/ujucv/qjyh/basic

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการพูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) พูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของพูดรายงาน / การสะท้อนผลการพูดได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

พูดนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน พูดนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ <u>ประเด็นคำถาม</u> - ***จากกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒) เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง*** - ***นักเรียนคิดว่าการพูดนำเสนอที่ดีควรมีอะไรบ้าง ให้ร่วมกันอภิปราย*** - ***หากนักเรียนจะต้องทำหน้าที่ประเมินการพูดของเพื่อน นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร***	นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑๗ นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๖ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงานรูบริค (ใบงาน ที่ ๑๗) ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการเรียนเรื่องนำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านความรู้ (K) - อธิบายหลักการพูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - พูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอผลงานจำนวน ๓ กลุ่ม โดยแบ่งบทบาทหน้าที่ให้ดังนี้ - กลุ่มที่๑ นำเสนอ กลุ่มที่ ๔ ประเมินผล - กลุ่มที่๒ นำเสนอ กลุ่มที่ ๕ ประเมินผล - กลุ่มที่๓ นำเสนอ กลุ่มที่ ๖ ประเมินผล ครูกำกับดูแล ให้คำแนะนำเพิ่มเติมก่อนที่จะนำเสนอในลำดับถัดไป	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ตามลำดับของกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของพูดรายงาน / การสะท้อนผลการพูดได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. นักเรียนนำเสนอผลงาน - กลุ่มที่๑ นำเสนอ กลุ่มที่ ๔ ประเมินผล - กลุ่มที่๒ นำเสนอ กลุ่มที่ ๕ ประเมินผล - กลุ่มที่๓ นำเสนอ กลุ่มที่ ๖ ประเมินผล ๒. ครูกำกับดูแล ให้คำแนะนำเพิ่มเติมก่อนที่จะนำเสนอในลำดับถัดไป ๓. เมื่อนำเสนอเสร็จครบทั้งหมดครูประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะรวมถึงข้อพัฒนาต่อไป	นักเรียนศึกษาและอภิปรายเพิ่มเติม			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนรวมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ประโยชน์ของการพูดนำดเสนอและบทบาทของนักเรียน	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. ครูมอบหมายภาระงานให้นักเรียนเตรียมจัดนิทรรศการนำเสนอความรู้จากการศึกษาตลอดหน่วยการเรียนรู้ โดยนำเสนอในชั่วโมงถัดไป				

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ ๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ๖.๓.๑.๑ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน ๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการพูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ประเมินการพูดนำเสนอด้วยแบบประเมิน (ข้อ ๑- ๒)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๗	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - พูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของพูดรายงาน / การสะท้อนผลการพูดได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๖ (ข้อ ๓) ๒. แบบประเมินการพูดรายงานในชั่วโมงที่ ๑๗	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๖ ๒. ใบงานที่ ๑๖ (ข้อ ๔)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน พูดนำเสนอผลงานได้อย่างคล่องแคล่วแล้วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๒.๑.๒ ๔.๑.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๖	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. แบบประเมินใบงานที่ ๑๖ (ข้อ ๒-๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑๖.มุ่งมั่นการทำงาน ๑๗.ใฝ่เรียนรู้ ๑๘.มีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
๙. จากกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒) เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๑๐.นักเรียนคิดว่าการพูดนำเสนอที่ดี ควรมีอะไรบ้าง ให้ร่วมกันอภิปราย
๑๑.หากนักเรียนจะต้องทำหน้าที่ประเมินการพูดของเพื่อน นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร

แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
กระบวนการทำงานร่วมกัน	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น ทุกคนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันดี แต่บางคนมีส่วนร่วมน้อยกว่า	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันแต่มีการแยกออกเป็นกลุ่มย่อย	มีปัญหาในการทำงานร่วมกัน มีความขัดแย้งหรือไม่สื่อสารกันดี
การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน ทุกคนรับผิดชอบและทำหน้าที่ของตนได้ดี	มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน แต่บางคนไม่ค่อยทำหน้าที่ของตน	มีการแบ่งหน้าที่ แต่ไม่ชัดเจนและบางคนไม่รับผิดชอบ	การแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจนและหลายคนไม่รับผิดชอบ
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอ	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอ	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอ

	ความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ความรู้ได้บางตามประเด็น		ความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินผลจากการนำเสนอของเพื่อน
กลุ่มที่นำเสนอ.....
เรื่อง.....

หัวข้อเรื่อง	จุดเด่น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
๑. การนำเสนอ (๕ คะแนน)			
๒. การลำดับเนื้อหา (๕ คะแนน)			
๓. การใช้ภาษา (๕ คะแนน)			
๔. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)			

ระดับการประเมิน .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดนิทรรศการเป็นการแสดงทักษะที่ได้ศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลมาจัดระเบียบความคิด และใช้เทคนิคในการนำเสนอ ผ่านจัดแสดงหรือแสดงผลสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้คนทั่วไปได้ชมและศึกษา โดยอาจเป็นงานที่จัดขึ้นชั่วคราวหรือถาวรก็ได้ วัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ผลงาน หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การให้นักเรียนจัดได้นำเสนอผลงานผ่านการจัดนิทรรศการเสมือนจริง จะเป็นการให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี นักเรียนได้เรียนรู้สถานการณ์จำลอง และมีการสะท้อนผลของกระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การจัดนิทรรศการ

นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำโสตทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบ นิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ

การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ

- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา
- ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์
- ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด
- การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน

สรุป

การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายกระบวนการจัดนิทรรศการแล้วนำเสนอได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายกระบวนการจัดนิทรรศการแล้วนำเสนอได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูต้อนรับนักเรียนในชั่วโมง “เปิดโลกนิทรรศการ” โดยอารัมภบทตั้งแต่นักเรียนได้มีการเรียนรู้สาร มาจนถึงการนำสารที่ได้ไปประยุกต์เพื่อจัดทำนิทรรศการขึ้นมา จากนั้นครูสอบถามกระบวนการเตรียมตัวของนักเรียนโดยภาพรวมว่าเป็นอย่างไรบ้าง **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการนำเสนอลงานของนักเรียนเรื่อง “เปิดโลกนิทรรศการ”	นักเรียนร่วมกันตอบคำถามแล้วร่วมกล่าวถึงการเตรียมตัวจัดทำนิทรรศการที่ผ่านมา	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑๘ - ๑๙ เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๘-๑๙ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงานรูบริค (ใบงาน ที่ ๑๘ - ๑๙) ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** - ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ การนำเสนอให้นำเสนอกลุ่ม ๕ นาที โดยประมาณ แล้วให้กลุ่มที่เหลือเป็นผู้บันทึกความรู้และประเมินเพื่อนแต่ละกลุ่ม โดยสลับหน้าที่กันไปจนครบจำนวนกลุ่ม ครูกำกับดูแล ให้คำแนะนำเพิ่มเติมก่อนที่จะนำเสนอในลำดับถัดไป	นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ตามลำดับของกลุ่ม			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนนำเสนอผลงานผ่านการจัดทำนิทรรศการ กลุ่มที่ ๑ - ๓ ๒. ครูกำกับดูแลแล้วให้สัญญาณเวลาเพื่อกระตุ้นนักเรียน	๑. นักเรียนศึกษานำเสนอผลงานโดยแบ่งหน้าที่เป็น - ผู้นำเสนอประจำกลุ่ม - ผู้ตอบข้อซักถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	๓. เมื่อนำเสนอเสร็จครบทั้งหมดครูประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะรวมถึงข้อพัฒนาต่อไป	- หน้าที่อื่น ๆ ตามที่สมาชิกในกลุ่มตกลง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปสาระสำคัญและแจ้งผลการประเมิน รวมถึงข้อดี / ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงต่อไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ ๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็ม					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

การประเมินการจัดนิทรรศการ และการพูดรายงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๘ – ๑๙ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๘ - ๑๙	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๘ - ๑๙ (ข้อ ๔)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๘ – ๑๙	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑	๑. ประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๘ – ๑๙	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ใบงานที่ ๑๘ - ๑๙ (ข้อ ๒ - ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑๙.มุ่งมั่นการทำงาน ๒๐.ใฝ่เรียนรู้ ๒๑.มีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
๑๒.นักเรียนคิดว่าการพูดมีความสำคัญและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร จงร่วมกันอภิปราย
๑๓.นักเรียนจะสามารถใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ใดได้บ้าง จงอภิปราย

แบบประเมินสมรรถนะจากการจัดนิทรรศการ

ประเด็นการประเมิน	**ระดับคุณภาพ**			
	๔	**๓**	**๒**	**๑**
ความชัดเจนของเนื้อหา	การลำดับเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด	เนื้อหาชัดเจน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	เนื้อหามีความไม่ชัดเจนในบางส่วน	เนื้อหามีความสับสนหรือผิดพลาดมาก
การนำเสนอข้อมูล	การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ ใช้สื่อช่วยอย่างเหมาะสม	การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ มีการใช้สื่อช่วย	การนำเสนอข้อมูลขาดความน่าสนใจ ใช้สื่อช่วยบางส่วน	การนำเสนอข้อมูลไม่น่าสนใจ ไม่มีการใช้สื่อช่วย
การจัดวางและออกแบบ	การจัดวางเป็นระเบียบ สวยงาม ดึงดูดความสนใจ	การจัดวางเป็นระเบียบ สวยงามพอสมควร	การจัดวางขาดความเป็นระเบียบ ดึงดูดความสนใจได้น้อย	การจัดวางไม่เป็นระเบียบ ไม่ดึงดูดความสนใจ
การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์	สื่อสารได้ชัดเจน มั่นใจ ตอบคำถามได้ดี	สื่อสารได้ชัดเจน มีความมั่นใจ ตอบคำถามได้บ้าง	สื่อสารได้แต่ขาดความมั่นใจ ตอบคำถามไม่ค่อยได้	สื่อสารไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจ ไม่สามารถตอบคำถามได้
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การจัดนิทรรศการ

นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำโสตทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบ นิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ

ประเภทของนิทรรศการ

๑. จำแนกจากกำหนดระยะเวลา แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ นิทรรศการถาวร คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลานาน ๆ หรือตลอดไป เป็นการรวบรวมและการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะวัตถุสิ่งของที่แสดงเรื่องราวที่เกิดขึ้นแน่นอน เช่น สิ่งที่แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โบราณคดีและศิลปะ เป็นต้น

๑.๒ นิทรรศการชั่วคราว คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ สามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการจัดได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๒.๑ นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเป็นเอกเทศ

๑.๒.๒ นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเพื่อเสริมนิทรรศการถาวร

การจัดแสดงเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งในโอกาสต่าง ๆ หรือโอกาสพิเศษ เช่น การจัดนิทรรศการในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติหรือการจัดนิทรรศการในงานสัปดาห์ห้องสมุด เช่น นิทรรศการสารนิเทศระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต นิทรรศการในห้องสมุด เช่น วันปีใหม่ วันเข้าพรรษา นำเสนอหนังสือใหม่ ฯลฯ

๒. การจำแนกจากกำหนดสถานที่ แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๒.๑ นิทรรศการในร่ม (Indoor Exhibition) เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงขึ้นภายในอาคาร โดยอาจใช้สถานที่บริเวณส่วนต่าง ๆ เช่น ภายในห้อง เฉลียง ห้องโถง หอประชุม เป็นต้น

๒.๒ นิทรรศการกลางแจ้ง (Outdoor Exhibition) เป็นการจัดนิทรรศการขนาดใหญ่ มีผู้ร่วมงานจากหน่วยงาน องค์กรธุรกิจหลายสาขา มีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนจำนวนมากได้มีโอกาสเข้าชม โดยจัดในบริเวณที่มีพื้นที่กว้าง เช่น สนามหลวง หรือที่สนามในสถาบันการศึกษา

๒.๓ นิทรรศการหมุนเวียน (Traveling Exhibition) เป็นนิทรรศการหมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่จัดแสดง เช่น ผลงานศิลปะที่นักศึกษาในกรุงเทพฯ นำไปจัดแสดงที่ต่างจังหวัด หมุนเวียนสลับกันไป เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทัศนะและเผยแพร่ให้ผู้ชมในท้องถิ่นได้รู้เห็นเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ บางครั้งนิทรรศการชั่วคราวบางอย่างก็ใช้เป็นนิทรรศการหมุนเวียนด้วย

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ขั้นตอนการจัดนิทรรศการ

๑. **กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย** เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการจัดนิทรรศการ กลุ่มเป้าหมายคือใคร
๒. **กำหนดหัวข้อและเนื้อหา** เป็นการกำหนดให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย โดยเนื้อหาต้องมีความน่าสนใจ กระชับ เข้าใจง่าย
๓. **วางแผนการจัดแสดง** ออกแบบรูปแบบการจัดแสดง เลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กำหนดจุดวาง แสงสว่าง เสียง ฯลฯ
๔. **เตรียมสื่อและวัสดุ** จัดทำสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง ฯลฯ
๕. **ประชาสัมพันธ์** แจ้งข่าวสาร เชิญชวนผู้ชม ผ่านช่องทางต่าง ๆ
๖. **จัดแสดงและดูแล** จัดเตรียมสถานที่ ดูแลความเรียบร้อย ให้บริการผู้ชม
๗. **ประเมินผล** เก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล เพื่อนำไปพัฒนาการจัดนิทรรศการครั้งต่อไป

องค์ประกอบสำคัญของการจัดนิทรรศการ

๑. **เนื้อหา** ต้องน่าสนใจ ถูกต้อง ตรงประเด็น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย
๒. **สื่อ** เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา ดึงดูดความสนใจ เข้าใจง่าย
๓. **การออกแบบ** ออกแบบรูปแบบการจัดแสดงให้สวยงาม น่าสนใจ เรียบง่าย ใช้งานสะดวก
๔. **กิจกรรม** จัดกิจกรรมเสริม กระตุ้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้ จดจำ

ประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ

๑. **เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสนใจให้แก่ผู้ชมได้อย่างมีสมาธิ** การจัดนิทรรศการจะช่วยให้ผู้ชมเกิดสมาธิ นิทรรศการสามารถดึงความสนใจเฉพาะเรื่องได้เป็นอย่างดี และรวบรวมความคิดที่เป็นนามธรรมนำไปสู่ความคิดที่เป็นรูปธรรม (พยุงศักดิ์ ประจุศิลปะ. ๒๕๓๑.: ๒)
๒. **เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่จัดนิทรรศการ** ช่วยให้มองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น (พยุงศักดิ์ ประจุศิลปะ. ๒๕๓๑.: ๒)
๓. **ช่วยกระตุ้นหรือเร้าความสนใจ** และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องที่ได้ดูจากนิทรรศการ ส่วนในด้านการขาย การโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้า การชักจูงประชาชนให้สนใจและเข้าใจในเรื่องของการเมือง การปกครอง ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพชีวิต นิทรรศการมีส่วนช่วยได้มาก (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. ๒๕๔๒.: ๒๗๖)

ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง วาทศิลป์สร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง วาทศิลป์สร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๔. ในการศึกษาเล่าเรียน ถ้าให้นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้จัดนิทรรศการด้วยตนเอง จะช่วยส่งเสริมการแสดงออก และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. ๒๕๔๒.: ๒๗๖)

๕. **สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์** การจัดแสดงนิทรรศการในการให้การศึกษานี้ ผู้จัดยังคาดหวังให้ผู้รับรู้สามารถนำความรู้นั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม โดยช่วยพัฒนาผู้อื่นและสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปตามครรลองอันดีงามของสังคมแต่ละยุคสมัยได้ (ประเสริฐ ศีลรัตนา. ๒๕๔๙.: ๓๒)

๖. **ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม** เพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับรู้ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้คิดและแก้ปัญหา ช่วยให้เกิดทักษะและความสามารถทางสติปัญญาอันจะทำให้แนวความคิดเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านทักษะและความชำนาญ คือ การเปลี่ยนแปลงในการเคลื่อนไหวและการใช้อวัยวะต่าง ๆของร่างกาย เพราะเมื่อมีความชำนาญมากขึ้น สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสมกว่าผู้อื่น และด้านเจตคติ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีค่านิยมสูงขึ้น มีจิตใจ มีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น(ประเสริฐ ศีลรัตนา. ๒๕๔๙.: ๓๓-๓๕)

๗. **เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่จัดนิทรรศการ** เช่น จัดนิทรรศการเรื่องการพับผ้าเช็ดหน้า จัดนิทรรศการเรื่อง ชีวประวัติของสุนทรภู่ นักกวีผู้มีชื่อเสียง จะทำให้มีความรู้เรื่องการพับผ้าเช็ดหน้าแบบต่าง ๆ และชีวประวัติของสุนทรภู่เป็นอย่างดี นอกเหนือจากที่เคยพบเห็นหรือเคยอ่านมาแล้ว หรือยังไม่เคยอ่านมาก่อน เพราะการจัดนิทรรศการช่วยมองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถดึงดูดความสนใจเฉพาะเรื่องได้เป็นอย่างดี

การพูดรายงาน

ความหมายของการการพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความคิด ผลการศึกษาค้นคว้า
๒. เพื่อสร้างความเข้าใจ ความสนใจ และจดจำเนื้อหาให้แก่ผู้ฟัง
๓. เพื่อฝึกฝนทักษะการพูด การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการนำเสนอ
๔. เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ กล้าแสดงออก และบุคลิกภาพ

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หลักการ

๑. เตรียมตัวมาอย่างดี: ศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจ เรียบเรียงลำดับขั้นตอน เตรียมสื่อประกอบการพูด ฝึกซ้อมการพูด
๒. พูดด้วยความมั่นใจ: ยืนตัวตรง สบตาผู้ฟัง ใช้เสียงที่ดังฟังชัด พูดด้วยความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
๓. ใช้ภาษาที่เหมาะสม: ใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ เรียบง่าย เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงศัพท์แสง ศัพท์เฉพาะทาง
๔. ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด: ใช้สื่อประกอบการพูดที่เหมาะสม ดึงดูดความสนใจ ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
๕. รักษาเวลา: พูดให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ไม่พูดนอกเรื่อง
๖. ตอบคำถาม: ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

ขั้นตอน

๑. เลือกหัวข้อ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย หาข้อมูลได้
๒. ศึกษาข้อมูล ศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงเนื้อหา
๓. เตรียมสื่อประกอบการพูด เตรียมสื่อประกอบการพูด เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง
๔. ฝึกซ้อมการพูด ฝึกซ้อมการพูด จับเวลา ปรับปรุงแก้ไข
๕. นำเสนอ นำเสนอรายงาน พูดด้วยความมั่นใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสม ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด
๖. ตอบคำถาม ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

แหล่งที่มา
https://nachuakpit.ac.th/โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
https://kroobannok.com/blog/๖๗๐๙ โดยคุณ**นิตยา**

ใบประเมินที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินผลจากการนำเสนอของเพื่อน
กลุ่มที่นำเสนอ.....
เรื่อง.....

หัวข้อเรื่อง	จุดเด่น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
๕. กระบวนการนำเสนอนิทรรศการ (๕ คะแนน)			
๖. การลำดับเนื้อหาในการนำเสนอ (๕ คะแนน)			
๗. การใช้ภาษา (๕ คะแนน)			
๘. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)			
สรุปผลการนำเสนอ			

ระดับการประเมิน .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดนิทรรศการเป็นการแสดงทักษะที่ได้ศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลมาจัดระเบียบความคิด และใช้เทคนิคในการนำเสนอ ผ่านจัดแสดงหรือแสดงผลสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้คนทั่วไปได้ชมและศึกษา โดยอาจเป็นงานที่จัดขึ้นชั่วคราวหรือถาวรก็ได้ วัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ผลงาน หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การให้นักเรียนจัดได้นำเสนอผลงานผ่านการจัดนิทรรศการเสมือนจริง จะเป็นการให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี นักเรียนได้เรียนรู้สถานการณ์จำลอง และมีการสะท้อนผลของกระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การจัดนิทรรศการ

นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำโสตทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบ นิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ

การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

เทคนิคการพูดรายงานให้มีประสิทธิภาพ

- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา
- ใช้อุปกรณ์ประกอบ: รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์
- ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด
- การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน

สรุป

การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายกระบวนการจัดนิทรรศการแล้วนำเสนอได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้ว มีความคิดสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายกระบวนการจัดนิทรรศการแล้วนำเสนอได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูต้อนรับนักเรียนในชั่วโมง “เปิดโลกนิทรรศการ” โดยอารัมภบทตั้งแต่นักเรียนได้มีการเรียนรู้สารมาจนถึงการนำสารที่ได้ ไปประยุกต์เพื่อจัดทำนิทรรศการขึ้นมา จากนั้นครูสอบถามความพร้อมของนักเรียน โดยสอบถามเรียงไปทีละกลุ่ม **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการนำเสนอลงานของนักเรียนเรื่อง “เปิดโลกนิทรรศการ”	นักเรียนร่วมกันตอบคำถามแล้วร่วมกล่าวถึงการเตรียมตัวจัดทำนิทรรศการที่ผ่านมา	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑๘ - ๑๙ เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๘-๑๙ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงานรูบริค (ใบงาน ที่ ๑๘ - ๑๙) ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- จัดนิทรรศการแล้วสะท้อนผลการพูดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ / การสะท้อนผลการพูดได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** - ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ การนำเสนอให้นำเสนอกลุ่ม ๕ นาที โดยประมาณ แล้วให้กลุ่มที่เหลือเป็นผู้บันทึกความรู้และประเมินเพื่อนแต่ละกลุ่ม โดยสลับหน้าที่กันไปจนครบจำนวนกลุ่ม ครูกำกับดูแล ให้คำแนะนำเพิ่มเติมก่อนที่จะนำเสนอในลำดับถัดไป	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ตามลำดับของกลุ่ม			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนนำเสนอผลงานผ่านการจัดทำนิทรรศการ กลุ่มละ ๕ นาที จนครบ ๒. ครูกำกับดูแลแล้วให้สัญญาณเวลาเพื่อกระตุ้นนักเรียน	นักเรียนศึกษานำเสนอผลงานโดยแบ่งหน้าที่เป็น - ผู้นำเสนอประจำกลุ่ม - ผู้ตอบข้อซักถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน	๓. เมื่อนำเสนอเสร็จครบทั้งหมดครูประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะรวมถึงข้อพัฒนาต่อไป	- หน้าที่อื่น ๆ ตามที่สมาชิกในกลุ่มตกลง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปสาระสำคัญและแจ้งผลการประเมิน รวมถึงข้อดี / ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงต่อไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ ๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

การประเมินการจัดนิทรรศการ และการพูดรายงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๘ – ๑๙ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๘ - ๑๙	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของสร้างนิทรรศการ/พูดนำเสนอความรู้แล้วสะท้อนผลได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๘ - ๑๙ (ข้อ ๔)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๘ – ๑๙	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันนำเสนอนิทรรศการจากการสืบค้นสารประเภทต่าง ๆ โดยสะท้อนถึงทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติมาแล้วได้อย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๓.๒.๒ ๔.๑.๑	๑. ประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๘ – ๑๙	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน ๒. ใบงานที่ ๑๘ - ๑๙ (ข้อ ๒ - ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒๒.มุ่งมั่นการทำงาน ๒๓.ใฝ่เรียนรู้ ๒๔.มีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
๑๔.นักเรียนคิดว่าการพูดมีความสำคัญและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร จงร่วมกันอภิปราย
๑๕.นักเรียนจะสามารถใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ใดได้บ้าง จงอภิปราย

แบบประเมินสมรรถนะจากการจัดนิทรรศการ

ประเด็นการประเมิน	**ระดับคุณภาพ**			
	๔	**๓**	**๒**	**๑**
ความชัดเจนของเนื้อหา	การลำดับเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด	เนื้อหาชัดเจน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	เนื้อหามีความไม่ชัดเจนในบางส่วน	เนื้อหามีความสับสนหรือผิดพลาดมาก
การนำเสนอข้อมูล	การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ ใช้สื่อช่วยอย่างเหมาะสม	การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ มีการใช้สื่อช่วย	การนำเสนอข้อมูลขาดความน่าสนใจ ใช้สื่อช่วยบางส่วน	การนำเสนอข้อมูลไม่น่าสนใจ ไม่มีการใช้สื่อช่วย
การจัดวางและออกแบบ	การจัดวางเป็นระเบียบ สวยงาม ดึงดูดความสนใจ	การจัดวางเป็นระเบียบ สวยงามพอสมควร	การจัดวางขาดความเป็นระเบียบ ดึงดูดความสนใจได้น้อย	การจัดวางไม่เป็นระเบียบ ไม่ดึงดูดความสนใจ
การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์	สื่อสารได้ชัดเจน มั่นใจ ตอบคำถามได้ดี	สื่อสารได้ชัดเจน มีความมั่นใจ ตอบคำถามได้บ้าง	สื่อสารได้แต่ขาดความมั่นใจ ตอบคำถามไม่ค่อยได้	สื่อสารไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจ ไม่สามารถตอบคำถามได้
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การจัดนิทรรศการ

นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำโสตทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบ นิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ

ประเภทของนิทรรศการ

๑. จำแนกจากกำหนดระยะเวลา แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ นิทรรศการถาวร คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลานาน ๆ หรือตลอดไป เป็นการรวบรวมและการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะวัตถุสิ่งของที่แสดงเรื่องราวที่เกิดขึ้นแน่นอน เช่น สิ่งที่แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โบราณคดีและศิลปะ เป็นต้น

๑.๒ นิทรรศการชั่วคราว คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ สามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการจัดได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๒.๑ นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเป็นเอกเทศ

๑.๒.๒ นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเพื่อเสริมนิทรรศการถาวร

การจัดแสดงเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งในโอกาสต่าง ๆ หรือโอกาสพิเศษ เช่น การจัดนิทรรศการในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติหรือการจัดนิทรรศการในงานสัปดาห์ห้องสมุด เช่น นิทรรศการสารนิเทศระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต นิทรรศการในห้องสมุด เช่น วันปีใหม่ วันเข้าพรรษา นำเสนอหนังสือใหม่ ฯลฯ

๒. การจำแนกจากกำหนดสถานที่ แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๒.๑ นิทรรศการในร่ม (Indoor Exhibition) เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงขึ้นภายในอาคาร โดยอาจใช้สถานที่บริเวณส่วนต่าง ๆ เช่น ภายในห้อง เฉลียง ห้องโถง หอประชุม เป็นต้น

๒.๒ นิทรรศการกลางแจ้ง (Outdoor Exhibition) เป็นการจัดนิทรรศการขนาดใหญ่ มีผู้ร่วมงานจากหน่วยงาน องค์กรธุรกิจหลายสาขา มีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนจำนวนมากได้มีโอกาสเข้าชม โดยจัดในบริเวณที่มีพื้นที่กว้าง เช่น สนามหลวง หรือที่สนามในสถาบันการศึกษา

๒.๓ นิทรรศการหมุนเวียน (Traveling Exhibition) เป็นนิทรรศการหมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่จัดแสดง เช่น ผลงานศิลปะที่นักศึกษาในกรุงเทพฯ นำไปจัดแสดงที่ต่างจังหวัดหมุนเวียนสลับกันไป เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทัศนะและเผยแพร่ให้ผู้ชมในท้องถิ่นได้รู้เห็นเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ บางครั้งนิทรรศการชั่วคราวบางอย่างก็ใช้เป็นนิทรรศการหมุนเวียนด้วย

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ขั้นตอนการจัดนิทรรศการ

๑. **กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย** เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการจัดนิทรรศการ กลุ่มเป้าหมายคือใคร
๒. **กำหนดหัวข้อและเนื้อหา** เป็นการกำหนดให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย โดยเนื้อหาต้องมีความน่าสนใจ กระชับ เข้าใจง่าย
๓. **วางแผนการจัดแสดง** ออกแบบรูปแบบการจัดแสดง เลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กำหนดจุดวาง แสงสว่าง เสียง ฯลฯ
๔. **เตรียมสื่อและวัสดุ** จัดทำสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง ฯลฯ
๕. **ประชาสัมพันธ์** แจ้งข่าวสาร เชิญชวนผู้ชม ผ่านช่องทางต่าง ๆ
๖. **จัดแสดงและดูแล** จัดเตรียมสถานที่ ดูแลความเรียบร้อย ให้บริการผู้ชม
๗. **ประเมินผล** เก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล เพื่อนำไปพัฒนาการจัดนิทรรศการครั้งต่อไป

องค์ประกอบสำคัญของการจัดนิทรรศการ

๑. **เนื้อหา** ต้องน่าสนใจ ถูกต้อง ตรงประเด็น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย
๒. **สื่อ** เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา ดึงดูดความสนใจ เข้าใจง่าย
๓. **การออกแบบ** ออกแบบรูปแบบการจัดแสดงให้สวยงาม น่าสนใจ เรียบง่าย ใช้งานสะดวก
๔. **กิจกรรม** จัดกิจกรรมเสริม กระตุ้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้ จดจำ

ประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ

๑. **เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสนใจให้แก่ผู้ชมได้อย่างมีสมาธิ** การจัดนิทรรศการจะช่วยให้ผู้ชมเกิดสมาธิ นิทรรศการสามารถดึงความสนใจเฉพาะเรื่องได้เป็นอย่างดี และรวบรวมความคิดที่เป็นนามธรรมนำไปสู่ความคิดที่เป็นรูปธรรม (พยุงศักดิ์ ประจุศิลปะ. ๒๕๓๑.: ๒)
๒. **เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่จัดนิทรรศการ** ช่วยให้มองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น (พยุงศักดิ์ ประจุศิลปะ. ๒๕๓๑.: ๒)
๓. **ช่วยกระตุ้นหรือเร้าความสนใจ** และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องที่ได้ดูจากนิทรรศการ ส่วนในด้านการขาย การโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้า การชักจูงประชาชนให้สนใจและเข้าใจในเรื่องของการเมือง การปกครอง ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพชีวิต นิทรรศการมีส่วนช่วยได้มาก (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. ๒๕๔๒.: ๒๗๖)

ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง วาทศิลป์สร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง วาทศิลป์สร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๔. ในการศึกษาเล่าเรียน ถ้าให้นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้จัดนิทรรศการด้วยตนเอง จะช่วยส่งเสริมการแสดงออก และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. ๒๕๔๒.: ๒๗๖)

๕. **สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์** การจัดแสดงนิทรรศการในการให้การศึกษานี้ ผู้จัดยังคาดหวังให้ผู้รับรู้สามารถนำความรู้นั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม โดยช่วยพัฒนาผู้อื่นและสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปตามครรลองอันดีงามของสังคมแต่ละยุคสมัยได้ (ประเสริฐ ศีลรัตนา. ๒๕๔๙.: ๓๒)

๖. **ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม** เพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับรู้ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้คิดและแก้ปัญหา ช่วยให้เกิดทักษะและความสามารถทางสติปัญญาอันจะทำให้แนวความคิดเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านทักษะและความชำนาญ คือ การเปลี่ยนแปลงในการเคลื่อนไหวและการใช้อวัยวะต่าง ๆของร่างกาย เพราะเมื่อมีความชำนาญมากขึ้น สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสมกว่าผู้อื่น และด้านเจตคติ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีค่านิยมสูงขึ้น มีจิตใจ มีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น(ประเสริฐ ศีลรัตนา. ๒๕๔๙.: ๓๓-๓๕)

๗. **เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่จัดนิทรรศการ** เช่น จัดนิทรรศการเรื่องการพับผ้าเช็ดหน้า จัดนิทรรศการเรื่อง ชีวประวัติของสุนทรภู่ นักกวีผู้มีชื่อเสียง จะทำให้มีความรู้เรื่องการพับผ้าเช็ดหน้าแบบต่าง ๆ และชีวประวัติของสุนทรภู่เป็นอย่างดี นอกเหนือจากที่เคยพบเห็นหรือเคยอ่านมาแล้ว หรือยังไม่เคยอ่านมาก่อน เพราะการจัดนิทรรศการช่วยมองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถดึงดูดความสนใจเฉพาะเรื่องได้เป็นอย่างดี

การพูดรายงาน

ความหมายของการการพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

วัตถุประสงค์

๕. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความคิด ผลการศึกษาค้นคว้า
๖. เพื่อสร้างความเข้าใจ ความสนใจ และจดจำเนื้อหาให้แก่ผู้ฟัง
๗. เพื่อฝึกฝนทักษะการพูด การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการนำเสนอ
๘. เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ กล้าแสดงออก และบุคลิกภาพ

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หลักการ

๑. เตรียมตัวมาอย่างดี: ศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจ เรียบเรียงลำดับขั้นตอน เตรียมสื่อประกอบการพูด ฝึกซ้อมการพูด
๒. พูดด้วยความมั่นใจ: ยืนตัวตรง สบตาผู้ฟัง ใช้เสียงที่ดังฟังชัด พูดด้วยความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
๓. ใช้ภาษาที่เหมาะสม: ใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ เรียบง่าย เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงศัพท์แสง ศัพท์เฉพาะทาง
๔. ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด: ใช้สื่อประกอบการพูดที่เหมาะสม ดึงดูดความสนใจ ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
๕. รักษาเวลา: พูดให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ไม่พูดนอกเรื่อง
๖. ตอบคำถาม: ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

ขั้นตอน

๑. เลือกหัวข้อ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย หาข้อมูลได้
๒. ศึกษาข้อมูล ศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงเนื้อหา
๓. เตรียมสื่อประกอบการพูด เตรียมสื่อประกอบการพูด เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง
๔. ฝึกซ้อมการพูด ฝึกซ้อมการพูด จับเวลา ปรับปรุงแก้ไข
๕. นำเสนอ นำเสนอรายงาน พูดด้วยความมั่นใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสม ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด
๖. ตอบคำถาม ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

แหล่งที่มา
https://nachuakpit.ac.th/โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
https://kroobannok.com/blog/๖๗๐๙ โดยคุณ**นิตยา**

ใบประเมินที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินผลจากการนำเสนอของเพื่อน
กลุ่มที่นำเสนอ.....
เรื่อง.....

หัวข้อเรื่อง	จุดเด่น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
๙. กระบวนการนำเสนอนิทรรศการ (๕ คะแนน)			
๑๐.การลำดับเนื้อหาในการนำเสนอ (๕ คะแนน)			
๑๑.การใช้ภาษา (๕ คะแนน)			
๑๒.การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)			
สรุปผลการนำเสนอ			

ระดับการประเมิน .....
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	**เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสกัดเอาความรู้ บทเรียน และข้อแนะนำที่มีประโยชน์ นำไปใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน ปรับปรุงคุณภาพงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การให้นักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการทำกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” จึงเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัดเรียนรู้ผ่านปัญญา ๓ ฐาน Head Heart Hand อันเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของผลงานและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ชำนาญขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบัน ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และ

ทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ

การถอดบทเรียนจากการหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการ ปลูกปัญญา” โดยใช้หลักปัญญา ๓ ฐาน จึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เราสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลไปเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและชำนาญมากขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาว่าเป็นการนำเสนอผลงานการจัดนิทรรศการและมีการแลกเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรม จากนั้นครูถามคำถามนักเรียน ดังนี้ - ***ตลอดระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหา จนถึงการนำเอาความรู้ไปจัดทำนิทรรศการ นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง*** **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการถอดบทเรียนจากการศึกษามาตลอดหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๒๐ ด้วยแบบประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียนด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด ให้ร่วมกันอภิปรายถึงสาระความรู้ที่ได้ศึกษาจากใบงาน โดยมีครูทำหน้าที่กำกับดูแลและให้คำแนะนำ / อธิบายเพิ่มเติม	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม แล้วระดมความคิดในการแลกเปลี่ยนความรู้			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันทำใบงานที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด โดยให้ร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงานที่กำหนดให้ ๒. ครูกำกับดูแลแล้วให้สัญญาณเวลาเพื่อกระตุ้นนักเรียน ๓. นักเรียนนำเสนอผลการถอดบทเรียน แล้วแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	นักเรียนร่วมกันระดมความคิดแล้วช่วยทำใบงานแล้วนำเสนอดเมื่อเสร็จ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ ๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปสาระสำคัญและแจ้งผลการประเมินรวมถึงข้อดี / ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

๒) ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๒๐ การถอดบทเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๒๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๔)	- แบบประเมินใบงาน ที่ ๒๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๒๐	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน ๒. ใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๒ - ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๖.ตลอดระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหา จนถึงการนำเอาความรู้ไปจัดทำนิทรรศการ นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง

แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความเข้าใจในเนื้อหา	แสดงความเข้าใจอย่างครอบคลุม ครบถ้วน และสามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี แต่มีบางส่วนที่ขาดความชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแสดงความเข้าใจในเนื้อหาและมีข้อผิดพลาดหลายจุด
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดและมีเหตุผล สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดต่าง ๆ ได้ดี	วิเคราะห์ข้อมูลได้ดี มีเหตุผล แต่ยังขาดการเชื่อมโยงบางประการ	วิเคราะห์ข้อมูลได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดและขาดความชัดเจน	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การสรุปบทเรียน	สรุปบทเรียนได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเชื่อมโยงกับเนื้อหาอย่างถูกต้อง	สรุปบทเรียนได้ดี แต่ยังขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปบทเรียนได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วนและมีข้อผิดพลาด	ไม่สามารถสรุปบทเรียนได้และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจน น่าสนใจ และจัดระบบได้ดี	การนำเสนอชัดเจน แต่น่าสนใจน้อยกว่า และมีบางส่วนที่ขาดการจัดระบบ	การนำเสนอน่าสนใจ แต่ไม่ชัดเจนและขาดการจัดระบบ	การนำเสนอขาดความชัดเจน ไม่มีการจัดลำดับความคิด
การระบุประโยชน์การถอดบทเรียน	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการถอดบทเรียนความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนหรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบันที่คือปัญญา ๓ ฐาน

ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายชื่อเช่น ศูนย์หัว ศูนย์ใจ ศูนย์ท้อง ฐานคิด ฐานใจ ฐานกาย โดยสิ่งเหล่านี้มีที่มาจาก Professor Hugo M. Kehr ซึ่งถูกเรียกว่า ๓C-model of motivation (๓ Components of motivation) และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคุณสามารถลองค้นหาดูว่าคุณถนัด คุ้นเคย หรือมักใช้สิ่งไหนเป็นประจำ

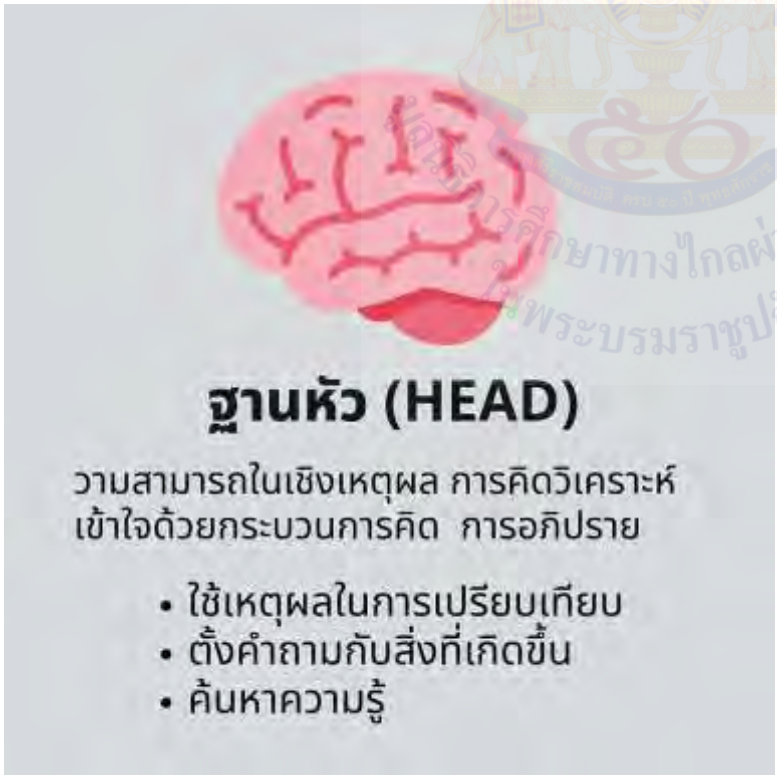

ฐานหัว (Head)

Head ฐานหัว ฐานคิด หรือศูนย์หัว คือการแสดงถึงองค์ความรู้ (cognitive domain) โดยเป็นปัญญาหรือความสามารถในเชิงเหตุผล การคิดวิเคราะห์ เข้าใจด้วยกระบวนการคิด การเรียนรู้ผ่านการอ่าน กาฟัง การอภิปราย

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะชอบใช้ความคิด ไม่ว่าจะเป็นจากการตัดสินใจ หรือเริ่มลงมือทำอะไรส่วนมากจะใช้ความคิดเป็นหลัก เป็นคนที่ชอบหาเหตุผลกับสิ่งต่าง ๆ และต้องการคำอธิบายในเชิงเหตุผลแม้ว่าเรื่องนั้นอาจไม่สามารถอธิบายด้วยเหตุผลได้ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานคิด คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

มีไอเดียใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องใช้เหตุผลในการเปรียบเทียบตั้งคำถามกับสิ่งที่เกิดขึ้น มองถึงเบื้องหลังของสิ่งที่ซ่อนอยู่ค้นหาความรู้ได้เป็นประจำชอบวางแผน

ฐานใจ (Heart)

Heart ฐานใจ หรือศูนย์ใจ คือการแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึก (affective domain) ปัญญาหรือความสามารถในการใช้อารมณ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึก การให้คุณค่า ความรู้สึกว่าเป้าหมายหรือผลลัพธ์เป็นสิ่งที่สำคัญ

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะอ่อนไหวต่อความรู้สึกเพราะให้ความสนใจกับความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ อาจมีลักษณะขึ้นๆ ลงๆ บางครั้งก็อารมณ์รุนแรง บางครั้งก็อ่อนโยนมาก สิ่งที่มักจะมีร่วมกันคือมีความสามารถในการเข้าใจคนอื่นสูง การทำอะไรบางอย่างอาจต้องรอให้อารมณ์มันถึงจุดหนึ่งก่อนถึงจะทำได้ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานใจ คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

- เข้าใจว่าอะไรเกิดขึ้นภายในจิตใจได้ดี
- เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของคนอื่น
- ไวต่อการเปลี่ยนแปลงอารมณ์
- อาจจมดิ่งลงไปในอารมณ์หรือความเศร้า
- มีอารมณ์เป็นเงื่อนไขในการทำงานที่ต้องการประสิทธิภาพ

ฐานกาย (Hand)

Hand ฐานกาย หรือศูนย์ท้อง คือการแสดงถึงทักษะ (psychomotor domain) ปัญญาหรือความสามารถที่เกี่ยวข้องกับทักษะความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำ ประสบการณ์สัญชาตญาณ

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะชอบทำกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อได้ลงมือทำ ในการตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรคุณอาจไม่ได้ทำลงไปด้วยเหตุผลมากนัก แต่เป็นเหมือนการสั่งการจากภายในหรือปฏิกิริยาอัตโนมัติ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานกาย คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

- ใช้สัญชาติญาณที่ไม่ใช่เหตุผลเชิงตรรกะ
- มีทักษะทางร่างกาย
- รับรู้ถึงการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของกายได้ดี
- มีความสามารถในการจดจำรูปแบบของกล้ามเนื้อว่าเป็นอย่างไร
- การทำตามแบบหรือคำแนะนำได้ดี

ทั้ง Head Hand Heart ไม่ได้เป็นลักษณะบุคลิคภาพของใครคนใดคนหนึ่ง เพียงแต่การที่เราเติบโตมาเรามักจะใช้คุณลักษณะที่เราเคยใช้ได้ผลหรือทำได้ดีซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชิน เมื่อใช้สิ่งนั้นซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชินแล้วอาจทำให้ไม่รู้ตัวและใช้สิ่งเดิมนี้แก้ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเมื่อปัญหาเปลี่ยนแต่เรายังใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเดิม ด้วยสิ่งเดิมอาจไม่ได้ผล

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมยังส่งเสริมให้เกิดความถนัดในรูปแบบด้วยเช่นโรงเรียนในระบบที่จะให้คุณค่ากับการคิดวิเคราะห์ที่อยู่ในฐานคิด แต่มักไม่ให้คุณค่ากับฐานใจ แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าฐานใจ หรือฐานกายนั้นไม่มีความหมาย หรือไม่ใช่การเรียนรู้ เพียงแต่สภาพแวดล้อมเหล่านั้นไม่ให้คุณค่าสิ่งเหล่านี้เพียงเท่านั้น

ที่มา https://www.urbinner.com/post/๓cs-head-heart-hand

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา”

หัวข้อเรื่อง (ข้อ)	รายละเอียด
๑. Head นักเรียนได้อะไรจากการการเรียนหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” บ้าง	
๒. Hand นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอะไรบ้าง	
๓. Heart นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างจากการเรียนหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา”	
๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง
หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชาภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๒๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๒	จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๓	ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๔	ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำที่มีหลาย ความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๕	ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท
ท ๑.๑ ม.๑/๗	ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น
ท ๑.๑ ม.๑/๘	วิเคราะห์คุณค่าที่ ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต
ท ๑.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๑	คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
ท ๒.๑ ม.๑/๒	เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท ๒.๑ ม.๑/๓	เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุน
ท ๒.๑ ม.๑/๔	เขียนเรียงความ
ท ๒.๑ ม.๑/๕	เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
ท ๒.๑ ม.๑/๖	เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
ท ๒.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๒ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๔ ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๑/๑ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

ท ๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความ แตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

ท ๔.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ร่วมกันจัดนิทรรศการเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดที่มาจากจับใจความ ตีความ วิเคราะห์ความของสารประเภทต่าง ๆ โดยใช้โปสเตอร์ความรู้ พร้อมทั้งพูดนำเสนอสาระ องค์ความรู้ได้อย่างน่าสนใจ มีวิธีการนำเสนอที่สร้างสรรค์เพื่อสื่อสารกับผู้ชมนิทรรศการ.

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๒) อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้
๓) ยกตัวอย่างงานเขียนพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๔) ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้
๕) ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้
๖) ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้
๗) ระบุสิ่งที่เห็นแล้วเขียนสื่อสารได้
๘) ระบุงานเขียนที่มาจากข้อคิดหรือประสบการณ์ได้
๙) บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้
๑๐) ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้
๑๑) ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้
๑๒) จำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้
๑๓) บอกหลักการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้
๑๔) บอกขั้นตอนการสร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้
๑๕) บอกขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนได้
๑๖) อธิบายหลักการพูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้
๑๗) บอกขั้นตอนการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้
๑๘) บอกขั้นตอนการออกแบบสัดส่วนเล่มผลงานหนังสือได้
๑๙) อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้
๒) แสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้
๓) เขียนบรรยายงานเขียนที่ยกมาพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๔) เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๕) เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๖) ระบุข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากสารได้
๗) เขียนบรรยายประสบการณ์จากสิ่งที่เห็นหรือสถานการณ์สมมุติได้
๘) เขียนสื่อสารเรื่องราวที่มาจากข้อคิดและประสบการณ์ได้
๙) เขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้
๑๐) แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้
๑๑) แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้
๑๒) บอกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้
๑๓) สืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้
๑๔) สร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้
๑๕) สร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้
๑๖) พูดรายงานแล้วสะท้อนผลการพูดได้
๑๗) สร้างการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนา
๑๘) สร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้

๑๙) สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้
๒) บอกประโยชน์ของการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้
๓) บอกประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียนงานพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๔) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๕) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๖) อธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๗) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้
๘) สะท้อนประโยชน์การเขียนสื่อสารเรื่องราวที่มาจากข้อคิดและประสบการณ์ได้
๙) บอกประโยชน์การเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้
๑๐) ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้
๑๑) ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้
๑๒) บอกประโยชน์ของการจำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้
๑๓) บอกประโยชน์ของการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้
๑๔ บอกประโยชน์ของการสืบค้นงานเขียนแล้วนำมาสร้างผลงานได้
๑๕) บอกประโยชน์ของการประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้
๑๖) บอกประโยชน์ของพูดรายงาน / การสะท้อนผลการพูดได้
๑๗) บอกประโยชน์ของการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้
๑๘) ร่วมกิจกรรมในการสร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้
๑๙) บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๑) เขียนแสดงความรู้สึก / ความคิดเห็นแล้วประเมินความสามารถทางการเขียนของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)

๒) ๑) เขียนแสดงความรู้สึก / ความคิดเห็นแล้วประเมินความสามารถทางการเขียนของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)

๓) ยกตัวอย่างงานเขียนที่ชื่นชอบพร้อมยกเหตุผลประกอบอย่างคร่าว ๆ (๑.๑.๑ ๑.๓.๒ ๑.๔.๑ ๔.๒.๑)

๔) ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)

๕) ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)

๖) ลงมือทำผลงานการเขียนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อนแล้วนำเสนอผลงาน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)

๗) ระบุสิ่งที่เห็น/สถานการณ์สมมุติแล้วเขียนสื่อสารด้วยข้อความอย่างง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒)

๘) ระบุเรื่องราวที่มาจากข้อคิด / ประสบการณ์แล้วสร้างผลงานพร้อมบอกแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๑.๓.๒)

๙) วิเคราะห์แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น (เหตุ-ผล) / ที่มาจากสถานการณ์หรือประสบการณ์แล้วสร้างผลงาน (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๒.๓.๒)

๑๐) ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)

๑๑) ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)

๑๒) จำแนก/วิเคราะห์ความแตกต่างของระดับภาษา แล้วยกตัวอย่างเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๒ ๕.๒.๔)

๑๓) สืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๑.๓.๑)

๑๔) ออกแบบงานเขียนจากสืบค้น /ศึกษา และวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผลงานได้(๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑)

๑๕) ระบุและเข้าใจเกณฑ์เกณฑ์การประเมินงานเขียน การนำเสนอ และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)

๑๖) ระบุและเข้าใจเกณฑ์เกณฑ์การประเมินงานเขียน การนำเสนอ และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)

๑๗) ประเมินผลงานของนักเรียนแล้วร่วมกันหาข้อดี/ข้อสังเกตของงาน รวมถึงมีการติดตามผลสะท้อนจากผู้ปกครองเพื่อเรียนรู้/เพิ่มเติมมุมมองให้งานมีความสมบูรณ์ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)

๑๘) วางแผน/ออกแบบสัดส่วนของเล่มผลงาน การวางลำดับเนื้อหา แล้วนำเสนอผลการออกแบบสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)

๑๙) นำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์ โดยนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)

๒๐) ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕..๑ ใฝ่เรียนรู้

๕.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๕.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๕.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๕.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๕.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๕.๓ มีจิตสาธารณะ

๕.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๕.๓.๑.๑ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากการอ่านบทความ
๒) ใบงานที่ ๒ การเขียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกจากการชมวีดิทัศน์
๓) ใบงานที่ ๓ การยกตัวอย่างงานเขียน
๔) ใบงานที่ ๔ การเขียนร่างผลงาน
๕) ใบงานที่ ๕ สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (2)
๖) ใบงานที่ ๗ การเขียนบรรยาย
๗) ใบงานที่ ๙ การเขียนแสดงความคิดเห็น
๘) ใบงานที่ ๑๐ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
๙) ใบงานที่ ๑๑ เทคนิคสารพัน เลือกสรรสาร
๑๐) ใบงานที่ ๑๒ การจำแนกระดับ-ภาษา
๑๑) ใบงานที่ ๑๓ - ๑๔ ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ
๑๒) ใบงานที่ ๑๕ – ๑๖ ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน
๑๓) ใบงานที่ ๑๘ – ๑๙ รังสรรค์ผลงานเขียน
๑๔) ใบงานที่ ๒๐ การถอดบทเรียน

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1) การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากการอ่านบทความ	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
2) การเขียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกจากการชมวีดิทัศน์	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
3) การยกตัวอย่างงานเขียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
4) การเขียนร่างผลงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
5) สืบเสาะ วิเคราะห์สาร (2)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
6) การเขียนบรรยาย	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
7) การเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
8) เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
9) การจำแนกระดับ-ภาษา	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
10) ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
11) นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
12) รังสรรค์ผลงานเขียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
13) การถอดบทเรียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๕ - ๒๐	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๐ – ๑๔	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ – ๙	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐ – ๔	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนแสดงความรู้สึกหรือเขียนแสดงความคิดเห็นจึงเป็นทักษะที่ทำเพื่อทบทวนความรู้และทำให้ทราบทักษะและศักยภาพในการเขียนสื่อสารของนักเรียน เพื่อหาจุดเด่นและจุดพัฒนาให้ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการสื่อสารอารมณ์ ความคิด และประสบการณ์ของผู้เขียนต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร เปรียบเสมือนการถ่ายทอดจิตใจของเราลงบนกระดาษ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและสัมผัสกับสิ่งที่เรารู้สึกได้อย่างลึกซึ้ง

การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการสื่อสารมุมมอง ความคิด และการวิเคราะห์ของผู้เขียนต่อประเด็นต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร ซึ่งข้อความที่ปรากฏเป็นลักษณะการแบ่งปันและการมองโลกของเราต่อผู้อ่าน ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนแสดงความรู้สึกและเขียนแสดงความคิดเห็นได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนแสดงความรู้สึกและเขียนความคิดเห็นได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **นักเรียนเขียนครั้งล่าสุดเมื่อไหร่** - **นักเรียนชอบการเขียนชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด** - ครูให้นักเรียนอ่านข้อความดังนี้ *“เหมือนเป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติอยู่แล้ว ที่ใครก็ตามที่ได้มีโอกาสไปเที่ยวต่างประเทศ จะต้องหาของติดไม้ติดมือ เอามาฝากเพื่อพี่น้องบ้าง และประเทศที่คนไทยหลงไหล อยากจะไปเที่ยวกันมากที่สุดอีกประเทศหนึ่งก็คือ ประเทศญี่ปุ่น เพราะเราได้ยินชื่อเสียงกันมาดีอยู่แล้ว สำหรับประเทศประเทศนี้ ทั้งความงามทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และความ*	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point -	- ใบงานที่ ๑ **ลิขิตสารผ่านมุมมอง (๑)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	*งามของสิ่งก็สร้างต่าง ๆ ล้วนแต่ชักชวนให้คนเข้ามาเที่ยวญี่ปุ่นได้ ทั้งนั้น และสำหรับใครที่อยากจะมาเที่ยวที่นี่ ก่อนที่จะมา ก็อย่าลืมหาข้อมูลมาก่อน เพื่อที่จะได้มาให้ตรงกับช่วงและฤดูกาลของการท่องเที่ยว ไม่เช่นนั้นอาจจะผิดหวังได้”* *ที่มาของบทความ* *https://www.theconcepttravel.com/travel-info* - *ครูสอบถามตัวแทนนักเรียนสัก ๔ – ๕ คนว่า “จากบทความข้างต้น นักเรียนรู้สึกอย่างไร มีความคิดเห็นอย่างไร”* ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังถึงบทความที่ยกมาว่านักเรียนแต่ละคนจะมีความรู้สึก และการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จากนั้น เชื่อมโยงกิจกรรมว่าจะเป็น				พึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	การเป็นการเรียนเรื่องการแสดงความรู้สึกและการแสดงความคิดเห็น				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาใบงานแล้วร่วมแลกเปลี่ยนความรู้จากสิ่งที่ศึกษาโดยมีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้ความรู้และอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มเติม	นักเรียนศึกษาบทอ่าน และรับฟังกติกาที่ครูแจ้งให้ทราบ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานการเขียนแสดงความรู้สึก เมื่อเสร็จแล้วตรวจทานกับเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยน / แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงาน	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเขียนลงในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนแสดงความรู้สึกและการ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
๒. บทอ่านเรื่อง ช็อกโกแลต
๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
๔. ใบงานที่ ๑ ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑ การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากการอ่านบทความ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑ (ข้อ ๒-๓) ตรวจคำตอบจากกระดาษโน้ต	แบบประเมินใบงาน ที่ ๑	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนแสดงความรู้สึกและเขียนแสดงความคิดเห็นได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ๒. ใบงานที่ (ข้อ ๒,๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของความรู้สึกและความคิดเห็น	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ชัดเจนและสมบูรณ์ครอบคลุมประเด็น	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ค่อนข้างชัดเจน แต่ยังไม่สมบูรณ์	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ไม่ค่อยชัดเจน หรือขาดบางส่วน	ไม่มีการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ชัดเจน
การใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบ	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่สอดคล้องและน่าเชื่อถือ	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่ค่อนข้างสอดคล้องแต่ยังไม่เต็มที่	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่ไม่ค่อยสอดคล้องหรือไม่ชัดเจน	ไม่มีเหตุผลและตัวอย่างประกอบที่น่าเชื่อถือ
การใช้ภาษาและการเขียน	ใช้ภาษาได้ดีและเขียนอย่างคล่องแคล่ว มีความหลากหลายในรูปประโยค	ใช้ภาษาได้ค่อนข้างดีและเขียนได้ราบรื่น มีความหลากหลายในรูปประโยคบางส่วน	ใช้ภาษาและการเขียนที่ไม่ค่อยดี มีข้อผิดพลาดบางประการ	ใช้ภาษาและการเขียนที่ไม่ดี มีข้อผิดพลาดมากมาย
การจัดรูปแบบและการนำเสนอ	จัดรูปแบบและนำเสนออย่างเป็นระบบ และอ่านเข้าใจง่าย	จัดรูปแบบและนำเสนออย่างค่อนข้างเป็นระบบและอ่านเข้าใจได้	จัดรูปแบบและนำเสนอที่ไม่ค่อยเป็นระบบ และอ่านเข้าใจยาก	จัดรูปแบบและนำเสนอที่ไม่เป็นระบบ และอ่านเข้าใจไม่ได้
การร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอน และครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

ชุดคำถาม
- **นักเรียนเขียนครั้งล่าสุดเมื่อไหร่** - **นักเรียนชอบการเขียนชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนแสดงความรู้สึก

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการเขียนที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของตัวเราต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เช่น การเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ การเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อข่าวหรือเหตุการณ์ที่ได้อ่านหรือฟัง

หลักการเขียนแสดงความรู้สึก

๑. เป็นนักอ่าน สังเกตคำที่ใช้
๒. ฝึกใช้คำที่แสดงความรู้สึก เช่น ประทับใจ เสียใจ ตื่นตาตื่นใจ
๓. ใช้การพรรณนา
๔. ใช้คำเปรียบเทียบเพื่อแสดงความรู้สึก

ตัวอย่างการเขียนแสดงความรู้สึก

คนไทยแทบทุกคนคงเคยกิน “ผัดพริกใบกะเพรา” กันมาบ้าง ค่าที่ว่าเป็นอาหารจานเดียวยอดนิยมอันดับต้น ๆ ที่อาจสั่งเป็นแบบราดข้าว หรือผัดคลุกข้าว โปะไข่ดาวกรอบ ๆ ในร้านอาหารตามสั่งทั่วไป หรือจะกินเป็นกับข้าวจานหลัก กับต้มจืด ไข่เจียว ผัดผัก ก็อร่อยครบรสในมื้อหนึ่งได้สบาย

คนมักชอบกินผัดกะเพราเนื้อวัว แต่จะใช้ หมู ไก่ ปลา หอยแมลงภู่ ปลากระเบนย่าง หรือเนื้อปู เนื้อกุ้ง ตลอดจนเต้าหู้ เห็ดฟาง แทนก็ได้ รสชาติเฉพาะตัวต่างกันไปได้หมด มันจึงเป็นกับข้าวที่มีความหลากหลายของวัตถุดิบสูงมาก ผ่านการควบคุมรสชาติเผ็ดร้อนอย่างง่าย ๆ ด้วยพริก กระเทียม และใบกะเพราฉุน ๆ เท่านั้นเอง

ที่มา https://www.silpa-mag.com/from-the-fingertip/article_๓๙๕๙

การเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน เป็นการเขียนขยายความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อ่าน โดยอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นประกอบเรื่องนั้นผู้เขียนต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วเขียนให้กระจ่างชัด โดยมีหลักฐานประกอบอ้างอิงการเขียนแสดงความคิดเห็น จะต้องเขียนอธิบายขยายความอย่างมีเหตุผลสอดคล้องกับข้อความเดิม

เสมอ ผู้เขียนต้องใช้ความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วย ต้องรู้จักวิเคราะห์ข้อความ และใช้เหตุผลประกอบการวิเคราะห์ ดังนั้น การเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ผู้เขียนควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

ที่มา https://www.dltv.ac.th/

หลักการเขียนความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๑. อ่านทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

๒. เขียนข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงกล่าวความรู้สึกหรือความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลหรือหลักฐานประกอบ

๓. ควรเขียนในเชิงสร้างสรรค์ และมีข้อเสนอแนะ

๔. มีมารยาทในการเขียน เขียนด้วยภาษาที่สุภาพ ไม่ใช้ถ้อยคำรุนแรง

๕. ควรเขียนแบบร่างก่อนทุกครั้ง และตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา รวมทั้งตรวจทานการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

วิธีการวิเคราะห์

๑. หาคำหลักของข้อความให้ได้

๒. นำคำหลักมาอธิบายขยายความ โดยนำความรู้และประสบการณ์มาอธิบายให้ชัดเจนขึ้นอย่างมีเหตุผล

ข้อความ “คนที่ทำมาหากินอย่างสุจริต จะทำให้สังคมเป็นสุข”

ตัวอย่าง คำหลัก : ทำมาหากิน สุจริต สุข

การเขียนแสดงความคิดเห็น

คนที่ทำมาหากินสุจริตย่อมทำให้สังคมเป็นสุข คำว่า “สุจริต” คือ การทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ผิดศีลธรรม เมื่อคนเราทำมาหากินสุจริต ไม่คดโกงผู้อื่นก็ย่อมทำให้คนในสังคมไม่เดือดร้อน เพราะคนไม่คดโกงกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน แต่ถ้าคนทำมาหากินในทางทุจริต เช่น ลักขโมย คดโกงผู้อื่น ผู้คนในสังคมก็เดือดร้อน สังคมก็ไม่สงบสุข ดังนั้น คนที่ทำมาหากินสุจริตจึงทำให้สังคมสงบสุข

ที่มา https://www.dltv.ac.th/

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. จากบทความดังกล่าวพูดถึงประเด็นใด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. จากบทความ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังนี้ **“ช็อกโกแลตกินได้ไม่จำกัดเพราะคุณประโยชน์เยอะ”** นักเรียนคิดเห็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. จากการศึกษาบทความแล้วเขียนแสดงความรู้สึกกับความคิดเห็น นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตอย่างไร หรือในสถานการณ์ใดบ้าง จงอธิบาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

บทอ่านที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

บทอ่านเรื่องช็อกโกแลต

ช็อกโกแลต นอกจากจะเป็นขนมรสหอมอร่อยหวานมันแล้ว ยังเป็นสื่อสากล ทั้งทางยุโรป อเมริกา ญี่ปุ่น รวมทั้งเมืองไทยจะมอบให้กันแทนความรู้สึกดีๆ เช่น แทนคำขอบคุณ น้ำใจไมตรี มิตรภาพและความรัก ช็อกโกแลตที่เรากินกันทุกวันนี้ มีถิ่นกำเนิดมาจากแห่งเดียวกัน ซึ่งชาวยุโรป ได้คิดค้นพัฒนาปรุงแต่งรสชาตินับ ครึ่งศตวรรษมาแล้ว

ชาวสเปนเป็นชาติแรกที่ค้นพบรสชาติอันวิเศษของช็อคโกแลต โดยการเติมน้ำ น้ำตาล อ้อยลงในโกโก้แล้วนำไปต้มจนเดือด ทั้งยังได้คิดค้นสูตรการปรุงใหม่ๆ โดยเน้นหนักในการเติมส่วนผสมที่เป็นเครื่องเทศ อย่างอบเชย กานพลู ลูกผักชี และเพิ่มความหอมมันด้วยเมล็ดอัลมอนด์ จากนั้นอีกเกือบหนึ่งศตวรรษจึงแพร่หลายเข้าไปสู่ประเทศอื่นๆ ในยุโรป

ในช่วงศตวรรษที่ ๑๘ นักพฤกษศาสตร์ชาวสวีเดน ลินนีอุส ผู้ตั้งชื่อและจัดระเบียบพืชพันธุ์ต่างๆ ในโลก ได้ตั้งชื่อโกโก้ (ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตช็อคโกแลต) ว่า"เทโอโบรมา คะคาโอ" (Theobroma cacao) คำว่า เทโอโบรมานั้น เป็นภาษากรีก แปลว่า "อาหารแห่งเทพ" นับเป็นชื่อที่เหมาะสมกับรสชาติความอร่อยของช็อคโกแลตนี้แล้ว

ช็อคโกแลตแบ่งตามส่วนประกอบได้ ๓ ประเภทคือ ช็อคโกแลตนม (Milk Chocolate) ช็อกโกแลตไม่ใส่นม (Dark Chocolate) และช็อกโกแลตขาว (White Chocolate) ซึ่งประกอบด้วยสารอาหาร ๕ ชนิด คือ น้ำตาล, ไขมันโกโก้, Milk solid, Cocoa mass และ Lecithin / Vanillin โดยส่วนประกอบแตกต่างกันไปตามสัดส่วนของช็อกโกแลตทั้งสามนั้น

ช็อกโกแลตมีข้อกล่าวหาและมีความเชื่อผิดๆ ที่ว่า เป็นบ่อเกิดแห่งสิว เพราะจริงๆ แล้ว การเกิดสิวนั้นไม่มีผลมาจากรับประทานอาหารชนิดใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนข้อกล่าวหาที่ว่าช็อกโกแลตมีคาเฟอีนนั้น ความจริงมีอยู่เพียงเล็กน้อย โดยอัตราส่วนช็อกโกแลต ๑.๔ ออนซ์ จะมีคาเฟอีนอยู่เพียง ๖ มิลลิกรัม ซึ่ง เท่ากับจำนวนของคาเฟอีนที่อยู่ในกาแฟแบบดีแคฟ (กาแฟไม่มีคาเฟอีน) และสำหรับ ไวท์ช็อกโกแลตไม่มีคาเฟอีนอยู่เลย

โดยรวมๆ แล้วช็อกโกแลตสามารถเรียกได้ว่า เป็นอาหารเพื่อสุขภาพอย่างดีทีเดียว เพราะในต่างประเทศ ได้มีการพิสูจน์แล้วว่าสารประกอบในช็อกโกแลตมีส่วนช่วยในการป้องกันการเกิด มะเร็งและลดอัตราการเกิดโรคหัวใจ เนื่องจากในตัวช็อกโกแลตมีสารชื่อว่าฟีโนลิกอยู่ในปริมาณสูงฟีโนลิกเป็นสารซึ่งช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระและป้องกันการก่อตัวของไขมันในเส้นเลือด ที่สำคัญยังช่วยชะลอความแก่ด้วย (มีต่อ)

บทอ่านที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นอกจากนั้นช็อกโกแลตสามารถช่วยกระตุ้นอารมณ์ต่อมรักได้เพราะช็อกโกแลตมีสารกระตุ้นที่มีผลต่อ หัวใจและระบบประสาท เมื่อรับประทานช็อกโกแลตหัวใจจะเต้นแรงขึ้น รู้สึกคึกคักอยากจะกระโดดโลดเต้น อีกทั้งเคยมีคนพูดว่า อารมณ์ตอนทานช็อกโกแลตนั้น เหมือนอารมณ์ตอนตกหลุมรักเพราะร่างกายจะหลั่งสารชนิดเดียวกันออกมา มีข้อแตกต่าง ตรงที่เราหาซื้อความรักไม่ได้ แต่เราสามารถหาซื้อช็อกโกแลตได้

ประโยชน์อื่นๆ ของช็อกโกแลต เช่น ช่วยปรับอารมณ์และจิตใจ ให้เข้าสู่สภาวะปกติ เหมาะมากสำหรับผู้หญิงวัยทองที่เลือดจะไป ลมจะมาทั้งหลาย ฉะนั้นช็อกโกแลตจึงถือได้ว่าเป็นขนมหวานอันดับหนึ่งสำหรับผู้หญิงเลยทีเดียว ช่วยลดอาการปวดท้อง หงุดหงิด หน้าบวมก่อนมีประจำเดือน ช่วยแก้อาการเมาค้าง ป้องกันการเกิดมะเร็ง เพราะได้พิสูจน์พบแล้วว่าสารที่พบในช็อกโกแลตเป็นสารที่พบในผักผลไม้ และไวน์แดง ช่วยลดอาการอักเสบเวลาเจ็บป่วยต่างๆ มีผลต่อสมองเพราะช่วยทำให้ตื่นตัว และยังช่วยให้กระฉับกระเฉงอีกด้วย ในมิลค์ช็อกโกแลตจำนวน ๑.๔ ออนซ์ จะประกอบด้วย โปรตีน ๓ กรัม แคลเซียมร้อยละ ๕ และธาตุเหล็กร้อยละ ๑๕ โดยเฉพาะช็อกโกแลตที่ใส่ถั่วหรืออัลมอนด์ จะมีสารอาหารเหล่านี้มากขึ้นตามไปด้วย

สรุปว่าเมื่อรับประทานช็อกโกแลตไม่ต้องกลัวสิว ไม่ต้องกลัวอ้วนกันอีกต่อไปแค่บริโภคอย่างพอดี และตระหนักไว้ว่าช็อกโกแลตอุดมไปด้วยไขมันและน้ำตาล ซึ่งถ้าร่างกายได้รับมากเกินไป จะเพิ่มปริมาณคอเลสเตอรอลได้

เพราะฉะนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ควรดูแล สุขภาพของตัวท่านเองให้ดี อย่าตามใจปากมากนัก เพราะการรับประทานอาหารอะไรก็ตามปริมาณมากเกินไป ก็ล้วนแต่ทำให้เกิดปัญหาได้ด้วยกันทั้งสิ้น ดังที่พระพุทธเจ้า ได้ตรัสไว้ว่า ทุกอย่างต้องเดินทางสายกลางไม่มากหรือน้อยเกินไป

ที่มา https://www.kroobannok.com/blog/๘๒๖๙

บทอ่านในขั้นนำ “เที่ยวญี่ปุ่น”

“เหมือนเป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติอยู่แล้ว ที่ใครก็ตามที่ได้มีโอกาสไปเที่ยวต่างประเทศจะต้องหาของติดไม้ติดมือ เอามาฝากเพื่อพี่น้องบ้าง และประเทศที่คนไทยหลงไหล อยากจะไปเที่ยวกันมากที่สุดอีกประเทศหนึ่งก็คือ ประเทศญี่ปุ่น เพราะเราได้ยินชื่อเสียงกันมาดีอยู่แล้ว สำหรับประเทศประเทศนี้ ทั้งความงามทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และความงามของสิ่งก็สร้างต่าง ๆ ล้วนแต่ชักชวนให้คนเข้ามาเที่ยวญี่ปุ่นได้ทั้งนั้น และสำหรับใครที่อยากจะมาเที่ยวที่นี่ก่อนที่จะมา ก็อย่าลืมหาข้อมูลมาก่อน เพื่อที่จะได้มาให้ตรงกับช่วงและฤดูกาลของการท่องเที่ยว ไม่เช่นนั้นอาจจะผิดหวังได้”

ที่มาของบทความ https://www.theconcepttravel.com/travel-info

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนแสดงความรู้สึกหรือเขียนแสดงความคิดเห็น จึงเป็นทบทวนความรู้และทำให้ทราบทักษะและศักยภาพในการเขียนสื่อสารของนักเรียน เพื่อหาจุดเด่นและจุดพัฒนาให้ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการสื่อสารอารมณ์ ความคิด และประสบการณ์ของผู้เขียนต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร เปรียบเสมือนการถ่ายทอดจิตใจของเราลงบนกระดาษ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและสัมผัสกับสิ่งที่เรารู้สึกได้อย่างลึกซึ้ง

การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการสื่อสารมุมมอง ความคิด และการวิเคราะห์ของผู้เขียนต่อประเด็นต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร ซึ่งข้อความที่ปรากฏเป็นลักษณะการแบ่งปันและการมองโลกของเราต่อผู้อ่าน ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนแสดงความรู้สึก / ความคิดเห็นแล้วประเมินความสามารถทางการเขียนของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนแสดงความรู้สึก / ความคิดเห็นแล้วประเมินความสามารถทางการเขียนของตนเองได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **นักเรียนคิดว่าการเขียนแสดงความคิดเห็นมีประโยชน์อย่างไร แล้วเราสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใดบ้าง** - **เวลานักเรียนดูสื่อจากแพลตฟอร์มต่าง ๆ** ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังว่าแต่ละคนจะมีการเขียนเพื่อจุดประสงค์ที่ต่างกัน แต่ให้ เขียนอย่างมีหลักการและสร้างสรรค์	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๒ ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ประเมินใบงาน ที่ ๒ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง ลดน้ำหนักต้องระวัง อาหารเช้า ๕ อย่างนี้ I หมอหนึ่ง	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์แล้วจับใจความสำคัญเพื่อนำสารไปเขียนแสดงความรู้สึกและความติดเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	เครดิต Youtube : หมอหนึ่ง : Healthy Hero เผยแพร่เมื่อ ๒๑ มี.ค. ๒๐๒๑ https://www.youtube.com/watch?v=RFEaU_pkhec				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมระดมความคิดตอบคำถามลงในใบงานที่ ๒ ลิขิตสารผ่านมุมมอง (๒) โดยให้ใช้หลักการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นเขียนลงในกิจกรรม	๑. นักเรียนระดมความคิดแล้วปฏิบัติลงในใบงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนแสดงความรู้สึกและการเขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดีและถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
๒. วีดิทัศน์ เรื่อง ลดน้ำหนัก ต้องระวัง อาหารเช้า ๕ อย่างนี้ I หมอหนึ่ง
๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
๔. ใบงานที่ ๑ ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
- การเขียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกจากการชมวีดิทัศน์

ลิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒ (ข้อ ๒-๓)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนแสดงความรู้สึกและเขียนแสดงความคิดเห็นได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๒	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ๒. ใบงานที่ ๒ (ข้อ ๒,๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของความรู้สึกและความคิดเห็น	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ชัดเจนและสมบูรณ์ครอบคลุมประเด็น	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ค่อนข้างชัดเจน แต่ยังไม่สมบูรณ์	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ไม่ค่อยชัดเจน หรือขาดบางส่วน	ไม่มีการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ชัดเจน
การใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบ	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่สอดคล้องและน่าเชื่อถือ	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่ค่อนข้างสอดคล้องแต่ยังไม่เต็มที่	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่ไม่ค่อยสอดคล้องหรือไม่ชัดเจน	ไม่มีเหตุผลและตัวอย่างประกอบที่น่าเชื่อถือ
การใช้ภาษาและการเขียน	ใช้ภาษาได้ดีและเขียนอย่างคล่องแคล่ว มีความหลากหลายในรูปประโยค	ใช้ภาษาได้ค่อนข้างดีและเขียนได้ราบรื่น มีความหลากหลายในรูปประโยคบางส่วน	ใช้ภาษาและการเขียนที่ไม่ค่อยดี มีข้อผิดพลาดบางประการ	ใช้ภาษาและการเขียนที่ไม่ดี มีข้อผิดพลาดมากมาย
การจัดรูปแบบและการนำเสนอ	จัดรูปแบบและนำเสนออย่างเป็นระบบ และอ่านเข้าใจง่าย	จัดรูปแบบและนำเสนออย่างค่อนข้างเป็นระบบและอ่านเข้าใจได้	จัดรูปแบบและนำเสนอที่ไม่ค่อยเป็นระบบ และอ่านเข้าใจยาก	จัดรูปแบบและนำเสนอที่ไม่เป็นระบบ และอ่านเข้าใจไม่ได้
การร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอน และครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

ชุดคำถาม
- นักเรียนเขียนครั้งล่าสุดเมื่อไหร่ - นักเรียนชอบการเขียนชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ลดน้ำหนัก ต้องระวัง อาหารเช้า ๕ อย่างนี้ I หมอหนึ่ง

https://www.youtube.com/watch?v=RFEaU_pkhec

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลิขิตสาร ผ่านมุมมอง (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. วีดิทัศน์เรื่องนี้พูดถึงเรื่องอะไรและประเด็นสำคัญคือเรื่องใด (วัดความเข้าใจ) (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

๒. นักเรียนคิดว่าวีดิทัศน์เรื่องนี้มีการใช้หลักฐานที่ใช้สนับสนุนข้อคิดเห็นบ้าง จงอธิบาย (วัดการวิเคราะห์) (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนคิดเห็นอย่างไรต่อวีดิทัศน์ที่ได้ชมและนักเรียนอยากเพิ่มเติมประเด็นใดอีกหรือไม่ (เชิงวิจารณ์) (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการชมวีดิทัศน์ไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง จงอธิบาย (เชิงประเมินค่า) (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่ชื่นชอบพร้อมแสดงเหตุผลที่เลือกงานเขียนจะเป็นการทราบมุมมอง/ทัศนคติของนักเรียน แล้วยังเป็นการสำรวจความชอบในการอ่านชนิดของงานเขียน เพื่อนำมาพัฒนาทักษะการอ่านให้ชำนาญขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนวรรณกรรมแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ “สารคดี” และ “บันเทิงคดี” โดยวรรณกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันดังนี้คือ งานเขียนที่เป็นสารคดีจะเน้นเนื้อหาสาระหรือการให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง ในขณะที่ บันเทิงคดีจะเป็นงานเขียนที่เน้นให้ความบันเทิงมากกว่าสารคดี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบันเทิงคดีจะไม่มีสาระ งานเขียนบันเทิงคดีบางชิ้นอาจจะมีสาระน้อยมาก แต่ก็มีงานเขียนบันเทิงคดีไม่น้อยที่เต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระไม่ด้อยไปกว่าสารคดี

การเขียนสามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภทหลักตามลักษณะการประพันธ์

ร้อยแก้ว เป็นงานเขียนที่ไม่กำหนดรูปแบบหรือฉันทลักษณ์ตายตัว มักใช้ภาษาที่เรียบง่าย ตรงประเด็น เหมาะกับการสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก ข้อมูลข่าวสาร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยไม่มุ่งเน้นความสวยงามของภาษา ตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยแก้ว เช่น บทความ ข่าว สารคดี รายงาน จดหมาย อีเมล

ร้อยกรอง เป็นงานเขียนที่มีรูปแบบบังคับตายตัว เน้นความไพเราะ สละสลวยของภาษา มักใช้โวหารต่างๆ เช่น อุปมา อุปไมย อธิบาย ซ้ำ ฯลฯ เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยกรอง เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ละคร ฯลฯ

นอกจากนี้ งานเขียนยังสามารถแบ่งตามลักษณะการถ่ายทอดได้อีก ๒ ประเภท ดังนี้

งานเขียนเพื่อสาระ มุ่งเน้นการให้ข้อมูล ความรู้ ความคิด ความเข้าใจแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น บทความวิชาการ ตำรา รายงานการวิจัย ฯลฯ

งานเขียนเพื่อความบันเทิง มุ่งเน้นการให้ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น นิยาย เรื่องสั้น บทละคร กาพย์ กลอน ฯลฯ

ทั้งนี้ งานเขียนบางประเภทอาจมีลักษณะผสมผสานกันทั้งเพื่อสาระและความบันเทิง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของงานเขียนนั้น ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ยกตัวอย่างงานเขียนพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนบรรยายงานเขียนที่ยกมาพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียนงานพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ยกตัวอย่างงานเขียนที่ชื่นชอบพร้อมยกเหตุผลประกอบอย่างคร่าว ๆ (๑.๑.๑ ๑.๓.๒ ๑.๔.๑ ๔.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ยกตัวอย่างงานเขียนที่ชื่นชอบพร้อมยกเหตุผลประกอบอย่างคร่าว ๆ (๑.๑.๑ ๑.๓.๒ ๑.๔.๑ ๔.๒.๑) **ด้านความรู้ (K)** - ยกตัวอย่างงานเขียนพร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - เขียนบรรยายงานเขียนที่ยกมาพร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **นักเรียนมีงานเขียนที่เป็นเล่มโปรดหรือไม่ แล้วเหตุใดจึงถือว่าเล่มนี้เป็นเล่มโปรด** ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังว่าแต่ละคนจะมีคสามชอบที่แตกต่างกัน วันนี้จะให้บรรยายงานเขียนที่ชื่นชอบลงในกิจกรรม	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๓ ลิขิตสารผ่านมุมมอง (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๓ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการยกตัวอย่างงานเขียนแบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๓ จากนั้นระดมความคิดให้ช่วยกันศึกษาแล้วอภิปรายแลกเปลี่ยนในกลุ่ม โดยมีคุณครูเป็นผู้กำกับดูแล	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์แล้วจับใจความสำคัญเพื่อนำสารไปเขียนแสดงความรู้สึกและความติดเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียนงานพร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติการเขียนบรรยายงานเขียนที่นักเรียนชอบลงในใบกิจกรรม เมื่อเสร็จแล้วให้ครูคัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อนำเสนอ	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนบรรยายงานเขียนที่ชื่นชอบโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญงานเขียนที่มีผลต่อการสื่อสาร หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
๒. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
๓. ใบงานที่ ๓ นานางานเขียน พากเพียรศึกษา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
- ใบงานที่ ๓ การยกตัวอย่างงานเขียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ยกตัวอย่างงานเขียนพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๓ (ข้อ ๑-๒)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๓	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียนงานพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๓ (ข้อ ๓-๔)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๓	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนแสดงความรู้สึกและเขียนแสดงความคิดเห็นได้ (๑.๑.๒ ๒.๑.๒)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการยกตัวอย่างงานเขียนด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๓	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการยกตัวอย่างงานเขียนใบงานที่ ๓ (ข้อ ๑-๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการยกตัวอย่างงานเขียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนและการเชื่อมโยง	ยกตัวอย่างได้อย่างชัดเจนและเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนด มีการเชื่อมโยงตามลำดับขั้นตอน	ยกตัวอย่างได้ชัดเจนและเกี่ยวข้องกับหัวข้อเกือบทั้งหมด การเชื่อมโยงค่อนข้างสมเหตุสมผล	ยกตัวอย่างได้บางส่วน อาจไม่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับหัวข้ออย่างชัดเจน	ยกตัวอย่างไม่ชัดเจนและไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ ขาดการเชื่อมโยงที่สมเหตุสมผล
ความหลากหลายของตัวอย่าง	ยกตัวอย่างได้หลากหลาย ครอบคลุมหลายมิติของหัวข้อที่กำหนด	ยกตัวอย่างได้หลากหลาย แต่ครอบคลุมไม่ทุกมิติของหัวข้อที่กำหนด	ยกตัวอย่างได้บางส่วน ขาดความหลากหลายในการนำเสนอ	ยกตัวอย่างไม่หลากหลาย และไม่ครอบคลุมมิติของหัวข้อที่กำหนด
ความละเอียดและลึกซึ้ง	ยกตัวอย่างได้ละเอียดและลึกซึ้ง มีการอธิบายเพิ่มเติมที่ช่วยเสริมความเข้าใจ	ยกตัวอย่างได้ละเอียด มีการอธิบายเพิ่มเติมที่ดี	ยกตัวอย่างได้บางส่วน แต่ขาดรายละเอียดและความลึกซึ้ง	ยกตัวอย่างไม่ละเอียดและขาดความลึกซึ้ง ไม่มีการอธิบายเพิ่มเติม
การใช้ภาษาและการเขียน	ใช้ภาษาได้ถูกต้องสละสลวย และอ่านเข้าใจง่าย ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำ	ใช้ภาษาได้ดี แต่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำน้อย	ใช้ภาษาได้ปานกลาง มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำหลายจุด	ใช้ภาษาไม่ดี มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำมาก
การระบุประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียน	สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้ชัดเจน ครอบคลุมตามประเด็น	สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้ชัดเจนโดยส่วนใหญ่	สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้

ชุดคำถาม
- นักเรียนมีงานเขียนที่เป็นเล่มโปรดหรือไม่ แล้วเหตุใดจึงถือว่าเล่มนี้เป็นเล่มโปรด

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนวรรณกรรมแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ “สารคดี” และ “บันเทิงคดี” โดยวรรณกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกันดังนี้คือ งานเขียนที่เป็นสารคดีจะเน้นเนื้อหาสาระหรือการให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง ในขณะที่ บันเทิงคดีจะเป็นงานเขียนที่เน้นให้ความบันเทิงมากกว่าสารคดี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบันเทิงคดีจะไม่มีสาระ งานเขียนบันเทิงคดีบางชิ้นอาจจะมีสาระน้อยมาก แต่ก็มีงานเขียนบันเทิงคดีไม่น้อยที่เต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระไม่ด้อยไปกว่าสารคดีเลย

การเขียนสารคดี

สารคดีเป็นวรรณกรรมชนิดหนึ่ง ที่ยืนอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง มีเค้าโครงจากเรื่องจริง ดังนั้น คุณค่าของสารคดีจึงเป็นงานที่สะท้อนความเป็นจริง ให้ทั้งสาระความรู้ และรสของวรรณกรรม มิใช่เป็นงานที่สร้างจากจินตนาการที่อาจอ่านเพื่อความรื่นรมย์เพียงประการเดียว

พื้นฐานแรกของการเขียนหนังสือที่ดี คือการเป็นนักอ่าน การอ่านเป็นพื้นฐานของการเขียน ทำให้เราได้รู้วิธีการเรียบเรียงความคิด ได้คลังคำศัพท์และได้ความรู้ในเรื่องต่างๆ อีกด้วย

เมื่อจะเริ่มต้นลงมือเขียนสารคดี ควรเลือกเรื่องที่เราสนใจ หรืออาจเป็นเรื่องที่เราคุ้นเคยหรือเรื่องใกล้ตัว เพราะจะทำให้เรามีแรงบันดาลใจหรือแรงขับดันในการเขียน ซึ่งมีผลให้เราทำงานด้วยความสนุก ผลงานก็จะออกมาดี หรือไม่เช่นนั้นก็อาจเลือกเรื่องใกล้ตัวที่เราพอคุ้นเคย ทำให้เราเริ่มต้นหาข้อมูลได้ไม่ยากจนเกินไป

การหาข้อมูลอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน คือข้อมูลเอกสาร และ ข้อมูลบุคคล สำหรับการหาข้อมูลเอกสารนั้น เราควรค้นคว้าหาข้อมูลไว้ก่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเตรียมความรู้และความพร้อม ทั้งยังช่วยกำหนดแนวทางในการหาข้อมูลภาคสนามด้วย

ข้อมูลเอกสารนั้นอาจพอค้นคว้าหาได้จากห้องสมุด จากหนังสือเก่า หนังสือพิมพ์เก่า หอจดหมายเหตุ เป็นต้น แต่การไปพบแหล่งข้อมูลบุคคลหรือการลงภาคสนามนั้น ต้องอาศัยความพยายามมากขึ้น

เมื่อได้ข้อมูลมาทั้งหมด ก็ถึงขั้นตอนการเรียบเรียงและการเขียน ก่อนลงมือเขียน ให้อ่านทบทวนข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจแล้วย่อยข้อมูล แบ่งหมวดหมู่ หัวข้อ ว่าส่วนไหนควรอยู่กลุ่มไหน หากได้ข้อมูลมาจำนวนมาก ถ้าลงทั้งหมดก็จะกินเนื้อที่หน้ากระดาษมาก อาจจำเป็นต้องตัดข้อมูลบางส่วนทิ้งไปบ้าง โดยให้เลือกคงข้อมูลที่น่าสนใจกว่า หรือเป็นข้อมูลใหม่ไว้ เมื่อจะลงมือเขียน เราอาจแบ่งหัวข้อ หรือโครงเรื่องคร่าวๆ ได้ดังนี้

๑. การเปิดเรื่อง คือการเปิดประเด็นเรื่องที่จะศึกษา ต้องเปิดเรื่องให้น่าสนใจ อาจชูประเด็นที่เป็นปัญหาบางอย่างที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้แต่อยากรู้ ทำให้ผู้อ่านต้องการติดตามอ่านต่อไป

๒. เนื้อเรื่อง อาจแบ่งออกเป็นประเด็นหรือหัวข้อย่อยๆ หลายหัวข้อ เนื้อหาต้องเต็มไปด้วยสาระความรู้ ต้องเขียนให้น่าศึกษา น่าติดตาม

๓. การปิดเรื่อง หรือการทิ้งท้ายบทจบของเรื่อง อาจมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่ควรสรุปจบให้ตรงประเด็นกับที่เปิดหัวเรื่องไว้

อนึ่ง การเขียนสารคดีควรหลีกเลี่ยงการใช้พรรณาโวหาร หรือการใช้คำที่กระตุ้นเร้าอารมณ์อย่างในบันเทิงคดี ควรใช้ภาษาระดับทางการ สั้น กระชับ เรียบง่าย และเข้าใจได้ง่าย

การเขียนบันเทิงคดี

บันเทิงคดี หมายถึง เรื่องสมมติที่สร้างขึ้นมาอย่างมีจินตนาการและอารมณ์ มุ่งให้ความเพลิดเพลินเป็นใหญ่ แต่ก็ให้ความรู้ด้วย มีหลายรูปแบบ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร ฯลฯ บันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนานให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านโดยมีเกร็ดความรู้ ข้อคิด คติธรรม และประสบการณ์ชีวิตแทรกอยู่ในเรื่องนั้นๆ

การเขียนบันเทิงคดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีจินตนาการ มีความสามารถคิดเรื่องที่สนุกน่าสนใจ มีศิลปะในการใช้ภาษา มีประสบการณ์ มีความเข้าใจชีวิต มีความรู้รอบตัวในศาสตร์ต่างๆ อย่างดี จึงจะเขียนบันเทิงคดีได้น่าอ่านและมีสารประโยชน์

องค์ประกอบของบันเทิงคดีที่สำคัญมี ๖ ประการ คือ สารัตถะของเรื่อง (Theme) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) บทสนทนา (Dialogue) ฉาก (Setting) บรรยากาศ (Atmosphere)

๑. สารัตถะของเรื่อง (Theme) หรือเรียกว่า "แก่นเรื่อง" หมายถึง ความคิดสำคัญของเรื่อง เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน

๒. โครงเรื่อง (Plot) คือ เหตุการณ์ที่จัดเรียงลำดับและเป็นเหตุเป็นผลกัน เหตุการณ์หนึ่งเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายๆ เหตุการณ์สืบเนื่องตามมา โครงเรื่องที่น่าสนใจจะเกิดจากความขัดแย้งระหว่างแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อหรือเหตุผลมากกว่า ๒ กระแสขึ้นไป ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่าปมปัญหานั้นจะลงเอยในลักษณะใด

๓. ตัวละคร (Character) คือ ตัวบุคคล สัตว์หรือสิ่งต่างๆ ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้มีบทบาท มีชีวิต มีจิตวิญญาณ แสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้เหตุการณ์ดำเนินไป ตามเรื่องราวที่วางไว้

๔. บทสนทนา (Dialogue) คือ คำพูดของตัวละครแต่ละตัว บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดีได้ประการหนึ่ง เพราะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึง แนวคิดของผู้แต่ง ทราบถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้งระหว่างตัวละคร ภูมิหลังและรายละเอียดต่างๆ ได้ โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยายหรือพรรณนาความให้ยืดยาว นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินไปพร้อมกันด้วย

๕. ฉาก (Setting) คือ การบรรยายภาพสถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในเหตุการณ์ของเรื่อง เป็นการสร้างอารมณ์และจินตนาการให้กับผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน มีอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และคาดเดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ การบรรยายฉากต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง มีความถูกต้องสมจริง มีความแจ่มชัดเป็นระเบียบ ไม่สับสน ใช้ภาษาประณีตด้วยภาพพจน์และโวหารต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปมักนิยมใช้พรรณนาโวหารในการกล่าวถึงฉาก

๖. บรรยากาศ (Atmosphere) คือ การบรรยายอารมณ์ความรู้สึก องค์ประกอบต่างๆ ของฉากและตัวละคร เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่าน

เรียบเรียงโดย : อลงกรณ์ พลอยแก้ว

https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๓๔๔๙๗

ใบงานที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๕. งานเขียนที่นักเรียนเลือกเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๖. ทำไมนักเรียนจึงคัดเลือกงานเขียนชนิดนี้ แล้วงานเขียนชนิดนี้มีจุดเด่น หรือความน่าสนใจอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

๗. นักเรียนคิดว่างานเขียนที่นักเรียนเลือกมาให้คุณค่าหรือประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๘. ในฐานที่นักเรียนเป็นผู้ที่คัดเลือกงานเขียนเล่มนี้มา นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง จงอภิปราย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น งานเขียนในความทรงจำเกิดจากการที่ผู้อ่านได้อ่านงานเขียนรูปแบบรูปแบบหนึ่งแล้วเกิดความประทับใจ งานเขียนที่ประทับใจอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับรสนิยมและประสบการณ์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม มีงานเขียนบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องว่าเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โดยขั้นตอนสำคัญของงานเขียนคือ การเขียนโครงร่าง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำเสนอเนื้อหา

การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนกระบวนการเขียนแล้วนำมาต่อยอดเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนร่างผลงานเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เริ่มด้วยการค้นหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการเขียน จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ กำหนดใจความหลักของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ แล้วจึงลงมือวางโครงร่าง หลังจากนั้นก็ลงมือร่างงานเขียน อ่านทบทวนและตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง และเขียนร่างสุดท้าย ขั้นตอนที่สำคัญของการเขียนเรียงความ คือ ก่อนลงมือเขียน ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดและวางโครงร่าง และการร่างและทบทวน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดความคิดลงสู่หน้ากระดาษ ช่วยให้ผู้เขียนมองเห็นข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น และเปิดโอกาสให้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเป็นร่างสุดท้าย การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนร่างงานเขียนจะช่วยทำให้กระบวนการเขียนเป็นระบบ ชัดเจนขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - นักเรียนมีงานเขียนที่เคยอ่านมาแล้วเกิดความประทับใจหรือไม่ แล้วเพราะเหตุใดจึงประทับใจ จงอธิบาย - ถ้านักเรียนจะออกแบบงานเขียนขึ้นมาสักชิ้น นักเรียนอยากออกแบบผลงานให้ออกมาเป็นลักษณะอย่างไรและให้ประโยชน์อย่างไร จงอธิบาย ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังว่าแต่ละคนจะประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกัน จึงมีความชอบงานเขียนที่แตกต่างกันไป	นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๔ งานเขียนสร้างความสุข (๑)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ประเมินใบงาน ที่ ๔ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากแบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียนด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	ด้วย แล้วในวันนี้จะเป็นการศึกษาการวางแผนงานเขียนเพื่อร่างงานเขียนออกมา				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๔ จากนั้นระดมความคิดให้ช่วยกันศึกษาแล้วอภิปรายแลกเปลี่ยนในกลุ่ม โดยมีคุณครูเป็นผู้กำกับดูแล ๒. ครูอธิบายลักษณะของการเตรียมตัวเพื่อเป็นนักเขียนว่าต้องมีทักษะอะไรบ้างเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น	นักเรียนร่วมกันศึกษาใบงานแล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูชี้แจงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ คือการรำลึกถึงงานเขียนที่นักเรียนประทับใจ โดยให้เขียนเป็นร่างอย่างคร่าว ๆ ลงในสมุดก่อน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	เพื่อให้คุณครูได้ทราบและให้คำแนะนำเพิ่มเติมได้				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนโครงร่างของผลงานจากความทรงจำ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. ครูให้นักเรียนนำร่างที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ไปเขียนเพิ่มเติมนอกเวลาแล้วนำมาเขียนต่อในชั่วโมงถัดไป	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. นักเรียนนำผลงานร่างการเขียนไปเขียนนอกเวลาเพื่อนำมาใช้ในชั่วโมงต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

๒. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)

๓. ใบงานที่ ๔ งานเขียนสร้างความสุข (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๔ การเขียนร่างผลงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔.๑ (ข้อ ๑-๒) ๓. ตรวจผลงานในใบงานที่ ๔.๒	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๔.๑ / ๔.๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔.๑ (ข้อ ๓-๔) และใบงานที่ ๔.๒	แบบประเมินใบงาน ที่ ๔.๑ และ ๔.๒	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียนด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๔.๑ และ ๔.๒	๑. แบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียน ใบงานที่ ๔.๑ (ข้อ ๑-๔) และ ๔.๒	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ที่โดดเด่น สร้างเรื่องราวหรือประเด็นที่น่าสนใจและแปลกใหม่	มีความคิดสร้างสรรค์ที่ดี แต่ยังไม่โดดเด่นมากนัก	มีความคิดสร้างสรรค์ที่พอใช้ ยังไม่มีจุดเด่นมาก	ขาดความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาธรรมดาและไม่มีจุดเด่น
โครงสร้างเรื่อง	มีโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน มีการเรียบเรียงที่ดีและต่อเนื่อง	มีโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ไม่ต่อเนื่อง	โครงสร้างเรื่องไม่ชัดเจน มีการเรียบเรียงที่ไม่ค่อยต่อเนื่อง	ขาดโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน เรียบเรียงไม่ต่อเนื่องและสับสน
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์เล็กน้อย	ใช้ภาษาที่พอใช้ มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์บ้าง	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์มาก
การนำเสนอเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหาอย่างน่าสนใจ มีการใช้ตัวอย่างและการอ้างอิงที่เหมาะสม	นำเสนอเนื้อหาได้ดี มีการใช้ตัวอย่างและการอ้างอิงบ้าง	นำเสนอเนื้อหาได้พอใช้ แต่ขาดตัวอย่างและการอ้างอิง	นำเสนอเนื้อหาไม่น่าสนใจ ขาดตัวอย่างและการอ้างอิง
ความชัดเจนและการจัดรูปแบบ	เนื้อหาและรูปแบบชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย มีการจัดรูปแบบที่ดี	เนื้อหาและรูปแบบชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ไม่เข้าใจง่าย	เนื้อหาและรูปแบบพอใช้ แต่มีหลายส่วนที่ไม่เข้าใจง่าย	เนื้อหาและรูปแบบไม่ชัดเจน อ่านยากแ

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

ชุดคำถาม
- นักเรียนมีงานเขียนที่เคยอ่านมาแล้วเกิดความประทับใจหรือไม่ แล้วเพราะเหตุใดจึงประทับใจ จงอธิบาย **- ถ้านักเรียนจะออกแบบงานเขียนขึ้นมาสักชิ้น นักเรียนอยากออกแบบผลงานให้ออกมาเป็นลักษณะอย่างไรและให้ประโยชน์อย่างไร จงอธิบาย**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวางแผนเพื่อสร้างงานเขียน

๑. **ขั้นการวางแผนก่อนการเขียน**
   - **การเลือกเรื่อง** เลือกเรื่องที่เราสนใจ มีความรู้ มีประสบการณ์ หรือเป็นเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคม การเลือกเรื่องที่สนใจจะช่วยให้ผู้เขียนมีความเข้าใจและอยากที่จะเขียน
   - **กำหนดจุดมุ่งหมาย** เป็นการกำหนดว่าต้องการเขียนเพื่ออะไร เช่น เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ทางวิชาการ หรือเพื่อสิ่งหนึ่ง แต่ควรเป็นการเขียนที่สร้างสรรค์
   - **กำหนดกลุ่มเป้าหมาย** เป็นการกำหนดขอบเขตว่าเราต้องการกลุ่มคนในช่วงวัยใด การกำหนดกลุ่มเป้าหมายจะทำให้ผู้เขียนกำหนดเนื้อหา การใช้ภาษา และสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารได้

๒. **ศึกษาและรวบรวมข้อมูล**
   - **ศึกษาข้อมูล** ก่อนการเขียนควรศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น หนังสือ บทความ เว็บไซต์ สัมภาษณ์ผู้ที่เชี่ยวชาญเฉาะทางเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง
   - **การจดบันทึก** จดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อมูล สถิติ และความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อสนับสนุนของข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น
   - **จัดหมวดหมู่ข้อมูล** เป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับเพื่อให้เนื้อหาเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ

๓. **วางโครงเรื่อง**
   - **กำหนดโครงสร้าง** กำหนดว่างานเขียนจะแบ่งเป็นกี่ส่วน แต่ละส่วนมีเนื้อหาอะไรบ้าง
   - **เขียนโครงร่าง** เขียนหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และประเด็นย่อยของแต่ละส่วน

๔. **เขียนร่าง**
   - **เขียนตามโครงร่าง** ดำเนินการเขียนตามโครงร่างที่วางไว้เพื่อให้ทราบว่าจะวางรายละเอียดเนื้อหาไว้ตรงส่วนใดบ้าง เช่น ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป เป็นต้น

๕. **การปรับแก้ไขงานเขียน**

   เป็นการตรวจทานคำถูกผิด และการเรียงประโยค และความต่อเนื่องของเนื้อหา รวมถึงการอ่านเพื่อหาจุดที่ต้องไข เพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน

๖. **การตรวจทานครั้งสุดท้ายก่อนเผยแพร่ผลงาน**
   - เป็นการจัดรูปแบบและตรวจทานครั้งสุดท้าย ก่อนเผยแพร่ผลงาน

๗. **เผยแพร่งานเขียน**
   - **เลือกช่องทางเผยแพร่:** เลือกช่องทางเผยแพร่ที่เหมาะสม เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์

แหล่งข้อมูล:
https://creators.trueid.net
http://www.digitalschool.club/digitalschool/thai๒_๔_๑/thai๘_๙/page๒.php

ใบงานที่ ๔.๑ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. งานเขียนที่นักเรียนเลือกเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. ทำไมนักเรียนจึงคัดเลือกงานเขียนชนิดนี้ แล้วงานเขียนชนิดนี้มีจุดเด่น หรือความน่าสนใจอย่างไร

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่างานเขียนที่นักเรียนเลือกมาให้คุณค่าหรือประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้ที่คัดเลือกงานเขียนเล่มนี้มา นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง จงอภิปราย

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๔.๒ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำร่างงานเขียน ลงบันทึกในใบงาน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....ชั้น..... .....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น งานเขียนในความทรงจำเกิดจากการที่ผู้อ่านได้อ่านงานเขียนรูปแบบรูปแบบหนึ่งแล้วเกิดความประทับใจ งานเขียนที่ประทับใจอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับรสนิยมและประสบการณ์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม มีงานเขียนบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องว่าเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โดยขั้นตอนสำคัญของงานเขียนคือ การเขียนโครงร่าง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำเสนอเนื้อหา

การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนกระบวนการเขียนแล้วนำมาต่อยอดเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนร่างผลงานเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เริ่มด้วยการค้นหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการเขียน จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ กำหนดใจความหลักของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ แล้วจึงลงมือวางโครงร่าง หลังจากนั้นก็ลงมือร่างงานเขียน อ่านทบทวนและตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง และเขียนร่างสุดท้าย ขั้นตอนที่สำคัญของการเขียนเรียงความ คือ ก่อนลงมือเขียน ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดและวางโครงร่าง และการร่างและทบทวน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดความคิดลงสู่หน้ากระดาษ ช่วยให้ผู้เขียนมองเห็นข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น และเปิดโอกาสให้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเป็นร่างสุดท้าย การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนร่างงานเขียนจะช่วยทำให้กระบวนการเขียนเป็นระบบ ชัดเจนขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ลงมือทำผลงานการเขียนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อนแล้วนำเสนอผลงาน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **จากการทำกิจกรรมการร่างผลงานงานเขียนจากความทรงจำ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะใดไปบ้าง แล้วพบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร จงอภิปราย** ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วให้แจ้งจุดประสงค์ของการเรียนชั่วโมงนี้ เป็นการร่างผลงานต่อแล้วให้นำเสนอผลงานการร่างผลงาน	นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๔ งานเขียนสร้างความสุข (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ประเมินใบงาน ที่ ๔ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากแบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียนด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนเนื้อหาจากใบความรู้ที่ ๔ เรื่องของการเขียนร่างผลงาน โดยอธิบายสลับกับการถามคำถาม เพื่อให้นักเรียนกระตุ้นความสนใจ	๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบงานแล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการร่างงานเขียนในความทรงจำต่อ โดยกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติให้แล้วเสร็จ จากนั้นนำผลของการร่างเขียนใส่ลงในใบงานที่ ๔ แล้วครูสุ่มตัวแทนนักเรียนเพื่อนำเสนอร่างของผลงาน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๔			

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนโครงร่างของผลงานจากความทรงจำ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๒)

๒. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๒)

๓. ใบงานที่ ๔ งานเขียนสร้างความสุข (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๔ การเขียนร่างผลงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔ (ข้อที่ ๑ -๒)	๑. ชุดคำถาม ๒. แบบใบงานที่ ๔	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานในความทรงจำพร้อมยกเหตุผลประกอบได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔ (ข้อที่ ๔)	แบบประเมินใบงาน ที่ ๔ (ข้อที่ ๔)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียนด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๔ (ข้อที่ ๑ – ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียน ใบงานที่ ๔ (ข้อที่ ๑ – ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ที่โดดเด่น สร้างเรื่องราวหรือประเด็นที่น่าสนใจและแปลกใหม่	มีความคิดสร้างสรรค์ที่ดี แต่ยังไม่โดดเด่นมากนัก	มีความคิดสร้างสรรค์ที่พอใช้ ยังไม่มีจุดเด่นมาก	ขาดความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาธรรมดาและไม่มีจุดเด่น
โครงสร้างเรื่อง	มีโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน มีการเรียบเรียงที่ดีและต่อเนื่อง	มีโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ไม่ต่อเนื่อง	โครงสร้างเรื่องไม่ชัดเจน มีการเรียบเรียงที่ไม่ค่อยต่อเนื่อง	ขาดโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน เรียบเรียงไม่ต่อเนื่องและสับสน
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์เล็กน้อย	ใช้ภาษาที่พอใช้ มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์บ้าง	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์มาก
การนำเสนอเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหาอย่างน่าสนใจ มีการใช้ตัวอย่างและการอ้างอิงที่เหมาะสม	นำเสนอเนื้อหาได้ดี มีการใช้ตัวอย่างและการอ้างอิงบ้าง	นำเสนอเนื้อหาได้พอใช้ แต่ขาดตัวอย่างและการอ้างอิง	นำเสนอเนื้อหาไม่น่าสนใจ ขาดตัวอย่างและการอ้างอิง
ความชัดเจนและการจัดรูปแบบ	เนื้อหาและรูปแบบชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย มีการจัดรูปแบบที่ดี	เนื้อหาและรูปแบบชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ไม่เข้าใจง่าย	เนื้อหาและรูปแบบพอใช้ แต่มีหลายส่วนที่ไม่เข้าใจง่าย	เนื้อหาและรูปแบบไม่ชัดเจน อ่านยากแ

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

ชุดคำถาม
จากการทำกิจกรรมการร่างผลงานงานเขียนจากความทรงจำ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะใดไปบ้าง แล้วพบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร จงอภิปราย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวางแผนเพื่อสร้างงานเขียน

๘. ขั้นการวางแผนก่อนการเขียน

- **การเลือกเรื่อง** เลือกเรื่องที่เราสนใจ มีความรู้ มีประสบการณ์ หรือเป็นเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคม การเลือกเรื่องที่สนใจจะช่วยให้ผู้เขียนมีความเข้าใจและอยากที่จะเขียน
- **กำหนดจุดมุ่งหมาย** เป็นการกำหนดว่าต้องการเขียนเพื่ออะไร เช่น เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ทางวิชาการ หรือเพื่อสิ่งหนึ่ง แต่ควรเป็นการเขียนที่สร้างสรรค์
- **กำหนดกลุ่มเป้าหมาย** เป็นการกำหนดขอบเขตว่าเราต้องการกลุ่มคนในช่วงวัยใด การกำหนดกลุ่มเป้าหมายจะทำให้ผู้เขียนกำหนดเนื้อหา การใช้ภาษา และสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารได้

๙. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล

- **ศึกษาข้อมูล** ก่อนการเขียนควรศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น หนังสือ บทความ เว็บไซต์ สัมภาษณ์ผู้ที่เชี่ยวชาญเฉาะทางเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง
- **การจดบันทึก** จดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อมูล สถิติ และความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อสนับสนุนของข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น
- **จัดหมวดหมู่ข้อมูล** เป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับเพื่อให้เนื้อหาเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ

๑๐.วางโครงเรื่อง

- **กำหนดโครงสร้าง** กำหนดว่างานเขียนจะแบ่งเป็นกี่ส่วน แต่ละส่วนมีเนื้อหาอะไรบ้าง
- **เขียนโครงร่าง** เขียนหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และประเด็นย่อยของแต่ละส่วน

๑๑.เขียนร่าง

- **เขียนตามโครงร่าง** ดำเนินการเขียนตามโครงร่างที่วางไว้เพื่อให้ทราบว่าจะวางรายละเอียดเนื้อหาไว้ตรงส่วนใดบ้าง เช่น ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป เป็นต้น

๑๒.การปรับแก้ไขงานเขียน

เป็นการตรวจทานคำถูกผิด และการเรียงประโยค และความต่อเนื่องของเนื้อหา รวมถึงการอ่านเพื่อหาจุดที่ต้องไข เพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน

๑๓.การตรวจทานครั้งสุดท้ายก่อนเผยแพร่ผลงาน

- เป็นการจัดรูปแบบและตรวจทานครั้งสุดท้าย ก่อนเผยแพร่ผลงาน

๑๔.เผยแพร่งานเขียน

- **เลือกช่องทางเผยแพร่:** เลือกช่องทางเผยแพร่ที่เหมาะสม เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์

แหล่งข้อมูล:
https://creators.trueid.net
http://www.digitalschool.club/digitalschool/thai๒_๔_๑/thai๘_๙/page๒๒.php

ใบงานที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนร่างงานเขียนตามข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. ขั้นการวางแผนก่อนการเขียน

๑.๑ การเลือกเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๑.๒ จุดมุ่งหมายของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

a. กลุ่มเป้าหมาย

.....

.....

.....

.....

๒. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

๒.๑ แห่งข้อมูลที่ค้นหา

.....

.....

.....

.....

a. การบันทึกประเด็นสำคัญ

.....

.....

.....

.....

b. การจัดหมวดหมู่ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

๓. วางโครงเรื่อง

๓.๑ ส่วนนำ

.....

.....

.....

.....

๓.๒ ส่วนเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

๓.๓ ส่วนสรุป

.....

.....

.....

.....

๑. ประโยชน์ในการเขียนและคุณค่าและการนำไปใช้

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีการปรากฏข้อความเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นสารที่สื่อความหรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และสารที่ต้องการเขียน เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนธุรกิจ และการเขียนเพื่อการสื่อสารประจำวัน การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น งานเขียนในความทรงจำเกิดจากการที่ผู้อ่านได้อ่านงานเขียนรูปแบบรูปแบบหนึ่งแล้วเกิดความประทับใจ งานเขียนที่ประทับใจอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับรสนิยมและประสบการณ์ส่วนตัว อย่างไรก็ตาม มีงานเขียนบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องว่าเป็นงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โดยขั้นตอนสำคัญของงานเขียนคือ การเขียนโครงร่าง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการนำเสนอเนื้อหา

การให้นักเรียนได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนกระบวนการเขียนแล้วนำมาต่อยอดเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนร่างผลงานเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เริ่มด้วยการค้นหาหัวข้อเรื่องที่ต้องการเขียน จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ กำหนดใจความหลักของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ แล้วจึงลงมือวางโครงร่าง หลังจากนั้นก็ลงมือร่างงานเขียน อ่านทบทวนและตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือบกพร่อง และเขียนร่างสุดท้าย ขั้นตอนที่สำคัญของการเขียนเรียงความ คือ ก่อนลงมือเขียน ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดและวางโครงร่าง และการร่างและทบทวน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดความคิดลงสู่หน้ากระดาษ ช่วยให้ผู้เขียนมองเห็นข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น และเปิดโอกาสให้แก้ไขปรับปรุงก่อนที่จะเป็นร่างสุดท้าย การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนร่างงานเขียนจะช่วยทำให้กระบวนการเขียนเป็นระบบ ชัดเจนขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) นำเสนอผลงานจากการร่างผลงาน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ลงมือทำผลงานการเขียนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อนแล้วนำเสนอผลงาน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โรงเรียนสาธิตการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๓)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ลงมือทำผลงานการเขียนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อนแล้วนำเสนอผลงาน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - ครูสอบถามรายละเอียดความคืบหน้าของผลงานการเขียนร่างถึงความคืบหน้า สาระสำคัญ และปัญหาและอุปสรรค ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วให้แจ้งจุดประสงค์ของการเรียนชั่วโมงนี้ เป็นการร่างผลงานต่อแล้วให้นำเสนอผลงานการร่างผลงาน	นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๔.๒ งานเขียนสร้างความสุข (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๔ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากแบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียนด้วยรูบริค ๓.ประเมินการพูดนำเสนอด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากก
ด้านทักษะกระบวนการ (P) - นำเสนอผลงานจากการร่างผลงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอผลงานงานเขียนจากความทรงจำ โดยให้นำเสนอแล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม	นักเรียนเตรียมตัวนำเสนอผลงานจากการทำงาน			

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๓)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้ทบทวนภาพรวมของผลงาน แล้วครูสุ่มตัวแทนนักเรียน ๗ – ๘ คน เพื่อนำเสนอแล้วเมื่อนำเสนอเสร็จให้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เป็นข้อค้นพบ / จุดดี – จุดพัฒนา เป็นต้น ๒. หลังจากที่นำเสนอครบแล้ว ครูให้คำแนะนำ และแนวทางการเขียนเพื่อให้นักเรียนเอาสิ่งที่ได้จากการร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนาผลงานการเขียนให้ดียิ่งขึ้น	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมแล้วนำเสนอจากใบงานที่ ๕			การพูดนำเสนอด้วยรูบริค ๔. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนโครงร่างของผลงานจากความทรงจำ	นักเรียนสะท้อนผลจากการจัดกิจกรรม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๓)

๒. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๓)

๓. ใบงานที่ ๔ งานเขียนสร้างความสุข (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๔ การเขียนร่างผลงาน / - การพูดนำเสนอจากการเขียนร่างผลงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุอย่างงานเขียนในความทรงจำแล้วเขียนร่างผลงานได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๔	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - นำเสนอผลงานจากการร่างผลงาน	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๔ ๒. ประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๔ ๒. แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนที่อยู่ในความทรงจำแล้วลงมือร่างผลงานการเขียนโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้/มุมมองของเพื่อน (๑.๑.๓ ๑.๒.๒ ๕.๑.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียนด้วยรูบริค ๒. ประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอด้วยรูบริค ๓. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๔	๑. แบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียน ๒. แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอ ๓. ใบงานที่ ๔	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการร่างงานเขียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ที่โดดเด่น สร้างเรื่องราวหรือประเด็นที่น่าสนใจและแปลกใหม่	มีความคิดสร้างสรรค์ที่ดี แต่ยังไม่โดดเด่นมากนัก	มีความคิดสร้างสรรค์ที่พอใช้ ยังไม่มีจุดเด่นมาก	ขาดความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาธรรมดาและไม่มีจุดเด่น
โครงสร้างเรื่อง	มีโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน มีการเรียบเรียงที่ดีและต่อเนื่อง	มีโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ไม่ต่อเนื่อง	โครงสร้างเรื่องไม่ชัดเจน มีการเรียบเรียงที่ไม่ค่อยต่อเนื่อง	ขาดโครงสร้างเรื่องที่ชัดเจน เรียบเรียงไม่ต่อเนื่องและสับสน
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์เล็กน้อย	ใช้ภาษาที่พอใช้ มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์บ้าง	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์มาก
การนำเสนอเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหาอย่างน่าสนใจ มีการใช้ตัวอย่างและการอ้างอิงที่เหมาะสม	นำเสนอเนื้อหาได้ดี มีการใช้ตัวอย่างและการอ้างอิงบ้าง	นำเสนอเนื้อหาได้พอใช้ แต่ขาดตัวอย่างและการอ้างอิง	นำเสนอเนื้อหาไม่น่าสนใจ ขาดตัวอย่างและการอ้างอิง
ความชัดเจนและการจัดรูปแบบ	เนื้อหาและรูปแบบชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย มีการจัดรูปแบบที่ดี	เนื้อหาและรูปแบบชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ไม่เข้าใจง่าย	เนื้อหาและรูปแบบพอใช้ แต่มีหลายส่วนที่ไม่เข้าใจง่าย	เนื้อหาและรูปแบบไม่ชัดเจน อ่านยาก

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

ชุดคำถาม
ครูสอบถามรายละเอียดความคืบหน้าของผลงานการเขียนร่าง ถึงความคืบหน้าสาระสำคัญ และปัญหาและอุปสรรค

แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
เนื้อหา	เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง และมีความลึกซึ้ง ตอบโจทย์หัวข้อที่กำหนด	เนื้อหาครอบคลุมและถูกต้อง แต่ขาดความลึกซึ้งบางส่วน	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนและขาดความครอบคลุม	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย	การนำเสนอค่อนข้างชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาค่อนข้างเหมาะสม	การนำเสนอยังขาดความชัดเจนและระเบียบ การใช้ภาษาเข้าใจยากบางส่วน	การนำเสนอไม่ชัดเจนและไม่มีระเบียบ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
การใช้สื่อและเครื่องมือ	ใช้สื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมและช่วยเสริมเนื้อหา	ใช้สื่อและเครื่องมือได้บ้าง แต่ยังขาดความเหมาะสมบางส่วน	ใช้สื่อและเครื่องมือบางส่วน ไม่ช่วยเสริมเนื้อหา	ไม่ใช้สื่อและเครื่องมือ หรือใช้ไม่เหมาะสม
ความมั่นใจและท่าทาง	แสดงความมั่นใจอย่างเต็มที่ มีการใช้ท่าทางที่เหมาะสม	แสดงความมั่นใจบ้างและใช้ท่าทางได้ดี	แสดงความมั่นใจน้อยและใช้ท่าทางได้ไม่เหมาะสม	ขาดความมั่นใจและท่าทางไม่เหมาะสม
การระบุประโยชน์ของการเขียนเค้าโครงเพื่อการนำไปใช้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้บ้างบางประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ หรือระบุไม่เข้าประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นานางานเขียน พากเพียรศึกษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวางแผนเพื่อสร้างงานเขียน

๑๕.ขั้นการวางแผนก่อนการเขียน

- **การเลือกเรื่อง** เลือกเรื่องที่เราสนใจ มีความรู้ มีประสบการณ์ หรือเป็นเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคม การเลือกเรื่องที่สนใจจะช่วยให้ผู้เขียนมีความเข้าใจและอยากที่จะเขียน
- **กำหนดจุดมุ่งหมาย** เป็นการกำหนดว่าต้องการเขียนเพื่ออะไร เช่น เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ทางวิชาการ หรือเพื่อสิ่งหนึ่ง แต่ควรเป็นการเขียนที่สร้างสรรค์
- **กำหนดกลุ่มเป้าหมาย** เป็นการกำหนดขอบเขตว่าเราต้องการกลุ่มคนในช่วงวัยใด การกำหนดกลุ่มเป้าหมายจะทำให้ผู้เขียนกำหนดเนื้อหา การใช้ภาษา และสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารได้

๑๖.ศึกษาและรวบรวมข้อมูล

- **ศึกษาข้อมูล** ก่อนการเขียนควรศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น หนังสือ บทความ เว็บไซต์ สัมภาษณ์ผู้ที่เชี่ยวชาญเฉาะทางเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง
- **การจดบันทึก** จดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อมูล สถิติ และความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อสนับสนุนของข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น
- **จัดหมวดหมู่ข้อมูล** เป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับเพื่อให้เนื้อหาเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ

๑๗.วางโครงเรื่อง

- **กำหนดโครงสร้าง** กำหนดว่างานเขียนจะแบ่งเป็นกี่ส่วน แต่ละส่วนมีเนื้อหาอะไรบ้าง
- **เขียนโครงร่าง** เขียนหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และประเด็นย่อยของแต่ละส่วน

๑๘.เขียนร่าง

- **เขียนตามโครงร่าง** ดำเนินการเขียนตามโครงร่างที่วางไว้เพื่อให้ทราบว่าจะวางรายละเอียดเนื้อหาไว้ตรงส่วนใดบ้าง เช่น ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป เป็นต้น

๑๙.การปรับแก้ไขงานเขียน

เป็นการตรวจทานคำถูกผิด และการเรียงประโยค และความต่อเนื่องของเนื้อหา รวมถึงการอ่านเพื่อหาจุดที่ต้องไข เพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน

๒๐.การตรวจทานครั้งสุดท้ายก่อนเผยแพร่ผลงาน

- เป็นการจัดรูปแบบและตรวจทานครั้งสุดท้าย ก่อนเผยแพร่ผลงาน

๒๑.เผยแพร่งานเขียน

- **เลือกช่องทางเผยแพร่:** เลือกช่องทางเผยแพร่ที่เหมาะสม เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์

แหล่งข้อมูล:
https://creators.trueid.net / http://www.digitalschool.club/digitalschool/thai๒_๔_๑/thai๘_๙/page๒.php

ใบงานที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานเขียนสร้างความสุข (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนร่างงานเขียนตามข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. ขั้นการวางแผนก่อนการเขียน

๑.๑ การเลือกเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๑.๒ จุดมุ่งหมายของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

a. กลุ่มเป้าหมาย

.....

.....

.....

.....

๒. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

๒.๑ แห่งข้อมูลที่ค้นหา

.....

.....

.....

.....

a. การบันทึกประเด็นสำคัญ

.....

.....

.....

.....

b. การจัดหมวดหมู่ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

๓. วางโครงเรื่อง

๓.๑ ส่วนนำ

.....

.....

.....

.....

๓.๒ ส่วนเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

๓.๓ ส่วนสรุป

.....

.....

.....

.....

๔. ประโยชน์ในการเขียนและคุณค่าและการนำไปใช้

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ท ๒.๑ ม.๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนบรรยาย คือ การเขียนที่เน้นการเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ โดยลำดับต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ รู้สึกประทับใจ และเกิดจินตนาการเสมือนเห็นภาพ

การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนบรรยายจากสิ่งใกล้ตัวหรือจากภาพหรือจากสถานการณ์สมมุติจะเป็นการฝึกทักษะการสังเกต การเรียบเรียงความคิด และเขียนสื่อสารออกมาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทที่ต้องการ

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนบรรยายเป็นการเขียนเพื่อเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด ทั้งในด้านสถานที่ บรรยากาศ บุคคลที่ร่วมในเหตุการณ์และกิจกรรมที่เกิดขึ้น ผู้เขียนควรกล่าวถึงเหตุการณ์ให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามวาดภาพในใจได้ถูกต้อง

การฝึกให้นักเรียนเขียนบรรยายจึงเป็นการวัดทักษะการเขียนสื่อสารในรูปแบบหนึ่งอันจะทำให้นักเรียนเกิดความเชี่ยวชาญและมีความสามารถในการเขียนที่ชำนาญขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ระบุสิ่งที่เห็นแล้วเขียนสื่อสารได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนบรรยายประสบการณ์จากสิ่งที่เห็นหรือสถานการณ์สมมุติได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุสิ่งที่เห็น/สถานการณ์สมมุติแล้วเขียนสื่อสารด้วยข้อความอย่างง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุสิ่งที่เห็น/สถานการณ์สมมุติแล้วเขียนสื่อสารด้วยข้อความอย่างง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒) **ด้านความรู้ (K)** - ระบุสิ่งที่เห็นแล้วเขียนสื่อสารได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - เขียนบรรยายประสบการณ์จากสิ่งที่เห็นหรือสถานการณ์สมมุติได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - ครูให้นักเรียนชมภาพธรรมชาติแล้วสอบถามนักเรียนว่า จากภาพมีอะไรอยู่บ้าง จงอภิปราย - ภาพที่ ๑ 	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๗ งานเขียนสร้างความสุข (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ประเมินใบงาน ที่ ๗ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการเขียนบรรยายประสบการณ์แบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- ภาพที่ ๒ - ภาพที่ ๓ ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแต่ละคนว่านักเรียนแต่ละคนจะมีลีลาและมุมมองของการเห็นแล้วเขียนสื่อสารต่างกัน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	จึงจะเป็นการศึกษาเรื่องการเขียนบรรยายในชั่วโมงนี้				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้ศึกษาใบงานที่ ๗ เรื่องการเขียนบรรยาย โดยให้นักเรียนศึกษารายละเอียดแล้วระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูมีการอธิบายสอดแทรกเนื้อหา เพื่อเน้นย้ำให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจมากขึ้น	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและระดมความคิด			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูชี้แจงกิจกรรม และให้นักเรียนลงมือปฏิบัติใบงานที่ ๗ การเขียนบรรยาย เมื่อเสร็จแล้วร่วมกันนำเสนอสิ่งที่นักเรียนเขียน	๑. นักเรียนศึกษาภาพ จากนั้นปฏิบัติกิจกรรมแล้วเตรียมพูดนำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนพรรณนา หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)

๒. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)

๓. ใบงานที่ ๗ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๗ การเขียนบรรยาย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุสิ่งที่เห็นแล้วเขียนสื่อสารได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๗	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๗	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนบรรยายประสบการณ์จากสิ่งที่เห็นหรือสถานการณ์สมมุติได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - สะท้อนประโยชน์การเขียนร่างผลงานและนำเสนอได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๗ ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการเขียนบรรยายประสบการณ์	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๗ ๒. แบบประเมินสมรรถนะการเขียนบรรยายประสบการณ์	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุสิ่งที่เห็น/สถานการณ์สมมุติแล้วเขียนสื่อสารด้วยข้อความอย่างง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒)	๑. ประเมินสมรรถนะการเขียนบรรยายประสบการณ์ด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๗	๑. แบบประเมินสมรรถนะการเขียนบรรยายประสบการณ์ ๒. ใบงานที่ ๗	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการเขียนบรรยายประสบการณ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเนื้อหา	เนื้อหามีความชัดเจนและสมบูรณ์ สามารถเขียนได้ครอบคลุมประเด็น	เนื้อหาชัดเจน เขียนสื่อความได้ในบางประเด็น	เนื้อหาไม่ชัดเจน แต่มีบางส่วนที่สามารถสื่อความได้	เนื้อหาคลุมเครือ ไม่มีชัดเจน
การใช้คำและสำนวน	ใช้คำและสำนวนได้ถูกต้องและเหมาะสม	ใช้คำและสำนวนได้ค่อนข้างถูกต้อง	ใช้คำและสำนวนได้ไม่ถูกต้องบ้าง	ใช้คำและสำนวนไม่ถูกต้อง ผิดหลักภาษา
ความเชื่อมโยงของเนื้อหา	เนื้อหาเชื่อมโยงกันอย่างดี	เนื้อหาเชื่อมโยงกันแต่ไม่สมบูรณ์	เนื้อหาเชื่อมโยงกันได้บางส่วน	เนื้อหาไม่เชื่อมโยงกัน
การใช้ไวยากรณ์	ใช้ไวยากรณ์ถูกต้องทั้งหมด	ใช้ไวยากรณ์ถูกต้องเกือบทั้งหมด	ใช้ไวยากรณ์ถูกต้องเพียงบางส่วน	ใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดบ่อย
การจัดเรียงเนื้อหา	การจัดเรียงเนื้อหามีความต่อเนื่อง	การจัดเรียงเนื้อหาพอมีความต่อเนื่อง	การจัดเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่องบ้าง	การจัดเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่อง

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

ชุดคำถาม (ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน)

จากภาพมีอะไรอยู่บ้าง จงอภิปราย

ภาพที่ ๑

ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๓

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

“การเขียนบรรยายประสบการณ์”

การเขียนบรรยาย เป็นการเขียนเพื่อเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์นั้นทั้งหมด ทั้งในด้านสถานที่ บรรยากาศ บุคคลที่ร่วมในเหตุการณ์และกิจกรรมที่เกิดขึ้น ผู้เขียนควรกล่าวถึงเหตุการณ์ให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามวาดภาพในใจได้ถูกต้อง ผู้เขียนควรอ่านทบทวนข้อมูลของตน เพื่อให้แน่ใจว่าภาพที่เขียนบรรยายนั้นกระจ่างชัดเจนไม่ทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านสงสัยการเขียนบรรยายภาพเหตุการณ์อาจแทรกบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะอารมณ์ ความคิดของตัวละคร และเข้าใจเรื่องทั้งหมดได้ดี รวมทั้งอาจใช้สำนวนเปรียบเทียบ คำคม หรือสุภาษิต ซึ่งมีความหมายเข้าใจกันดีโดยทั่วไปเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหรือเห็นภาพเหตุการณ์ที่บรรยายชัดเจนขึ้นการเขียนบรรยายประสบการณ์เป็นการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องและเกิดความรู้สึกคล้อยตามเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการเล่าซึ่งต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับสาระสำคัญ และมีรายละเอียดสนับสนุนที่ดี

แนวทางการเขียนบรรยายประสบการณ์

๑. กำหนดจุดมุ่งหมาย หรือสาระสำคัญของเรื่องให้ชัดเจนเสียก่อนว่า จะเขียนบรรยายประสบการณ์เรื่องใด จะให้คุณค่า หรือข้อคิดอย่างไรบ้างแก่ผู้อ่าน

๒. ควรมีแง่มุมที่ดีและน่าสนใจ และควรเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของผู้เขียน

๓. วางโครงเรื่องก่อนการเขียน หรือลำดับเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบ โดยการเขียนเปิดเรื่องควรเปิดให้ผู้อ่านประทับใจ เนื้อเรื่องต้องกระชับ กะทัดรัด ชัดเจน มีรายละเอียดสนับสนุนที่ดี และต้องปิดเรื่องให้ผู้อ่านได้แง่คิด หรือสรุปจบอย่างประทับใจด้วย

๔. ใช้ภาษาได้ดี เหมาะสมถูกต้องตามระดับ คือรู้ว่าจะควรจะเขียนอย่างไรสำหรับผู้อ่านแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้เรื่อง อ่านแล้วประทับใจ สามารถทำให้เกิดจินตนาการ และอารมณ์ตามที่ผู้เขียนต้องการได้

จากหนังสือวิวิธภาษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ หน้า ๑๑๑

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

“ตัวอย่างการเขียนบรรยายประสบการณ์ความประทับใจที่ได้ไปเที่ยวกับเพื่อน”

ในการไปเที่ยวก็จะมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การไปเที่ยวกับครอบครัว การไปเที่ยวกับเพื่อน การไปเที่ยวกับคนรัก หรือการไปเที่ยวคนเดียว ในวันนี้ผมก็จะมาเล่าความประทับใจที่ผมได้ไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ ของผมครับ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ ผมได้มีโอกาสไปเที่ยวสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลมหาวิทยาลัยบูรพาและหาดจอมเทียน พวกเราออกเดินทางกันตั้งแต่ ๑๐ โมง โดยเราไปเที่ยวสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นที่แรก ในนั้นมีปลามากมาย ทั้งปลาฉลามตัวเล็ก ปลานีโม่ แมงกะพรุน และสิ่งอื่น ๆ อีกมากมาย ข้างในแอร์เย็นมาก ไม่ร้อน ท าให้พวกเรารู้สึกเพลิดเพลิน และได้ความรู้เพิ่มขึ้นอีกมากมาย หลังจากที่พวกเราเดินชมภายในกันเสร็จ ก็ได้แวะรับประทานอาหาร และไปเล่นน้ำทะเลที่หาดจอมเทียนต่อ หาดจอมเทียนในวันที่ผมไป คนน้อยและสะอาดมาก ผมได้เล่นน้ำกับ เพื่อน ๆ อย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน และทำให้รู้สึกผ่อนคลาย หลังจากที่เล่นน้ำกันเสร็จเพื่อน ๆ และ ผมก็ได้ไปอาบน้ำและก็เดินทางกลับอย่างปลอดภัยการไปเที่ยวช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ท าให้สุขภาพดีขึ้นเป็นการเติมกำลังใจให้กับร่างกายและสมองของเราทำให้เรามีความสุข ทั้งกายและใจ พร้อมช่วยให้สมองทำงานได้ดีขึ้นอีกด้วย ทำให้เรารู้สึกสดชื่น มีแรงพร้อมที่จะเริ่มเรียนหรือทำงานได้อย่างสบาย ๆ รู้แบบนี้แล้วอย่าลืมสะสางงาน ให้ เรียบร้อย ใช้วันลาพักซัก ๒ - ๓ วัน ไปพักร่างกายและสมองให้แข็งแรงสดชื่นกันด้วยนะครับ

ที่มา https://dltv.ac.th/teachplan/episode/๕๗๖๓๕

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนเขียนบรรยายประสบการณ์จากสิ่งที่เห็น

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยใช้เหตุผลและหลักฐานประกอบความคิดเห็นนั้น ๆ การเขียนแสดงความคิดเห็นสามารถทำได้ในหลายบริบท เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อบทความ หนังสือ ภาพยนตร์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ

การให้นักเรียนได้ฝึกเขียนบรรยายจากสิ่งใกล้ตัวหรือจากภาพหรือจากสถานการณ์สมมุติแล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมจะเป็นการฝึกทักษะการสังเกต การเรียบเรียงความคิด และเขียนสื่อสารออกมาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทที่ต้องการ

๓. สาระการเรียนรู้

การเขียนแสดงความคิดเห็น หมายถึง การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์การเขียนแสดงความคิดเห็นมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น

ประเภทของการแสดงความคิดเห็น

๑. การแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศาสตร์ต่าง ๆ เช่นวิชาการแพทย์และอนามัย วิชาสังคมศาสตร์ ฯลฯ

๒. การแสดงความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การวิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมือง การแสดงของวัยรุ่น การเล่นกีฬา รวมทั้งการเขียนบทความวิจารณ์ต่าง ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์การเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น (เหตุ-ผล) / ที่มาจากสถานการณ์หรือประสบการณ์แล้วสร้างผลงาน (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๒.๓.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น (เหตุ-ผล) / ที่มาจากสถานการณ์หรือประสบการณ์แล้วสร้างผลงาน (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๒.๓.๒) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเปิดข้อความให้นักเรียนร่วมกันอ่านดังนี้ **“การช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติล้วนมีประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งในด้านอุปโภคบริโภค ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติของเรา เช่น ลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ ใช้วัสดุอื่นทดแทนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การใช้เหล็ก พลาสติก แทนการใช้ไม้ ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นต้น”** http://www.raimaipattana.go.th/ **จากข้อความข้างต้น** - นักเรียนคิดเห็นอย่างไร - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๙ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๙ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็นแบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (P) - เขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์การเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้ศึกษาใบงานที่ ๙ เรื่องการเขียนแสดงความคิดเห็น โดยให้นักเรียนศึกษารายละเอียดแล้วระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูมีการอธิบายสอดแทรกเนื้อหา เพื่อเน้นย้ำให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจมากขึ้น	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและระดมความคิด			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนอ่านใบงานที่ ๙ จากนั้นให้ทำใบงานเรื่องการแสดงความคิดเห็น เมื่อเสร็จแล้วให้จับคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการประเมินตนเอง ก่อนนำเสนอในลำดับถัดไป จากนั้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานการเขียนแสดงความคิดเห็น	๑. นักเรียนศึกษาใบงาน จากนั้นระดมความคิดแล้วทำใบงานเพื่อเตรียมนำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการเขียนแสดงความคิดเห็น หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)
๒. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)
๓. ใบงานที่ ๙ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๙ การเขียนแสดงความคิดเห็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๙ (ข้อที่ ๑ – ๒)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๙ (ข้อที่ ๑ – ๒)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์การเขียนแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์หรือสถานการณ์สมมุติได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๙ (ข้อที่ ๓ – ๔) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๙ (ข้อที่ ๓ – ๔) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุสิ่งที่เห็น/สถานการณ์สมมุติแล้วเขียนสื่อสารด้วยข้อความอย่างง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒)	๑. ประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็นด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๙ (ข้อที่ ๑ – ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น ๒. ใบงานที่ ๙ (ข้อที่ ๑ – ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของความคิดเห็น	ความคิดเห็นชัดเจนและตรงประเด็น นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจนในบทนำ	ความคิดเห็นค่อนข้างชัดเจน แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร	ความคิดเห็นไม่ค่อยชัดเจน มีการเบี่ยงเบนจากประเด็นหลัก	ความคิดเห็นไม่ชัดเจนหรือไม่มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน
๒. การสนับสนุนด้วยเหตุผลและหลักฐาน	มีการใช้เหตุผลและหลักฐานที่แข็งแรงและเหมาะสมในการสนับสนุนความคิดเห็น	มีการใช้เหตุผลและหลักฐาน แต่ยังไม่ครบถ้วนและไม่ค่อยแข็งแรง	มีการใช้เหตุผลและหลักฐานบางส่วน แต่ไม่ชัดเจนหรือไม่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการใช้เหตุผลและหลักฐานที่ชัดเจนหรือไม่ใช้เลย
๓. การจัดโครงสร้าง	การจัดเรียงเนื้อหามีความเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื้อหาแบ่งเป็นบทนำ เนื้อหา และบทสรุปอย่างชัดเจน	การจัดเรียงเนื้อหาค่อนข้างเป็นระบบ แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่ต่อเนื่อง	การจัดเรียงเนื้อหาไม่ค่อยเป็นระบบและมีการสับสนในบางส่วน	การจัดเรียงเนื้อหาไม่เป็นระบบและไม่มีความต่อเนื่อง
๔. การใช้ภาษา	การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำ	การใช้ภาษาค่อนข้างถูกต้องและชัดเจน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำ	การใช้ภาษาพอใช้ได้ มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำมากกว่าหนึ่งข้อ	การใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำมากมาย
๕. การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิดเห็น มีการใช้ตัวอย่างและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ	มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิดเห็นบ้าง แต่ยังไม่เด่นชัด	มีความคิดสร้างสรรค์เล็กน้อย แต่ยังขาดการใช้ตัวอย่างและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิดเห็น ขาดตัวอย่างและเหตุการณ์ที่น่าส

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

คำถามสะท้อนคิด
หากนักเรียนเจอข้อความยาว ๆ แล้วจะมีวิธีเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างไร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น หมายถึง การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์การเขียนแสดงความคิดเห็นมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น

ประเภทของการแสดงความคิดเห็น

๑. การแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศาสตร์ต่าง ๆ เช่นวิชาการแพทย์และอนามัย วิชาสังคมศาสตร์ เป็นต้น

๒. การแสดงความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การวิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมือง การแสดงของวัยรุ่น การเล่นกีฬา รวมทั้งการเขียนบทความวิจารณ์ต่าง ๆ

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัย อาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนต้องมีความรู้และเข้าใจเรื่องที่ตนจะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง

๒. การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ที่มาของเรื่อง ความสำคัญและเหตุการณ์เป็นต้น

๓. การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องได้ ๔ ลักษณะดังนี้คือ

๓.๑ การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น การเติบโตของธุรกิจอินเทอร์เน็ต ความนิยมรับประทานอาหารเสริมสุขภาพ

๓.๒ การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง เช่นหัวข้อเรื่อง การจัดระเบียบรถยนต์โดยสารของท่านนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

๓.๓ การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง การกินยาลดความอ้วนของวัยรุ่น การเปิดเสรีการค้าน้ำเมาของภูมิปัญญาชาวบ้าน

๓.๔ การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น หัวข้อเรื่อง การวิจารณ์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์

๔. การเรียบเรียง

๔.๑ การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้เร้าความสนใจผู้อ่าน และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน เพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นอันดับแรกและเป็นการบอกขอบเขตของเรื่องด้วย

๔.๒ การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกันกับคำนำ และควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจ ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องต่อไป

๔.๓ การลำดับ ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบไม่วกไปวนมา เพราะผู้อ่านอาจเกิดความสับสนจนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น

๔.๔ การปิดเรื่อง ใช้หลักการเช่นเดียวกับการเขียนสรุปและควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ

๕. การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ มีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่องนอกจากนี้ยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้พึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงภายหลัง

การเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. ต้องทราบจุดประสงค์ว่าจะเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่องอะไร ประเด็นไหน

๒. ทำความเข้าใจ ค้นคว้าหาประสบการณ์ด้วยความเป็นไปได้ หรือความเป็นจริงในเรื่อง เพื่อแสดงความคิดเห็นได้ดี มีการติดตามเรื่องราวอย่างต่อเนื่องให้มีข้อมูลเพียงพอก่อนการเขียนอ้างอิงประกอบความคิดเห็น

๓. ควรพิจารณาข้อดีและข้อบกพร่อง นำมาเขียนอย่างมีเหตุผลว่าดี หรือไม่ดีอย่างไร เพราะอะไร

๔. การปรับปรุงแก้ไข ควรเขียนเสนอความคิดเห็นว่าถ้าแก้ไขแล้วจะได้รับผลดีอย่างไรบ้าง เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

๕. ควรทำใจให้เป็นกลางไม่มีอคติในการวิจารณ์ เขียนให้ข้อคิดพิจารณาด้วยความเป็นธรรม และมีหลักฐานอ้างอิง ไม่ใช้อารมณ์

๖. การเสนอเป็นข้อเขียนนั้น ทั้งข้อมูลและหลักฐานอ้างอิงควรบอกที่มา และเวลาให้ชัดเจน เพราะเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป เหตุการณ์อาจเปลี่ยนไปด้วย จะไม่เป็นปัจจุบัน

ตัวอย่างการเขียนแสดงความคิดเห็น
เรื่อง การรู้จักระงับอารมณ์

ทุกคนต่างตระหนักและรู้ดีว่าในยุคสมัยนี้ เป็นยุคของเทคโนโลยีล้ำสมัย จนลืมคิดไปว่าความต้องการทางด้านความรู้สึกของคนก็ยังคงมีอยู่ ตลอดเวลานี้จะสังเกตได้ว่าในยุคสมัยนี้ คนเราต่างเห็นแก่ได้และเห็นแก่ตัว โดยไม่คำนึงถึงคนรอบข้าง อะไรที่ทำแล้วตัวเองมีความสุข แม้จะต้องอยู่บนความทุกข์ร้อนของคนอื่นก็ทำได้ ซึ่งต่างกับยุคสมัยก่อน ที่มีแต่ความเกรงใจ เห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน แล้วนี้ก็เป็นเหตุที่ทำให้เราต้องปล่อยวางและเข้าใจกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน คนทุกคนย่อมมีความต้องการอยากได้ดี อยากเป็นในสิ่งที่ต้องการจะเป็น แตกต่างกันไป บางคนต้องการให้คนนับหน้าถือตา บางคนต้องการการยอมรับจากคนที่ต้อยต่ำกว่า และบางคนอาจต้องการอำนาจและบารมีที่สูงกว่าคนอื่นและนี่ก็เป็นสาเหตุของการที่ไม่รู้จักปล่อยวางของคน ดังนั้น การที่เราจะหลุดพ้นสิ่งที่ไม่ดีเหล่านี้ เราควรที่จะเข้าใจและมองโลกแง่บวก และไม่ทำตัวตามกระแสที่ไม่ดี และควรมีสติและใช้เหตุผลในการดำเนินชีวิต ถ้าทำและคิดได้แบบนี้ก็จะทำให้ชีวิตมีความสุขได้

ที่มา https://nitannambun.com/

พบ "ปลาหมอคางดำ" ปากอ่าวไทย จ.สมุทรปราการ

ประมงจังหวัดสมุทรปราการ ยืนยันพบ "ปลาหมอคางดำ" ในพื้นที่ จ.สมุทรปราการแล้ว ๔ อำเภอ ขณะที่สถานการณ์อยู่ในขั้นวิกฤต นอกจากนี้ยังมีชาวประมงพื้นบ้านจับปลาหมอคางดำได้ บริเวณปากอ่าวไทยนอกเขต ๓ ไมล์ทะเล

วันนี้ (๑๘ ก.ค.๒๕๖๗) นายพิชัย แซ่ซิ้ม นายกสมาคมการประมง จ.สมุทรปราการ นำผู้สื่อข่าวลงพื้นที่บริเวณปลายแม่น้ำเจ้าพระยา ปากอ่าวไทย ใน จ.สมุทรปราการ หลังได้รับรายงานว่า มีชาวประมงพื้นบ้าน จับปลาหมอคางดำจำนวนมาก ในเขต ๓ ไมล์ทะเล

จากการผ่าท้องปลาหมอคางดำ พบว่า มีเคยจำนวนมากอยู่ในท้องจึงกังวลว่า หากปล่อยไว้อาจทำให้เกิดปัญหาหนักกับกลุ่มประมงพื้นบ้าน และประมงพาณิชย์ เพราะจะไปทำลายระบบนิเวศและสัตว์น้ำ ในทะเลอ่าวไทย และอาจแพร่พันธุ์ขยายวงกว้างไปสู่ทะเลประเทศเพื่อนบ้านได้

ทั้งนี้เมื่อวานนี้ ประมงจังหวัดสมุทรปราการได้เรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามสถานการณ์การแก้ปัญหาการแพร่พันธุ์ของปลาหมอคางดำในพื้นที่

นายสมพร เกื้อสกุล ประมงจังหวัดสมุทรปราการ ยอมรับว่าปัญหาปลาหมอคางดำใน จ.สมุทรปราการ ขยายพันธุ์อยู่ในขั้นวิกฤต มีประชาชนแจ้งเข้ามาว่า นอกจากพบที่ อ.พระสมุทรเจดีย์ และ ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ แล้ว ยังพบอยู่ในพื้นที่ของ อ.เมืองสมุทรปราการ และที่ ต.เปร็ง อ.บางบ่อ เพิ่มอีก ดังนั้นจึงต้องให้ความรู้ข้อมูลที่ถูกต้องกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันหาแนวทางป้องกันการแพร่พันธุ์ปลาหมอคางดำ

ส่วนเรื่องราคาที่รับซื้อตอนนี้มีความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ หลัง ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รมว.เกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้ภาครัฐช่วยรับซื้อในราคาที่เหมาะสม คือ ๑๕ บาทต่อกิโลกรัม ขณะนี้รอคำสั่งอย่างเป็นทางการและพร้อมดำเนินการในทันที

https://www.thaipbs.or.th/news/content/๓๔๒๑๕๒

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สภาพอากาศวันนี้ เตือน ๑๕ จว.ตะวันออก-อีสาน รับมือฝนตกหนัก

ประเทศไทยมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ โดยมีฝนตกหนักมากบางแห่งในบริเวณภาคตะวันออก คลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยมีกำลังค่อนข้างแรง คลื่นสูง ๒-๓ เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า ๓ เมตร

วันนี้ (๑๙ ก.ค.๒๕๖๗) กรมอุตุนิยมวิทยา พยากรณ์อากาศ ๒๔ ชั่วโมงข้างหน้า ร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กำลังค่อนข้างแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ อ่าวไทย ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ลักษณะเช่นนี้ทำให้บริเวณประเทศไทยมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ โดยมีฝนตกหนักมากบางแห่งในบริเวณภาคตะวันออก ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่มในระยะนี้ไว้ด้วย

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบนและอ่าวไทยตอนบนมีกำลังค่อนข้างแรง โดยมีคลื่นสูง ๒-๓ เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า ๓ เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่างมีคลื่นสูงประมาณ ๒ เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า ๒ เมตร ขอให้ชาวเรือในบริเวณดังกล่าวเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง สำหรับเรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันตอนบนและอ่าวไทยตอนบนควรงดออกจากฝั่งในระยะนี้ไว้ด้วย

https://www.thaipbs.or.th/news/content/๓๔๒๑๗๕

พรรณไม้น่ารู้ ! “สิงโตกำมะหยี่” กล้วยไม้ถิ่นเดียวของไทย

“สิงโตกำมะหยี่” ถูกค้นพบครั้งแรกจากการสำรวจของ Dr. Gunnar Seidenfaden และศาสตราจารย์ ดร.เต็ม สมิตินันทน์ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ Dr. Gunnar Seidenfaden ได้ตั้งชื่อพฤกษศาสตร์ว่า “*Bulbophyllum dhaninivatii*” เป็นพืชนิดใหม่ของโลก ได้รับการตีพิมพ์ลงในวารสาร Felicitation Volumes of Southeast Asia Studies ๑ หน้า ๑๕๔ ปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ตัวอย่างเก็บจากป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยงและภูทองจังหวัดพิษณุโลก

โดยคำระบุชนิด "*dhaninivatii*" ตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแต่พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร (พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต) ผู้ทรงคุณวุฒิปรีชาสามารถรอบรู้ในนานาวิทยาการ เป็นที่นับถือยกย่องในหมู่บัณฑิตทั้งไทยและต่างประเทศ

“สิงโตกำมะหยี่” เป็นกล้วยไม้อิงอาศัยหรือขึ้นบนหิน ลำลูกกล้วยรูปทรงกลม ผิวเป็นมันวาว ขึ้นชิดกันเป็นกอบนเหง้าสั้น ๆ ใบรูปขอบขนาน ๒ ใบ กว้างประมาณ ๒.๕ ซม. ยาวประมาณ ๑๐ ซม. เรียงตรงข้าม ปลายมน ใบแก่สีเหลืองเข้มก่อนหลุดร่วงที่ข้อต่อ ช่อดอกแบบช่อกระจะสั้น มีเพียง ๑ ช่อ ดอกยาวประมาณ ๕ มม. เรียงชิดกันแน่น ใบประดับรองรับดอกมีขนาดเล็ก ก้านดอกและรังไข่สั้น มีขนปกคลุม กลีบเลี้ยงบนรูปรี กลีบเลี้ยงคู่ข้างคล้ายรูปคล้ายสามเหลี่ยม ด้านนอกมีขนกำมะหยี่ปกคลุม กลีบดอกสีม่วงเข้ม รูปขอบขนาน เกลี้ยง กลีบปากสีม่วงคล้ำ รูปขอบขนาน หนาและอวบน้ำ ปลายกลีบมนและโค้งลง เส้าเกสรสีม่วง มีขนาดเล็กและสั้น ที่ปลายมีรยางค์คล้ายเขี้ยวยื่นขึ้น

“สิงโตกำมะหยี่” เป็นกล้วยไม้ถิ่นเดียวของประเทศไทย พบที่จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดเลย ขึ้นตามต้นไม้ในวงศ์ก่อ หรือพบบ้างที่เจริญบนก้อนหินในบริเวณที่ร่มมีแสงแดดรำไรในป่าดิบเขา ที่สูงจากระดับทะเลปานกลาง ๑,๐๐๐-๑,๔๐๐ เมตร ออกดอกเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ช่วงออกดอกจะทิ้งใบ

สถานภาพ : ไม่พบปลูกเลี้ยงตามบ้านหรือสวนพฤกษศาสตร์ เนื่องจากมีความจำเพาะกับถิ่นที่อยู่ในธรรมชาติ มีประชากรน้อยมาก

https://www.thaipbs.or.th/now/content/๑๑๑๑

ยางรถจักรยานรักษ์โลก ทำจากวัสดุรีไซเคิล ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน

ผู้ผลิตยางนวัตกรรมใหม่จากประเทศนอร์เวย์ คิดค้นยางรถจักรยานที่เป็นกลางทางคาร์บอนเส้นแรกของโลก ผลิตจากวัสดุรีไซเคิล ๑๐๐% พร้อมเปิดตัวในงาน Eurobike ๒๐๒๔

รีไทร์ (reTyre) ได้พัฒนายางรถจักรยานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเปิดตัวที่งาน Eurobike ๒๐๒๔ โดยใช้วัสดุรีไซเคิล เช่น ตาข่ายจับปลาที่ทิ้งแล้ว และสาหร่าย ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รวมทั้งนำไฟเบอร์เคฟลาร์จากชุดเกราะเก่ามาใช้ด้วย ซึ่งผลิตภัณฑ์นี้จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงให้เป็นศูนย์ โดยใช้เครื่องมือการประเมินวัฏจักรชีวิต (LCA) มาช่วยวิเคราะห์

โครงยางจักรยานทำจากอวนหรือตาข่ายจับปลาที่ถูกทิ้งลงในมหาสมุทร ถือเป็นวัสดุยั่งยืนประเภทที่ ๔ ตาข่ายจับปลาที่ถูกเก็บรวบรวมจากมหาสมุทรจะช่วยลดการปล่อยมลพิษได้ถึง ๔๙% และใช้พลังงานได้ ๑๕% ส่วนดอกยางใช้สาหร่ายที่เก็บมาจากดอกไม้ทะเลในทะเลสาบและมหาสมุทรทั่วโลก ซึ่งช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศทางน้ำและป้องกันภาวะสาหร่ายสะพรั่ง หรือยูโทรฟิเคชัน (Eutrophication) และการปล่อยก๊าซมีเทน ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อสาหร่ายบานสะพรั่งและเป็นอันตรายหลังจากที่สภาพแวดล้อมอุดมไปด้วยสารอาหาร

วัสดุสังเคราะห์ที่เรียกว่า “พาราอะรามิดรีไซเคิล” (Recycled Para-aramid) สกัดมาจากเกราะป้องกันร่างกายที่ใช้แล้ว เพื่อป้องกันยางไม่ให้ถูกเจาะ ในขณะที่วัสดุรีไซเคิลหลังการบริโภค (Post-consumer Recycled) หรือวัสดุที่ได้มาจากของใช้ในชีวิตประจำวัน จะมาจากขยะในพื้นที่ซึ่งมีคาร์บอนไดออกไซด์ในระดับต่ำ ซึ่งจะช่วยให้นำขยะเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และยังช่วยลดราคาของยางรถยนต์ได้อีกด้วย

ยางที่เป็นกลางทางคาร์บอนอยู่ในขั้นตอนการพัฒนาแนวคิด บริษัทผู้ผลิตยังไม่ได้ระบุระยะเวลาการผลิตและความพร้อมจำหน่าย ทั้งนี้กระบวนการผลิตและการขนส่งได้รับการปรับให้เหมาะสมเพื่อให้ปล่อยมลพิษเกือบเป็นศูนย์ การหมดอายุการใช้งานลดลงจนเกือบเป็นศูนย์เนื่องมาจากการรีไซเคิลยาง

https://www.thaipbs.or.th/now/content/๑๓๖๕

โปรดระวัง ! เสียท่า “กูรูปลอม” หลอกลงทุน ต้มตุ๋นจนเปื่อย

ช่วงนี้กระแสการลงทุนมาแรง “มิจฉาชีพ” สบช่องโหนกระแส “Money Guru” และ “ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน” ที่คนเชื่อถือ หลอกให้เหยื่อเชื่อใจยอมลงทุน เพื่อหวังกำไรก้อนใหญ่ ด้วยความห่วงใย Thai PBS Sci & Tech และธนาคาร UOB จึงขอแจ้งเตือนภัยให้ได้ทราบ มาพร้อมจุดสังเกต เพื่อไม่ให้คุณตกเป็นเหยื่อ

มิจฉาชีพจะแอบอ้างคนดังในแวดวงการลงทุน โดยสร้างบัญชีโซเชียลมีเดียปลอม แล้วโพสต์คอนเทนต์ให้ดูน่าเชื่อถือ จากนั้นจะให้ Add LINE หรือแชตส่วนตัว เพื่อคุยรายละเอียดการลงทุน โดยมีทีมงานมิจฉาชีพในคราบของผู้เชี่ยวชาญการลงทุนคอยแนะนำการลงทุนให้ด้วย บางครั้งมีลิงก์ให้ดาวน์โหลดแอปฯ (ปลอม) ไว้ดูความเคลื่อนไหวของพอร์ตการลงทุน แรก ๆ เมื่อลงทุนก็จ่ายผลตอบแทนให้ตามที่ตกลง แต่เมื่อเริ่มตายใจ เพิ่มจำนวนเงินการลงทุนขึ้น ก็จะเริ่มหลอกให้โอนเงินเพิ่ม เพื่อถอนผลกำไรออกจากพอร์ต และสุดท้ายเงินลงทุนทั้งหมดอาจหายเรียบ

อยากลงทุน นอกจากต้องศึกษาข้อมูลของสินทรัพย์ให้ดีแล้ว ยังต้องศึกษาและเช็กให้แน่ใจก่อนว่าสินทรัพย์หรือธุรกิจที่เราจะร่วมลงทุนนั้นมีตัวตนจริง เพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อ ที่นอกจากจะเสียเงินแล้ว ยังอาจถูกนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ได้อีกด้วย

ทริกป้องกันภัย :

• ระวังการแอบอ้างชื่อบุคคล หรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในโซเชียลมีเดีย

• หากผลตอบแทนสูงเกินจริง หรือมีการให้โอนเงินลงทุนไปยังบัญชีชื่อบุคคลธรรมดาให้สงสัยว่าเป็นมิจฉาชีพไว้ก่อน

• ลงทุนกับสถาบันการเงินที่น่าเชื่อถือเท่านั้น

• ตรวจสอบรายชื่อบุคคล ผู้ประกอบการ และหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ เช่น ก.ล.ต. หรือ SET ทุกครั้งก่อนลงทุน

https://www.thaipbs.or.th/now/content/๑๔๐๑

พัฒนา AI ช่วยผู้ป่วยอัมพาต “พูด” ได้ผ่านความคิด

มหาวิทยาลัยเทลอาวีฟ (Tel Aviv University) ประเทศอิสราเอล เปิดเผยว่าคณะนักวิจัยของอิสราเอลได้พัฒนาวิธีการทางปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นอัมพาตและเป็นใบ้ให้สามารถ “พูด” ได้เพียงแค่คิด

ผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ และศูนย์การแพทย์ ซูราสกี เทลอาวีฟ ในวารสารนิวโรเซอร์เจอรี (Neurosurgery) ระบุว่าขั้วไฟฟ้าวัดลึก (depth electrode) ที่ถูกฝังอยู่ในสมองของผู้ป่วยจะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะเปล่งเสียงสองพยางค์ตามที่ผู้ป่วยจินตนาการถึง

คณะนักวิจัยชี้ว่านี่เป็นครั้งแรกที่มีการเชื่อมโยงชนิดของคำกับกิจกรรมของเซลล์ในสมอง ซึ่งอาจเป็นความหวังของผู้เป็นอัมพาตโดยสมบูรณ์จากโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง โรคหลอดเลือดสมองตีบ หรืออาการบาดเจ็บทางสมอง ในการแสดงความรู้สึกผ่านคำพูดประดิษฐ์

นอกจากนั้นความก้าวหน้านี้อาจเปิดทางสู่การสร้างคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงระยะแรก ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ป่วยยังสามารถพูดได้ เพื่อการตีความหมายหลังจากผู้ป่วยสูญเสียการควบคุมกล้ามเนื้อ

คณะนักวิจัยขอให้ผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษา ซึ่งเป็นโรคลมบ้าหมูที่มีขั้วไฟฟ้าฝังอยู่ในสมองก่อนผ่าตัด ออกเสียงพยางค์ “เอ” และ “อี” เพื่อบันทึกกิจกรรมของสมองขณะผู้ป่วยเปล่งเสียง ต่อจากนั้นใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงลึกและการเรียนรู้ของเครื่องมาฝึกฝนต้นแบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อระบุเซลล์สมองจำเพาะที่เกิดกิจกรรมทางไฟฟ้าอันบ่งชี้ความตั้งใจออกเสียงพยางค์ทั้งสอง

เมื่อคอมพิวเตอร์เรียนรู้การจำแนกรูปแบบของกิจกรรมทางไฟฟ้าในสมองของผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องกับพยางค์ทั้งสองข้างต้นแล้ว คณะนักวิจัยขอให้ผู้ป่วยจินตนาการการออกเสียงพยางค์ทั้งสองเท่านั้น โดยคอมพิวเตอร์จะแปลสัญญาณไฟฟ้าและเล่นเสียง “เอ” และ “อี” ที่บันทึกไว้ก่อนหน้าตามลำดับ

คณะนักวิจัยกล่าวว่าขั้นตอนต่อไปคือทำให้การพูดสมบูรณ์แบบ แม้สองพยางค์ที่แตกต่างกันสามารถช่วยให้ผู้เป็นอัมพาตโดยสมบูรณ์ส่งสัญญาณว่า “ใช่” และ “ไม่ใช่” ได้แล้ว โดยนี่ถือเป็นก้าวสำคัญสู่การพัฒนาส่วนต่อประสานสมอง-คอมพิวเตอร์ ที่สามารถผลิตเสียงพูดออกมาได้

https://www.thaipbs.or.th/now/content/๑๔๐๔

ใบงานที่ ๙ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านใบงานตามประเด็นต่อไปนี้

๑. จากใบงานที่นักเรียนอ่านสิ่งใดเป็นสาระสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....

๒. บทความที่นักเรียได้รับมอบหมาย ส่งผลกระทบอย่างไรต่อสังคม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่/หรือมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร ต่อบทความที่นักเรียนได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. จากบทความนี้นักเรียนคิดว่าสามารถนำเอาความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแต่งบทประพันธ์ เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามรูปแบบที่กำหนดไว้ให้มีสัมผัสที่ไพเราะ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น ซึ่งแต่ละชนิดมีรูปแบบและวิธีการประพันธ์ที่แตกต่างกันตามคณะและฉันทลักษณ์ของชนิดคำประพันธ์นั้น ๆ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ก็มีวรรณคดีในบทเรียนให้ได้ศึกษาเช่น กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ และอีกมากมาย ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีการแต่งบทประพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ใช้ในการบรรยายและสื่อความเรื่องราวนั้น ๆ อันควรค่าแก่การศึกษารูปแบบงานเขียนจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ อย่างยิ่ง ทั้งนี้กลอนนิราศถือเป็นบทประพันธ์แบบหนึ่งที่ควรค่าแก่การศึกษา เพราะกลอนนิราศทำหน้าที่เหมือนสมุดบันทึกการเดินทางของนักกวีในเวลานั้น

การให้นักเรียนได้ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ และฝึกยกตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียนแล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เช่น กาพย์ หรือ โคลง จะเป็นการฝึก

ทักษะงานเขียนประเภทการแต่งบทประพันธ์และเป็นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างบทประพันธ์

๓. สาระการเรียนรู้

การแต่งบทประพันธ์เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงขึ้นให้เป็นบทร้อยกรองที่ไพเราะตามรูปแบบของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ของฉันทลักษณ์ เช่น จำนวนคำ บังคับวรรค บังคับสัมผัสการแต่งบทประพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก อารมณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านถ้อยคำที่ไพเราะ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ หรือคติธรรมที่ผู้แต่งต้องการจะสอดแทรกไว้เพื่อสอนใจ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ **(๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)**

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓) **ด้านความรู้ (K)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูถามนักเรียนและให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถามเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับการอ่านว่า “บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร” ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ว่าบทร้อยแก้วไม่มีข้อกำหนดในการเขียนตามรูปแบบฉันทลักษณ์อย่างบทร้อยกรอง ซึ่งบทร้อยกรองมีหลายประเภทได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งแต่ละคำประพันธ์จะมีลักษณะเฉพาะในการบังคับไม่เหมือนกัน ซึ่งเมื่ออ่านออกเสียงจะมีความไพเราะต่างกัน	๑.นักเรียนร่วมวิเคราะห์และตอบคำถาม **แนวคำตอบ** บทร้อยแก้วไม่มีฉันทลักษณ์หรือลักษณะบังคับในการแต่ง ส่วนบทร้อยกรองมีลักษณะบังคับในการแต่ง หรือมีการกำหนดคณะ เช่น จำนวนคำ สัมผัส ครุ ลหุ คำที่มีเสียงหนักเบา เป็นต้น	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๐ เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ (๔)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๐ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์แบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)**	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กาพย์ยานี ๑๑ จากนั้นให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สาระสำคัญที่ได้อ่าน ๒. ครูให้นักเรียนอ่านใบงานที่ ๑๐ กาพย์พระไชยสุริยาพร้อมกัน แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเขียนแบ่งวรรคคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จากนั้นให้ทดลองแต่งกาพย์ยานีจำนวนกลุ่มละ ๑ บท โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ๒. ครูให้นักเรียนฝึกซ้อมจากการทำใบงานและนักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๐	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๐ แล้วนักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๐			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปภาพรวมของการศึกษาเรื่องบทประพันธ์จากวรรณคดีในบทเรียนการหลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ (๔)

๓. ใบงานที่ ๑๐ เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๐

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๒) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๐ (ข้อที่ ๒) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๓ – ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ ๒. ใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๓ – ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความคิดสร้างสรรค์**	มีความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่มาก	มีความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่บางส่วน	ความคิดสร้างสรรค์บางส่วน แต่มีความซ้ำซ้อน	ขาดความคิดสร้างสรรค์ และคาดการณ์ได้ง่าย
๒. **การใช้ภาษา**	ใช้ภาษาที่หลากหลายและเหมาะสม	ใช้ภาษาได้ดี แต่ยังขาดความหลากหลาย	ใช้ภาษาได้บางส่วน แต่ยังต้องปรับปรุง	การใช้ภาษามีความผิดพลาดและไม่เหมาะสม
๓. **โครงสร้างบทประพันธ์**	โครงสร้างชัดเจนสอดคล้องและต่อเนื่อง	โครงสร้างดี แต่มีบางส่วนไม่ต่อเนื่อง	โครงสร้างพอใช้ แต่ขาดความสอดคล้อง	โครงสร้างไม่มีความชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง
๔. **การใช้จินตนาการ**	การใช้จินตนาการสูงทำให้บทประพันธ์น่าสนใจ	มีการใช้จินตนาการแต่ยังสามารถพัฒนาได้	การใช้จินตนาการพอใช้ แต่ขาดความน่าสนใจ	ขาดการใช้จินตนาการ และไม่ดึงดูด
๕. **การสื่อความหมาย**	สื่อความหมายได้ชัดเจน และมีผลกระทบ	สื่อความหมายได้ดี แต่ยังขาดความกระทบ	สื่อความหมายได้บ้าง แต่ไม่ชัดเจน	สื่อความหมายไม่ชัดเจน และไม่กระทบ

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 – 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์ยานี๑๑ เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง มี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลัง มี ๖ คำ บทหนึ่งจึงมี ๔ วรรค

๒. สัมผัส กาพย์ยานี ๑๑ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๒.๑ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค ได้แก่

๑) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒

๒) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓

สำหรับวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ไม่บังคับสัมผัส แต่ถ้าคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งไปสัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔ ก็จะทำให้ไพเราะยิ่งขึ้น

๒.๒ สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายบาทที่ ๒ ของบทต้น ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทแรกในบทถัดไป

ข้อแนะนำในการอ่านกาพย์ยานี

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๑. การแบ่งจังหวะ กาพย์ยานี วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ – ๓

แผนผังฉันทลักษณ์

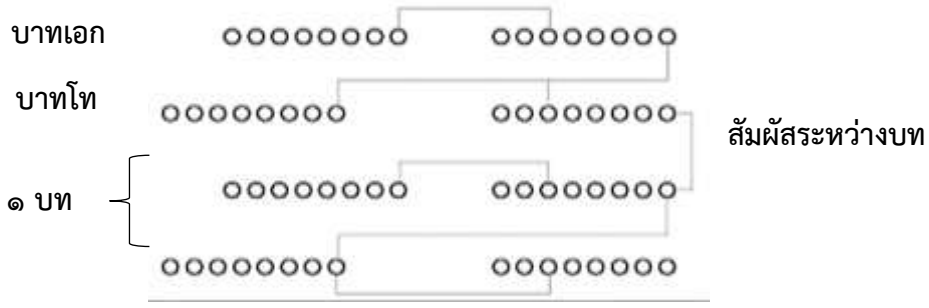

กาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่าง

ลิงค่าง/ครางโครกครอก ฝูงจิ้งจอก/ออกเห่าหอน
ชะนี/วิเวกวอน นกหกร่อน/นอนรังเรียง
ลูกนก/ยกปีกป้อง อ้าปากร้อง/ซองแซ่เสียง
แม่นก/ปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่

๒. การใส่ทำนอง กาพย์ยานี มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำ ส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง
๓. การใส่อารมณ์ ในการอ่านกาพย์ควรใส่อารมณ์สอดแทรกลงไปในบทที่อ่าน ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและบรรยากาศโดยอาศัยการตีความตัวบทที่จะอ่านให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วอ่านถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นท่วงทำนองให้น่าฟัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง แล้วเลือกบทอ่านมา ๓ บท เพื่อทดสอบการอ่าน

สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสรนา
พ่อแม่แลครูบา เทวดาในราศี
ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี
แก้ไขในเท่านี้ ดีมิดีอย่าตรีชา
จะร่ำคำต่อไป พอล่อใจกุมารา
ธรณีมีราชา เจ้าพาราสาวะถี
ชื่อพระไชยสุริยา มีสุดามะเหสี
ชื่อว่าสุมาลี อยู่บุรีไม่มีภัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มีกิริยาอัชฌาสัย
พ่อค้ามาแต่ไกล ได้อาศัยในพารา
ไพร่ฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา
ทำไร่เขาไถนา ได้เข้าปลาแลสาลี
อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า ก็หาเยาวนารี
ที่หน้าตาดีดี ทำมโหรีที่เคหา
ค่ำเช้าเฝ้าสีซอ เข้าแต่หอล่อกามา
หาได้ให้ภริยา โลโภพาให้บ้าใจ
ไม่จำคำพระเจ้า เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไท ฉ้อแต่ไพร่ใส่ขื่อคา
คดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา
ใครเอาเข้าปลามา ให้สุภาก็ว่าดี
ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา

เฉลยใบงานที่ ๓.๑
เรื่อง การเว้นวรรคการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทผึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงร้อยกรอง(๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง แล้วเลือกบทอ่านมา ๓ บท เพื่อทดสอบการอ่าน

สาธุสะ / จะขอไหว้
พ่อแม่ / แลครูบา
ข้าเจ้า / เอา ก ข
แก้ไข / ในเท่านี้
จะร่ำ / คำต่อไป
ธรณี / มีราชา
ชื่อพระ / ไชยสุริยา
ชื่อว่า / สุมาลี
ข้าเฝ้า / เหล่าเสนา
พ่อค้า / มาแต่ไกล
ไพร่ฟ้า / ประชาชี
ทำไร่ / เขาไถนา
อยู่มา / หมู่ข้าเฝ้า
ที่หน้า / ตาดีดี
ค่ำเช้า / เฝ้าสีซอ
หาได้ / ให้ภริยา
ไม่จำ / คำพระเจ้า
ถือดี / มีข้าไท
คดี / ที่มีคู่
ใครเอา / เข้าปลามา
ที่แพ้ / แก้ชนะ
ขี้ฉ้อ / ก็ได้ดี

พระศรีไตร / สรนา
เทวดา / ในราศี
เข้ามาต่อ / ก กา มี
ดีมิดี / อย่าตรีชา
พอล่อใจ / กุมารา
เจ้าพารา / สาวะถี
มีสุดา / มะเหสี
อยู่บุรี / ไม่มีภัย
มีกิริยา / อัชฌาสัย
ได้อาศัย / ในพารา
ชาวบุรี / ก็ปรีดา
ได้เข้าปลา / แลสาลี
ก็หาเยา / วนารี
ทำมโหรี / ที่เคหา
เข้าแต่หอ / ล่อกามา
โลโภพา / ให้บ้าใจ
เหไปเข้า / ภาษาไสย
ฉ้อแต่ไพร่ / ใส่ขื่อคา
คือไก่หมู / เจ้าสุภา
ให้สุภา / ก็ว่าดี
ไม่ถือพระ / ประเวณี
ไล่ด่าตี / มีอาญา

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านใบงานตามประเด็นต่อไปนี้

๕. จากการศึกษาวรรณคดีในบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ให้นักเรียน ยกบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ พร้อมแสดงเหตุผล (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....

๖. ให้นักเรียนทดลองแต่งบทร้อยกรองชนิดกาพย์ ๑ บท ลงในใบงาน (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๗. การฝึกแต่งคำประพันธ์ให้ประโยชน์กับนักเรียนอย่างไรบ้าง จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๘. จากบทความนี้นักเรียนคิดว่าสามารถนำเอาความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ (๕)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแต่งบทประพันธ์ เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามรูปแบบที่กำหนดไว้ให้มีสัมผัสที่ไพเราะ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น ซึ่งแต่ละชนิดมีรูปแบบและวิธีการประพันธ์ที่แตกต่างกันตามคณะและฉันทลักษณ์ของชนิดคำประพันธ์นั้น ๆ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ก็มีวรรณคดีในบทเรียนให้ได้ศึกษาเช่น กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ และอีกมากมาย ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีการแต่งบทประพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ใช้ในการบรรยายและสื่อความเรื่องราวนั้น ๆ อันควรค่าแก่การศึกษารูปแบบงานเขียนจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ อย่างยิ่ง ทั้งนี้โคลงสี่สุภาพถือเป็นบทประพันธ์แบบหนึ่งที่ควรค่าแก่การศึกษาเพราะโคลงสี่สุภาพ มีการวางฉันทลักษณ์ที่น่าศึกษาและการวางตำแหน่ง เสียงเอก และโท

การให้นักเรียนได้ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ และฝึกยกตัวอย่างงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียนแล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เช่น กาพย์ หรือ โคลง จะเป็นการฝึกทักษะงานเขียนประเภทการแต่งบทประพันธ์และเป็นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างบทประพันธ์

๓. สาระการเรียนรู้

การแต่งบทประพันธ์เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงขึ้นให้เป็นบทร้อยกรองที่ไพเราะตามรูปแบบของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ของฉันทลักษณ์ เช่น จำนวนคำ บังคับวรรค บังคับสัมผัสการแต่งบทประพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก อารมณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านถ้อยคำที่ไพเราะ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ หรือคติธรรมที่ผู้แต่งต้องการจะสอดแทรกไว้เพื่อสอนใจ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ **(๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)**

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ (๕)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓) **ด้านความรู้ (K)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูถามนักเรียนและให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถามเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับการอ่านว่า “บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร” ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ว่าบทร้อยแก้วไม่มีข้อกำหนดในการเขียนตามรูปแบบฉันทลักษณ์อย่างบทร้อยกรอง ซึ่งบทร้อยกรองมีหลายประเภทได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งแต่ละคำประพันธ์จะมีลักษณะเฉพาะในการบังคับไม่เหมือนกัน ซึ่งเมื่ออ่านออกเสียงจะมีความไพเราะต่างกัน	๑.นักเรียนร่วมวิเคราะห์และตอบคำถาม **แนวคำตอบ** บทร้อยแก้วไม่มีฉันทลักษณ์หรือลักษณะบังคับในการแต่ง ส่วนบทร้อยกรองมีลักษณะบังคับในการแต่ง หรือมีการกำหนดคณะ เช่น จำนวนคำ สัมผัส ครุ ลหุ คำที่มีเสียงหนักเบา เป็นต้น	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๑ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๖)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๑ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์แบบรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ (๕)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โคลงสี่สุภาพ จากนั้นให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สาระสำคัญที่ได้อ่าน ๒. ครูให้นักเรียนอ่านใบงานที่ ๑๑ กาพย์พระไชยสุริยาพร้อมกัน แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์	นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเขียนแบ่งวรรคคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จากนั้นให้ทดลองแต่งกาพย์ยานีจำนวนกลุ่มละ ๑ บท โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ๒. ครูให้นักเรียนฝึกซ้อมจากการทำใบงานและนักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๑	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๑ ๒. นักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๑			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสาระสำคัญ (๕)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปภาพรวมของการศึกษาเรื่องบทประพันธ์จากวรรณคดีในบทเรียนการหลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิทแล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)

๓. ใบงานที่ ๑๑ เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๑

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - แต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์หรือโคลงได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจากการหางานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองและการแต่งบทประพันธ์ได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๒) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๑ (ข้อที่ ๒) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุงานเขียนประเภทร้อยกรองจากวรรณคดีในบทเรียน แล้วฝึกแต่งบทประพันธ์ชนิดกาพย์/โคลง พร้อมทั้งร่วมกันสะท้อนผลการประพันธ์ (๑.๑.๑๑.๑.๔ ๑.๒.๑ ๑.๒.๒ ๔.๑.๑ ๕.๒.๓)	๓. ประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ด้วยรูบริค ๔. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๓ – ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ ๒. ใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๓ – ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนว

แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความคิดสร้างสรรค์**	มีความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่มาก	มีความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่บางส่วน	ความคิดสร้างสรรค์บางส่วน แต่มีความซ้ำซ้อน	ขาดความคิดสร้างสรรค์ และคาดการณ์ได้ง่าย
๒. **การใช้ภาษา**	ใช้ภาษาที่หลากหลายและเหมาะสม	ใช้ภาษาได้ดี แต่ยังขาดความหลากหลาย	ใช้ภาษาได้บางส่วน แต่ยังต้องปรับปรุง	การใช้ภาษามีความผิดพลาดและไม่เหมาะสม
๓. **โคลงสร้างบทประพันธ์**	โคลงสร้างชัดเจนสอดคล้องและต่อเนื่อง	โคลงสร้างดี แต่มีบางส่วนไม่ต่อเนื่อง	โคลงสร้างพอใช้ แต่ขาดความสอดคล้อง	โคลงสร้างไม่มีความชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง
๔. **การใช้จินตนาการ**	การใช้จินตนาการสูงทำให้บทประพันธ์น่าสนใจ	มีการใช้จินตนาการแต่ยังสามารถพัฒนาได้	การใช้จินตนาการพอใช้ แต่ขาดความน่าสนใจ	ขาดการใช้จินตนาการ และไม่ดึงดูด
๕. **การสื่อความหมาย**	สื่อความหมายได้ชัดเจน และมีผลกระทบ	สื่อความหมายได้ดี แต่ยังขาดความกระทบ	สื่อความหมายได้บ้าง แต่ไม่ชัดเจน	สื่อความหมายไม่ชัดเจน และไม่กระทบ

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ

คณะ

โคลงสี่สุภาพ ๑ บท มี ๓๐ คำ ไม่รวมคำสร้อย โคลงสี่สุภาพ ๑ บท แบ่งเป็น ๔ บาท เช่น “เสียงลือเสียงเล่าอ้าง อันใด พี่เอย” นับเป็น ๑ บาท ๑ บาทแบ่งเป็น ๒ วรรค คือ วรรคหน้า เช่น “เสียงลือเสียงเล่าอ้าง” และวรรคหลัง เช่น “ อันใด”

วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลังของบาทที่ ๑ – ๓ มี ๒ คำ วรรคหลังของบาทที่ ๔ มีร ๔ คำ วรรคหลังของบาทที่ ๑ และ ๓ อาจมีคำสร้อยต่อท้ายได้ เช่น พี่เอย ฤาพี่ คำสร้อยเหล่านี้จะมีหรือไม่มีก็ได้

คำสร้อย หมายถึง คำหรือวลีที่ใช้ลงท้ายวรรค ท้ายบาท หรือท้ายบทร้อยกรอง เพื่อความไพเราะของเสียงและความชัดเจนของความหมายหรือเพื่อแสดงว่าจบตอน เช่น นา เฮย ฤา บารนี แก่แม่นา โสตถิ์เทอญ คำสร้อยมักพบใช้ในคำประพันธ์ประเภทร่ายและโคลง

สัมผัส

โคลงสี่สุภาพบังคับสัมผัสระหว่างวรรค หรือสัมผัสนอกซึ่งเป็นสัมผัสสระ ๓ แห่งคือคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ กับ ๕ และคำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๗ ดังปรากฏในโคลงตัวอย่างได้แก่ ใด - ใคร - ไหล - และ หล้า - อ้า

โคลงสี่สุภาพอาจมีสัมผัสภายในวัดที่เรียกว่าสัมผัสในซึ่งเป็นได้ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรเพื่อเสริมให้โคลงมีความไพเราะยิ่งขึ้นเช่น ฦา - เล่า, ย่อม - ยอ, หลับ - ไหล, เอง - อ้า

โดยทั่วไปโคลงสี่สุภาพไม่บังคับสัมผัสระหว่างบทแต่ถ้ามีสัมผัสระหว่างบทจะเรียกว่าร้อยโคลงโดยจะให้คำสุดท้ายของบทไปสัมผัสกับคำที่ ๑ ๒ ๓ ๔ หรือ ๕ ของวรรคแรกในโคลงบทถัดไป

เอกโท

โคลงสี่สุภาพบังคับรูปวรรณยุกต์เอกและโทโดยกำหนดให้ใช้คำที่มีรูปวรรณยุกต์เอกหรือคำตาย (เรียกว่าคำเอก) ๗ คำและคำที่มีรูปวรรณยุกต์โท (เรียกว่าคำโท) ๔ คำ

คำเอกจะอยู่คำที่ ๔ ของวรรคแรกคำที่ ๒ ของวรรคที่ ๓ คำที่ ๑ ของวรรคที่ ๔ คำที่ ๓ ของวรรคที่ ๕ คำที่ ๒ ของวรรคที่ ๖ คำที่ ๒ ของวรรคที่ ๗ และคำที่ ๑ ของวรรคที่ ๘ คำโทจะอยู่ที่คำที่ ๕ ของวรรคแรกทำที่ ๒ ของวรรคที่ ๔ คำที่ ๕ ของวรรคที่ ๗ และคำที่ ๒ ของวรรคที่ ๘ ดังปรากฏในโคลงตัวอย่างนี้

คำเอก ได้แก่ เล่า ย่อม ทั่ว พี่ ตื่น พี่ อย่า

คำโท ได้แก่ อ้าง หล้า อ้า ได้

บางครั้งคำเอกโทในวรรคที่ ๑ สามารถสลับตำแหน่งกันได้

ในกรณีที่หาคำเอกคำโทมาใช้ไม่ได้ก็อนุโลมให้ใช้คำเอกโทษแทนคำเอกและใช้คำโทโทษแทนคำโทได้แต่ไม่นิยมใช้

คำเอกโทษ คือคำที่รูปวรรณยุกต์เดินเป็นรูปโทแต่เปลี่ยนมาใช้รูปวรรณยุกต์เอกโดยคงเสียงรูปวรรณยุกต์ให้เหมือนเดิมเช่นสู้เป็นสู้

คำโทโทษคือคำที่รูปวรรณยุกต์เดิมเป็นรูปเอกแต่เปลี่ยนมาใช้รูปวรรณยุกต์โทโดยคงเสี่ยงรูปวรรณยุกต์ให้เหมือนเดิมเช่น ย่า เขียนเป็น หย้า

ที่มา หนังสือ กวีวัจน์วรรณนา

แผนผังฉันทลักษณ์

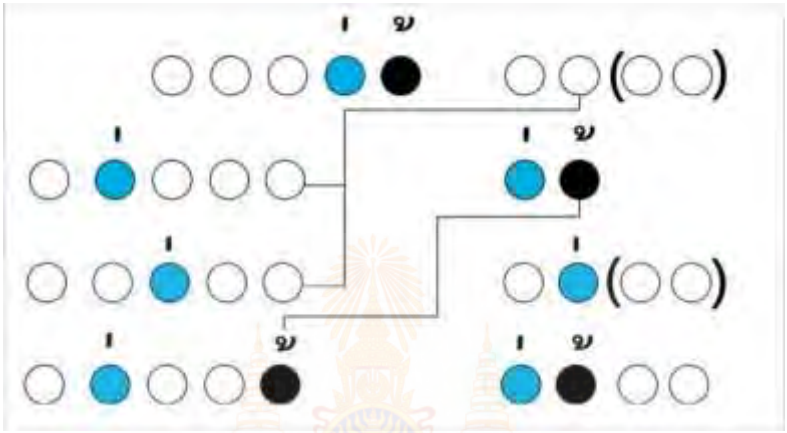

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โคลงโลกนิติ (โคลง-โลก-กะ-นิด)

ประวัติและความเป็นมา

โคลงโลกนิติเป็นบทประพันธ์ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา *ไม่ปรากฏนามผู้แต่งที่ชัดเจน* เนื่องจากเป็นสุภาษิตเก่าที่ถูกนำมาร้อยเรียงเป็นคำโคลง ต่อมาเมื่อถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๓) ทรงปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธ์) และประสงค์ให้มีการนำโคลงโลกนิติมาจารึกลงแผ่นศิลาติดไว้เป็นธรรมทาน เพื่อที่ประชาชนจะได้ศึกษาคติธรรมจากบทประพันธ์

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้นำโคลงโลกนิติมาชำระใหม่ (คัดลอก แก้ไข/ปรับปรุง) คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร โดยท่านได้ปรับปรุงโคลงโลกนิติให้ได้ใจความ ถูกต้อง และไพเราะ

โคลงโลกนิติ มีลักษณะคำประพันธ์คือเป็นโคลงสี่สุภาพ ซึ่งเป็นคำประพันที่แต่งยาก เนื่องจากมีการบังคับตำแหน่งคำเอก (คำที่สะกดด้วยวรรณยุกต์เอก) ๗ แห่ง และคำโท (คำที่สะกดด้วยวรรณยุกต์โท) ๔ แห่ง

เนื้อหาของโคลงโลกนิติ

โคลงโลกนิติ มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวคำสอนที่หลากหลาย เช่น การคบคน การวางตน ความรอบคอบ ความกตัญญู ความเพียร เป็นต้น โดยมีทั้งการสอนอย่างตรงไปตรงมา และการเปรียบเทียบ

ตัวอย่างโคลงโลกกนิติ

ปลาร้าพันห่อด้วย ใบคา
ใบก็เหม็นคาวปลา คละคลุ้ง
คือคนหมู่ไปหา คบเพื่อน พาลนา
ได้แต่ร้ายร้ายฟุ้ง เฟื่องให้เสียพงศ์

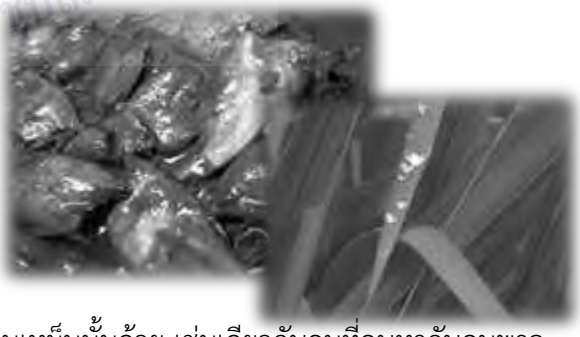

หมายถึง ปลาร้าหากห่อด้วยใบคา ใบคาก็จะติดกลิ่นเหม็นนั้นด้วย เช่นเดียวกับคนที่คบหากับคนพาลย่อมจะทำให้ตนเองเสื่อมเสียชื่อเสียงไปด้วย

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. โคลงโลกนิติอ่านว่าอย่างไร และมีความหมายว่าอย่างไร

.....

๒. ใครเป็นผู้ชำระเรื่องโคลงโลกนิติ

.....

๓. โคลงโลกนิติถูกจารึกไว้ ณ สถานที่ใด

.....

๔. โคลงโลกนิติมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

.....

๕. โคลงโลกนิติแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

.....

๖. เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ

๑) หนึ่งบทมี .....บาท
๒) แต่ละบาทมี .....วรรค
๓) ข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ คือ.....
๔) คำเอกมี .....แห่ง
๕) คำโทมี .....แห่ง

๗. เติมวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์โท และโยงสัมผัสตามข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพในแผนภูมิต่อไปนี้

ㅇㅇㅇㅇㅇ ㅇㅇ(ㅇㅇ)

ㅇㅇㅇㅇㅇ ㅇㅇ

ㅇㅇㅇㅇㅇ ㅇㅇ(ㅇㅇ)

ㅇㅇㅇㅇㅇ ㅇㅇㅇㅇ

เฉลยใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. โคลงโลกนิติอ่านว่าอย่างไร และมีความหมายว่าอย่างไร

โคลง - โลก - กะ - นิด หมายถึง โคลงที่กล่าวถึงแบบแผน/รูปแบบ/กฎ/ความเป็นไปของโลก

๒. ใครเป็นผู้ชำระเรื่องโคลงโลกนิติ

สมเด็จฯ กรมพระยาเดชาดิศร

๓. โคลงโลกนิติถูกจารึกไว้ ณ สถานที่ใด

วัดพระเชตุพนฯ, วัดพระเชตุพลวิมลมังคลาราม, วัดโพธิ์

๔. โคลงโลกนิติมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

เป็นโคลงที่มีเนื้อหาสอนและให้คติเตือนใจ

๕. โคลงโลกนิติแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

โคลงสี่สุภาพ

๖. เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามข้อบังคับให้ถูกต้อง

๑) หนึ่งบทมี ๔ บาท ๔) คำเอกมี ๗ แห่ง

๒) แต่ละบาทมี ๒ วรรค ๕) คำโทมี ๔ แห่ง

๓) ข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ คือ คำเอก (คำที่สะกดด้วยวรรณยุกต์เอก) คำโท (คำที่สะกดด้วยวรรณยุกต์โท)

๗. เติมวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์โท และโยงสัมผัสตามข้อบังคับในแผนภูมิต่อไปนี้

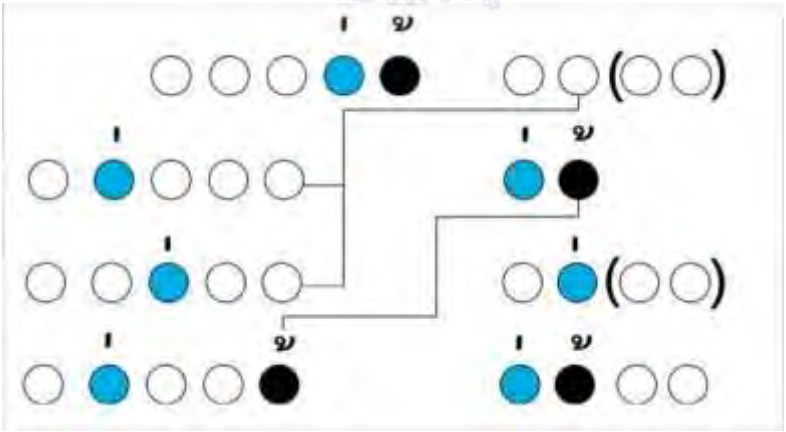

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เขียนจนชำนาญ สรรสารสำคัญ (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านใบงานตามประเด็นต่อไปนี้

๙. จากการศึกษาวรรณคดีในบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ให้นักเรียน ยกบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ พร้อมแสดงเหตุผล (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. ให้นักเรียนทดลองแต่งบทร้อยกรองชนิดโคลง ๑ บท ลงในใบงาน (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๑. การแลกเปลี่ยนผลงานการประพันธ์ มีผลดีต่อนักเรียนอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๒. จากบทความนี้นักเรียนคิดว่าสามารถนำเอาความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**	
รหัสวิชา ท๒๑๒๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๔ หลักภาษาและการใช้ภาษา

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความ แตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ระดับภาษาไทย เป็นลักษณะของถ้อยคำที่ให้ความหมายถึงความแตกต่างของภาษา ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง ซึ่งควรใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคลและกาลเทศะในการสื่อสารในภาษาไทยนั้นจะมีการแบ่งระดับของภาษาไว้ ๕ ระดับ ตามความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในบริบทหรือสถานการณ์ คือ ๑. ภาษาระดับพิธีการ ๒. ภาษาระดับทางการ ๓. ภาษาระดับกึ่งทางการ ๔. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ ๕. ภาษาระดับกันเอง การเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง และเนื้อหา จะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังเข้าใจข้อความได้ชัดเจน และเกิดความประทับใจ

การให้นักเรียนได้ฝึกจำแนกความแตกต่างของระดับภาษาจะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเห็นข้อแตกต่างของระดับภาษาและสามารถนำเอาไปปรับใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทในสถานการณ์

๓. สาระการเรียนรู้

ระดับภาษาไทยเป็นคำที่ให้ความหมายถึงความแตกต่างของภาษา ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง ซึ่งควรใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคลและกาลเทศะในการสื่อสารในภาษาไทยนั้นจะมีการแบ่งระดับของภาษาไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

๑. ภาษาแบบเป็นทางการหรือภาษาเขียน ภาษาชนิดนี้ใช้ในการเขียนหรือการพูดที่เป็นโอกาสสำคัญ เช่น งานพิธีการ และงานที่เป็นทางการ แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ ภาษาระดับพิธีการและภาษาระดับมาตรฐานราชการ

๑.๑ ภาษาระดับพิธีการ ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น งานราชพิธี วรรณกรรมชั้นสูง ภาษาที่ใช้เป็นคำระดับสูงและมีความซับซ้อนของประโยคอยู่ มีการใช้ราชาศัพท์และใช้คำสุภาพ จึงเป็นภาษาที่งดงามไพเราะประณีต

๑.๒ ภาษาระดับทางการ ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น หนังสือราชการ วิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ การกล่าวปราศรัย บทความวิชาการ งานวิจัย งานเขียนตำรา การกล่าวเปิดงานสำคัญๆ เป็นต้น ภาษาที่ใช้เป็นแบบแผน ชัดเจน และกระชับ มีการวางตำแหน่งคำถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทั้งรูปประโยคและการใช้ถ้อยคำรูปประโยคมีการเรียบเรียงอย่างถูกต้อง ประณีต ชัดเจน สละสลวย

๒. ภาษาแบบไม่เป็นทางการหรือภาษาพูด ภาษาในระดับนี้ใช้ในการเขียนและการพูดโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน ***<u>แบ่งได้เป็น ๓ ระดับ คือภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับสนทนา และภาษาปาก</u>***

๒.๑ ภาษาระดับกึ่งทางการ ใช้ในโอกาสทั่วไปที่ไม่เป็นทางการมากนัก เช่น การบรรยาย การสอน การปราศรัย การสนทนากับผู้ใหญ่ที่เคารพภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ เรียบง่าย แต่สุภาพ มีการใช้ถ้อยคำระดับสามัญในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวันแต่ยังคงมีความสุภาพ เช่น กิน ทำงาน ฉัน เธอ เขา ฯลฯ

๒.๒ ภาษาระดับสนทนาหรือภาษาระดับไม่เป็นทางการ ใช้ในโอกาสทั่วไปที่ไม่เป็นทางการ มีการใช้คำสแลง คำย่อ อักษรย่อ คำตัด คำเฉพาะกลุ่ม คำภาษาถิ่น คำเลียนเสียงพูด คำภาษาหนังสือพิมพ์ คำภาษาโฆษณา ระดับภาษาในระดับนี้มักใช้ในการซื้อขาย การประชุม การพูดที่ไม่เป็นทางการและการสนทนากับผู้ที่สนิทสนม เช่น การสนทนากับเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องเป็นต้น

๒.๓ ภาษาปากหรือภาษาระดับกันเอง ใช้ในโอกาสที่สนิทสนมเป็นกันเองอย่างมาก เช่น การพูดคุยกับเพื่อนสนิท ญาติสนิท ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดทั่วไป อาจจะมีคำหยาบคายหรือคำสแลง มักใช้ภาษาระดับนี้ในพื้นที่ส่วนตัว อาจมีคำสบถ คำด่าทอ คำหยาบคายในรูปของการสนทนาเป็นต้น ตัวอย่าง: แกกินข้าวมาหรือยัง? , มึงสบายดีไหม ฯลฯ

ที่มา หนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๕

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) จำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) บอกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการจำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จำแนก/วิเคราะห์ความแตกต่างของระดับภาษา แล้วยกตัวอย่างเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๒ ๕.๒.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนก/วิเคราะห์ความแตกต่างของระดับภาษา แล้วยกตัวอย่างเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน) **ด้านความรู้ (K)** - จำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - บอกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ดังนี้ - **“ในชีวิตประจำวัน การใช้บทสนทนา หรือการพูด / การเขียนสื่อสารใด ๆ นักเรียนมีการสื่อสารที่ใช้ภาษารูปแบบใดบ้าง ”** จงร่วมกันอภิปราย - ต่อมาครูตั้งคำถามว่า**“นักเรียนคิดว่าภาษามีความสำคัญต่อวัยวุฒิและคุณวุฒิหรือไม่” จงร่วมกันอภิปราย**	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปราย หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๒ เขียนจนชำนาญสรรสารสำคัญ (๖)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๒ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการจำแนกระดับภาษาไทยด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง “ระดับภาษาไทย”	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้ จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการจำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. เมื่อนักเรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่ได้ศึกษาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังหรืออาจจับคู่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็ได้ตามการตกลงของกลุ่ม				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่เรื่องระดับภาษาไทย เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานการทำใบงาน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๒ ๒. นักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๒			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของการศึกษาเรื่องการจำแนกระดับภาษาไทย หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร
๒. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร
๓. ใบงานที่ ๑๒ ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๒ การจำแนกระดับ-ภาษา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - จำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - บอกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการจำแนกความแตกต่างของระดับภาษาไทยได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๒-๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการจำแนกระดับภาษาไทย	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๒ (ข้อที่ ๒ - ๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการจำแนกระดับภาษาไทย	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนก/วิเคราะห์ความแตกต่างของระดับภาษา แล้วยกตัวอย่างเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน)	๑. ประเมินสมรรถนะการจำแนกระดับภาษาไทยด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการจำแนกระดับภาษาไทย ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการจำแนกระดับภาษาไทย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๖. **ความถูกต้องในการจำแนกระดับภาษา**	จำแนกระดับภาษาได้ถูกต้องทุกระดับ และสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างระดับภาษาได้อย่างชัดเจน	จำแนกระดับภาษาได้ถูกต้องเกือบทุกระดับ และสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างระดับภาษาได้	จำแนกระดับภาษาได้ถูกต้องบ้าง แต่มีข้อผิดพลาดในการจำแนกระดับบางระดับ	จำแนกระดับภาษาได้ไม่ถูกต้องและไม่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างระดับภาษาได้
๗. **การใช้ภาษาทางการ**	ใช้ภาษาทางการได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ มีความเป็นระเบียบและมีความสุภาพสูง	ใช้ภาษาทางการได้ดีในส่วนใหญ่ของสถานการณ์ มีความเป็นระเบียบและสุภาพ	ใช้ภาษาทางการได้บ้าง แต่มีข้อผิดพลาดในบางสถานการณ์	ใช้ภาษาทางการไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมในหลายสถานการณ์
๘. **การจำแนกระดับภาษา**	สามารถเขียนระบุการจำแนกจากการให้คำถามได้ และมีการยกตัวตัวอย่างประกอบชัดเจนถูกต้อง ตรงตามประเด็น	สามารถเขียนระบุการจำแนกจากการให้คำถามได้ และมีการยกตัวตัวอย่างประกอบ	สามารถเขียนระบุการจำแนกจากการให้คำถามได้บางส่วน การยกตัวตัวอย่างมีบางส่วน	ไม่สามารถเขียนระบุการจำแนกจากการให้คำถามได้ หรือระบุผิดเกณฑ์
๙. **การสื่อความหมาย**	สื่อความหมายได้ชัดเจน และมีผลกระทบ	สื่อความหมายได้ดี แต่ยังขาดความกระทบ	สื่อความหมายได้บ้าง แต่ไม่ชัดเจน	สื่อความหมายไม่ชัดเจน และไม่กระทบ
๑๐. **การนำเอาไปใช้ในสถานการณ์จริง**	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจน และการเชื่อมโยงถึงการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจนบางส่วน มีการเขียนการสื่อสารการนำไปใช้ในบางส่วน	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจนบางส่วน	ไม่สามารถเขียนสื่อความหมายได้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนคิดว่าการเขียนจำแนกระดับภาษา ส่งผลดีในการไปปรับใช้ได้อย่างไร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๒. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตัวอย่างของระดับภาษาไทยเป็นคำที่ให้ความหมายถึงความแตกต่างของภาษา ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง ซึ่งควรใช้ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคลและกาลเทศะในการสื่อสารในภาษาไทยนั้นจะมีการแบ่งระดับของภาษาไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

๑. **<u>ภาษาแบบเป็นทางการหรือภาษาเขียน</u>** ภาษาชนิดนี้ใช้ในการเขียนหรือการพูดที่เป็นโอกาสสำคัญ เช่น งานพิธีการ และงานที่เป็นทางการ ***<u>แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ ภาษาระดับพิธีการและภาษาระดับมาตรฐานราชการ</u>***

- **๑.๑ ภาษาระดับพิธีการ** ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น งานราชพิธี วรรณกรรมชั้นสูง ภาษาที่ใช้เป็นคำระดับสูงและมีความซับซ้อนของประโยคอยู่ มีการใช้ราชาศัพท์และใช้คำสุภาพ จึงเป็นภาษาที่งดงามไพเราะประณีต

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับพิธีการ

บทราชสดุดี
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๘

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า (ขานชื่อ – สกุล และตำแหน่ง.....)
ในนามคณะครู นักเรียน เจ้าหน้าที่และผู้ปกครองโรงเรียน.....
ขอประกาศราชสดุดี เฉลิมพระเกียรติ ถวายพระพรชัยมงคล เฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เนื่องในอภิลักขิตมหามงคลชัย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๙๔ พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคมศกนี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ต่างชื่นชมโสมนัสในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่ออาณาประชาราษฎร์ตลอดระยะเวลาแห่งการดำรงพระอิสริยยศ ในฐานะสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมบูรณ์ด้วยพระพลานามัย ไร้โรคาพาธอุปัทวันตรายทั้งปวง ทรงสถิตเป็นมิ่งขวัญในมไหศวรรย์สมบัติ และในห้วงจิตของเหล่าข้าพระพุทธเจ้า

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระปรีชาสามารถในงานศิลปะหลายด้าน และทรงสนพระราชหฤทัย ในศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นพิเศษ ได้ทรงฟื้นฟู ส่งเสริม ศิลปกรรมพื้นฐาน งานช่างฝีมือ และอาชีพหัตถกรรมในครัวเรือน ทั้งยังโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดหาครูชำนาญการมาสอนชาวบ้าน เพื่อได้ใช้เวลาว่างจากการทำนา ทำสวน ทำไร่ มาประดิษฐ์กระเป๋า ปั้นตุ๊กตาชาววัง ทอผ้าไหม อันเป็นมรดกและวัฒนธรรมของชาติสืบไป ซึ่งในปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ กระทรวงวัฒนธรรม ได้ถวายพระราชสมัญญาว่า “อัคราภิรักษ์ศิลปิน” หมายถึง ศิลปินยิ่งใหญ่ ผู้ปกปักรักษางานศิลปะ

ในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ข้าพระพุทธเจ้าคณะครู นักเรียน บุคลากร รวมทั้งผู้ปกครอง โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม ถวายพระพรชัยมงคล ให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน พระเกียรติคุณแผ่ไพศาล เป็นมิ่งขวัญร่มเกล้าชาวไทย ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐยั่งยืนล้ำเลิศ เป็นจิรัฐิติกาล ทรงพระเกษมสำราญ เป็นนิจนิรันดร์กาลเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับพิธีการ

ประเภทวรรณกรรมชั้นสูง “ลิลิตโองการแช่งน้ำ”

๏ โอมสิทธิสรวงศรีแกล้ว แผ้วมฤตยู เอางูเป็นแท่น แกว่นกลืนฟ้ากลืนดิน บินเอาครุฑมาขี่ สี่มือถือสังข์จักรคธาธรณี ภีรุอวตาร๑ อสูรแลงลาญทัก ททัคนิจรนายฯ (แทงพระแสงศรปลัยวาต)

๏ โอมบรเมศวราย ผายผาหลวงอะคร้าว ท้าวเสด็จเหนือวัวเผือก เอกเงือกเกี้ยวข้างอ้างทัดจันทร์เป็นปิ่น ทรงอินทรชฎา สามตามพระแพร่ง แกว่งเพชรกล้า ฆ่าพิฆนจัญไรฯ (แทงพระแสงศรอัคนิวาต)

๏ โอมชัยชัยไขโสฬสพรหมญาณ บานเศียรเกล้า เจ้าคลี่บัวทอง ผยองเหนือขุนห่าน ท่านรังก่อดินก่อฟ้า หน้าจตุรทิศ ไทมิตรดา๒ มหากฤตราไตร อมไตยโลเกศ จงตรีศักดิท่านพิญาณปรมาธิเบศ ไทธเรศสุรสิทธิพ่อ เสวยพรหมาณฑ์ใช่น้อย ประถมบุญภารดิเรก บูรภพบรู้กี่ร้อย ก่อมาฯ (แทงพระแสงศรพรหมาศ)

ที่ ม า https://vajirayana.org/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับพิธีการ

คำกราบทูล ของนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลางและมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒
ณ หอประชุมอาคารสิริวรปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
วันอาทิตย์ที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ขอพระราชทานกราบทูลฝ่าพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้ารองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์ นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในนามสภามหาวิทยาลัยรภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดกระหม่อมให้ใต้ฝ่าพระบาทเสด็จพระดำเนินแทนพระองค์ในการพระราชทานปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วราชอาณาจักรในวันนี้ ยังความปลื้มปีติแก่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย คณาจารย์ ข้าราชการ และบัณฑิตที่เฝ้าใต้ฝ่าพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ โดยทั่วกัน

ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานพระวโรกาสกราบทูลรายงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยสรุปดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในการเป็นสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ และพัฒนาท้องถิ่นสร้างภูมิคุ้มกัน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยดำเนินงานผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการวิศวกรสังคม เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และเสริมสร้างสมรรถะผู้เรียนให้สมบูรณ์ โครงการส่งเสริมความรัก สามัคคี ความมีระเบียบวินัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

.....

ในโอกาสต่อไปนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระวโรกาสกราบทูลพระกรุฯโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปริญญาบัณฑิต จำนวน ๓,๑๖๐ คน

ดังรายนามที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และคณะจะได้กราบทูลตามลำดับ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ที่มา https://uc.bsru.ac.th/?page_id=๑๖๐๘๐

- **๑.๒ ภาษาระดับทางการ** ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น หนังสือราชการ วิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ การกล่าวปราศรัย บทความวิชาการ งานวิจัย งานเขียนตำรา การกล่าวเปิดงานสำคัญๆ เป็นต้น ภาษาที่ใช้เป็นแบบแผน ชัดเจน และกระชับ มีการวางตำแหน่งคำถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทั้งรูปประโยคและการใช้ถ้อยคำรูปประโยคมีการเรียบเรียงอย่างถูกต้อง ประณีต ชัดเจน สละสลวย

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับทางการ

จดหมายราชการ

ที่ มรภ ๐๕๐๐๒/๒๖๔

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
๓๐๐ ถนนสุรนารายณ์ ต.ในเมือง
อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓๐๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕x

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าศึกษาดูงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ด้วยโปรแกรมวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้กำหนดจัดโครงการศึกษาดูงานสถาบันบริการสารสนเทศให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ และชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๔๕ คน และอาจารย์ผู้ดูแลนักศึกษา จำนวน ๓ คน ระหว่างวันที่ ๓๐ – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ วัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์จากสถาบันบริการสารสนเทศ ให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ได้นำเพื่อประโยชน์ ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการมีจิตอาสา

คณะเห็นว่าหน่วยงานของท่านสามารถให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจ รับประสบการณ์จากการศึกษาดูงาน และนำไปใช้ในการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านให้นักศึกษาและอาจารย์เข้าศึกษาดูงาน ณ สำนักหอสมุด ในวันจันทร์ที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิกุล วงษ์การสินธุ์)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

โปรแกรมวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์
โทรศัพท์ ๐ ๔๔๐๐ ๙๐๐๙ ต่อ ๑๒๓๕ โทรสาร ๐ ๔๔๒๔ ๖๓๐๓

ที่มา https://eeyore๘๔๘.wordpress.com/

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับทางการ

บทความวิชาการ

Netflix กับผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์
Netflix and Its Impact on Film Industry

เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ
Kraiengkai Patanakunkomat
Corresponding author E-mail: kraiengkai.p@rmutp.ac.th

Received : September 26, 2021
Revised : December 5, 2021
Accepted : December 16, 2021

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเกิดขึ้นและการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของ Netflix ซึ่งเป็นกรณีศึกษาที่ดีถึงผลกระทบของสิ่งที่เรียกว่า Disruptive Technology ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ระดับโลก ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของนวัตกรรมและเทคโนโลยีแบบใหม่ ๆ รวมไปถึงผลกระทบของการแพร่กระจาย และการตัดสินใจเลือกนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งถ้าหากตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วพอ ก็จะเป็นตัวช่วยพัฒนาองค์กรธุรกิจให้ก้าวเดินไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง

ในกรณีของ Netflix การตัดสินใจทิ้งเทคโนโลยีดั้งเดิม คือการนำเสนอเนื้อหาและบริการในรูปแบบม้วน VHS รวมถึงแผ่น DVD และก้าวเข้าสู่เทคโนโลยีที่ใหม่กว่า คือระบบวิดีโอสตรีมมิง (Video Streaming) นับเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง เพราะเทคโนโลยีที่ Netflix เลือก และนำมาใช้เพื่อให้บริการลูกค้า ได้ส่งผลให้องค์กรพัฒนาแบบก้าวกระโดดจากแค่เดิมที่เป็นเพียงธุรกิจให้บริการเช่าภาพยนตร์รายย่อยในสหรัฐอเมริกา กลายมาเป็นหนึ่งในผู้นำด้านการให้บริการเนื้อหา (Content) ผ่านระบบวิดีโอสตรีมมิ่งในปัจจุบัน

คำสำคัญ: Netflix, เทคโนโลยีก่อกวน, ระบบวิดีโอสตรีมมิ่ง, อุตสาหกรรมภาพยนตร์

Abstract

This article aims to study the emergence and leap development of Netflix, which is a good case to study the impact of disruptive technology on the global film industry, which can demonstrate the influence of innovation and new technologies, including the impact of diffusion and decision to adopt innovation or technology. The correct and fast decision will help organisation to develop the business to move forward steadily.

In the case of Netflix, the decision to eliminate the legacy technology, which deliver content and services on VHS tapes, including DVD discs and step into video streaming, newer technologies, is the right decision. The new technology that Netflix chooses and uses to serve the customers has resulted in a leap development of business from a small video rental store in the United States to become one of the leader in content services through video streaming today.

Keywords: Netflix, Disruptive Technology, Video Streaming, Film Industry

อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Lecturer in Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

ที่มา บทความวิชาการ “Netflix กับผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์
เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ”
https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jcosci/issue/view/๑๒๔๘

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน สื่อภาพยนตร์ได้กลายเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมบันเทิงขนาดใหญ่ของโลก ที่สามารถสร้างเม็ดเงินได้อย่างมหาศาล และตัวของสื่อภาพยนตร์เอง ก็ได้มีการแตกแขนงหรือมีการแบ่งประเภทแยกย่อย ออกเป็นตระกูล (Genre) ต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์แนวสยองขวัญ ภาพยนตร์แนวตลก ภาพยนตร์สงคราม ภาพยนตร์เพลง ภาพยนตร์แนวชีวิต ฯลฯ รวมถึงยังได้มีการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามา เพื่อขยายประสบการณ์ของผู้ชมภาพยนตร์ให้เพิ่มมากขึ้น เช่น ภาพยนตร์สามมิติ (3D Film) หรือ ภาพยนตร์สี่มิติ (4D Film) เป็นต้น

หลังจากที่สื่อภาพยนตร์ถูกแพร่กระจาย และได้รับความนิยมไปทั่วโลก สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากความรุ่งเรืองของธุรกิจภาพยนตร์ก็คือ เครื่องบันทึกเทปวิดีโอ (Video Tape Recorder) และธุรกิจซื้อขายและให้เช่าวิดีโอ ซึ่งในระยะเริ่มแรกอยู่ในรูปแบบของม้วน VHS (Video Home System) และได้พัฒนาต่อเนื่องจนเข้าสู่ยุคของแผ่น DVD (Digital Versatile Disc) และแผ่น Blu-ray Disc ที่มีความละเอียดให้เลือกทั้งในระดับ Full HD และ Ultra HD ซึ่งให้ความคมชัดของภาพและเสียงมากขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งปัจจุบันที่ธุรกิจภาพยนตร์ได้เข้าสู่ยุคของวิดีโอสตรีมมิ่ง (Video Streaming) อย่างเต็มรูปแบบ

จากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นที่มาของบทความวิชาการเรื่อง "Netflix กับผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์" ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบและแสดงให้เห็นถึงพลังของเทคโนโลยีการสื่อสารแบบใหม่นั่นก็คือ ระบบวิดีโอสตรีมมิ่ง ว่ามีอิทธิพลหรือมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์แบบดั้งเดิมอย่างไร โดยข้อมูลทั้งหมดที่ประกอบขึ้นเป็นบทความวิชาการชิ้นนี้ ได้ทำการรวบรวมและวิเคราะห์จากหนังสือ ตำรา บทความ และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถูกตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี 2563 - 2564 เป็นหลัก

จุดเริ่มต้นของ Netflix

จุดเริ่มต้นของ Netflix เกิดขึ้นในวันที่ 29 สิงหาคม 1997 ด้วยการก่อตั้งของ 2 ผู้บุกเบิก คือ รีส แฮสติ้ง (Reed Hastings) และ มาร์ค แรนดอล์ฟ (Marc Randolph) โดยทั้งคู่เริ่มต้นทำธุรกิจ ด้วยการเปิดบริการให้เช่าแผ่น DVD ภาพยนตร์ด้วยระบบออนไลน์ และจัดส่งแผ่น DVD ไปสู่มือผู้บริโภคทางไปรษณีย์ โดย แฮสติ้ง ได้ไอเดียนี้มาจากการที่ครั้งหนึ่งเขาเคยถูก บล็อกบัสเตอร์ (Blockbuster) ซึ่งเป็นผู้นำด้านธุรกิจให้เช่าวิดีโอ ปรับเป็นเงิน 40 ดอลล่าร์ เนื่องจากคืนวิดีโอเรื่อง Apollo 13 ที่ยืมมาช้ากว่ากำหนด

แฮสติ้ง มองเห็นโอกาสทางการตลาด ด้วยการพุ่งตรงไปที่ปัญหา (Pain Point) ของผู้บริโภค ที่ไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางไปยังร้านเพื่อเช่าภาพยนตร์มาดูที่บ้าน โดย แฮสติ้ง ตัดสินใจมองข้ามธุรกิจให้เช่าม้วนวิดีโอ (VHS) ซึ่งมีต้นทุนสูง อีกทั้งยังมีโอกาสเสียหายได้ง่ายจากการจัดส่ง ไปสู่เทคโนโลยีใหม่ที่พึ่งเข้ามาได้ไม่นาน นั่นก็คือแผ่น DVD โดยใช้เงินลงทุนจำนวน 2.5 ล้านเหรียญสหรัฐ ในช่วงแรก Netflix มีพนักงานเพียงแค่ 30 คน และมีภาพยนตร์ให้เช่าเพียงแค่ 925 เรื่องเท่านั้น

หลังจากนั้นในปี 1999 Netflix ก็เปลี่ยนรูปแบบการให้บริการใหม่ ด้วยการเก็บค่าสมาชิกเป็นรายเดือน โดยเพิ่มผลประโยชน์ให้กับสมาชิก ด้วยการให้สิทธิ์การยืมภาพยนตร์แบบไม่จำกัดเรื่อง และไม่มีกำหนดวันที่ต้องคืน นั่นหมายความว่า สมาชิกของ Netflix จะไม่ต้องเสียค่าปรับ ในกรณีที่ส่งคืนแผ่น DVD ล่าช้าแบบที่ แฮสติ้ง เคยเจอเมื่อครั้งอดีต

ในปี 2002 Netflix เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว และเริ่มนำธุรกิจเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ โดยในขณะนั้น Netflix มีจำนวนสมาชิก 600,000 คนในประเทศสหรัฐอเมริกา และใช้เวลาเพียงแค่ 3 ปี นั่นคือในปี 2005 จำนวนสมาชิกของ Netflix เพิ่มขึ้นเป็น 4.2 ล้านคน โดยในปีเดียวกันนี้เอง Netflix มีภาพยนตร์ให้เลือกเช่ามากถึง 35,000 เรื่อง และทำการจัดส่ง DVD มากกว่า 1 ล้านแผ่น ไปสู่มือของสมาชิกในทุก ๆ วัน

ในปี 2007 Netflix เริ่มให้บริการรับชมภาพยนตร์ผ่านระบบวิดีโอสตรีมมิ่ง (Video Streaming) เป็นครั้งแรก หลังจากทดลองจนมั่นใจ Netflix ก็ตัดสินใจทิ้งรูปแบบการทำธุรกิจแบบดั้งเดิม และหันมาสู่การให้บริการเช่าภาพยนตร์ในระบบสตรีมมิ่งแบบเต็มตัว

Netflix เริ่มขยายธุรกิจบริการเนื้อหาบนสตรีมมิ่ง ด้วยการจับมือเป็นพันธมิตรกับกับบริษัทต่าง ๆ เพื่อทำให้บริการของตัวเองเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายมากขึ้น เช่น ให้บริการสตรีมมิ่งผ่านเครื่องเล่นเกม Xbox 360 ของบริษัทไมโครซอฟท์, เครื่องเล่นเกม Playstation 3 ของบริษัทโซนี่, เครื่องเล่นเกม Wii ของบริษัทนินเทนโด หรือการเปิดให้บริการผ่าน App Store ซึ่งทำให้ผู้บริโภคสามารถรับชม Netflix ได้ผ่านทางอุปกรณ์พกพาของบริษัทแอปเปิ้ล เช่น iPad หรือ iPhone

ในปี 2010 Netflix เริ่มมองหาตลาดใหม่ในต่างประเทศ โดยขยายฐานลูกค้าไปยังแคนาดาเป็นประเทศแรก หลังจากนั้นจึงเริ่มรุกเข้าสู่ประเทศในแถบลาตินอเมริกาและแคริบเบี้ยนในปี 2011 และเริ่มให้บริการในทวีปยุโรปในปี 2012 โดยเริ่มต้นที่ประเทศอังกฤษ ไอร์แลนด์

ที่มา บทความวิชาการ "Netflix กับผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ"
https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jcosci/issue/view/๑๒๙๘

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับทางการ

คำปราศรัย

คำปราศรัย นายเศรษฐา ทวีสิน
นายกรัฐมนตรี เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๗

สวัสดีปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๗ พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทุกท่าน ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา เป็นปีที่ประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสังคม เตรียมตัวที่จะก้าวเข้าสู่ยุคเพื่อชดเชย ๙ ปีที่ประเทศไทยเราสูญเสียโอกาสไปหลากหลายอย่างตั้งแต่ก่อนรับตำแหน่ง ผมเห็นใจและเข้าใจความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในหลาย ๆ เรื่องจึงได้เร่งรัดออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ขยายโอกาส กระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อทำให้พี่น้องประชาชนคนไทยทุกคนมีคุณภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุขมากยิ่งขึ้น

นี่คือโจทย์สำคัญที่พวกเราทุกคนทั้งข้าราชการ บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทุกคนล้วนหวังที่จะทำให้สำเร็จ พัฒนาประเทศไทยของเราให้เจริญรุ่งเรือง เราได้เห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในหลากหลายส่วน โดยเฉพาะ ในช่วง ๑๐๐ วันกว่า ๆ หลังจากที่ผมเข้ารับตำแหน่ง

ผมได้เร่งผลักดันนโยบายเร่งด่วนต่าง ๆ ออกมา และลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อไปพบ ไปรับฟังปัญหา ความอึดอัดของพี่น้องประชาชน ในทุก ๆ ภาค ไม่ว่าจะไปที่ไหน ผมก็ได้รับการต้อนรับที่อบอุ่นเสมอ และผมรู้สึกขอบคุณประชาชนทุกคนที่มาต้อนรับ มาให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ และผมจะตั้งใจแก้ปัญหา ทำงานเพื่อประชาชนต่อไป

หากถอยมาดูในภาพใหญ่ นอกจากนโยบายเร่งด่วนที่ผมกล่าวไปแล้ว ผมก็เริ่มดำเนินนโยบายที่จะวางรากฐานระยะกลางและระยะยาว เพื่อสร้างรากฐานให้กับอนาคตที่ดีกว่าให้ลูกหลานของพวกเราทุกคน ต้องขอให้เครดิตทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมทำนโยบายให้เห็นผลได้จริงในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากขาดความช่วยเหลือจากภาคประชาสังคม บุคลากรภาครัฐ ข้าราชการ ภาคเอกชนที่ช่วยกันทำนโยบายให้เห็นผลได้จริง แม้ว่าในบางครั้ง งานที่ผมได้เร่งดำเนินการ ก็เป็นงานที่เพิ่มเติมเข้ามาจากภาระที่ท่านมีอยู่แล้ว และทุกท่านก็ตั้งใจ ร่วมกันทำงานอย่างหนักเพื่อประชาชน

ผมก็ขอเป็นตัวแทนประชาชน ขอขอบคุณทุกท่านครับ ที่ทำให้ความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายเกิดขึ้นได้จริงในระยะเวลาอันรวดเร็ว ขอบคุณ และขอให้ทุกภาคส่วน ทุกคน ยังคงทำงาน ยังตั้งมั่นดำรงไว้ซึ่งขวัญและกำลังใจที่ดีในปีถัด ๆ ไป เพื่อสร้างรอยยิ้ม สร้างความสุขให้กับพี่น้องประชาชนต่อไปครับ

(มีต่อ)

อีกภาคหนึ่ง ผมขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ ทหาร ตำรวจ และอาสาสมัครทุกคน ที่ปฏิบัติภารกิจอย่างเข้มแข็ง รวมทั้งดูแลและช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ให้พี่น้องชาวไทยผ่านพ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดทั้งปีที่ผ่านมา เราจะก้าวสู่ปีพุทธศักราช ๒๕๖๗ ที่นับได้ว่าเป็นปีแห่งความก้าวหน้าอย่างแท้จริง ด้วยพลังกาย พลังใจ ที่เปี่ยมไปด้วยความสมหวัง ความสุข และเป็นก้าวของความสำเร็จและความมั่นคงในชีวิตของพี่น้องชาวไทยทุกคน

ผมขอให้ทุกคนเริ่มต้นศักราชใหม่ด้วยจิตใจที่อิ่มเอมไปด้วยความสุข ความสดชื่น และใช้ช่วงเวลาอันมีค่านี้เฉลิมฉลองกับครอบครัว ญาติมิตร อย่างอบอุ่นและมีความสุข พร้อมทั้งขอส่งความปรารถนาดีมายังพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกคน และขอส่งกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอำนวยความสะดวกให้แก่พี่น้องประชาชนในช่วงเทศกาลแห่งการเฉลิมฉลองปีพุทธศักราช ๒๕๖๗

เนื่องในศุภวาระขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๗ ผมขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกคนร่วมกันตั้งจิตอธิษฐานอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและอำนาจแห่งสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโปรดอภิบาลบันดาลดลให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ทรงพระเกษมสำราญ มีพระราชประสงค์จำนงสิ่งใด ขอจงสัมฤทธิ์ดั่งพระราชหฤทัยปรารถนา สถิตเป็นมิ่งขวัญร่มเกล้าแก่ปวงพสกนิกรชาวไทย ตราบกาลนาน

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๖๗ ครับ

ที่มา https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/๗๖๘๕๘

ลิขสิทธิ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. **ภาษาแบบไม่เป็นทางการหรือภาษาพูด** ภาษาในระดับนี้ใช้ในการเขียนและการพูดโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน ***<u>แบ่งได้เป็น ๓ ระดับ คือภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับสนทนา และภาษาปาก</u>***

- **๒.๑ ภาษาระดับกึ่งทางการ** ใช้ในโอกาสทั่วไปที่ไม่เป็นทางการมากนัก เช่น การบรรยาย การสอน การปราศรัย การสนทนากับผู้ใหญ่ที่เคารพภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ เรียบง่าย แต่สุภาพ มีการใช้ถ้อยคำระดับสามัญในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวันแต่ยังคงมีความสุภาพ เช่น กิน ทำงาน ฉัน เธอ เขา ฯลฯ

-

<u>ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ</u>

<u>บทความท่องเที่ยว</u>

การดูดาวของคนไทยพื้นบ้าน ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ อีสาน กลาง ใต้ พวกเขาดูดาวไว้ใช้ยังชีพ ทำมาหากินเป็นหลักโดยแท้ ไม่ใช่ดูดาวเพื่อผูกดวงตามคัมภีร์สุริยยาตร์ หรือคัมภีร์สารัมภ์ ซึ่งเป็นความรู้ของโหราจารย์ชั้นสูง ที่ต้องเก่งภาคคำนวณกันมาก ๆ ด้วย ดังนั้นตำราดาว สมุดไทยโบราณที่คัดลอกใช้งานกันมาตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงช่วงรัชกาลที่ ๕ จึงเป็นภาคบรรยายไว้ดูลักษณะของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดาวพระเคราะห์ ดาวหาง เมฆ ดาวตก ที่พระภิกษุ หมอดู คนธรรมดาพอ่านหนังสือออกเข้าถึงสรรพวิชานี้ได้

ส่วนการผูกดวง ทำนายดวง วางลึนา เขียนแผนที่ดาวไทย ดูดาวไทย ๑๒ ราศีที่พระอาทิตย์โคจรผ่านตั้งแต่ราศีเมษ พฤษภ...จนถึงราศรีมีน และกลุ่มดาว ๒๗ นักษัตรที่พระจันทร์โคจรผ่านตั้งแต่อัศวินีฤกษ์ ภรณฤกษ์....จนถึงเรวดีฤกษ์ และส่วนอื่น ๆ ที่อาศัยภาคคำนวณเป็นหลัก อันประมวลอยู่ในโชยติษศาสตร์ ถือเป็นศาสตร์ชั้นสูงที่คนทั่วไปเข้าใจยาก ต้องเป็นโหราจารย์ กลุ่มคนที่ศึกษาจริงจังด้านนี้ หรือกลุ่มคนที่มีความรู้สืบเนื่องมาจากชาติภพก่อน แล้วมาทำงานต่อในชาติปัจจุบัน จึงจะเข้าใจ เข้าถึง เรียนต่อได้รวดเร็วไม่ยากนัก ชนิดเรียนเรียนคัมภีร์สุริยยาตร์แล้วสามารถเข้าใจดาราวิถี ดูดาวเป็นรวดเร็วภายในคืนเดียวได้ก็มี

ที่มา อนุสาร อสท. ฉบับ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภูเก็ตก็แค่ปากซอย ปล่อยใจจอยๆ ชมวิวทะเล
#ที่เที่ยววิวสวยหน้าร้อน ซัมเมอร์นี้ต้องไป!

ซัมเมอร์นี้หาที่ชิลล์ ที่เที่ยวสบายๆกัน!! หน้าร้อนแบบนี้หลายคนคงกำลังแพลนเที่ยวแบบชิลล์ๆ อย่างทะเลสวยๆ ถ่ายรูปเก๋ๆ และครั้งนี้เรามี #ที่เที่ยวภูเก็ต #ที่เที่ยววิวสวยหน้าร้อน ที่ซัมเมอร์นี้ต้องไปมาฝาก! ‘ภูเก็ต‘ หนึ่งในสวรรค์ของนักท่องเที่ยวที่อยากเดินทางมาสัมผัสกับความสวยงามของธรรมชาติ และ #ความอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเลไทย #เมืองท่องเที่ยวยอดนิยม ที่รายล้อมไปด้วยทะเล และภูเขาที่สวยงามจนได้รับการขนานนามว่าเป็น‘อัญมณีของเมืองไทย‘ เตรียมจดลิสต์กันไว้ แล้วตามเราไปดูกันได้เลย !

แหลมกระทิง ภูเก็ต

จมดิ่งไปกับ **Magic Hour** ที่แสนล้ำค่า อิ่มเอมด้วยสนธยาอย่างไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้น อีกหนึ่ง #จุดชมวิวพระอาทิตย์ตกที่สวยงามแห่งหนึ่งของภูเก็ต มองเห็นแหลมพรหมเทพ และเกาะน้อยใหญ่ที่ตัดกับน้ำทะเลสีน้ำเงินเข้ม ทางเดินที่ต้องแทรกผ่านความสวยงามของทุ่งหญ้าสีทองทำให้จุดนี้กลายเป็นจุดแลนด์มาร์กที่ไม่ว่าใครมาภูเก็ตจะต้องถ่ายรูปเก็บไว้

นอกจากนี้ก้อนหินยอดแหลมที่ชี้ขึ้นฟ้า โดดเด่น ยื่นไปทางทะเลก็เป็นอีกหนึ่งจุดเด่นของจุดชมวิวนี้ที่ให้นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมได้ประทับใจ หินเรือใบที่อยู่ตรงปลายทางของแหลม ใช้เวลาเดินประมาณ ๓๐ นาที ช่วงเวลาที่พระอาทิตย์กำลังจะตกถือเป็นไฮไลท์ สายถ่ายรูปอยากได้ภาพสวยๆ ห้ามพลาดที่นี่เด็ดขาด!

#ที่เที่ยวอันซีนของภูเก็ต ที่อยากให้ทุกคนได้มาสัมผัส รับรองว่าคุ้มค่า #แหลมกระทิง คือจุดหมายที่ควรปักหมุดและไม่ผิดหวังอย่างแน่นอน แนะนำให้ใส่รองเท้าผ้าใบ เพราะต้องเดินบนหินและที่ลาดชัน หยิบน้ำดื่มติดมาด้วยสักขวด เนื่องจากเป็นพื้นที่โล่งไม่มีร่มไม้แดดจะค่อนข้างแรง แนะนำให้พกไฟฉายไว้ส่องทาง ช่วยให้ความสว่างในระหว่างเดินกลับ

ที่มา https://tourismproduct.tourismthailand.org/

- **๒.๒ ภาษาระดับสนทนาหรือภาษาระดับไม่เป็นทางการ** ใช้ในโอกาสทั่วไปที่ไม่เป็นทางการ มีการใช้คำสแลง คำย่อ อักษรย่อ คำตัด คำเฉพาะกลุ่ม คำภาษาถิ่น คำเลียนเสียงพูด คำภาษาหนังสือพิมพ์ คำภาษาโฆษณา ระดับภาษาในระดับนี้มักใช้ในการซื้อขาย การประชุม การพูดที่ไม่เป็นทางการและการสนทนากับผู้ที่สนิทสนม เช่น การสนทนากับเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องเป็นต้น

ตัวอย่างที่ใช้ภาษาระดับสนทนา

“ไม่มีเงินก็ไม่มีงัว” ผู้เล่าตอบแล้วหัวเราะ ด้วยเห็นความเขลาของนายหมาย
“เอ๊ะ ก็เรารู้ร่องรอยแล้วใช่ไหมล่ะ ว่าวัวอยู่ที่ไหน”
“ใครรู้ว่างัวอยู่ที่ไหน” อักฝ่ายหนึ่งย้อนถามอย่างเห็นขันอยู่เช่นเดิม
“ก็ใครเอาข่าวบาบอก เราก็ซักเอาจากคนนั้นซี หรือไม่ยังงั้นก็ตัดสินนลเจ้าคนนั้นสักนิดสักนิดหน่อย ให้เขาบอกทางให้เรา แล้วเราก็บอกตำรวจ”

ที่มา เรื่อง พลเมืองดี โดย ดอกไม้สด (หม่องหลวงบุปผา นิมมานเหมินท์ (กุญชร))
หนังสือนักเขียนเรื่องสั้นดีเด่น วานะครบ ๑๐๐ ปี เรื่องสั้นไทย

๒.๓ ภาษาปากหรือภาษาระดับกันเอง ใช้ในโอกาสที่สนิทสนมเป็นกันเองอย่างมาก เช่น การพูดคุยกับเพื่อนสนิท ญาติสนิท ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดทั่วไป อาจจะมีคำหยาบคายหรือคำสแลง มักใช้ภาษาระดับนี้ในพื้นที่ส่วนตัว อาจมีคำสบถ คำด่าทอ คำหยาบคายในรูปของการสนทนา เป็นต้น

ตัวอย่าง: แกกินข้าวมาหรือยัง? , มึงสบายดีไหม ฯลฯ

ที่มา หนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๕

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนคิดเห็นอย่างไร ที่ไทยมีระดับภาษา และมีจุดมุ่งหมายและการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....

๒. การที่เรามองเห็นความแตกต่างของระดับภาษา ส่งผลดีต่อการศึกษาภาษาไทยอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....

๓. ระดับภาษาใดที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันบ่อยที่สุด จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....

๔. หากนักเรียนมีความจำเป็นต้องเปิดบทสนทนากับผู้ใหญ่ เพื่อการสอบถามความรู้ นักเรียนจะเลือกใช้ภาษาในระดับใด และให้ยกตัวอย่างการเปิดบทสนทนาที่จะใช้ (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**	
รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อ ที่ได้รับ

ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศิลปะของงานเขียนวรรณกรรมไทยเปรียบเสมือนพู่กันที่กวีใช้สร้างสรรค์งานเขียนให้งดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำประโยคและอุปกรณ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ศิลปะในงานเขียนจะมีการนำเอากลวิธีต่าง ๆ ให้งานเขียนเกิดความน่าสนใจขึ้นเช่น ภาพพจน์ โวหาร การเล่นคำ จินตภาพ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสามารถค้นหางานเขียนได้หลากหลายแหล่งที่มาเช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด E-book บทความ วิเคราะห์วรรณกรรม และอื่น ๆ เป็นต้น

การให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสืบค้นหางานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์ถึงการใช้ศิลปะจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการมองเห็นแนวทางการเขียนเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานได้

๓. สาระการเรียนรู้

กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำประโยคและอุปกรณ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำประโยคและอุปกรณ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

กลวิธีการใช้ภาษาที่สำคัญในวรรณกรรม มีดังนี้

ภาพพจน์ เป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างภาพให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจน อาจเป็นภาพที่สัมผัสได้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น หรือกาย อาจเป็นภาพที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความรู้สึก หรือความคิด

อุปมา เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "ดวงตาของเธอเป็นประกายเหมือนดวงดาว"

อุปลักษณ์ เป็นการกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยตรงว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "หัวใจของฉันเป็นหิน"

อติพจน์เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เช่น "ฉันรักเธอจนแทบจะขาดใจ"

โวหาร เป็นการใช้ภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากความหมายตรงตัว เพื่อสร้างความสนใจและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

การเล่นเสียง เช่น การใช้คำคล้องจอง การใช้คำซ้ำ

การเล่นคำ เช่น การใช้คำที่มีความหมายแผง หรือ ความหมายโดยนัย

การใช้คำถามเพื่อย้ำ: ถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพื่อเน้นประเด็น

การเลือกใช้คำ กวีหรือผู้ประพันธ์จะเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสมกับบริบทและอารมณ์ของเรื่อง เพื่อสื่อสารความคิดได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

การลำดับคำ เป็นการเรียงลำดับคำและประโยคให้มีความไพเราะและกลมกล่อม ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน

การสร้างบรรยากาศ: ผู้ประพันธ์สามารถสร้างบรรยากาศที่แตกต่างกัน เช่น บรรยากาศที่น่ากลัว สงบสุข หรือโรแมนติก โดยการใช้คำศัพท์ที่สื่อถึงบรรยากาศนั้น ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๑.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๑.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ดังนี้ - เวลานักเรียนอ่านงานเขียนสักงานหนึ่ง นักเรียนคาดหวังว่าอยากได้อะไรจากงานเขียนนั้น จงร่วมกันอภิปราย - ต่อมาครูตั้งคำถามว่า **นักเขียนมีวิธีการสร้างงานเขียนให้เราเกิดความสนใจได้อย่างไร จงอภิปราย** **๒.** ครูเชื่อมโยงเข้ากิจกรรมในชั่วโมงนี้เรื่องการสืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะงานเขียนในที่ต่าง ๆ (๑)	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปราย หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๓ ศิลปะในการเขียนน่าเรียนสุขใจ (๑)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๓ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ด้วยรูบริค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกขั้นตอนการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - สืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการบอกขั้นตอนการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง “เรื่องการสืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะงานเขียนในที่ต่าง ๆ (๑)” ๒. เมื่อนักเรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่ได้ศึกษาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังหรืออาจจับคู่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็ได้ตามการตกลงของกลุ่ม	นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่เรื่องระดับภาษาไทย เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานการทำใบงาน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๓ ๒. นักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๓			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปภาพรวมของการศึกษาเรื่องการจำแนกระดับภาษาไทย หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ เพื่อมาใช้ทำกิจกรรมในชั่วโมงถัดไป	นักเรียนเขียนสะท้อนผลลง กระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

สถาบันภาษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

๒. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

๓. ใบงานที่ ๑๓ ระดับภาษาเพื่อการเขียนสื่อสาร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๓ การจำแนกระดับ-ภาษา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการบอกขั้นตอนการสืบค้นและวิเคราะห์ศิลปะงานเขียนจากที่ต่าง ๆ ได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๒-๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๓ (ข้อที่ ๒ - ๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม (๑.๑.๑ ๑.๑.๒ ๑.๑.๔ ๑.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **การเลือกงานเขียน**	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางวรรณกรรมอย่างชัดเจน	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญแต่ยังไม่สมบูรณ์แบบในทุกๆ ด้าน	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญบางส่วน แต่ยังไม่ครอบคลุม	เลือกงานเขียนที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีคุณค่าทางวรรณกรรม
๒. **การวิเคราะห์เนื้อหา**	วิเคราห์เนื้อหาได้อย่างละเอียดและชัดเจน มีการยกตัวอย่างที่เหมาะสม	วิเคราห์เนื้อหาได้ดี แต่มีรายละเอียดบางอย่างที่ขาดหาย	วิเคราห์เนื้อหาได้บางส่วนแต่ขาดความชัดเจนและลึกซึ้ง	วิเคราห์เนื้อหาได้น้อยหรือไม่มีการวิเคราะห์อย่างชัดเจน
๓. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้อย่างชัดเจน ครอบคลุม และกระชับ	สรุปใจความสำคัญได้ดี แต่ขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปใจความสำคัญได้บางส่วน แต่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญได้ไม่ชัดเจนหรือขาดใจความสำคัญหลัก
๔. **การใช้ภาษา**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม และมีความไพเราะ	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม แต่ขาดความไพเราะบางส่วน	ใช้ภาษาที่พอใช้ได้ แต่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์บ้าง	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
๕. **การนำเสนอผลการสืบค้น**	นำเสนอผลการสืบค้นได้อย่างชัดเจน มีความเรียบร้อยและน่าสนใจ	นำเสนอผลการสืบค้นได้ดี แต่ขาดบางส่วนที่ไม่ชัดเจน	นำเสนอผลการสืบค้นได้บางส่วน แต่ขาดความเรียบร้อย	นำเสนอผลการสืบค้นได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนคิดว่าการศึกษากลวิธีในงานเขียน มีส่วนช่วยในการสร้างผลงานได้อย่างไร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๓. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ศิลปะในงานเขียนวรรณกรรมไทย

วรรณกรรมไทยเปรียบเสมือนผ้าใบที่บรรดาผู้ประพันธ์ใช้สีสันและลายเส้นของภาษาสร้างสรรค์โลกอันงดงามขึ้นมา ศิลปะในการใช้ภาษาไทยนั้นมีความหลากหลายและซับซ้อน โดยมีกลวิธีต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความหมาย ความรู้สึก และอารมณ์ให้กับผู้อ่าน ดังนี้

๑. ภาพพจน์ เป็นการเปรียบเทียบ ใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบกัน เช่น
   - "ดวงตาของนาง งามดังดวงดาว"
   - การกล่าวตรง ๆ ว่าเป็น กล่าวตรง ๆ ว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "หัวใจของฉันเป็นหิน"
   - การกล่าวเกินจริง: กล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เช่น "รักเธอจนหัวใจจะขาด"

๒. โวหารเป็นการเล่นเสียง เช่น
   - การใช้คำคล้องจอง คำซ้ำ หรือคำที่มีเสียงพยางค์ซ้ำกัน
   - การเล่นคำ เป็นการใช้คำที่มีความหมายหลายนัย หรือการใช้คำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน
   - การตั้งคำถาม เป็นถามคำถามเพื่อเน้นประเด็นหรือกระตุ้นความคิด

๓. การเลือกใช้คำ
   - คำศัพท์เป็นการเลือกใช้คำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงและสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน
   - สำนวน เป็นการใช้สำนวนที่เป็นที่รู้จักและเข้าใจกันในสังคม
   - ภาษาถิ่น เป็นการใช้ภาษาถิ่นเพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะภูมิภาคหรือถิ่นที่อยู่ศัย

๔. การสร้างบรรยากาศ
   - บรรยากาศ การใช้ภาษาเพื่อสร้างบรรยากาศที่ต้องการ เช่น บรรยากาศที่อบอุ่น น่ากลัว หรือสงบ

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรม

การใช้ภาษาในวรรณกรรมนั้นเปรียบเสมือนพู่กันที่จิตรกรใช้สร้างสรรค์ภาพวาดอันงดงาม บรรดาผู้ประพันธ์ต่างก็มีกลวิธีเฉพาะตัวในการเลือกใช้คำประโยคและอุปกรณ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารความรู้สึก อารมณ์ และความคิดเห็นของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

กลวิธีการใช้ภาษาที่สำคัญในวรรณกรรม มีดังนี้

ภาพพจน์ เป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างภาพให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจน อาจเป็นภาพที่สัมผัสได้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น หรือกาย อาจเป็นภาพที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความรู้สึก หรือความคิด

อุปมา เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "ดวงตาของเธอเป็นประกายเหมือนดวงดาว"

อุปลักษณ์ เป็นการกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยตรงว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น "หัวใจของฉันเป็นหิน"

อติพจน์เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เช่น "ฉันรักเธอจนแทบจะขาดใจ"

โวหาร เป็นการใช้ภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากความหมายตรงตัว เพื่อสร้างความสนใจและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

การเล่นเสียง เช่น การใช้คำคล้องจอง การใช้คำซ้ำ

การเล่นคำ เช่น การใช้คำที่มีความหมายแผง หรือ ความหมายโดยนัย

การใช้คำถามเพื่อย้ำ: ถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพื่อเน้นประเด็น

การเลือกใช้คำ กวีหรือผู้ประพันธ์จะเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสมกับบริบทและอารมณ์ของเรื่อง เพื่อสื่อสารความคิดได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

การลำดับคำ เป็นการเรียงลำดับคำและประโยคให้มีความไพเราะและกลมกล่อม ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน

การสร้างบรรยากาศ: ผู้ประพันธ์สามารถสร้างบรรยากาศที่แตกต่างกัน เช่น บรรยากาศที่น่ากลัว สงบสุข หรือโรแมนติก โดยการใช้คำศัพท์ที่สื่อถึงบรรยากาศนั้น ๆ

ตัวอย่างการใช้กลวิธีทางภาษาในวรรณกรรม

"ใบไม้ร่วงหล่นลงมาเบาๆ เหมือนกับชีวิตที่กำลังจะล่วงลับไป" (ใช้ภาพพจน์เปรียบเทียบชีวิตกับใบไม้ร่วง)

"หัวใจของฉันแตกสลายเป็นเสี่ยงๆ" (ใช้อุปลักษณ์เพื่อสื่อถึงความเสียใจ)

"เธอสวยราวกับนางฟ้า" (ใช้อุปมาเพื่อเน้นความงามของผู้หญิง)

"ฉันรักเธอจนฟ้าดินสลาย" (ใช้อติพจน์เพื่อเน้นความรัก)

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

"เสียงลมพัดโชยมาเบาๆ เหมือนกับเสียงกระซิบของธรรมชาติ" (ใช้การเล่นเสียงเพื่อสร้างบรรยากาศสงบ)

ทำไมการใช้ภาษาในวรรณกรรมจึงสำคัญ

สร้างความประทับใจ การใช้ภาษาที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ ทำให้ผู้อ่านจดจำและประทับใจในวรรณกรรมนั้น ๆ ได้นาน

สื่อสารความรู้สึก ภาษาช่วยให้ผู้ประพันธ์สื่อสารความรู้สึกที่ซับซ้อนออกมาได้อย่างชัดเจน

สร้างโลกแห่งจินตนาการ ภาษาสามารถนำผู้อ่านไปสู่โลกที่แตกต่างออกไป และเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ

กระตุ้นความคิด ภาษาที่ใช้ในวรรณกรรมสามารถกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดวิเคราะห์ และตีความหมายได้หลากหลาย

สรุป

การใช้ภาษาในวรรณกรรมเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้ประพันธ์ใช้เพื่อสร้างสรรค์ผลงานอันน่าทึ่ง การศึกษาและทำความเข้าใจกลวิธีต่าง ๆ จะช่วยให้เราสามารถชื่นชมวรรณกรรมได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น และอาจเป็นแรงบันดาลใจให้เราสร้างสรรค์ผลงานของเราเองได้ในอนาคต

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวิเคราะห์วรรณศิลป์

วรรณคดีที่ได้รับยกย่องว่าดีเด่นต้องมีกลวิธีการประพันธ์ที่ดีเยี่ยม และใช้คำให้เหมาะสมกับลักษณะหน้าที่ของคำ ถูกต้องตรงความหมาย เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและมีเสียงเสนาะ ซึ่งผู้อ่านจะเกิดจินตนาการตามเนื้อเรื่องได้ จะต้องเข้าใจสำนวนโวหารและภาพพจน์ เสมือนได้ยินเสียง ได้เห็นภาพเกิดอารมณ์สะเทือนใจ มีความรู้สึกคล้อยตาม ดังนี้

๑. การเล่นเสียง คือ การเลือกสรรคำที่มีเสียงสัมผัสกัน ได้แก่ *การเล่นเสียงพยัญชนะ เสียงสระ* และ *เสียงวรรณยุกต์* เพื่อเพิ่มความไพเราะและแสดงความสามารถของกวีที่แม้จะเล่นเสียงของคำแต่ยังคงความหมายไว้ได้ ดังบทประพันธ์

เสนาสู่สู้ ศรแผลง
ยิ่งค่ายหลายเมืองแยง แย่งแย้ง
รุกร้นร่นรนแรง ฤทธิ์รีบ
ลวงล่วงล้วงวังแล้ว รวบเร้าเอามา

๑.๑ การเล่นเสียงพยัญชนะ คือการใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะเดียวกันหลายๆ พยางค์ติดกันเพื่อความไพเราะ จากบทประพันธ์ดังนี้ รุก-ร้น-ร่น-รน-แรง-ฤทธิ์-รีบ เป็นเสียง /ร/

๑.๒ การเล่นเสียงสระ คือ การใช้สัมผัสสระที่มีเสียงตรงกัน ถ้ามีตัวสะกดก็ต้องเป็นตัวสะกดในมาตราเดียวกัน แม้จะใช้พยัญชนะมาใช้เล่นสัมผัสเสียงสระอีก เช่น ค่าย-หลาย, เร้า-เอา

๑.๓ การเล่นเสียงวรรณยุกต์ คือการใช้คำที่ไล่ระดับเสียง ๒ หรือ ๓ ระดับ เป็นชุดๆ เช่น ลวง-ล่วง-ล้วง, สู-สู่-สู้

๒. การเล่นคำ คือ การเลือกชำคำที่มีความหมายพ้องกัน หรือการใช้คำเดิมซ้ำๆ กันเพื่อเน้นย้ำความหมาย หรือการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านได้คิดตาม

๒.๑ การเล่นคำพ้อง คือการนำคำพ้องรูป พ้องเสียง หรือคำพ้องความหมาย (คำไวพจน์) มาใช้ร่วมกันในบทประพันธ์เพื่อให้มีความไพเราะทั้งด้านเสียงและความหมาย เช่น

"เบญจ<u>วรรณ</u>จับ<u>วัลย์</u>มาลี เหมือน<u>วัน</u>เจ้าวอนพี่ให้ตามกวาง"

๒.๒ การเล่นคำซ้ำ คือการนำคำคำเดียวมาใช้ซ้ำๆในที่ใกล้ๆกันเพื่อย้ำความหมายของข้อความให้หนักแน่นมากยิ่งขึ้น เช่น

“<u>สุด</u>แล้ว <u>สุด</u>สิ้น <u>สุด</u>ปัญญา <u>สุด</u>แล้ว <u>สุด</u>เหว่ว้า น้ำตาร่วง”

๒.๓ การเล่นคำถาม คือ ร้อยเรียงถ้อยคำให้เป็นประโยคเชิงถาม แต่เจตนาที่แท้จริง*ไม่ได้ถาม* เพราะไม่ต้องการคำตอบ แต่ต้องการเน้นให้ข้อความมีน้ำหนักดึงดูดความสนใจและให้ผู้ฟังคิดตาม บางท่านอาจเรียกว่า วาทศิลป์ เช่น

“ยักขิณีผีสางหรืออย่างไร มาพาไปไม่เกรงข่มเหงกู”

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓. การใช้ภาพพจน์ เป็นการพลิกแพลงภาษาให้แปลกออกไปกว่าที่เป็นอยู่ปกติ ทำให้เกิดรสกระทบความรู้สึกและอารมณ์ต่างกับภาษาที่ใช้อย่างตรงไปตรงมา ดังนี้

๒.๑ อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งคล้ายหรือเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยมีคำแสดงความเปรียบ เช่น เปรียบ ประดุจ ดุจ ดั่ง เหมือน ราวกับ ราว เพียง เพี้ยง ฯลฯ

๒.๒ อุปลักษณ์ คือ การเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากการอุปมา โดยอุปลักษณ์มักใช้คำว่า “เป็น คือ” ในการเปรียบ

๒.๓ สัญลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง โดยไม่มีคำแสดงความเปรียบ “เขาเป็นคนเจ้าชู้มาก เห็นเปลี่ยนตุ๊กตาหน้ารถประจำเลย”

๒.๔ อติพจน์ คือ การใช้ถ้อยคำที่กล่าวผิดไปจากความเป็นจริง โดยกล่าวถึงสิ่งหนึ่งเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดูเกินมากกว่าความจริง เช่น “อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา อยู่คู่ฟ้าดินได้ดังใจปอง”

๒.๕ บุคคลวัต คือ การกล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิตจิตใจให้มีการกระทำเหมือนมนุษย์

๒.๖ สัทพจน์ คือ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น หึ่งๆ ครืนโครม เปรี้ยง เป็นต้น

กัลยาณี ถนอมแก้ว. (๒๕๕๖). *การเล่นคำ-การซ้ำคำ อย่าจำสับสน*. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, จาก https://www.gotoknow.org/posts/๓๔๓๐๖๘

ภัทรวรรธน์ ปิจจวงค์. (๒๕๕๘). *การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีด้านวรรณศิลป์*. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, จาก https://sites.google.com/site/learnthaibykrublank/kar-wikheraah-khunkha-wrrnkhdi-dan-wrrnsilp

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ขั้นตอนการสืบค้นงานเขียนมีอะไรบ้าง แล้วนักเรียนเลือกงานเขียนชนิดใด เพราะเหตุใด จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....

๒. งานเขียนที่นักเรียนได้มีศิลปะงานเขียนอย่างไร มีการใช้กลวิธีอะไรบ้าง จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....

๓. งานเขียนที่นักเรียนได้สืบค้นมา ให้คุณค่าอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....

๔. การสืบค้นงานเขียนสามารถนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคตของนักเรียนอย่างไร (๕ คะแนน)
ตอบ.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อ ที่ได้รับ

ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบงานเขียนเป็นการสร้างสรรค์ผลงานเการเขียนโดยเริ่มจากการวางแผนโครงเรื่อง จนถึงการบรรจงร้อยเรียงถ้อยคำ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และจินตนาการของผู้เขียนไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การให้นักเรียนได้ออกแบบงานเขียนจากการสืบค้นกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานจะเป็นการฝึกทักษะให้นักเรียนมีความสามารถในด้านงานเขียนยิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การออกแบบงานเขียนเป็นการสร้างสรรค์ผลงานเการเขียนโดยเริ่มจากการวางแผนโครงเรื่อง จนถึงการบรรจงร้อยเรียงถ้อยคำ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และจินตนาการของผู้เขียนไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. การวางแผน

กำหนดวัตถุประสงค์ ระบุเป้าหมายของงานเขียน เช่น เพื่อให้ข้อมูล, เพื่อโน้มน้าว, เพื่อสร้างความบันเทิง เป็นต้น

ระบุกลุ่มเป้าหมาย ระบุว่าผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายคือใคร เช่น วัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน เป็นต้น

รวบรวมข้อมูล ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับเนื้อหางานเขียน

๒. การร่างงานเขียน

วางโครงสร้าง กำหนดโครงสร้างของงานเขียน เช่น บทนำ, เนื้อหา, บทสรุป

เริ่มร่างงานเขียน เริ่มเขียนตามโครงสร้างที่วางไว้ ตามแนวการเขียน

๓. การปรับปรุงและแก้ไข

ตรวจสอบโครงสร้าง ตรวจสอบว่าเนื้อหามีการจัดลำดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน

แก้ไขและเพิ่มเติม แก้ไขหรือเพิ่มเติมเนื้อหาที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สมบูรณ์

๔. การตรวจสอบความถูกต้อง

ตรวจทานการใช้คำ เป็นการตรวจสอบการใช้คำและประโยค ตามหลักภาษาไทย

ปรับปรุงรูปแบบการเขียน: ปรับปรุงการใช้คำและแนวทางการเขียนให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

๕. การจัดรูปแบบและเผยแพร่

เตรียมต้นฉบับ จัดรูปแบบต้นฉบับให้เรียบร้อย เช่น การจัดย่อหน้า, การใช้ตัวอักษร, การแทรกรูปภาพหรือกราฟิกที่เกี่ยวข้อง

เผยแพร่ ส่งงานเขียนให้ถึงกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การตีพิมพ์, การเผยแพร่ลงช่องทางสื่อออนไลน์, การส่งอีเมล เป็นต้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการสร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการสืบค้นงานเขียนแล้วนำมาสร้างผลงานได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบงานเขียนจากสืบค้น /ศึกษา และวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผลงานได้(๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบงานเขียนจากสืบค้น/ศึกษา และวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเองนำไปสู่การพัฒนาผลงานได้ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ๒ คำถาม ดังนี้ - **การสร้างงานเขียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรคำนึงถึงองค์ประกอบใดบ้าง** - **จากกิจกรรมการตอบคำถามในชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำเอามาสร้างงานเขียนอย่างไรได้บ้าง จงอภิปราย** **๒.** ครูเชื่อมโยงเข้ากิจกรรมในชั่วโมงนี้เรื่องการสืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะงานเขียนในที่ต่าง ๆ (๒)	นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปรายหรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๓ ศิลปะในการเขียนน่าเรียนสุขใจ (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๔ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ ด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ (K) - บอกขั้นตอนการสร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - สร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง “เรื่องการสืบค้น / ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะงานเขียนในที่ต่าง ๆ (๒)” ๒. ครูอธิบายประกอบเรื่องของใบงานตัวอย่างการสร้างผลงานจากการเขียน โดยหยิบเรื่องนิราศภูเขาทองมา แล้วชี้ให้เห็นศิลปะของการใช้คำ รวมถึงกลวิธีที่กวีที่สอดแทรกไส้ ว่านี่ก็คือตัวอย่างหนึ่งของศิลปะการเขียนงานวรรณกรรม ซึ่งอยู่ในบทเรียนรายวิชาภาษาไทย ๓. เมื่อนักเรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่ได้ศึกษาให้เพื่อน ๆ ใน	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้ จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการสืบค้นงานเขียนแล้วนำมาสร้างผลงานได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	กลุ่มฟังหรืออาจจับคู่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็ได้ตามการตกลงของกลุ่ม **ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๓. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๔ การออกแบบงานเขียน ดังนี้ - ให้นักเรียนนำงานเขียนที่ตนชื่นชอบมาวิเคราะห์ศิลปะการเขียนหนังสือ จากนั้นออกแบบงานเขียนที่ตอนชื่นชอบ อาจเป็นการแต่งนิทาน การแต่งคำประพันธ์ การแต่งนิยายอย่างง่าย ตามความสามารถของตน แล้วลองจับคู่ปรึกษากันเพื่อให้ได้แนวคิดหรือคำแนะนำเพิ่มเติม ส่วนครูเป็นผู้กำกับดูและให้คำเสนอแนะเพิ่มเติม	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๔ ๒. นักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๔			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๓. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๒. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

๓. ใบงานที่ ๑๔ ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๔ ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการสร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สร้างผลงานจากการสืบค้นงานเขียนแล้วประเมินผลงานได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการสืบค้นงานเขียนแล้วนำมาสร้างผลงานได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบงานเขียนจากสืบค้น / ศึกษา และวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนจากที่ต่าง ๆ แล้วประเมินผลงานการออกแบบของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผลงานได้ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๒-๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ ๒. ใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๒-๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **การเลือกงานเขียน**	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางวรรณกรรมอย่างชัดเจน	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญแต่ยังไม่สมบูรณ์แบบในทุกๆ ด้าน	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญบางส่วนแต่ยังไม่ครอบคลุม	เลือกงานเขียนที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีคุณค่าทางวรรณกรรม
๒. **การวิเคราะห์เนื้อหา**	วิเคราห์เนื้อหาได้อย่างละเอียดและชัดเจน มีการยกตัวอย่างที่เหมาะสม	วิเคราห์เนื้อหาได้ดีแต่มีรายละเอียดบางอย่างที่ขาดหาย	วิเคราห์เนื้อหาได้บางส่วนแต่ขาดความชัดเจนและลึกซึ้ง	วิเคราห์เนื้อหาได้น้อยหรือไม่มีการวิเคราะห์อย่างชัดเจน
๓. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้อย่างชัดเจน ครอบคลุม และกระชับ	สรุปใจความสำคัญได้ดี แต่ขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปใจความสำคัญได้บางส่วน แต่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญได้ไม่ชัดเจนหรือขาดใจความสำคัญหลัก
๔. **การใช้ภาษา**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม และมีความไพเราะ	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม แต่ขาดความไพเราะบางส่วน	ใช้ภาษาที่พอใช้ได้ แต่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์บ้าง	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
๕. **การนำเสนอผลการสืบค้น**	นำเสนอผลการสืบค้นได้อย่างชัดเจน มีความเรียบร้อยและน่าสนใจ	นำเสนอผลการสืบค้นได้ดี แต่ขาดบางส่วนที่ไม่ชัดเจน	นำเสนอผลการสืบค้นได้บางส่วน แต่ขาดความเรียบร้อย	นำเสนอผลการสืบค้นได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

หากนักเรียนจะสร้างสรรค์ผลงานจากการเขียน นักเรียนอยากสร้างสรรค์ลักษณะผลงานอย่างไร

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๓. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบงานเขียนเป็นการสร้างสรรค์ผลงานเการเขียนโดยเริ่มจากการวางแผนโครงเรื่อง จนถึงการบรรจงร้อยเรียงถ้อยคำ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และจินตนาการของผู้เขียนไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. การวางแผน

กำหนดวัตถุประสงค์ ระบุเป้าหมายของงานเขียน เช่น เพื่อให้ข้อมูล, เพื่อโน้มน้าว, เพื่อสร้างความบันเทิง เป็นต้น

ระบุกลุ่มเป้าหมาย ระบุว่าผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายคือใคร เช่น วัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน เป็นต้น

รวบรวมข้อมูล ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับเนื้อหางานเขียน

๒. การร่างงานเขียน

วางโครงสร้าง กำหนดโครงสร้างของงานเขียน เช่น บทนำ, เนื้อหา, บทสรุป

เริ่มร่างงานเขียน เริ่มเขียนตามโครงสร้างที่วางไว้ ตามแนวการเขียน

๓. การปรับปรุงและแก้ไข

ตรวจสอบโครงสร้าง ตรวจสอบว่าเนื้อหามีการจัดลำดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน

แก้ไขและเพิ่มเติม แก้ไขหรือเพิ่มเติมเนื้อหาที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สมบูรณ์

๔. การตรวจสอบความถูกต้อง

ตรวจทานการใช้คำ เป็นการตรวจสอบการใช้คำและประโยค ตามหลักภาษาไทย

ปรับปรุงรูปแบบการเขียน: ปรับปรุงการใช้คำและแนวทางการเขียนให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

๕. การจัดรูปแบบและเผยแพร่

เตรียมต้นฉบับ จัดรูปแบบต้นฉบับให้เรียบร้อย เช่น การจัดย่อหน้า, การใช้ตัวอักษร, การแทรกรูปภาพหรือกราฟิกที่เกี่ยวข้อง

เผยแพร่ ส่งงานเขียนให้ถึงกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การตีพิมพ์, การเผยแพร่ลงช่องทางสื่อออนไลน์, การส่งอีเมล เป็นต้น

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นิราศภูเขาทองจะสอดแทรกเกร็ดความรู้ให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพและเข้าใจสภาพสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ ดังเช่น การกล่าวถึงการประกอบอาชีพของชาวต่างชาติในช่วงที่สุนทรภู่เดินทางผ่านบ้านญวนชาวญวน เข้ามาอาศัยในยุครัตนโกสินทร์ตอนต้นรอบเกาะรัตนโกสินทร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชาวญวนในสมัยนั้นเลี้ยงชีพด้วยการทำประมงน้ำจืดเพื่อการค้า เช่น

ถึงบ้านญวนล้วนแต่โรงแลสะพรั่ง มีข้องขังกุ้งปลาไว้ค้าขาย
ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย พวกหญิงชายพร้อมเพรียงมาเมียงมอง

สุนทรภู่เมื่อเดินทางผ่านสถานที่ อาทิ วัดประโคนปัก สุนทรภู่ได้บอกเล่าเรื่องราวที่มาของชื่อวัดแห่งนี้ไว้ว่าบริเวณนี้เป็นที่ปักเสาประโคนเพื่อปันเขตแดน เช่น

ถึงอารามนามวัดประโคนปัก ไม่เห็นหลักลือเล่าว่าเสาหิน
เป็นสำคัญปันแดนในแผ่นดิน มิรู้สิ้นสุดชื่อที่ลือชา

นอกจากนี้ สุนทรภู่ยังได้กล่าวถึง สามโคก ซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยพระราชทานเปลี่ยนชื่อเป็น ปทุมธานี เพราะมีพระราชดำริว่าเมืองนี้เป็นบริเวณที่มีดอกบัวขึ้น อยู่เป็นจำนวนมาก เช่น

ถึงสามโคกโศกถวิลถึงปิ่นเกล้า พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นิราศภูเขาทองได้บันทึกเรื่องราว วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของผู้คนร่วมสมัย ดังเช่น วิถีชีวิตของชาวบ้าน วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น และศิลปะแขนงต่าง ๆ

ในทัศนะของสุนทรภู่จะมองว่าแม้ว่าการดำเนินชีวิตจะยากลำบากแต่ก็ไม่ปฏิเสธว่าสังคมไทยร่มเย็นและสงบสุข ดังจะเห็นได้จากการพรรณนาภาพบ้านเมืองที่มีภูมิประเทศงดงาม คงความเป็นธรรมชาติ เช่น

จนแจ่มแจ้งแสงตะวันเห็นพันธุ์ผัก ดูน่ารักบรรจงส่งเกสร
เหล่าบัวเผื่อนแลสล้างริมทางจร ก้ามกุ้งซ้อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา

การติดต่อค้าขาย สุนทรภู่มักถ่ายทอดภาพสังคมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาไว้ในบทประพันธ์เรื่องต่าง ๆ ที่แต่งอยู่เสมอ เช่นเดียวกับในนิราศภูเขาทองที่สุนทรภู่ได้บรรยายสภาพบ้านเมือง และวิถีชีวิตของผู้คน ตลอดจนบรรยากาศของสถานที่ อาทิ ภาพการค้าขายที่ดำเนินไปอย่างคึกคัก มีการนำสินค้าหลากหลายประเภทที่บรรทุกมากับเรือสำเภาวางขายในแพที่จอดเรียงรายอยู่ตามริมน้ำ

ไปพ้นวัดทัศนาริมท่าน้ำ แพประจำจอดรายเขาขายของ
มีแพรผ้าสารพัดสีม่วงตอง ทั้งสิ่งของขาวเหลืองเครื่องสำเภา

สุนทรภู่กล่าวถึงหญิงสาวชาวมอญ ซึ่งอาศัยอยู่ในย่านปากเกร็ด (เขตจังหวัดนนทบุรี) ในสมัยนั้นนิยมแต่งหน้าและแต่งผมตามอย่างหญิงสาวชาวไทย เช่น การผัดหน้า ถอนไรจุก คือ ถอนผมรอบ ๆ ผมจุกให้เป็นแนวเล็ก ๆ จนเป็นวงกลมรอบผมจุกและจับเขม่า ซึ่งเป็นวิธีการแต่งผมเพื่อให้ผมมีสีดำเป็นมัน โดยใช้เขม่าผสมกับน้ำมันหอม เช่น

ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นิราศภูเขาทอง นอกจากจะมีคุณค่าด้านเนื้อหาแล้ว ในด้านวรรณศิลป์ก็ได้รับการยอมรับว่ามีความงดงามและมีความไพเราะ แม้สุนทรภู่จะใช้ถ้อยคำธรรมดาสามัญในการประพันธ์ แต่ทว่ามีความหมายลึกซึ้ง สะเทือนอารมณ์ และสร้างจินตภาพได้อย่างชัดเจน นิราศภูเขาทองจึงมีคุณค่าและความดีเด่นในด้านวรรณศิลป์ ดังการเล่นเสียง บทประพันธ์ของสุนทรภู่ ถือได้ว่ามีความดีเด่นเรื่องการเล่นเสียงโดยเฉพาะการเล่นเสียงสัมผัสภายในวรรค ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรทำให้กลอนนิราศภูเขาทองมีความไพเราะเป็นอย่างมาก เช่น

ดูน้ำวิ่งกลิ้งเชี่ยวเป็นเกลียวกลอก กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน
บ้างพลุ่งพลุ่งวุ้งวงเหมือนกงเกวียน ดู เวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน
สัมผัสอักษรที่พบ คือ เกลียวกลอก ฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน กงเกวียน หว่างวน

ทั้งองค์ฐานรานร้าวถึงเก้าแฉก เผยอแยกยอดทรุดก็หลุดหัก
โอ้เจดีย์ที่สร้างยังร้างรัก เสียดายนักนึกน่าน้ำตากระเด็น
สัมผัสอักษรที่พบ คือ นักนึก น่าน้ำ

เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็เท่านี้ ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอกา
สัมผัสอักษรที่พบ คือ คับแคบ ไร้รังเร่

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นิราศภูเขาทองมีโวหารที่คมคายและยังมีความหมายที่สร้างอารมณ์สะเทือนใจ และสะท้อนสัจธรรมและความจริงของชีวิตได้อย่างชัดเจน เพราะกวีแต่งจากประสบการณ์ชีวิตของตนซึ่งส่วนมากเป็นสิ่งธรรมดาที่มนุษย์ทุกคนย่อมเคยประสบ นิราศภูเขาทองจึงเป็นที่ติดใจผู้อ่านและนิยมอ้างอิงกันต่อมาจนถึงปัจจุบัน เช่น

ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
ถึงเมาเหล้าเช้าสายก็หายไป แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน
ฯลฯ

เห็นโศกใหญ่ใกล้น้ำระกำแฝง ทั้งรักแซงแซมสวาทประหลาดเหลือ
เหมือนโศกพี่ที่ช้ำระกำเจือ เพราะรักเรื้อแรมสวาทมาคลาดคลาย
ฯลฯ

เคยหมอบใกล้ได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์
ฯลฯ

เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็เท่านี้ ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอกา
ฯลฯ

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลปะในการเขียน น่าเรียนสุขใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนมีวิธีการเตรียมตัวและวางแผนการสร้างผลงานเขียนอย่างไรบ้าง จงอธิบาย
(๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....

๒. สร้างงานเขียนจากการสืบค้น จำนวน ๑ ผลงาน จงอธิบาย
(๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... (มีต่อหน้า ๒)

๓. จากการลงมือปฏิบัติแล้ว เมื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ผลงานของนักเรียนมจุดเด่นและข้อเสนอแนะมีแนะใดบ้าง จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ถ้านักเรียนจะต้องผลิตผลงานสร้างสรรค์ขึ้นมา ๑ ผลงาน นักเรียนจะสร้างผลงานสร้งสรรค์อย่างไร ให้มีคุณค่าต่อตนเอง หรือต่อสังคม จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ซึ่งการประเมินงานเขียนสามาทำได้หลายวิธีการ ทั้งการอ่าน การหาจุดเด่น - จุดพัฒนา และการปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในงานเขียน สิ่งสำคัญคือการกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินงานเขียน เพราะการกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินงานเขียนเสมือนการวางแนวทางให้ผู้เรียนสร้างผลงานเขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้

การให้นักเรียนได้ศึกษาและออกแบบเกณฑ์การประเมินงานเขียน จะเป็นการฝึกทักษะการออกแบบแบบประเมินเพื่อเป็นรูปแบบในการประเมินผลการอ่านได้

๓. สาระการเรียนรู้

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

ประโยชน์ของการประเมินงานเขียน

- เพื่อพัฒนาคุณภาพ การประเมินช่วยให้ผู้เขียนระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น
- เพื่อให้ข้อเสนอแนะ ผู้ประเมินสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน เพื่อนำไปพัฒนาผลงานต่อไป
- เพื่อตัดสินใจ การประเมินช่วยในการตัดสินใจเลือกงานเขียนที่เหมาะสม เช่น สำหรับตีพิมพ์เผยแพร่ หรือเพื่อนำเสนอในที่ประชุม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุและเข้าใจเกณฑ์เกณฑ์การประเมินงานเขียน การนำเสนอ และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุและเข้าใจเกณฑ์เกณฑ์การประเมินงานเขียน การนำเสนอ และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - บอกขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ๒ คำถาม ดังนี้ - **เวลานักเรียนอ่านผลงานการเขียน มีวิธีการสำรวจงานเขียนเหล่านั้น หรือประเมินความพึงพอใจงานนั้นอย่างไร จงอภิปราย** - **นักเรียนคิดว่าการตั้งเกณฑ์การประเมิน มีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร จงอภิปราย** **๒.** ครูเชื่อมโยงเข้ากิจกรรมในชั่วโมงนี้ เรื่องริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปราย หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๕ ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๕ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - สร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง “ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑) ๒. เมื่อนักเรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่ได้ศึกษาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังหรืออาจจับคู่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็ได้ตามการตกลงของกลุ่ม	นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๕ การออกแบบงานเขียน ดังนี้ - ให้นักเรียนนำงานเขียนที่ได้ทำในชั่วโมงที่ผ่านมา มาร่วมกำหนดภายในกลุ่มว่านักเรียนจะมีกระบวนการการกำหนดเกณฑ์การประเมินการเขียนอย่างไร	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๕ และนักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๕			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	เมื่อได้ข้อสรุปแล้วปฏิบัติใบงานที่ ๑๕ คือออกแบบเกณฑ์การประเมินงานเขียนที่ตอนชื่นชอบ โดยมีครูเป็นผู้กำกับดูและให้คำเสนอแนะเพิ่มเติม				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

๓. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๕ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๕ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการประเมินการเขียนและให้คำแนะนำการประเมินได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๕ (ข้อที่ ๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุและเข้าใจเกณฑ์เกณฑ์การประเมินงานเขียน การนำเสนอและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินงานเขียนได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)	๑. ประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๕ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ ๒. ใบงานที่ ๑๕ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกครั้งอย่างกระตือรือร้น เสนอความคิดและช่วยงานกลุ่มตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนใหญ่ เสนอความคิดและช่วยงานกลุ่มบ้างเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมน้อย เสนอความคิดและช่วยงานกลุ่มน้อยมาก	แทบไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่เสนอความคิดหรือช่วยงานกลุ่ม
๒. การสื่อสารในกลุ่ม	สื่อสารกับสมาชิกในกลุ่มได้อย่างชัดเจนและสร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างตั้งใจ	สื่อสารกับสมาชิกในกลุ่มได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้บ้าง	สื่อสารกับสมาชิกในกลุ่มได้บ้าง แต่ไม่ชัดเจนและไม่สร้างสรรค์เท่าที่ควร	สื่อสารกับสมาชิกในกลุ่มไม่ดี ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๓. การทำงานร่วมกัน	ทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้อย่างราบรื่น แบ่งงานและรับผิดชอบหน้าที่ตนเองได้ดี	ทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้ดี แบ่งงานและรับผิดชอบหน้าที่ตนเองได้บ้าง	ทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้บ้าง แต่มีปัญหาในการแบ่งงานและรับผิดชอบหน้าที่	ไม่สามารถทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้ มีปัญหามากในการแบ่งงานและรับผิดชอบหน้าที่
๔. ความชัดเจนของหัวข้อและวัตถุประสงค์	หัวข้อและวัตถุประสงค์ชัดเจนและตรงประเด็น มีการอธิบายอย่างละเอียด	หัวข้อและวัตถุประสงค์ชัดเจน แต่การอธิบายไม่ละเอียดมากนัก	หัวข้อและวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจนมาก การอธิบายค่อนข้างขาดรายละเอียด	หัวข้อและวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน และไม่มีการอธิบายที่เพียงพอ
๕. ความเหมาะสมของเนื้อหา	เนื้อหาที่ออกแบบมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด	เนื้อหาที่ออกแบบมีความเหมาะสมแต่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์บางส่วน	เนื้อหาที่ออกแบบมีความเหมาะสมน้อย ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่	เนื้อหาที่ออกแบบไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๓. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบการประเมินงานเขียน

การออกแบบการประเมินงานเขียนที่ดี จะช่วยให้เราสามารถวัดและประเมินผลงานของนักเรียนได้อย่างครอบคลุมและเป็นธรรม นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองต่อไป

ขั้นตอนการออกแบบการประเมินงานเขียน

- **กำหนดวัตถุประสงค์** ให้ระบุให้ชัดเจนว่าต้องการประเมินอะไรในงานเขียน เช่น ความเข้าใจเนื้อหา ทักษะการเขียน ความคิดสร้างสรรค์ หรือการใช้ภาษา เป็นต้น
- **เลือกเกณฑ์การประเมิน** เกณฑ์การประเมินคือมาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินคุณค่าของงานเขียน ควรเลือกเกณฑ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน ตัวอย่างเกณฑ์ เช่น ความชัดเจนของความคิด โครงสร้างของงานภาษาที่ใช้ และการอ้างอิง
- **สร้าง Rubric** เป็นตารางที่แสดงระดับความสามารถของนักเรียนในแต่ละเกณฑ์ ช่วยให้การประเมินเป็นไปอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ
- **พัฒนาเครื่องมือประเมิน** นอกจาก Rubric แล้ว อาจใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น Checklist หรือแบบฟอร์มประเมิน เพื่อให้ครอบคลุมทุกมิติของงานเขียน
- **ทดลองใช้** นำเครื่องมือที่ออกแบบมาทดลองใช้กับงานเขียนตัวอย่าง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง
- **สื่อสารกับนักเรียน** อธิบายเกณฑ์การประเมินและวิธีการให้คะแนนแก่นักเรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้างในการทำงานให้ได้ตามมาตรฐาน

ตัวอย่าง Rubric สำหรับประเมินงานเขียน

เกณฑ์	ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ความชัดเจนของความคิด	แสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน มีเหตุผลสนับสนุน	แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน แต่เหตุผลยังไม่ครบถ้วน	ความคิดยังไม่ชัดเจน ขาดเหตุผลสนับสนุน	ความคิดสับสน ไม่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อ
โครงสร้างของงาน	โครงสร้างงานเป็นระบบ มีการเชื่อมโยงความคิดแต่ละส่วนได้อย่างสมบูรณ์	โครงสร้างงานโดยรวมเป็นระบบ แต่มีบางส่วนที่ยังเชื่อมโยงไม่สมบูรณ์	โครงสร้างงานยังไม่เป็นระบบ ความคิดกระจัดกระจาย	ขาดโครงสร้างงานที่ชัดเจน
ภาษาที่ใช้	ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม และหลากหลาย	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง แต่ยังขาดความหลากหลาย	มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เล็กน้อย	มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มาก ทำให้การสื่อสารไม่ชัดเจน

เคล็ดลับในการออกแบบการประเมินงานเขียน

ความน่าเชื่อถือ การประเมินควรมีความน่าเชื่อถือและสอดคล้องกับหลักการทางวิชาการ

ความเป็นธรรม การประเมินควรเป็นธรรมต่อนักเรียนทุกคน ไม่เลือกปฏิบัติ

ความชัดเจน การประเมินและวิธีการให้คะแนนควรมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย

ความหลากหลาย ใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ภาพรวมของความสามารถของนักเรียน

การให้ข้อเสนอแนะ นอกจากการให้คะแนนแล้ว ควรให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงงานต่อไป

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

ประโยชน์ของการประเมินงานเขียน

- **เพื่อพัฒนาคุณภาพ** การประเมินช่วยให้ผู้เขียนระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น
- **เพื่อให้ข้อเสนอแนะ** ผู้ประเมินสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน เพื่อนำไปพัฒนาผลงานต่อไป
- **เพื่อตัดสินใจ** การประเมินช่วยในการตัดสินใจเลือกงานเขียนที่เหมาะสม เช่น สำหรับตีพิมพ์เผยแพร่ หรือเพื่อนำเสนอในที่ประชุม

องค์ประกอบสำคัญในการประเมินงานเขียน

- **เนื้อหา** ความคิดหลักชัดเจนหรือไม่ ข้อมูลถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบันหรือไม่ มีการอ้างอิงแหล่งที่มาที่ชัดเจนหรือไม่ เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานเขียนหรือไม่
- **โครงสร้าง** การจัดเรียงเนื้อหาเป็นระบบและมีตรรกะหรือไม่การใช้ย่อหน้าและหัวข้อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายหรือไม่ มีการเชื่อมโยงความคิดแต่ละส่วนได้อย่างสมบูรณ์หรือไม่
- **ภาษา** ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย และหลีกเลี่ยงคำซ้ำซ้อนหรือไม่ มีการใช้ภาษาที่แสดงถึงความเป็นมืออาชีพหรือไม่
- **รูปแบบ** การจัดรูปแบบ เช่น ฟอนต์ ขนาดตัวอักษร และระยะห่างระหว่างบรรทัด เหมาะสมหรือไม่ การใช้ภาพประกอบ ตาราง หรือกราฟ ช่วยเสริมเนื้อหาหรือไม่
- **ความคิดสร้างสรรค์** มีมุมมองที่แปลกใหม่ หรือแนวคิดที่น่าสนใจหรือไม่ มีการใช้ภาษาที่สื่ออารมณ์และจินตนาการได้ดีหรือไม่

วิธีการประเมินงานเขียน

- **อ่านงานเขียนอย่างละเอียด** อ่านงานเขียนทั้งหมดอย่างน้อย ๒ รอบ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาโดยรวม
- **ระบุจุดเด่นและจุดอ่อน** สังเกตจุดเด่น เช่น ความคิดที่น่าสนใจ ภาษาที่สวยงาม และจุดอ่อน เช่น ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ เนื้อหาซ้ำซ้อน
- **เปรียบเทียบกับเกณฑ์** เปรียบเทียบงานเขียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น เกณฑ์การประเมินผลงานวิชาการ
- **ให้ข้อเสนอแนะ** ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน โดยเน้นที่การพัฒนาจุดอ่อนและส่งเสริมจุดเด่น
- **สรุปผลการประเมิน** สรุปผลการประเมินโดยรวม โดยระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อเสนอแนะที่สำคัญ

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๕. กระบวนการสร้างเครื่องมือการประเมินในกลุ่มนักเรียน กำหนดเนื้อหาอย่างไร จงอธิบาย
(๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....

๖. ให้นักเรียนสร้างเครื่องมือการประเมินการอ่าน แล้วกำหนดเกณฑ์การประเมิน
(๑๐ คะแนน) ตอบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				

๗. การสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินงานเขียน มีความสำคัญต่อการปฏิบัติกิจกรรมอย่างไร และหลังจากนักเรียนได้นำเสนอผลการออกแบบเกณฑ์การประเมินการเขียนแล้ว มีผลการพัฒนาอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

(๕ คะแนน)

ตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**	
รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

ท ๑.๑ ม.๑/๘ ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำที่มีหลาย ความหมายในบริบทต่าง ๆจากการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวยที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่เกิดจากการศึกษางานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์กลวิธีการเขียนว่ามีความโดดเด่นในด้านใด มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร จากนั้นสร้างออกมาเป็นผลงาน ซึ่งการออกแบบงานเขียนต้องเกิดจากการศึกษาอย่างเข้าใจก่อนจึงเริ่มสร้างงานเขียนได้

การให้นักเรียนได้ออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน จะเป็นการฝึกทักษะการออกแบบงานเขียนที่มีคุณภาพสามารถต่อยอดไปสู่การสร้างงานในระดับที่สูงขึ้นได้

๓. สาระการเรียนรู้

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

- ขั้นตอนการออกแบบงานเขียน

ศึกษาตัวอย่างการเขียน เลือกตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือวรรณกรรม หรือบทความ

- วิเคราะห์ลักษณะเด่นของงานเขียน เช่น โครงสร้าง ภาษา สำนวน และเนื้อหา
- กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ของงานเขียน เช่น การแสดงความคิด การบรรยายเรื่องราว หรือการวิเคราะห์
- ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม และความคิดสร้างสรรค์

ออกแบบงานเขียน

- กำหนดหัวข้อและขอบเขตของงานเขียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน เช่น การเริ่มต้น การพัฒนาความคิด และการสรุป
- จัดเตรียมทรัพยากร เตรียมแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนใช้ในการค้นคว้า จัดเตรียมแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ช่วยเสริมทักษะการเขียน
- การสร้างเกณฑ์การประเมิน เป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ดีจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและช่วยให้ครูสามารถประเมินงานเขียนได้อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์ที่ตังไว้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์การออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนเพื่อการนำไปสร้างผลงานได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนเพื่อการนำไปสร้างผลงานได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓) **ด้านความรู้ (K)** - บอกขั้นตอนการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ๒ คำถาม ดังนี้ - **การศึกษางานเขียนที่นักเรียนชื่นชอบส่งผลให้นักเรียนมีแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานได้อย่างไรบ้าง จงอภิปราย** **๒.** ครูเชื่อมโยงเข้ากิจกรรมในชั่วโมงนี้ เรื่องริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)	นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปรายหรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๖ ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๖ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนด้วยรูบริค
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง “ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒) ๒. เมื่อนักเรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเรียบร้อยแล้วตกลงในกลุ่ม	นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ว่าจะสืบค้นงานเขียนเรื่องใด จากนั้นสืบค้นงานแล้วเขียนลงในใบงาน				
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - สร้างงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์การออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๖ การออกแบบงานเขียน โดยให้ครูเป็นผู้กำกับดูแล และให้คำแนะนำเพิ่มเติม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๖ และนักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๖			๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	นักเรียนเขียนสะท้อนผลลง กระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

๓. ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๖ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๖ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สร้างงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์การออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๖ (ข้อที่ ๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๖ (ข้อที่ ๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนเพื่อการนำไปสร้างผล	๑. ประเมินสมรรถนะการการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๖ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน ๒. ใบงานที่ ๑๖ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกครั้งอย่างกระตือรือร้น เสนอความคิดและช่วยงานกลุ่มตลอดเวลา	มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนใหญ่ เสนอความคิดและช่วยงานกลุ่มบ้างเป็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมน้อย เสนอความคิดและช่วยงานกลุ่มน้อยมาก	แทบไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่เสนอความคิดหรือช่วยงานกลุ่ม
๒. เนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุมทุกประเด็น มีความชัดเจนและมีความลึกซึ้ง	เนื้อหาครอบคลุมเกือบทุกประเด็น มีความชัดเจน	เนื้อหาครอบคลุมบางประเด็น ขาดความชัดเจน	เนื้อหาขาดความครอบคลุมและขาดความชัดเจน
๓. โครงสร้าง	โครงสร้างมีความชัดเจน เรียงลำดับอย่างเป็นระบบ	โครงสร้างมีความชัดเจน เรียงลำดับพอสมควร	โครงสร้างขาดความชัดเจน เรียงลำดับไม่สมบูรณ์	โครงสร้างขาดความชัดเจนและเรียงลำดับไม่สมบูรณ์
๔. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาที่ถูกต้องสละสลวยและเหมาะสม	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม	ใช้ภาษาที่ถูกต้องบางส่วน แต่ขาดความเหมาะสม	ใช้ภาษาผิดพลาดและขาดความเหมาะสม
๕. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์และเป็นเอกลักษณ์	มีความคิดสร้างสรรค์บางส่วน	มีความคิดสร้างสรรค์เล็กน้อย	ขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

การสร้างผลงานจากการวิเคราะห์ ช่วยฝึกทักษะอย่างไรบ้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๓. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

ขั้นตอนการออกแบบงานเขียน

ศึกษาตัวอย่างการเขียน เลือกตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ วรรณกรรม หรือบทความ

- วิเคราะห์ลักษณะเด่นของงานเขียน เช่น โครงสร้าง ภาษา สำนวน และเนื้อหา
- กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ของงานเขียน เช่น การแสดงความคิด การบรรยายเรื่องราว หรือการวิเคราะห์
- ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม และความคิดสร้างสรรค์

ออกแบบงานเขียน

- กำหนดหัวข้อและขอบเขตของงานเขียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน เช่น การเริ่มต้น การพัฒนาความคิด และการสรุป
- จัดเตรียมทรัพยากร เตรียมแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนใช้ในการค้นคว้า จัดเตรียมแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ช่วยเสริมทักษะการเขียน
- การสร้างเกณฑ์การประเมิน เป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ดีจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และช่วยให้ครูสามารถประเมินงานเขียนได้อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์ที่ตังไว้

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๘. นักเรียนมีขั้นตอนกระบวนการออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียนได้จงอธิบาย
(๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....

๙. ให้นักเรียนยกตัวอย่างงานเขียน แล้ววิเคราะห์งานเขียน (๑๐ คะแนน)
ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๐.การสร้างงานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์ สามารถพัฒนาทักษะก่อนักเรียนอย่างไรบ้าง จงอธิบาย
(๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

ท ๑.๑ ม.๑/๘ ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำที่มีหลาย ความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวยที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่เกิดจากการศึกษางานเขียนแล้วนำมาวิเคราะห์กลวิธีการเขียนว่ามีความโดดเด่นในด้านใด มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร จากนั้นสร้างออกมาเป็นผลงาน ซึ่งการออกแบบงานเขียนต้องเกิดจากการศึกษาอย่างเข้าใจก่อนจึงเริ่มสร้างงานเขียนได้

การให้นักเรียนได้ออกแบบงานเขียนจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะศิลปะการเขียน จะเป็นการฝึกทักษะการออกแบบงานเขียนที่มีคุณภาพสามารถต่อยอดไปสู่การสร้างงานในระดับที่สูงขึ้นได้

๓. สาระการเรียนรู้

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

- ขั้นตอนการออกแบบงานเขียน

ศึกษาตัวอย่างการเขียน เลือกตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือวรรณกรรม หรือบทความ

- วิเคราะห์ลักษณะเด่นของงานเขียน เช่น โครงสร้าง ภาษา สำนวน และเนื้อหา
- กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ของงานเขียน เช่น การแสดงความคิด การบรรยายเรื่องราว หรือการวิเคราะห์
- ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม และความคิดสร้างสรรค์

ออกแบบงานเขียน

- กำหนดหัวข้อและขอบเขตของงานเขียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน เช่น การเริ่มต้น การพัฒนาความคิด และการสรุป
- จัดเตรียมทรัพยากร เตรียมแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนใช้ในการค้นคว้า จัดเตรียมแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ช่วยเสริมทักษะการเขียน
- การสร้างเกณฑ์การประเมิน เป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ดีจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและช่วยให้ครูสามารถประเมินงานเขียนได้อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์ที่ตังไว้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ประเมินผลงานของนักเรียนแล้วร่วมกันหาข้อดี/ข้อสังเกตของงาน รวมถึงมีการติดตามผลสะท้อนจากผู้ปกครองเพื่อเรียนรู้/เพิ่มเติมมุมมองให้งานมีความสมบูรณ์ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ประเมินผลงานของนักเรียนแล้วร่วมกันหาข้อดี/ข้อสังเกตของงาน รวมถึงมีการติดตามผลสะท้อนจากผู้ปกครองเพื่อเรียนรู้/เพิ่มเติมมุมมองให้งานมีความสมบูรณ์ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖) **ด้านความรู้ (K)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ๒ คำถาม ดังนี้ - **จากการทำกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้ฝึกกระบวนการทำงานอย่างไรบ้างแล้วในแต่ละกลุ่มมีข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง ให้ร่วมกันอภิปราย** **๒.** ครูเชื่อมโยงเข้ากิจกรรมในชั่วโมงนี้เรื่องริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปราย หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๗ ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๗ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้ด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง “ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้ จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกขั้นตอนการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - สร้างการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนา **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้	๒. ครูให้นักเรียนสร้างแบบประเมินผลงานของนักเรียนแล้วร่วมกันระดมความคิดในการเขียนให้สมบูรณ์ ๓. เมื่อนักเรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาส่วนที่ตนเองรับผิดชอบเรียบร้อยแล้วตกลงในกลุ่มว่าจะสืบค้นงานเขียนเรื่องใด จากนั้นสืบค้นงานแล้วเขียนลงในใบงาน				พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นำเสนอผลงานเขียนจากการทำกิจกรรมโดยนำผลงานจากการวิเคราะห์คุณค่าจากงานเขียน จากนั้นให้มีสมาชิกประเมินผลงาน ๒. ครูสอบถามตัวแทนนำเสนอว่าประเมินผลอย่างไร มีข้อดี ข้อสังเกตอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนนำผลงานไปให้ผู้ปกครองประเมินผลและเขียนรข้อเสนอแนะกลับมา	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๗ ๒. นักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๗			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ให้ในชั่วโมงถัดไป และนัดหมายเพิ่มเติมนอกเวลา				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. ครูทบทวนให้นักเรียนนำผลงานไปให้ผู้ปกครองประเมินผลและเขียนข้อเสนอแนะกลับมาให้ในชั่วโมงถัดไปและนัดหมายเพิ่มเติมนอกเวลา	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. นักเรียนนำผลงานไปให้ผู้ปกครองประเมินผลแล้วเขียนข้อเสนอแนะมาเพิ่มเติม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

๓. ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๗	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๗	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สร้างการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนา	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการประเมินผลงานและการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑-๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑-๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ประเมินผลงานของนักเรียนแล้วร่วมกันหาข้อดี/ข้อสังเกตของงาน รวมถึงมีการติดตามผลสะท้อนจากผู้ปกครองเพื่อเรียนรู้/เพิ่มเติมมุมมองให้งานมีความสมบูรณ์ (๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	๑. ประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ ๒. ใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **เนื้อหา**	เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง และมีความลึกซึ้ง ตอบโจทย์หัวข้อที่กำหนด	เนื้อหาครอบคลุมและถูกต้อง แต่ขาดความลึกซึ้งบางส่วน	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนและขาดความครอบคลุม	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
๒. **การนำเสนอ**	การนำเสนอมีความชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย	การนำเสนอค่อนข้างชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาค่อนข้างเหมาะสม	การนำเสนอยังขาดความชัดเจนและระเบียบ การใช้ภาษาเข้าใจยากบางส่วน	การนำเสนอไม่ชัดเจนและไม่มีระเบียบ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
๓. **การใช้สื่อและเครื่องมือ**	ใช้สื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมและช่วยเสริมเนื้อหา	ใช้สื่อและเครื่องมือได้บ้าง แต่ยังขาดความเหมาะสมบางส่วน	ใช้สื่อและเครื่องมือบางส่วน ไม่ช่วยเสริมเนื้อหา	ไม่ใช้สื่อและเครื่องมือ หรือใช้ไม่เหมาะสม
๔. **ความมั่นใจและท่าทาง**	แสดงความมั่นใจอย่างเต็มที่ มีการใช้ท่าทางที่เหมาะสม	แสดงความมั่นใจบ้างและใช้ท่าทางได้ดี	แสดงความมั่นใจน้อยและใช้ท่าทางได้ไม่เหมาะสม	ขาดความมั่นใจและท่าทางไม่เหมาะสม
๕. **การระบุประโยชน์ของการเขียนเค้าโครงเพื่อการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้บ้างบางประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ หรือระบุไม่เข้าประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

การสลับบทบาทเป็นผู้นำเสนอและผู้ประเมินผล ส่งเสริมทักษะของนักเรียนอย่างไรบ้าง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๓. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การประเมินงานเขียนเป็นการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของงานเขียนชิ้นหนึ่งอย่างครอบคลุม เพื่อดูว่างานเขียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีคุณค่าทางด้านใดบ้าง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา การนำเสนอ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

ขั้นตอนการออกแบบงานเขียน

ศึกษาตัวอย่างการเขียน เลือกตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ วรรณกรรม หรือบทความ

- วิเคราะห์ลักษณะเด่นของงานเขียน เช่น โครงสร้าง ภาษา สำนวน และเนื้อหา
- กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดวัตถุประสงค์ของงานเขียน เช่น การแสดงความคิด การบรรยายเรื่องราว หรือการวิเคราะห์
- ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม และความคิดสร้างสรรค์

ออกแบบงานเขียน

- กำหนดหัวข้อและขอบเขตของงานเขียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน เช่น การเริ่มต้น การพัฒนาความคิด และการสรุป
- จัดเตรียมทรัพยากร เตรียมแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนใช้ในการค้นคว้า จัดเตรียมแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ช่วยเสริมทักษะการเขียน
- การสร้างเกณฑ์การประเมิน เป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ดีจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และช่วยให้ครูสามารถประเมินงานเขียนได้อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์ที่ตังไว้

ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๗)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ริเริ่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้ระดมความคิดแล้วออกแบบเกณฑ์การประเมินผลงานของนักเรียนอย่างง่ายแล้วนำเกณฑ์มาใช้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑

๒. ให้เขียนข้อเสนอแนะจากการนำเสนอผลงานของเพื่อนในกลุ่ม

	จุดเด่น	ข้อเสนอแนะ
กลุ่มที่.....		
กลุ่มที่.....		

๓. ให้ผู้ปกครองเขียนจุดเด่น และข้อเสนอของผลงาน

กลุ่มที่.....	**จุดเด่น**	**ข้อเสนอแนะ**

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ปกครอง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวยที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบหนังสือเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้กระบวนการวางแผน เลือกเรื่อง จัดหน้า ตรวจทาน ก่อนที่จะรวมเล่มเพื่อทำเป็นผลงานหนังสือสร้างสรรค์ ซึ่งกิจกรรมนี้ต้องอาศัยกระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อปรึกษาและวางแนวปฏิบัติให้เกิดชิ้นงานการวางแผนเพื่อรวมเล่มหนังสือ เพื่อให้ได้ผลงานที่ทั้งสวยงามและสื่อสารเนื้อหาได้อย่างมีคุณภาพ

การให้นักเรียนได้ระดมความคิดเพื่อออกแบบหนังสือจึงเป็นการนำเอาทักษะเรื่องการอ่าน การวางแผน การแบ่งหน้าที่ การออกแบบเกณฑ์การประเมินมาใช้วางแผนเพื่อสร้างและพัฒนาหนังสือเพื่อให้เกิดเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ตรงตามความต้องการและมีเนื้อหาที่ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การออกแบบหนังสือไม่ใช่เพียงแค่การเรียงร้อยตัวอักษรและภาพประกอบลงบนกระดาษ แต่เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานศิลปะและเทคนิคเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ผลงานที่ทั้งสวยงามและสื่อสารเนื้อหาได้อย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนการออกแบบหนังสือโดยทั่วไปมีดังนี้

๑. กำหนดเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของหนังสือ หนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์อย่างไร เช่นเพื่อให้ความรู้ บันเทิง หรือสร้างแรงบันดาลใจ และอีกมากมาย

กลุ่มเป้าหมาย ใครคือผู้อ่านหลัก อายุ เพศ อาชีพ ความสนใจ และความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นอย่างไร

๒. การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสือ

ศึกษาหนังสือประเภทเดียวกัน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือคู่แข่ง

วิเคราะห์เนื้อหา ทำความเข้าใจเนื้อหาของหนังสืออย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม

กำหนดรูปแบบและการให้สีสันในเล่ม เลือกโทนสี ตัวอักษร และรูปแบบการจัดวางที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย

๓. สร้างโครงสร้างหนังสือ

ออกแบบหน้าปก หน้าปกเป็นหน้าตาของหนังสือ ควรออกแบบให้โดดเด่นและสื่อถึงเนื้อหาภายใน

จัดวางเนื้อหา กำหนดโครงสร้างของแต่ละหน้า ขนาดของตัวอักษร ช่องว่าง ระยะห่างบรรทัด และการแบ่งส่วนของเนื้อหา

เลือกภาพประกอบ เลือกภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาและช่วยเสริมความเข้าใจ

ออกแบบกราฟิก สร้างกราฟิกที่น่าสนใจ เช่น แผนภูมิ ตาราง หรือแผนที่ เพื่อช่วยอธิบายข้อมูล

๔. เลือกวัสดุและเทคนิคการพิมพ์

เลือกกระดาษ เลือกชนิดและขนาดของกระดาษที่เหมาะสมกับเนื้อหาและงบประมาณ

เลือกเทคนิคการพิมพ์ เลือกเทคนิคการพิมพ์ที่ให้คุณภาพของสีและภาพที่ต้องการ

พิจารณาขนาดและรูปแบบของหนังสือ จะเป็นหนังสือปกอ่อน ปกแข็ง หรืออีบุ๊ก

๕. ตรวจสอบและแก้ไข

ตรวจทานเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

ตรวจสอบรูปแบบ ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการจัดวาง

ขอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นจากผู้อ่านตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแก้ไข

๖. พิมพ์และจัดจำหน่าย

พิมพ์หนังสือ ส่งไฟล์งานพิมพ์ให้โรงพิมพ์และทำการผลิต

จัดจำหน่าย หาช่องทางในการจัดจำหน่ายหนังสือ เช่น ร้านหนังสือออนไลน์ หรือร้านหนังสือทั่วไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการออกแบบสัดส่วนเล่มผลงานหนังสือได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) ร่วมกิจกรรมในการสร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผน/ออกแบบสัดส่วนของเล่มผลงาน การวางลำดับเนื้อหา แล้วนำเสนอผลการออกแบบ สามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผน/ออกแบบสัดส่วนของเล่มผลงาน การวางลำดับเนื้อหา แล้วนำเสนอผลการออกแบบสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖) **ด้านความรู้ (K)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม ๒ คำถาม ดังนี้ - **หลังจากที่ได้ออกแบบงานเขียนและได้มีการนำเสนอและสะท้อนจากเพื่อนและผู้ปกครองแล้ว ในวันนี้นักเรียนคิดว่าขั้นตอนต่อไปควรทำอย่างไรต่อ จงอภิปราย** **๒.** ครูเชื่อมโยงเข้ากิจกรรมในชั่วโมงนี้ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและอภิปราย หรือระดมความคิดช่วยกันหาคำตอบ	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๘ รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๘ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะแบบประเมินสมรรถนะการนำเสนอสัดส่วนผลงานด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)**	๑. นักเรียนศึกษาใบงานและใบความรู้ จากนั้นลงมืออ่านและศึกษาลักษณะคำประพันธ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกขั้นตอนการออกแบบสัดส่วนเล่มผลงานหนังสือได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - สร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมในการสร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้	๒. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดแล้วเอาเนื้อหาจากใบงานวางแผนการออกแบบและจัดสัดส่วนของเล่มผลงาน การวางลำดับเนื้อหา และนำเสนอผลงานการวางแผนต่อไป				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. นักเรียนนำเอาความรู้จากการระดมความคิดเขียนลงในงานที่ ๑๘ รังสรรค์ผลงานเขียน (๑) ๒. เมื่อเสร็จแล้วให้ในกลุ่มตรสจทานอีกครั้งก่อนนำเสนอต่อไป ๓. นักเรียนนำเสนองาน และให้ร่วมกันสะท้อนผลการนำเสนอ	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๗ ๒. นักเรียนนำเสนอใบงานที่ ๑๗			
	ขั้นสรุป (๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๑. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. ครูแจ้งนักเรียนรวบรวมผลงานเพื่อเตรียมนำเสนอการจัดเล่มหนังสือในชั่วโมงถัดไป	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. นักเรียนนำผลงานไปให้ผู้ปกครองประเมินผลแล้วเขียนข้อเสนอแนะมาเพิ่มเติม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)**

๒. ใบความรู้ที่ ๑๘ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)**

๓. ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)**

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)**

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการออกแบบสัดส่วนเล่มผลงานหนังสือได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๘	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๘	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมในการสร้างสัดส่วนเล่มผลงานแล้วนำเสนอผลการสร้างผลงานได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๘ (ข้อที่ ๑-๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะการนำเสนอสัดส่วนผลงาน	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๘ (ข้อที่ ๑-๘) ๒. แบบประเมินสมรรถนะการนำเสนอสัดส่วนผลงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผน/ออกแบบสัดส่วนของเล่มผลงาน การวางลำดับเนื้อหา แล้วนำเสนอผลการออกแบบ สามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	๑. ประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์ ๒. ใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะการนำเสนอสัดส่วนผลงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๖. **เนื้อหา**	เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง และมีความลึกซึ้ง ตอบโจทย์หัวข้อที่กำหนด	เนื้อหาครอบคลุมและถูกต้อง แต่ขาดความลึกซึ้งบางส่วน	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนและขาดความครอบคลุม	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
๗. **การนำเสนอ**	การนำเสนอมีความชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย	การนำเสนอค่อนข้างชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาค่อนข้างเหมาะสม	การนำเสนอยังขาดความชัดเจนและระเบียบ การใช้ภาษาเข้าใจยากบางส่วน	การนำเสนอไม่ชัดเจนและไม่มีระเบียบ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
๘. **ความชัดเจนและความน่าสนใจ**	เนื้อหาชัดเจนและน่าสนใจ ดึงดูดความสนใจผู้ฟังได้ดี	เนื้อหาชัดเจนและค่อนข้างน่าสนใจ	เนื้อหาค่อนข้างชัดเจน แต่ไม่น่าสนใจมาก	เนื้อหาไม่ชัดเจนและไม่น่าสนใจ
๙. **ความสามารถในการสรุปและเสนอข้อสรุป**	สรุปเนื้อหาอย่างชัดเจนและเสนอข้อสรุปที่เป็นประโยชน์	สรุปเนื้อหาและเสนอข้อสรุปค่อนข้างชัดเจน	สรุปเนื้อหาแต่ข้อสรุปไม่ชัดเจนหรือไม่เป็นประโยชน์	ไม่สามารถสรุปเนื้อหาและเสนอข้อสรุปได้
๑๐. **ความสามารถในการแก้ปัญหาและปรับปรุง**	แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีและปรับปรุงการนำเสนอจากข้อเสนอแนะ	แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดี	แก้ปัญหาบางส่วนที่เกิดขึ้นได้	ไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

นักเรียนมีกระบวนการเตรียมงาน / ปรับปรุงเพื่อให้เกิดผลดีอย่างไร

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๓. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบความรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ขั้นตอนการออกแบบหนังสือ

การออกแบบหนังสือไม่ใช่เพียงแค่การเรียงร้อยตัวอักษรและภาพประกอบลงบนกระดาษ แต่เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานศิลปะและเทคนิคเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ผลงานที่ทั้งสวยงามและสื่อสารเนื้อหาได้อย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนการออกแบบหนังสือโดยทั่วไปมีดังนี้

๑. กำหนดเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของหนังสือ หนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์อย่างไร เช่นเพื่อให้ความรู้ บันเทิง หรือสร้างแรงบันดาลใจ และอีกมากมาย

กลุ่มเป้าหมาย ใครคือผู้อ่านหลัก อายุ เพศ อาชีพ ความสนใจ และความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นอย่างไร

๒. การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสือ

ศึกษาหนังสือประเภทเดียวกัน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือคู่แข่ง
วิเคราะห์เนื้อหา: ทำความเข้าใจเนื้อหาของหนังสืออย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม

กำหนดรูปแบบและการให้สีสันในเล่ม เลือกโทนสี ตัวอักษร และรูปแบบการจัดวางที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย

๓. สร้างโครงสร้างหนังสือ

ออกแบบหน้าปก หน้าปกเป็นหน้าตาของหนังสือ ควรออกแบบให้โดดเด่นและสื่อถึงเนื้อหาภายใน

จัดวางเนื้อหา กำหนดโครงสร้างของแต่ละหน้า ขนาดของตัวอักษร ช่องว่าง ระยะห่างบรรทัด และการแบ่งส่วนของเนื้อหา

เลือกภาพประกอบ เลือกภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาและช่วยเสริมความเข้าใจ

ออกแบบกราฟิก สร้างกราฟิกที่น่าสนใจ เช่น แผนภูมิ ตาราง หรือแผนที่ เพื่อช่วยอธิบายข้อมูล

๔. เลือกวัสดุและเทคนิคการพิมพ์

เลือกกระดาษ เลือกชนิดและขนาดของกระดาษที่เหมาะสมกับเนื้อหาและงบประมาณ

เลือกเทคนิคการพิมพ์ เลือกเทคนิคการพิมพ์ที่ให้คุณภาพของสีและภาพที่ต้องการ

พิจารณาขนาดและรูปแบบของหนังสือ จะเป็นหนังสือปกอ่อน ปกแข็ง หรืออีบุ๊ก

๕. ตรวจสอบและแก้ไข

ตรวจทานเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

ตรวจสอบรูปแบบ ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการจัดวาง

ขอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นจากผู้อ่านตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแก้ไข

๖. พิมพ์และจัดจำหน่าย

พิมพ์หนังสือ ส่งไฟล์งานพิมพ์ให้โรงพิมพ์และทำการผลิต

จัดจำหน่าย หาช่องทางในการจัดจำหน่ายหนังสือ เช่น ร้านหนังสือออนไลน์ หรือร้านหนังสือทั่วไป

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. กระบวนการวางแผนสัดส่วนของหนังสือทำอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. จงสร้างสัดส่วนการออกแบบสัดสวนของเล่มผลงาน

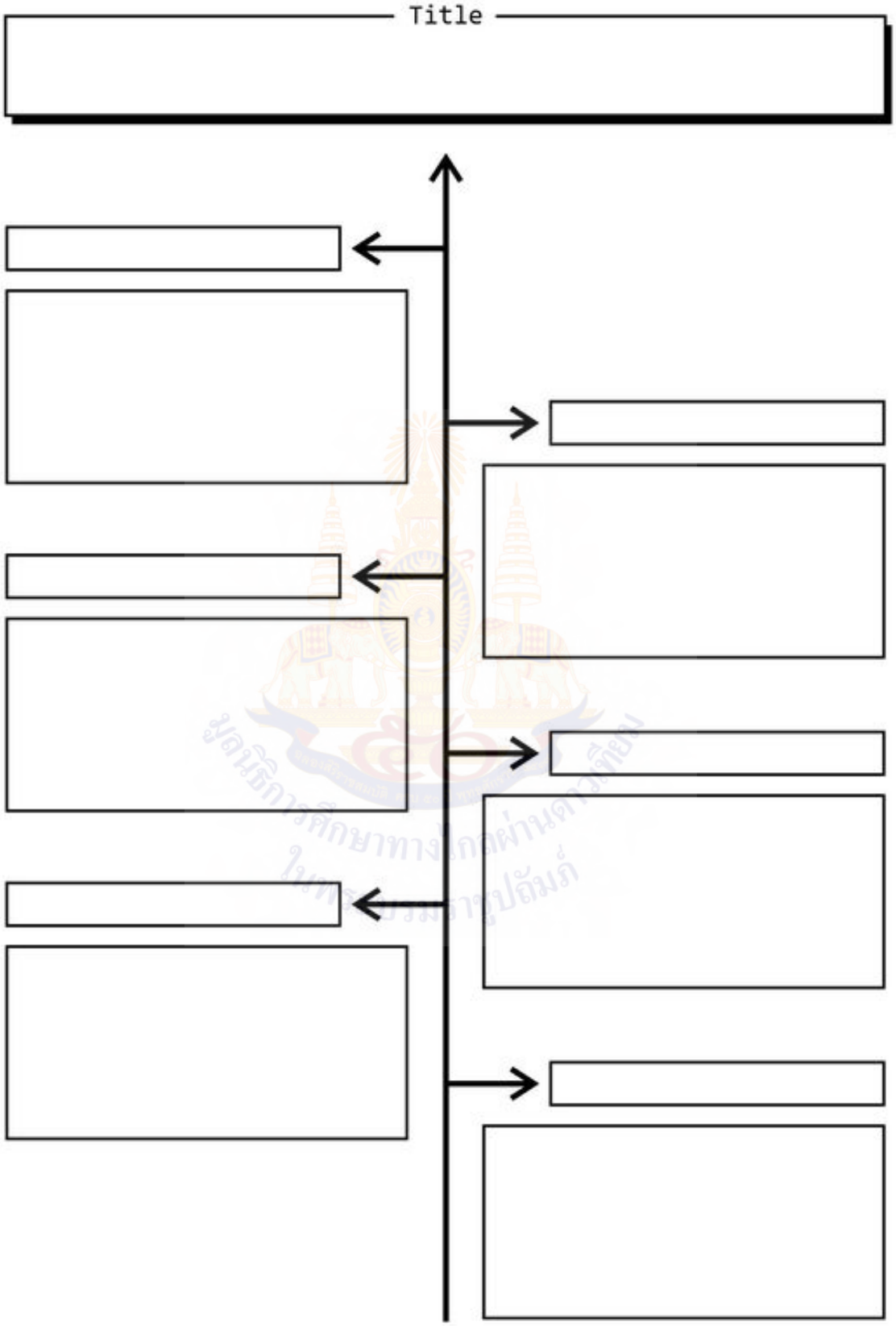

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**

รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวยที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การนำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการรวบรวมเล่มเพื่อเข้าเป็นผลงานจากงานเขียนในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการแสดงผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ผ่านมา

การให้นักเรียนนำเสนอผลงานเล่มสมบูรณ์ จะเป็นการให้นักเรียนได้แสดงสมรรถนะจากการศึกษาความรู้เรื่องการเขียนโดยใช้การพูดรายงานเป็นสื่อกลาง จะทำให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพและมีการสะท้อนผลเพื่อไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การนำเสนอการออกแบบหนังสือการนำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการรวบรวมเล่มเพื่อเข้าเป็นผลงานจากงานเขียนในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการแสดงผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ผ่านมา

๑. กำหนดเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของหนังสือ หนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์อย่างไร เช่นเพื่อให้ความรู้ บันเทิง หรือสร้างแรงบันดาลใจ และอีกมากมาย

กลุ่มเป้าหมาย ใครคือผู้อ่านหลัก อายุ เพศ อาชีพ ความสนใจ และความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นอย่างไร

๒. การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสือ

ศึกษาหนังสือประเภทเดียวกัน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือคู่แข่ง

วิเคราะห์เนื้อหา ทำความเข้าใจเนื้อหาของหนังสืออย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม

กำหนดรูปแบบและการให้สีสันในเล่ม เลือกโทนสี ตัวอักษร และรูปแบบการจัดวางที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย

๓. สร้างโครงสร้างหนังสือ

ออกแบบหน้าปก หน้าปกเป็นหน้าตาของหนังสือ ควรออกแบบให้โดดเด่นและสื่อถึงเนื้อหาภายใน

จัดวางเนื้อหา กำหนดโครงสร้างของแต่ละหน้า ขนาดของตัวอักษร ช่องว่าง ระยะห่างบรรทัด และการแบ่งส่วนของเนื้อหา

เลือกภาพประกอบ เลือกภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาและช่วยเสริมความเข้าใจ

ออกแบบกราฟิก สร้างกราฟิกที่น่าสนใจ เช่น แผนภูมิ ตาราง หรือแผนที่ เพื่อช่วยอธิบายข้อมูล

การพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

เทคนิคการพูดรายงานให้เกิดผลสำเร็จ

- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความชัดเจน ออกเสียงวรรณยุกต์ เน้นคำสำคัญ ใช้ภาษากาย แสดงท่าทาง สีหน้า แววตา
- ใช้อุปกรณ์ประกอบ รูปภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์
- ฝึกพูดหน้ากระจก ฝึกกับเพื่อน ให้เพื่อนช่วงหาข้อสังเกต ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด
- การพูดรายงาน เป็นทักษะที่สำคัญ ช่วยให้สามารถสื่อสาร แสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนอยู่เสมอ จะช่วยให้มีความมั่นใจ พูดคล่องชัด และประสบความสำเร็จในการพูดรายงาน

สรุป

การพูดรายงานเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิต การฝึกฝนการพูดรายงานจะช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากมาย ส่งผลดีต่อการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการนำเสนอการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) นำเสนอผลงานการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) ร่วมกิจกรรมในการนำเสนอผลงานการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์ โดยนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์ โดยนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูต้อนรับนักเรียนในชั่วโมง “รังสรรค์ผลงานเขียน (๒) ” โดยอารัมภบทตั้งแต่นักเรียนได้มีการเรียนรู้สารมาจนถึงการนำสารที่ได้ ไปประยุกต์เพื่อจัดทำหนังสือขึ้นมา จากนั้นครูสอบถามความพร้อมของนักเรียน โดยสอบถามเรียงไปทีละกลุ่ม **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการนำเสนอลงานของนักเรียนเรื่อง “การนำเสนอผลงานจากการทำเล่มผลงาน”	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑๙ รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑๙ ด้วยแบบประเมินสมรรถนะแบบประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงานด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ (K) - บอกขั้นตอนการนำเสนอการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - นำเสนอผลงานการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมในการนำเสนอผลงานการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** - ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ การนำเสนอให้นำเสนอกลุ่ม ๕ นาที โดยประมาณ แล้วให้กลุ่มที่เหลือเป็นผู้บันทึกความรู้และประเมินเพื่อนแต่ละกลุ่ม โดยสลับหน้าที่กันไปจนครบจำนวนกลุ่ม ๑. ครูกำกับดูแล ให้คำแนะนำเพิ่มเติมก่อนที่จะนำเสนอในลำดับถัดไป	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ตามลำดับของกลุ่ม			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนนำเสนอผลงานผ่านการจัดทำนิทรรศการ กลุ่มละ ๕ นาที จนครบ ๒. ครูกำกับดูแลแล้วให้สัญญาณเวลาเพื่อกระตุ้นนักเรียน	๑. นักเรียนศึกษานำเสนอผลงานโดยแบ่งหน้าที่เป็น - ผู้นำเสนอประจำกลุ่ม - ผู้ตอบข้อซักถาม - หน้าที่อื่น ๆ ตามที่สมาชิกในกลุ่มตกลง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๓. เมื่อนำเสนอเสร็จครบทั้งหมดครูประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะรวมถึงข้อพัฒนาต่อไป				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. ครูแจ้งนักเรียนรวบรวมผลงานเพื่อเตรียมนำเสนอการจัดเล่มหนังสือในชั่วโมงถัดไป	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน ๒. นักเรียนนำผลงานไปให้ผู้ปกครองประเมินผลแล้วเขียนข้อเสนอแนะมาเพิ่มเติม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)**

๒. ใบความรู้ที่ ๑๙ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)**

๓. ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)**

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง **รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)**

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการออกแบบสัดส่วนเล่มผลงานหนังสือได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๙ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๙ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - นำเสนอผลงานการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมในการนำเสนอผลงานการออกแบบหนังสือฉบับสมบูรณ์ได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑๙ (ข้อที่ ๒-๔) ๒. ประเมินการนำเสนอผลงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงาน	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑๙(ข้อที่ ๒-๔) ๒. แบบประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลงานเล่มที่สมบูรณ์ โดยนำเสนอผลงานได้คล่องแคล่วสามารถประเมินการพูดที่นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะนั้น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑ ๕.๒.๖)	๑. ประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงานด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๙ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงาน ๒. ใบงานที่ ๑๙ (ข้อที่ ๑-๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนคิดว่าการพูดมีความสำคัญและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร จงร่วมกันอภิปราย

๒. นักเรียนจะสามารถใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ใดได้บ้าง จงอภิปราย

แบบประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหาอย่างชัดเจน มีความลึกซึ้งและครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ	นำเสนอเนื้อหาได้ชัดเจน ครอบคลุมประเด็นสำคัญ แต่บางส่วนอาจไม่ลึกซึ้ง	เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ แต่ยังไม่ชัดเจนพอ	เนื้อหายังไม่ชัดเจนและขาดประเด็นสำคัญหลายส่วน
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีความเหมาะสมและหลากหลาย ใช้คำเชื่อมต่อที่ดี	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีคำเชื่อมต่อที่เหมาะสม แต่ยังไม่หลากหลาย	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องบางส่วน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	ใช้ภาษาไทยผิดพลาดบ่อยครั้ง ขาดคำเชื่อมต่อที่เหมาะสม
การแสดงทัศนคติ	มีทัศนคติที่ดีต่อการนำเสนอ แสดงความมั่นใจและการสนับสนุนที่ดีต่อเนื้อหา	มีทัศนคติที่ดีต่อการนำเสนอ แต่ขาดความมั่นใจในบางครั้ง	มีทัศนคติที่เป็นกลาง ขาดความมั่นใจและการสนับสนุน	ทัศนคติไม่ดี ไม่แสดงความมั่นใจ และไม่สนับสนุนเนื้อหา
การใช้สื่อประกอบ	ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน และเสริมสร้างความเข้าใจ	ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้ดี แต่บางส่วนอาจไม่ชัดเจนพอ	ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้บางส่วน แต่ยังไม่ชัดเจนพอ	ไม่ได้ใช้สื่อประกอบหรือใช้สื่อประกอบที่ไม่เหมาะสม
การจัดการเวลา	นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด มีการบริหารเวลาได้ดี	นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด แต่บางครั้งอาจมีการเบี่ยงเบนเวลาเล็กน้อย	นำเสนอเกินเวลาที่กำหนดเล็กน้อย มีการบริหารเวลาที่ไม่ดี	นำเสนอเกินเวลาที่กำหนดมาก ขาดการบริหารเวลา

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การพูดรายงาน

ความหมายของการการพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความคิด ผลการศึกษาค้นคว้า
๒. เพื่อสร้างความเข้าใจ ความสนใจ และจดจำเนื้อหาให้แก่ผู้ฟัง
๓. เพื่อฝึกฝนทักษะการพูด การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการนำเสนอ
๔. เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ กล้าแสดงออก และบุคลิกภาพ

หลักการ

๑. เตรียมตัวมาอย่างดี: ศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจ เรียบเรียงลำดับขั้นตอน เตรียมสื่อประกอบการพูด ฝึกซ้อมการพูด
๒. พูดด้วยความมั่นใจ: ยืนตัวตรง สบตาผู้ฟัง ใช้เสียงที่ดังฟังชัด พูดด้วยความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
๓. ใช้ภาษาที่เหมาะสม: ใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ เรียบง่าย เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงศัพท์แสง ศัพท์เฉพาะทาง
๔. ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด: ใช้สื่อประกอบการพูดที่เหมาะสม ดึงดูดความสนใจ ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
๕. รักษาเวลา: พูดให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ไม่พูดนอกเรื่อง
๖. ตอบคำถาม: ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

ขั้นตอน

๑. เลือกหัวข้อ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย หาข้อมูลได้
๒. ศึกษาข้อมูล ศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงเนื้อหา
๓. เตรียมสื่อประกอบการพูด เตรียมสื่อประกอบการพูด เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง
๔. ฝึกซ้อมการพูด ฝึกซ้อมการพูด จับเวลา ปรับปรุงแก้ไข
๕. นำเสนอ นำเสนอรายงาน พูดด้วยความมั่นใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสม ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด
๖. ตอบคำถาม ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

แหล่งที่มา
https://nachuakpit.ac.th/โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
https://kroobannok.com/blog/๖๗๐๙ โดยคุณ**นิตย**

ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง รังสรรค์ผลงานเขียน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินผลจากการนำเสนอของเพื่อน
กลุ่มที่นำเสนอ.....
เรื่อง.....

หัวข้อเรื่อง	จุดเด่น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
๑. การออกแบบและการจัดรูปเล่ม (๕ คะแนน)			
๒. การลำดับเนื้อหาในการนำเสนอ (๕ คะแนน)			
๓. ความคิดสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)			
๔. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)			
สรุปผลการนำเสนอ			

ระดับการประเมิน .....
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง หนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน**	
รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสกัดเอาความรู้ บทเรียน และข้อแนะนำที่มีประโยชน์ นำไปใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน ปรับปรุงคุณภาพงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การให้นักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการทำกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” จึงเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัดเรียนรู้ผ่านปัญญา ๓ ฐาน Head Heart Hand อันเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของผลงานและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ชำนาญขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบัน ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และ

ทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ

การถอดบทเรียนจากการหน่วยการเรียนรู้ “กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉะน” โดยใช้หลักปัญญา ๓ ฐาน จึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เราสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลไปเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและชำนาญมากขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาว่าเป็นการนำเสนอผลงานการจัดนิทรรศการและมีการแลกเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรม จากนั้นครูถามคำถามนักเรียนดังนี้ - ***ตลอดระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหา จนถึงการนำเอาความรู้ไปจัดทำหนังสือ นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง*** **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการถอดบทเรียนจากการศึกษามาตลอดหน่วยการเรียนรู้ที่	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point	๑ ใบงานที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๒๐ ด้วยแบบประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียนด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด ให้ร่วมกันอภิปรายถึงสาระความรู้ที่ได้ศึกษาจากใบงาน โดยมีครูทำหน้าที่กำกับดูแลและให้คำแนะนำ / อธิบายเพิ่มเติม	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ในกลุ่มแล้วระดมความคิดในการแลกเปลี่ยนความรู้			พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันทำใบงานที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด โดยให้ร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงานที่กำหนดให้ ๒. ครูกำกับดูแลแล้วให้สัญญาณเวลาเพื่อกระตุ้นนักเรียน ๓. นักเรียนนำเสนอผลการถอดบทเรียน แล้วแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดแล้วช่วยทำใบงานแล้วนำเสนอดเมื่อเสร็จ			

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปสาระสำคัญและแจ้งผลการประเมิน รวมถึงข้อดี / ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	- นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

๒) ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๒๐ การถอดบทเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๑)	๓. ชุดคำถาม ๔. ใบงานที่ ๒๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๔)	- แบบประเมินใบงาน ที่ ๒๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๒๐	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน ๒. ใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๒ - ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๓. ตลอดระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหา จนถึงการนำเอาความรู้ไปจัดทำนิทรรศการ นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง

แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความเข้าใจในเนื้อหา	แสดงความเข้าใจอย่างครอบคลุม ครบถ้วน และสามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี แต่มีบางส่วนที่ขาดความชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแสดงความเข้าใจในเนื้อหาและมีข้อผิดพลาดหลายจุด
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดและมีเหตุผล สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดต่าง ๆ ได้ดี	วิเคราะห์ข้อมูลได้ดี มีเหตุผล แต่ยังขาดการเชื่อมโยงบางประการ	วิเคราะห์ข้อมูลได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดและขาดความชัดเจน	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การสรุปบทเรียน	สรุปบทเรียนได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเชื่อมโยงกับเนื้อหาอย่างถูกต้อง	สรุปบทเรียนได้ดี แต่ยังขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปบทเรียนได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วนและมีข้อผิดพลาด	ไม่สามารถสรุปบทเรียนได้และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจน น่าสนใจ และจัดระบบได้ดี	การนำเสนอชัดเจน แต่น่าสนใจน้อยกว่า และมีบางส่วนที่ขาดการจัดระบบ	การนำเสนอน่าสนใจ แต่ไม่ชัดเจนและขาดการจัดระบบ	การนำเสนอขาดความชัดเจน ไม่มีการจัดลำดับความคิด
การระบุประโยชน์การถอดบทเรียน	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการถอดบทเรียนความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนหรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบันที่คือปัญญา ๓ ฐาน

ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายชื่อเช่น ศูนย์หัว ศูนย์ใจ ศูนย์ท้อง ฐานคิด ฐานใจ ฐานกาย โดยสิ่งเหล่านี้มีที่มาจาก Professor Hugo M. Kehr ซึ่งถูกเรียกว่า ๓C-model of motivation (๓ Components of motivation) และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคุณสามารถลองค้นหาดูว่าคุณถนัด คุ้นเคย หรือมักใช้สิ่งไหนเป็นประจำ

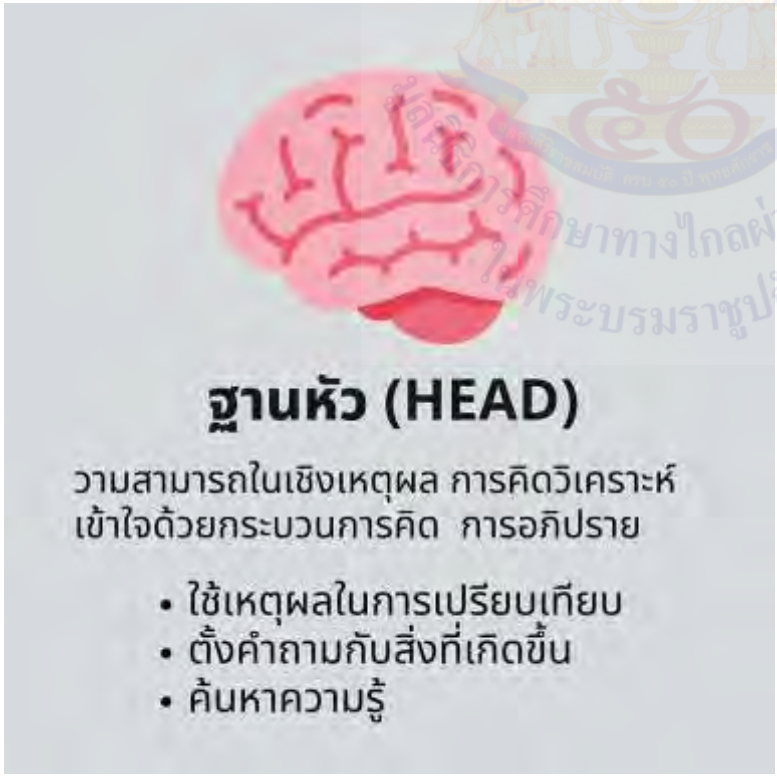

ฐานหัว (Head)

Head ฐานหัว ฐานคิด หรือศูนย์หัว คือการแสดงถึงองค์ความรู้ (cognitive domain) โดยเป็นปัญญาหรือความสามารถในเชิงเหตุผล การคิดวิเคราะห์ เข้าใจด้วยกระบวนการคิด การเรียนรู้ผ่านการอ่าน กาฟัง การอภิปราย

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะชอบใช้ความคิด ไม่ว่าจะเป็นจากการตัดสินใจ หรือเริ่มลงมือทำอะไรส่วนมากจะใช้ความคิดเป็นหลัก เป็นคนที่ชอบหาเหตุผลกับสิ่งต่าง ๆ และต้องการคำอธิบายในเชิงเหตุผลแม้ว่าเรื่องนั้นอาจไม่สามารถอธิบายด้วยเหตุผลได้ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานคิด คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

มีไอเดียใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องใช้เหตุผลในการเปรียบเทียบตั้งคำถามกับสิ่งที่เกิดขึ้น มองถึงเบื้องหลังของสิ่งที่ซ่อนอยู่ค้นหาความรู้ได้เป็นประจำชอบวางแผน

ฐานใจ (Heart)

Heart ฐานใจ หรือศูนย์ใจ คือการแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึก (affective domain) ปัญญาหรือความสามารถในการใช้อารมณ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึก การให้คุณค่า ความรู้สึกว่าเป้าหมายหรือผลลัพธ์เป็นสิ่งที่สำคัญ

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะอ่อนไหวต่อความรู้สึกเพราะให้ความสนใจกับความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ อาจมีลักษณะขึ้นๆ ลงๆ บางครั้งก็อารมณ์รุนแรง บางครั้งก็อ่อนโยนมาก สิ่งที่มักจะมีร่วมกันคือมีความสามารถในการเข้าใจคนอื่นสูง การทำอะไรบางอย่างอาจต้องรอให้อารมณ์มันถึงจุดหนึ่งก่อนถึงจะทำได้ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานใจ คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

- เข้าใจว่าอะไรเกิดขึ้นภายในจิตใจได้ดี
- เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของคนอื่น
- ไวต่อการเปลี่ยนแปลงอารมณ์
- อาจจมดิ่งลงไปในอารมณ์หรือความเศร้า
- มีอารมณ์เป็นเงื่อนไขในการทำงานที่ต้องการประสิทธิภาพ

ฐานกาย (Hand)

Hand ฐานกาย หรือศูนย์ท้อง คือการแสดงถึงทักษะ (psychomotor domain) ปัญญาหรือความสามารถที่เกี่ยวข้องกับทักษะความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำ ประสบการณ์สัญชาตญาณ

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะชอบทำกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อได้ลงมือทำ ในการตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรคุณอาจไม่ได้ทำลงไปด้วยเหตุผลมากนัก แต่เป็นเหมือนการสั่งการจากภายในหรือปฏิกิริยาอัตโนมัติ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานกาย คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

- ใช้สัญชาติญาณที่ไม่ใช่เหตุผลเชิงตรรกะ
- มีทักษะทางร่างกาย
- รับรู้ถึงการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของกายได้ดี
- มีความสามารถในการจดจำรูปแบบของกล้ามเนื้อว่าเป็นอย่างไร
- การทำตามแบบหรือคำแนะนำได้ดี

ทั้ง Head Hand Heart ไม่ได้เป็นลักษณะบุคลิคภาพของใครคนใดคนหนึ่ง เพียงแต่การที่เราเติบโตมาเรามักจะใช้คุณลักษณะที่เราเคยใช้ได้ผลหรือทำได้ดีซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชิน เมื่อใช้สิ่งนั้นซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชินแล้วอาจทำให้ไม่รู้ตัวและใช้สิ่งเดิมนี้แก้ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเมื่อปัญหาเปลี่ยนแต่เรายังใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเดิม ด้วยสิ่งเดิมอาจไม่ได้ผล

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมยังส่งเสริมให้เกิดความถนัดในรูปแบบด้วยเช่นโรงเรียนในระบบที่จะให้คุณค่ากับการคิดวิเคราะห์ที่อยู่ในฐานคิด แต่มักไม่ให้คุณค่ากับฐานใจ แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าฐานใจ หรือฐานกายนั้นไม่มีความหมาย หรือไม่ใช่การเรียนรู้ เพียงแต่สภาพแวดล้อมเหล่านั้นไม่ให้คุณค่าสิ่งเหล่านี้เพียงเท่านั้น

ที่มา https://www.urbinner.com/post/๓cs-head-heart-hand

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา”

หัวข้อเรื่อง (ข้อ)	รายละเอียด
๑. Head นักเรียนได้อะไรจากการการเรียนหน่วยการเรียนรู้ “กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน” บ้าง	
๒. Hand นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอะไรบ้าง	
๓. Heart นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างจากการเรียนหน่วยการเรียนรู้ “กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน””	
๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ขับขานสำเนียง
เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย

หอสมุดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชาภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๒๐ ชั่วโมง**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๒	จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๓	ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๔	ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำที่มีหลาย ความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท ๑.๑ ม.๑/๕	ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท
ท ๑.๑ ม.๑/๗	ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น
ท ๑.๑ ม.๑/๘	วิเคราะห์คุณค่าที่ ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต
ท ๑.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๑	คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
ท ๒.๑ ม.๑/๒	เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท ๒.๑ ม.๑/๖	เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
ท ๒.๑ ม.๑/๙	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๒ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม.๑/๔ ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๑/๑ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

ท ๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความ แตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

ท ๔.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง

ท ๕.๑ ม. ๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

“ประพันธ์บทสวดโอ้เอ้วิหารราย และร่วมกันฝึกฝน เพื่อมีส่วนร่วมในการประกวดสวดโอ้เอ้วิหารราย สร้างสรรค์การแสดงสะท้อนถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยได้อย่างเหมาะสม”

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้
๒) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้
๓) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้
๔) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้
๕) อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๖) อธิบายหลักการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๗) อธิบายหลักการแต่งบทประพันธ์ได้
๘) บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้
๙) อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๑๐) บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้
๑๑) ยกตัวอย่างงานเขียนที่มาจากบทร้อยกรองในบทเรียนได้
๑๒) อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้
๒) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้
๓) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้
๔) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้
๕) สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๖) สรุปขั้นตอนของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๗) สรุปขั้นตอนของการแต่งบทประพันธ์ได้
๘) แต่งบทประพันธ์ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ได้
๙) วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้
๑๐) สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๑๑) จัดการประกวดกลอนสวดได้
๑๒) สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบอกหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้
๒) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้
๓) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้
๔) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ได้
๕) บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้
๖) อธิบายประโยชน์จากการทำกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๗) บอกประโยชน์ของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้
๘) บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้
๙) ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้

๑๐) บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๑) อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๒) อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๓) สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๔) สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๕) วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

(๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖) ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๗) ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕..๑ ใฝ่เรียนรู้

๕.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๕.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๕.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๕.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๕.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๕.๓ มีจิตสาธารณะ

๕.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๕.๓.๑.๑ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ หลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๒) ใบงานที่ ๒ การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

๓) ใบงานที่ ๓ การอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖

๔) ใบงานที่ ๘ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

๕) ใบงานที่ ๑๑ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

๖) ใบงานที่ ๑๒ การแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารราย

๗) ใบงานที่ ๑๓ การแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารราย

๘) ใบงานที่ ๑๔ การออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

๙) ใบงานที่ ๑๗ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

๑๐) ใบงานที่ ๑๙ การจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

๑๑) ใบงานที่ ๒๐ การถอดบทเรียน

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑) หลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๒) การอ่านกาพย์ยานี ๑๑	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๓) การอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๔) การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๕) การแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารราย	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๖) การแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารราย	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๗) การออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๘) การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๙) การจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๑๐) ริเร่ม ก่อร่าง สร้างงานเขียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๑๑) นำเสนอสร้างสรรค์สารพันผลงาน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๑๒) รังสรรค์ผลงานเขียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
๑๓) การถอดบทเรียน	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๕ - ๒๐	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๐ – ๑๔	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ – ๙	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐ – ๔	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

ของการให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้อยกรอง ฝึกการแบ่งวรรค แล้วประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นการฝึกกระบวนการวางแผนทางการอ่าน และเป็นการประเมินการอ่านเพื่อนำไปพัฒนาให้ชำนาญยิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ดังนี้

(๑) ก. สอดผูกให้ติดต่อกัน, ร้อย ถัก และเย็บงานประเภทประณีตศิลป์เช่นดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ, เช่น ร้อยกรองข่ายคลุมไตร ร้อยกรองสไบ

(๒) ก. ตรวจชำระให้ถูกต้อง, สังคายนา, ในคำว่า ร้อยกรองพระธรรมวินัย

(๓) ก. แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ, เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.

(๔) น. คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.

การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ

๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดธรรมดา ไม่มีทำนองเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีการแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามชนิดของคำประพันธ์

๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส แบ่งจังหวะจำนวนคำ การอ่านตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบอกหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้(๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) (๑.๑.๒ ๒.๑.๒) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **นักเรียนเคยอ่านบทร้อยกรองหรือไม่** - **นักเรียนชอบบทร้อยกรองชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด** - ครูให้นักเรียนอ่านข้อความดังนี้ ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังถึงบทความที่ยกมาว่านักเรียนแต่ละคนจะมีความชื่นชอบและมีความถนัดการอ่านบทร้อยกรองแตกต่างกันไป วันนี้จะเป็นการศึกษาเรื่องบทร้อยกรองและการแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง ๓.	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑ **ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๑ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านและแบ่งวรรคของบทร้อยกรองด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาใบงานแล้วร่วมแลกเปลี่ยนความรู้จากสิ่งที่ศึกษาโดยมีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้ความรู้และอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มเติม	๑. นักเรียนศึกษาบทอ่าน และรับฟังกติกาที่ครูแจ้งให้ทราบ			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานการแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง เมื่อเสร็จแล้วตรวจทานกับเพื่อน เพื่อแลกเปลี่ยน / แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงาน	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเขียนลงในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านและแบ่งวรรคบทร้อยกรองของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณห้องเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณห้องเรียน				

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)

๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)

๓. ใบงานที่ ๑ ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑ หลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑ (ข้อที่ ๒-๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๑ (ข้อที่ ๒-๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้(๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๓ – ๔)	๑. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง ๒. ใบงานที่ ๑๐ (ข้อที่ ๓ – ๔)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเสียง	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้งครอบคลุมตามหลักการอ่านบทประพันธ์	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้ง แต่บางจุดไม่ชัดเจน	อ่านด้วยเสียงชัดเจนแต่ไม่ขาดความแม่นยำหลายตำแหน่ง	อ่านเสียงไม่ชัดเจน
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม อักขระ คำควบกล้ำชัดเจน	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
ความถูกต้องตามหลักการแบ่งวรรค	แบ่งวรรคได้ถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคถูกต้องส่วนใหญ่ มีบางวรรคผิดพลาดเล็กน้อย	แบ่งวรรคถูกต้องครึ่งหนึ่ง	แบ่งวรรคผิดพลาดหลายวรรค
การร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอนและครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

ชุดคำถาม
- **นักเรียนเคยอ่านบทร้อยกรองมาก่อนหรือไม่** - **นักเรียนชอบบทร้อยกรองชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านบทร้อยกรองและการแบ่งวรรค มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สำนักงานศึกษาธิการ ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ดังนี้

(๑) ก. สอดผูกให้ติดต่อกัน, ร้อย ถัก และเย็บงานประเภทประณีตศิลป์เช่นดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ, เช่น ร้อยกรองข่ายคลุมไตร ร้อยกรองสไบ

(๒) ก. ตรวจชำระให้ถูกต้อง, สังคายนา, ในคำว่า ร้อยกรองพระธรรมวินัย

(๓) ก. แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ, เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.

(๔) น. คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

ที่มาของบทประพันธ์

เข้าใจว่า การอ่านทำนองเสนาะมีมานานแล้วแต่ครั้งกรุงสุโขทัย เท่าที่ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง พุทธศักราช ๑๘๓๕ หลักที่ หนึ่ง บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๐ ดังความว่า ***“...ด้วยเสียงพาดเสียงพิณ เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเล่น เล่นใครจักมักหัว หัว ใครจักมักเลื้อน เลื้อน...”*** จากข้อความดังกล่าว ฉันทิชย์ กระเสสินธุ์ กล่าวว่า เสียงเลื้อน เสียงขับ คือการ้องเป็นทำนองเสนาะ ส่วน ทองสืบ ศุภะมารค ชี้แจงว่า เลื้อนตรงกับภาษาไทยถิ่นว่า “เลิ่น” หมายถึง การอ่านหนังสือเอื้อนเสียงเป็นทำนอง ซึ่งคล้ายกับที่ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่า “เลื้อน” เป็นคำภาษาถิ่นแปลว่า อ่านทำนองเสนาะ โดยอ้างถึง บรรจบ พันธุเมธา กล่าวว่า คำนี้เป็นภาษาถิ่นของไทยในพม่า ถือไทยในรัฐฉานหรือไทยใหญ่นั่นเอง จากความคิดเห็นของผู้รู้ประกอบกับหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงดังกล่าว ทำให้เชื่อกันว่าการอ่านทำนองเสนาะของไทยมีมานานหลายร้อยปีแล้ว โดยเรียกเป็นภาษาไทยถิ่นว่า “เลื้อน”

ที่มาหรือต้นเค้าของการอ่านทำนองเสนาะพอจะสันนิษฐานได้ว่า น่าจะมีบ่อเกิดจากการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยก่อน ที่มีความเกี่ยวกันกับการร้องเพลงทำนองต่าง ๆ ตลอดมา ทั้งนี้จากเหตุผลที่ว่า คนไทยมีนิสัยชอบพูดคำคล้องจองให้มีจังหวะด้วยลักษณะสัมผัสเสมอ ประกอบกับคำภาษาไทยที่มีวรรณยุกต์กำกับจึงทำให้คำมีระดับเสียงสูงต่ำเหมือนดนตรี เมื่อประดิษฐ์ทำนองง่าย ๆ ใส่เข้าไปก็ทำให้สามารถสร้างบทเพลงร้องขึ้นมาได้แล้ว ดังนั้นคนไทยจึงมีโอกาสได้ฟังและชื่นชมกับการร้องเพลงทำนองต่าง ๆ ตั้งแต่เกิดจนตายทีเดียว

ศิลปะการอ่านทำนองเสนาะขึ้นอยู่กับคามสามารถของผู้อ่าน และความไพเราะของบทประพันธ์แต่ละประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้อ่านทำนองเสนาะจึงต้องศึกษาวิธีการอ่านให้ไพเราะและต้องหมั่นฝึกฝนการอ่านจนเกิดความชำนาญ

อนึ่งศิลปะการอ่านทำนองเสนาะอยู่ที่ตัวผู้อ่านต้องรู้จัก วิธีการอ่านทอดเสียง โดยผ่อนจังหวะให้ช้าลง การเอื้อนเสียง โดยการลากเสียงช้า ๆ เพื่อให้เข้าจังหวะและให้หางเสียงให้ไพเราะ การครั่นเสียง โดยทำเสียงสะดุดสะเทือนเพื่อความไพเราะเหมาะสมกับบทกวีบางตอน การหลบเสียง โดยการหักเสียงให้พลิกกลับจากเสียงสูงลงมาเป็นเสียงต่ำ หรือจากเสียงต่ำขึ้นไปเป็นเสียงสูง เนื่องจากผู้อ่านไม่สามารถที่จะดำเนินตามทำนองต่อไปได้ เป็นการหลบหนีจากเสียงที่เกินความสามารถ จึงต้องหักทำนองพลิกกลับเข้ามาดำเนินทำนองในเขตเสียงของตน และการกระแทกเสียงโดยการอ่านกระชากเสียงให้ดังผิดปกติในโอกาสที่แสดงความโกรธหรือความไม่พอใจหรือเมื่อต้องการเน้นเสียง

(มนตรี ตราโมท ๒๕๒๗ : ๕๐)

ที่มา https://www.baanjomyut.com/library_๒/thai_poetry/๐๙.html

การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ

๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดธรรมดา ไม่มีทำนองเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีการแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามชนิดของคำประพันธ์

๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัสแบ่งจังหวะจำนวนคำการอ่านตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์

จุดมุ่งหมายของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองทำนองเสนาะ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองหรือการอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านให้คนอื่นฟัง ฉะนั้นทำนองเสนาะต้องอ่านออกเสียง เสียงทำให้เกิดความรู้สึก ทำให้เห็นความงาม เห็นความไพเราะ เห็นภาพพจน์ผู้ฟังสัมผัสด้วยเสียง จึงจะเข้าถึงรสและความงามของบทร้อยกรองที่เรียกว่า อ่านแล้วฟังพริ้งเพราะเสนาะโสตการอ่านทำนองเสนาะจึงมุ่งมั่นให้ผู้ฟังเข้าถึงรสและเห็นความงามของบทร้อยกรองศิลปะการอ่านทำนองเสนาะ จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่าน และความไพเราะของบทประพันธ์แต่ละประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านทำนองเสนาะจึงต้องอาศัยวิธีการอ่านให้ไพเราะและต้องหมั่นฝึกฝนการอ่านให้เกิดความชำนาญ

(มนตรี ตราโมท ๒๕๒๗: ๕๐)

หลักการอ่านบทร้อยกรอง

๑. ก่อนอ่านให้แบ่งคำแบ่งวรรคให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์เสียก่อน โดยต้องระวังในเรื่องความหมายของคำด้วยเพราะคำบางคำอ่านแยกคำกันไม่ได้ เช่น “สร้อยคอขนมยุระ ยูงงาม” (ขน-มยุระ , ขนม-ยุระ)

๒. อ่านออกเสียงทำนองธรรมดาให้คล่องก่อน

๓. อ่านให้ชัดเจน โดยเฉพาะออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง

๔. อ่านให้เอื้อนสัมผัส เรียกว่า แปรเสียง เพื่อให้เกิดเสียงสัมผัสที่ไพเราะ

๕. ระวัง ๓ ต คือ อย่าให้ตกหล่น อย่าต่อเติม อย่าตู่ตัว

๖. อ่านให้ถูกจังหวะ คำประพันธ์แต่ละประเภท จะมีจังหวะแตกต่างกัน ต้องอ่านให้ถูกวรรคตอนตามแบบแผนลักษณะของคำประพันธ์

๗. อ่านให้ถูกทำนองของคำประพันธ์

๘. ผู้อ่านต้องใส่อารมณ์ตามรสความของบทประพันธ์ รสรัก รสโศก ตื่นเต้นขบขัน โกรธ
๙. อ่านให้เสียงดัง ไม่ใช่ตะโกน
๑๐. เวลาอ่านอย่าให้เสียงขาดเป็นช่วง ต้องให้เสียงติดต่อกันตลอด
๑๑. เวลาจบให้ทอดเสียงช้า

ตัวอย่างบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑

๏ สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสะระณา
พ่อแม่แลครูบา เทวะดาในราศี
๏ ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี
แก้ไขในเท่านี้ ดีมิดีอย่าตรีชา
๏ จะร่ำคำต่อไป พอล่อใจกุมารา
ธระณีมีราชา เจ้าภาราสาวะถี
๏ ชื่อพระไชยสุริยา มีสุดามะเหสี
ชื่อว่าสุมาลี อยู่บูรีไม่มีภัย
๏ ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มีกิริยาอะฌาศรัย
พ่อค้ามาแต่ไกล ได้อาศัยในภารา
๏ ไพร่ฟ้าประชาชี ชาวบูรีก็ปรีดา
ทำไร่เขาไถนา ได้ข้าวปลาแลสาลี
(กาพย์พระไชยสุริยา https://vajirayana.org/)

หอสมุดวชิรญาณ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๓
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. หลักการอ่านบทร้อยกรองมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. จงแบ่งวรรคบทร้อยกรองดังต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

๏ อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า ก็หาเยาวะนารี
ที่หน้าตาดีดี ทำมะโหรีที่เคหา
๏ ค่ำเช้าเฝ้าสีซอ เข้าแต่หอล่อกามา
หาได้ให้ภริยา โลโภพาให้บ้าใจ
๏ ไม่จำคำพระเจ้า เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไทย ฉ้อแต่ไพร่ใส่ขื่อคา
๏ คะดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา
ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาก็ว่าดี
๏ ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา

๓. จากการศึกษาการอ่านบทร้อยกรองและฝึกแบ่งวรรค นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตอย่างไร หรือในสถานการณ์ใดบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. จากการทำกิจกรรมให้นักเรียนสะท้อนผลที่ได้จากการทดสอบความสามารถทางการอ่านว่ามีจุดเด่นหรือจุดพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

ของการให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้อยกรอง ฝึกการแบ่งวรรค แล้วประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นการฝึกกระบวนการวางแผนทางการอ่าน และเป็นการประเมินการอ่านเพื่อนำไปพัฒนาให้ชำนาญยิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ดังนี้

(๑) ก. สอดผูกให้ติดต่อกัน, ร้อย ถัก และเย็บงานประเภทประณีตศิลป์เช่นดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ, เช่น ร้อยกรองข่ายคลุมไตร ร้อยกรองสไบ

(๒) ก. ตรวจชำระให้ถูกต้อง, สังคายนา, ในคำว่า ร้อยกรองพระธรรมวินัย

(๓) ก. แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ, เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.

(๔) น. คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.

การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ

๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดธรรมดา ไม่มีทำนองเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีการแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามชนิดของคำประพันธ์

๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส แบ่งจังหวะจำนวนคำ การอ่านตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกหลักการประเมินอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบอกหลักการประเมินอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้(๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) (๑.๑.๒ ๒.๑.๒) **ด้านความรู้ (K)** - บอกหลักการประเมินอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **นักเรียนคิดว่าการอ่านบทร้อยกรองที่ดี จำเป็นต้องมีการสะท้อนผลหรือไม่** - **นักเรียนเคยฟังรายการเพลงใดแล้วแสดงความคิดเห็นต่อรายการเพลงนั้น ๆ หรือไม่ ว่าเป็นอย่างไร** - ครูให้นักเรียนอ่านข้อความดังนี้ ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังถึงบทความที่ยกมาว่านักเรียนแต่ละคนจะมีความชื่นชอบและมีความถนัดการอ่านบทร้อยกรองแตกต่างกันไป วันนี้จะเป็นการศึกษา	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๒ **ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๒ ด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านและแบ่งวรรคของบทร้อยกรองด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	เรื่องบทร้อยกรองและการแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง				พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่กันแล้วแบ่งบทบาทหน้าที่เป็นผู้อ่าน ๑ คน และผู้ประเมิน ๑ คน จากให้ฝึกอ่านบทร้อยกรองแล้วอีกคนประเมิน แล้วทำสลับกัน ๒. ครูให้ความรู้เรื่องหลักการประเมินและแนวการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น	๑. นักเรียนศึกษาบทอ่าน และรับฟังกติกาที่ครูแจ้งให้ทราบ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๒. ครูให้นักเรียนปฏิบัติการแบ่งบทบาทหน้าที่เป็นผู้อ่าน - ผู้ประเมิน จากนั้นสลับหน้าที่กันแล้วบันทึกผลการประเมิน เมื่อเสร็จแล้วครูสุ่มตัวแทน เพื่อให้นำเสนอการอ่านและการประเมินผล พร้อมทั้งให้ข้อแนะนำเพิ่มเติม	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่เป็นผู้อ่าน – ผู้ประเมิน โดยทำสลับกันจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การพัฒนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านและแบ่งวรรคบทร้อยกรองของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณห้องเรียน			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการจัดตั้งสถาบันวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)

๒. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)

๓. ใบงานที่ ๒ ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑ หลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกหลักการประเมินอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๑ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - เขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	๑. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒ (ข้อที่ ๒-๓) ๒. ประเมินใบงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	๑. แบบประเมินใบงาน ที่ ๒ (ข้อที่ ๒-๓) ๒. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถการอ่านของตนเองได้(๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองด้วยรูบริค ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๒ (ข้อที่ ๑ – ๒)	๑. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง ๒. ใบงานที่ ๒ (ข้อที่ ๑ – ๒)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเสียง	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้งครอบคบุมตามหลักการอ่านบทประพันธ์	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้ง แต่บางจุดไม่ชัดเจน	อ่านด้วยเสียงชัดเจนแต่ไม่ขาดความแม่นยำหลายตำแหน่ง	อ่านเสียงไม่ชัดเจน
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม อักขระ คำควบกล้ำชัดเจน	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
ความถูกต้องตามหลักการแบ่งวรรค	แบ่งวรรคได้ถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคถูกต้องส่วนใหญ่ มีบางวรรคผิดพลาดเล็กน้อย	แบ่งวรรคถูกต้องครึ่งหนึ่ง	แบ่งวรรคผิดพลาดหลายวรรค
การร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอนและครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

ชุดคำถาม
- นักเรียนคิดว่าการอ่านบทร้อยกรองที่ดี จำเป็นต้องมีการนสะท้อนผลหรือไม่ **- นักเรียนเคยฟังรายการเพลงใดแล้วแสดงความคิดเห็นต่อรายการเพลงนั้น ๆ หรือไม่ ว่าเป็นอย่างไร**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านบทร้อยกรองและการแบ่งวรรค มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ร้อยกรอง” ดังนี้

(๑) ก. สอดผูกให้ติดต่อกัน, ร้อย ถัก และเย็บงานประเภทประณีตศิลป์เช่นดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ, เช่น ร้อยกรองข่ายคลุมไตร ร้อยกรองสไบ

(๒) ก. ตรวจชำระให้ถูกต้อง, สังคายนา, ในคำว่า ร้อยกรองพระธรรมวินัย

(๓) ก. แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ, เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์.

(๔) น. คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

ที่มาของบทประพันธ์

เข้าใจว่า การอ่านทำนองเสนาะมีมานานแล้วแต่ครั้งกรุงสุโขทัย เท่าที่ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง พุทธศักราช ๑๘๓๕ หลักที่ หนึ่ง บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๐ ดังความว่า ***“...ด้วยเสียงพาดเสียงพิณ เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเล่น เล่นใครจักมักหัว หัว ใครจักมักเลื้อน เลื้อน...”*** จากข้อความดังกล่าว ฉันทิชย์ กระเสสินธุ์ กล่าวว่า เสียงเลื้อน เสียงขับ คือการ้องเป็นทำนองเสนาะ ส่วน ทองสืบ ศุภะมารค ชี้แจงว่า เลื้อนตรงกับภาษาไทยถิ่นว่า “เลิ่น” หมายถึง การอ่านหนังสือเอื้อนเสียงเป็นทำนอง ซึ่งคล้ายกับที่ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่า “เลื้อน” เป็นคำภาษาถิ่นแปลว่า อ่านทำนองเสนาะ โดยอ้างถึง บรรจบ พันธุเมธา กล่าวว่า คำนี้เป็นภาษาถิ่นของไทยในพม่า ถือไทยในรัฐฉานหรือไทยใหญ่นั่นเอง จากความคิดเห็นของผู้รู้ประกอบกับหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงดังกล่าว ทำให้เชื่อกันว่าการอ่านทำนองเสนาะของไทยมีมานานหลายร้อยปีแล้ว โดยเรียกเป็นภาษาไทยถิ่นว่า “เลื้อน”

ที่มาหรือต้นเค้าของการอ่านทำนองเสนาะพอจะสันนิษฐานได้ว่า น่าจะมีบ่อเกิดจากการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยก่อน ที่มีความเกี่ยวกันกับการร้องเพลงทำนองต่าง ๆ ตลอดมา ทั้งนี้จากเหตุผลที่ว่า คนไทยมีนิสัยชอบพูดคำคล้องจองให้มีจังหวะด้วยลักษณะสัมผัสเสมอ ประกอบกับคำภาษาไทยที่มีวรรณยุกต์กำกับจึงทำให้คำมีระดับเสียงสูงต่ำเหมือนดนตรี เมื่อประดิษฐ์ทำนองง่าย ๆ ใส่เข้าไปก็ทำให้สามารถสร้างบทเพลงร้องขึ้นมาได้แล้ว ดังนั้นคนไทยจึงมีโอกาสได้ฟังและชื่นชมกับการร้องเพลงทำนองต่าง ๆ ตั้งแต่เกิดจนตายทีเดียว

ศิลปะการอ่านทำนองเสนาะขึ้นอยู่กับคามสามารถของผู้อ่าน และความไพเราะของบทประพันธ์แต่ละประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้อ่านทำนองเสนาะจึงต้องศึกษาวิธีการอ่านให้ไพเราะและต้องหมั่นฝึกฝนการอ่านจนเกิดความชำนาญ

อนึ่งศิลปะการอ่านทำนองเสนาะอยู่ที่ตัวผู้อ่านต้องรู้จัก วิธีการอ่านทอดเสียง โดยผ่อนจังหวะให้ช้าลง การเอื้อนเสียง โดยการลากเสียงช้า ๆ เพื่อให้เข้าจังหวะและให้หางเสียงให้ไพเราะ การครั่นเสียง โดยทำเสียงสะดุดสะเทือนเพื่อความไพเราะเหมาะสมกับบทกวีบางตอน การหลบเสียง โดยการหักเสียงให้พลิกกลับจากเสียงสูงลงมาเป็นเสียงต่ำ หรือจากเสียงต่ำขึ้นไปเป็นเสียงสูง เนื่องจากผู้อ่านไม่สามารถที่จะดำเนินตามทำนองต่อไปได้ เป็นการหลบหนีจากเสียงที่เกินความสามารถ จึงต้องหักทำนองพลิกกลับเข้ามาดำเนินทำนองในเขตเสียงของตน และการกระแทกเสียงโดยการอ่านกระชากเสียงให้ดังผิดปกติในโอกาสที่แสดงความโกรธหรือความไม่พอใจหรือเมื่อต้องการเน้นเสียง

(มนตรี ตราโมท ๒๕๒๗ : ๕๐)

ที่มา https://www.baanjomyut.com/library_๒/thai_poetry/๐๙.html

การอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ

๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดธรรมดา ไม่มีทำนองเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีการแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามชนิดของคำประพันธ์

๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัสแบ่งจังหวะจำนวนคำการอ่านตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์

จุดมุ่งหมายของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองทำนองเสนาะ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองหรือการอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านให้คนอื่นฟัง ฉะนั้นทำนองเสนาะต้องอ่านออกเสียง เสียงทำให้เกิดความรู้สึก ทำให้เห็นความงาม เห็นความไพเราะ เห็นภาพพจน์ผู้ฟังสัมผัสด้วยเสียง จึงจะเข้าถึงรสและความงามของบทร้อยกรองที่เรียกว่า อ่านแล้วฟังพริ้งเพราะเสนาะโสตการอ่านทำนองเสนาะจึงมุ่งมั่นให้ผู้ฟังเข้าถึงรสและเห็นความงามของบทร้อยกรองศิลปะการอ่านทำนองเสนาะ จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่าน และความไพเราะของบทประพันธ์แต่ละประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านทำนองเสนาะจึงต้องอาศัยวิธีการอ่านให้ไพเราะและต้องหมั่นฝึกฝนการอ่านให้เกิดความชำนาญ

(มนตรี ตราโมท ๒๕๒๗: ๕๐)

หลักการอ่านบทร้อยกรอง

๑. ก่อนอ่านให้แบ่งคำแบ่งวรรคให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์เสียก่อน โดยต้องระวังในเรื่องความหมายของคำด้วยเพราะคำบางคำอ่านแยกคำกันไม่ได้ เช่น “สร้อยคอขนมยุระ ยูงงาม” (ขน-มยุระ , ขนม-ยุระ)

๒. อ่านออกเสียงทำนองธรรมดาให้คล่องก่อน

๓. อ่านให้ชัดเจน โดยเฉพาะออกเสียง ร ล และคำควบกล้ ำให้ถูกต้อง

๔. อ่านให้เอื้อนสัมผัส เรียกว่า แปรเสียง เพื่อให้เกิดเสียงสัมผัสที่ไพเราะ

๕. ระวัง ๓ ต คือ อย่าให้ตกหล่น อย่าต่อเติม อย่าตู่ตัว

๖. อ่านให้ถูกจังหวะ คำประพันธ์แต่ละประเภท จะมีจังหวะแตกต่างกัน ต้องอ่านให้ถูกวรรคตอนตามแบบแผนลักษณะของคำประพันธ์

๗. อ่านให้ถูกทำนองของคำประพันธ์

๘. ผู้อ่านต้องใส่อารมณ์ตามรสความของบทประพันธ์ รสรัก รสโศก ตื่นเต้นขบขัน โกรธ
๙. อ่านให้เสียงดัง ไม่ใช่ตะโกน
๑๐. เวลาอ่านอย่าให้เสียงขาดเป็นช่วง ต้องให้เสียงติดต่อกันตลอด
๑๑. เวลาจบให้ทอดเสียงช้า

ตัวอย่างบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑

๏ สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสะระณา
พ่อแม่แลครูบา เทวะดาในราศี
๏ ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี
แก้ไขในเท่านี้ ดีมิดีอย่าตรีชา
๏ จะร่ำคำต่อไป พอล่อใจกุมารา
ธระณีมีราชา เจ้าภาราสาวะถี
๏ ชื่อพระไชยสุริยา มีสุดามะเหสี
ชื่อว่าสุมาลี อยู่บูรีไม่มีภัย
๏ ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มีกิริยาอะฌาศรัย
พ่อค้ามาแต่ไกล ได้อาศัยในภารา
๏ ไพร่ฟ้าประชาชี ชาวบูรีก็ปรีดา
ทำไร่เขาไถนา ได้ข้าวปลาแลสาลี
(กาพย์พระไชยสุริยา https://vajirayana.org/)

หอสมุดวชิรญาณ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๓
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ฝึกทักษะรู้จังหวะได้ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แบบประเมิน (รูบริค) การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง
ชื่อผู้อ่านครั้งที่ ๑..... .....
ผู้ประเมิน ครั้งที่ ๑ .....
ชื่อผู้อ่านครั้งที่ ๒..... .....
ผู้ประเมิน ครั้งที่ ๒ .....

ตารางที่ ๑ เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเสียง	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้งครอบคลุมตามหลักการอ่านบทประพันธ์	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้ง แต่บางจุดไม่ชัดเจน	อ่านด้วยเสียงชัดเจนแต่ไม่ขาดความแม่นยำหลายตำแหน่ง	อ่านเสียงไม่ชัดเจน
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม อักขระ คำควบกล้ำชัดเจน	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
ความถูกต้องตามหลักการแบ่งวรรค	แบ่งวรรคได้ถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคถูกต้องส่วนใหญ่ มีบางวรรคผิดพลาดเล็กน้อย	แบ่งวรรคถูกต้องครึ่งหนึ่ง	แบ่งวรรคผิดพลาดหลายวรรค
การร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอนและครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

ตารางที่ ๒ ตารางการประเมินการอ่านบทร้อยกรอง คนที่ ๑

ระดับคะแนน	การออกเสียงและวรรณยุกต์	จังหวะและน้ำเสียง	ความคล่องแคล่วและต่อเนื่อง	อารมณ์และความเข้าใจในบทกลอน
๔ (ดีเยี่ยม)				
๓ (ดี)				
๒ (พอใช้)				
๑ (ปรับปรุง)				

ตารางที่ ๓ ตารางการประเมินการอ่านบทร้อยกรอง คนที่ ๒

ระดับคะแนน	การออกเสียงและวรรณยุกต์	จังหวะและน้ำเสียง	ความคล่องแคล่วและต่อเนื่อง	อารมณ์และความเข้าใจในบทกลอน
๔ (ดีเยี่ยม)				
๓ (ดี)				
๒ (พอใช้)				
๑ (ปรับปรุง)				

๑. ให้นักเรียนเขียนข้อเสนอแนะที่พบในระหว่างที่เพื่อนอ่านบทร้อยกรองทั้งคนที่ ๑ และคนที่ ๒ (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. การแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง มีส่วนสำคัญในการอ่านหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

๓. การอ่านบทร้อยกรอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย ที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบท

ประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

กาพย์ยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ไทย ประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีรูปแบบดังนี้ บทหนึ่งมีสองบาทเรียกว่า บาทเอกและบาทโท บาทละ ๑๑ คำ วรรคหน้ามี๕ คำ แบ่งการอ่านได้ ๒/๓ วรรคหลัง ๖ คำ แบ่งจังหวะการอ่านได้ ๓/๓ สำหรับวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามีการนำเอากาพย์ชนิดต่าง ๆ มาแต่งร้อยเรียงเป็นเรื่องราว รวมถึงมีการนำเอามาสวดเพื่อให้เกิดการจดจำหนังสือและคำได้ เรียกว่า “กลอนสวด”

การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนองอีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) (๑.๑.๒ ๒.๑.๒) **ด้านความรู้ (K)** - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **“บทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร”** ครูให้นักเรียนอ่านข้อความดังนี้ ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ว่าบทร้อยแก้วไม่มีข้อกำหนดในการเขียนตามรูปแบบฉันทลักษณ์อย่างบทร้อยกรอง ซึ่งบทร้อยกรองมีหลายประเภท ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งแต่ละคำประพันธ์จะมีลักษณะเฉพาะในการบังคับไม่เหมือนกัน ซึ่งเมื่ออ่านออกเสียงจะมีความไพเราะต่างกัน	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑ **เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ รูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาใบงานแล้วร่วมแลกเปลี่ยนความรู้จากสิ่งที่ศึกษาโดยมีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้ความรู้และอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มเติม	๑. นักเรียนศึกษาบทอ่าน และรับฟังกติกาที่ครูแจ้งให้ทราบ			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวิดิโอการอ่านออกเสียงกาพย์ยานี ๑๑ และการอ่านแบบกลอนสวดโอ้เอ้วิหารราย จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา แล้วสังเกตการออกเสียง การอ่านทั้ง ๒ แบบมีความแตกต่างกันอย่างไร ๒. ครูตั้งคำถามต่อไปว่า การอ่านทั้ง ๒ แบบให้ความรู้สึกแตกต่างกันอย่างไร	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเขียนลงในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ เกี่ยวกับการเว้นวรรค และการอ่านแบบทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นตัวอย่างให้นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนฟังตัวอย่างจากวิดิโอก็ได้ ๔. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกัน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
๒. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
๓. ใบงานที่ ๓ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
๔. ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๓ การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๓. ชุดคำถาม ๔.	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑	๓. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ด้วยรูบริค	๓. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีความยากง่ายอย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี๑๑ เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง มี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลัง มี ๖ คำ บทหนึ่งจึงมี ๔ วรรค

๒. สัมผัส กาพย์ยานี ๑๑ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๒.๑ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค ได้แก่

๑) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒

๒) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓

สำหรับวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ไม่บังคับสัมผัส แต่ถ้าคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งไปสัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔ ก็จะทำให้ไพเราะยิ่งขึ้น

๒.๒ สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายบาทที่ ๒ ของบทต้น ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทแรกในบทถัดไป

ข้อแนะนำในการอ่านกาพย์ยานี

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๑. การแบ่งจังหวะ กาพย์ยานี วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ – ๓

แผนผังฉันทลักษณ์

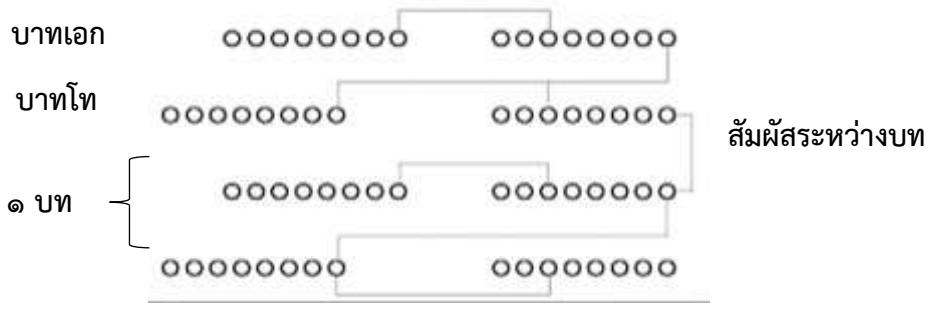

กาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่าง

ลิงค่าง/ครางโครกครอก ฝูงจิ้งจอก/ออกเห่าหอน
ชะนี/วิเวกวอน นกหกร่อน/นอนรังเรียง
ลูกนก/ยกปีกป้อง อ้าปากร้อง/ซองแซ่เสียง
แม่นก/ปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่

๒. การใส่ทำนอง กาพย์ยานี มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำ ส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง
๓. การใส่อารมณ์ ในการอ่านกาพย์ควรใส่อารมณ์สอดแทรกลงไปในบทที่อ่าน ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและบรรยากาศโดยอาศัยการตีความตัวบทที่จะอ่านให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วอ่านถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นท่วงทำนองให้น่าฟัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง แล้วเลือกบทอ่านมา ๓ บท เพื่อทดสอบการอ่าน

สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสรนา
พ่อแม่แลครูบา เทวดาในราศี
ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี
แก้ไขในเท่านี้ ดีมิดีอย่าตรีชา
จะร่ำคำต่อไป พอล่อใจกุมารา
ธรณีมีราชา เจ้าพาราสาวะถี
ชื่อพระไชยสุริยา มีสุดามะเหสี
ชื่อว่าสุมาลี อยู่บุรีไม่มีภัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มีกิริยาอัชฌาสัย
พ่อค้ามาแต่ไกล ได้อาศัยในพารา
ไพร่ฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา
ทำไร่เขาไถนา ได้เข้าปลาแลสาลี
อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า ก็หาเยาวนารี
ที่หน้าตาดีดี ทำมโหรีที่เคหา
ค่ำเช้าเฝ้าสีซอ เข้าแต่หอล่อกามา
หาได้ให้ภริยา โลโภพาให้บ้าใจ
ไม่จำคำพระเจ้า เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไท ฉ้อแต่ไพร่ใส่ขื่อคา
คดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา
ใครเอาเข้าปลามา ให้สุภาก็ว่าดี
ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง แล้วเลือกบทอ่านมา ๓ บท เพื่อทดสอบการอ่าน

สาธุสะ / จะขอไหว้
พ่อแม่ / แลครูบา
ข้าเจ้า / เอา ก ข
แก้ไข / ในเท่านี้
จะร่ำ / คำต่อไป
ธรณี / มีราชา
ชื่อพระ / ไชยสุริยา
ชื่อว่า / สุมาลี
ข้าเฝ้า / เหล่าเสนา
พ่อค้า / มาแต่ไกล
ไพร่ฟ้า / ประชาชี
ทำไร่ / เขาไถนา
อยู่มา / หมู่ข้าเฝ้า
ที่หน้า / ตาดีดี
ค่ำเช้า / เฝ้าสีซอ
หาได้ / ให้ภริยา
ไม่จำ / คำพระเจ้า
ถือดี / มีข้าไท
คดี / ที่มีคู่
ใครเอา / เข้าปลามา
ที่แพ้ / แก้ชนะ
ขี้ฉ้อ / ก็ได้ดี

พระศรีไตร / สรนา
เทวดา / ในราศี
เข้ามาต่อ / ก กา มี
ดีมิดี / อย่าตรีชา
พอล่อใจ / กุมารา
เจ้าพารา / สาวะถี
มีสุดา / มะเหสี
อยู่บุรี / ไม่มีภัย
มีกิริยา / อัชฌาสัย
ได้อาศัย / ในพารา
ชาวบุรี / ก็ปรีดา
ได้เข้าปลา / แลสาลี
ก็หาเยา / วนารี
ทำมโหรี / ที่เคหา
เข้าแต่หอ / ล่อกามา
โลโภพา / ให้บ้าใจ
เหไปเข้า / ภาษาไสย
ฉ้อแต่ไพร่ / ใส่ขื่อคา
คือไก่หมู / เจ้าสุภา
ให้สุภา / ก็ว่าดี
ไม่ถือพระ / ประเวณี
ไล่ด่าตี / มีอาญา

สื่อการสอนสำหรับครู

ภาพคลิปวิดีโอตัวอย่างการอ่านแบบกลอนสวดโอ้เอ้วิหารราย

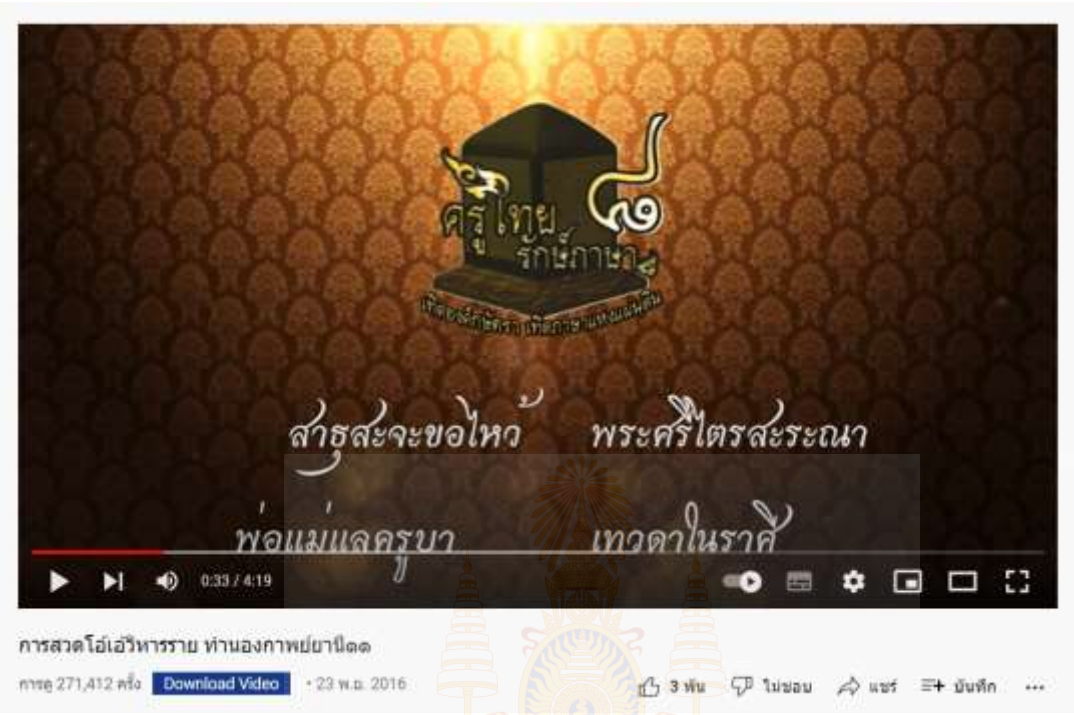

Link **สำหรับวิดีโอ** https://www.youtube.com/watch?v=GbDRgbOBChg

ภาพคลิปวิดีโอตัวอย่างการอ่านแบบกลอนสวดโอ้เอ้วิหารราย

Link **สำหรับวิดีโอ** https://www.youtube.com/watch?v=๑KGUIEMSqQA

ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์ยานี๑๑ เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง มี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลัง มี ๖ คำ บทหนึ่งจึงมี ๔ วรรค

๒. สัมผัส กาพย์ยานี ๑๑ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๒.๑ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค ได้แก่

๑) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒

๒) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓

สำหรับวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ไม่บังคับสัมผัส แต่ถ้าคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งไปสัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔ ก็จะทำให้ไพเราะยิ่งขึ้น

๒.๒ สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายบาทที่ ๒ ของบทต้น ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทแรกในบทถัดไป

ข้อแนะนำในการอ่านกาพย์ยานี

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๑. การแบ่งจังหวะ กาพย์ยานี วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ – ๓

แผนผังฉันทลักษณ์

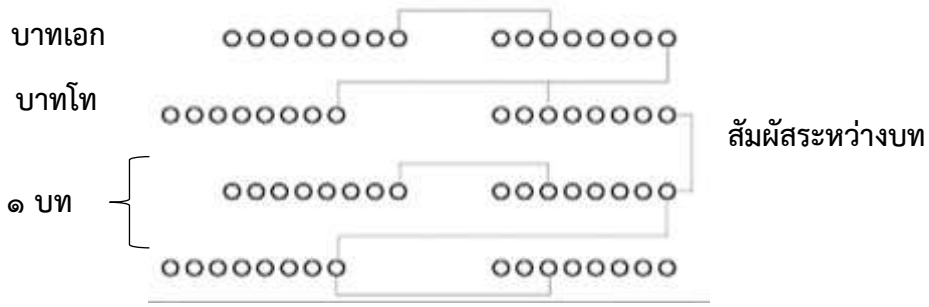

กาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่าง

ลิงค่าง/ครางโครกครอก ฝูงจิ้งจอก/ออกเห่าหอน
ชะนี/วิเวกวอน นกหกร่อน/นอนรังเรียง
ลูกนก/ยกปีกป้อง อ้าปากร้อง/ซองแซ่เสียง
แม่นก/ปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่

๒. การใส่ทำนอง กาพย์ยานี มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำ ส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง
๓. การใส่อารมณ์ ในการอ่านกาพย์ควรใส่อารมณ์สอดแทรกลงไปในบทที่อ่าน ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและบรรยากาศโดยอาศัยการตีความตัวบทที่จะอ่านให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วอ่านถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นท่วงทำนองให้น่าฟัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย ที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบท

ประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

กาพย์ยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ไทย ประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีรูปแบบดังนี้ บทหนึ่งมีสองบาทเรียกว่า บาทเอกและบาทโท บาทละ ๑๑ คำ วรรคหน้ามี๕ คำ แบ่งการอ่านได้ ๒/๓ วรรคหลัง ๖ คำ แบ่งจังหวะการอ่านได้ ๓/๓ สำหรับวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามีการนำเอากาพย์ชนิดต่าง ๆ มาแต่งร้อยเรียงเป็นเรื่องราว รวมถึงมีการนำเอามาสวดเพื่อให้เกิดการจดจำหนังสือและคำได้ เรียกว่า “กลอนสวด”

การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนองอีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมจากการสมมุติการประกวดการอ่านร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) (๑.๑.๒ ๒.๑.๒) **ด้านความรู้ (K)** - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำนักเรียนร่วมพูดคุยในประเด็นดังนี้ - **“บทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร”** ครูให้นักเรียนอ่านข้อความดังนี้ ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ว่าบทร้อยแก้วไม่มีข้อกำหนดในการเขียนตามรูปแบบฉันทลักษณ์อย่างบทร้อยกรอง ซึ่งบทร้อยกรองมีหลายประเภท ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งแต่ละคำประพันธ์จะมีลักษณะเฉพาะในการบังคับไม่เหมือนกัน ซึ่งเมื่ออ่านออกเสียงจะมีความไพเราะต่างกัน	๑. นักเรียนร่วมกันตอบและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูตั้งคำถาม	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๑ **เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ รูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมจากการสมมุติการประกวดการอ่านร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาใบงานแล้วร่วมแลกเปลี่ยนความรู้จากสิ่งที่ศึกษาโดยมีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้ความรู้และอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มเติม	๑. นักเรียนศึกษาบทอ่าน และรับฟังกติกาที่ครูแจ้งให้ทราบ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวิดิโอการอ่านออกเสียงกาพย์ยานี ๑๑ และการอ่านแบบกลอนสวดโอ้เอ้วิหารราย จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา แล้วสังเกตการออกเสียง การอ่านทั้ง ๒ แบบมีความแตกต่างกันอย่างไร	๑. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเขียนลงในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูตั้งคำถามต่อไปว่า การอ่านทั้ง ๒ แบบให้ความรู้สึกแตกต่างกันอย่างไร ๓. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ เกี่ยวกับการเว้นวรรค และการอ่านแบบทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นตัวอย่างให้นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนฟังตัวอย่างจากวิดิโอก็ได้ ๔. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกัน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
๒. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
๓. ใบงานที่ ๒ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
๔. ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๒ การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๕. ชุดคำถาม ๖.	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจากการสมมุติการประกวดการอ่านร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑	๔. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๔. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ด้วยรูบริค	๔. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีความยากง่ายอย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สำนักงานศึกษาธิการ ไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี๑๑ เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง มี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลัง มี ๖ คำ บทหนึ่งจึงมี ๔ วรรค

๒. สัมผัส กาพย์ยานี ๑๑ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๒.๑ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค ได้แก่

๑) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒

๒) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓

สำหรับวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ไม่บังคับสัมผัส แต่ถ้าคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งไปสัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔ ก็จะทำให้ไพเราะยิ่งขึ้น

๒.๒ สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายบาทที่ ๒ ของบทต้น ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทแรกในบทถัดไป

ข้อแนะนำในการอ่านกาพย์ยานี

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๑. การแบ่งจังหวะ กาพย์ยานี วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ – ๓

แผนผังฉันทลักษณ์

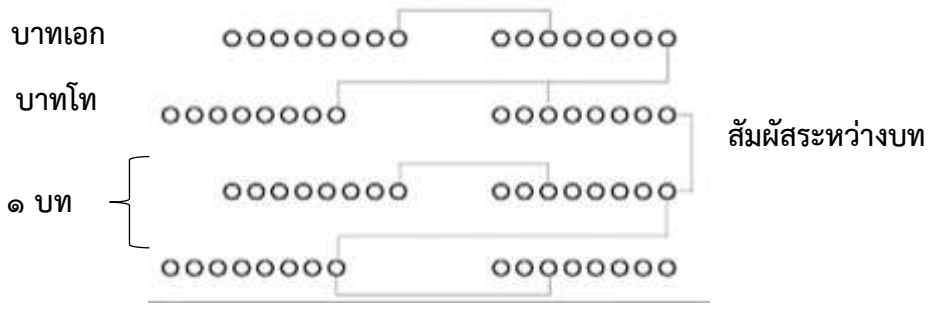

กาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่าง

ลิงค่าง/คร่างโครกครอก ฝูงจิ้งจอก/ออกเห่าหอน
ชะนี/วิเวกวอน นกหกร่อน/นอนรังเรียง
ลูกนก/ยกปีกป้อง อ้าปากร้อง/ซองแซ่เสียง
แม่นก/ปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่

๒. การใส่ทำนอง กาพย์ยานี มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำ ส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง
๓. การใส่อารมณ์ ในการอ่านกาพย์ควรใส่อารมณ์สอดแทรกลงไปในบทที่อ่าน ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและบรรยากาศโดยอาศัยการตีความตัวบทที่จะอ่านให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วอ่านถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นท่วงทำนองให้น่าฟัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง แล้วเลือกบทอ่านมา ๓ บท เพื่อทดสอบการอ่าน

สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสรนา
พ่อแม่แลครูบา เทวดาในราศี
ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี
แก้ไขในเท่านี้ ดีมิดีอย่าตรีชา
จะร่ำคำต่อไป พอล่อใจกุมารา
ธรณีมีราชา เจ้าพาราสาวะถี
ชื่อพระไชยสุริยา มีสุดามะเหสี
ชื่อว่าสุมาลี อยู่บุรีไม่มีภัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มีกิริยาอัชฌาสัย
พ่อค้ามาแต่ไกล ได้อาศัยในพารา
ไพร่ฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา
ทำไร่เขาไถนา ได้เข้าปลาแลสาลี
อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า ก็หาเยาวนารี
ที่หน้าตาดีดี ทำมโหรีที่เคหา
ค่ำเช้าเฝ้าสีซอ เข้าแต่หอล่อกามา
หาได้ให้ภริยา โลโภพาให้บ้าใจ
ไม่จำคำพระเจ้า เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไท ฉ้อแต่ไพร่ใส่ขื่อคา
คดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา
ใครเอาเข้าปลามา ให้สุภาก็ว่าดี
ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้อง แล้วเลือกบทอ่านมา ๓ บท เพื่อทดสอบการอ่าน

สาธุสะ / จะขอไหว้
พ่อแม่ / แลครูบา
ข้าเจ้า / เอา ก ข
แก้ไข / ในเท่านี้
จะร่ำ / คำต่อไป
ธรณี / มีราชา
ชื่อพระ / ไชยสุริยา
ชื่อว่า / สุมาลี
ข้าเฝ้า / เหล่าเสนา
พ่อค้า / มาแต่ไกล
ไพร่ฟ้า / ประชาชี
ทำไร่ / เขาไถนา
อยู่มา / หมู่ข้าเฝ้า
ที่หน้า / ตาดีดี
ค่ำเช้า / เฝ้าสีซอ
หาได้ / ให้ภริยา
ไม่จำ / คำพระเจ้า
ถือดี / มีข้าไท
คดี / ที่มีคู่
ใครเอา / เข้าปลามา
ที่แพ้ / แก้ชนะ
ขี้ฉ้อ / ก็ได้ดี

พระศรีไตร / สรนา
เทวดา / ในราศี
เข้ามาต่อ / ก กา มี
ดีมิดี / อย่าตรีชา
พอล่อใจ / กุมารา
เจ้าพารา / สาวะถี
มีสุดา / มะเหสี
อยู่บุรี / ไม่มีภัย
มีกิริยา / อัชฌาสัย
ได้อาศัย / ในพารา
ชาวบุรี / ก็ปรีดา
ได้เข้าปลา / แลสาลี
ก็หาเยา / วนารี
ทำมโหรี / ที่เคหา
เข้าแต่หอ / ล่อกามา
โลโภพา / ให้บ้าใจ
เหไปเข้า / ภาษาไสย
ฉ้อแต่ไพร่ / ใส่ขื่อคา
คือไก่หมู / เจ้าสุภา
ให้สุภา / ก็ว่าดี
ไม่ถือพระ / ประเวณี
ไล่ด่าตี / มีอาญา

สื่อการสอนสำหรับครู

ภาพคลิปวิดีโอตัวอย่างการอ่านแบบกลอนสวดโอ้เอ้วิหารราย

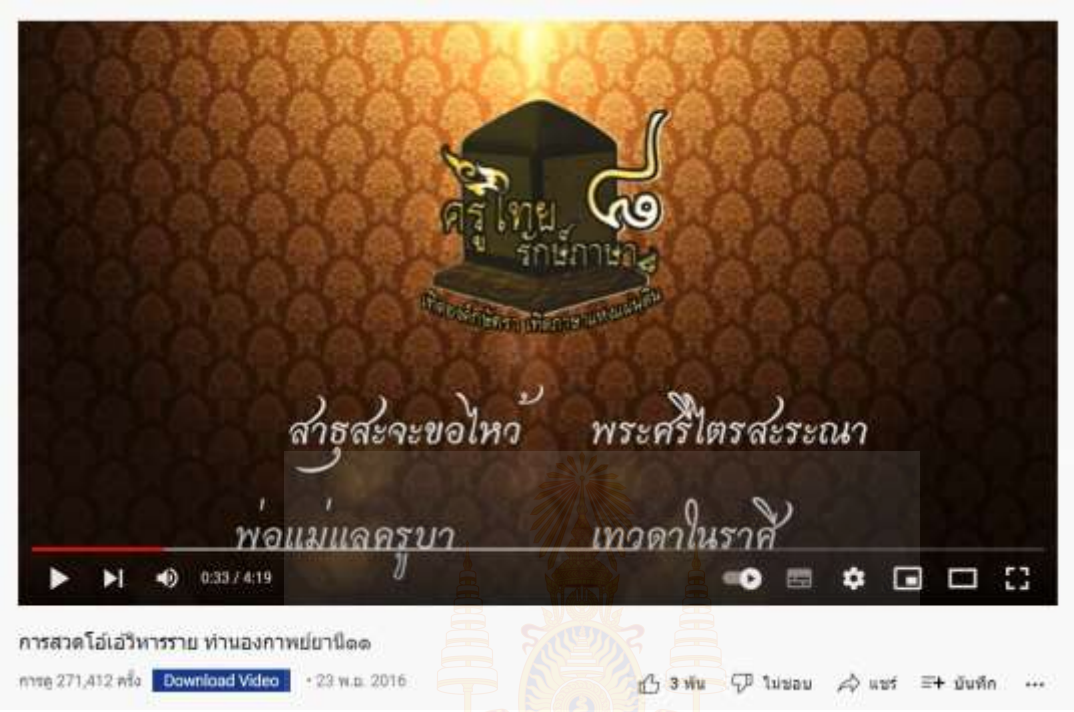

Link **สำหรับวิดีโอ** https://www.youtube.com/watch?v=GbDRgbOBChg

ภาพคลิปวิดีโอตัวอย่างการอ่านแบบกลอนสวดโอ้เอ้วิหารราย

Link **สำหรับวิดีโอ** https://www.youtube.com/watch?v=๑KGUIEMSqQA

ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์ยานี๑๑ เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง มี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลัง มี ๖ คำ บทหนึ่งจึงมี ๔ วรรค

๒. สัมผัส กาพย์ยานี ๑๑ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๒.๑ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค ได้แก่

๑) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒

๒) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓

สำหรับวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ไม่บังคับสัมผัส แต่ถ้าคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งไปสัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔ ก็จะทำให้ไพเราะยิ่งขึ้น

๒.๒ สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายบาทที่ ๒ ของบทต้น ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทแรกในบทถัดไป

ข้อแนะนำในการอ่านกาพย์ยานี

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๑. การแบ่งจังหวะ กาพย์ยานี วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ – ๓

แผนผังฉันทลักษณ์

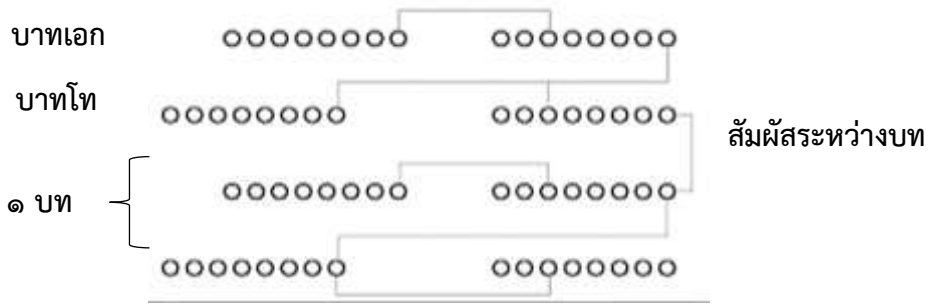

กาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่าง

ลิงค่าง/ครางโครกครอก ฝูงจิ้งจอก/ออกเห่าหอน
ชะนี/วิเวกวอน นกหกร่อน/นอนรังเรียง
ลูกนก/ยกปีกป้อง อ้าปากร้อง/ซองแซ่เสียง
แม่นก/ปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่

๒. การใส่ทำนอง กาพย์ยานี มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำ ส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง
๓. การใส่อารมณ์ ในการอ่านกาพย์ควรใส่อารมณ์สอดแทรกลงไปในบทที่อ่าน ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและบรรยากาศโดยอาศัยการตีความตัวบทที่จะอ่านให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วอ่านถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นท่วงทำนองให้น่าฟัง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย ที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อย

กรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

กาพย์ฉบังเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง ๑๖ คำ มี ๓ วรรค อาจเรียกว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรคส่ง ก็ได้ มีจำนวนคำวรรคละ ๖-๔-๖ คำ แบ่งเป็น • วรรคแรก (วรรคสดับ) มี ๖ คำ • วรรคที่สอง (วรรครับ) มี ๔ คำ

• วรรคที่สาม (วรรคส่ง) มี ๖ คำ รวมทั้งหมด ๑๖ คำ จึงเรียกฉบัง ๑๖

๒. สัมผัส กาพย์ฉบัง ๑๖ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๑. สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค คือ คำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสอง (วรรครับ)

๒. สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคสาม (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัส ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ)

กาพย์ฉบัง ๑๖ แบ่งจังหวะวรรคแรกและวรรคท้าย นิยมอ่านแยกเป็น ๓ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒/๒) ส่วนวรรคกลาง แบ่งจังหวะเป็น ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒)

การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจนเป็นจังหวะอีกด้วย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖ ให้นักเรียนดูบนกระดาน ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันเติมคำประพันธ์ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ ๓. ครูถามนักเรียนว่าแผนภูมิคำประพันธ์ข้างต้น คือ คำประพันธ์ชนิดใด	๑. นักเรียนร่วมกันพิจารณาแผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖ บนกระดาน ๒. นักเรียนร่วมกันเติมคำประพันธ์ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ ๓. นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ กาพย์ฉบัง ๑๖	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๓ **เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์การอ่านทำนองเสนาะกาพย์ฉบัง ๑๖ ให้นักเรียนฟัง และสังเกตการแบ่งวรรคตอน การออกเสียง ๒. ครูตั้งคำถามว่ากาพย์ฉบัง ๑๖ มีวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. นักเรียนฟังและชมวีดิทัศน์ พร้อมสังเกตการแบ่งวรรคตอน และการออกเสียง ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองกาพย์ฉบับ ๑๖ ดังนี้ ๑.๑ อ่านพร้อมกันทั้งห้อง ๑.๒ แบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่มใหญ่ อ่านสลับกัน ๑.๓ แบ่งเป็นแถวสลับกันอ่าน ๒. ครูมอบหมายภาระงาน ให้นักเรียนเลือกกาพย์ฉบัง ๑๖ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท จากนั้นฝึกอ่าน และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)	๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองกาพย์ฉบัง ๑๖ ตามลำดับ ๒. นักเรียนเลือกกาพย์ฉบัง ๑๖ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษ	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	โพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน				

มัลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
๒. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
๓. ใบงานที่ ๕ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
๔. แผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖
๕. วีดิทัศน์ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์ฉบัง ๑๖
ลิงก์: https://www.youtube.com/watch?v=Na๒clf๒KsJM

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
ใบงานที่ ๕ การอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ด้วยรูบริค ๒. ประเมินการทำใบงานที่ ๓ (ข้อที่ ๑) ด้วยแบบประเมิน	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ๒. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

	หลักการอ่าน กาพย์ฉบัง ๑๖		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖

ประเด็นการประเมิน	**ระดับคุณภาพ**			
	๔	**๓**	**๒**	**๑**
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

			มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	

ชุดคำถาม
- **บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ทั้ง ๒ ทำนอง มีความยากง่ายอย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์ฉบังเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง ๑๖ คำ มี ๓ วรรค อาจเรียกว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรคส่ง ก็ได้ มีจำนวนคำวรรคละ ๖-๔-๖ คำ แบ่งเป็น

- วรรคแรก (วรรคสดับ) มี ๖ คำ
- วรรคที่สอง (วรรครับ) มี ๔ คำ
- วรรคที่สาม (วรรคส่ง) มี ๖ คำ

รวมทั้งหมด ๑๖ คำ จึงเรียกฉบัง ๑๖

๒. สัมผัส กาพย์ฉบัง ๑๖ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๑. สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค คือ คำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสอง (วรรครับ)

๒. สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคสาม (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัส ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ)

กาพย์ฉบัง ๑๖ แบ่งจังหวะวรรคแรกและวรรคท้าย นิยมอ่านแยกเป็น ๓ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒/๒) ส่วนวรรคกลาง แบ่งจังหวะเป็น ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒)

ตัวอย่าง ลักษณะคำประพันธ์และการแบ่งจังหวะกาพย์ฉบัง ๑๖

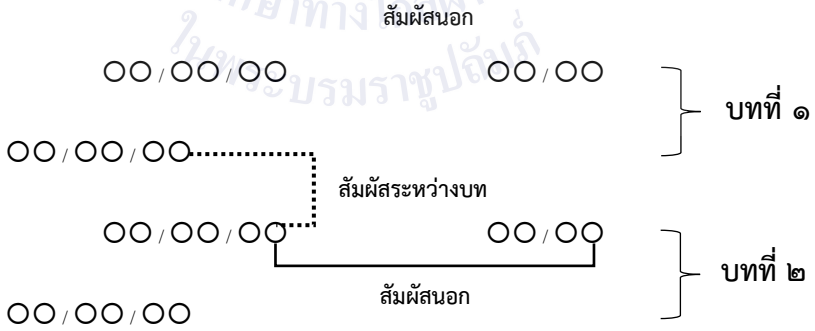

เห็นกวาง / ย่างเยื้อง / ชำเลืองเดิน เหมือนอย่าง / นางเชิญ
พระแสง / สำอาง / ข้างเคียง
เขาสูง / ฝูงหงส์ / ลงเรียง เริงร้อง / ก้องเสียง
สำเนียง / น่าฟัง / วังเวง

(กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่)

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. แผนภูมิคำประพันธ์

คำสั่ง: ให้นักเรียนดูแผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖ และเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

กาพย์หนึ่ง / พึงดู / จำนวน	สามวรรค / .....
วรรคต้น / ..... / หกคำ	
วรรคกลาง / มีสี่ /	ครบสิบ / หกจำ
..... / ฉบัง / บอกไป	
	(ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ)

กาพย์หนึ่ง / พึงดู / จำนวน	สามวรรค / **ชี้ชวน**
วรรคต้น / **วรรคท้าย** / หกคำ	
วรรคกลาง / มีสี่ / **ชี้นำ**	ครบสิบ / หกจำ
หนึ่งบท / ฉบัง / บอกไป	
	(ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ)

๒. สื่อวีดิทัศน์ การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์ฉบัง ๑๖

วิชชุดา ดวงชาทม. (๒๕๖๑). **การสอนอ่านทำนองเสนาะกาพย์ฉบัง ๑๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑**. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=Na๒clf๒KsJM

แผนผังกาพย์ฉบัง ๑๖

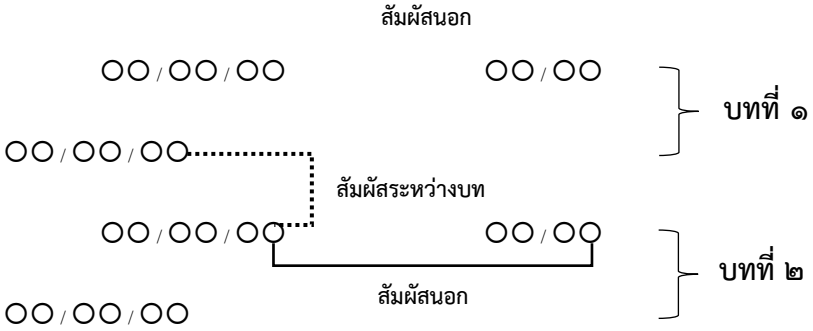

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย ที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อย

กรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณาลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

กาพย์ฉบังเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง ๑๖ คำ มี ๓ วรรค อาจเรียกว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรคส่ง ก็ได้ มีจำนวนคำวรรคละ ๖-๔-๖ คำ แบ่งเป็น • วรรคแรก (วรรคสดับ) มี ๖ คำ • วรรคที่สอง (วรรครับ) มี ๔ คำ

• วรรคที่สาม (วรรคส่ง) มี ๖ คำ รวมทั้งหมด ๑๖ คำ จึงเรียกฉบัง ๑๖

๒. สัมผัส กาพย์ฉบัง ๑๖ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๑. สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค คือ คำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสอง (วรรครับ)

๒. สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคสาม (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัส ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ)

กาพย์ฉบัง ๑๖ แบ่งจังหวะวรรคแรกและวรรคท้าย นิยมอ่านแยกเป็น ๓ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒/๒) ส่วนวรรคกลาง แบ่งจังหวะเป็น ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒)

การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจนเป็นจังหวะอีกด้วย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖ ให้นักเรียนดูบนกระดาน ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันเติมคำประพันธ์ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ ๓. ครูถามนักเรียนว่าแผนภูมิคำประพันธ์ข้างต้น คือ คำประพันธ์ชนิดใด	๑. นักเรียนร่วมกันพิจารณาแผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖ บนกระดาน ๒. นักเรียนร่วมกันเติมคำประพันธ์ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ ๓. นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ กาพย์ฉบัง ๑๖	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๓ **เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์การอ่านทำนองเสนาะกาพย์ฉบัง ๑๖ ให้นักเรียนฟัง และสังเกตการแบ่งวรรคตอน การออกเสียง ๒. ครูตั้งคำถามว่ากาพย์ฉบัง ๑๖ มีวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. นักเรียนฟังและชมวีดิทัศน์ พร้อมสังเกตการแบ่งวรรคตอน และการออกเสียง ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองกาพย์ฉบับ ๑๖ ดังนี้ ๑.๑ อ่านพร้อมกันทั้งห้อง ๑.๒ แบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่มใหญ่ อ่านสลับกัน ๑.๓ แบ่งเป็นแถวสลับกันอ่าน ๒. ครูมอบหมายภาระงาน ให้นักเรียนเลือกกาพย์ฉบัง ๑๖ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท จากนั้นฝึกอ่าน และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)	๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองกาพย์ฉบัง ๑๖ ตามลำดับ ๒. นักเรียนเลือกกาพย์ฉบัง ๑๖ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)			พึงประสงค์
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
๒. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
๓. ใบงานที่ ๖ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
๔. แผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖
๕. วีดิทัศน์ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์ฉบัง ๑๖
ลิงก์: https://www.youtube.com/watch?v=Na๒clf๒KsJM

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
ใบงานที่ ๓ การอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ด้วยรูบริค ๒. ประเมินการทำใบงานที่ ๓ (ข้อที่ ๑) ด้วยแบบประเมิน	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ๒. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

	หลักการอ่าน กาพย์ฉบัง ๑๖		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖

ประเด็นการประเมิน	**ระดับคุณภาพ**			
	๔	**๓**	**๒**	**๑**
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์ฉบัง ๑๖ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

			มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	

ชุดคำถาม
- **บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ทั้ง ๒ ทำนอง มีความยากง่ายอย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์ฉบังเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้

๑. บท บทหนึ่ง ๑๖ คำ มี ๓ วรรค อาจเรียกว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรคส่ง ก็ได้ มีจำนวนคำวรรคละ ๖-๔-๖ คำ แบ่งเป็น

- วรรคแรก (วรรคสดับ) มี ๖ คำ
- วรรคที่สอง (วรรครับ) มี ๔ คำ
- วรรคที่สาม (วรรคส่ง) มี ๖ คำ

รวมทั้งหมด ๑๖ คำ จึงเรียกฉบัง ๑๖

๒. สัมผัส กาพย์ฉบัง ๑๖ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

๑. สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค คือ คำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสอง (วรรครับ)

๒. สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคสาม (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัส ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคหนึ่ง (วรรคสดับ)

กาพย์ฉบัง ๑๖ แบ่งจังหวะวรรคแรกและวรรคท้าย นิยมอ่านแยกเป็น ๓ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒/๒) ส่วนวรรคกลาง แบ่งจังหวะเป็น ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ (๒/๒)

ตัวอย่าง ลักษณะคำประพันธ์และการแบ่งจังหวะกาพย์ฉบัง ๑๖

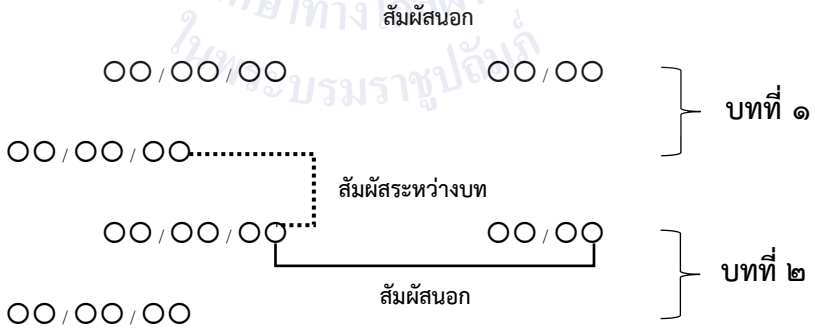

เห็นกวาง / ย่างเยื้อง / ชำเลืองเดิน เหมือนอย่าง / นางเชิญ
พระแสง / สำอาง / ข้างเคียง
เขาสูง / ฝูงหงส์ / ลงเรียง เริงร้อง / ก้องเสียง
สำเนียง / น่าฟัง / วังเวง

(กาพย์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่)

ใบงานที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. แผนภูมิคำประพันธ์

คำสั่ง: ให้นักเรียนดูแผนภูมิคำประพันธ์กาพย์ฉบัง ๑๖ และเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

กาพย์หนึ่ง / พึงดู / จำนวน	สามวรรค / .....
วรรคต้น / ..... / หกคำ	
วรรคกลาง / มีสี่ /	ครบสิบ / หกจำ
..... / ฉบัง / บอกไป	
	(ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ)

กาพย์หนึ่ง / พึงดู / จำนวน	สามวรรค / **ชี้ชวน**
วรรคต้น / **วรรคท้าย** / หกคำ	
วรรคกลาง / มีสี่ / **ชี้นำ**	ครบสิบ / หกจำ
หนึ่งบท / ฉบัง / บอกไป	
	(ขัณธ์ชัย อธิเกียรติ)

๒. สื่อวีดิทัศน์ การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์ฉบัง ๑๖

วิชชุดา ดวงชาทม. (๒๕๖๑). **การสอนอ่านทำนองเสนาะกาพย์ฉบัง ๑๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑**. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=Na๒clf๒KsJM

แผนผังกาพย์ฉบัง ๑๖

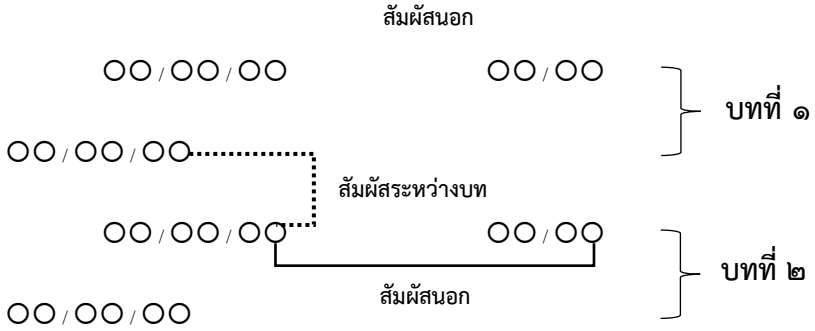

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณา

ลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บทหนึ่งมี ๒๘ คำ แบ่งออกเป็น ๗ วรรค วรรคละ ๔ คำ สัมผัสนอกมีบังคับหลายแบบ แต่ที่นิยม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปคำสุดท้ายวรรคที่ ๒ คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัส ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ กับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบท จะส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายบทต้น ส่งสัมผัสยังคำสุดท้ายท้ายวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป กาพย์สุรางคนางค์นิยมอ่านแยกวรรคละ ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ

การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันวิทยบริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนผังฉันทลักษณ์กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บนกระดานให้นักเรียนสังเกต ๒. ครูตั้งคำถามว่า เพราะเหตุใดคำประพันธ์ข้างต้นถึงมีเลข ๒๘ ลงท้าย	๑. นักเรียนสังเกตแผนผังฉันท-ลักษณ์กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ๒. นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ เพราะมีจำนวนคำทั้งหมด ๒๘ คำใน ๑ บท	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๔ **เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ “การอ่านออกเสียงกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘” ๒. ครูเปิดวีดิทัศน์การอ่านทำนองเสนาะกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ให้นักเรียนฟังและสังเกตการแบ่งวรรคตอน การออกเสียง ๓. ครูตั้งคำถามว่ากาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไร	๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ “การอ่านออกเสียงกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘” ๒. นักเรียนฟังและชมวีดิทัศน์ พร้อมสังเกตการแบ่งวรรคตอน และการออกเสียง ๓. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้และทำนองกลอนสวดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ดังนี้ ๑.๑ อ่านพร้อมกันทั้งห้อง ๑.๒ แบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่มใหญ่ อ่านสลับกัน ๑.๓ แบ่งเป็นแถวสลับกันอ่าน ๒. ครูมอบหมายภาระงาน ให้นักเรียนเลือกกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท จากนั้นฝึกอ่าน และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)	๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ตามลำดับ ๒. นักเรียนเลือกกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)			พึงประสงค์
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)

๒. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)

๓. ใบงานที่ ๗ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)

๔. แผนผังฉันทลักษณ์และการแบ่งวรรคตอนกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

๕) วีดิทัศน์ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ลิงก์: https://www.youtube.com/watch?v=CQau๕ELoqvM

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๔ การอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๗. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้และทำนองกลอนสวดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘	๕. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๕. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ด้วยรูบริค ๖.	๕. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีความยากง่ายอย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บทหนึ่งมี ๒๘ คำ แบ่งออกเป็น ๗ วรรค วรรคละ ๔ คำ สัมผัสนอกมีบังคับหลายแบบ แต่ที่นิยม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปคำสุดท้ายวรรคที่ ๒ คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัส ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ กับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบท จะส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายบทต้น ส่งสัมผัสยังคำสุดท้ายท้ายวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป

กาพย์สุรางคนางค์นิยมอ่านแยกวรรคละ ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ

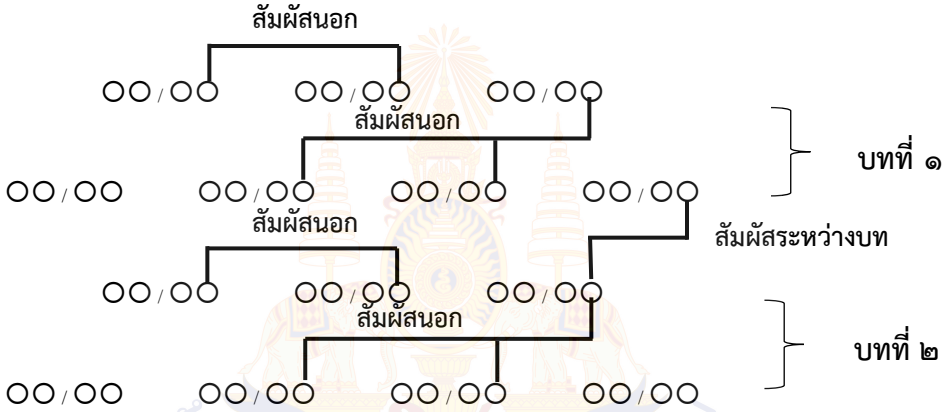

ตัวอย่าง

สุราง / คนางค์ เจ็ดวรรค / จักวาง ให้เห็น / วิธี
สัมผัส / มีหลัก คำวรรค / ละสี่ ยี่สิบแปด / มี ครบบท / จดจำ

สุราง / คนางค์ แต่งเป็น / ตัวอย่าง เหมาะสม / คมขำ
คิดนึก / ตรึกตรา เลือกหา / ถ้อยคำ สอดเสียง / สูงต่ำ ฟังเพราะ / เสนาะแล

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. แผนผังและการแบ่งวรรคตอนกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

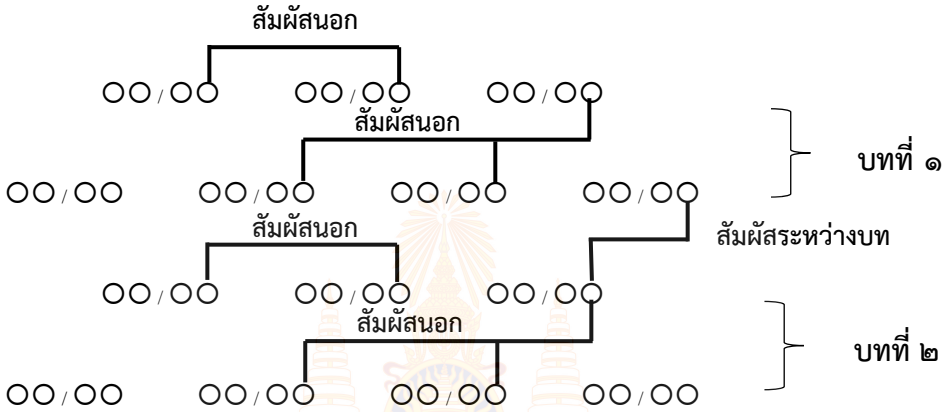

ตัวอย่าง

สุราง / คนางค์ เจ็ดวรรค / จักวาง ให้เห็น / วิธี
สัมผัส / มีหลัก คำวรรค / ละสี่ ยี่สิบแปด / มี ครบบท / จดจำ

สุราง / คนางค์ แต่งเป็น / ตัวอย่าง เหมาะสม / คมขำ
คิดนึก / ตรึกตรา เลือกหา / ถ้อยคำ สอดเสียง / สูงต่ำ ฟังเพราะ / เสนาะแล

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

๒. สื่อวีดิทัศน์ การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ณัฐธิดา แก้วชาติ. (๒๕๖๒). **อ่านทำนองเสนาะ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘**. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=CQau5ELoqvM

๑. แผนผังและการแบ่งวรรคตอนกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

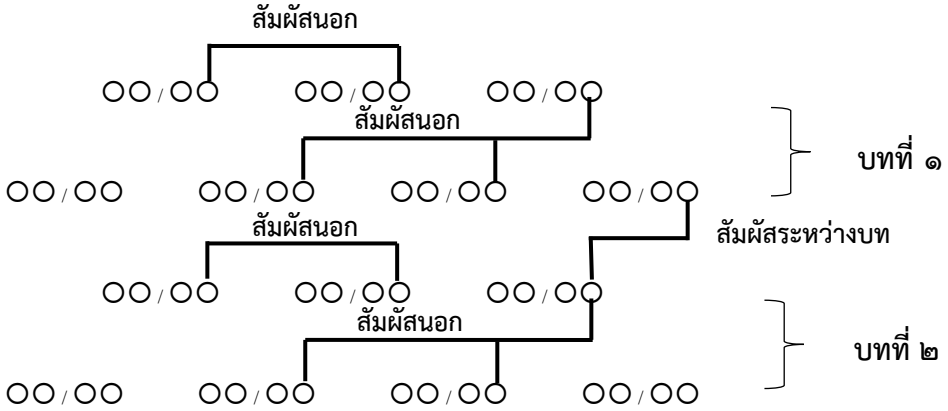

ตัวอย่าง

สุราง / คนางค์ เจ็ดวรรค / จักวาง ให้เห็น / วิธี
สัมผัส / มีหลัก คำวรรค / ละสี่ ยี่สิบแปด / มี ครบบท / จดจำ

สุราง / คนางค์ แต่งเป็น / ตัวอย่าง เหมาะสม / คมขำ
คิดนึก / ตรึกตรา เลือกหา / ถ้อยคำ สอดเสียง / สูงต่ำ ฟังเพราะ / เสนาะแล

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองภาษาไทยให้มีความไพเราะนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องศึกษาลักษณะและวิธีการการอ่านให้เข้าใจเพื่อให้ออกเสียง สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสได้ชัดเจน ไพเราะ เป็นจังหวะเหมาะกับอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยการอ่านออกเสียงในบทร้อยกรองนั้นสามารถอ่านได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งอ่านแบบทำนองเสนาะ หรือแบบทำนองกลอนสวด เป็นต้น

๓. สาระการเรียนรู้

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อบังคับหรือฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมผัสกันไพเราะตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ เช่น กลอนสุภาพ โคลงสี่สุภาพ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์ฉบับ ๑๖ ฯลฯ คำว่า “บทร้อยกรอง” มีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง เช่น คำประพันธ์คำประพันธ์ร้อยกรอง กาพย์กลอน กวีนิพนธ์หรือบทกวีซึ่งมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านบทร้อยกรองให้พิจารณา

ลักษณะบทประพันธ์ก่อนว่าเป็นชนิดใด ต่อมาพิจารณาคำที่ปรากฏ ต่อมาคือการแบ่งวรรคเมื่อแบ่งแล้วให้ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บทหนึ่งมี ๒๘ คำ แบ่งออกเป็น ๗ วรรค วรรคละ ๔ คำ สัมผัสนอกมีบังคับหลายแบบ แต่ที่นิยม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปคำสุดท้ายวรรคที่ ๒ คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัส ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ กับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบท จะส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายบทต้น ส่งสัมผัสยังคำสุดท้ายท้ายวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป กาพย์สุรางคนางค์นิยมอ่านแยกวรรคละ ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ

การให้นักเรียนได้ฝึกอ่านบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘โดยใช้ทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการสื่อวีดิทัศน์ที่เชื่อถือได้จากนั้นประเมินความสามารถในการอ่านจึงเป็นทักษะที่จะช่วยทำให้ได้แนวทางการอ่านบทประพันธ์ทั้ง ๒ ทำนอง อีกทั้งเป็นการฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นจังหวะอีกด้วย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้ รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนผังฉันทลักษณ์กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บนกระดานให้นักเรียนสังเกต ๒. ครูตั้งคำถามว่า เพราะเหตุใดคำประพันธ์ข้างต้นถึงมีเลข ๒๘ ลงท้าย	๑. นักเรียนสังเกตแผนผังฉันท-ลักษณ์กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ๒. นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ เพราะมีจำนวนคำทั้งหมด ๒๘ คำใน ๑ บท	- สื่อ Power Point	- ใบงานที่ ๔ **เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖ ด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ “การอ่านออกเสียงกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘” ๒. ครูเปิดวีดิทัศน์การอ่านทำนองเสนาะกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ให้นักเรียนฟัง และสังเกตการแบ่งวรรคตอน การออกเสียง ๓. ๓. ครูตั้งคำถามว่ากาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไร	๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ “การอ่านออกเสียงกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘” ๒. นักเรียนฟังและชมวีดิทัศน์ พร้อมสังเกตการแบ่งวรรคตอน และการออกเสียง ๓. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้และทำนองกลอนสวดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ดังนี้ ๑.๑ อ่านพร้อมกันทั้งห้อง ๑.๒ แบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่มใหญ่ อ่านสลับกัน ๑.๓ แบ่งเป็นแถวสลับกันอ่าน ๒. ครูมอบหมายภาระงาน ให้นักเรียนเลือกกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท จากนั้นฝึกอ่าน และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)	๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ตามลำดับ ๒. นักเรียนเลือกกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ที่ประทับใจ จำนวน ๓ บท และอ่านให้ครูฟัง (นอกเวลาเรียน)			พึงประสงค์
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ของนักเรียนโดยภาพรวม เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)

๒. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)

๓. ใบงานที่ ๘ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)

๔. แผนผังฉันทลักษณ์และการแบ่งวรรคตอนกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

๕) วีดิทัศน์ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ลิงก์: https://www.youtube.com/watch?v=CQau๕ELoqvM

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๔ การอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกนิยามของบทร้องกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้และทำนองกลอนสวดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘	๑. แบบประเมินสมรรถนะอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านและแบ่งวรรคของของบทร้อยกรองได้ถูกต้องแล้วประเมินความสามารถทางการอ่านของตนเองได้รวมถึงรับข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ด้วยรูบริค	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์ฉบัง ๑๖	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองชนิดกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองมีความแตกต่างกันอย่างไร

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีความยากง่ายอย่างไร จงอธิบาย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สำนักงานศึกษาธิการภาคผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บทหนึ่งมี ๒๘ คำ แบ่งออกเป็น ๗ วรรค วรรคละ ๔ คำ สัมผัสนอกมีบังคับหลายแบบ แต่ที่นิยม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปคำสุดท้ายวรรคที่ ๒ คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัส ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ กับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบท จะส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายบทต้น ส่งสัมผัสยังคำสุดท้ายท้ายวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป

กาพย์สุรางคนางค์นิยมอ่านแยกวรรคละ ๒ ช่วง ช่วงละ ๒ คำ

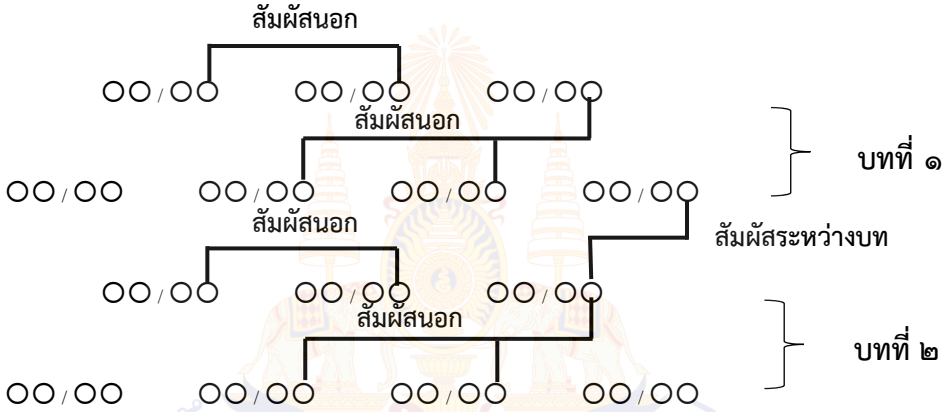

ตัวอย่าง

สุราง / คนางค์ เจ็ดวรรค / จักวาง ให้เห็น / วิธี
สัมผัส / มีหลัก คำวรรค / ละสี่ ยี่สิบแปด / มี ครบบท / จดจำ

สุราง / คนางค์ แต่งเป็น / ตัวอย่าง เหมาะสม / คมขำ
คิดนึก / ตรึกตรา เลือกหา / ถ้อยคำ สอดเสียง / สูงต่ำ ฟังเพราะ / เสนาะแล

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๖)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. แผนผังและการแบ่งวรรคตอนกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

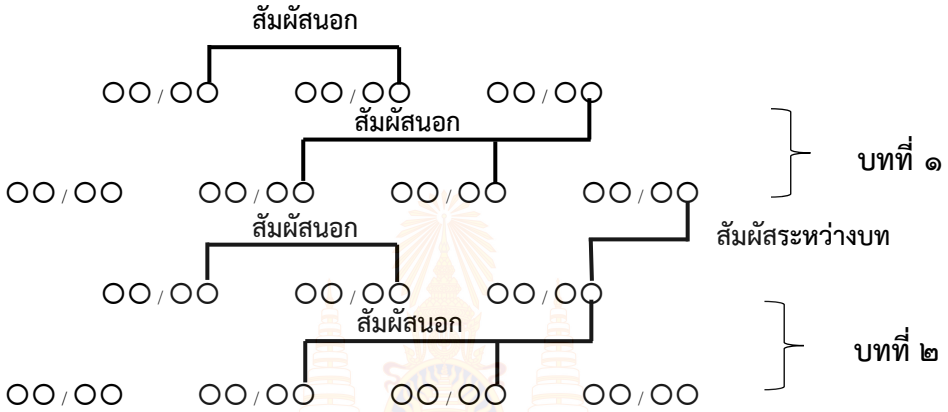

ตัวอย่าง

สุราง / คนางค์ เจ็ดวรรค / จักวาง ให้เห็น / วิธี
สัมผัส / มีหลัก คำวรรค / ละสี่ ยี่สิบแปด / มี ครบบท / จดจำ

สุราง / คนางค์ แต่งเป็น / ตัวอย่าง เหมาะสม / คมขำ
คิดนึก / ตรึกตรา เลือกหา / ถ้อยคำ สอดเสียง / สูงต่ำ ฟังเพราะ / เสนาะแล

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

๒. สื่อวีดิทัศน์ การอ่านทำนองเสนาะ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ณัฐธิดา แก้วชาติ. (๒๕๖๒). **อ่านทำนองเสนาะ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘**. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=CQau5ELoqvM

๑. แผนผังและการแบ่งวรรคตอนกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

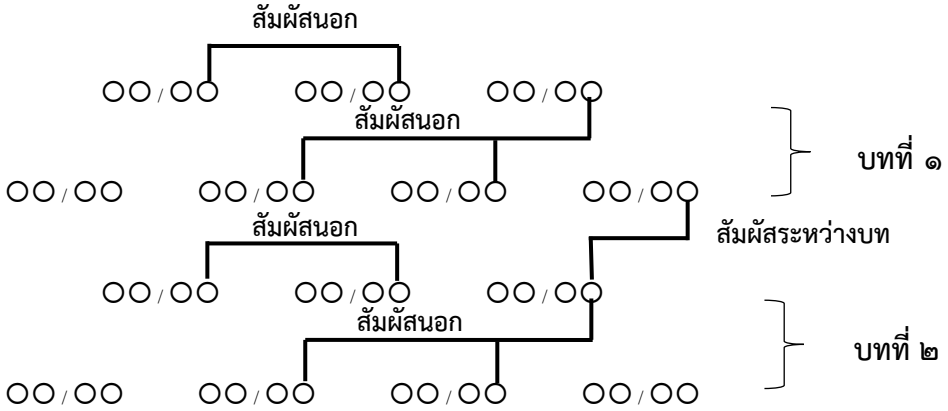

ตัวอย่าง

สุราง / คนางค์ เจ็ดวรรค / จักวาง ให้เห็น / วิธี
สัมผัส / มีหลัก คำวรรค / ละสี่ ยี่สิบแปด / มี ครบบท / จดจำ

สุราง / คนางค์ แต่งเป็น / ตัวอย่าง เหมาะสม / คมขำ
คิดนึก / ตรึกตรา เลือกหา / ถ้อยคำ สอดเสียง / สูงต่ำ ฟังเพราะ / เสนาะแล

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๗)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดารามในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่า สวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำ วิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อย ตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาสโดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า – ***“นักเรียนรู้จักบทร้อยกรองชนิดใดบ้างแล้วนักเรียนคิดว่าเจตนาของการอ่านบทร้อยกรองมีขึ้นเพื่ออะไร”*** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าศึกษาเรื่องการศึกษาที่มาของกลอนสวด (โอ้เอ้วิหารราย)	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๙ ลำนำกลอนสวด (๑)	- ใบงานที่ ๙ **ลำนำกลอนสวด (๑)**	๑. ตอบคำถามจากคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนศึกษาความรู้ที่ปรากฏ จากนั้นให้ร่วมกันพูดคุยที่สาระสำคัญที่ปรากฏในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งที่ได้จากการอ่าน	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันพูดคุยถึงสาระสำคัญที่ปรากฏ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วอธิบายสิ่งที่ปรากฏเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ปรากฏในใบงาน จากนั้นให้พุดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นสำคัญก่อนนำเสนอผลงาน โดยครูเป็นผู้กำกับดูแลให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานตามลำดับ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ๒. นักเรียนนำเสอผลงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการสรุปสาระสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
๒. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
๓. ใบงานที่ ๙ ลำนำกลอนสวด (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๙ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๖ (ข้อที่ ๑)	๑. คำถาม ๒. ใบงานที่ ๖ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๖ (ข้อที่ ๒ - ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๖ (ข้อที่ ๒ - ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๖ (ข้อที่ ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๖ (ข้อที่ ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

คำถาม
– “นักเรียนรู้จักบทร้อยกรองชนิดใดบ้างแล้วนักเรียนคิดว่าเจตนาของการอ่านบทร้อยกรองมีขึ้นเพื่ออะไร”

คำถามสะท้อนคิด
การศึกษาที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารราย ส่งผลดีอย่างไร

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบัญญัติเป็นธรรมเนียมไว้ว่า เมื่อถึงฤดูฝนให้พระภิกษุที่จาริกรอนแรมออกไปสั่งสอนประกาศพระศาสนาในที่ต่าง ๆ ให้หยุดพักประจำ ณ ที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ต่อมาเราเรียกสถานที่นั้นว่า วัดหรืออาราม ตลอดฤดูฝนเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงกึ่งกลางเดือน ๑๑ เรียกว่า “เข้าพรรษา” จึงถือเป็นแบบธรรมเนียมพุทธบัญญัติ เมื่อพระภิกษุสงฆ์หยุดพักอยู่ที่ ประจำพรรษา ณ อาราม หรือวัดเช่นนี้แล้ว พุทธศาสนิกชนจึงไปฟังธรรมถวายสักการะบำเพ็ญกุศล แก่พระภิกษุสงฆ์ แต่นั้นมาจึงเรียกว่า “เทศกาลเข้าพรรษา”

พระราชพิธีหลวงในเทศกาลเข้าพรรษา กลางพรรษา และออกพรรษา จัดราชบัณฑิตนุ่งขาวห่มขาวสวดมหาชาติคำหลวงที่มุมด้านเหนือในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ส่วนภายนอกพระอุโบสถ นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะตั้งโต๊ะหมู่บูชาที่ศาลาราย ๑๒ หลัง รอบพระอุโบสถ ผลัดกันอ่านฉันท์ที่ศาลาราย

ตามโบราณราชประเพณีในพระราชนิพนธ์เรื่องพระราชพิธีสิบสองเดือน ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า การสวดมหาชาติคำหลวง เป็นธรรมเนียมมีมาแต่ในแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรม นัยหนึ่งเรียกว่าโอ้เอ้พิหารราย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริว่า ด้วยทุกวันนี้ ก็ไม่มีผู้ใดชอบฟัง ด้วยฟังก็ไม่ใคร่จะเข้าใจ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดนักเรียนโรงทานอ่านหนังสือสวด ตามที่เล่าเรียนเป็นทำนองยานี ๑๑ ฉบัง ๑๖ สุรางคนางค์ ๒๘ ตามแต่ผู้ใดจะถนัด สวดเรื่องใดทำนองใดทุก ศาลาราย ศาลาละสองคน พระราชทานเงินเป็นรางวัล คนหนึ่งวันละสลึง ถ้าผู้ใดสวดดีอาจารย์ก็กันมาไว้ศาลาที่เป็นทางเสด็จพระราชดำเนิน ถ้าสำรับใดสวดดี บางปีก็ได้พระราชทานรางวัลเพิ่มเติมบ้าง เป็นการล่อให้นักเรียนมีใจฝึกซ้อมในการอ่านหนังสือ ส่วนที่สวดพระมหาชาติคำหลวงสำรับใหญ่นั้น ปัจจุบันยังคงสวดอยู่ในพระอุโบสถตามอย่างแต่ก่อน

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

หนังสือสาส์นสมเด็จ กล่าวว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นเป็นปฐมที่โรงทานเข้าประตูต้นสน (ประตูศรีสุนทร) ครั้นถึงเทศกาลที่ขุนทินขุนทานสวดมหาชาติ คำหลวง ในโบสถ์วัดพระแก้ว จึงโปรดให้จัดเด็กที่โรงทานมาสวด “โอ้เอ้วิหารราย” อย่างโบราณที่ศาลาราย ครั้นเมื่อเลิกโรงเรียนที่โรงทาน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพจึงสั่งให้โรงเรียน ชั้นประถมของหลวงที่ตั้งขึ้น ณ ที่ต่าง ๆ ให้จัดเด็กมาสวดโอ้เอ้วิหารรายแทนเด็กโรงทานโรงเรียนละศาลา รอบพระอุโบสถ ตั้งแต่นั้นมา จนเป็นพิธีสืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะสวดโอ้เอ้วิหารราย เข้าพรรษา ๓ วัน กลางพรรษา ๓ วัน และออกพรรษา ๓ วัน

ราชบัณฑิตสวดมหาชาติคำหลวง ในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	นักเรียนสวดโอ้เอ้วิหารราย ณ ศาลาราย รอบพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสถาปนาโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวังขึ้นใหม่ เมื่อครั้งสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕ เพื่อดำเนินรอยตามพระยุคลบาทสมเด็จพระปิตามหัยกา พระบาทสมเด็จ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระผู้ทรงก่อตั้งโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวัง เป็นครั้งแรก

(.....มีต่อ.....)

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ‘โอ้เอ้วิหารราย’ (หรือ ‘โอ้เอ้พิหารราย’) ซึ่งเป็นสำนวนหมายถึง ยืดยาด อ้อยอิ่ง ล่าช้า เรื่องนี้พบใน ‘สาส์นสมเด็จ’ ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ท่านว่า เค้ามูลการสวดโอ้เอ้วิหารรายนั้น มาจากเมืองนครศรีธรรมราช การที่มีเด็กสวดตามศาลารายในวัดพระแก้วนั้น เพิ่งมีขึ้นในรัชกาลที่ ๓ ด้วยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นเป็นปฐมที่โรงทานข้างประตูต้นสน ครั้นถึงเทศกาลที่ขุนทินขุนทานสวดมหาชาติคำหลวง ในโบสถ์วัดพระแก้ว จึงโปรดฯให้จัดเด็กนักเรียนที่โรงทานมาสวด ‘โอ้เอ้วิหารราย’ อย่างโบราณที่ศาลาราย เลยเป็นธรรมเนียมมาจนในรัชกาลที่ ๔ และที่ ๕ จนกระทั่งเลิกโรงเรียนที่โรงทาน มีโรงเรียนชั้นประถมของหลวง จึงจัดเด็กตามชั้นประถมที่ต่าง ๆ มาสวดโอ้เอ้วิหารรายแทนเด็กโรงทานโรงเรียนละศาลา

เมื่อเปลี่ยนเป็นสวดตามศาลา มิได้สวดตามวิหารรายอย่างเดิม บางทีอาจมีผู้เรียกเพี้ยนไปเป็นอย่างอื่น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ จึงทรงมีพระบรมราชาธิบายประกาศว่า

“สวดหนังสือสวดอย่างเช่นเด็ก ๆ สวดนั้น เรียกชื่อว่าสวดโอ้เอ้พิหารราย จะสวดที่พิหารรายก็ดี สวดที่พระระเบียงก็ดี สวดที่พิหารใหญ่ ที่ศาลา กุฎี ที่ใด ๆ ก็ดี ก็คงเรียกชื่อยืนอยู่อย่างเดียวว่า โอ้เอ้พิหารราย ไม่ยักย้ายไปตามที่สวดเลย”

ต่อมานำคำว่า ‘โอ้เอ้วิหารราย’ มาเป็นสำนวนหมายถึงช้าอ้อยอิ่ง เพราะการสวดแบบนี้สวดช้า ๆ มีเอื้อนมีสร้อยประกอบยืดยาว ยิ่งเด็ก ๆ สวดก็ยิ่งลากเสียงยานยาว

นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ "การสวดโอ้เอ้วิหารราย" ดังนี้

“การสวดโอ้เอ้วิหารราย” มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เดิม คือ การสวดของผู้ที่กำลังฝึกหัดสวดมหาชาติคำหลวง ซึ่งยังสวดไม่คล่อง ไม่ถูกทำนอง จึงนั่งฝึกซ้อมตามวิหารเล็กที่รายรอบพระอุโบสถวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ เมื่อสวดจนชำนาญแล้วจึงได้ขึ้นไปสวดในวิหารใหญ่ให้พระเจ้าแผ่นดินทรงฟัง ครั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯให้ตั้งโรงเรียนสอนหนังสือขึ้นที่โรงทาน และโปรดฯนักเรียนโรงทานนำหนังสือ ที่เรียนเรื่องใดก็ได้มาเป็นบทสวด ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยให้สวดตามที่เรียนมาตามถนัด เป็น ๓ ทำนอง คือ ทำนองยานี ฉบังแ ละสุรางคนางค์ ทำให้การฝึกสวดมหาชาติคำหลวงเดิมเปลี่ยนเป็นการสวดกาพย์พระไชยสุริยาเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหลังจากโรงทานเลิกไปแล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงจัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาจาก ๖ โรงเรียนมารับหน้าที่สวดโอ้เอ้วิหารรายแทน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนมหาวีรานุวัตร โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม โรงเรียนวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดอมรินทราราม และโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส ซึ่งทั้งหกโรงเรียนก็ได้รับหน้าที่สวดมาระยะหนึ่ง ก่อนจะหาผู้สืบทอดการสวดต่อไม่ได้ และเลิกไปในที่สุด กล่าวโดยย่อ การสวดโอ้เอ้วิหารราย ก็คือการทำนองอ่านหนังสือสวดของเด็กนักเรียน ซึ่งใช้กลอนสวดเป็นแบบเรียนฝึกการอ่านในสมัยที่วัดยังทำหน้าที่เป็นสถานศึกษาอยู่ และที่มาของชื่อก็คือ การที่ผู้อ่านหรือผู้สวดต้องมาสวดตามวิหารรายรอบพระอุโบสถ

ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ นั่นเอง ซึ่งการสวดดังกล่าวนอกจากจะช่วยฝึกการอ่านแล้ว เด็ก ๆ ยังได้ซึมซับคำสอนดีๆ ที่มีอยู่ในบทสวดด้วย

โอ้เอ้วิหารรายคืออะไร

ท่านคงเคยได้ยินสำนวนว่า “โอ้เอ้วิหารราย” ซึ่งมีความหมายว่า ชักช้า มาบ้าง หรือหลายท่านคงเคยเข้าไปในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามในระหว่างเข้าพรรษา และตรงกับเทศกาลสวดมหาชาติคำหลวง ท่านคงจะสังเกตเห็นตามวิหารรายรอบพระอุโบสถจะมีเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษานั่งอยู่ศาลาละ ๓ คน บนศาลาตั้งโต๊ะหมู่บูชา มีม้ารองหนังสือวางไว้ และเมื่อถึงเวลาเด็กเหล่านี้ก็จะอ่านหนังสือเป็นทำนองอันไพเราะเวียนกันไปทีละศาลาจนครบหมด เรียกว่า “โอ้เอ้วิหารราย”

ศาลาราย หรือวิหารราย เป็นศาลาโถงที่สร้างขึ้นเป็นหลังๆ เรียงแถวกันใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนในบริเวณวัด รอบพระอุโบสถหรือวิหารเช่น ศาลารายรอบอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา

สมัยกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงอุทิศพระราชวังส่วนหนึ่งให้สถาปนาเป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์และให้ประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตแห่งมหาชาติคำหลวง โดยมีพระสังฆราชเป็นประธาน เพื่อใช้สวดในพระอุโบสถวัดพระศรีสรรเพชญ์ เมื่อแต่งเสร็จแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฝึกซ้อมนักสวดตามวิหารที่รายรอบวัดพระศรีสรรเพชญ์ และคัดเลือกผู้ที่สวดดี คล่องแคล่ว แม่นยำในอักขระและทำนองขึ้นไปอ่านที่วิหารใหญ่ ถวายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ๓ ชุด ชุดละ ๔ คน เพื่อสับเปลี่ยนกัน ส่วนที่เหลือก็ให้ฝึกหัดสวดกันต่อไปตามศาลารายเช่นเดิม จึงเกิดเป็นสำนวน “โอ้เอ้วิหารราย” ขึ้น

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าในพุทธศักราช ๒๓๑๐ หนังสือมหาชาติคำหลวงกระจัดกระจายสูญหายไปเกือบหมด ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักปราชญ์บัณฑิตแต่งมหาชาติคำหลวงซ่อมแซมกัณฑ์ที่สูญหาย คือ หิมพานต์ ทานกัณฑ์ จุลพน มัทรี สักบรรพ และฉกษัตริย์ ขึ้นใหม่ การสวดมหาชาติคำหลวงก็ยังสวดเป็นประเพณีสืบต่อกันมาเหมือนสมัยกรุงศรี

อยุธยา โดยสวดในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม มีหัวหน้าสวดได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ว่า “ขุนทิน” “ขุนทาน” และพระมหากษัตริย์เสด็จฟังการสวดทุกนัด

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นที่โรงทานข้างประตูต้นสน เมื่อถึงเทศกาลที่ขุนทิน ขุนทาน สวดมหาชาติคำหลวงในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดนักเรียนโรงทานมาสวดที่ศาลาราย ด้านเหนือของพระอุโบสถด้วย แต่แทนที่จะสวดมหาชาติคำหลวงเปลี่ยนเป็นสวดเทียบมูลบทแทน เมื่อขุนทิน ขุนทาน ถึงแก่อนิจกรรมแล้วการสวดมหาชาติ ก็เรียวลงเหลือแต่สวดกัณฑ์มหาพนเพียงกัณฑ์เดียว

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริจะให้มีการสวด ตามศาลารายรอบพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งมีทั้งหมด ๑๒ ศาลา แต่ข้าราชการในกรมธรรมการขณะนั้นมีจำนวนน้อย และผู้ฟังก็คงจะไม่ค่อยสนใจฟังสวดเทียบมูลบทนัก จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้นักเรียนโรงทานมาสวดตามหนังสือที่ตนเรียน คือ เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ของสุนทรภู่ สวดโอ้เอ้วิหารรายจึงกลายจากการฝึกหัดสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยกรุงศรีอยุธยามาเป็นสวดเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามาจนทุกวันนี้ เมื่อเลิกโรงเรียนสอนภาษาไทยที่โรงทานแล้ว สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงจัดนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๖ โรงเรียน เข้ามาสวดโอ้เอ้วิหารรายคือ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนมหาวีรานุวัตร โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม โรงเรียวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดอมรินทราราม และโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ยังคงทำหน้าที่สวดโอ้เอ้วิหารรายมาจนถึงปัจจุบันนี้

ก่อนสวดโอ้เอ้วิหารรายแต่ละศาลาจะจัดโต๊ะหมู่บูชา มีเชิงเทียนแจกันดอกไม้ กระถางธูปพร้อมมีม้าสำหรับวางหนังสือ ๑ ตัว เมื่อถึงเวลานักเรียนผู้สวด ซึ่งมีศาลาละ ๓ คน จะนำหนังสือกาพย์พระไชยสุริยาเปิดวางไว้บนม้านั้น เมื่อจะเริ่มอ่านผู้อ่านทั้ง ๓ คนจะนั่งคุกเข่า คนหนึ่งเป็นผู้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เสร็จแล้วกราบเบญจางคประดิษฐ์พร้อมกัน นั่งพับเพียบอ่านกาพย์พระไชยสุริยา การสวดโอ้เอ้วิหารรายนี้จะสวดกันไปทีละศาลา เมื่อเริ่มต้นอ่านแต่ละ ศาลาปฏิบัติเช่นเดียวกันหมด เมื่อเริ่มอ่านรอบสองผู้อ่านเพียงแต่กราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์เท่านั้น อ่านเช่นนี้ไปทีละศาลา จนได้เวลาพระสงฆ์เริ่มแสดง พระธรรมเทศนาในพระอุโบสถจึงเลิกสวด จะขอยกบทสวดโอ้เอ้วิหารรายในกาพย์พระไชยสุริยา มาให้ดูเป็นตัวอย่าง ส่วนท่วงทำนองในการอ่านนั้น ขอให้ท่านโปรดลองเข้าไปฟังในวัดพระที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในเวลาเข้าพรรษา ตัวอย่างบทสวดคือ

ที่มา https://www.royaloffice.th/๒๐๒๓/๐๘/๐๑/

https://www.stou.ac.th/study/projects/training/culture/oaeviharai.htm

ตัวอย่างบทสวดโอ้เอ้วิหารราย

บทสวดโอ้เอ้วิหารราย ทำนองหลวง เรื่อง พระไชยสุริยา ของสุนทรภู่

ยานี ๑๑ (แม่ ก กา)

ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา
ที่ชื่อถือพระเจ้า ว่าโง่เง่าเต่าปูปลา
ผู้เฒ่าเหล่าเมธา ว่าใบ้บ้าสาระยำ
ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม
คาถาว่าลำนำ ไปเร่ร่ำทำเฉโก
ไม่จำคำผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ในยโส
ที่ดีมีอะโข ข้าขอโมทนาไป
พาราสาวะถี ใครไม่มีปราณีใคร
ดุดื้อถือแต่ใจ ที่ใครได้ใส่เอาพอ
ผู้ที่มีฝีมือ ทำดุดื้อไม่ซื้อขอ
ไล่คว้าผ้าที่คอ อะไรล่อก็เอาไป
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มิได้ว่าหมู่ข้าไท
ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา
หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้าเปล่าอุรา
ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีด่าไม่ปราณี
ผีป่ามากระทำ มรณกรรมชาวบูรี
น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา หนีไปหาพาราไกล
ชีบาล่าลี้ไป ไม่มีใครในธานีฯ

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การสวดโอ้เอ้วิหารรายมีที่มาและสาระสำคัญอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....

๒. จากิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกอ่านกาพย์มาทั้ง ๓ ทำนอง นักเรียนได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง (๕ คะแนน)
ตอบ.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนคิดว่าการสวดโอ้เอ้วิหารรายสามารถนำไปบูรณาการในชีวิตประจำวันได้อย่างไร แล้วจะทำอย่างไรเพื่อป้องกันไม่ได้การอ่านโอ้เอ้วิหารรายสูญหายไป จงอธิบาย (๑๐ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดารามในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่า สวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำ วิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อย ตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาสโดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๘. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า – ***“นักเรียนคิดว่าการอ่านโอ้เอ้วิหารราย สามารถให้ประโยชน์อย่างไรบ้าง”*** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าศึกษาเรื่องการศึกษาที่มาของกลอนสวด (โอ้เอ้วิหารราย)	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๐ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)	- ใบงานที่ ๑๐**เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)**	๑. ตอบคำถามจากคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนศึกษาความรู้ที่ปรากฏ จากนั้นให้ร่วมกันพูดคุยที่สาระสำคัญที่ปรากฏในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งที่ได้จากการอ่าน	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันพูดคุยถึงสาระสำคัญที่ปรากฏ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วอธิบายสิ่งที่ปรากฏเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ปรากฏในใบงาน จากนั้นให้พุดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นสำคัญก่อนนำเสนอผลงาน โดยครูเป็นผู้กำกับดูแลให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานตามลำดับ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ๒. นักเรียนนำเสอผลงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการสรุปสาระสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
๒. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
๓. ใบงานที่ ๑๐ เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
ใบงานที่ ๑๐ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๘ (ข้อที่ ๑)	๑. คำถาม ๒. ใบงานที่ ๘ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายในการปรับใช้ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๘ (ข้อที่ ๒ - ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๘ (ข้อที่ ๒ - ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๘ (ข้อที่ ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๘ (ข้อที่ ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

คำถาม
– ***“นักเรียนคิดว่าการอ่านโอ้เอ้วิหารราย สามารถให้ประโยชน์อย่างไรบ้าง”***

คำถามสะท้อนคิด
การศึกษาที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารราย ส่งผลดีอย่างไร

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบัญญัติเป็นธรรมเนียมไว้ว่า เมื่อถึงฤดูฝนให้พระภิกษุที่จาริกรอนแรมออกไปสั่งสอนประกาศพระศาสนาในที่ต่าง ๆ ให้หยุดพักประจำ ณ ที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ต่อมาเราเรียกสถานที่นั้นว่า วัดหรืออาราม ตลอดฤดูฝนเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงกึ่งกลางเดือน ๑๑ เรียกว่า “เข้าพรรษา” จึงถือเป็นแบบธรรมเนียมพุทธบัญญัติ เมื่อพระภิกษุสงฆ์หยุดพักอยู่ที่ ประจำพรรษา ณ อาราม หรือวัดเช่นนี้แล้ว พุทธศาสนิกชนจึงไปฟังธรรมถวายสักการะบำเพ็ญกุศล แก่พระภิกษุสงฆ์ แต่นั้นมาจึงเรียกว่า “เทศกาลเข้าพรรษา”

พระราชพิธีหลวงในเทศกาลเข้าพรรษา กลางพรรษา และออกพรรษา จัดราชบัณฑิตนุ่งขาวห่มขาวสวดมหาชาติคำหลวงที่มุมด้านเหนือในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ส่วนภายนอกพระอุโบสถ นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะตั้งโต๊ะหมู่บูชาที่ศาลาราย ๑๒ หลัง รอบพระอุโบสถ ผลัดกันอ่านฉันท์ที่ศาลาราย

ตามโบราณราชประเพณีในพระราชนิพนธ์เรื่องพระราชพิธีสิบสองเดือน ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า การสวดมหาชาติคำหลวง เป็นธรรมเนียมมีมาแต่ในแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรม นัยหนึ่งเรียกว่าโอ้เอ้พิหารราย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริว่า ด้วยทุกวันนี้ ก็ไม่มีผู้ใดชอบฟัง ด้วยฟังก็ไม่ใคร่จะเข้าใจ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดนักเรียนโรงทานอ่านหนังสือสวด ตามที่เล่าเรียนเป็นทำนองยานี ๑๑ ฉบัง ๑๘ สุรางคนางค์ ๒๘ ตามแต่ผู้ใดจะถนัด สวดเรื่องใดทำนองใดทุก ศาลาราย ศาลาละสองคน พระราชทานเงินเป็นรางวัล คนหนึ่งวันละสลึง ถ้าผู้ใดสวดดีอาจารย์ก็กันมาไว้ศาลาที่เป็นทางเสด็จพระราชดำเนิน ถ้าสำรับใดสวดดี บางปีก็ได้พระราชทานรางวัลเพิ่มเติมบ้าง เป็นการล่อให้นักเรียนมีใจฝึกซ้อมในการอ่านหนังสือ ส่วนที่สวดพระมหาชาติคำหลวงสำรับใหญ่นั้น ปัจจุบันยังคงสวดอยู่ในพระอุโบสถตามอย่างแต่ก่อน

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

หนังสือสาส์นสมเด็จ กล่าวว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นเป็นปฐมที่โรงทานเข้าประตูต้นสน (ประตูศรีสุนทร) ครั้นถึงเทศกาลที่ขุนทินขุนทานสวดมหาชาติ คำหลวง ในโบสถ์วัดพระแก้ว จึงโปรดให้จัดเด็กที่โรงทานมาสวด “โอ้เอ้วิหารราย” อย่างโบราณที่ศาลาราย ครั้นเมื่อเลิกโรงเรียนที่โรงทาน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพจึงสั่งให้โรงเรียน ชั้นประถมของหลวงที่ตั้งขึ้น ณ ที่ต่าง ๆ ให้จัดเด็กมาสวดโอ้เอ้วิหารรายแทนเด็กโรงทานโรงเรียนละศาลา รอบพระอุโบสถ ตั้งแต่นั้นมา จนเป็นพิธีสืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะสวดโอ้เอ้วิหารราย เข้าพรรษา ๓ วัน กลางพรรษา ๓ วัน และออกพรรษา ๓ วัน

ราชบัณฑิตสวดมหาชาติคำหลวง ในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	นักเรียนสวดโอ้เอ้วิหารราย ณ ศาลาราย รอบพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสถาปนาโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวังขึ้นใหม่ เมื่อครั้งสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕ เพื่อดำเนินรอยตามพระยุคลบาทสมเด็จพระปิตามหัยกา พระบาทสมเด็จ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระผู้ทรงก่อตั้งโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวัง เป็นครั้งแรก

(.....มีต่อ.....)

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ‘โอ้เอ้วิหารราย’ (หรือ ‘โอ้เอ้พิหารราย’) ซึ่งเป็นสำนวนหมายถึง ยืดยาด อ้อยอิ่ง ล่าช้า เรื่องนี้พบใน ‘สาส์นสมเด็จ’ ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ท่านว่า เค้ามูลการสวดโอ้เอ้วิหารรายนั้น มาจากเมืองนครศรีธรรมราช การที่มีเด็กสวดตามศาลารายในวัดพระแก้วนั้น เพิ่งมีขึ้นในรัชกาลที่ ๓ ด้วยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นเป็นปฐมที่โรงทานข้างประตูต้นสน ครั้นถึงเทศกาลที่ขุนทินขุนทานสวดมหาชาติคำหลวง ในโบสถ์วัดพระแก้ว จึงโปรดฯให้จัดเด็กนักเรียนที่โรงทานมาสวด ‘โอ้เอ้วิหารราย’ อย่างโบราณที่ศาลาราย เลยเป็นธรรมเนียมมาจนในรัชกาลที่ ๔ และที่ ๕ จนกระทั่งเลิกโรงเรียนที่โรงทาน มีโรงเรียนชั้นประถมของหลวง จึงจัดเด็กตามชั้นประถมที่ต่าง ๆ มาสวดโอ้เอ้วิหารรายแทนเด็กโรงทานโรงเรียนละศาลา

เมื่อเปลี่ยนเป็นสวดตามศาลา มิได้สวดตามวิหารรายอย่างเดิม บางทีอาจมีผู้เรียกเพี้ยนไปเป็นอย่างอื่น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ จึงทรงมีพระบรมราชาธิบายประกาศว่า

“สวดหนังสือสวดอย่างเช่นเด็ก ๆ สวดนั้น เรียกชื่อว่าสวดโอ้เอ้พิหารราย จะสวดที่พิหารรายก็ดี สวดที่พระระเบียงก็ดี สวดที่พิหารใหญ่ ที่ศาลา กุฎี ที่ใด ๆ ก็ดี ก็คงเรียกชื่อยืนอยู่อย่างเดียวว่า โอ้เอ้พิหารราย ไม่ยักย้ายไปตามที่สวดเลย”

ต่อมานำคำว่า ‘โอ้เอ้วิหารราย’ มาเป็นสำนวนหมายถึงช้าอ้อยอิ่ง เพราะการสวดแบบนี้สวดช้า ๆ มีเอื้อนมีสร้อยประกอบยืดยาว ยิ่งเด็ก ๆ สวดก็ยิ่งลากเสียงยานยาว

นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ "การสวดโอ้เอ้วิหารราย" ดังนี้

“การสวดโอ้เอ้วิหารราย” มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เดิม คือ การสวดของผู้ที่กำลังฝึกหัดสวดมหาชาติคำหลวง ซึ่งยังสวดไม่คล่อง ไม่ถูกทำนอง จึงนั่งฝึกซ้อมตามวิหารเล็กที่รายรอบพระอุโบสถวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ เมื่อสวดจนชำนาญแล้วจึงได้ขึ้นไปสวดในวิหารใหญ่ให้พระเจ้าแผ่นดินทรงฟัง ครั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯให้ตั้งโรงเรียนสอนหนังสือขึ้นที่โรงทาน และโปรดฯนักเรียนโรงทานนำหนังสือ ที่เรียนเรื่องใดก็ได้มาเป็นบทสวด ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยให้สวดตามที่เรียนมาตามถนัด เป็น ๓ ทำนอง คือ ทำนองยานี ฉบังแ ละสุรางคนางค์ ทำให้การฝึกสวดมหาชาติคำหลวงเดิมเปลี่ยนเป็นการสวดกาพย์พระไชยสุริยาเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหลังจากโรงทานเลิกไปแล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงจัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาจาก ๖ โรงเรียนมารับหน้าที่สวดโอ้เอ้วิหารรายแทน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนมหาวีรานุวัตร โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม โรงเรียนวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดอมรินทราราม และโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส ซึ่งทั้งหกโรงเรียนก็ได้รับหน้าที่สวดมาระยะหนึ่ง ก่อนจะหาผู้สืบทอดการสวดต่อไม่ได้ และเลิกไปในที่สุด กล่าวโดยย่อ การสวดโอ้เอ้วิหารราย ก็คือการทำนองอ่านหนังสือสวดของเด็กนักเรียน ซึ่งใช้กลอนสวดเป็นแบบเรียนฝึกการอ่านในสมัยที่วัดยังทำหน้าที่เป็นสถานศึกษาอยู่ และที่มาของชื่อก็คือ การที่ผู้อ่านหรือผู้สวดต้องมาสวดตามวิหารรายรอบพระอุโบสถ

ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ นั่นเอง ซึ่งการสวดดังกล่าวนอกจากจะช่วยฝึกการอ่านแล้ว เด็ก ๆ ยังได้ซึมซับคำสอนดีๆ ที่มีอยู่ในบทสวดด้วย

โอ้เอ้วิหารรายคืออะไร

ท่านคงเคยได้ยินสำนวนว่า “โอ้เอ้วิหารราย” ซึ่งมีความหมายว่า ชักช้า มาบ้าง หรือหลายท่านคงเคยเข้าไปในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามในระหว่างเข้าพรรษา และตรงกับเทศกาลสวดมหาชาติคำหลวง ท่านคงจะสังเกตเห็นตามวิหารรายรอบพระอุโบสถจะมีเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษานั่งอยู่ศาลาละ ๓ คน บนศาลาตั้งโต๊ะหมู่บูชา มีม้ารองหนังสือวางไว้ และเมื่อถึงเวลาเด็กเหล่านี้ก็จะอ่านหนังสือเป็นทำนองอันไพเราะเวียนกันไปทีละศาลาจนครบหมด เรียกว่า “โอ้เอ้วิหารราย”

ศาลาราย หรือวิหารราย เป็นศาลาโถงที่สร้างขึ้นเป็นหลังๆ เรียงแถวกันใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนในบริเวณวัด รอบพระอุโบสถหรือวิหารเช่น ศาลารายรอบอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา

สมัยกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงอุทิศพระราชวังส่วนหนึ่งให้สถาปนาเป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์และให้ประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตแห่งมหาชาติคำหลวง โดยมีพระสังฆราชเป็นประธาน เพื่อใช้สวดในพระอุโบสถวัดพระศรีสรรเพชญ์ เมื่อแต่งเสร็จแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฝึกซ้อมนักสวดตามวิหารที่รายรอบวัดพระศรีสรรเพชญ์ และคัดเลือกผู้ที่สวดดี คล่องแคล่ว แม่นยำในอักขระและทำนองขึ้นไปอ่านที่วิหารใหญ่ ถวายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ๓ ชุด ชุดละ ๔ คน เพื่อสับเปลี่ยนกัน ส่วนที่เหลือก็ให้ฝึกหัดสวดกันต่อไปตามศาลารายเช่นเดิม จึงเกิดเป็นสำนวน “โอ้เอ้วิหารราย” ขึ้น

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าในพุทธศักราช ๒๓๑๐ หนังสือมหาชาติคำหลวงกระจัดกระจายสูญหายไปเกือบหมด ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักปราชญ์บัณฑิตแต่งมหาชาติคำหลวงซ่อมแซมกัณฑ์ที่สูญหาย คือ หิมพานต์ ทานกัณฑ์ จุลพน มัทรี สักบรรพ และฉกษัตริย์ ขึ้นใหม่ การสวดมหาชาติคำหลวงก็ยังสวดเป็นประเพณีสืบต่อกันมาเหมือนสมัยกรุงศรี

อยุธยา โดยสวดในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม มีหัวหน้าสวดได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ว่า “ขุนทิน” “ขุนทาน” และพระมหากษัตริย์เสด็จฟังการสวดทุกนัด

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นที่โรงทานข้างประตูต้นสน เมื่อถึงเทศกาลที่ขุนทิน ขุนทาน สวดมหาชาติคำหลวงในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดนักเรียนโรงทานมาสวดที่ศาลาราย ด้านเหนือของพระอุโบสถด้วย แต่แทนที่จะสวดมหาชาติคำหลวงเปลี่ยนเป็นสวดเทียบมูลบทแทน เมื่อขุนทิน ขุนทาน ถึงแก่อนิจกรรมแล้วการสวดมหาชาติ ก็เรียวลงเหลือแต่สวดกัณฑ์มหาพนเพียงกัณฑ์เดียว

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริจะให้มีการสวด ตามศาลารายรอบพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งมีทั้งหมด ๑๒ ศาลา แต่ข้าราชการในกรมธรรมการขณะนั้นมีจำนวนน้อย และผู้ฟังก็คงจะไม่ค่อยสนใจฟังสวดเทียบมูลบทนัก จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้นักเรียนโรงทานมาสวดตามหนังสือที่ตนเรียน คือ เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ของสุนทรภู่ สวดโอ้เอ้วิหารรายจึงกลายจากการฝึกหัดสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยกรุงศรีอยุธยามาเป็นสวดเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามาจนทุกวันนี้ เมื่อเลิกโรงเรียนสอนภาษาไทยที่โรงทานแล้ว สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงจัดนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๖ โรงเรียน เข้ามาสวดโอ้เอ้วิหารรายคือ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนมหาวีรานุวัตร โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม โรงเรียวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดอมรินทราราม และโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ยังคงทำหน้าที่สวดโอ้เอ้วิหารรายมาจนถึงปัจจุบันนี้

ก่อนสวดโอ้เอ้วิหารรายแต่ละศาลาจะจัดโต๊ะหมู่บูชา มีเชิงเทียนแจกันดอกไม้ กระถางธูปพร้อมมีม้าสำหรับวางหนังสือ ๑ ตัว เมื่อถึงเวลานักเรียนผู้สวด ซึ่งมีศาลาละ ๓ คน จะนำหนังสือกาพย์พระไชยสุริยาเปิดวางไว้บนม้านั้น เมื่อจะเริ่มอ่านผู้อ่านทั้ง ๓ คนจะนั่งคุกเข่า คนหนึ่งเป็นผู้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เสร็จแล้วกราบเบญจางคประดิษฐ์พร้อมกัน นั่งพับเพียบอ่านกาพย์พระไชยสุริยา การสวดโอ้เอ้วิหารรายนี้จะสวดกันไปทีละศาลา เมื่อเริ่มต้นอ่านแต่ละ ศาลาปฏิบัติเช่นเดียวกันหมด เมื่อเริ่มอ่านรอบสองผู้อ่านเพียงแต่กราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์เท่านั้น อ่านเช่นนี้ไปทีละศาลา จนได้เวลาพระสงฆ์เริ่มแสดง พระธรรมเทศนาในพระอุโบสถจึงเลิกสวด จะขอยกบทสวดโอ้เอ้วิหารรายในกาพย์พระไชยสุริยา มาให้ดูเป็นตัวอย่าง ส่วนท่วงทำนองในการอ่านนั้น ขอให้ท่านโปรดลองเข้าไปฟังในวัดพระที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในเวลาเข้าพรรษา ตัวอย่างบทสวดคือ

ที่มา https://www.royaloffice.th/๒๐๒๓/๐๘/๐๑/

https://www.stou.ac.th/study/projects/training/culture/oaeviharai.htm

ตัวอย่างบทสวดโอ้เอ้วิหารราย

บทสวดโอ้เอ้วิหารราย ทำนองหลวง เรื่อง พระไชยสุริยา ของสุนทรภู่

ยานี ๑๑ (แม่ ก กา)

ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา
ที่ชื่อถือพระเจ้า ว่าโง่เง่าเต่าปูปลา
ผู้เฒ่าเหล่าเมธา ว่าใบ้บ้าสาระยำ
ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม
คาถาว่าลำนำ ไปเร่ร่ำทำเฉโก
ไม่จำคำผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ในยโส
ที่ดีมีอะโข ข้าขอโมทนาไป
พาราสาวะถี ใครไม่มีปราณีใคร
ดุดื้อถือแต่ใจ ที่ใครได้ใส่เอาพอ
ผู้ที่มีฝีมือ ทำดุดื้อไม่ซื้อขอ
ไล่คว้าผ้าที่คอ อะไรล่อก็เอาไป
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มิได้ว่าหมู่ข้าไท
ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา
หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้าเปล่าอุรา
ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีด่าไม่ปราณี
ผีป่ามากระทำ มรณกรรมชาวบูรี
น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา หนีไปหาพาราไกล
ชีบาล่าลี้ไป ไม่มีใครในธานีฯ

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๔. การสวดโอ้เอ้วิหารรายมีที่มาและสาระสำคัญอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....

๕. จากิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกอ่านกาพย์มาทั้ง ๓ ทำนอง นักเรียนได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง (๕ คะแนน)
ตอบ.....
.....
.....
.....

๖. นักเรียนคิดว่าการสวดโอ้เอ้วิหารรายสามารถนำไปบูรณาการในชีวิตประจำวันได้อย่างไร แล้วจะทำอย่างไรเพื่อป้องกันไม่ได้การอ่านโอ้เอ้วิหารรายสูญหายไป จงอธิบาย (๑๐ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดารามในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่า สวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำ วิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อย ตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาสโดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สรุปขั้นตอนของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๘. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม **๒.** ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า - ***หากนักเรียนต้องทำกิจกรรมที่ท้าทายเช่นการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน นักเรียนจะมีวิธีการเตรียมตัวอย่างไร*** - ***ในกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนักเรียนคิดว่าจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการกลุ่มอย่างไรเพื่อให้การจัดการฝึกซ้อมการสวดโอ้เอ้วิหารรายประสบความสำเร็จ*** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าเป็นการวางแผนการออกแบบการเตรียมตัวฝึกซ้อมการประกวด โอ้เอ้วิหารราย	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๑ ลำนำกลอนสวด (๑)	- ใบงานที่ ๑๑ **ลำนำกลอนสวด (๑)**	๑. ตอบคำถามจากคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- สรุปขั้นตอนของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - บอกประโยชน์ของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูแจกใบงานให้กับนักเรียนจากนั้นให้นักเรียนศึกษาใบงานหลังจากนั้นครูได้อธิบายเพิ่มเติมในเรื่องของการเตรียมตัวเพื่อการวางแผนการกำหนดช่วงเวลาในการฝึกซ้อมการสวดโอ้เอ้วิหารรายและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ลองวางเส้นทางในการเตรียมตัวเพื่อฝึกซ้อมการอ่านโอ้เอ้วิหารรายให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละกลุ่ม ๒. ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วอธิบายสิ่งที่ปรากฏเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันพูดคุยถึงสาระสำคัญที่ปรากฏ			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบงานและลงมือปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนเส้นทาง	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การฝึกซ้อมการสวดโอ้เอ้วิหารรายโดยมีคุณครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจจะมีการให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอความคิดหรือแนวทางในการวางแผนเพื่อให้เกิดมุมมองการแลกเปลี่ยนที่หลากหลาย ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานตามลำดับ	๒. นักเรียนนำเสอผลงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการสรุปสาระสำคัญของการวางแผนเพื่อเตรียมฝึกซ้อมการอ่านโอ้เอ้วิหารราย หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
๒. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
๓. ใบงานที่ ๑๑ ลำนำกลอนสวด (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๑ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๑)	๑. คำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สรุปขั้นตอนของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการออกแบบการประกวดการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๒ -๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๒ - ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๑๑ (ข้อที่ ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

คำถาม
- ***หากนักเรียนต้องทำกิจกรรมที่ท้าทายเช่นการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน นักเรียนจะมีวิธีการเตรียมตัวอย่างไร***
- ***ในกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนักเรียนคิดว่าจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการกลุ่มอย่างไรเพื่อให้การจัดการฝึกซ้อมการสวดโอ้เอ้วิหารรายประสบความสำเร็จ***

คำถามสะท้อนคิด
การศึกษาที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารราย ส่งผลดีอย่างไร

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

สำนักงานศึกษาธิการภาคผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบเครื่องมือสำหรับการประกวดโอ้เอ้วิหารรายนั้น มีสิ่งสำคัญคือการทำความเข้าใจองค์ประกอบของการสวดโอ้เอ้วิหารรายและเกณฑ์การให้คะแนนของการประกวดมีดังนี้

๑. ความถูกต้องของเนื้อหา ผู้เข้าประกวดต้องท่องบทสวดได้อย่างถูกต้องตามอักขระและทำนองความเข้าใจในเนื้อหาและสามารถสื่อความหมายออกมาได้อย่างเหมาะสม
๒. ทำนองและลีลา การเลือกใช้ทำนองที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบทสวด การออกเสียงที่ชัดเจน ไพเราะและมีอารมณ์ร่วม การใช้ลีลาและน้ำเสียงที่เหมาะสมกับบทสวด
๓. บุคลิกภาพและความมั่นใจ บุคลิกภาพและความมั่นใจของผู้เข้าประกวด
๔. การแต่งกายที่สุภาพและเหมาะสม แต่งกายถูกต้องตามบริบท

แนวทางการออกแบบเครื่องมือ

๑. การฝึกฝนเนื้อหา จัดทำบทสวดที่มีการถอดเสียงอ่านอย่างละเอียด เพื่อช่วยให้ผู้เข้าประกวดสามารถฝึกฝนการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง
๒. จัดทำสื่อการสอนที่อธิบายความหมายของบทสวด เพื่อให้ผู้เข้าประกวดเข้าใจเนื้อหาและสามารถสื่อความหมายออกมาได้อย่างเหมาะสม
๓. การฝึกฝนทำนองและลีลา
    - จัดทำสื่อการสอนที่แสดงทำนองต่างๆ ของการสวดโอ้เอ้วิหารราย
    - จัดทำแบบฝึกหัดการออกเสียงและลีลาต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้าประกวดสามารถฝึกฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
    - จัดหาตัวอย่างการสวดโอ้เอ้วิหารรายที่ถูกต้องตามแบบแผน
๔. การเตรียมความพร้อมสำหรับการแสดง
    - จัดทำแบบฝึกหัดการสร้างความมั่นใจและการแสดงออกบนเวที
    - แนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายที่สุภาพและเหมาะสม
    - ฝึกการควบคุมสติ ไม่ประหม่า ตื่นเต้น จนเกินไป

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตัวอย่างตารางการฝึกซ้อมการสวดโอ้เอ้วิหารราย

ระยะเวลา: ๔ สัปดาห์ (สัปดาห์ละ ๓ วัน)

เวลาฝึก: ๑ ชั่วโมงต่อครั้ง

สัปดาห์	วัน	กิจกรรม	หมายเหตุ
สัปดาห์ที่ ๑	วันจันทร์	แนะนำโครงสร้างและจังหวะของบทสวดโอ้เอ้วิหารราย	ศึกษาบทสวดและความหมาย
	วันพุธ	ฝึกการออกเสียงและน้ำเสียงที่ถูกต้อง	ฝึกทีละวรรค
	วันศุกร์	ฝึกสวดรวมทั้งบทแบบช้า ๆ	ใช้จังหวะช้าเพื่อความเข้าใจ
สัปดาห์ที่ ๒	วันจันทร์	ฝึกแบ่งวรรคและการเว้นจังหวะ	ฝึกกับเพื่อนร่วมกลุ่ม
	วันพุธ	ฝึกสวดกับจังหวะที่ถูกต้อง	ใช้เครื่องมือช่วย เช่น กลอง
	วันศุกร์	ทบทวนและแก้ไขจุดที่ผิดพลาด	ครูให้ข้อเสนอแนะ
สัปดาห์ที่ ๓	วันจันทร์	ฝึกซ้อมสวดพร้อมกันเป็นกลุ่ม	เน้นความพร้อมเพรียง
	วันพุธ	ซ้อมแบบมีบทบาทและแสดงสีหน้าท่าทาง	เพิ่มอารมณ์และความรู้สึก
	วันศุกร์	ฝึกซ้อมเต็มรูปแบบเหมือนจริง	บันทึกวิดีโอเพื่อประเมินตนเอง
สัปดาห์ที่ ๔	วันจันทร์	ซ้อมใหญ่ก่อนการแสดง	ซ้อมเหมือนวันจริง
	วันพุธ	แก้ไขข้อผิดพลาดและทบทวน	ปรับจุดที่ต้องแก้ไข
	วันศุกร์	การแสดงจริงหรือการประเมิน	ครูและเพื่อนร่วมให้คะแนน
	วันจันทร์	ซ้อมใหญ่ก่อนการแสดง /ประเมินผล	ซ้อมเหมือนวันจริง / ประเมินผล

คำแนะนำเพิ่มเติม

๑. ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ: การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาทักษะการสวดโอ้เอ้วิหารราย

๒. บันทึกเสียงหรือวิดีโอ: การบันทึกเสียงหรือวิดีโอการฝึกซ้อมจะช่วยให้คุณสามารถประเมินและปรับปรุงการแสดงของคุณได้

๓. ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ: หากเป็นไปได้ ควรขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสวดโอ้เอ้วิหารราย เพื่อรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะ

๔. รักษาสุขภาพ: การดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจให้แข็งแรงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการแสดงที่ดี

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๗. จงออกแบบขั้นตอนการฝึกซ้อมการสวดโอ้เอ้วิหารรายให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มของนักเรียน (๑๐ คะแนน)

สัปดาห์	วัน	กิจกรรม	หมายเหตุ

๘. นักเรียนคิดว่าการวางแผนตารางการฝึกซ้อมการอ่านโอ้เอ้วิหารรายนั้นมีประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

๙. "ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญ เราจะประยุกต์ใช้คุณค่าและประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ในด้านการส่งเสริมคุณธรรม การพัฒนาทักษะทางภาษา และการสืบสานวัฒนธรรม ให้เข้ากับวิถีชีวิตและสื่อสมัยใหม่ได้อย่างไรบ้าง” (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

การให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกแต่งบทประพันธ์เพื่อประกอบการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

หลักการพื้นฐานในการแต่งบทประพันธ์

เลือกประเภทของบทประพันธ์ ตัดสินใจเลือกประเภทของบทประพันธ์ที่ต้องการแต่ง เช่น กลอนสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ หรือกาพย์ยานี ๑๑ แต่ละประเภทมีรูปแบบฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน

กำหนดเนื้อหาและแนวคิด กำหนดเรื่องราวหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอในบทประพันธ์ อาจเป็นเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น

วางแผนโครงสร้าง วางแผนโครงสร้างของบทประพันธ์ โดยกำหนดจำนวนบทหรือบาท และลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม

เลือกใช้คำ เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม สละสลวย และไพเราะ อาจใช้คำที่มีสัมผัสคล้องจองหรือภาพพจน์เพื่อเพิ่มความสวยงาม

สร้างสัมผัส สร้างสัมผัสในและสัมผัสนอกตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท

ปรับปรุงและแก้ไข เมื่อแต่งเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบและแก้ไขบทประพันธ์ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายหลักการแต่งบทประพันธ์ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สรุปขั้นตอนของการแต่งบทประพันธ์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๘. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายหลักการแต่งบทประพันธ์ได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - สรุปขั้นตอนของการแต่งบทประพันธ์ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม **๒.** ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า - ***หากเราอยากจะถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดที่สวยงาม แต่ก็ไม่รู้ว่าจะเริ่มอย่างไร ถ้าเราอยากจะแต่งบทประพันธ์ที่แสดงความรู้สึกของเราออกมาให้คนอื่นได้เข้าใจ เราควรจะเริ่มต้นจากตรงไหน*** - ***หากนักเรียนต้องการถ่ายทอดความรู้สึกของตนเองผ่านคำประพันธ์ นักเรียนจะเลือกใช้รูปแบบใด เพราะเหตุใด*** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าเป็นการแต่งบทประพันธ์ที่สะท้อนให้เห็นผลของการสวดโอ้เอ้วิหารราย	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๒ ลำนำกลอนสวด (๒)	- ใบงานที่ ๑๒ **ลำนำกลอนสวด (๒)**	๑. ตอบคำถามจากคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูแจกใบงานให้กับนักเรียนจากนั้นให้ร่วมกันศึกษาและคัดเลือกบทประพันธ์ที่นักเรียนมีความสนใจที่จะแต่งซึ่งประกอบไปด้วยกาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ โดยให้นักเรียนเลือกแต่งตามความสนใจและความชอบโดยสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของคุณค่าและการนำเอาไปใช้ในเรื่องของการสวดโอ้เอ้วิหารราย ๒. ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วอธิบายสิ่งที่ปรากฏเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันพูดคุยถึงสาระสำคัญที่ปรากฏ			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. ครูมอบหมายให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนและกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องในการแต่งบทประพันธ์โดยกำหนดเลือกฉันทลักษณ์ที่ชื่นชอบจากนั้นให้คำนึงถึงคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารรายจากนั้นระดมความคิดในการฝึกแต่งคำประพันธ์โดยต้องแต่งให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ทั้งนี้ให้คุณครูเป็นผู้กำกับดูแลสมาชิกในห้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานตามลำดับ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ๒. นักเรียนนำเสอผลงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. คุณครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมจากการจัดกิจกรรมในชั่วโมงนี้คือเรื่องของการกำหนดหัวข้อในการแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายเพื่อการนำไปใช้ในด้านภาษาการออกเสียง	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การอ่านอักขระให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยซึ่งถือว่าเป็นนัยยะหนึ่งหลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิทแล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน				

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
๒. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
๓. ใบงานที่ ๑๒ ลำนำกลอนสวด (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๒ การแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายหลักการแต่งบทประพันธ์ได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๑)	๑. คำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สรุปขั้นตอนของการแต่งบทประพันธ์ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๒ -๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๒ - ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๑๒ (ข้อที่ ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

คำถาม
- ***หากเราอยากจะถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดที่สวยงาม แต่ก็ไม่รู้ว่าจะเริ่มอย่างไร ถ้าเราอยากจะแต่งบทประพันธ์ที่แสดงความรู้สึกของเราออกมาให้คนอื่นได้เข้าใจ เราควรจะเริ่มต้นจากตรงไหน***
- ***หากนักเรียนต้องการถ่ายทอดความรู้สึกของตนเองผ่านคำประพันธ์ นักเรียนจะเลือกใช้รูปแบบใด เพราะเหตุใด***

คำถามสะท้อนคิด
การแต่งบทประพันธ์โดยมีการสอดแทรกคุณค่าในการสวดเก้าอี้วิหารรายนั้นนักเรียนคิดว่านักเรียนได้เอาความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

หลักการพื้นฐานในการแต่งบทประพันธ์

๑. **เลือกประเภทของบทประพันธ์**: ตัดสินใจเลือกประเภทของบทประพันธ์ที่ต้องการแต่ง เช่น กลอนสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ หรือกาพย์ยานี ๑๑ แต่ละประเภทมีรูปแบบฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน
๒. **กำหนดเนื้อหาและแนวคิด**: กำหนดเรื่องราวหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอในบทประพันธ์ อาจเป็นเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น
๓. **วางแผนโครงสร้าง**: วางแผนโครงสร้างของบทประพันธ์ โดยกำหนดจำนวนบทหรือบาท และลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม
๔. **เลือกใช้คำ**: เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม สละสลวย และไพเราะ อาจใช้คำที่มีสัมผัสคล้องจองหรือภาพพจน์เพื่อเพิ่มความสวยงาม
๕. **สร้างสัมผัส**: สร้างสัมผัสในและสัมผัสนอกตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท
๖. **ปรับปรุงและแก้ไข**: เมื่อแต่งเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบและแก้ไขบทประพันธ์ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เคล็ดลับเพิ่มเติม

- **อ่านบทประพันธ์ตัวอย่าง**: ศึกษาบทประพันธ์ของกวีที่มีชื่อเสียง เพื่อเรียนรู้เทคนิคและวิธีการแต่ง
- **ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ**: การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้คุณพัฒนาทักษะการแต่งบทประพันธ์ได้ดียิ่งขึ้น
- **ใช้พจนานุกรมและแหล่งข้อมูล**: ใช้พจนานุกรมและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อค้นหาคำศัพท์และความหมายที่เหมาะสม
- **ขอคำแนะนำ**: หากมีโอกาส ควรขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการแต่งบทประพันธ์

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตัวอย่างประเภทของบทประพันธ์

- **กลอน**: กลอนสุภาพ กลอนสักวา กลอนบทละคร
- **กาพย์**: กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
- **โคลง**: โคลงสี่สุภาพ โคลงสามสุภาพ
- **ฉันท์**: อินทรวิเชียรฉันท์ วสันตดิลกฉันท์
- **ร่าย**: ร่ายยาว ร่ายสุภาพ
- **ลิลิต**: ลิลิตพระลอ ลิลิตตะเลงพ่าย

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

- หนังสือเกี่ยวกับฉันทลักษณ์และวิธีการแต่งบทประพันธ์
- เว็บไซต์และแหล่งข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับวรรณคดีไทย
- ชุมชนออนไลน์สำหรับนักเขียนและผู้ที่สนใจวรรณคดี

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม แต่เมื่อคุณฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ คุณก็จะสามารถสร้างสรรค์บทประพันธ์ที่งดงามและมีคุณค่าได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑๐. หลักการแต่งบทประพันธ์ควรคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

๑๑. อธิบายขั้นตอนการวางแผนการแต่งบทประพันธ์ให้เกิดผลสัมเร็จ (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

๑๒. การแต่งบทประพันธ์มีประโยชน์อย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

.

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

การให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกแต่งบทประพันธ์เพื่อประกอบการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

หลักการพื้นฐานในการแต่งบทประพันธ์

เลือกประเภทของบทประพันธ์ ตัดสินใจเลือกประเภทของบทประพันธ์ที่ต้องการแต่ง เช่น กลอนสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ หรือกาพย์ยานี ๑๑ แต่ละประเภทมีรูปแบบฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน

กำหนดเนื้อหาและแนวคิด กำหนดเรื่องราวหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอในบทประพันธ์ อาจเป็นเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น

วางแผนโครงสร้าง วางแผนโครงสร้างของบทประพันธ์ โดยกำหนดจำนวนบทหรือบาท และลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม

เลือกใช้คำ เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม สละสลวย และไพเราะ อาจใช้คำที่มีสัมผัสคล้องจองหรือภาพพจน์เพื่อเพิ่มความสวยงาม

สร้างสัมผัส สร้างสัมผัสในและสัมผัสนอกตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท

ปรับปรุงและแก้ไข เมื่อแต่งเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบและแก้ไขบทประพันธ์ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) -

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) แต่งบทประพันธ์ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๘. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - - **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - แต่งบทประพันธ์ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม **๒.** ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า - **จากกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้มีการวางแผนการแต่งบคำประพันธ์อย่างไรบ้าง แล้วมีความคืบหน้าอย่างไร ให้ร่วมกันอภิปราย** - **การแต่งบทประพันธ์มีความท้าทายหรือไม่ จงอธิบาย** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าเป็นการฝึกปฏิบัติการแต่งบทประพันธ์ที่สะท้อนให้เห็นผลของการสวดโอ้เอ้วิหารราย	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๓ ลำนำกลอนสวด (๓)	- ใบงานที่ ๑๑ **ลำนำกลอนสวด (๓)**	๑. ตอบคำถามจากคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูทบทวนภารกิจการแต่งบทประพันธ์โอ้เอ้วิหารราย แล้วให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการแต่งบทประพันธ์ต่อ	๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันพูดคุยถึงสาระสำคัญที่ปรากฏ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๘.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๘.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วอธิบายสิ่งที่ปรากฏเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น				พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูมอบหมายให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติหน้าที่การแต่งบทประพันธ์โดยกำหนดเลือกฉันทลักษณ์ที่ชื่นชอบต่อให้สำเร็จ ทั้งนี้ให้คุณครูเป็นผู้กำกับดูแลสมาชิกในห้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานตามลำดับ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ๒. นักเรียนนำเสอผลงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. คุณครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมจากการจัดกิจกรรมในชั่วโมงนี้คือเรื่องการแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารราย โดยให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)

๓. ใบงานที่ ๑๓ ลำนำกลอนสวด (๓)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๓ การแต่งบทประพันธ์เพื่อสะท้อนคุณค่าของการสวดโอ้เอ้วิหารราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) -	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๓. คำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - แต่งบทประพันธ์ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการแต่งบทประพันธ์ได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๓(ข้อที่ ๒)	๓. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๔. ใบงานที่ ๑๓(ข้อที่ ๑ - ๒)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๒. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๓(ข้อที่ ๑-๒)	๓. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๔. ใบงานที่ ๑๓ (ข้อที่ ๑-๒)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๘๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

คำถาม
- ***จากกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้มีการวางแผนการแต่งบคำประพันธ์อย่างไรบ้าง แล้วมีความคืบหน้าอย่างไร ให้ร่วมกันอภิปราย***
- ***การแต่งบทประพันธ์มีความท้าทายหรือไม่ จงอธิบาย***

คำถามสะท้อนคิด
การแต่งบทประพันธ์โดยมีการสอดแทรกคุณค่าในการสวดเก้าอี้วิหารรายนั้นนักเรียนคิดว่านักเรียนได้เอาความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร 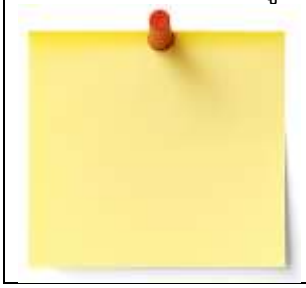

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในภาษาและฉันทลักษณ์ รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกออกมาเป็นตัวอักษร โดยทั่วไปแล้ว การแต่งบทประพันธ์สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและรูปแบบ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย และลิลิต ซึ่งแต่ละประเภทก็มีกฎเกณฑ์และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

หลักการพื้นฐานในการแต่งบทประพันธ์

๗. **เลือกประเภทของบทประพันธ์**: ตัดสินใจเลือกประเภทของบทประพันธ์ที่ต้องการแต่ง เช่น กลอนสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ หรือกาพย์ยานี ๑๑ แต่ละประเภทมีรูปแบบฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน
๘. **กำหนดเนื้อหาและแนวคิด**: กำหนดเรื่องราวหรือแนวคิดที่ต้องการนำเสนอในบทประพันธ์ อาจเป็นเรื่องราวจากชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ส่วนตัว หรือเรื่องราวที่สร้างสรรค์ขึ้น
๙. **วางแผนโครงสร้าง**: วางแผนโครงสร้างของบทประพันธ์ โดยกำหนดจำนวนบทหรือบาท และลำดับเนื้อหาให้เหมาะสม
๑๐. **เลือกใช้คำ**: เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม สละสลวย และไพเราะ อาจใช้คำที่มีสัมผัสคล้องจองหรือภาพพจน์เพื่อเพิ่มความสวยงาม
๑๑. **สร้างสัมผัส**: สร้างสัมผัสในและสัมผัสนอกตามกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท
๑๒. **ปรับปรุงและแก้ไข**: เมื่อแต่งเสร็จแล้ว ควรตรวจสอบและแก้ไขบทประพันธ์ เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เคล็ดลับเพิ่มเติม

- **อ่านบทประพันธ์ตัวอย่าง**: ศึกษาบทประพันธ์ของกวีที่มีชื่อเสียง เพื่อเรียนรู้เทคนิคและวิธีการแต่ง
- **ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ**: การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้คุณพัฒนาทักษะการแต่งบทประพันธ์ได้ดียิ่งขึ้น
- **ใช้พจนานุกรมและแหล่งข้อมูล**: ใช้พจนานุกรมและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อค้นหาคำศัพท์และความหมายที่เหมาะสม
- **ขอคำแนะนำ**: หากมีโอกาส ควรขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการแต่งบทประพันธ์

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตัวอย่างประเภทของบทประพันธ์

- **กลอน**: กลอนสุภาพ กลอนสักวา กลอนบทละคร
- **กาพย์**: กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
- **โคลง**: โคลงสี่สุภาพ โคลงสามสุภาพ
- **ฉันท์**: อินทรวิเชียรฉันท์ วสันตดิลกฉันท์
- **ร่าย**: ร่ายยาว ร่ายสุภาพ
- **ลิลิต**: ลิลิตพระลอ ลิลิตตะเลงพ่าย

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

- หนังสือเกี่ยวกับฉันทลักษณ์และวิธีการแต่งบทประพันธ์
- เว็บไซต์และแหล่งข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับวรรณคดีไทย
- ชุมชนออนไลน์สำหรับนักเขียนและผู้ที่สนใจวรรณคดี

การแต่งบทประพันธ์นั้นเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม แต่เมื่อคุณฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ คุณก็จะสามารถสร้างสรรค์บทประพันธ์ที่งดงามและมีคุณค่าได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑๓. จงแต่งบทประพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารราย (๑๐ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๔. นักเรียนได้รับแนวคิดและประโยชน์อย่างไรบ้างจากการแต่งโอ้เอ้วิหารราย จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม

การให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการจัดเตรียมประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้

๓. สาระการเรียนรู้

กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน *(ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง)* วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองใน

สมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

(๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ **ด้านความรู้ (K)** - บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูครูทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำมาในชั่วที่แล้ว พร้อมตั้งคำถามนักเรียนว่า - **ถ้าเราจะต้องจัดการแข่งขันการอ่านกลอนสวด เราจะต้องวางแผนอย่างไร** - **นักเรียนคิดว่าจะสามารถปฏิบัติการวางแผนการเตรียมตัวประกวดโอ้เอ้วิหารรายได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย** ๒. ให้ร่วมกันตอบคำถามแล้วแสดงความเห็น ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมว่าในชั่วโมงนี้จะเป็นกระบวนการวางแผนเพื่อเตรียมสร้างการประกวดการแข่งขันกลอนสวด	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการวางแผนการออกแบบกิจกรรมด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๓.ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมิน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ จากนั้นสอบถามเพิ่มเติม	๑. นักเรียนศึกษาใบงานแล้วร่วมแสดงความคิดเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. ครูให้นักเรียนลองวางแผนก่อนเข้าสู่กิจกรรมต่อไปว่า หากต้องจัดกิจกรรมการอ่านกลอนสวด เราต้องเตรียมตัวและทำอย่างไรบ้าง	๒. นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสนทนากระบวนการวางแผนเพื่อเตรียมจัดกิจรรมการประกวดกลอนสวด			สมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๔. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจแล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบงานเพื่อวางแผนตามกลุ่มของใบงานที่กำหนดให้ แต่ละกลุ่มจะมีแนวทางแตกต่างไป ให้ระดมความคิดและให้ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานการออกแบบใบงานแล้วสะท้อนผลเพื่อการพัฒนา	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจแล้วปฏิบัติใบงานตามที่ได้รับมอบหมาย ๒. นักเรียนนำเสนอผลงาน จากนั้นให้สะท้อนผลเพื่อการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพขึ้น			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการสรุปเรื่องการจัดการประกวดกลอนสวดหลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลง	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	กระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

๓. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๔ การออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๑-๒)	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะแบบประเมินใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๑-๒)	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมินสมรรถนะการการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๒. ใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๒. ประเมิน ใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

		๒. แบบประเมินใบงานที่ ๑๔ (ข้อ ๑ – ๓)	
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๔๒
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบประเมินสมรรถนะในการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้และสะท้อนถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชัดเจน แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับบางประเด็นทางการเรียนรู้หรือคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมไม่ชัดเจนหรือขาดความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการเรียนรู้บางส่วน	ขาดการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและไม่ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้และคุณค่าทางวัฒนธรรม
๒. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรม	ออกแบบกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แต่ยังขาดความหลากหลายหรือยังไม่สมบูรณ์ในบางส่วน	กิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังขาดความโดดเด่นและการเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมหรือกิจกรรมไม่น่าสนใจ
๓. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน	กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ยุติธรรม และเหมาะสมกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์	เกณฑ์การประเมินชัดเจน แต่ยังขาดความยุติธรรมหรือความเหมาะสมในบางส่วน	เกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจนหรือขาดความยุติธรรมในบางส่วน	ขาดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม
๔. การวางแผนและการจัดการ	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงการจัดการเวลาและบุคลากรได้ดี	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้ดี แต่ยังขาดความคุ้มค่าในบางส่วน	การวางแผนและการจัดการทรัพยากรยังไม่ครบถ้วน หรือขาดประสิทธิภาพบางส่วน	ขาดการวางแผนที่เหมาะสมในการใช้ทรัพยากร และการจัดการที่ไม่คุ้มค่า
การร่วมกิจกรรมการออกแบบการจัดประกวดกลอนสวด	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **ถ้าเราจะต้องจัดการแข่งขันการอ่านกลอนสวด เราจะต้องวางแผนอย่างไร** - **นักเรียนคิดว่าจะสามารถปฏิบัติการวางแผนการเตรียมตัวประกวดโอ้เอ้วิหารรายได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการระดมความคิดการวางแผนเพื่อเตรียมตัวประกวดการอ่านโอ้เอ้วิหารราย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม (๑ คะแนน)		ความกล้าแสดงออก (๑ คะแนน)		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (๑ คะแนน)			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ_____ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/_____/

สำนักวิทยบริการฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบการจัดประกวดทำนองเสนาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) ควรมีการพิจารณาหลายด้านเพื่อให้การประกวดเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นรูปธรรม

๑. วัตถุประสงค์ของการประกวด
- เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกฝนทักษะการทำนองเสนาะในบทกลอนและบทกวี
- เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยและการแสดงออกทางศิลปะ
- เพื่อสร้างเวทีในการแสดงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์

๒. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าประกวด
- นักเรียนที่มีความสนใจและมีทักษะพื้นฐานในการอ่านและทำนองเสนาะ
- อาจมีการคัดเลือกจากการแข่งขันภายในห้องเรียนหรือจากผลงานการอ่านทำนองเสนาะที่ส่งเข้ามา

๓. ประเภทของการประกวด
- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่กำหนด ให้ผู้เข้าประกวดเลือกบทกวีที่กำหนดไว้และแสดงความสามารถในการทำนองเสนาะ
- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่แต่งขึ้นเอง ผู้เข้าประกวดจะต้องแต่งบทกวีและทำนองเสนาะด้วยตัวเอง

๔. เกณฑ์การตัดสิน
- การออกเสียง: ความชัดเจนของเสียง การออกเสียงสระและพยัญชนะถูกต้องหรือไม่
- จังหวะและน้ำเสียง: การปรับเปลี่ยนจังหวะและน้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอารมณ์ของบทกวี
- ความสัมพันธ์กับเนื้อหา การตีความเนื้อหาของบทกวีและการแสดงออกถึงอารมณ์
- ความคิดสร้างสรรค์ การใส่ลีลาและทำนองให้เกิดความไพเราะ
- บุคลิกภาพ ความมั่นใจและท่าทางที่แสดงออกระหว่างการทำนองเสนาะ

๕. การจัดกิจกรรม
- สถานที่จัดประกวด: ควรเลือกสถานที่ที่มีบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น ห้องประชุมหรือโรงละครขนาดเล็ก
- การเชิญกรรมการ กรรมการควรมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและทำนองเสนาะ เช่น ครูอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม
- การประเมินผล ใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีการให้คะแนนแบบละเอียดเพื่อความยุติธรรม

๖. รางวัล
- จัดเตรียมรางวัลสำหรับผู้ชนะ เช่น โล่รางวัล เกียรติบัตร หรือทุนการศึกษา

- อาจมีรางวัลพิเศษสำหรับผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ หรือการตีความเนื้อหาดีเด่น

๗. การประชาสัมพันธ์และสนับสนุน

- การจัดทำโปสเตอร์หรือโฆษณาภายในโรงเรียน
- การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น
- การเชิญชวนให้ผู้เข้าชมร่วมให้คะแนนหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- การจัดประกวดทำนองเสนาะนี้ไม่เพียงแต่เป็นเวทีแสดงความสามารถเท่านั้น แต่ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๔)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. จงบอกขั้นตอนในการวางแผนการออกแบบการประกวดกลอนสวด (๕คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. การจัดการประกวดให้สำเร็จ ต้องอาศัยสิ่งใดมาประกอบบ้าง จงอธิบาย (๕คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. กระบวนการวางแผนของกลุ่ม มีการตั้งเป้าหมายการประกวดไว้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย (๕คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม.

การให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการจัดเตรียมประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้

๓. สาระการเรียนรู้

กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน *(ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง)* วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่น ๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองใน

สมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

(๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ **ด้านความรู้ (K)** - บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูครูทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำมาในชั่วที่แล้ว พร้อมตั้งคำถามนักเรียนว่า - **จากกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนพบอุปสรรค หรือข้อสังเกตใด ๆ บ้าง** - **กระบวนการแบ่งคนให้มีความชัดเจนในการวางแผนการจำลองการประกวดโอ้เอ้วิหารราย จะส่งผลดีจ่อนักเรียนอย่างไร** ๒. ให้ร่วมกันตอบคำถามแล้วแสดงความเห็น ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมว่าในชั่วโมงนี้จะเป็นกระบวนการวางแผนต่อเนื่อง เพื่อเตรียมสร้างการประกวดการแข่งขันกลอนสวด	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๕ ลำนำกลอนสวด (๕)	- ใบงานที่ ลำนำกลอนสวด (๕) -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการวางแผนการออกแบบกิจกรรมด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๓.ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** (A) - ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทบทวนและศึกษาใบความรู้ จากนั้นสอบถามเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนลองวางแผนก่อนเข้าสู่กิจกรรมต่อไปว่า หากต้องจัดกิจกรรมการอ่านกลอนสวด เราต้องเตรียมตัวและทำอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนศึกษาใบงานแล้วร่วมแสดงความคิดเห็น ๒. นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสนทนากระบวนการวางแผนเพื่อเตรียมจัดกิจรรมการประกวดกลอนสวด			สมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๔. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการประกวดโอ้เอ้วิหารราย โดยให้ระดมความคิดและให้ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานการออกแบบใบงานแล้วสะท้อนผลเพื่อการพัฒนา	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจแล้วปฏิบัติใบงานตามที่ได้รับมอบหมาย ๒. นักเรียนนำเสนอผลงาน จากนั้นให้สะท้อนผลเพื่อการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพขึ้น			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการสรุปเรื่องการจัดการประกวด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	กลอนสวดหลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

๓. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๕ การออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการออกแบบการประกวดกลอนสวดได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๒. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - วางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๑-๒)	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะแบบประเมินใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๑-๒)	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมวางแผนและสร้างแนวการประกวดกลอนสวดได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมินสมรรถนะการการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๒. ใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓)	๓. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๔. ประเมิน ใบงานที่ ๑๔ (ข้อที่ ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผน/ออกแบบการประกวดโอ้เอ้วิหารราย แล้วนำเสนอผลการออกแบบทั้งยังสามารถยอมรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่มแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	๒. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๓. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

		๔. แบบประเมินใบงานที่ ๑๔ (ข้อ ๑ – ๓)	
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะในการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้และสะท้อนถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชัดเจน แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับบางประเด็นทางการเรียนรู้หรือคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมไม่ชัดเจนหรือขาดความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการเรียนรู้บางส่วน	ขาดการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและไม่ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้และคุณค่าทางวัฒนธรรม
๒. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรม	ออกแบบกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แต่ยังขาดความหลากหลายหรือยังไม่สมบูรณ์ในบางส่วน	กิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังขาดความโดดเด่นและการเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมหรือกิจกรรมไม่น่าสนใจ
๓. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน	กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ยุติธรรม และเหมาะสมกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์	เกณฑ์การประเมินชัดเจน แต่ยังขาดความยุติธรรมหรือความเหมาะสมในบางส่วน	เกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจนหรือขาดความยุติธรรมในบางส่วน	ขาดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม
๔. การวางแผนและการจัดการ	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงการจัดการเวลาและบุคลากรได้ดี	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้ดี แต่ยังขาดความคุ้มค่าในบางส่วน	การวางแผนและการจัดการทรัพยากรยังไม่ครบถ้วน หรือขาดประสิทธิภาพบางส่วน	ขาดการวางแผนที่เหมาะสมในการใช้ทรัพยากร และการจัดการที่ไม่คุ้มค่า
การร่วมกิจกรรมการออกแบบการจัดประกวดกลอนสวด	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **จากกิจกรรมในชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนพบอุปสรรค หรือข้อสังเกตใด ๆ บ้าง** - **กระบวนการแบ่งคนให้มีความชัดเจนในการวางแผนการจำลองการประกวดโอ้เอ้วิหารราย จะส่งผลดีจ่อนักเรียนอย่างไร**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการระดมความคิดการวางแผนเพื่อเตรียมตัวประกวดการอ่านโอ้เอ้วิหารราย

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม (๑ คะแนน)		ความกล้าแสดงออก (๑ คะแนน)		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (๑ คะแนน)			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ_____ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/_____/

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบการจัดประกวดทำนองเสนาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) ควรมีการพิจารณาหลายด้านเพื่อให้การประกวดเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นรูปธรรม

๑. วัตถุประสงค์ของการประกวด
- เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกฝนทักษะการทำนองเสนาะในบทกลอนและบทกวี
- เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยและการแสดงออกทางศิลปะ
- เพื่อสร้างเวทีในการแสดงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์

๒. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าประกวด
- นักเรียนที่มีความสนใจและมีทักษะพื้นฐานในการอ่านและทำนองเสนาะ
- อาจมีการคัดเลือกจากการแข่งขันภายในห้องเรียนหรือจากผลงานการอ่านทำนองเสนาะที่ส่งเข้ามา

๓. ประเภทของการประกวด
- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่กำหนด ให้ผู้เข้าประกวดเลือกบทกวีที่กำหนดไว้และแสดงความสามารถในการทำนองเสนาะ
- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่แต่งขึ้นเอง ผู้เข้าประกวดจะต้องแต่งบทกวีและทำนองเสนาะด้วยตัวเอง

๔. เกณฑ์การตัดสิน
- การออกเสียง: ความชัดเจนของเสียง การออกเสียงสระและพยัญชนะถูกต้องหรือไม่
- จังหวะและน้ำเสียง: การปรับเปลี่ยนจังหวะและน้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอารมณ์ของบทกวี
- ความสัมพันธ์กับเนื้อหา การตีความเนื้อหาของบทกวีและการแสดงออกถึงอารมณ์
- ความคิดสร้างสรรค์ การใส่ลีลาและทำนองให้เกิดความไพเราะ
- บุคลิกภาพ ความมั่นใจและท่าทางที่แสดงออกระหว่างการทำนองเสนาะ

๕. การจัดกิจกรรม
- สถานที่จัดประกวด: ควรเลือกสถานที่ที่มีบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น ห้องประชุมหรือโรงละครขนาดเล็ก
- การเชิญกรรมการ กรรมการควรมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและทำนองเสนาะ เช่น ครูอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม
- การประเมินผล ใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีการให้คะแนนแบบละเอียดเพื่อความยุติธรรม

๖. รางวัล
- จัดเตรียมรางวัลสำหรับผู้ชนะ เช่น โล่รางวัล เกียรติบัตร หรือทุนการศึกษา

- อาจมีรางวัลพิเศษสำหรับผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ หรือการตีความเนื้อหาดีเด่น

๗. การประชาสัมพันธ์และสนับสนุน

- การจัดทำโปสเตอร์หรือโฆษณาภายในโรงเรียน
- การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น
- การเชิญชวนให้ผู้เข้าชมร่วมให้คะแนนหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- การจัดประกวดทำนองเสนาะนี้ไม่เพียงแต่เป็นเวทีแสดงความสามารถเท่านั้น แต่ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๔. จงบอกขั้นตอนในการวางแผนการออกแบบการประกวดกลอนสวด (๕คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๕. การจัดการประกวดให้สำเร็จ ต้องอาศัยสิ่งใดมาประกอบบ้าง จงอธิบาย (๕คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๖. กระบวนการวางแผนของกลุ่ม มีการตั้งเป้าหมายการประกวดไว้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย (๕คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดประกวดการอ่านทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์วรรณคดีไทย กิจกรรมนี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน การออกเสียง และการเข้าใจเนื้อหาของบทกวีหรือบทละครไทยแบบโบราณ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความมั่นใจในการแสดงออกและการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและสละสลวย

การให้นักเรียนได้จำลองสถานการณ์สมมุติเพื่อการจัดการแข่งขันการอ่านทำนองเสนาะ และ ทำนองกลอนสวดแล้วประเมินผล / สะท้อนผล จะเป็นการเพิ่มทักษะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนกระบวนการทำงานและสะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนาในการจัดการประกวดในโอกาสต่อไปได้

๓. สาระการเรียนรู้

การจัดประกวดการอ่านทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวด เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์วรรณคดีไทย กิจกรรมนี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน การออกเสียง และการเข้าใจ

เนื้อหาของบทกวีหรือบทละครไทยแบบโบราณ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความมั่นใจในการแสดงออกและการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและสละสลวย

วัตถุประสงค์ของการจัดประกวด

- เพื่อกระตุ้นการส่งเสริมการอ่าน กระตุ้นให้เยาวชนและผู้สนใจทั่วไปหันมาสนใจการอ่านมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณคดีไทย
- เพื่ออนุรักษ์ภาษาไทย สืบสานและรักษาความงดงามของภาษาไทยให้คงอยู่สืบไป
- เพื่อพัฒนาทักษะการพูด ฝึกฝนให้ผู้เข้าประกวดมีทักษะการพูดที่ชัดเจนและไพเราะ

รูปแบบการจัดประกวด

- กำหนดกลุ่มเป้าหมาย กำหนดระดับชั้นศึกษาหรือกลุ่มอายุของผู้เข้าประกวด เช่นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือทั่วไป
- กำหนดบทประพันธ์ คัดเลือกบทประพันธ์ที่เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของผู้เข้าประกวด
- ประกาศรายละเอียดการประกวด ประชาสัมพันธ์การจัดประกวดผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น โรงเรียน สื่อสังคมออนไลน์ หรือเว็บไซต์
- รับสมัครผู้เข้าประกวด เปิดรับสมัครผู้สนใจเข้าร่วมการประกวดตามระยะเวลาที่กำหนด
- จัดการประกวด จัดให้มีการประกวดในรอบต่าง ๆ เช่น รอบคัดเลือก รอบรองชนะเลิศ และรอบชิงชนะเลิศ
- ตัดสินผลการประกวด แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาทำการตัดสินผลการประกวด โดยพิจารณาจากหลายองค์ประกอบ เช่น การอ่านออกเสียง ความเข้าใจเนื้อหา การแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง
- มอบรางวัล มอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศและผู้ที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) ปฏิบัติตามหลักการประกวดการอ่านบทร้อยกรองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) อ่านบทร้อยกรองทั้งแบบทำนองเสนาะได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านทำนองเสนาะได้จากสถานการณ์สมมุติโดยใช้กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน และยอมรับความคิดแตกต่างและความคิดเห็น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านทำนองเสนาะได้จากสถานการณ์สมมุติโดยใช้กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน และยอมรับความคิดแตกต่างและความคิดเห็น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - ปฏิบัติตามหลักการประกวดการอ่านบทร้อยกรองได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม **๒.** ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ***- กาพย์ทั้ง ๓ รูปแบบ นักเรียนชื่นชมแบบไหน เพราะเหตุใด แล้วถ้าจะต้องเลือกมาเพื่ออ่าน นักเรียนจะเลือกกาพย์ชนิดมาเพื่อฝึกอ่าน*** - **การฝึกอ่านกาพย์ทั้ง ๓ ชนิด นักเรียนคิดว่าชนิดใดมีความท้าทายมากที่สุด เพราะเหตุใด** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าจะจำลองการประกวดการอ่านทำนองเสนาะ จากกาพย์จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ฉลากบทประพันธ์ - เกณฑ์การประเมินผล	- ใบงานที่ ๑๖ **ลำนำกลอนสวด (๖)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านบทร้อยกรองด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองทั้งแบบทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองทั้งแบบทำนองเสนาะและทำนองกลอนสวดได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้แบ่งกลุ่มแล้วส่งตัวแทนมาจับฉลากบทประพันธ์จากกาพย์ชนิดต่าง ๆ โดยฉลากนั้นจะมีชื่อชนิดกาพย์จากนั้นเอกสารของกาพย์ชนิดนั้น ๆ เพื่อไปเตรียมตัวอ่าน และเอกสารเกณฑ์การอ่านบทประพันธ์ ๒. ให้กลุ่มใช้เวลาในการฝึกอ่านบทแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเพื่อจำลองการแข่งขัน ๓. ให้ส่งตัวแทนสมาชิกในกลุ่มมาเป็นกรรมการตัดสินผลการแข่งขัน	๑. นักเรียนจับฉลาก / เอกสารเกณฑ์การประเมิน ๒. สมาชิกในกลุ่มคัดเลือกตัวแทนเพื่อมาแข่งขัน ๓. ตัวแทนสมาชิกในกลุ่มศึกษาเกณฑ์การตัดสินการอ่านบทร้อยกรอง			พึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูจำลองสถานการณ์การประกวดบทร้อยกรอง โดยให้ตัวแทนกลุ่มที่จับฉลากได้มาอ่านเรียงไปทีละกลุ่ม ๒. เมื่อครบแล้วให้ตัวแทนกรรมการเป็นผู้ตัดสินผลการแข่งขัน	๑. ตัวแทนนักเรียนประกวดการแข่งขันหการอ่านบทร้อยกรอง เรียงไปทีละกลุ่ม ๒. กรรมการนักเรียนประกาศผล ๓. นักเรียนร่วมสะท้อนผลการจัดการประกวด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๓. ครูประกาศผลการแข่งขัน ๓ ลำดับ และที่เหลือเป็นชมเชย พร้อมสะท้อนผลการประกวดในส่วนของข้อดี – ข้อสังเกต เป็นต้น				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการประกวดการอ่านบทร้อยกรองเพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่ดี และถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
๒. ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
๓. ใบงานที่ ๑๖ ลำนำกลอนสวด (๖)
๔. ฉลากบทประพันธ์
๕. เกณฑ์การประเมินผลการอ่านบทร้อยกรอง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
ใบงานที่ ๑๖ การประเมินผลการอ่านทำนองเสนาะ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ปฏิบัติตามหลักการประกวดการอ่านบทร้อยกรองได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - อ่านบทร้อยกรองทั้งแบบทำนองเสนาะได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรองได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการอ่านทำนองเสนาะด้วยประเมินสมรรถนะจากการอ่านบทร้อยกรอง	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านบทร้อยกรอง	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านทำนองเสนาะได้จากสถานการณ์สมมุติโดยใช้กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน และยอมรับความคิดแตกต่างและความคิดเห็น (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านบทร้อยกรอง	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านบทร้อยกรอง	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	**ระดับคุณภาพ**			
	๔	**๓**	**๒**	**๑**
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรอง ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **“กาพย์ทั้ง ๓ รูปแบบ นักเรียนชื่นชมแบบไหน เพราะเหตุใด แล้วถ้าจะต้องเลือกมาเพื่ออ่าน นักเรียนจะเลือกกาพย์ชนิดมาเพื่อฝึกอ่าน”**

คำถามสะท้อนคิด
การฝึกการจำลองการประกวดทำนองเสนาะ ส่งผลดีอย่างไรบ้าง

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๖)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านทำนองเสนาะเป็นวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไพเราะตามลีลาของบทร้อยกรองประเภทโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน.

๑. ความหมายของ "การอ่านทำนองเสนาะ"

การอ่านทำนองเสนาะคือวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไพเราะตามลีลาของบทร้อยกรองแต่ละ ประเภท หรือหมายถึง การอ่านตามทำนอง (ทำนอง = ระบบเสียงสูงต่ำ ซึ่งมีจังหวะสั้นยาว) เพื่อให้ เกิดความเสนาะ (เสนาะ, น่าฟัง, เพราะ, วังเวงใจ)

๒. วัตถุประสงค์ในการอ่านทำนองเสนาะ

การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านให้คนอื่นฟัง ฉะนั้นทำนองเสนาะต้องอ่านออกเสียง เสียงทำ ให้เกิดความรู้สึก ทำให้เห็นความงาม เห็นความไพเราะ เห็นภาพพจน์ ผู้ฟังสัมผัสด้วยเสียงจึงจะเข้า ถึงรสและความงามของบทร้อยกรองที่เรียกว่าอ่านแล้วฟังพริ้งเพราะเสนาะโสต การอ่านทำนอง เสนาะจึงมุ่งให้ผู้ฟังเข้าถึงรสและเห็นความงามของบทร้อยกรอง

๓. รสที่ใช้ในการอ่านทำนองเสนาะ

๓.๑ รสถ้อย (คำพูด) แต่ละคำมีรสในคำของตัวเอง ผู้อ่านจะต้องอ่านให้เกิดรสถ้อย

ตัวอย่าง

สักวาหวานอื่นมีหมื่นแสน ไม่เหมือนแม้นพจมานที่หวานหอม
กลิ่นประเทียบเปรียบดวงพวงพะยอม อาจจะน้อมจิตโน้มด้วยโลมลม
แม้นล้อลามหยามหยาบไม่ปลาบปลื้ม ดังดูดดื่มบอระเพ็ดต้องเข็ดขม
ผู้ดีไพร่ไม่ประกอบชอบอารมณ ใครฟังลมเมินหน้าระอาเอย
(พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหลวงบดินทร์ไพศาลโสภณ)

๓.๒ รสความ (เรื่องราวที่อ่าน) ข้อความที่อ่านมีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร เช่น โศกเศร้า สนุกสนาน ตื่นเต้น โกรธ รัก เวลาอ่านต้องอ่านให้มีลีลาไปตามลักษณะของเนื้อเรื่องนั้นๆ

ตัวอย่าง : บทโศกตอนที่นางวันทองไปส่งพลายงามให้ไปหาย่าทองประศรีที่สุพรรณบุรี

ลูกก็แลดูแม่แม่ดูลูก ต่างพันผูกเพียงว่าเลือดตาไหล
สะอื้นร่ำอำลาด้วยอาลัย แล้วแข็งใจจากนางตามทางมา
เหลียวหลังยังเห็นแม่แลเขม้น แม่ก็เห็นลูกน้อยละห้อยหา
แต่เหลียวเหลียวเลี้ยวลับวับวิญญาณ โอ้เปล่าตาต่างสะอื้นยืนตะลึง
(เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม : สุนทรภู่)

๓.๓ รสทำนอง (ระบบเสียงสูงต่ำซึ่งมีจังหวะสั้นยาว) ในบทร้อยกรองไทยจะประกอบด้วยทำนองต่าง ๆ เช่น ทำนองโคลง ทำนองฉันท์ ทำนองกาพย์ ทำนองกลอนและทำนองร่าย เป็นต้น

สัตว์ พวกหนึ่งนี้ชื่อ พหุบา ทาแฮ
มี อเนกสมญา ยอกย้อน
ท้า เกิดยิ่งจัตวา ควรนับ เขานอ
มาก จวบหมื่นแสนซ้อน สุดพ้นประมาณฯ

(สัตวาภิธาน : พระยาศรีสนทรโวหาร (น้อย อาจารยากูร)

๓.๔ รสคล้องจอง ในบทร้อยกรองต้องมีคำคล้องจอง ในคำคล้องจองนั้นต้องให้ออกเสียงต่อเนื่องกันโดยเน้นสัมผัสนอกเป็นสำคัญ เช่น

ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง มีคันโพงผูกสายไว้ปลายเสา
โอ้บาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย
ทำบุญบวชกรวดน้ำขอสำเร็จ พระสรรเพชญโพธิญาณประมาณหมาย
ถึงสุราพารอดไม่วอดวาย ไม่ใกล้กรายแกล้งเมินก็เกินไป
ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
ถึงเมาเหล้าเช้าสายก็หายไป แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน

(นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่)

๓.๕ รสภาพ เสียงทำให้เกิดภาพ ในแต่ละคำจะแฝงไปด้วยภาพในการอ่านให้เห็นภาพต้องใช้เสียงสูง-ต่ำ ดัง – ค่อย แล้วแต่จะให้เกิดภาพอย่างไร เช่น

"มดเอ๋ยมดแดง เล็กเล็กเรี่ยวแรงแข็งขยัน"
"สุพรรณหงส์ทรงพู่ห้อย งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์"
"อยุธยายศล่มแล้ว ลอยสวรรค ลงฤๅ"

๔. หลักการอ่านทำนองเสนาะ มีดังนี้

๑. ก่อนอ่านทำนองเสนาะให้แบ่งคำแบ่งวรรคให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์เสียก่อนโดยต้องระวังในเรื่องความหมายของคำด้วย เพราะคำบางคำอ่านแยกคำกันไม่ได้

๒. อ่านออกเสียงธรรมดาให้คล่องก่อน

๓. อ่านให้ชัดเจน โดยเฉพาะออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง เช่น

"เกิดเป็นชายชาตรีอย่าขี้ขลาด บรรยากาศปลอดโปร่งโล่งสมอง
หยิบน้ำปลาตราสับปะรดให้ทดลอง ไหนเล่าน้องครีมนวดหน้าทาให้ที
เนื้อนั้นมีโปรตีนกินเข้าไว้ คนเคราะห์ร้ายคลุ้มคลั่งเรื่องหนังผี
ใช้น้ำคลองกรองเสียก่อนจึงจะดี เห็นมาลีคลี่บานหน้าบ้านเอย"

๔. อ่านให้เอื้อสัมผัส เรียกว่า คำแปรเสียง เพื่อให้เกิดเสียงสัมผัสที่ไพเราะ เช่น

พระสมุทรสุดลึกล้น คณนา
(อ่านว่า พฺระ-สะ-หมุด-สุด-ลึก-ล้น คน-นะ-นา)
ข้าขอเคารพอภิวาท ในพระบาทบพิตรอดิสร
(อ่านว่า ข้า-ขอ-เคา-รบ-อบ-พิ-วาด ใน-พฺระ-บาด-บอ-พิด-อะ-ดิด-สอน
ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ
(อ่านว่า ขอ-สม-หฺวัง-ตั้ง-ปฺระ-โหฺยด-โพด-ทิ-ยาน)

๕. ระวัง ๓ ต อย่าให้ตกหล่น อย่าต่อเติม และอย่าตู่ตัว

๖. อ่านให้ถูกจังหวะ คำประพันธ์แต่ละประเภทมีจังหวะแตกต่างกัน ต้องอ่านให้ถูกวรรคตอนตามแบบแผนของคำประพันธ์นั้นๆ เช่น มุทิงคนาฉันท์ (๒-๒-๓) "ป๊ะโท่น / ป๊ะโทน /ป๊ะโท่นโท่น บุรุษ / สิโอน / สะเอวไหว อนงค์ / นำเคลื่อน / เขยื้อนไป สะบัด / สไบ / วิไลตา"

๗. อ่านให้ถูกทำนองของคำประพันธ์นั้นๆ (รสทำนอง)

๘. ผู้อ่านต้องใส่อารมณ์ตามรสความของบทประพันธ์นั้นๆ รสรัก โศก ตื่นเต้น ขบขัน โกรธ แล้วใส่น้ำเสียงให้สอดคล้องกับรสหรืออารมณ์ต่างๆ เหล่านั้น

๙. อ่านให้เสียงดัง (พอที่จะได้ยินกันทั่วถึง)ไม่ใช่ตะโกน

๑๐. เวลาอ่านอย่าให้เสียงขาดเป็นช่วงๆ ต้องให้เสียงติดต่อกันตลอด เช่น "วันจันทร มีดารากร เป็นบริวาร เห็นสิ้นดินฟ้า ในป่าท่าธาร มาลีคลี่บาน ใบก้านอรชร"

๑๑. เวลาจบให้ทอดเสียงช้าๆ

๕. ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านทำนองเสนาะ

๑. ช่วยให้ผู้ฟังเข้าถึงรสและเห็นความงามของบทร้อยกรองที่อ่าน

๒. ช่วยให้ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง (อาการรู้สึกจับใจอย่างลึกซึ้ง)

๓. ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน

๔. ช่วยให้จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วและแม่นยำ

๕. ช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยนและเยือกเย็น (ประโยชน์โดยอ้อม)

๖. ช่วยสืบทอดวัฒนธรรม ในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกต่อไป

ที่มา https://wipakot.wordpress.com/category/uncategorized/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ - ๒ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓ - ๔ คำ	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ - ๖ คำ
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	ไม่อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ ๕ - ๖ แห่ง
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	ความชัดเจนในการอ่านสมบูรณ์ทั้ง ๒ ข้อ	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๑ - ๒ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๓ - ๔ แห่ง	ความชัดเจนในการอ่านบกพร่อง ๕ - ๖ แห่ง
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะได้ถูกต้องทุกแห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๑ - ๒ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๓ - ๔ แห่ง	อ่านเว้นวรรคตอนและจังหวะไม่ถูกต้อง ๕ - ๖ แห่ง
การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรอง ได้	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....
ชนิดบทร้อยกรอง.....

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	๔	๓	๒	๑	หมายเหตุ
๑. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี					
๒. การอ่านเพิ่มคำหรือข้ามคำ					
๓. ความชัดเจนในการอ่าน ๓.๑ อ่านชัดถ้อยชัดคำ ๓.๒ อ่านด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง					
๔. การเว้นวรรคตอนและจังหวะในการอ่าน					
๔. การร่วมกิจกรรมการอ่านบทร้อยกรอง ได้					

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

ผลการสะท้อนจากกรรมการ

.....
.....
.....
.....

ฉลากบทประพันธ์	
กาพย์ยานี ๑๑ **(ลำดับที่ ๑)**	๏ สาธุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสะระณา พ่อแม่แลครูบา เทวะดาในราศี ๏ ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี แก้ไขในเท่านี้ ดีมิดีอย่าตรีชา ๏ จะร่ำคำต่อไป พอล่อใจกุมารา ธระณีมีราชา เจ้าภาราสาวะถี ๏ ชื่อพระไชยสุริยา มีสุดามะเหสี ชื่อว่าสุมาลี อยู่บูรีไม่มีภัย ๏ ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มีกิริยาอะฌาศรัย พ่อค้ามาแต่ไกล ได้อาศัยในภารา
กาพย์ฉบัง ๑๖ **(ลำดับที่ ๒)**	๏ พระไชยสุริยาภูมี พาพระมะเหสี มาที่ในลำสำเภา ๏ ข้าวปลาหาไปไม่เบา นารีที่เยาว์ ก็เอาไปในเภตรา ๏ เฒ่าแก่ชาวแม่แซ่มา เสนีเสนา ก็มาในลำสำเภา ๏ ตีม้าล่อช่อใบใส่เสา วายุพยุเพลา สำเภาก็ใช้ใบไป ๏ เภตรามาในน้ำไหล ค่ำเช้าเปล่าใจ ที่ในมหาวารี
กาพย์สุรางคนางค์ **๒๘** **(ลำดับที่ ๓)**	๏ ขึ้นใหม่ใน กน ก กา ว่าปน ระคนกันไป เอ็นดูภูธร มานอนในไพร มณฑลต้นไทร แทนไพชยนต์สถาน ๏ ส่วนสุมาลี วันทาสามี เทวีอยู่งาน เฝ้าอยู่ดูแล เหมือนแต่ก่อนกาล ให้พระภูบาล สำราญวิญญาณ์

ฉลากบทประพันธ์	
กาพย์ยานี ๑๑ **(ลำดับที่ ๔)**	๏ ขึ้นกกตกทุกข์ยาก แสนลำบากจากเวียงไชย มันเผือกเลือกเผาไฟ กินผลไม้ได้เป็นแรง ๏ รอนรอนอ่อนอัสดง พระสุริยงเย็นยอแสง ช่วงดังน้ำครั่งแดง แฝงเมฆเขาเงาเมรุธร ๏ ลิงค่างคร่างโครกครอก ฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอน ชะนีวิเวกวอน นกหกร่อนนอนรังเรียง ๏ ลูกนกยกปีกป้อง อ้าปากร้องซ้องแซ่เสียง แม่นกปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร ๏ ภูธรนอนเนินเขา เคียงคลึงเคล้าเยาวมาลย์ ตกยากจากศฤงคาร สงสารน้องหมองพักตรา
กาพย์ฉบัง ๑๖ **(ลำดับที่ ๕)**	๏ ขึ้นกงจงจำสำคัญ ทั้งกนปนกัน รำพันมิ่งไม้ในดง ๏ ไกรกร่างยางยูงสูงระหง ตลิงปลิงปริงประยงค์ คันทรงส่งกลิ่นฝิ่นฝาง ๏ มะม่วงพวงพลองช้องนาง หล่นเกลื่อนเถื่อนทาง กินพลางเดินพลางหว่างเนิน ๏ เห็นกวางย่างเยื้องชำเลืองเดิน เหมือนอย่างนางเชิญ พระแสงสำอางข้างเคียง ๏ เขาสูงฝูงหงส์ลงเรียง เริงร้องก้องเสียง สำเนียงน่าฟังวังเวง ๏ กลางไพรไก่ขันบรรเลง ฟังเสียงเพียงเพลง ซอเจ้งจำเรียงเวียงวัง
กาพย์สุรางคนางค์ **๒๘** **(ลำดับที่ ๕)**	๏ พระชวนนวลนอน เข็ญใจไม้ขอน เหมือนหมอนแม่นา ภูธรสอนมนต์ ให้บ่นภาวนา เย็นค่ำร่ำว่า กันป่าภัยพาล ๏ วันนั้นจันทร มีดารากร เป็นบริวาร เห็นสิ้นดินฟ้า ในป่าท่าธาร มาลีคลี่บาน ใบก้านอรชร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ นิยามคำ โอ้เอ้ ที่เป็นคำนามว่า เรียกการสวดกาพย์ลำนำเป็นทำนองอย่างที่นักเรียนสวดตามศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดารามในวันเข้าพรรษา วันกลางพรรษา และวันออกพรรษา ว่า สวดโอ้เอ้วิหารราย และที่เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง ชักช้า ส่วนคำ วิหารราย พจนานุกรมฯ นิยามว่า วิหารขนาดใกล้เคียงกับวิหารน้อย ตั้งเรียงรายภายในพุทธาวาสโดยรอบ เช่น วิหารรายวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลารายที่ใช้สำหรับพิธีสวดโอ้เอ้วิหารราย เช่น ศาลารายวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

การให้นักเรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย จะทำให้ทราบขั้นตอนและวิธีการสวดที่เป็นขั้นตอนได้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนการเรียนและตั้งคำถาม **๒.** ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ***– "นักเรียนรู้จักบทร้อยกรองชนิดใดบ้าง แล้วนักเรียนคิดว่าเจตนาของการอ่านบทร้อยกรองมีขึ้นเพื่ออะไร"*** ๓. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมในชั่วโมงนี้ว่าศึกษาเรื่องการศึกษาที่มาของกลอนสวด (โอ้เอ้วิหารราย)	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๗ ลำนำกลอนสวด (๗)	- ใบงานที่ ๑๗ **ลำนำกลอนสวด (๗)**	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานแล้วให้นักเรียนศึกษาความรู้ที่ปรากฏ จากนั้นให้ร่วมกันพูดคุยที่สาระสำคัญที่ปรากฏในใบงานแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งที่ได้จากการอ่าน	๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันพูดคุยถึงสาระสำคัญที่ปรากฏ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ (S) - สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๒. ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วอธิบายสิ่งที่ปรากฏเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น				พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ปรากฏในใบงาน จากนั้นให้พูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นสำคัญก่อนนำเสนอผลงาน โดยครูเป็นผู้กำกับดูแลให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานตามลำดับ	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ๒. นักเรียนนำเสอผลงาน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมของความสามารถทางการสรุปสาระสำคัญของการอ่านโอ้เอ้วิหารราย หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
๒. ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
๓. ใบงานที่ ๑๗ ลำนำกลอนสวด (๗)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๗ การสรุปใจความสำคัญจากการศึกษาที่มาของการอ่านบทโอ้เอ้วิหารราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๑)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - สรุปที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการสวดโอ้เอ้วิหารรายได้	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๒ -๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๒ - ๓)	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระสำคัญโดยการถ่ายทอดความคิดจากสารที่ได้รับด้วยถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (๑.๑.๑ ๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๓.๑ ๔.๓.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ตรวจคำตอบจากใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๓)	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ ๒. ใบงานที่ ๑๗ (ข้อที่ ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

ชุดคำถาม
– ***“นักเรียนรู้จักบทร้อยกรองชนิดใดบ้างแล้วนักเรียนคิดว่าเจตนาของการอ่านบทร้อยกรองมีขึ้นเพื่ออะไร”***

คำถามสะท้อนคิด
การศึกษาที่มาของการสวดโอ้เอ้วิหารราย ส่งผลดีอย่างไร

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลแห่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบัญญัติเป็นธรรมเนียมไว้ว่า เมื่อถึงฤดูฝนให้พระภิกษุที่จาริกรอนแรมออกไปสั่งสอนประกาศพระศาสนาในที่ต่าง ๆ ให้หยุดพักประจำ ณ ที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ต่อมาเราเรียกสถานที่นั้นว่า วัดหรืออาราม ตลอดฤดูฝนเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงกึ่งกลางเดือน ๑๑ เรียกว่า “เข้าพรรษา” จึงถือเป็นแบบธรรมเนียมพุทธบัญญัติ เมื่อพระภิกษุสงฆ์หยุดพักอยู่ที่ ประจำพรรษา ณ อาราม หรือวัดเช่นนี้แล้ว พุทธศาสนิกชนจึงไปฟังธรรมถวายสักการะบำเพ็ญกุศล แก่พระภิกษุสงฆ์ แต่นั้นมาจึงเรียกว่า “เทศกาลเข้าพรรษา”

พระราชพิธีหลวงในเทศกาลเข้าพรรษา กลางพรรษา และออกพรรษา จัดราชบัณฑิตนุ่งขาวห่มขาวสวดมหาชาติคำหลวงที่มุมด้านเหนือในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ส่วนภายนอกพระอุโบสถ นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะตั้งโต๊ะหมู่บูชาที่ศาลาราย ๑๒ หลัง รอบพระอุโบสถ ผลัดกันอ่านฉันท์ที่ศาลาราย

ตามโบราณราชประเพณีในพระราชนิพนธ์เรื่องพระราชพิธีสิบสองเดือน ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า การสวดมหาชาติคำหลวง เป็นธรรมเนียมมีมาแต่ในแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรม นัยหนึ่งเรียกว่าโอ้เอ้พิหารราย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริว่า ด้วยทุกวันนี้ ก็ไม่มีผู้ใดชอบฟัง ด้วยฟังก็ไม่ใคร่จะเข้าใจ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดนักเรียนโรงทานอ่านหนังสือสวด ตามที่เล่าเรียนเป็นทำนองยานี ๑๑ ฉบัง ๑๖ สุรางคนางค์ ๒๘ ตามแต่ผู้ใดจะถนัด สวดเรื่องใดทำนองใดทุก ศาลาราย ศาลาละสองคน พระราชทานเงินเป็นรางวัล คนหนึ่งวันละสลึง ถ้าผู้ใดสวดดีอาจารย์ก็กันมาไว้ศาลาที่เป็นทางเสด็จพระราชดำเนิน ถ้าสำรับใดสวดดี บางปีก็ได้พระราชทานรางวัลเพิ่มเติมบ้าง เป็นการล่อให้นักเรียนมีใจฝึกซ้อมในการอ่านหนังสือ ส่วนที่สวดพระมหาชาติคำหลวงสำรับใหญ่นั้น ปัจจุบันยังคงสวดอยู่ในพระอุโบสถตามอย่างแต่ก่อน

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

หนังสือสาส์นสมเด็จ กล่าวว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นเป็นปฐมที่โรงทานเข้าประตูต้นสน (ประตูศรีสุนทร) ครั้นถึงเทศกาลที่ขุนทินขุนทานสวดมหาชาติ คำหลวงในโบสถ์วัดพระแก้ว จึงโปรดให้จัดเด็กที่โรงทานมาสวด “โอ้เอ้วิหารราย” อย่างโบราณที่ศาลาราย ครั้นเมื่อเลิกโรงเรียนที่โรงทาน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพจึงสั่งให้โรงเรียน ชั้นประถมของหลวงที่ตั้งขึ้น ณ ที่ต่าง ๆ ให้จัดเด็กมาสวดโอ้เอ้วิหารรายแทนเด็กโรงทานโรงเรียนละศาลา รอบพระอุโบสถตั้งแต่นั้นมา จนเป็นพิธีสืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะสวดโอ้เอ้วิหารรายเข้าพรรษา ๓ วัน กลางพรรษา ๓ วัน และออกพรรษา ๓ วัน

ราชบัณฑิตสวดมหาชาติคำหลวง ในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	นักเรียนสวดโอ้เอ้วิหารราย ณ ศาลาราย รอบพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสถาปนาโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวังขึ้นใหม่ เมื่อครั้งสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕ เพื่อดำเนินรอยตามพระยุคลบาทสมเด็จพระปิตามหัยกา พระบาทสมเด็จ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระผู้ทรงก่อตั้งโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวัง เป็นครั้งแรก

(.....มีต่อ.....)

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ‘โอ้เอ้วิหารราย’ (หรือ ‘โอ้เอ้พิหารราย’) ซึ่งเป็นสำนวนหมายถึง ยืดยาด อ้อยอิ่ง ล่าช้า เรื่องนี้พบใน ‘สาส์นสมเด็จ’ ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ท่านว่า เค้ามูลการสวดโอ้เอ้วิหารรายนั้น มาจากเมืองนครศรีธรรมราช การที่มีเด็กสวดตามศาลารายในวัดพระแก้วนั้น เพิ่งมีขึ้นในรัชกาลที่ ๓ ด้วยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นเป็นปฐมที่โรงทานข้างประตูต้นสน ครั้นถึงเทศกาลที่ขุนทินขุนทานสวดมหาชาติคำหลวง ในโบสถ์วัดพระแก้ว จึงโปรดฯให้จัดเด็กนักเรียนที่โรงทานมาสวด ‘โอ้เอ้วิหารราย’ อย่างโบราณที่ศาลาราย เลยเป็นธรรมเนียมมาจนในรัชกาลที่ ๔ และที่ ๕ จนกระทั่งเลิกโรงเรียนที่โรงทาน มีโรงเรียนชั้นประถมของหลวง จึงจัดเด็กตามชั้นประถมที่ต่าง ๆ มาสวดโอ้เอ้วิหารรายแทนเด็กโรงทานโรงเรียนละศาลา

เมื่อเปลี่ยนเป็นสวดตามศาลา มิได้สวดตามวิหารรายอย่างเดิม บางทีอาจมีผู้เรียกเพี้ยนไปเป็นอย่างอื่น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ จึงทรงมีพระบรมราชาธิบายประกาศว่า

“สวดหนังสือสวดอย่างเช่นเด็ก ๆ สวดนั้น เรียกชื่อว่าสวดโอ้เอ้พิหารราย จะสวดที่พิหารรายก็ดี สวดที่พระระเบียงก็ดี สวดที่พิหารใหญ่ ที่ศาลา กุฎี ที่ใด ๆ ก็ดี ก็คงเรียกชื่อยืนอยู่อย่างเดียวว่า โอ้เอ้พิหารราย ไม่ยักย้ายไปตามที่สวดเลย”

ต่อมานำคำว่า ‘โอ้เอ้วิหารราย’ มาเป็นสำนวนหมายถึงช้าอ้อยอิ่ง เพราะการสวดแบบนี้สวดช้า ๆ มีเอื้อนมีสร้อยประกอบยืดยาว ยิ่งเด็ก ๆ สวดก็ยิ่งลากเสียงยานยาว

นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ "การสวดโอ้เอ้วิหารราย" ดังนี้

“การสวดโอ้เอ้วิหารราย” มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เดิม คือ การสวดของผู้ที่กำลังฝึกหัดสวดมหาชาติคำหลวง ซึ่งยังสวดไม่คล่อง ไม่ถูกทำนอง จึงนั่งฝึกซ้อมตามวิหารเล็กที่รายรอบพระอุโบสถวัดพระศรีสรรเพ็ชญ์ เมื่อสวดจนชำนาญแล้วจึงได้ขึ้นไปสวดในวิหารใหญ่ให้พระเจ้าแผ่นดินทรงฟัง ครั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯให้ตั้งโรงเรียนสอนหนังสือขึ้นที่โรงทาน และโปรดฯนักเรียนโรงทานนำหนังสือ ที่เรียนเรื่องใดก็ได้มาเป็นบทสวด ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยให้สวดตามที่เรียนมาตามถนัด เป็น ๓ ทำนอง คือ ทำนองยานี ฉบังแ ละสุรางคนางค์ ทำให้การฝึกสวดมหาชาติคำหลวงเดิมเปลี่ยนเป็นการสวดกาพย์พระไชยสุริยาเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหลังจากโรงทานเลิกไปแล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงจัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาจาก ๖ โรงเรียนมารับหน้าที่สวดโอ้เอ้วิหารรายแทน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนมหาวีรานุวัตร โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม โรงเรียนวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดอมรินทราราม และโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส ซึ่งทั้งหกโรงเรียนก็ได้รับหน้าที่สวดมาระยะหนึ่ง ก่อนจะหาผู้สืบทอดการสวดต่อไม่ได้ และเลิกไปในที่สุด กล่าวโดยย่อ การสวดโอ้เอ้วิหารราย ก็คือการทำนองอ่านหนังสือสวดของเด็กนักเรียน ซึ่งใช้กลอนสวดเป็นแบบเรียนฝึกการอ่านในสมัยที่วัดยังทำหน้าที่เป็นสถานศึกษาอยู่ และที่มาของชื่อก็คือ การที่ผู้อ่านหรือผู้สวดต้องมาสวดตามวิหารรายรอบพระอุโบสถ

ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ นั่นเอง ซึ่งการสวดดังกล่าวนอกจากจะช่วยฝึกการอ่านแล้ว เด็ก ๆ ยังได้ซึมซับคำสอนดีๆ ที่มีอยู่ในบทสวดด้วย

โอ้เอ้วิหารรายคืออะไร

ท่านคงเคยได้ยินสำนวนว่า “โอ้เอ้วิหารราย” ซึ่งมีความหมายว่า ชักช้า มาบ้าง หรือหลายท่านคงเคยเข้าไปในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามในระหว่างเข้าพรรษา และตรงกับเทศกาลสวดมหาชาติคำหลวง ท่านคงจะสังเกตเห็นตามวิหารรายรอบพระอุโบสถจะมีเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษานั่งอยู่ศาลาละ ๓ คน บนศาลาตั้งโต๊ะหมู่บูชา มีม้ารองหนังสือวางไว้ และเมื่อถึงเวลาเด็กเหล่านี้ก็จะอ่านหนังสือเป็นทำนองอันไพเราะเวียนกันไปทีละศาลาจนครบหมด เรียกว่า “โอ้เอ้วิหารราย”

ศาลาราย หรือวิหารราย เป็นศาลาโถงที่สร้างขึ้นเป็นหลังๆ เรียงแถวกันใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนในบริเวณวัด รอบพระอุโบสถหรือวิหารเช่น ศาลารายรอบอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา

สมัยกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงอุทิศพระราชวังส่วนหนึ่งให้สถาปนาเป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์และให้ประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตแห่งมหาชาติคำหลวง โดยมีพระสังฆราชเป็นประธาน เพื่อใช้สวดในพระอุโบสถวัดพระศรีสรรเพชญ์ เมื่อแต่งเสร็จแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฝึกซ้อมนักสวดตามวิหารที่รายรอบวัดพระศรีสรรเพชญ์ และคัดเลือกผู้ที่สวดดี คล่องแคล่ว แม่นยำในอักขระและทำนองขึ้นไปอ่านที่วิหารใหญ่ ถวายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ๓ ชุด ชุดละ ๔ คน เพื่อสับเปลี่ยนกัน ส่วนที่เหลือก็ให้ฝึกหัดสวดกันต่อไปตามศาลารายเช่นเดิม จึงเกิดเป็นสำนวน “โอ้เอ้วิหารราย” ขึ้น

การสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยอยุธยาสวดในระหว่างเข้าพรรษา ๓ ครั้ง คือ ตอนเข้าพรรษาครั้งหนึ่ง กลางพรรษาครั้งหนึ่ง และออกพรรษาอีกครั้งหนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาเสด็จพระราชดำเนินมาฟังทุกนัด เมื่อสวดครบสามนัดแล้วจะพระราชทานเงินรางวัลให้แก่นักสวดทั้ง ๓ ชุด ๆ ละ ๑ ชั่ง การสวดมหาชาติคำหลวงยังคงมีสวดเป็นประเพณีตลอดมา แต่ภายหลังเรียกว่า “สวดโอ้เอ้วิหารราย” อาจเป็นเพราะคนรุ่นหลังไม่ทราบว่ามีการสวดมหาชาติคำหลวงในวิหารใหญ่เห็นแต่เพียงการสวดฝึกหัดตามศาลารายเท่านั้น จึงเข้าใจว่านั่นคือการสวดโอ้เอ้วิหารราย ดังปรากฏในท้ายกัณฑ์มหาพนฉบับตั้งสวดในวัดพระศรีรัตนศาสดารามว่า

“มีนามไพเราะว่าพระ คำหลวง แรกเรียกตามกระทรวง กษัตริย์สร้าง
ที่ตื้นต่ำสติปวง ปองเรียก อึงมา ผองอ่อนแออ่านอ้าง โอ้เอ้วิหารราย”

เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าในพุทธศักราช ๒๓๑๐ หนังสือมหาชาติคำหลวงกระจัดกระจายสูญหายไปเกือบหมด ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักปราชญ์บัณฑิตแต่งมหาชาติคำหลวงซ่อมแซมกัณฑ์ที่สูญหาย คือ หิมพานต์ ทานกัณฑ์ จุลพน มัทรี สักบรรพ และฉกษัตริย์ ขึ้นใหม่ การสวดมหาชาติคำหลวงก็ยังสวดเป็นประเพณีสืบต่อกันมาเหมือนสมัยกรุงศรี

อยุธยา โดยสวดในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม มีหัวหน้าสวดได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ว่า “ขุนทิน” “ขุนทาน” และพระมหากษัตริย์เสด็จฟังการสวดทุกนัด

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยขึ้นที่โรงทานข้างประตูต้นสน เมื่อถึงเทศกาลที่ขุนทิน ขุนทาน สวดมหาชาติคำหลวงในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดนักเรียนโรงทานมาสวดที่ศาลาราย ด้านเหนือของพระอุโบสถด้วย แต่แทนที่จะสวดมหาชาติคำหลวงเปลี่ยนเป็นสวดเทียบมูลบทแทน เมื่อขุนทิน ขุนทาน ถึงแก่อนิจกรรมแล้วการสวดมหาชาติ ก็เรียวลงเหลือแต่สวดกัณฑ์มหาพนเพียงกัณฑ์เดียว

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริจะให้มีการสวด ตามศาลารายรอบพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งมีทั้งหมด ๑๒ ศาลา แต่ข้าราชการในกรมธรรมการขณะนั้นมีจำนวนน้อย และผู้ฟังก็คงจะไม่ค่อยสนใจฟังสวดเทียบมูลบทนัก จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้นักเรียนโรงทานมาสวดตามหนังสือที่ตนเรียน คือ เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ของสุนทรภู่ สวดโอ้เอ้วิหารรายจึงกลายจากการฝึกหัดสวดมหาชาติคำหลวงในสมัยกรุงศรีอยุธยามาเป็นสวดเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามาจนทุกวันนี้ เมื่อเลิกโรงเรียนสอนภาษาไทยที่โรงทานแล้ว สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงจัดนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๖ โรงเรียน เข้ามาสวดโอ้เอ้วิหารรายคือ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนมหาวีรานุวัตร โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม โรงเรียวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดอมรินทราราม และโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ยังคงทำหน้าที่สวดโอ้เอ้วิหารรายมาจนถึงปัจจุบันนี้

ก่อนสวดโอ้เอ้วิหารรายแต่ละศาลาจะจัดโต๊ะหมู่บูชา มีเชิงเทียนแจกันดอกไม้ กระถางธูปพร้อมมีม้าสำหรับวางหนังสือ ๑ ตัว เมื่อถึงเวลานักเรียนผู้สวด ซึ่งมีศาลาละ ๓ คน จะนำหนังสือกาพย์พระไชยสุริยาเปิดวางไว้บนม้านั้น เมื่อจะเริ่มอ่านผู้อ่านทั้ง ๓ คนจะนั่งคุกเข่า คนหนึ่งเป็นผู้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เสร็จแล้วกราบเบญจางคประดิษฐ์พร้อมกัน นั่งพับเพียบอ่านกาพย์พระไชยสุริยา การสวดโอ้เอ้วิหารรายนี้จะสวดกันไปทีละศาลา เมื่อเริ่มต้นอ่านแต่ละ ศาลาปฏิบัติเช่นเดียวกันหมด เมื่อเริ่มอ่านรอบสองผู้อ่านเพียงแต่กราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์เท่านั้น อ่านเช่นนี้ไปทีละศาลา จนได้เวลาพระสงฆ์เริ่มแสดง พระธรรมเทศนาในพระอุโบสถจึงเลิกสวด จะขอยกบทสวดโอ้เอ้วิหารรายในกาพย์พระไชยสุริยา มาให้ดูเป็นตัวอย่าง ส่วนท่วงทำนองในการอ่านนั้น ขอให้ท่านโปรดลองเข้าไปฟังในวัดพระที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในเวลาเข้าพรรษา ตัวอย่างบทสวดคือ

ที่มา https://www.royaloffice.th/๒๐๒๓/๐๘/๐๑/

https://www.stou.ac.th/study/projects/training/culture/oaeviharai.htm

ตัวอย่างบทสวดโอ้เอ้วิหารราย

บทสวดโอ้เอ้วิหารราย ทำนองหลวง เรื่อง พระไชยสุริยา ของสุนทรภู่

ยานี ๑๑ (แม่ ก กา)

ที่แพ้แก้ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ขี้ฉ้อก็ได้ดี ไล่ด่าตีมีอาญา
ที่ชื่อถือพระเจ้า ว่าโง่เง่าเต่าปูปลา
ผู้เฒ่าเหล่าเมธา ว่าใบ้บ้าสาระยำ
ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม
คาถาว่าลำนำ ไปเร่ร่ำทำเฉโก
ไม่จำคำผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ในยโส
ที่ดีมีอะโข ข้าขอโมทนาไป
พาราสาวะถี ใครไม่มีปราณีใคร
ดุดื้อถือแต่ใจ ที่ใครได้ใส่เอาพอ
ผู้ที่มีฝีมือ ทำดุดื้อไม่ซื้อขอ
ไล่คว้าผ้าที่คอ อะไรล่อก็เอาไป
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา มิได้ว่าหมู่ข้าไท
ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา
หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้าเปล่าอุรา
ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีด่าไม่ปราณี
ผีป่ามากระทำ มรณกรรมชาวบูรี
น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา หนีไปหาพาราไกล
ชีบาล่าลี้ไป ไม่มีใครในธานีฯ

ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๗)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑๕. การสวดโอ้เอ้วิหารรายมีที่มาอย่างไร จงอธิบาย (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....

๑๖. สาระสำคัญที่ทำให้การสวดโอ้เอ้วิหารรายได้รับความนิยม คือสิ่งใด (๕ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....

๑๗. นักเรียนคิดว่าการสวดโอ้เอ้วิหารรายสามารถนำไปบูรณาการในชีวิตประจำวันได้อย่างไร แล้วจะทำอย่างไรเพื่อป้องกันไม่ได้การอ่านโอ้เอ้วิหารรายสูญหายไป จงอธิบาย (๑๐ คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม

การให้นักเรียนจัดประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้

๓. สาระการเรียนรู้

กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน *(ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง)* วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองใน

สมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) จัดการประกวดกลอนสวดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมจัดการประกวดกลอนสวดได้เหมาะสมเหมาะสม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนานำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ **ด้านความรู้ (K)** - บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - จัดการประกวดกลอนสวดได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูต้อนรับนักเรียนในชั่วโมง “ลำนำกลอนสวด (๘)” โดยอารัมภบทตั้งแต่นักเรียนได้ศึกษาที่มาของกลอนสวดจนถึงการจัดการประกวดการอ่านกลอนสวดในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการนำเสนอการจัดการประกวดการอ่านกลอนสวด “ลำนำกลอนสวด (๘)”	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)	- ใบงานี่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘) -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านทำนองกลอนสวดกาพย์ทั้ง ๓ ชนิด ๓.ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมทำนองกาพย์ทั้ง ๓ ชนิด
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) - ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อจัดประกวดการอ่านบทเสภา โดยให้กำหนดหน้าที่คือ - พิธีกร - กรรมการตัดสิน - ผู้ประสานงานในการนำผู้แข่งขันขึ้นเวที	นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ตามลำดับของกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจัดการประกวดกลอนสวดได้เหมาะสม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	**ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที)** ๑. นักเรียนกลุ่ม ๑ – ๓ ประกวดกลอนสวด ๓ ทำนอง ทำนองยานี ๕ บท ทำนองฉบัง ๑๖ จำนวน ๕ บท และทำนองสุรางคนางค์ ๓ บท ๒. ตัวแทนนักเรียนกลุ่มที่ ๔ – ๖ ให้คำแนะนำเพื่อนกลุ่มที่ ๑ – ๓ ๓. นักเรียนกลุ่ม ๔ – ๖ ประกวดกลอนสวด ๓ ทำนอง ทำนองยานี ๕ บท ทำนองฉบัง ๑๖ จำนวน ๕ บท และทำนองสุรางคนางค์ ๓ บท ๔. ตัวแทนนักเรียนกลุ่มที่ ๔ – ๖ ให้คำแนะนำเพื่อนกลุ่มที่ ๑ – ๓ ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนผล	๑. นักเรียนศึกษานำเสนอผลงานโดยแบ่งหน้าที่เป็น - พิธีกร - กรรมการตัดสิน - ผู้ประสานงานในการนำผู้แข่งขันขึ้นเวที			๔. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะล้ำดื่มด่ำสุนทรี (๒)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เสนาะล้ำดื่มด่ำสุนทรี (๒)

๓. ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง เสนาะล้ำดื่มด่ำสุนทรี (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๘ การจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๓. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - จัดการประกวดกลอนสวดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจัดการประกวดกลอนสวดได้เหมาะสม	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมินสมรรถนะการการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๒.	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน L-LO ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้	๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๕. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้และสะท้อนถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชัดเจน แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับบางประเด็นทางการเรียนรู้หรือคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมไม่ชัดเจนหรือขาดความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการเรียนรู้บางส่วน	ขาดการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและไม่ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้และคุณค่าทางวัฒนธรรม
๒. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรม	ออกแบบกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แต่ยังขาดความหลากหลายหรือยังไม่สมบูรณ์ในบางส่วน	กิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังขาดความโดดเด่นและการเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมหรือกิจกรรมไม่น่าสนใจ
๓. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน	กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ยุติธรรม และเหมาะสมกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์	เกณฑ์การประเมินชัดเจน แต่ยังขาดความยุติธรรมหรือความเหมาะสมในบางส่วน	เกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจนหรือขาดความยุติธรรมในบางส่วน	ขาดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม
๔. การวางแผนและการจัดการ	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงการจัดการเวลาและบุคลากรได้ดี	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้ดี แต่ยังขาดความคุ้มค่าในบางส่วน	การวางแผนและการจัดการทรัพยากรยังไม่ครบถ้วน หรือขาดประสิทธิภาพบางส่วน	ขาดการวางแผนที่เหมาะสมในการใช้ทรัพยากร และการจัดการที่ไม่คุ้มค่า
การร่วมกิจกรรมการออกแบบการจัดประกวดกลอนสวด	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **“ถ้าเราจะต้องจัดการแข่งขันการอ่านกลอนสวด เราจะต้องวางแผนอย่างไร”**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการจัดประกวดในครั้งนี้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม (๑ คะแนน)		ความกล้าแสดงออก (๑ คะแนน)		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (๑ คะแนน)			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ_____ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/_____/

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบการจัดประกวดทำนองเสนาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) ควรมีการพิจารณาหลายด้านเพื่อให้การประกวดเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นรูปธรรม

๑. วัตถุประสงค์ของการประกวด

- เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกฝนทักษะการทำนองเสนาะในบทกลอนและบทกวี
- เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยและการแสดงออกทางศิลปะ
- เพื่อสร้างเวทีในการแสดงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์

๒. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าประกวด

- นักเรียนที่มีความสนใจและมีทักษะพื้นฐานในการอ่านและทำนองเสนาะ
- อาจมีการคัดเลือกจากการแข่งขันภายในห้องเรียนหรือจากผลงานการอ่านทำนองเสนาะที่ส่งเข้ามา

๓. ประเภทของการประกวด

- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่กำหนด ให้ผู้เข้าประกวดเลือกบทกวีที่กำหนดไว้และแสดงความสามารถในการทำนองเสนาะ
- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่แต่งขึ้นเอง ผู้เข้าประกวดจะต้องแต่งบทกวีและทำนองเสนาะด้วยตัวเอง

๔. เกณฑ์การตัดสิน

- การออกเสียง: ความชัดเจนของเสียง การออกเสียงสระและพยัญชนะถูกต้องหรือไม่
- จังหวะและน้ำเสียง: การปรับเปลี่ยนจังหวะและน้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอารมณ์ของบทกวี
- ความสัมพันธ์กับเนื้อหา การตีความเนื้อหาของบทกวีและการแสดงออกถึงอารมณ์
- ความคิดสร้างสรรค์ การใส่ลีลาและทำนองให้เกิดความไพเราะ
- บุคลิกภาพ ความมั่นใจและท่าทางที่แสดงออกระหว่างการทำนองเสนาะ

๕. การจัดกิจกรรม

- สถานที่จัดประกวด: ควรเลือกสถานที่ที่มีบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น ห้องประชุมหรือโรงละครขนาดเล็ก
- การเชิญกรรมการ กรรมการควรมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและทำนองเสนาะ เช่น ครูอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม
- การประเมินผล ใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีการให้คะแนนแบบละเอียดเพื่อความยุติธรรม

๖. รางวัล

- จัดเตรียมรางวัลสำหรับผู้ชนะ เช่น โล่รางวัล เกียรติบัตร หรือทุนการศึกษา
- อาจมีรางวัลพิเศษสำหรับผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ หรือการตีความเนื้อหาดีเด่น

๗. การประชาสัมพันธ์และสนับสนุน

- การจัดทำโปสเตอร์หรือโฆษณาภายในโรงเรียน
- การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น
- การเชิญชวนให้ผู้เข้าชมร่วมให้คะแนนหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- การจัดประกวดทำนองเสนาะนี้ไม่เพียงแต่เป็นเวทีแสดงความสามารถเท่านั้น แต่ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้ตัวแทนกรรมการเป็นผู้ประเมินการประกวดโอ้เอ้วิหารราย

กลุ่มที่ประกวด	จุดเด่น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสะท้อน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ระดับการประเมิน .....
ชื่อ.....**ชั้น**.....**เลขที่**.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ **เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ **รายวิชา ภาษาไทย** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดประกวดการอ่านกลอนสวดเป็นกิจกรรมที่สะท้อนผลการวางแผนและการวัดฝีมือการอ่านกลอนสวดจากวรรณคดีทั้งยังเป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอ่านไม่ให้สูญหาย การออกแบบการประกวดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย กติกาการประกวด รางวัล และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม

การให้นักเรียนจัดประกวดการอ่านกลอนสวดจะทำให้นักเรียนสามารถวางแผนเป็นระบบจนเกิดผลสำเร็จได้

๓. สาระการเรียนรู้

กลอนสวดเป็นคำเรียกประเภทวรรณกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงวรรณกรรมคำกาพย์ที่นำมาอ่านเป็นทำนองสวดเรียกว่ากลอน *(ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงคำประพันธ์ประเภทกลอนแต่หมายถึงร้อยกรองหรือกาพย์ก่อนนั่นเอง)* วรรณกรรมประเภทกลอนสวดแต่งด้วยจากมนุษย์ต่าง ๆ ได้แก่กาพย์ยานี ๑๑ สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ทั้งยังมีกาพย์ชนิดอื่นๆ แทรกบ้างเล็กน้อยเหตุที่กลอนสวดใช้แต่คำประพันธ์ประเภทกาพย์อาจเป็นเพราะจากแต่งได้ง่ายและมีลีลาจังหวะราบรื่นและมีท่วงทำนองส่วนหลายทำนองใน

สมัยก่อนจากเป็นคำประพันธ์ที่ใช้แพร่หลายโดยใช้แต่หนังสือสอนอ่านตำราและหนังสืออ่านเล่นด้วยส่วนเนื้อเรื่องของกลอนสวดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยมีเนื้อเรื่องที่มุ่งสั่งสอนข้อธรรมะโดยตรงและโดยอ้อมซึ่งได้แก่ชาดกและเรื่องที่ต่างเลียนแบบชาดกการนำวรรณกรรมประเภทกลอนสวดมาอ่านเป็นทำนองเป็นประเพณีนิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณกาลและพึ่งจะเริ่มเสื่อมความนิยมลงในปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ระยะอารยธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ค่อยๆมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่วรรณกรรมทำให้ประเพณีการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากการอ่านด้วยหูหรือการอ่านออกเสียงเพื่อผู้ฟังจำนวนมากเป็นการอ่านด้วยตาหรือการอ่านเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (S)

๑) จัดการประกวดกลอนสวดได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) ร่วมกิจกรรมจัดการประกวดกลอนสวดได้เหมาะสมเหมาะสม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ (๑.๑.๑ ๑.๓.๑ ๒.๑.๓ ๓.๑.๗ ๔.๒.๑ ๕.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)
หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนานำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้ **ด้านความรู้ (K)** - บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (S)** - จัดการประกวดกลอนสวดได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูต้อนรับนักเรียนในชั่วโมง “ลำนำกลอนสวด (๙)” โดยอารัมภบทตั้งแต่นักเรียนได้ศึกษาที่มาของกลอนสวดจนถึงการจัดการประกวดการอ่านกลอนสวดในชั่วโมงนี้ **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการนำเสนอการจัดการประกวดการอ่านกลอนสวด “ลำนำกลอนสวด (๘)”	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point - ใบความรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)	- ใบงานี่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙) -	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินการอ่านด้วยแบบประเมินสมรรถนะจากการอ่านทำนองกลอนสวดกาพย์ทั้ง ๓ ชนิด ๓.ประเมินการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) - ครูให้นักเรียนเตรียมตัวเพื่อจัดประกวดการอ่านบทเสภา โดยให้กำหนดหน้าที่คือ - พิธีกร - กรรมการตัดสิน	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ตามลำดับของกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจัดการประกวดกลอนสวดได้เหมาะสม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๑.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- ผู้ประสานงานในการนำผู้แข่งขันขึ้นเวที				ทำนองกาพย์ทั้ง ๓ ชนิด ๔. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนกลุ่ม ๑ – ๓ ประกวดกลอนสวด ๓ ทำนอง ทำนองยานี ๕ บท ทำนองฉบัง ๑๖ จำนวน ๕ บท และทำนองสุรางคนางค์ ๓ บท ๒. ตัวแทนนักเรียนกลุมที่ ๔ – ๖ ให้คำแนะนำเพื่อนกลุ่มที่ ๑ – ๓ ๓. นักเรียนกลุ่ม ๔ – ๖ ประกวดกลอนสวด ๓ ทำนอง ทำนองยานี ๕ บท ทำนองฉบัง ๑๖ จำนวน ๕ บท และทำนองสุรางคนางค์ ๓ บท ๔. ตัวแทนนักเรียนกลุมที่ ๔ – ๖ ให้คำแนะนำเพื่อนกลุ่มที่ ๑ – ๓ ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนผล	๑. นักเรียนศึกษานำเสนอผลงานโดยแบ่งหน้าที่เป็น - พิธีกร - กรรมการตัดสิน - ผู้ประสานงานในการนำผู้แข่งขันขึ้นเวที			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปภาพรวมในชั่วโมงนี้ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยชน์ที่ได้รับลงกระดาษโน้ต แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนผลลงกระดาษโพสต์อิท แล้วนำไปติดบริเวณหน้าห้องเรียน			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point เรื่อง เสนาะล้ำดื่มด่ำสุนทรี (๒)

๒. ใบความรู้ที่ ๑๙ เรื่อง เสนาะล้ำดื่มด่ำสุนทรี (๒)

๓. ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง เสนาะล้ำดื่มด่ำสุนทรี (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๙ การจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกขั้นตอนการประกวดกลอนสวดได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ชุดคำถาม	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (S) - จัดการประกวดกลอนสวดได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ร่วมกิจกรรมจัดการประกวดกลอนสวดได้เหมาะสม	๑. ประเมินการร่วมกิจกรรมการร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมินสมรรถนะการการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด ๒.	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน L-LO ประกวดการอ่านโอ้วิหารราย ๓ ทำนอง / สะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงของตนเองและเพื่อนได้	๑. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ มุ่งมั่นการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือ การประเมินในภาคผนวก

แบบประเมินสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้และสะท้อนถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชัดเจน แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับบางประเด็นทางการเรียนรู้หรือคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมไม่ชัดเจนหรือขาดความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการเรียนรู้บางส่วน	ขาดการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและไม่ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้และคุณค่าทางวัฒนธรรม
๒. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรม	ออกแบบกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แต่ยังขาดความหลากหลายหรือยังไม่สมบูรณ์ในบางส่วน	กิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังขาดความโดดเด่นและการเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมหรือกิจกรรมไม่น่าสนใจ
๓. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน	กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ยุติธรรม และเหมาะสมกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์	เกณฑ์การประเมินชัดเจน แต่ยังขาดความยุติธรรมหรือความเหมาะสมในบางส่วน	เกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจนหรือขาดความยุติธรรมในบางส่วน	ขาดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม
๔. การวางแผนและการจัดการ	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงการจัดการเวลาและบุคลากรได้ดี	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้ดี แต่ยังขาดความคุ้มค่าในบางส่วน	การวางแผนและการจัดการทรัพยากรยังไม่ครบถ้วน หรือขาดประสิทธิภาพบางส่วน	ขาดการวางแผนที่เหมาะสมในการใช้ทรัพยากร และการจัดการที่ไม่คุ้มค่า
การร่วมกิจกรรมการออกแบบการจัดประกวดกลอนสวด	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

ชุดคำถาม
- **“ถ้าเราจะต้องจัดการแข่งขันการอ่านกลอนสวด เราจะต้องวางแผนอย่างไร”**

คำถามสะท้อนคิด
นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการจัดประกวดในครั้งนี้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๕ - ๒๐ คะแนน	ดีมาก
๑๐ – ๑๔ คะแนน	ดี
๕ – ๙ พอใช้	พอใช้
๐-๔ คะแนน	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม (๑ คะแนน)		ความกล้าแสดงออก (๑ คะแนน)		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (๑ คะแนน)			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ_____ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/_____/

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การออกแบบการจัดประกวดทำนองเสนาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) ควรมีการพิจารณาหลายด้านเพื่อให้การประกวดเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นรูปธรรม

๑. วัตถุประสงค์ของการประกวด

- เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกฝนทักษะการทำนองเสนาะในบทกลอนและบทกวี
- เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยและการแสดงออกทางศิลปะ
- เพื่อสร้างเวทีในการแสดงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์

๒. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าประกวด

- นักเรียนที่มีความสนใจและมีทักษะพื้นฐานในการอ่านและทำนองเสนาะ
- อาจมีการคัดเลือกจากการแข่งขันภายในห้องเรียนหรือจากผลงานการอ่านทำนองเสนาะที่ส่งเข้ามา

๓. ประเภทของการประกวด

- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่กำหนด ให้ผู้เข้าประกวดเลือกบทกวีที่กำหนดไว้และแสดงความสามารถในการทำนองเสนาะ
- การทำนองเสนาะจากบทกวีที่แต่งขึ้นเอง ผู้เข้าประกวดจะต้องแต่งบทกวีและทำนองเสนาะด้วยตัวเอง

๔. เกณฑ์การตัดสิน

- การออกเสียง: ความชัดเจนของเสียง การออกเสียงสระและพยัญชนะถูกต้องหรือไม่
- จังหวะและน้ำเสียง: การปรับเปลี่ยนจังหวะและน้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอารมณ์ของบทกวี
- ความสัมพันธ์กับเนื้อหา การตีความเนื้อหาของบทกวีและการแสดงออกถึงอารมณ์
- ความคิดสร้างสรรค์ การใส่ลีลาและทำนองให้เกิดความไพเราะ
- บุคลิกภาพ ความมั่นใจและท่าทางที่แสดงออกระหว่างการทำนองเสนาะ

๕. การจัดกิจกรรม

- สถานที่จัดประกวด: ควรเลือกสถานที่ที่มีบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น ห้องประชุมหรือโรงละครขนาดเล็ก
- การเชิญกรรมการ กรรมการควรมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและทำนองเสนาะ เช่น ครูอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม
- การประเมินผล ใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีการให้คะแนนแบบละเอียดเพื่อความยุติธรรม

๖. รางวัล

- จัดเตรียมรางวัลสำหรับผู้ชนะ เช่น โล่รางวัล เกียรติบัตร หรือทุนการศึกษา
- อาจมีรางวัลพิเศษสำหรับผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ หรือการตีความเนื้อหาดีเด่น

๗. การประชาสัมพันธ์และสนับสนุน

- การจัดทำโปสเตอร์หรือโฆษณาภายในโรงเรียน
- การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น
- การเชิญชวนให้ผู้เข้าชมร่วมให้คะแนนหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- การจัดประกวดทำนองเสนาะนี้ไม่เพียงแต่เป็นเวทีแสดงความสามารถเท่านั้น แต่ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๘)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลำนำกลอนสวด (๙)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้ตัวแทนกรรมการเป็นผู้ประเมินการประกวดโอ้เอ้วิหารราย

กลุ่มที่ประกวด	จุดเด่น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสะท้อน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ระดับการประเมิน .....
ชื่อ.....**ชั้น**.....**เลขที่**.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	**เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย**	
รหัสวิชา ท๒๑๓๐๑	**รายวิชา ภาษาไทย**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม.๑/๒ มีมารยาทในการเขียนที่อ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม.๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสกัดเอาความรู้ บทเรียน และข้อแนะนำที่มีประโยชน์ นำไปใช้เพื่อพัฒนาการทำงาน ปรับปรุงคุณภาพงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การให้นักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการทำกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา” จึงเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัดเรียนรู้ผ่านปัญญา ๓ ฐาน Head Heart Hand อันเป็นการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพของผลงานและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้ชำนาญขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบัน ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ

ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ

การถอดบทเรียนจากการหน่วยการเรียนรู้ “ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย” โดยใช้หลักปัญญา ๓ ฐาน จึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เราสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลไปเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและชำนาญมากขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน

๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๖.๓ มีจิตสาธารณะ

๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑) **ด้านความรู้ (K)** - อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P)** - สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)** - บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** **๑.** ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาว่าเป็นการนำเสนอผลงานการจัดนิทรรศการและมีการแลกเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรม จากนั้นครูถามคำถามนักเรียนดังนี้ - ***ตลอดระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหา จนถึงการนำเอาความรู้ไปจัดการประกวดการอ่านกลอนสวด นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง*** **๒.** ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนว่าวันนี้จะเป็นการถอดบทเรียนจากการศึกษามาตลอดหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	- สื่อ Power Point	๑ ใบงานที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด	๑. ตอบคำถามจากชุดคำถามขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒.ประเมินใบงาน ที่ ๒๐ ด้วยแบบประเมินแบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียนด้วยรูบริค ๓. ประเมินสมรรถนะด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอัน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้ ๖.๑.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๖.๑.๑.๑ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๖.๑.๑.๒ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม					พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด ให้ร่วมกันอภิปรายถึงสาระความรู้ที่ได้ศึกษาจากใบงาน โดยมีครูทำหน้าที่กำกับดูแลและให้คำแนะนำ / อธิบายเพิ่มเติม	๑. นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ในกลุ่มแล้วระดมความคิดในการแลกเปลี่ยนความรู้			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันทำใบงานที่ ๒๐ ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด โดยให้ร่วมกันระดมความคิดแล้วเขียนลงในใบงานที่กำหนดให้ ๒. ครูกำกับดูแลแล้วให้สัญญาณเวลาเพื่อกระตุ้นนักเรียน ๓. นักเรียนนำเสนอผลการถอดบทเรียน แล้วแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๓. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดแล้วช่วยทำใบงานแล้วนำเสนอดเมื่อเสร็จ			

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๒ มุ่งมั่นการทำงาน ๖.๒.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ๖.๒.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๖.๑.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๖.๓ มีจิตสาธารณะ ๖.๓.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ๖.๓.๑.๑ ๘.๑.๒ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน					
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปสาระสำคัญและแจ้งผลการประเมิน รวมถึงข้อดี / ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ ๒. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะทอนผลในชั่วโมงตอไป	- นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ			

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

๒) ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ใบงานที่ ๒๐ การถอดบทเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายกระบวนการถอดบทเรียนได้	๑. ตอบคำถามจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๑)	๑. ชุดคำถาม ๒. ใบงานที่ ๒๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สะท้อนผลการถอดบทเรียนได้	ใช้วิธีการเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินสมรรถนะ	ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินสมรรถนะ
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - บอกประโยชน์ของการถอดบทเรียนได้	ตรวจคำตอบในใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๔)	- แบบประเมินใบงาน ที่ ๒๐	ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้และการปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย (๑.๑.๓ ๑.๑.๔ ๒.๑.๒ ๓.๔.๑ ๔.๑.๑)	๑. ประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน ๒. ตรวจผลงานจากใบงานที่ ๒๐	๑. แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน ๒. ใบงานที่ ๒๐ (ข้อ ๒ - ๓)	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ “ดี” ๒. ผ่านคะแนนร้อยละ ๖๐

หมายเหตุ : (๑) การวัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ประเมินเป็นรายหน่วย ดูเครื่องมือการประเมินในภาคผนวก

<u>ชุดคำถาม กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u>
- *ตลอดระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหา จนถึงการนำเอาความรู้ไปจัดการประกวดการอ่านกลอนสวด นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง*

แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความเข้าใจในเนื้อหา	แสดงความเข้าใจอย่างครอบคลุม ครบถ้วน และสามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี แต่มีบางส่วนที่ขาดความชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแสดงความเข้าใจในเนื้อหาและมีข้อผิดพลาดหลายจุด
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดและมีเหตุผล สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดต่าง ๆ ได้ดี	วิเคราะห์ข้อมูลได้ดี มีเหตุผล แต่ยังขาดการเชื่อมโยงบางประการ	วิเคราะห์ข้อมูลได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดและขาดความชัดเจน	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การสรุปบทเรียน	สรุปบทเรียนได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเชื่อมโยงกับเนื้อหาอย่างถูกต้อง	สรุปบทเรียนได้ดี แต่ยังขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปบทเรียนได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วนและมีข้อผิดพลาด	ไม่สามารถสรุปบทเรียนได้และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจน น่าสนใจ และจัดระบบได้ดี	การนำเสนอชัดเจน แต่น่าสนใจน้อยกว่า และมีบางส่วนที่ขาดการจัดระบบ	การนำเสนอน่าสนใจ แต่ไม่ชัดเจนและขาดการจัดระบบ	การนำเสนอขาดความชัดเจน ไม่มีการจัดลำดับความคิด
การระบุประโยชน์การถอดบทเรียน	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการถอดบทเรียนความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนหรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมหนึ่งๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในอนาคต การถอดบทเรียนมักถูกใช้ในหลากหลายสาขา เช่น การจัดการโครงการ การศึกษา การทหาร และธุรกิจ เป็นต้น การถอดบทเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรหรือบุคคลสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา ๓ ฐาน - Head Heart Hand เป็นพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อน การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์อาจมีหลากหลายวิธีเช่น แต่องค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมมากในการอธิบายการทำงานของมนุษย์ที่เป็นที่นิยมและสามารถใช้ได้จริงในยุคปัจจุบันที่คือปัญญา ๓ ฐาน

ปัญญา ๓ ฐาน คือ ความสามารถในการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสมองในส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ (cognitive domain), อารมณ์และความรู้สึก (affective domain, และทักษะ (psychomotor domain) โดยอาจเรียก ๓ ส่วนนี้ว่า Head Heart Hand ตามลำดับเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจนถึงความสามารถในใช้องค์ประกอบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายชื่อเช่น ศูนย์หัว ศูนย์ใจ ศูนย์ท้อง ฐานคิด ฐานใจ ฐานกาย โดยสิ่งเหล่านี้มีที่มาจาก Professor Hugo M. Kehr ซึ่งถูกเรียกว่า ๓C-model of motivation (๓ Components of motivation) และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคุณสามารถลองค้นหาดูว่าคุณถนัด คุ้นเคย หรือมักใช้สิ่งไหนเป็นประจำ

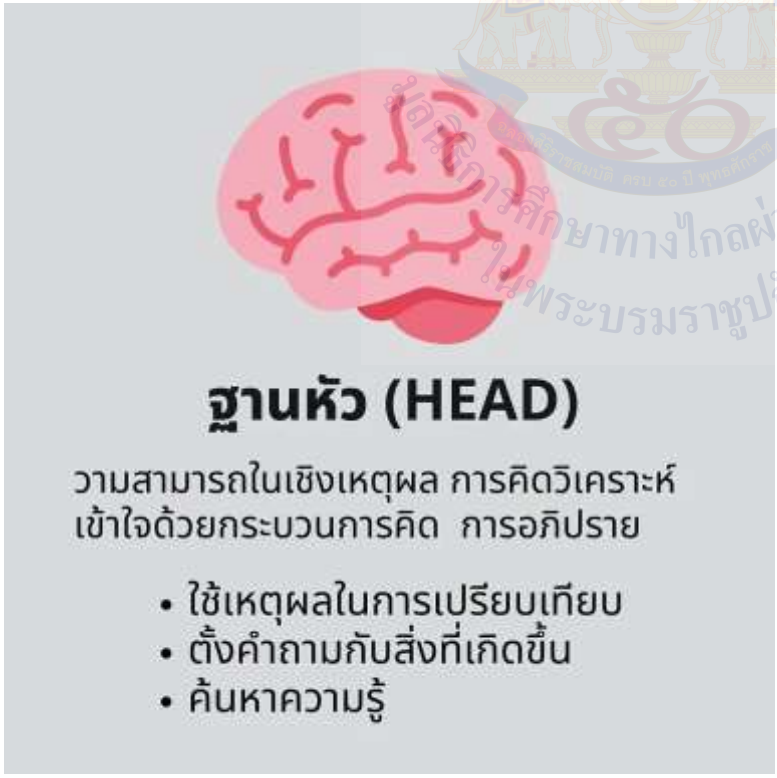

ฐานหัว (Head)

Head ฐานหัว ฐานคิด หรือศูนย์หัว คือการแสดงถึงองค์ความรู้ (cognitive domain) โดยเป็นปัญญาหรือความสามารถในเชิงเหตุผล การคิดวิเคราะห์ เข้าใจด้วยกระบวนการคิด การเรียนรู้ผ่านการอ่าน กาฟัง การอภิปราย

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะชอบใช้ความคิด ไม่ว่าจะเป็นจากการตัดสินใจ หรือเริ่มลงมือทำอะไรส่วนมากจะใช้ความคิดเป็นหลัก เป็นคนที่ชอบหาเหตุผลกับสิ่งต่าง ๆ และต้องการคำอธิบายในเชิงเหตุผลแม้ว่าเรื่องนั้นอาจไม่สามารถอธิบายด้วยเหตุผลได้ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานคิด คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

มีไอเดียใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องใช้เหตุผลในการเปรียบเทียบตั้งคำถามกับสิ่งที่เกิดขึ้น มองถึงเบื้องหลังของสิ่งที่ซ่อนอยู่ค้นหาความรู้ได้เป็นประจำชอบวางแผน

ฐานใจ (Heart)

Heart ฐานใจ หรือศูนย์ใจ คือการแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึก (affective domain) ปัญญาหรือความสามารถในการใช้อารมณ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึก การให้คุณค่า ความรู้สึกว่าเป้าหมายหรือผลลัพธ์เป็นสิ่งที่สำคัญ

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะอ่อนไหวต่อความรู้สึกเพราะให้ความสนใจกับความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ อาจมีลักษณะขึ้นๆ ลงๆ บางครั้งก็อารมณ์รุนแรง บางครั้งก็อ่อนโยนมาก สิ่งที่มักจะมีร่วมกันคือมีความสามารถในการเข้าใจคนอื่นสูง การทำอะไรบางอย่างอาจต้องรอให้อารมณ์มันถึงจุดหนึ่งก่อนถึงจะทำได้ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานใจ คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

- เข้าใจว่าอะไรเกิดขึ้นภายในจิตใจได้ดี
- เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของคนอื่น
- ไวต่อการเปลี่ยนแปลงอารมณ์
- อาจจมดิ่งลงไปในอารมณ์หรือความเศร้า
- มีอารมณ์เป็นเงื่อนไขในการทำงานที่ต้องการประสิทธิภาพ

ฐานกาย (Hand)

Hand ฐานกาย หรือศูนย์ท้อง คือการแสดงถึงทักษะ (psychomotor domain) ปัญญาหรือความสามารถที่เกี่ยวข้องกับทักษะความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำ ประสบการณ์สัญชาตญาณ

คนที่มีลักษณะเด่นเป็นฐานนี้มักจะชอบทำกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อได้ลงมือทำ ในการตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรคุณอาจไม่ได้ทำลงไปด้วยเหตุผลมากนัก แต่เป็นเหมือนการสั่งการจากภายในหรือปฏิกิริยาอัตโนมัติ หากคุณเป็นคนที่มีลักษณะเด่นของฐานกาย คุณอาจจะลักษณะบางอย่างดังนี้

- ใช้สัญชาติญาณที่ไม่ใช่เหตุผลเชิงตรรกะ
- มีทักษะทางร่างกาย
- รับรู้ถึงการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของกายได้ดี
- มีความสามารถในการจดจำรูปแบบของกล้ามเนื้อว่าเป็นอย่างไร
- การทำตามแบบหรือคำแนะนำได้ดี

ทั้ง Head Hand Heart ไม่ได้เป็นลักษณะบุคลิคภาพของใครคนใดคนหนึ่ง เพียงแต่การที่เราเติบโตมาเรามักจะใช้คุณลักษณะที่เราเคยใช้ได้ผลหรือทำได้ดีซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชิน เมื่อใช้สิ่งนั้นซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชินแล้วอาจทำให้ไม่รู้ตัวและใช้สิ่งเดิมนี้แก้ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเมื่อปัญหาเปลี่ยนแต่เรายังใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเดิม ด้วยสิ่งเดิมอาจไม่ได้ผล

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมยังส่งเสริมให้เกิดความถนัดในรูปแบบด้วยเช่นโรงเรียนในระบบที่จะให้คุณค่ากับการคิดวิเคราะห์ที่อยู่ในฐานคิด แต่มักไม่ให้คุณค่ากับฐานใจ แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าฐานใจ หรือฐานกายนั้นไม่มีความหมาย หรือไม่ใช่การเรียนรู้ เพียงแต่สภาพแวดล้อมเหล่านั้นไม่ให้คุณค่าสิ่งเหล่านี้เพียงเท่านั้น

ที่มา https://www.urbinner.com/post/๓cs-head-heart-hand

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขับขานสำเนียง เสนาะเสียงโอ้เอ้วิหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ถอดบทเรียนพัฒนาความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตลอดหน่วยการเรียนรู้ “นิทรรศการปลูกปัญญา”

หัวข้อเรื่อง (ข้อ)	รายละเอียด
๑. Head นักเรียนได้อะไรจากการการเรียนหน่วยการเรียนรู้ “กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน” บ้าง	
๒. Hand นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอะไรบ้าง	
๓. Heart นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างจากการเรียนหน่วยการเรียนรู้ “กาลครั้งหนึ่งหนังสือเล่มหนึ่งมีชื่อว่าฉัน””	
๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ภาคผนวก ก
แบบประเมินรวม

- แบบประเมินการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินการอ่าน

คำชี้แจง ให้ครูบันทึกข้อมูลการอ่านของนักเรียนตามประเด็นการประเมินที่กำหนด

- พฤติกรรมที่แสดงถึงการเตรียมตัวก่อนอ่าน
- การอ่านถูกต้องตามหลักอักขรวิธี
- การใช้น้ำเสียง อารมณ์ เหมาะสมกับบทอ่าน

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ข้อสังเกต
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		
๖		
๗		
๘		
๙		
๑๐		
๑๑		
๑๒		
๑๓		
๑๔		
๑๕		
๑๖		
๑๗		
๑๘		
๑๙		
๒๐		
๒๑		
๒๒		
๒๓		
๒๔		
๒๕		
๒๖		
๒๗		
๒๘		
๒๙		
๓๐		

สรุปผลการจดบันทึกพฤติกรรม

จุดเด่น/ จุดบกพร่อง/จุดพัฒนา	เลขที่ของนักเรียน
นักเรียนที่อ่านดีตามหลักการอ่าน	
นักเรียนที่มีจุดพัฒนาด้านพฤติกรรมที่แสดงถึงการเตรียมตัวก่อนอ่าน	
นักเรียนที่มีจุดพัฒนาด้านการอ่านถูกต้องตามหลักอักขรวิธี	
นักเรียนที่มีจุดพัฒนาด้าน การใช้น้ำเสียงอารมณ์ เหมาะสมกับบทอ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินการอ่านออกเสียง เรื่อง อ่านสารสารพัน ปัญญาเกิด (๒)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความเข้าใจเนื้อหา	เข้าใจเนื้อหาอย่างละเอียด สามารถจับใจความสำคัญและเนื้อหาย่อยได้ชัดเจน พร้อมอธิบายเหตุผลและความเชื่อมโยงได้ครอบคลุม	เข้าใจเนื้อหาส่วนใหญ่ จับใจความสำคัญได้ดี แต่ขาดรายละเอียดบางส่วน	เข้าใจเนื้อหาเพียงบางส่วน จับใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาและจับใจความสำคัญได้
การอ่านคล่องแคล่ว	อ่านได้ราบรื่น ไม่มีสะดุด จังหวะการอ่านเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ	อ่านได้ค่อนข้างราบรื่น มีสะดุดเล็กน้อย แต่ยังคงความหมายได้	อ่านได้ไม่ราบรื่น มีการสะดุดหลายครั้ง ทำให้ความหมายขาดหาย	อ่านได้ยาก มีการสะดุดบ่อยครั้ง ไม่เข้าใจความหมายของเนื้อหา
การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำได้ถูกต้องและชัดเจนตลอดเวลา	ออกเสียงคำได้ถูกต้องเกือบตลอดเวลา มีผิดพลาดเล็กน้อย	ออกเสียงคำได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง มีการผิดพลาดหลายจุด	ออกเสียงคำผิดพลาดบ่อยครั้ง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 - 12 คะแนน 8 – 10 คะแนน 6 – 7 พอใช้ 0-1 คะแนน	ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง

แบบประเมินตนเองของนักเรียน

ส่วนที่ ๑ ให้นักเรียนแรเงาดาวตามความสามารถของตนเอง (๕ ดาว หมายถึง มากที่สุด)

ประเด็นประเมิน	**ระดับคุณภาพ**
๑. นักเรียนคิดว่าตนเองอ่านได้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด	☆☆☆☆☆
๒. เมื่อนักเรียนอ่านแล้วเข้าใจเนื้อหามากน้อยในระดับใด	☆☆☆☆☆
๓. การอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องในระดับใด	☆☆☆☆☆

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะจากการจัดนิทรรศการ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเนื้อหา	การลำดับเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด	เนื้อหาชัดเจน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	เนื้อหามีความไม่ชัดเจนในบางส่วน	เนื้อหามีความสับสนหรือผิดพลาดมาก
การนำเสนอข้อมูล	การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ ใช้สื่อช่วยอย่างเหมาะสม	การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ มีการใช้สื่อช่วย	การนำเสนอข้อมูลขาดความน่าสนใจ ใช้สื่อช่วยบางส่วน	การนำเสนอข้อมูลไม่น่าสนใจ ไม่มีการใช้สื่อช่วย
การจัดวางและออกแบบ	การจัดวางเป็นระเบียบ สวยงาม ดึงดูดความสนใจ	การจัดวางเป็นระเบียบ สวยงามพอสมควร	การจัดวางขาดความเป็นระเบียบ ดึงดูดความสนใจได้น้อย	การจัดวางไม่เป็นระเบียบ ไม่ดึงดูดความสนใจ
การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์	สื่อสารได้ชัดเจน มั่นใจ ตอบคำถามได้ดี	สื่อสารได้ชัดเจน มีความมั่นใจ ตอบคำถามได้บ้าง	สื่อสารได้แต่ขาดความมั่นใจ ตอบคำถามไม่ค่อยได้	สื่อสารไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจ ไม่สามารถตอบคำถามได้
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความเข้าใจในเนื้อหา	แสดงความเข้าใจอย่างครอบคลุม ครบถ้วน และสามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี แต่มีบางส่วนที่ขาดความชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแสดงความเข้าใจในเนื้อหาและมีข้อผิดพลาดหลายจุด
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดและมีเหตุผล สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดต่าง ๆ ได้ดี	วิเคราะห์ข้อมูลได้ดี มีเหตุผล แต่ยังขาดการเชื่อมโยงบางประการ	วิเคราะห์ข้อมูลได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดและขาดความชัดเจน	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การสรุปบทเรียน	สรุปบทเรียนได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเชื่อมโยงกับเนื้อหาอย่างถูกต้อง	สรุปบทเรียนได้ดี แต่ยังขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปบทเรียนได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วนและมีข้อผิดพลาด	ไม่สามารถสรุปบทเรียนได้และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจน น่าสนใจ และจัดระบบได้ดี	การนำเสนอชัดเจน แต่น่าสนใจน้อยกว่า และมีบางส่วนที่ขาดการจัดระบบ	การนำเสนอน่าสนใจ แต่ไม่ชัดเจนและขาดการจัดระบบ	การนำเสนอขาดความชัดเจน ไม่มีการจัดลำดับความคิด
การระบุประโยชน์การถอดบทเรียน	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการถอดบทเรียนความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนหรือทำผิดประเด็น

แบบประเมินสมรรถนะจากการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
กระบวนการทำงานร่วมกัน	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น ทุกคนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันดี แต่บางคนมีส่วนร่วมน้อยกว่า	สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันแต่มีการแยกออกเป็นกลุ่มย่อย	มีปัญหาในการทำงานร่วมกัน มีความขัดแย้งหรือไม่สื่อสารกันดี
การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน ทุกคนรับผิดชอบและทำหน้าที่ของตนได้ดี	มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน แต่บางคนไม่ค่อยทำหน้าที่ของตน	มีการแบ่งหน้าที่ แต่ไม่ชัดเจนและบางคนไม่รับผิดชอบ	การแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจนและหลายคนไม่รับผิดชอบ
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การใช้ภาษาและการสื่อสาร	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด มั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้อง	การพูดนำเสนอชัดเจน เสียงดังฟังชัด ขาดความมั่นใจ เรียงลำดับความสำคัญได้ถูกต้องบางส่วน	การพูดนำเสนอขาดตอน เรียงลำดับความสำคัญได้บางส่วน	ไม่สามารถพูดนำเสนอ หรือพูดไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด
การระบุประโยชน์การออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกแบบเค้าโครงเนื้อเพื่อนำเสนอความรู้หรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะจากการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของความรู้สึกและความคิดเห็น	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ชัดเจนและสมบูรณ์ครอบคลุมประเด็น	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ค่อนข้างชัดเจน แต่ยังไม่สมบูรณ์	มีการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ไม่ค่อยชัดเจน หรือขาดบางส่วน	ไม่มีการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นที่ชัดเจน
การใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบ	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่สอดคล้องและน่าเชื่อถือ	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่ค่อนข้างสอดคล้องแต่ยังไม่เต็มที่	ใช้เหตุผลและตัวอย่างประกอบที่ไม่ค่อยสอดคล้องหรือไม่ชัดเจน	ไม่มีเหตุผลและตัวอย่างประกอบที่น่าเชื่อถือ
การใช้ภาษาและการเขียน	ใช้ภาษาได้ดีและเขียนอย่างคล่องแคล่ว มีความหลากหลายในรูปประโยค	ใช้ภาษาได้ค่อนข้างดีและเขียนได้ราบรื่น มีความหลากหลายในรูปประโยคบางส่วน	ใช้ภาษาและการเขียนที่ไม่ค่อยดี มีข้อผิดพลาดบางประการ	ใช้ภาษาและการเขียนที่ไม่ดี มีข้อผิดพลาดมากมาย
การจัดรูปแบบและการนำเสนอ	จัดรูปแบบและนำเสนออย่างเป็นระบบ และอ่านเข้าใจง่าย	จัดรูปแบบและนำเสนออย่างค่อนข้างเป็นระบบและอ่านเข้าใจได้	จัดรูปแบบและนำเสนอที่ไม่ค่อยเป็นระบบ และอ่านเข้าใจยาก	จัดรูปแบบและนำเสนอที่ไม่เป็นระบบ และอ่านเข้าใจไม่ได้
การร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอน และครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นและเขียนแสดงความรู้สึกได้

แบบประเมินสมรรถนะจากการยกตัวอย่างงานเขียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนและการเชื่อมโยง	ยกตัวอย่างได้อย่างชัดเจนและเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนด มีการเชื่อมโยงตามลำดับขั้นตอน	ยกตัวอย่างได้ชัดเจนและเกี่ยวข้องกับหัวข้อเกือบทั้งหมด การเชื่อมโยงค่อนข้างสมเหตุสมผล	ยกตัวอย่างได้บางส่วน อาจไม่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับหัวข้ออย่างชัดเจน	ยกตัวอย่างไม่ชัดเจนและไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ ขาดการเชื่อมโยงที่สมเหตุสมผล
ความหลากหลายของตัวอย่าง	ยกตัวอย่างได้หลากหลาย ครอบคลุมหลายมิติของหัวข้อที่กำหนด	ยกตัวอย่างได้หลากหลาย แต่ครอบคลุมไม่ทุกมิติของหัวข้อที่กำหนด	ยกตัวอย่างได้บางส่วน ขาดความหลากหลายในการนำเสนอ	ยกตัวอย่างไม่หลากหลาย และไม่ครอบคลุมมิติของหัวข้อที่กำหนด
ความละเอียดและลึกซึ้ง	ยกตัวอย่างได้ละเอียดและลึกซึ้ง มีการอธิบายเพิ่มเติมที่ช่วยเสริมความเข้าใจ	ยกตัวอย่างได้ละเอียด มีการอธิบายเพิ่มเติมที่ดี	ยกตัวอย่างได้บางส่วน แต่ขาดรายละเอียดและความลึกซึ้ง	ยกตัวอย่างไม่ละเอียดและขาดความลึกซึ้ง ไม่มีการอธิบายเพิ่มเติม
การใช้ภาษาและการเขียน	ใช้ภาษาได้ถูกต้องสละสลวย และอ่านเข้าใจง่าย ไม่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำ	ใช้ภาษาได้ดี แต่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำน้อย	ใช้ภาษาได้ปานกลาง มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำหลายจุด	ใช้ภาษาไม่ดี มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการสะกดคำมาก
การระบุประโยชน์ของการยกตัวอย่างงานเขียน	สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้ชัดเจน ครอบคลุมตามประเด็น	สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้ชัดเจนโดยส่วนใหญ่	สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ของงานเขียนได้

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
เนื้อหา	เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง และมีความลึกซึ้ง ตอบโจทย์หัวข้อที่กำหนด	เนื้อหาครอบคลุมและถูกต้อง แต่ขาดความลึกซึ้งบางส่วน	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนและขาดความครอบคลุม	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย	การนำเสนอค่อนข้างชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาค่อนข้างเหมาะสม	การนำเสนอยังขาดความชัดเจนและระเบียบ การใช้ภาษาเข้าใจยากบางส่วน	การนำเสนอไม่ชัดเจนและไม่มีระเบียบ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
การใช้สื่อและเครื่องมือ	ใช้สื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมและช่วยเสริมเนื้อหา	ใช้สื่อและเครื่องมือได้บ้าง แต่ยังขาดความเหมาะสมบางส่วน	ใช้สื่อและเครื่องมือบางส่วน ไม่ช่วยเสริมเนื้อหา	ไม่ใช้สื่อและเครื่องมือ หรือใช้ไม่เหมาะสม
ความมั่นใจและท่าทาง	แสดงความมั่นใจอย่างเต็มที่ มีการใช้ท่าทางที่เหมาะสม	แสดงความมั่นใจบ้างและใช้ท่าทางได้ดี	แสดงความมั่นใจน้อยและใช้ท่าทางได้ไม่เหมาะสม	ขาดความมั่นใจและท่าทางไม่เหมาะสม
การระบุประโยชน์ของการเขียนเค้าโครงเพื่อการนำไปใช้	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้บ้างบางประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ หรือระบุไม่เข้าประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะการเขียนแสดงความคิดเห็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของความคิดเห็น	ความคิดเห็นชัดเจนและตรงประเด็น นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจนในบทนำ	ความคิดเห็นค่อนข้างชัดเจน แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร	ความคิดเห็นไม่ค่อยชัดเจน มีการเบี่ยงเบนจากประเด็นหลัก	ความคิดเห็นไม่ชัดเจนหรือไม่มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน
๒. การสนับสนุนด้วยเหตุผลและหลักฐาน	มีการใช้เหตุผลและหลักฐานที่แข็งแรงและเหมาะสมในการสนับสนุนความคิดเห็น	มีการใช้เหตุผลและหลักฐาน แต่ยังไม่ครบถ้วนและไม่ค่อยแข็งแรง	มีการใช้เหตุผลและหลักฐานบางส่วน แต่ไม่ชัดเจนหรือไม่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการใช้เหตุผลและหลักฐานที่ชัดเจนหรือไม่ใช้เลย
๓. การจัดโครงสร้าง	การจัดเรียงเนื้อหามีความเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื้อหาแบ่งเป็นบทนำ เนื้อหา และบทสรุปอย่างชัดเจน	การจัดเรียงเนื้อหาค่อนข้างเป็นระบบ แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่ต่อเนื่อง	การจัดเรียงเนื้อหาไม่ค่อยเป็นระบบและมีการสับสนในบางส่วน	การจัดเรียงเนื้อหาไม่เป็นระบบและไม่มีความต่อเนื่อง
๔. การใช้ภาษา	การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำ	การใช้ภาษาค่อนข้างถูกต้องและชัดเจน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำ	การใช้ภาษาพอใช้ได้ มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำมากกว่าหนึ่งข้อ	การใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์หรือการสะกดคำมากมาย
๕. การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิดเห็น มีการใช้ตัวอย่างและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ	มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิดเห็นบ้าง แต่ยังไม่เด่นชัด	มีความคิดสร้างสรรค์เล็กน้อย แต่ยังขาดการใช้ตัวอย่างและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิดเห็น ขาดตัวอย่างและเหตุการณ์ที่น่าส

แบบประเมินสมรรถนะการแต่งบทประพันธ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความคิดสร้างสรรค์**	มีความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่มาก	มีความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่บางส่วน	ความคิดสร้างสรรค์บางส่วน แต่มีความซ้ำซ้อน	ขาดความคิดสร้างสรรค์ และคาดการณ์ได้ง่าย
๒. **การใช้ภาษา**	ใช้ภาษาที่หลากหลายและเหมาะสม	ใช้ภาษาได้ดี แต่ยังขาดความหลากหลาย	ใช้ภาษาได้บางส่วน แต่ยังต้องปรับปรุง	การใช้ภาษามีความผิดพลาดและไม่เหมาะสม
๓. **โคลงสร้างบทประพันธ์**	โคลงสร้างชัดเจนสอดคล้องและต่อเนื่อง	โคลงสร้างดี แต่มีบางส่วนไม่ต่อเนื่อง	โคลงสร้างพอใช้ แต่ขาดความสอดคล้อง	โคลงสร้างไม่มีความชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง
๔. **การใช้จินตนาการ**	การใช้จินตนาการสูงทำให้บทประพันธ์น่าสนใจ	มีการใช้จินตนาการแต่ยังสามารถพัฒนาได้	การใช้จินตนาการพอใช้ แต่ขาดความน่าสนใจ	ขาดการใช้จินตนาการ และไม่ดึงดูด
๕. **การสื่อความหมาย**	สื่อความหมายได้ชัดเจน และมีผลกระทบ	สื่อความหมายได้ดี แต่ยังขาดความกระทบ	สื่อความหมายได้บ้าง แต่ไม่ชัดเจน	สื่อความหมายไม่ชัดเจน และไม่กระทบ

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะการสืบค้นงานเขียนที่ชื่นชอบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๖. **การเลือกงานเขียน**	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางวรรณกรรมอย่างชัดเจน	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญแต่ยังไม่สมบูรณ์แบบในทุกๆ ด้าน	เลือกงานเขียนที่มีความสำคัญบางส่วนแต่ยังไม่ครอบคลุม	เลือกงานเขียนที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีคุณค่าทางวรรณกรรม
๗. **การวิเคราะห์เนื้อหา**	วิเคราห์เนื้อหาได้อย่างละเอียดและชัดเจน มีการยกตัวอย่างที่เหมาะสม	วิเคราห์เนื้อหาได้ดีแต่มีรายละเอียดบางอย่างที่ขาดหาย	วิเคราห์เนื้อหาได้บางส่วนแต่ขาดความชัดเจนและลึกซึ้ง	วิเคราห์เนื้อหาได้น้อยหรือไม่มีการวิเคราะห์อย่างชัดเจน
๘. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้อย่างชัดเจน ครอบคลุม และกระชับ	สรุปใจความสำคัญได้ดี แต่ขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปใจความสำคัญได้บางส่วน แต่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญได้ไม่ชัดเจนหรือขาดใจความสำคัญหลัก
๙. **การใช้ภาษา**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม และมีความไพเราะ	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม แต่ขาดความไพเราะบางส่วน	ใช้ภาษาที่พอใช้ได้ แต่มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์บ้าง	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
๑๐. **การนำเสนอผลการสืบค้น**	นำเสนอผลการสืบค้นได้อย่างชัดเจน มีความเรียบร้อยและน่าสนใจ	นำเสนอผลการสืบค้นได้ดี แต่ขาดบางส่วนที่ไม่ชัดเจน	นำเสนอผลการสืบค้นได้บางส่วน แต่ขาดความเรียบร้อย	นำเสนอผลการสืบค้นได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะการพูดนำเสนอความรู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **เนื้อหา**	เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง และมีความลึกซึ้ง ตอบโจทย์หัวข้อที่กำหนด	เนื้อหาครอบคลุมและถูกต้อง แต่ขาดความลึกซึ้งบางส่วน	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนและขาดความครอบคลุม	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
๒. **การนำเสนอ**	การนำเสนอมีความชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย	การนำเสนอค่อนข้างชัดเจนและเป็นระเบียบ การใช้ภาษาค่อนข้างเหมาะสม	การนำเสนอยังขาดความชัดเจนและระเบียบ การใช้ภาษาเข้าใจยากบางส่วน	การนำเสนอไม่ชัดเจนและไม่มีระเบียบ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
๓. **การใช้สื่อและเครื่องมือ**	ใช้สื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมและช่วยเสริมเนื้อหา	ใช้สื่อและเครื่องมือได้บ้าง แต่ยังขาดความเหมาะสมบางส่วน	ใช้สื่อและเครื่องมือบางส่วน ไม่ช่วยเสริมเนื้อหา	ไม่ใช้สื่อและเครื่องมือ หรือใช้ไม่เหมาะสม
๔. **ความมั่นใจและท่าทาง**	แสดงความมั่นใจอย่างเต็มที่ มีการใช้ท่าทางที่เหมาะสม	แสดงความมั่นใจบ้างและใช้ท่าทางได้ดี	แสดงความมั่นใจน้อยและใช้ท่าทางได้ไม่เหมาะสม	ขาดความมั่นใจและท่าทางไม่เหมาะสม
๕. **การระบุประโยชน์ของการเขียนเค้าโครงเพื่อการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ได้บ้างบางประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของความรู้ได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ หรือระบุไม่เข้าประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะจากพูดรายงานการจัดทำเล่มผลงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหาอย่างชัดเจน มีความลึกซึ้งและครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ	นำเสนอเนื้อหาได้ชัดเจน ครอบคลุมประเด็นสำคัญ แต่บางส่วนอาจไม่ลึกซึ้ง	เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ แต่ยังไม่ชัดเจนพอ	เนื้อหายังไม่ชัดเจนและขาดประเด็นสำคัญหลายส่วน
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีความเหมาะสมและหลากหลาย ใช้คำเชื่อมต่อที่ดี	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีคำเชื่อมต่อที่เหมาะสม แต่ยังไม่หลากหลาย	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องบางส่วน มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	ใช้ภาษาไทยผิดพลาดบ่อยครั้ง ขาดคำเชื่อมต่อที่เหมาะสม
การแสดงทัศนคติ	มีทัศนคติที่ดีต่อการนำเสนอ แสดงความมั่นใจและการสนับสนุนที่ดีต่อเนื้อหา	มีทัศนคติที่ดีต่อการนำเสนอ แต่ขาดความมั่นใจในบางครั้ง	มีทัศนคติที่เป็นกลาง ขาดความมั่นใจและการสนับสนุน	ทัศนคติไม่ดี ไม่แสดงความมั่นใจ และไม่สนับสนุนเนื้อหา
การใช้สื่อประกอบ	ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน และเสริมสร้างความเข้าใจ	ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้ดี แต่บางส่วนอาจไม่ชัดเจนพอ	ใช้สื่อประกอบการนำเสนอได้บางส่วน แต่ยังไม่ชัดเจนพอ	ไม่ได้ใช้สื่อประกอบหรือใช้สื่อประกอบที่ไม่เหมาะสม
การจัดการเวลา	นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด มีการบริหารเวลาได้ดี	นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด แต่บางครั้งอาจมีการเบี่ยงเบนเวลาเล็กน้อย	นำเสนอเกินเวลาที่กำหนดเล็กน้อย มีการบริหารเวลาที่ไม่ดี	นำเสนอเกินเวลาที่กำหนดมาก ขาดการบริหารเวลา

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ						สรุปผลการประเมิน	
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม (๑ คะแนน)		ความกล้าแสดงออก (๑ คะแนน)		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (๑ คะแนน)			
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า **ผ่าน**

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ_____ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/_____/

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะจากการหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความชัดเจนของเสียง	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้งครอบคบุมตามหลักการอ่านบทประพันธ์	อ่านด้วยเสียงชัดเจนและชัดแจ้ง แต่บางจุดไม่ชัดเจน	อ่านด้วยเสียงชัดเจนแต่ไม่ขาดความแม่นยำหลายตำแหน่ง	อ่านเสียงไม่ชัดเจน
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม อักขระ คำควบกล้ำชัดเจน	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
การออกเสียงและจังหวะ	อ่านด้วยจังหวะที่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะบางจุดไม่เหมาะสม	จังหวะไม่เหมาะสมหลายจุด
ความถูกต้องตามหลักการแบ่งวรรค	แบ่งวรรคได้ถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคถูกต้องส่วนใหญ่ มีบางวรรคผิดพลาดเล็กน้อย	แบ่งวรรคถูกต้องครึ่งหนึ่ง	แบ่งวรรคผิดพลาดหลายวรรค
การร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ตลอดทุกขั้นตอนและครอบคลุม	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้ ตรงตามประเด็น	สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้ประโยชน์ได้บางส่วน	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมการเขียนหลักการอ่านและแบ่งวรรคในบทร้อยกรองได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะจากการสรุปใจความสำคัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. **ความเข้าใจเนื้อหา**	เข้าใจเนื้อหาได้ดีมาก สรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนและถูกต้อง	เข้าใจเนื้อหาได้ดี สามารถสรุปใจความสำคัญได้เกือบครบถ้วน	เข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง สามารถสรุปใจความสำคัญได้บ้าง	ไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้
๒. **การใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน**	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนอย่างสมบูรณ์	ใช้ภาษาที่ถูกต้องและชัดเจนเกือบทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ถูกต้องในระดับปานกลาง มีความชัดเจนบางส่วน	ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. **การจัดระเบียบข้อมูล**	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้อง มีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลเรียงลำดับถูกต้องเกือบทั้งหมด มีการจัดระเบียบข้อมูลที่ดี	ข้อมูลเรียงลำดับไม่ถูกต้องบางส่วน มีการจัดระเบียบบ้าง	ข้อมูลไม่เรียงลำดับ ไม่มีการจัดระเบียบ
๔. **การสรุปใจความสำคัญ**	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	สรุปใจความสำคัญถูกต้องบางส่วน	สรุปใจความสำคัญไม่ถูกต้อง
๕. **การระบุประโยชน์ของการนำไปใช้**	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนา	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาโดยส่วนใหญ่	ระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงตามเจตนาบางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ที่นำไปใช้ได้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการประกวดกลอนสวด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายการเรียนรู้และสะท้อนถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชัดเจน แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับบางประเด็นทางการเรียนรู้หรือคุณค่าทางวัฒนธรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรมไม่ชัดเจนหรือขาดความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการเรียนรู้บางส่วน	ขาดการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและไม่ตรงกับเป้าหมายการเรียนรู้และคุณค่าทางวัฒนธรรม
๒. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรม	ออกแบบกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แต่ยังขาดความหลากหลายหรือยังไม่สมบูรณ์ในบางส่วน	กิจกรรมมีความคิดสร้างสรรค์บ้าง แต่ยังขาดความโดดเด่นและการเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์	ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมหรือกิจกรรมไม่น่าสนใจ
๓. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน	กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ยุติธรรม และเหมาะสมกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์	เกณฑ์การประเมินชัดเจน แต่ยังขาดความยุติธรรมหรือความเหมาะสมในบางส่วน	เกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจนหรือขาดความยุติธรรมในบางส่วน	ขาดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม
๔. การวางแผนและการจัดการ	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงการจัดการเวลาและบุคลากรได้ดี	วางแผนการใช้ทรัพยากรได้ดี แต่ยังขาดความคุ้มค่าในบางส่วน	การวางแผนและการจัดการทรัพยากรยังไม่ครบถ้วน หรือขาดประสิทธิภาพบางส่วน	ขาดการวางแผนที่เหมาะสมในการใช้ทรัพยากร และการจัดการที่ไม่คุ้มค่า
การร่วมกิจกรรมการออกแบบการจัดประกวดกลอนสวด	ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รู้บทบาทหน้าที่ตนเอง มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดีเยี่ยม	นำเสนอด้วยความมั่นใจและชัดเจน มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างดี	นำเสนอด้วยความมั่นใจบางส่วน และยังไม่ชัดเจนในบางจุด มีการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อนบางส่วน	นำเสนอด้วยความไม่มั่นใจ และยังไม่ชัดเจน ขาดการร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับเพื่อน

แบบประเมินสมรรถนะจากการถอดบทเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
ความเข้าใจในเนื้อหา	แสดงความเข้าใจอย่างครอบคลุม ครบถ้วน และสามารถสรุปได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี แต่มีบางส่วนที่ขาดความชัดเจน	แสดงความเข้าใจในเนื้อหาได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแสดงความเข้าใจในเนื้อหาและมีข้อผิดพลาดหลายจุด
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดและมีเหตุผล สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดต่าง ๆ ได้ดี	วิเคราะห์ข้อมูลได้ดี มีเหตุผล แต่ยังขาดการเชื่อมโยงบางประการ	วิเคราะห์ข้อมูลได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดและขาดความชัดเจน	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การสรุปบทเรียน	สรุปบทเรียนได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และเชื่อมโยงกับเนื้อหาอย่างถูกต้อง	สรุปบทเรียนได้ดี แต่ยังขาดบางส่วนที่สำคัญ	สรุปบทเรียนได้บางส่วน แต่ยังไม่ครบถ้วนและมีข้อผิดพลาด	ไม่สามารถสรุปบทเรียนได้และมีข้อผิดพลาดจำนวนมาก
การนำเสนอ	การนำเสนอมีความชัดเจน น่าสนใจ และจัดระบบได้ดี	การนำเสนอชัดเจน แต่น่าสนใจน้อยกว่า และมีบางส่วนที่ขาดการจัดระบบ	การนำเสนอน่าสนใจ แต่ไม่ชัดเจนและขาดการจัดระบบ	การนำเสนอขาดความชัดเจน ไม่มีการจัดลำดับความคิด
การระบุประโยชน์การถอดบทเรียน	ระบุประโยชน์ได้ครอบคลุม ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการถอดบทเรียนความรู้ได้ตรงตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางตามประเด็น	ระบุประโยชน์ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนได้บางส่วน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ได้ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการการถอดบทเรียนหรือทำผิดประเด็น

เกณฑ์การพิจารณา

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20 คะแนน	ดีมาก
10 – 14 คะแนน	ดี
5 – 9 พอใช้	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ข
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

๑. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ (Concept Development Organizers)

★ ผังความคิด (Mind Map)

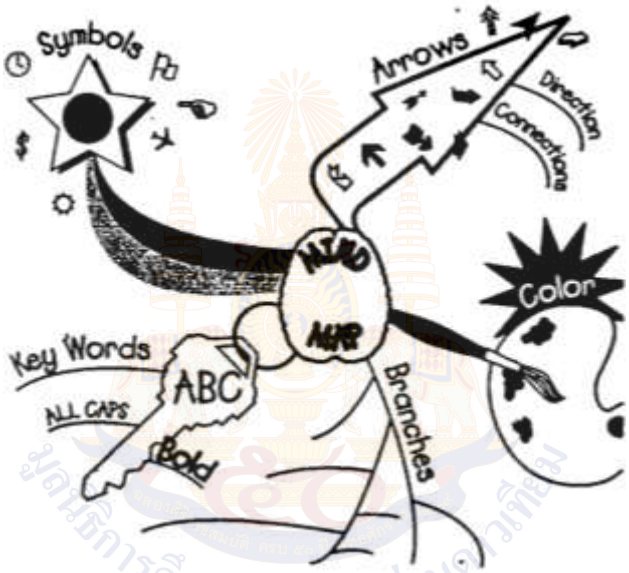

★ ผัง Word Web

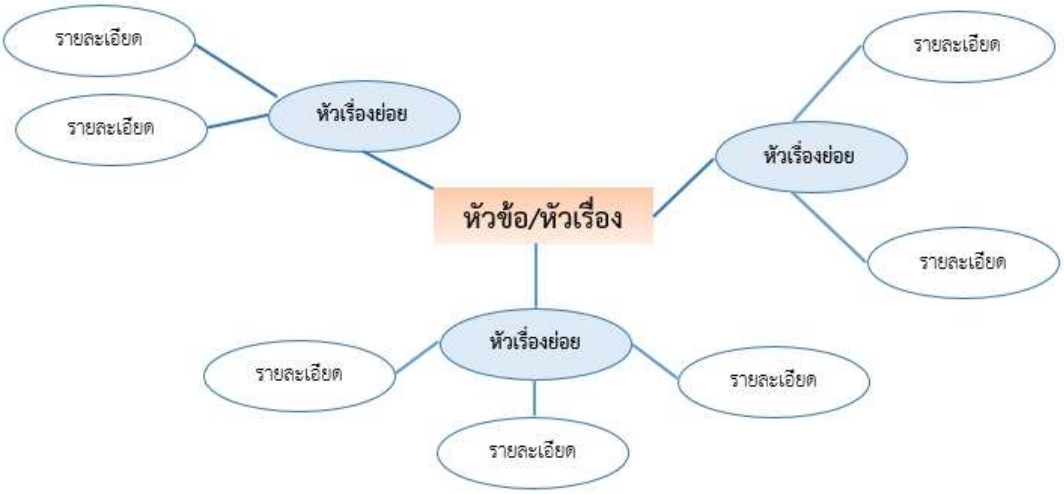

ผังมโนทัศน์ (Concept Map)

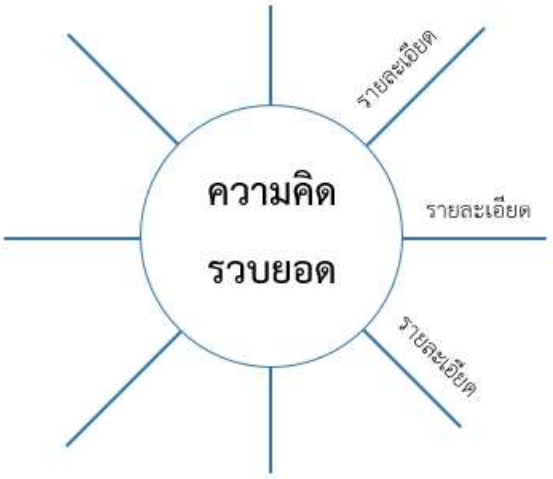

ตารางมโนทัศน์ (Concept Charts)

ใคร - Who
อะไร - What
ที่ไหน - Where
เมื่อไหร่ - When
ทำไม - Why

5W Chart

รูป/เห็น - Looks
รสชาติ - Tastes
กลิ่น - Smells
เสียง - Sounds
สัมผัส - Feels

Senses Chart

รู้แล้ว Know	อยากรู้ Wonder	เรียนรู้ Learned

KWL (Know – Wonder – Learned Chart)

๒. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบ (Compare/Contrast Organizers)

เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagrams)

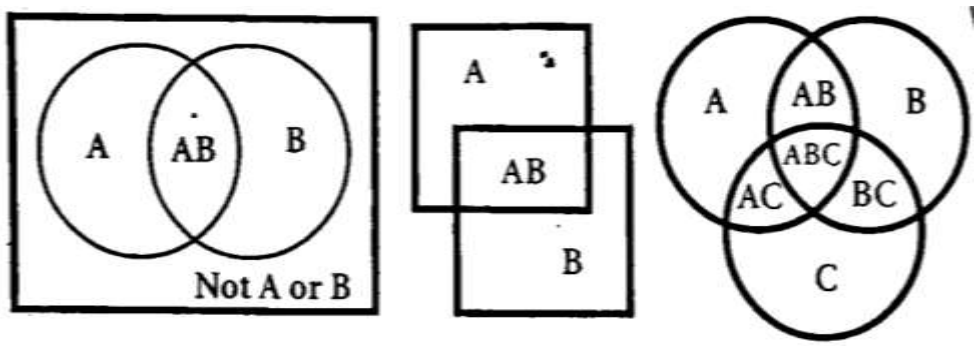

★ ตารางเปรียบเทียบ (Comparison charts)

ความเหมือน	ความต่าง

T-Chart

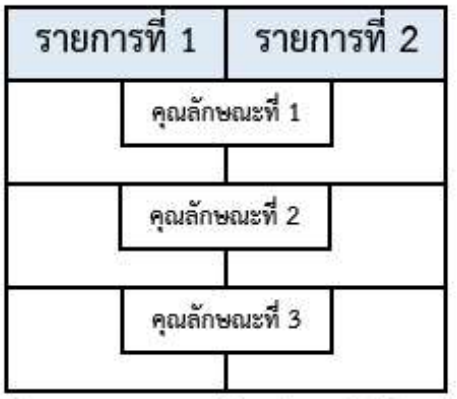

Compare or Contrast Chart

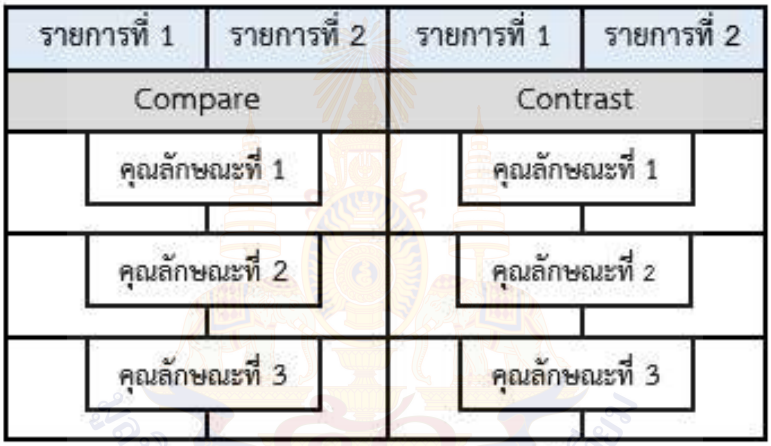

Compare & Contrast Chart

๓. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล (Relational Organizers)

★ ผังก้างปลา (Fish Bone)

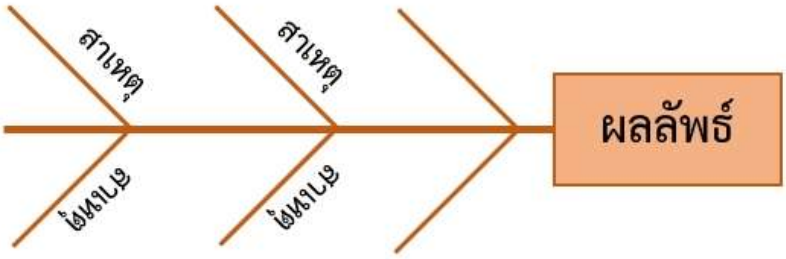

★ แผนภูมิรูปพาย (Pie Chart)

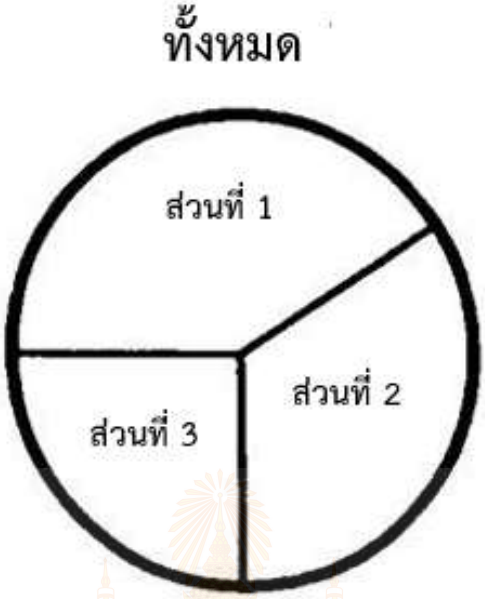

๔. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน (Sequence Organizers)

★ ผังลูกโซ่ (Chains)

ผังขั้นบันได (Ladder)

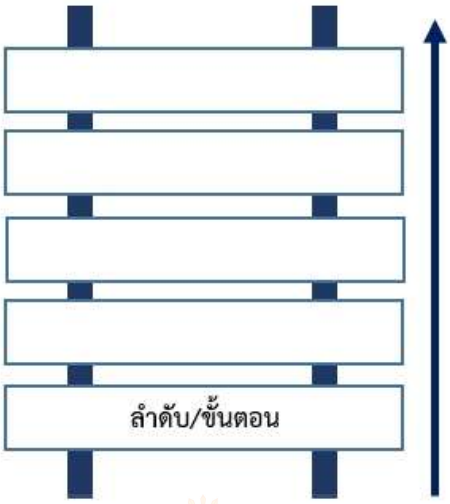

ผังวัฏจักร (Cycle Graphs)

ผังกราฟเส้น (Line Graphs)

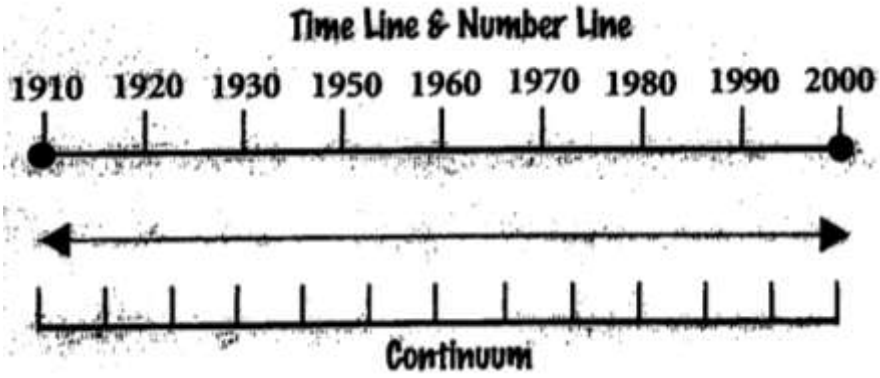

★ ตารางขั้นบันได (Step Chart)

★ ผังแผ่นภาพ/การ์ตูน (Cartoon & Picture Strips)

ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5

๕. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่/การแบ่งประเภท (Categorize/Classify Organizers)

★ ผังต้นไม้ (Tree)

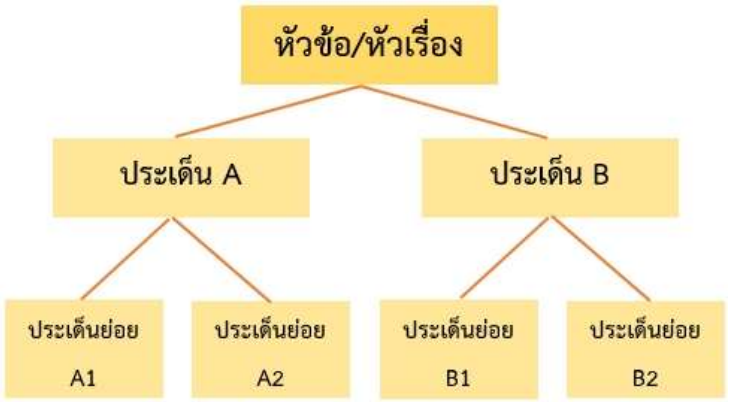

★ ผังประเภท/หมวดหมู่ (Categories)

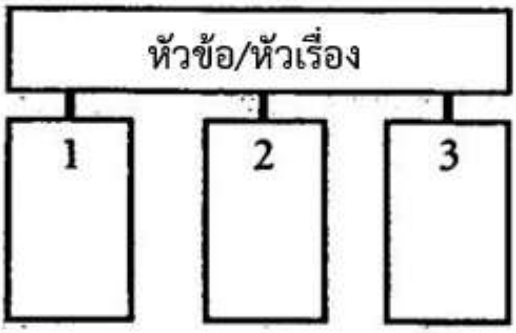

★ ผังพีระมิด (Pyramid)

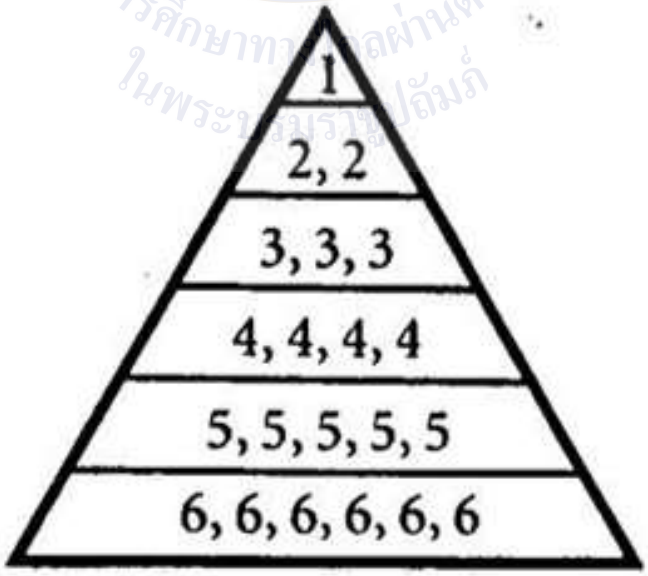

จัดลำดับตามความสำคัญ

ผังเมทริกซ์ (Matrix)

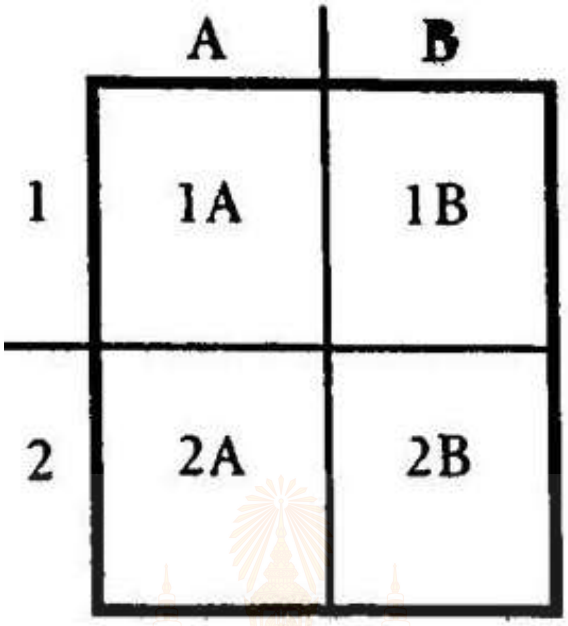

2 x 2 Matrix

๖. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประเมินผล (Evaluation Organizers)

Evaluation Charts

- PMI Chart

P	M	I
สิ่งที่ดี (Plus)	สิ่งที่ไม่ดี (Minus)	สิ่งที่น่าสนใจ (Interesting)

PMI Chart

- Plus/Minus Chart

+	-
บวก หรือ ชอบ หรือ เห็นด้วย	ลบ หรือ ไม่ชอบ หรือ ไม่เห็นด้วย

Plus/Minus T-Chart

Scales

- Agreement Scales

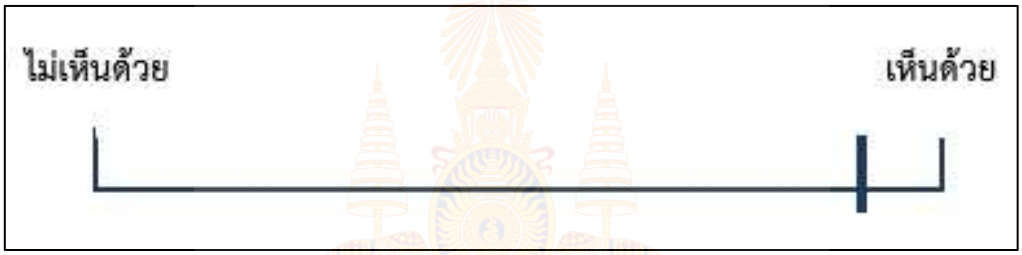

- Evaluation Scales

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

การประเมินตนเอง (Self Reflection)
และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึกการเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนโดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทาง การให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดย**การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้** เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่___ เรื่อง_____

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.					☐
๒.					☐
๓.					☐
๔.					☐
๕.					☐

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

****

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร

๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม

๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร

๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนจากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร

๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)

๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

๘. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง

๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้

๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards,J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. NewYork: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ง

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
๒. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่านฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดโดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ

ตัวชี้วัดที่ ๒ พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ท่าทาง และน้ำเสียง	พูดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ท่าทาง และน้ำเสียง	พูดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟังเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ - สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมอง แนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม	ตรวจสอบ และประเมินความถูกต้องของข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือและความเป็นกลางของข้อมูล ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ - สามารถสรุปประเด็น ตีความ มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร - มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็น ตีความ วิเคราะห์และประเมินค่า ในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร - มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาและมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริง แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เพิ่มขึ้น ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เชื่อมโยงกัน ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การวางแผน ออกแบบ คาดการณ์ กำหนดเป็นเป้าหมาย ในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่ป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดงเห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. คิดอย่างมีวิจารญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลาย โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย และคิดอย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย คิดอย่างลึกซึ้ง และคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ โดยตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก ประเมินทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือกที่เลือกไว้อีกครั้ง

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์ปัญหา			
๑.๑ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง **๒. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว** **๓. ระบุสาเหตุของปัญหา**	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุและต้นตอของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย
๔. จัดระบบข้อมูล **๑. การจำแนก** **๒. การจัดลำดับ** **๓. เชื่อมโยง**	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน	แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลง ระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๕. การตั้งสมมติฐาน **๖. การกำหนดทางเลือก** **๗. การตัดสินใจเลือกวิธีการ**	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นรวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะเกิดขึ้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก
๒. การวางแผนในการแก้ปัญหา			
	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานและกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีแนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. การดำเนินการแก้ปัญหา			
๓.๑ การปฏิบัติตามแผน **๓.๒ การตรวจสอบทบทวนแผน** **๓.๓ การบันทึกผลการปฏิบัติ**	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง
๔. สรุปผลและรายงาน			
	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น	นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงาน ตามรูปแบบที่กำหนด โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์และ ~~ตาม~~แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
๒. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๑ นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. นำความรู้ ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	นำความรู้ ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงานเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจนไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงาน/นวัตกรรมที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารได้ตามจุดประสงค์ จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารได้ตามจุดประสงค์ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ และนำเสนอองค์ความรู้ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับบทเรียน	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วน และเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ หลักการ ทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ และประเด็นการเรียนรู้ใหม่ๆและนำไปประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพให้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผล โดยมีข้อมูลที่น่าเชื่อประกอบการสนับสนุน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพให้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานและใช้ความสามารถของตนเองช่วยเหลือทีมด้วยความเข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน ให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
๒. ปฏิบัติตามกฎกติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความเข้าใจ - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตนตามกฎกติกา ข้อตกลง กฎหมาย และแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- รับผิดชอบและปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ข้อตกลง กฎหมาย และแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
		- เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ	
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกายและวาจา - ยอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) - ให้เกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่อคติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) และความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying) - ให้เกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ - ให้เกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เลือกปฏิบัติ
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	- บอกคุณลักษณะทางบวกของตน - รับรู้และจัดการอารมณ์ ความรู้สึก และละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	- ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมาย และแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต - รับรู้และจัดการอารมณ์และความเครียด - แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบความสำเร็จ	- ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมาย และแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต - กำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด - รับรู้ จัดการอารมณ์และความเครียด - แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๕. เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	เข้าใจความแตกต่างของบุคคลทั้งทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด เพศ และวัยได้	ยอมรับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด เพศ และวัยอย่างจริงใจ
๖. ใช้ภาษา กิริยา ท่าทางเหมาะสมกับบุคคล และโอกาส ตามมารยาทสังคม	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสมตามโอกาส	- ใช้ภาษา กิริยามารยาทและแต่งกาย เหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ - พูดกับบุคคลทั่วไปด้วยความเป็นมิตร	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกายเหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ - พูดอย่างมีเหตุผล ไม่ส่อเสียดให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น
๗. ปฏิบัติงานในส่วนรวมอย่างมีความสุข	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ในฐานะผู้นำหรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่มด้วยความเต็มใจ ในฐานะผู้นำหรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม	มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ชื่นชม และเห็นความทุ่มเท พยายามในการทำงานของสมาชิกของกลุ่ม โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและมีการจัดการได้เหมาะสม	- เข้าใจปัญหา แก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตด้วยการยอมรับความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง - แก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตด้วยการยอมรับความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและส่วนรวม - แก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตด้วยการยอมรับความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่หลากหลาย ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยน แปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้งเล่าและแสดงความคิดจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยน แปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้งอธิบายผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยน แปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการ์ที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒.ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสภาพแวดล้อม	หาแนวทางรับมือกับปัญหาจากสถานการณ์ ทางสังคมและเข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและเสนอกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมพร้อมทั้งสร้างสรรค์กิจกรรมและเชิญชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รู้จักป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพการล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติดและความรุนแรง	- หลีกเลี่ยงบุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองและผู้อื่นจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒.จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้า ผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้า ผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตของตน

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล - วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้
๒.เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในรับส่งข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียต่อผู้อื่น	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม **๔. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม**	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลายแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
			ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ ค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๒. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้น
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหา เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหา เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ความประหยัด และการนำไปใช้ได้จริงของแต่ละวิธี ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนและเป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน
๕. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงาน ตามวิธีการที่ออกแบบ	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบ ระบุข้อแก้ไข ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงานมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงานให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น	- นำผลจากการทดสอบผลงานมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงานที่สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน
๗. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงานโดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงานโดยเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงานโดยออกแบบและสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวจรูญศรี แจบไธสง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันติ์ คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นาสาวกุศลิน มุสิกุล คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวจีระพร สังขเวทัย คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางราตรี ศรีไพรวรรณ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายธีระพล เข่งวา คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวนิสาชล แสงฟ้า คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวสริตา แก้วหาวงค์ คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครูคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

นางสาวพรรณธร ครุธเนตร	อาจารย์ ประจำหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นายพรหมมินทร์ ประไพพงษ์	อาจารย์ ประจำหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นายธีรศักดิ์ จิระตราชู	นักวิชาการการศึกษาอิสระ คณะทำงานในกรรมาธิการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร
นายธีรสุต ฉ่ำทรัพย์	ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวฟารีดะห์ เบญญากาจ	ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

	ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวมานิตา สาเหล้	ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์